

Best-seller

Sergey Minaev

vô hồn

Duhless

Chuyện về
một người
không chân chính

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ

TINH VĂN

Sergey Minaev

VÔ HỒN

Chuyện về một người không chân chính

Nhật An, Trương Hồng Hạnh *dịch*

Nhà xuất bản Trẻ

Tặng Julia Lasinnina

Cảm ơn những người bạn của tôi – Igor Bukharov, Konstantin Rukov, Vitali Notov mà nếu thiếu sự giúp đỡ của họ, quyển sách này đã không thể ra đời.

Trong số những giá trị mà ông cha ta từng tôn sùng, liệu có bao nhiêu điều còn được chấp nhận nghiêm túc? Lòng yêu nước, tôn giáo, quyền uy, gia đình, lòng chung thủy, tình đoàn kết, sự nối dõi, dưỡng dục, danh dự, kỷ luật - giờ đây, trong khoảnh khắc, ai cũng có thể hoài nghi về những điều ấy. Nhưng rồi bạn sẽ đi tới đâu, sau khi chối bỏ những chân giá trị này?...

G. Oruel

Sống đã khá hơn, thua các đồng chí! Đã dễ thở hơn!

I.V. Stalin

HOÀI NIỆM VỀ NHỮNG GIẤC MƠ NGỌT NGÀO

Thân tặng thế hệ sinh ra trong những năm 1970-1976, thế hệ đầy hứa hẹn và triển vọng. Sự khởi đầu của thế hệ này từng rịt rờ biết bao nhưng cuộc sống của họ lại uống phí biết nhường nào. Hãy yên nghỉ những ước mơ về một tương lai hạnh phúc, một tương lai mà mọi thứ cần phải đổi khác... R.I.P.⁽¹⁾

ACTUNG, BABY⁽²⁾!

Tất cả mọi sự trùng hợp về tên người, sự kiện và hình ảnh đều là ngẫu nhiên. Tất cả mọi sự kiện và nhân vật, tất cả sự đề tiện và kinh tởm của xã hội đều do tác giả hư cấu. Nhưng thực tế có lẽ còn đề tiện và kinh tởm hơn...

---

1 R.I.P: Viết tắt của Rest in Peace, thường được khắc trên bia mộ, là lời cầu nguyện yên giấc ngàn thu.

2 Tên album của ban nhạc U2 (Ireland) về đề tài tình yêu (các chú thích trong sách đều là của người dịch).

Hãy ngắm nhìn tất cả những gì đang tỏa sáng
Em bé hiện sinh nơi thế gian này
Và em biết điều đó
Nếu như linh hồn ta sống động
Thì tại sao lại không cho tôi phép màu để làm mưa như ta
vẫn từng làm như vậy
Ta chạy, ta trốn tìm, ta chờ đợi và mong muốn
Một cuộc sống tốt đẹp
Bạn tin chắc không
Bạn đúng đấy
Đó không phải là cuộc sống tốt đẹp như ta muốn sao
A, mà là một cuộc sống thanh tao đã trôi qua vô vị
Hãy thử để ý đến bao nhiêu tội ác
Em bé hiện sinh nơi thế gian này
Bởi em bé đang nợ nần cuộc đời
Trang điểm cho cuộc đời của em bé
Chẳng có gì hơn kém tạo nó thành Voodoo
Ta chạy, ta trốn tìm, ta chờ đợi và mong muốn
Một cuộc sống tốt đẹp
Bạn tin chắc không
Bạn đúng đấy
Đó không phải là cuộc sống tốt đẹp như ta muốn sao
A, mà là một cuộc sống thanh tao đã trôi qua vô vị
Một cuộc sống thanh tao đã trôi qua vô vị

Hãy ngắm nhìn tất cả những gì đang tỏa sáng
 Em bé hiện sinh nơi thế gian này
 Và em biết điều đó
 Nếu như linh hồn ta có thật và nó lương thiện
 Thì tại sao lại không cho tôi phép màu để làm mưa như ta
 vẫn từng làm như vậy
 Ta chạy, ta trốn tìm, ta chờ đợi và mong muốn
 Một cuộc sống tốt đẹp
 Bạn tin chắc không
 Bạn đúng đấy
 Đó không phải là cuộc sống tốt đẹp như ta muốn sao
 A, mà là một cuộc sống thanh tao đã trôi qua vô vị
 Một cuộc sống thanh tao đã trôi qua vô vị
 (bạn có thể đúng, có thể chắc chắn,
 Bạn có thể đúng)
 A, một cuộc sống thanh tao đã trôi qua vô vị
 một cuộc sống thanh tao đã trôi qua vô vị — bạn có thể đúng,
 một cuộc sống thanh tao đã trôi qua vô vị — bạn có thể
 chắc chắn,
 một cuộc sống thanh tao đã trôi qua vô vị — bạn có thể đúng

INXS. “Elegantly Wasted”⁽¹⁾

---

1 Elegantly Wasted: tiếng Anh trong nguyên bản, là tên bài hát đầu tiên trong album Elegantly Wasted do ban nhạc INXS – Úc trình bày (ND).

PHẦN MỘT

HÃY THẬT GIÀU
HOẶC CHẾT KHI GẮNG SỨC

Nhà hàng

*Các quý bà với dáng điệu
Những gã trai trong tâm khí tính tình
Đừng mãi đứng đó, hãy thử làm ra vẻ sành sỏi
Thời thượng
Thời thượng
Madonna. "Vogue"*

Mọi chuyện bắt đầu từ đây, tại Moskva này. Tôi ngồi với Timur, một trong những người quen mà ta vẫn thường tiện mồm gọi là bạn, mặc dù trên thực tế họ chẳng thân quen gì, chẳng qua chỉ là chỗ để ta gọi điện rủ đi lai rai bia bọt khi rỗi việc, và cũng là cái cớ để ta tiêu bớt đi vài trăm.

Chúng tôi ngồi ở quán cà phê Vogue, một nơi vốn có tiếng là đồ ăn dở, bãi đỗ xe bất tiện, đám nhân viên phục vụ thô lỗ, và quầy bar thường xuyên chật cứng vì nhiều đám đông vây quanh. Mặc dù mang đủ loại tiếng xấu, nhưng quán này vẫn là một trong những địa điểm nổi tiếng ở Moskva. Có lẽ là do dân chơi tìm được cảm giác thỏa mãn khi ngồi đây, nơi mà sự kinh khủng, nếu chịu đựng nổi, được so sánh ngang với việc bị dồn vào trại tập trung của Đức Quốc Xã.

Vào những lúc ấy, thường có một tay chơi tên là Migel hay Den gì đó liên tục khua chân múa tay để cố gắng miêu tả cho bạn chuyện người ta đã “đối xử” với hắn ta như thế nào ở Vogue. Sau khi khoát tay đuổi gã bồi bàn đứng xó rợ gần đó, hắn lại còn so sánh cái quán này với “Trại tập trung... tên là gì nhỉ... cậu hiểu chứ... gọi là gì nhỉ... Muratau, tớ nghĩ thế”. Đến đây thì bạn hiểu ngay rằng, thứ nhất, kẻ thô thiển này ngay từ hồi đi học đã chẳng tài nào nhớ nổi cái tên Dahau, và cũng chẳng phải là Den hay Migel gì sất mà chỉ đơn giản là Misha hay Denis, và câu chuyện kia cũng là do gã vừa bịa ra hoặc vừa chôm chĩa từ một cuốn tạp chí thời trang nửa mùa nào đó, hệt như cái tên kịch côm mà gã cứ cố nói lái đi để nghe cho nó tây. Và bạn còn ngộ ra (vào thời khắc ấy, bạn sẽ có cảm giác kính trọng toàn thân, hệt như những thổ dân trông thấy các chiến thuyền Tây Ban Nha đang lừng lững tiến vào để bòn rút vàng bạc của họ vậy), hiểu ra sự vĩ đại đến nhường nào của ông chủ nhà hàng Arcadi Novinkov, người đã xây dựng cả một triều đại nhà hàng cho những mống súc sinh như thế.

Tóm lại là chúng tôi đang ngồi ở “Vogue”. Cả hai đều đã khá say. Tôi vừa kể hết cho Timur nghe về ý tưởng mở một quán bia bắn thủi với thứ bia pha tạp và cá vofla⁽¹⁾ sấy khô quắt queo, với cái mùi lợm giọng của những bãi chất thải do các thực khách nôn ọe, trộn lẫn với loại cồn rẻ tiền

---

1 Loại cá khô đặc trưng của vùng Astrakhan, thường dùng để nhắm với bia hay rượu votca.

vuơng vãi khắp sàn nhà. Chỉ cần phục hồi lại trung tâm giải trí dành cho lũ học sinh trường nghề và đám thợ tiện sống ở khu Thọ May như hồi năm 83 là đủ. Mấu chốt vấn đề là nếu dự án này được Arcady khởi sự thì cả cái đám phù phèo kia sẽ phải cong chân mà đặt bàn trước cả tuần để mong được thanh toán cả mớ bạc cho sự “đồng điệu” giữa ví tiền của mình và cô nàng phục vụ to béo ục ịch khoác chiếc tạp dề cáu bẩn đang dọn cho họ món xúc xích mốc. Và điều thú vị nhất chính là ở chỗ này: thứ xúc xích mốc này còn cho họ cảm giác “phê” hơn cả khi tậu được con xe Limousin trị giá vài trăm ngàn euro. Cái đám này sẽ hùng hục nhai, nuốt, nghiền ngấu hả hê sung sướng rồi sau đó sẽ giới thiệu tiếp cho người quen, bạn bè. Còn mấy tay bồi bút chuyên sống bằng nghề lăng xê các chốn ăn chơi sẽ rên rĩ trong những bài báo của mình về “một nhà hàng mới của Arcadi Novikov với phong cách chế biến món ăn đặc sắc và độc đáo”. Sau khi đồng thanh cho rằng nhà hàng nhất định sẽ “chật ních” và “siêu đẳng”, chúng tôi cùng cạn thêm một ly whisky, và tôi lại rơi vào trạng thái trống rỗng quen thuộc, khi cuộc vui đã tàn, chỉ còn lại nỗi chán chường và mong muốn duy nhất còn lại là gã bạn rượu cùng bàn thôi lái nhái.

Thế nhưng, vào những lúc như thế này, bạn rượu lại muốn kể một chuyện gì đó rất quan trọng. Timur nghiêng đầu sát vào tai tôi đến nỗi tôi bắt đầu cảm thấy từ miệng anh ta mùi cồn, mùi tương cà chua, mùi khói thuốc lá trộn lẫn với mùi sâu răng nồng nặc đến ngạt thở. Tôi cố né người

ra chút nữa, nhưng cái gã say này cứ nhích lại sát hơn, và với lối thì thầm bằng cái âm thanh mà đứng ngoài đường có khi vẫn còn nghe thấy, gã đề nghị tôi tham gia vào một dự án kinh doanh cá cảnh Đại Tây Dương ở vùng ngoại ô Moskva. Biết là không thể hãm phanh được ông bạn đang hồi cao hứng, tôi đành phải làm ra vẻ thích thú nói rằng rất muốn trở thành một đại gia cá cảnh, nhất là với một đối tác thông minh và biết tính toán mọi việc như anh ta. Và khoản đầu tư 300.000 đôla mà tôi sẽ phải đóng góp, tất nhiên (vì một dự án tuyệt như thế) “nhất định sẽ tìm ra thôi” (cũng như Timur vậy). Tôi làm ra bộ chịu khó nghe hết cái chuyện vô bổ này và để khỏi lé mắt, tôi chuyển sang ngó mấy cô nàng đang lượn lờ xung quanh.

Cũng như ở bất kỳ nhà hàng thời thượng nào, tại “Vogue” có rất nhiều gái điểm giả nai đóng vai những thiếu nữ thủ đô ngây thơ ngơ ngác và vô số các cô con gái nhà lành thủ đô không hiểu tại sao lại thích giả điểm... Nhưng cái loại thứ nhất khác loại thứ hai ở chỗ nào thì tôi cũng chịu không phân biệt nổi. Vậy nên để cho đơn giản, tôi sẽ tạm gọi họ, cái mớ đặc biệt trong thế giới đàn bà này, là the telki⁽¹⁾.

Liếc một vòng quanh phòng, mắt tôi chạm vào một đôi khá đặc biệt. Một lão già tuổi chừng năm mươi, trán hói bóng, đôi mắt như mắt heo, toàn thân được bọc trong bộ quần áo đắt tiền trông cũng khó coi như chính lão vậy. Một

---

1 Bò lạc (tiếng lông).

tay lão nắm chặt ly “Chateau Margaux” bằng mấy ngón tay béo múp như xúc xích (chai rượu được cố ý đặt ở một vị trí trên bàn sao cho gần như cả nhà hàng có thể nhìn thấy gã đang chậm rãi “tợp” một ngàn bạc Mỹ như thế nào), còn tay kia lão đang sờ soạng một cô nàng chỉ khoảng hai mươi lăm, tóc vàng, ăn mặc sành điệu với cái túi “Vuitton” và móng tay dài ngoằng. Lão luồn tay xuống gầm bàn, nắn nắn đầu gối rồi véo vào mông một cái làm cô nàng ngả đầu cười ngật nghẻo, đến nỗi cái kính đen gài hờ trên tóc suýt nữa thì rơi xuống sàn.

Lại thêm một sự ngu xuẩn nữa mà tôi không thể nào hiểu nổi: tại sao kính đen cứ ngày đêm chằm chệch trên tóc đám gái thế nhỉ? Hơn nữa, cái đám này không bao giờ sử dụng những cặp kính đen kia theo đúng chức năng mà lại biến chúng thành đồ trang sức theo kiểu mấy telki Pháp giàu có vẫn thường cài trâm có gắn hạt đá trên đầu. Có lẽ cái mốt này bắt nguồn từ thời Xô Viết, khi kính râm chưa từng xuất hiện, và nếu “tậu” được một “đôi mắt” đặc biệt như thế thì chắc hẳn họ sẽ đem chúng đi khoe khắp chốn, thậm chí mang cả vào phòng tắm.

Lão già vẫn tiếp tục rót vào tai cô nàng điều gì đó, có lẽ lại là chuyện tiểu lâm nhạt phèo, cũ rích từ mớ chuyện tầm phào đời nào đời nào. Cô nàng thì vẫn ôm ghì lấy cổ lão, mặt vô cảm. Lão gọi tính tiền. Trông cái cảnh dâm đảng này, tôi đoán là chỉ độ mười phút sau khi thanh toán tiền, hẳn lão

già sẽ gặp phải vấn đề không đơn giản. Cứ nhìn cái cách lão vuốt ve, mân mó, cách lão đảo con ngươi như lạc rang khắp nhà hàng để cố thử xem mình đã gây ấn tượng thế nào với cô nàng và những người xung quanh thì có lẽ đúng là lão đang làm cái việc “tự giới thiệu” mình. Nói chung, cuộc sống luôn có loại người như thế – những lão già rùng rỉnh tiền bạc luôn tìm cách thể hiện rằng mình vẫn còn “ngon”. Thế nhưng, điều này chỉ đúng ở thời điểm nhiều năm trước đó thôi! Còn bây giờ, sau màn trình diễn, lão già sẽ khoác vai cô nàng vào khách sạn, thuê phòng, gọi champagne, và điều khủng khiếp sẽ đến với lão. Bởi vì, ngoài cách duy nhất là ép cô ả dùng miệng, lão chẳng còn khả năng nào khác. Lần cuối cùng “cái đó” của lão còn đứng lên được có lẽ đã mười năm về trước, khi lão bất ngờ làm tình được với mẹ vợ ở nhà nghỉ ngoại ô của bạn bè. Khoái một cái là, ả đào cùng bàn có vẻ rất hiểu chuyện này, nhất là ả ta còn có cả lô tám chàng Don Juan già trong một tuần.

Trong khi tôi còn mãi nghĩ về chuyện ấy thì gã bạn nhậu đã lắc lư cái đầu hết như một thằng ngố Tàu, đánh rơi cả tàn thuốc lên người và đang lè nhè tới đoạn chúng tôi kiếm được vài triệu đô la, lải nhải nào là góp tiền góp bạc, nào là những vi-la cạnh bờ biển và bất động sản ở Moskva. Tôi vỗ vai gã, đáp trả vài câu vu vơ về cuộc sống của đám đại gia rồi quay lại kêu tính tiền. Lúc này, cặp tình nhân lệch tuổi mà nãy giờ tôi luôn để mắt đến, cũng đứng lên. Ánh mắt tôi chạm vào mắt lão già, và tôi đọc được trong đó nỗi

sợ hãi của con chim bị thương. Tôi vội lấy tay bịt miệng để khỏi cười phá lên. Lão già hiểu tôi đang cười gì và cũng biết rõ rằng tôi đang đi guốc trong bụng lão. Chính cái điều này cộng thêm 600 gram whisky khiến tôi gập bụng cười hô hố văng hết cả nhà hàng. Lão già tóm lấy khuỷu tay cô kia rồi bước vội ra ngoài. Còn tôi thì vừa nghĩ rằng chuyện này có lẽ là chiếc đinh đóng thêm vào quan tài tình dục đêm nay của lão hói, vừa rảo chân bước vào toilet.

Đầu óc tôi quay cuồng. Mấy cái bệ xí mờ dần đi rồi hóa thành vô số cái giống nhau. Tóm lại là tôi cảm thấy chán nản. Không còn đứng nổi, tôi ngồi phịch xuống bệ xí và châm thuốc hút. Con buồn nôn trào lên họng. Tôi lại phải đứng lên, vã nước lạnh liên tục vào mặt mười phút. Cửa toilet mở ra. Timur bước vào, lải nhải: “Thanh toán rồi nhé, ra ngay thôi...” rồi bắt đầu nôn thốc nôn tháo. Chẳng muốn đứng đợi “đại gia” ới mưa này chút nào, tôi ra khỏi toilet và bước hẳn ra bên ngoài. Đồng hồ đã chỉ mười hai rưỡi đêm.

Tôi dựng cổ áo lên cho đỡ lạnh, rít một hơi thuốc và cứ ôm cái đầu ong ong như thế dần sâu vào màn đêm, vừa đi vừa cố nghĩ cách đón taxi ở đâu (mặc dù đến cả thẳng đàn cũng thừa biết ở đây chỉ có một cách duy nhất là đi dọc theo đường Neglina, vì làm gì có đường nào khác nữa).

Đằng sau có tiếng người gọi. Tôi miễn cưỡng quay đầu lại và trông thấy một ả. Dồn toàn bộ nội lực vào cơ quan thị giác, tôi mới định dạng được đó là cô bạn cũ cùng khóa Oksana Grigorieva. Hồi đó, Oksana là một trong những

cô nàng hấp dẫn nhất, và giữa chúng tôi cũng đã từng có vài tháng lãng mạn. Cô nàng này luôn ảo tưởng về một tương lai rực rỡ (do bà mẹ là một cán bộ cao cấp nhồi nhét vào đầu), một dolce vita⁽¹⁾ với những chuyến bay như con thoi trên những chiếc phi cơ riêng giữa Paris và Milan, dập dìu với các ông hoàng trên những chiếc xe Limousin trắng muốt... cùng một mớ những món thường thấy trong các phim cổ tích rẻ tiền của Hollywood. Sau đó thì cô nàng lấy chồng và nghe đồn là cuộc hôn nhân cũng không được tốt đẹp cho lắm. Và bây giờ, thậm chí khi đã say mềm, tôi vẫn đoán được cô nàng đang ở tập ba của bộ phim truyền hình nhiều tập “Những ảo vọng đã mất” của hãng phim “Này em, đây là cuộc đời em”. Thật tình tôi cũng không biết phải nói gì. Trong trạng thái nửa tỉnh, nửa say, hình như tôi có lẽ nghe vài câu cửa miệng kiểu như: “Chào, khỏe không, đi đâu đấy?”, và vô tình đã châm ngòi nổ cho quả bom có tên là “Người đàn bà say và cô đơn”.

Tôi cũng không nhớ rõ là mình đã lên xe cùng tới nhà cô nàng bằng cách nào. Trên đường đi và sau đó, trong gian bếp ở căn hộ của cô nàng, tôi được nghe một báo cáo tỉ mỉ đủ chuyện, nào là đám cùng khóa có ai đã thành ông nọ bà kia, ai đã kịp một bước lên voi rồi xuống chó chỉ trong vài tích tắc, ai bị vợ bỏ và ai đã bỏ mặc Lena một mình với một nách ba con. Vừa nói, Oksana vừa nhích lại sát gần tôi,

---

1 Tiếng Ý: dolce: ngọt ngào; vita: cuộc sống.

một tay vuốt ve mái tóc tôi, còn tay kia sửa lại mép váy. Nói chung, những cử chỉ này của cô nàng gây cho tôi cảm giác thật sống sượng và giả dối. Tôi ngồi đó, cảm thấy mệt mỏi hơn cả lúc mới chui ra khỏi quán cà phê Vogue, và tiếp tục nốc chai champagne mà Oksana vừa lôi ra từ tủ lạnh. Tôi thừa hiểu những chuyện đang xảy ra tại đây là hậu quả của một buổi tối không thành, sự thiếu vắng một “đối tác” nào đó mà cô nàng vẫn thường làm quen chớp nhoáng trong chốn nhà hàng khách sạn... Và cái trò “không có cá lấy cua làm trọng” này thực tình chẳng làm tôi thấy sướng chút nào. Tôi liên tục vừa rít thuốc vừa tính toán cách thoát thân. Rồi thì những câu chuyện của cô nàng về đám bạn học xưa kia cũng đến hồi kết thúc. Hóa ra tất cả cái đám ấy đều là những kẻ thất bại, nếu không là đệ tử lưu linh thì cũng đắm chìm trong cái thứ ma túy chết người, và nếu bọn họ còn chưa đồng loạt biến mất khỏi cõi đời này mà vẫn còn ngắc ngoải đâu đó trong hoàn cảnh tội nghiệp đáng thương (so với cô nàng Oksana xinh đẹp và căng tràn sức sống đây), thì vấn đề chỉ còn là thời gian.

Oksana bắt đầu tu rượu ừng ực, bọt mép sùi ra rồi ho và rên rĩ. Tóm lại là giống hệt bất cứ một ả say nào. Câu chuyện của cô nàng càng lúc càng rời rạc. Cô nàng nhắm lẩn, để rơi cả điều thuốc đang cháy lên người, rớt cả xuống áo tôi. Tôi nghĩ không biết liệu điều gì sẽ diễn ra nhanh hơn: cô nàng sẽ đốt cái áo của tôi hay thiêu cháy chính bộ não của cô nàng bằng cái thứ men cay này?

Những gì xảy ra sau đó còn kinh khủng hơn thế. Cô nàng vào nhà tắm chừng mười lăm phút rồi quay trở lại bếp, vừa đi vừa trút bỏ chiếc áo khoác mỏng trên người. Nàng ta đi đến chỗ để giàn máy trong tư thế trần truồng như nhộng, bật nhạc lên và cả phòng tràn ngập một thứ âm thanh nhào nhoét đến buồn nôn. Đó chính là giai điệu trữ tình của nhóm “Enigma”, hình như có tên là Sadness hay Madness gì đó mà tôi thì lại chẳng rành nhạc lắm. Cô nàng lăn phịch xuống đi văng bên cạnh tôi, vô ý làm khuỷu tay đập mạnh xuống ghế (có vẻ như đó chính là chỗ tập trung các đầu dây thần kinh nên nếu lỡ bị va vào đâu sẽ đau điếng). Nàng ta nhăn mặt mất mấy giây vì đau (làm tôi suýt nữa thì phì cười) rồi bắt đầu thò tay cởi khóa quần tôi. Nếu cơ thể tôi là cái chai thì cái chai đó đã được đổ đầy rượu, không phải đến miệng, mà lên tận vạch lông mày. Thế nên tôi cũng chẳng buồn bận tâm xem “thằng bé” còn đứng được không, mà làm tình với cô nàng thì thực tình tôi cũng chẳng nỡ từ chối. Trong lúc cô nàng đang cố gắng cung nụng, chiều chuộng “thằng bé” với cái âm thanh đặc trưng của những kẻ đang làm tình, tôi cứ miên man suy nghĩ về cái tình huống trớ trêu này, về một cô nàng mơ trở thành công chúa nay chỉ là một nhân viên phục vụ nhà hàng, về sự bất lực của mình và về công việc ngày mai. Và tôi còn nghĩ về hàng trăm nghìn công dân phương Tây hàng ngày vẫn đề ngửa các mụ vợ béo ú ra làm tình trên cái nền giai điệu này và một mớ những thứ vớ vẩn như thế, rồi tiếp đi lúc nào không hay, nhưng vẫn

còn kịp nhận thấy Oksana (duyệt như luôn bận bịu với cuộc sống kỳ dị của mình) đã không còn sức chiến đấu với những khối mỡ thừa và cuối cùng khối mỡ đã chiến thắng, y như đám cỏ dại ngày càng lấn chỗ những bông hoa người ta trồng trong nhà kính vậy.

Tôi mơ thấy Timur chân đi một đôi ủng cao dành cho dân đi câu đang đứng trên boong một chiếc tàu lưới nào đó, xung quanh đầy ắp cá. Rồi tôi còn kịp nghĩ về việc đã đọc được ở đâu đó rằng nếu ai nằm mơ thấy cá thì sẽ có chữa. Sau đó lại là cảnh lão béo ở quán cà phê Vogue với điệu bộ đáng thương. Điều cuối cùng mà tôi còn nhớ là hoàn cảnh của tôi và lão thật giống nhau. Trong mơ, tôi giờ nắm đấm về phía lão chửi “Mẹ mày!”, rồi “đút” hần...

Văn phòng

Các công ty đa quốc gia với những thương hiệu nổi đình đám có thể rao giảng không biết chán về sự đa dạng, nhưng kết quả hoạt động của họ mà ai cũng nhìn thấy chỉ là một đội quân những thanh niên mới lớn, xếp thẳng hàng, theo cùng một kiểu giống nhau, như các chuyên gia tiếp thị thường nói, đập bước vào cái siêu thị toàn cầu.

Naomi Klein. "No logo"

Sáng hôm sau, tôi vẫn đi làm.

Cũng nên nói ngay từ đầu, rằng công ty chúng tôi là chi nhánh của một hãng kinh doanh đồ hộp của Pháp với các sản phẩm khác nhau, từ ngô hạt cho tới đậu. Trước đây, khoảng chừng chục năm, có một gã vô tích sự đã mở văn phòng đại diện của công ty này tại đây. Thời đó, hắn ta sống một cuộc đời phóng đảng và hoàn toàn không cần phải suy nghĩ gì về chuyện tiền nong. Cũng giống như nhiều người vào đầu thập niên 90, hắn ta nghĩ rằng, cuộc đời này là một chuỗi những ngày vui bất tận, khi mà một đêm có thể nướng hết hai nghìn đô nhưng hôm sau lại có thể kiếm ra

năm nghìn mà chẳng biết tại sao, và cứ thế tiếp tục mãi mãi. Rồi rất nhanh, những kẻ cơ hội tranh thủ kiếm lời trong đủ loại áp phe cũng đến lúc hết đất sống, và thu nhập của hắn ta – những đồng tiền do chính bọn này mang lại – cũng theo đó biến mất. Trong khi đó, tiền bạc có được hắn vẫn thường đem nướng vào sòng bạc hoặc mang đi bao gái và rải khắp các tụ điểm ăn chơi suốt sáng thâu đêm. Số tiền hao hụt tăng lên chóng mặt. Và cái gì đến đã phải đến. Hắn buộc phải đi gõ cửa ngân hàng để mong vá víu vô số lỗ thủng trong ngân sách của văn phòng đại diện. Tất nhiên là số tiền được vay với ý định không hoàn trả. Cũng cần nói thêm là cái ngân hàng mà hắn ta đến vay nợ (cũng giống như hầu hết các ngân hàng lúc bấy giờ) chính là trụ sở của đám xã hội đen. Vào một ngày đẹp trời, thậm chí còn là một ngày đầy nắng ấm, ngay trước cửa văn phòng của hắn xuất hiện một đám thanh niên lực lưỡng trông vẻ khá ôn hòa. Chỉ bằng vài lời giải thích chóng vánh cùng vài cú móc hàm nổ đom đóm mắt, đám này đã làm cho gã trai kia hiểu ra rằng, hoặc là hắn phải liệu hồn nhanh nhanh mang tiền đến nộp lại cho ngân hàng, hoặc người ta sẽ buộc phải làm công việc khiêng hắn vào nhà xác. Sau khi nhận ra rằng cơ hội thoát thân thật mong manh, hắn đành phải nghĩ một kế nào đó để hòng đảo nợ. Hắn phát hiện ra ông bố của mình đã một thời từng giữ chức đại diện thương mại của Liên Xô tại Pháp và có quan hệ khá mật thiết với nhiều thương gia kinh doanh xuất nhập khẩu bên đó, và may sao đúng lúc

này, cái đám thương gia nửa mùa kia lại đang cần tìm đối tác để khởi sự lĩnh vực kinh doanh đồ hộp tại Nga. Sau khi mô tả một cách sống động và hùng hồn về một thị trường đầy tiềm năng (và cũng không kém phần nguy hiểm) với một đối tác Nga đáng tin cậy (có nên nghi ngờ về sự trung thực của chúng ta không nhỉ, ha ha), tay này đã ẩm được một hợp đồng cần thiết. Thế là, theo đúng trình tự, một văn phòng mới được khai trương, có thư ký, vài cái tủ đựng tài liệu với những tập bìa đựng hồ sơ rỗng ruột cùng một kho hàng có thể chứa đủ hai công ten nơ đồ hộp có giá trị bằng khoản tiền được vay cộng thêm một ít phần trăm.

Khi hàng về tới nơi, hẳn ta sẽ có trách nhiệm “đẩy” đi để chuyển mớ hộp sắt tây đựng toàn những rau đậu biến đổi gien đó thành tiền mặt. Việc bán hàng đợt đầu diễn ra trôi chảy đến nỗi cả tay này lẫn đám xã hội đen kia quyết định chưa thịt ngay con gà đẻ trứng vàng mà cùng xông vào kiếm lời từ hoạt động phân phối đó, tiện thể rút rửa thêm ít tiền từ ngân sách quảng cáo mà mấy cha người Pháp ngờ nghếch phải chi. Kệ xác, mọi việc thế nào tính sau. Rồi hết như trong bất cứ câu chuyện cổ tích nào, tất cả rồi cũng sẽ đến hồi kết thúc mà không phải lúc nào cũng có hậu. Sau vài lần phát hiện ra bảng cân đối kế toán và báo cáo chi phí quảng cáo thiếu thuyết phục (thì đúng quá rồi còn gì, chẳng lẽ phong cảnh xung quanh 150 biển quảng cáo tại Moskva lại giống nhau đến thế, cứ như là chỉ có 5 tấm được chụp từ nhiều góc độ khác nhau vậy!), đám thương gia người Pháp

liền đáp máy bay sang Nga. Họ nhanh chóng tìm đến đúng những cơ quan chức năng thích hợp để giải thích rằng họ đang đầu tư hàng trăm nghìn hoặc còn có thể nhiều hơn nữa, nghĩa là hàng triệu dollar vào nước Nga, vậy mà ở đây lại có những con người, nói một cách nhẹ nhàng là thiếu trung thực, chỉ biết ngồi đó mà cản trở mối quan hệ thương mại giữa hai quốc gia. Các cơ quan này lập tức vào cuộc để củng cố mối quan hệ thương mại hai chiều và cuối cùng thì tay lạng tử nọ và đám xã hội đen nhanh chóng bị đẩy ra ngoài.

Công ty mà hiện tôi đang làm việc với chức vụ Giám đốc kinh doanh đã ra đời như thế đấy.

Từ một văn phòng nhỏ, dần dần công ty đã phát triển thành một tổ chức khổng lồ với cơ cấu công kênh cùng hàng trăm nhân viên và một giám đốc (phía Nga) nghiện rượu, hơi thở nặng mùi với thói quen thích triệu tập cuộc họp hàng tuần đúng vào mười chín giờ không hai phút.

Công việc kinh doanh diễn ra khá thuận lợi, giám đốc thì đang chuẩn bị nghỉ hưu. Đám người Pháp bay sang Nga để kiểm tra tình hình kinh doanh của công ty chỉ mãi vui vẻ trong hộp đêm “Night Flight” với điếm. Trong khi đám nhân viên cấp dưới đang bị vắt kiệt sức chẳng khác gì công nhân tại mấy xí nghiệp may giày thể thao ở Indonesia thì đám quản lý cao cấp, trong đó có tôi, lại đang gây dựng chế độ độc tài nô lệ pha lẫn với kiểu cách thông dong như các bộ trưởng, nghĩa là vẫn nhận những món tiền thưởng

kéch xù, tiền công tác phí vô tội vạ và móc tiền công quỹ thoải mái. Nói chung, công việc kinh doanh được dựng lên đúng như nó phải có.

Văn phòng đẹp đẽ của chúng tôi tọa lạc tại một trong những trung tâm kinh doanh đầu tiên của thành phố. Trong Riverside Tower – một tòa thành của sự kinh hãi có tên Tập đoàn. Chính tên gọi của nó, theo chủ ý ban đầu của các nhà thiết kế, đã phải gọi cho những người làm việc ở đây sự liên tưởng tới những lâu đài lộng lẫy bên dòng sông may mắn. Thế nhưng ngay từ ngày đầu đến làm việc tại đây, tôi chỉ thấy cái tháp này gắn với hình ảnh những lâu đài lạnh lẽo kiểu gôthic, hay những hang động của quỷ thần mà người ta vẫn thường bắt gặp trong các cuốn tiểu thuyết giả tưởng. Buổi sớm mùa đông, khi phố xá còn chưa sáng hẳn, những ô cửa sổ nhỏ trên các ngọn tháp xây bằng gạch kia cứ ánh lên cái sắc màu vàng vọt, trông xa tựa như những con mắt bằng sáp đang nhìn, khiến người ta ngỡ đây là tranh minh họa cho các cuốn sách của Tolkien⁽¹⁾.

Và đặc biệt, vào khoảng 9 giờ sáng, khi đứng trên cái gò nhỏ ngay trước lối vào, bạn sẽ thấy dòng người và xe cộ lũ lượt chảy về cao ốc. Ai cũng vội để khỏi muộn. Nhiều người vừa đi vừa tranh thủ nói liên thoắt vào điện thoại di động, vừa cố gắng thoát khỏi cơn buồn ngủ còn chưa dứt giữa cảnh tắt bật buổi sáng của thành phố này. (Điện thoại

---

1 Tolkien: tác giả của The Lord of the Rings - Chúa tể của những chiếc nhẫn.

di động, ngoài các chức năng chủ yếu, giờ đây còn đóng vai trò của chiếc đồng hồ báo thức bổ sung: hồi chuông thứ nhất đánh thức bạn dậy đi làm, còn tiếng chuông thứ hai nhắc bạn rằng ngày làm việc đã bắt đầu từ lâu rồi). Đôi khi, tôi tưởng tượng rằng, đám người này giống như nô lệ đang còng lưng làm thuê cho ông chủ lâu đài, ngày ngày nộp tô cho chủ bằng chính sức khỏe, tinh thần và tình cảm của mình. Điều kinh hãi và ngu xuẩn nhất là họ thực hiện những điều này một cách tự nguyện, chẳng hề bị điều gì ràng buộc hay thúc ép.

Gần mười giờ sáng, những chiếc xe hơi sang trọng được sản xuất tại các hãng xe Tây Đức nối đuôi nhau chậm chậm tiến vào bãi đỗ. Các ÔNG CHỦ bước ra, dáng vẻ đầy tự mãn tiến vào văn phòng, vừa đi vừa ném những cái nhìn sắc lạnh vào đám nhân viên đến muộn hoặc đang đứng bên ngoài hút thuốc. Một ngày mới trong Riverside Mordors⁽¹⁾ bắt đầu...

À, còn chuyện này nữa. Ở đây cấm hút thuốc trong văn phòng, ở hành lang và kể cả ngoài phố ngay gần lối ra vào. Thứ nhất, vì những kẻ hút thuốc thường làm việc ít hơn (NĂNG SUẤT LAO ĐỘNG có giảm hay không thì không thấy nói đến). Thứ hai, thuốc lá là căn nguyên của nhiều loại bệnh tật (do đó, người ta phải trả nhiều viện phí hơn) như viêm phế quản, ung thư phổi v.v... và v.v... Những kẻ nghiện thuốc lá

---

1 Mordors: Địa phận của Chúa Tể Đen, pháo đài của sự độc ác vô hạn trong tiểu thuyết Chúa tể của những chiếc nhẫn.

có thể tắc tử với da mặt xám ngoét trong quan tài (trái ngược với bộ mặt hồng hào đã qua xử lý của đồng nghiệp không nghiện và chết do đột quỵ) và bởi vậy anh ta đã vi phạm Khoản 234 về “Diện mạo của Nhân viên trong các lễ hội, các sự kiện và những nơi công cộng, khi nhân viên có thể được hiểu là đại diện cho hình ảnh của Công ty”.

Ngược lại, với đám quản lý cao cấp, trong đó có tôi thì khác: lũ chúng tôi được phép bí mật hút thuốc ngay trong phòng làm việc của mình. Bằng cách đó, có lẽ công ty muốn nhấn mạnh một điều rằng người ta chẳng thèm quan tâm bạn sẽ tắt thở vì lý do gì và màu sắc da mặt bạn khi khâm liệm trong quan tài ra sao. Công ty đã đổ cho bạn quá nhiều tiền, đến mức lãnh đạo công ty không chỉ tới dự đám tang của bạn, hơn thế nữa, họ còn làm dấu thánh ba lần khi hay tin bạn tịch. Đời là thế. Phần lớn thời gian của đời mình, bạn gò lưng leo dốc mong tìm một chỗ đứng dưới mặt trời, song khi có được nó rồi, bạn lại kiệt sức và thậm chí chẳng còn kịp tận hưởng những tia nắng đầu tiên.

Như một kẻ tuân thủ tuyệt đối “văn hóa công ty”, tôi gọi điện trước cho thư ký riêng vào lúc chín giờ sáng và đề nghị thông báo cho tất cả mọi người rằng tôi có cuộc hẹn (tự bịa ra) vào đầu giờ sáng, rồi rẽ về nhà để thay quần áo, gắn cặp kính áp tròng lên mắt, sau hết mới đến văn phòng. Tôi đến nơi lúc mười một giờ kém mười lăm.

Và đây, tôi bước ra khỏi cửa thang máy tầng tám, rồi mở

cửa văn phòng, vừa mở vừa “kích hoạt” một loạt những giá trị vĩnh cửu như: đúng giờ, mẫn cán, sáng suốt – những đức tính tốt đẹp của người lãnh đạo biết quan tâm tới lợi ích của Công ty.

Ngay lối vào là quầy tiếp tân luôn có ba cô thư ký ngồi đó. Nghe tiếng tôi chào, cả ba đồng loạt ngẩng đầu lên, dứt khỏi mấy cuốn sách loại bỏ túi và đáp lại: “Chào buổi sáng!”. Mấy cái màn hình máy tính che gần hết khuôn mặt họ. Muốn nhận ra ai đang ngồi sau quầy tiếp tân, người ta chỉ còn cách là ghé mắt qua khe hở giữa các màn hình đó. Có cảm giác là các cô nàng này đang ngồi trên lò cốt “lửa” kiên cố. Hàng tuần, các nhân viên trong công ty “bao vây” một cách vô vọng cái lò cốt hiện đại này để đặt xe đi công tác, để nhờ nối máy với lãnh đạo hay để hỏi một vài thông tin cần thiết. Bổ sung thêm những cái trán lỳ như đá của mấy cô thư ký, cái kiểu nói liến thoắng như bắn súng liên thanh của họ, rồi những tiếng la mắng thô lỗ nổ như bộc phá khi họ quát tháo nhân viên tạp vụ, cái cảm giác kia sẽ biến thành hiện thực. Quả thật, chúng ta hiếm khi tìm được những kẻ dám cầm lựu đạn xông vào cái “lò cốt thư ký” để bảo vệ cả công ty khỏi sự hỗn xược, lười nhác và cả mớ những chuyện đầu đầu khác bắt nguồn từ sự vô dụng của ả thư ký này.

Bạn tưởng dễ mà tổng cổ đám này đi và tìm những người mới, lịch sự, cẩn thận, chuyên cần về thay thế ư? Thứ nhất, bọn họ học cách ẽnh bụng rất đúng lúc, khi cảm nhận được

mối đe dọa (bị đuổi việc) đang tới gần. Thứ hai, họ lập tức kéo mấy cô bạn gái – những con lừa cứng đầu và tối dạ như mình, đến lấp ngay vào chỗ trống đó. Mấy cô nàng này luôn khiến cho lãnh đạo tin rằng, thư ký không phải là một chức danh nghề nghiệp mà là một giống người đặc biệt được dạy cách hành xử ngu xuẩn và lỗ mãng với mọi người xung quanh mình ngay từ nhỏ. Cứ thế, bộ phận thư ký ở chỗ chúng tôi đã tồn tại như vậy từ năm này qua năm khác mà một nửa thường xuyên trong trạng thái nghỉ thai sản, nửa còn lại (tạm thời đang làm thay nửa thứ nhất) đang trong giai đoạn thử việc (dường như là vô thời hạn) và được bảo vệ bởi Luật lao động và Ụ súng⁽¹⁾. Bó tay!

Tôi đi ngang qua họ về hướng phòng làm việc của mình. Đúng lúc đó, một cô ngẩng đầu lên nói:

- Đợi chút! Có cái thư cho ông đây.

- Ở đâu gửi vậy? – tôi hỏi.

- À, tôi có ghi lại đâu đó... – cô ta đứng dậy và bắt đầu lục tìm trong mớ giấy nằm lộn xộn trên bàn. Rồi cô ta quên luôn mình đang tìm gì, cứ đứng thờ người ra.

- Nếu tìm thấy thì mang tới cho tôi, OK?

---

1 Ở đây tác giả chơi chữ: từ “Bộ Luật lao động” trong tiếng Nga viết tắt là Kzot, còn từ “ụ súng” là Dzut.

Riêng tôi biết rất rõ rằng, đám thư ký này là những cỗ người máy. Và rõ là cần phải cắm điện thì họ mới làm việc được. Mấy cái ổ cắm được hàn chặt vào ghế sẽ đảm bảo cho họ có đủ năng lượng để sống và làm việc. Chỉ cần họ đứng lên khỏi ghế thì ôi thôi, mạch điện sẽ bị ngắt và hệ thống thông tin của họ lập tức ngưng hoạt động. Sự cố có thể xóa sạch bộ nhớ của họ, thậm chí khiến cho hệ thống mất khả năng làm việc trong cả tháng. Khi không được nạp điện, năng lượng của họ chỉ đủ để di chuyển đến toilet hay phòng giám đốc. Còn lúc đi ăn trưa hay về nhà, họ chuyển sang chế độ “Đi đường” và chế độ này chỉ cho phép họ tiếp nhận thông tin từ mấy quyển sách kiểu bỏ túi mà thôi.

Thấy tôi bước vào, cô bé thư ký của tôi vội vàng đóng mấy cái “cửa sổ” Explorer lại. Đúng là ngốc, cứ làm như tôi không biết em đang chúi mũi vào trang web damochka.ru⁽¹⁾ ngày này qua ngày khác với hy vọng tìm thấy tình yêu thánh thiện của mình hay chí ít cũng kiếm được một đêm vui vẻ. Có lần liếc trộm được cái nickname của cô ta trên damochka.ru, tôi bèn giả đồ tán tỉnh cô nàng hết nửa ngày trên diễn đàn, lại còn gửi cho cô nàng dăm bức ảnh chôm từ Internet. Chiều đến, tôi hẹn cô nàng ở quán cà phê Internet “Max” trên đại lộ Novokuznetski và khoái chí nhìn cô ả đỏ mặt nài nỉ suốt năm phút đồng hồ để tôi cho về sớm nửa tiếng. Nói chung hôm đó tôi được một trận cười thỏa thuê.

---

1 Damochka: Cô, bà: web site damochka.ru – một website dành cho phụ nữ.

Kachia, thư ký của tôi, không khác gì nhiều so với mấy đồng nghiệp ngồi ở quầy tiếp tân. Nàng 25 tuổi, hơi đàn, cái gì cũng hỏi đi hỏi lại dăm lần mới xong, nhưng được cái là biết vâng lời. Cô nàng không hấp dẫn cho lắm (có lẽ đó lại là ưu điểm, nếu như tính tới tai hại của việc bỏ bịch với thư ký riêng), thích ăn trưa rồi tán gẫu hàng giờ với đám bạn gái trong công ty. Còn quan điểm của cô ta về các vấn đề hiện đại sẽ có thể làm người ta sững sốt vì sự dốt nát, ấu trĩ và tính bảo thủ hết sức nông dân trước những quan điểm khác mình. Đã vài lần, cô nàng làm tôi chết đứng khi đưa ra ý kiến về các vấn đề xã hội, đạo đức, về gia đình và quan hệ nam nữ. Thế nên tới năm thứ hai trong quá trình làm việc chung, tôi và cô ta hoàn toàn không còn nói chuyện gì với nhau (ngoại trừ về công việc), để tôi khỏi phải nổi đóa và cô ta cũng khỏi phải đỏ mặt tía tai vì xấu hổ. Giờ thì tôi đã quen với cô ta như người ta phải làm quen dần với cái ngăn kéo vĩnh cửu của bàn làm việc, hay với cái giá treo áo xộc xệch ở góc phòng.

Tôi chào cô nàng (sau mỗi cơn say, tôi lại tỏ ra lịch sự quá mức, đến nỗi đôi khi chào một người tới vài lần), nhờ pha giúp một tách cà phê rồi ngồi xuống ghế. Trên mặt bàn, bao giờ cũng vậy, chật ních đủ loại giấy tờ như muốn khoe rằng tôi bận rộn và nhiều việc như thế đấy. Cũng nên nói rằng một số loại giấy tờ đã nằm xếp lớp ở đó cả nửa năm nay. Phía bên phải cái bàn làm việc khá rộng là một

màn hình phẳng, con chuột máy tính không dây, một bức ảnh chụp nhóm bạn cũ ở câu lạc bộ Spartac mà tôi đã từng tham gia từ những năm 1984-1988. Bên cạnh đó là ba chồng đĩa CD với những bản nhạc mà các hộp đêm thời thượng ở châu Âu, Moskva và Piter⁽¹⁾ vẫn hay bật, cùng băng video quay cảnh tôi ăn chơi nhậu nhẹt tại mấy cái quán “ruột”, từ Zeppelin cho tới Costes. Trong ngăn kéo bàn có những gì thì tôi không thể kể ra được, bởi vì tôi đã nhét đủ thứ linh tinh vào đó, đầy chật, rồi chẳng bao giờ ngó vào dù chỉ một lần.

Phía sau lưng tôi là chiếc cửa sổ lớn nhìn ra bờ sông Iauzui, nơi tôi vẫn đứng hàng giờ để suy tư về những điều kỳ lạ của cuộc sống. Như lúc này đây, tôi vừa uống cà phê, vừa nhìn dòng xe cộ đang xuôi ngược trên đường. Chà, amigos⁽²⁾, đã đến lúc tôi tự giới thiệu về mình chưa nhỉ?

Tôi hai mươi chín tuổi và đã mài mòn ở đây bốn năm với tư cách là một giám đốc kinh doanh, có thư ký riêng, xe riêng cùng mức lương ngất ngưỡng và đặc biệt là có tiền thưởng hàng năm hậu hĩnh. Tôi có nhiệm vụ “bán hàng và phát triển hệ thống phân phối của công ty”, ít nhất thì trong bản mô tả công việc cũng ghi rõ như vậy. Còn trên thực tế, thời gian của tôi chủ yếu dành vào việc lên lớp cho nhân viên nhằm nâng cao sự nhiệt tình, tính mẫn cán của họ (cũng ngần ấy câu chữ, chỉ cần đổi nhãn hàng và năm tháng), khiến

---

1 Piter: tên gọi khác của thành phố Saint Peterburg.

2 Amigos (tiếng Tây Ban Nha): Những người bạn, các bạn.

trách họ hàng tuần vì lý do chưa đạt doanh số và đùn đẩy công việc của bản thân sang vai những người khác.

Vậy, Giám đốc kinh doanh thật ra là ai? Là một biến thể hiện đại của loại điểm cao cấp, vừa phải chiều chuộng đám chủ luôn yêu cầu doanh số quá cao, vừa phải làm hài lòng nhân viên cấp dưới – những kẻ chẳng bao giờ muốn biến các kế hoạch đó thành hiện thực. Vì phải “phục vụ” một ngày vài lần, nên toàn bộ cố gắng của tôi dồn cả vào việc làm sao để thỏa mãn các sếp thật nhanh chóng, và lại vừa đúng cách, để khỏi bị cắt mất khoản tiền thưởng thêm.

Là cave chuyên nghiệp nên “dịch vụ” của tôi cũng khá đa dạng:

- cổ điển (như đã nói ở trên);
- gái bao theo yêu cầu của khách hàng (cùng đá bóng, câu cá, cùng thưởng thức thơ Exenhin, hát karaoke, rồi cùng lập kế hoạch kinh doanh vào ngày nghỉ cuối tuần);
- kích dục thể nhẹ (mỗi khi có chuyến viếng thăm của nữ giám đốc tài chính năm mươi tuổi từ Pháp bay sang);
- kích dục thể nặng (điều này được thể hiện ngay dòng đầu tiên trong lịch làm việc của riêng tôi với ghi chú: “Không quá nhiệt tình”);
- đồng tính nữ (các cuộc nói chuyện với lãnh đạo bộ phận bán hàng từ văn phòng tổng công ty, có cả sếp trực tiếp);
- phục vụ các cặp vợ chồng (cứ hai năm một lần, khi các ông chủ tập đoàn - CÁC ÔNG LỚN - từ Paris bay sang).

Bản chất công việc của Giám đốc kinh doanh chính là nghệ thuật “đi trên lưỡi dao cạo”, khi mà cấp trên không chịu suy nghĩ, còn cấp dưới thì không có khả năng.

Với người này, bạn sẽ nói rằng, trong vai trò của một giám đốc kinh doanh, trước hết anh phải quan tâm tới lợi ích công ty và viễn cảnh kinh doanh chứ không phải như đám nhân viên kia, tối ngày chỉ biết quanh quẩn nghĩ đến đồng lương của họ. Còn với người khác, bạn lại thuyết phục rằng “thì tôi cũng là dân bán hàng giống như họ thôi, anh bạn ạ”, và biết cách làm sao để đạt kết quả kinh doanh một cách tốt nhất đồng thời thấu hiểu nỗi vất vả trong công việc của nhân viên mình.

Tôi đã tồn tại như thế được bốn năm rồi. Sương mù buổi sáng từ từ nhường chỗ cho cái nắng của công việc buổi trưa rồi âm thầm lù vào bóng tối của một ngày làm việc căng thẳng. Xuân đến, đông tàn, thu về, hạ qua. (Đây là nói theo các mùa trong năm, còn nếu nói theo tên các hộp đêm thì cũng na ná như vậy).

Mọi việc diễn ra theo đúng kế hoạch, mặt mũi nhân viên cũng thay đổi luôn xoành xoạch như kính vạn hoa vậy, và bạn đã nhầm lẫn lung tung tên tuổi một nửa trong số đó, còn nửa kia thì bạn hoàn toàn không hề biết họ tên là gì. Thậm chí có khi mọi việc tệ tới mức, muốn nhớ được tên gọi chính xác đầy đủ của công ty mình, bạn cũng phải móc cái danh thiếp ra ngó lại.

Sau khi xem đồng thư từ, chính xác hơn là chuyển tiếp mới thư của khách hàng và đối tác cho cấp dưới, tôi bước sang phòng của các nhân viên bán hàng. Xét về tổng thể thì đây là những người hiếm hoi trong công ty mà tôi có thể nói chuyện mà không cảm thấy khó chịu. Hình thức trả lương công bằng nhất mà các ông chủ tư bản nghĩ ra chính là phần trăm hoa hồng được trích trực tiếp từ doanh số bán ra. Đây là chỉ số chính xác nhất về tính năng động và nghệ thuật bán hàng, là thứ không thể bị bóp méo, bị thay đổi, bị biến dạng bởi những bản báo cáo hoang đường. Đây là sự thật trần trụi và không có gì khác ngoài sự thật. Đó là điều làm cho đội ngũ bán hàng trở thành những nhân tố quan trọng nhất đối với mọi công ty thương mại. Và việc tồi nhất mà lãnh đạo của họ có thể làm là lấy bớt thời gian quý báu của họ bằng những cuộc họp, những chương trình trao đổi triền miên và các buổi điểm danh vô bổ. Đấu tranh với vấn nạn họp hành này có lẽ là điều duy nhất mà tôi còn để tâm tới. Có lẽ, kinh nghiệm cay đắng của thời mới tập tọe đi làm dưới trướng của mấy tay lãnh đạo xuất thân là cán bộ quèn của chế độ ban bệ thời Xô Viết chẳng hiểu mô tê gì về nền kinh tế thị trường – những kẻ vẫn quen với một hệ thống động viên duy nhất là lương tháng thứ mười ba, đã khiến tôi cố gắng để nhổ bật gốc cái chế độ quan liêu này. Giá như bản thân mình bớt lười biếng đi một chút và có tài hơn một chút thì có lẽ tôi đã viết một “Bản tụng ca về những người bán hàng”

và đã bắt tất cả cái đám sắp siếc phải học thuộc, để họ biết bánh mì mà họ đang ăn, rượu cognac mà họ đang uống là từ đâu mà chui ra.

Lúc này, trong phòng kinh doanh, tay trưởng phòng đang trao đổi công việc với nhân viên dưới quyền. Tức là hắn ta đang làm cái việc “thâm nhập” thị trường bằng cách nghe nhân viên báo cáo. Còn chuyện kiểm tra tình hình thị trường bằng cách tự đến tận nơi để xem xét thì hiển nhiên là không rồi. Kể từ sau khi được ngồi vào chiếc ghế bành êm ái dành cho trưởng phòng thì đầu của nhiều kẻ có lẽ đã biến thành cái mông.

- Trong bản báo cáo hàng tuần có mục “Thông tin thị trường. Cạnh tranh”, vậy mà tại sao đã hai tháng nay không thấy cậu ghi gì vào đó cả? – Tay trưởng phòng hỏi anh chàng nhân viên – kẻ đã bị những câu hỏi ngớ ngẩn của ông sắp hành cho phát ốm.

- Thì không có gì mới, cũng chẳng có sản phẩm cạnh tranh nào xuất hiện, biết viết gì bây giờ?

- Ờ... thì cũng phải viết cái gì đi chứ. Đã có mục đó, thì phải điền vào cho đầy đủ!

Tôi chợt nhớ lại, có lần, một nhân viên bán hàng cừ khôi, do quá mệt mỏi vì cứ phải nghe đi nghe lại mãi những câu hỏi như vậy, đã viết đại vài dòng về sản phẩm đậu hạt, rằng hiện trên thị trường vừa xuất hiện một loại sản phẩm mới đóng trong hộp hình tam giác, còn nhãn hiệu thì bắt

chước gần giống như của chúng tôi. Khi tay trưởng phòng xấu số của anh ta mang bản báo cáo đó chạy lên phòng tôi, vẻ mặt của hắn như muốn thét lên rằng tai họa đang sắp giáng xuống đầu, rồi hắn bắt đầu nói với tôi về lối cạnh tranh khác thường của đối thủ. Tôi liền ra lệnh cho tất cả các trưởng phòng đi lùng bằng được mẫu hàng lạ thường này. Có lẽ bạn cũng đoán được, khi trở về tay không, họ lâu lâu theo kiểu:

- Đây là một đợt quảng bá chớp nhoáng của đối thủ cạnh tranh, có lẽ là một thử nghiệm không thành, bởi vì sau đó không còn thấy sản phẩm loại này xuất hiện.

Tôi đã được một trận tha hồ xỉ vả mấy tay trưởng phòng đã dốt nát lại chỉ quen đánh giá thị trường theo kiểu “éch ngòi đáy giếng”, chỉ biết quan sát đối thủ từ cửa sổ phòng làm việc. Sau đó cả tháng tôi vẫn còn xem lại bản báo cáo đó và nháy mắt với cậu nhân viên nọ về trò đùa của chúng tôi.

Thấy tôi bước vào, tay trưởng phòng liền làm bộ mặt nghiêm trọng hơn và nói:

- Được rồi, Alecxandr. Tôi chấp nhận báo cáo của cậu, các chỉ số hoạt động trong tháng đều tốt, có điều cậu viết về những lần đến thăm khách hàng còn chưa rõ ràng. Nói chung là niềm tin của tôi đối với công việc của cậu đã sút mẻ rồi, hiểu không? Thôi, cậu đi đi!

Khi anh chàng nhân viên bán hàng đã ra ngoài, tôi ngồi xuống đúng chỗ của anh ta và nói:

- Pasa, anh nói đi, tại sao anh cứ phải hành hạ người khác vì những thứ vớ vẩn như vậy chứ? Cậu ta có hoàn thành kế hoạch không?

- Vâng, cũng có.

- Kế hoạch quý có hoàn thành không? Doanh thu có tăng không?

- Cũng có, nhưng đây là chuyện báo cáo. Quy định như vậy mà.

- Anh cho rằng cậu ta sẽ bán hàng tốt hơn, nếu cứ bắt bẻ cậu ta bằng mấy thứ này sao? Nếu anh quan tâm tới những gì cậu ta đã thảo luận với mấy tay cung ứng của cửa hàng, sao không trực tiếp đi cùng cậu ta. Anh thử nói xem, trong tuần vừa rồi, anh đã mấy lần đi thực tế nào?

- Tôi...(Pasa nhăn trán) tôi còn bận công việc văn phòng, vả lại, tình hình cũng không đến nỗi làm cho cấp dưới phải cần đến việc outsourcing⁽¹⁾ của tôi.

- Không cần đến cái gì chứ? - Tôi chọn.

- Outsourcing.

- Anh có thể nói từ đó bằng tiếng Nga được không? “Sự tham gia của tôi” chẳng hạn.

---

1 Outsourcing: một hình thức sử dụng nguồn nhân lực bên ngoài.

- Nhưng rõ ràng là có một số thuật ngữ đã được công nhận rộng rãi trong kinh doanh, và tôi cho rằng...

- Pasa, lẽ ra anh phải mừng vì cậu ta đã không outsource anh, như cách anh diễn đạt. Còn anh, chắc là đã quên cách thỏa thuận với khách hàng thì phải?

- Không, tôi không quên, có điều là cần phải phân tích các báo cáo, và từ những kết quả phân tích đó sẽ xây dựng các kế hoạch dài hạn và ngắn hạn, vì thế tôi mới yêu cầu nhân viên của mình...

- Vậy thì theo anh, ai sẽ phân tích? Ai sẽ lập kế hoạch trên cơ sở những báo cáo đó?

- Thì... sếp chứ ai. – Hẳn ta chỉ tay lên trên, nơi mà theo hẳn, những cư dân của thiên đình – các nhà quản lý cấp cao – đang cư ngụ.

- Pasa, anh nhớ đây này. Những báo cáo này không phải tôi cần, mà là anh cần. Để anh phân công nhiệm vụ cho nhân viên được hợp lý hơn, chứ không phải là để anh hành tởi họ, bắt họ viết những câu chuyện ly kỳ về các sản phẩm mới. Còn tôi, anh bạn thân mến ạ, tôi sẽ không viết bản kế hoạch bán hàng dựa trên số lần mà tay nhân viên bán hàng của anh trò chuyện với bà cô Klava ở cửa hàng thực phẩm “Hy vọng” đâu. Anh hiểu chưa?

- Hiểu rồi.

- Hiểu thì tốt. – quá ngán ngẩm, tôi bước ra phía cửa. – Mà này, Pasa, suýt nữa thì quên. Nhớ tới gặp tôi vào lúc

11 giờ ngày thứ sáu. Mang theo bản báo cáo về những lần anh đi gặp khách hàng cùng kế hoạch thăm viếng khách hàng trong tuần sau nhé, tôi sẽ cùng anh phân tích. Mà này, anh cũng có thể outsource thư ký của tôi, nàng gõ máy tính nhanh ra trò đấy.

Tôi quay trở lại phòng làm việc, mở tập hồ sơ có các số liệu bán hàng theo tuần của công ty để đánh giá tình hình ở bộ phận bán hàng do tay outsourcing Misa này phụ trách.

Tất cả chúng ta đều nói đến toàn cầu hóa, nói đến những công ty đa quốc gia đang nuốt chửng cả hành tinh và biến trái đất thành một nhà máy khổng lồ với điều kiện lao động khắc nghiệt cùng đồng lương chết đói. Chúng ta lập luận một cách hết sức nghiêm túc, rằng McDonald's, Coca-Cola và Microsoft đang bắt chúng ta phải làm việc nọ, việc kia.

Thật vớ vẩn! Bạn có biết rằng đây là chuyện hết sức vớ vẩn không? Ở đây, đã từ lâu chẳng ai bắt ép ai nữa. Tất cả đều tự nguyện cắm đầu cắm cổ lao vào cái “Tập đoàn không biên giới” bằng đôi hài bảy dặm. Thử nghĩ mà xem, tại sao các nhân viên của tôi, những thanh niên sáng sủa, hấp thụ nền giáo dục tốt đẹp của nước Nga – một nền giáo dục theo nghĩa cổ điển của nó, không phải theo chuyên ngành hẹp, mà là chương trình đào tạo tổng hợp – lại cố làm ra vẻ ngu dốt hơn chính bản thân họ? Cứ cho là nền giáo dục đó không

phải lúc nào cũng đủ sâu, nhưng nó lại mở ra những chân trời cho sự cố gắng, nỗ lực, chuyên cần, là nền giáo dục biết đặt sự tư duy một cách hệ thống lên trên nhu cầu sử dụng nhất thời, trước mắt. Liệu được mấy người trong số họ biết trân trọng điều này chứ?

Thay vì sử dụng nền tảng kiến thức của mình, cả lũ lại đi học đòi cái đám người Mỹ cứng đầu, từ điệu bộ, kiểu nói cười cho đến hành vi ứng xử. Rồi cái cung cách ngu xuẩn nói nhại theo mấy câu khẩu hiệu quảng cáo trên truyền hình nữa chứ. Tại sao những con người thông minh lại đang ngày đêm cố biến mình thành đồ ngốc như vậy?

Bạn biết không, tôi ghét họ không phải vì họ là dân “cổ cồn trắng”, mà vì họ đang mơ ước được trở thành những kẻ như vậy - những tên lính của của Đội quân Tập đoàn Quốc tế. Xin Chúa nhân từ đừng tước đi của họ ước mơ này!

Trong khi tôi còn đang mơ màng về đội quân Quốc Tế này thì cửa phòng bật mở và Xasa bước vào. Xasa là cấp phó của lão Petrovich, trưởng phòng hành chính công ty. Cả Xasa lẫn Petrovich đều đã từng có thời phục vụ trong quân ngũ. Khoảng một tháng trước, tôi có nhờ Petrovich kiếm cho một cái máy hủy tài liệu của Đức và treo giúp bức ảnh đen trắng rất đẹp chụp những cặp đôi thiếu nữ trên mặt bàn casino.

Thế nhưng, suốt cả tháng trời mấy tay này cứ lờ đi và hi vọng là mệnh lệnh của tôi sẽ được bãi bỏ hoặc chính tôi đã quên mất. Cô bé thư ký của tôi thì cứ đều đặn mỗi tuần

một lần gọi điện nhắc nhở, và giờ đây điều đó đã xảy ra. Xasa khệ nệ bê cái máy hủy tài liệu vào phòng một cách trịnh trọng. Anh ta đang đeo cái mặt nạ của một kẻ đã hoàn thành nhiệm vụ.

- Sao lâu thế, Xas?⁽¹⁾ Nó phải tự đi bộ từ cửa hàng về hả?

- Không hiểu ý anh nói gì. Ai đi cơ?

- Cái máy hủy tài liệu ấy.

- Anh có làm sao không đấy? Hàng đang hiếm. Để mang được nó về đây, chúng tôi đã phải...

Và sau đó là một bài diễn văn ruộm rà về việc khó mà tìm ra loại máy hủy tài liệu của Đức ở thành phố Moskva vào năm 2004 này. Chắc chỉ một phút nữa thôi là tôi sẽ phải nghe những “khó khăn, mất mát mà chúng tôi từng trải qua trong quá trình đi tìm cái máy”. Tôi gật đầu, còn Xasa cũng quay bước ra cửa.

- Đợi đã, – tôi nói, – thế còn bức ảnh thì sao? Thậm chí tôi đã lồng khung sẵn rồi đây này.

Khuôn mặt Xasa cứ như được đeo từ đá vậy. Hắn ta coi như hôm nay đã làm việc quá nhiều.

- Hay để mai tôi ghé? – hắn ta định chuồn đây mà. – Chứ bây giờ tôi còn phải chạy qua phòng kế toán có chút việc.

- Xas, làm đi mà, việc nhỏ xiu, chỉ năm giây là xong thôi.

---

1 Tên gọi thân mật của Xasa.

Xasa bước lại bàn làm việc của tôi, nhắc ống nghe và quay số nội bộ cho Petrovich. Hắn ta báo cáo tình hình và được cấp trên đồng ý, sau đó đặt ống nghe xuống và nói với giọng khá quan cách:

- Được, chúng ta sẽ treo lên. Thế khoảng cách từ mép sàn lên là bao nhiêu?

Tôi ngây người ra. Một câu hỏi thú vị đấy chứ? Bạn sẽ trả lời ra sao nhỉ? “Đến ngang tầm mắt” à? Tôi cũng định nói vậy, nhưng sợ anh ta sẽ hỏi lại: “Nghĩa là bao nhiêu xăngtimet?”.

Thế nên tôi trả lời với vẻ quyết đoán: “Một mét chín mươi hai”.

- Để tôi chạy đi kiểm cái thước – Xasa nói và bỏ đi.

Lạy Chúa, mong sao một tháng nữa anh ta sẽ quay lại.

Hầu như tất cả cái đám hành chính văn phòng này trước kia đều từng đảm nhiệm vị trí trưởng kho quân nhu, quân trang, quân dụng thì phải. Nói tóm lại, đó là một lũ trì trệ, hủ lậu, không dính dáng gì đến tầng lớp sĩ quan Nga – những người đang bảo vệ Tổ quốc. Chỉ vì nhàm lẫn mà tất cả cái đám này cùng được gọi bằng một cái tên chung là “bộ đội”. Họ thường là nhân vật chính của vô số các câu chuyện tiếu lâm, kiểu như “Đào đất từ hàng rào tới bữa ăn trưa...” hoặc “Sơn lại cỏ bằng thuốc

tím⁽¹⁾ để đón thủ trưởng” v.v... Thật ra, ở ngoài đời họ cũng chẳng khác nhiều lắm so với các nhân vật trong những câu chuyện tiểu lâm đó.

Ở văn phòng, nếu sử dụng cho đúng thuật ngữ của cái đám này là “trong điều kiện dân sự” thì họ vẫn tiếp tục kiểu hành xử y như thời còn trong quân đội. Ví dụ, ngân sách rửa xe công vụ được cấp phát không phải khi nào xe bẩn, mà là “theo kế hoạch”, X lần mỗi tháng vào mùa đông và Y lần vào tiết xuân - thu. Mùa hè nói chung không được rửa xe, vì khí hậu khô thì làm gì có bụi bặm hay bùn đất bám vào mà phải rửa. Thế nên cũng dễ hiểu tại sao mấy cái xe ro-mooc của quân đội chỉ rửa mỗi năm đúng một lần, khi có cấp trên xuống thăm.

Bút bi, kẹp giấy, văn phòng phẩm được phân phát không phải khi nào bạn cần, mà căn cứ vào biên bản kiểm kê, mỗi năm một lần.

Khi nhờ họ kiểm cho một cái đục giấy, bạn sẽ luôn nghe thấy câu trả lời:

- Cái cũ của anh đâu?
- Không biết, chắc ai đó cầm mất rồi. Tóm lại là không có.
- Anh có hiểu là...

Và sau đó là nửa tiếng đục thoại với nội dung chính là lỗi làm mất cái đục giấy chẳng khác nào việc đánh mất quân

---

1 Trong tiếng Nga, từ “thuốc tím” viết là zelenka, nghĩa là “nước màu xanh”.

kỳ của trung đoàn mà nếu ở vào thời chiến, với lỗi đó, đã bị đưa ra xử trước tòa án binh rồi. Bạn cố nhẫn nại nghe hết cái mớ hồ lớn đó với hy vọng là cuối cùng sẽ nhận được món văn phòng phẩm đang cần. Song, hóa ra là “Người ta vẫn chưa chở đến”. Tôi đã từng toát mồ hôi lạnh khi nghe thấy câu trả lời như vậy.

Mẹ kiếp, ai chưa chở đến cơ chứ? Ủy ban Quốc tế chuyên cung cấp đục giấy, hay là Siêu nhân Đục giấy trong phim hoạt hình? Hay chính là cái đồ súc sinh lười biếng kia, thay vì đảm bảo cho nhân viên công ty có đủ văn phòng phẩm để “thuận tiện cho việc sản xuất và kinh doanh”, lại lằng xằng đi mua cho đúng kế hoạch, rồi hết ngày này qua ngày khác chỉ lo mỗi việc dán tem kiểm kê lên tuốt tuột mọi thứ, thậm chí lên cả từng chiếc kẹp giấy? Có khi vào một ngày nào đó, hắn ta còn mang tem dán cả lên lưng mỗi nhân viên chưa biết chừng!

Mà rất có thể, tất cả bọn họ là thành viên của một tổ chức bí mật – Liên minh nhân viên hành chính, quản trị toàn liên bang Nga, viết tắt là RUA mà mục đích của liên minh này là gài người vào các doanh nghiệp để phá hoại, để phát tán dịch quan liêu, để ăn cắp vặt, lười nhác, chọc phá nhằm làm hỏng các quy trình sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp. Sẽ tới thời, khi mà tất cả các công ty thương mại sẽ biến thành những Nhà Kho Lớn: kho ô tô, kho thực phẩm, kho văn phòng phẩm – tùy theo lĩnh vực kinh doanh đã bị

đám thành viên của RUA phá hủy trước đó. Và như vậy, cả nước Nga sẽ biến thành lãnh địa của cái đám hạ sĩ quan này. Từ Murmansk⁽¹⁾ cho tới Vladivostock⁽²⁾ các mệnh lệnh ngớ ngẩn, xuẩn ngốc sẽ được ban bố theo đường bưu chính và điện thoại, (Internet thì đứt khoát sẽ phải bỏ, vì nó truyền thông tin nhanh quá), những mệnh lệnh mà không ai vội thực hiện trong khi đợi người ta hủy bỏ nó.

Tôi dường như nghe được những cuộc điện đàm tương lai này:

- Petrovich, xin chúc sức khỏe đồng chí (đương nhiên, chúng ta sẽ gọi tất cả các sếp tập vụ này là Petrovich)

- Tuyệt, Petrovich, có chuyện gì thế?

- Ở Leningrat chúng tôi, bà con đang chết cồng như thời bị phong tỏa vậy. Cái Kho của đồng chí có thể chuyển đến cho chúng tôi ba toa củi khô được không? Nếu không, tới mùa xuân, một phần ba quân số (nghĩa là số dân) sẽ chết.

- Làm sao tôi gửi cho đồng chí được? Tôi cần lệnh xuất kho từ bộ tham mưu, đồng chí Petrovich ấy.

- Nhưng mà đồng chí đó mới mất cách đây hai tháng, lại chưa có người mới thế chỗ, làm sao tôi có thể lấy được lệnh xuất kho đây?

- Thì tôi làm gì được bây giờ. Không được phép thiếu lệnh

---

1 Phương Bắc nước Nga.

2 Vùng Viễn Đông của Nga.

xuất kho. Hãy gửi cho tôi lệnh xuất kho, rồi muốn làm gì thì làm, thậm chí chặt cả rừng tai-ga cũng được. Còn không có thì tôi không thể. Không được phép.

- Thôi được... đành đợi bổ nhiệm mới vậy. Quân lệnh là quân lệnh. Đồng chí sao rồi, vợ con thế nào?

- Tạm ổn, không ốm đau, bệnh tật gì. Đồng chí cũng giữ gìn sức khỏe nhé, đừng có chết công, đồ ấm đủ chứ?

- Có lẽ không, bọn tôi đang đóng quân trong một bảo tàng nào đó, trên một quảng trường rất lớn.

- À, có phải cái quảng trường, ở giữa có cái cột rất to phải không?

- Chính xác! Bọn tôi đang ngồi sưởi đây, khung tranh và đồ gỗ cổ thì chẳng thiếu. Cố chịu đựng tới mùa xuân. Đến lúc đó, biết đâu có gì mới từ tổng tham mưu.

-Ừ, cũng có thể đấy, Petrovich, tạm biệt, có cần gì cứ gọi.

- Tạm biệt.

Trong khi chúng ta đốt thời gian ở những câu lạc bộ, hộp đêm, chính những tay Petrovich này ngày ngày đục khoét thân cây kinh doanh của chúng ta hết như đám mối vậy. Và tai họa ở chỗ, cái đám này đã kịp nhân giống cả một đội quân hậu bị những kẻ như Xasa, Volodia – những kẻ đang làm công việc tạp vụ hoặc nhân viên hành chính. Một ngày đẹp trời, khi mấy tay này đủ cứng cáp, tất cả chúng ta có nguy cơ nhận án hai mươi lăm năm khổ sai vì đã đánh mất hai cái bút mực, một cái bút lông.

Trong mấy tiếng đồng hồ trước khi hết giờ làm việc, khi tôi đang mông lung nghĩ về cái đám quản lý hành chính và trưởng các bộ phận thì chuông điện thoại vang lên. Cô nàng thư ký của SẾP TỔNG thông báo cho tôi với cái giọng của con nhân sư bằng đá:

- Mời ông tới gặp Aleksei Andrevich – tên họ của nhân vật này được cô ta nhắc tới với một giọng thật dễ chịu.

Tôi khoác thêm cái áo vét, thắt cà vạt, cầm cây bút và sổ tay (để nếu chẳng may nghe được lời giải định lý Ferma hoặc cách tìm ra viên đá triết học thì còn có cái mà ghi) và thẳng tiến tới phòng của SẾP TỔNG.

Aleksei Andreevich Kondratov rõ ràng là đang trong tình trạng còn tệ hại hơn tôi. Mặt ông ta hằn rõ dấu vết của rượu bia cùng những con say cộng với chứng thiếu ngủ, những vết nám loang lổ hết như cái cầu vồng. Chỉ trong vài giây khi tôi đứng đó, da mặt của NGÀI đã kịp đổi từ màu tím bệch sang màu xám ngoét. Tôi định nói ngay là “Sao anh uống nhiều vodka thế, anh có tuổi rồi chứ đâu còn ở cái thời bẻ gãy sừng trâu, thời hai mươi bảy cũng đã trôi qua lâu lắm rồi”.

Tôi chào sếp tổng và hỏi xem tại sao mình được gọi lên và nhận được cái hất đầu về phía góc trái phòng làm việc. Tôi nhận ra Alan Garrido – tay phó giám đốc tài chính người Pháp cảm hấp đang ngồi đó. Tôi đã từng nói với Kondratov rằng, bấy lâu nay những mớ thói tha mà trụ sở

chính ở Paris liên tục đổ lên đầu chúng tôi đều được khơi mào từ cái miệng của me-xù Garrido này. Nhưng có lẽ tay này quá gần gũi với công ty mẹ (bởi dù sao cũng là cùng huyết thống) nên không thể “vấy” hấn đi được. Đã ba năm nay, tôi và Garrido luôn ở trong tình trạng chiến tranh lạnh. Thay vì cùng nhau làm việc là đủ thứ chuyện, từ nói sau lưng cho đến đập bàn, đập ghế. Cuộc chiến được khơi mào sau khi tôi đã kích Garrido trong một cuộc họp, khi tay này yêu cầu cắt giảm ngân sách bán hàng trực tiếp, thay vào đó là tăng khoản chi chung cho công ty đồng thời chuyển toàn bộ hoạt động quảng cáo, tiếp thị cho chi nhánh của một công ty Pháp, nơi Garrido đã từng làm giám đốc. Tôi mừng tượng cảnh cái đám này sẽ làm rối tung ngân sách chung như thế nào, quảng bá quảng cáo được cái con mẹ gì. Từ đó trở đi, quan hệ giữa tôi và Garrido lúc nóng, lúc lạnh, và tên khỉ đột vẫn không từ bỏ ý định trả thù tôi vì vụ này.

- Đây, thử xem bộ phận tiếp thị đã nghĩ ra cái gì – Kondratov nói với tôi.

Garrido đưa cho tôi bản phác thảo tờ quảng cáo ngô hộp với hình ảnh một người đàn ông hiện đại, nét mặt đầy chí khí, râu quai nón chưa cạo và ngồi sẵn sàng vục mặt vào đồng ngô trên bàn kính. Xung quanh đồng ngô nhỏ là một mớ những đồng xu và giấy bạc. Phía trên là câu slogan “Ngô ngọt Tanduel – VÀNG RÒNG”.

- Gì nhỉ? – Tôi hỏi – Việc ta phải làm là tạo ra một mẫu quảng cáo cho các địa phương, với ý tưởng chủ đạo là một

sản phẩm dành cho những người đàn ông đích thực, hay cái gì đó tương tự. Trong yêu cầu từ phía công ty mẹ có ghi rất rõ ràng và rồi họ đã làm ra cái tờ này. Vậy tóm lại là có chuyện gì nhỉ?

- Nhưng anh Alan lại có ý kiến khác đấy – Kondratov nói.

- Đúng thế, tôi muốn nài giảng cái hình ảnh này kha-á là khiêu khích đấy.

- Cái gì khiêu khích ở đây nào? Tôi bắt đầu nổi đóa. Từ khoe mắt, tôi thấy Kondratov rất muốn chui xuống trốn dưới gầm bàn để khỏi phải thấy tận mắt cảnh chúng tôi sắp xé xác nhau.

- Cái hình ảnh này zống như gang-xta⁽¹⁾ trong phim “Scar Faced” với diễn viên Al Pachino (hắn ta tiếp tục với ba thứ tiếng Nga, Anh, Pháp hổ lớn). Cái đồng ngô này look like⁽²⁾ (gã nghĩ hơi một chút) drug⁽³⁾, you see? Consumer⁽⁴⁾ của chúng ta không phải là gang-xta. Do đó, cái này có thể damage⁽⁵⁾ hình ảnh của brand⁽⁶⁾ và có thể tạo cho consumer felling⁽⁷⁾ không tốt. OK? Đó là chuyên cân phải giải quyết mà tôi muốn nói.

---

1 Kẻ cướp, găngxtơ.

2 Trông giống như.

3 Ma túy.

4 Khách hàng.

5 Làm hỏng, gây thiệt hại.

6 Thương hiệu, nhãn hiệu.

7 Cảm giác.

Không thể tưởng tượng được. Thậm chí một kẻ hư hỏng như tôi cũng không thể nghĩ ra chuyện ngớ ngẩn như thế này: đi so sánh ngô với thuốc phiện. Đã thế, cái gã khủng Garrido này thậm chí không nói cho rõ được từ Cocain nữa mặc dù vẫn đàn đúm với mấy tay đầu bếp và chuyên gia quảng cáo người Pháp. Kondratov ngồi quay mặt đi, trong khi Garrido thì làm ra bộ chán chường. Không khí trong phòng lúc này giống hệt như cánh mà các đạo diễn thường mô tả là “chết lặng trong nỗi tiếc”. Cả hai đều ra vẻ không thể hiểu nổi, tại sao tôi lại “có thể bỏ qua chuyện nghiêm trọng như thế này”. Và cả hai đều hết sức khó khăn khi nói về VẤN ĐỀ ẤY tại văn phòng sang trọng của chúng tôi. Tất cả chúng tôi đang gắng sức xây dựng thương hiệu, nâng cao uy tín, hình ảnh của công ty trong mắt người tiêu dùng và chúng tôi hoàn toàn không muốn kích động ai cả, bởi vì công ty đang “kinh doanh trong lĩnh vực liên quan tới sức khỏe” (đồ hộp, thực phẩm biến đổi gen, v.v...). Cả hai, Garrido và Kondratov đang thực hiện nghĩa vụ công dân của mình là đấu tranh với những thói hư tật xấu vốn tồn tại trong “tất cả những con người bình thường”. Mặc dù chính Kondratov, một tay nghiện nặng, đức lang quân và đồng thời là bố của hai đứa con, tối nay sẽ có cuộc vi hành tới thăm đám gái điếm, còn Garrido thì đang được đám đồng nghiệp của hộp đêm Pháp chờ đón với đôi môi mọng ướt, những cái bắt tay rất chặt và thể hội viên S&M trong ví.

Trong cái không khí cao ngạo và đầy giả tạo vào lúc này thì đúng là không nên nói lên thành tiếng. Cả thành phố Moskva giống như một công ty lớn, nơi bị cấm truy cập vào các web site đồi trụy nhưng tất cả vẫn xả láng trong lúc nghỉ trưa, sau khi đã nháy mắt với mấy tay quản trị mạng. Đồng tiền đã lâu không còn ngự trị thế giới mà ông vua thực sự của thế gian này bây giờ là sự giả dối và cao ngạo. Đây rầy những kẻ hít cocain lão đảo trên hè phố, nhưng tuyệt nhiên trên mặt báo chẳng ai nhìn thấy chúng bao giờ vì dường như người ta đang cố né chúng. Tất nhiên là chẳng ai muốn tự bôi xấu mình bởi ta là những người văn minh chứ đâu phải đám đầu gấu gangxtơ nào đó trong mấy bộ phim maphia rẻ tiền. Ta mắc bệnh viêm mũi kinh niên do khí hậu Moskva ẩm ướt, mỗi ngày phải dùng hết mấy xấp khăn giấy, gặp đồng nghiệp hoặc người quen trong toilet thì cúi đầu ngoảnh mặt đi (đã là lần thứ mười trong một buổi tối rồi thì phải), nhưng nếu thấy bộ mặt khổ sở của nhân viên thì ta làm bộ khó chịu lắm, ta ra vẻ chê bai nếu thấy trên bàn của bạn mình có cuốn sách của Berrouz⁽¹⁾, ta cấm tiệt những ý tưởng quảng cáo mới, nếu nó có những từ giống hoặc tựa tựa như mớ tiếng lóng của các đại lý.

- Slogan kiểu gì thế này? “Đường lên Thiên Đàng”? Để quảng cáo cho tuyến đường sắt tới sân bay? Các anh có hiểu

---

1 W. Berrouz: nhà văn Mỹ, sinh năm 1914, một trong những thủ lĩnh của phong trào hippie (nên xem “Beat generation”), tác giả của tiểu thuyết “The naked Lunch” (1959).

là cụm từ này có thể hiểu theo nhiều cách khác nhau không? Nó có thể gây hiểu nhầm, hoặc ít nhất, cũng tạo cảm giác trái ngược. Không, nhiều người thậm chí có thể nghĩ rằng... Có chuyện đấy...

Này khệnh, hình như chính mày mới là vấn đề đấy. Không phải là họ, mà chính là mày đang cố moi móc khắp nơi những từ ngữ và hình ảnh quen thuộc, rồi khoái chí mỗi khi tìm được ra những từ ngữ như vậy. Nếu mày mà có thực quyền thì có lẽ mày đã cấm quảng cáo bột giặt có chứa những từ như “trắng”, “nhanh”... Chỉ mới nghe tới những từ này, mày đã lập tức nổi cơn, quay tít điện thoại di động trong tay và toát mồ hôi trong hy vọng nhìn thấy cái tên quen thuộc với mỗi tay chơi đêm trên màn hình điện thoại, mấy cái tên như XasaDil hay Vova Đệ Nhất. Chính mày mới có chuyện đấy, nghe không, thằng dở hơi ngu xuẩn kia. Mày có muốn nói chuyện đấy không? Tất nhiên là không...

Garrido không muốn nói tới chuyện đó. Toàn bộ con người hắn ta toát ra cái vẻ chẳng còn gì để nói sau chuyện KINH KHỦNG như vậy. Hắn ta đang hả hê tận hưởng mùi vị chiến thắng cho cuộc đọ sức tay đôi này.

- Này, từ khi nào bỗng nhiên lại có sự quan tâm đặc biệt tới chuyện tài chính của bộ phận tiếp thị thế nhỉ? Hay là bây giờ vấn đề này đã thuộc quyền quản lý của phó giám đốc tài chính, không còn là của phó giám đốc kinh doanh? – Tôi hỏi.

- Bởi vì chúng ta đang làm việc cùng một nhóm nên tôi cho

rằng, tất cả mọi chuyện liên quan đến công việc của công ty, đều là trách nhiệm của mỗi nhân viên. Chúng ta đang cùng làm một công việc chung. Các anh call it team spirit⁽¹⁾, is it? Tôi đã làm việc khá lâu trong môi trường multinational⁽²⁾ ở châu Âu, châu Mỹ. Believe me⁽³⁾, đang tồn tại các principles⁽⁴⁾ và rules⁽⁵⁾, và những thứ này nay đã tới nước Nga. Cả cái hình ảnh brand của chúng ta, cả hình ảnh của công ty chúng ta, đều là nền tảng cho sự thành công. Tôi lấy làm lạ là các anh vẫn còn chưa hiểu điều đó dù đang ở chức vụ cao như vậy. Lạ thật đấy. Khi tôi còn làm việc ở Mỹ – hẳn ta hát đầu về phía Kondratov, mợc-xì Aleksix sẽ hiểu tôi định nói gì, tôi đã học được gì trong khóa special brand⁽⁶⁾.

Và Garrido “mở màn” tiết mục “ Chuyên gia nước ngoài hướng dẫn những tên người Nga vô công rồi nghề Xô Viết”...

Những expat⁽⁷⁾... Đầu thập niên chín mươi, hầu như tại tất cả những công ty lớn, các vị trí quan trọng đều phải là chuyên gia nước ngoài. Thời đó, điều này có thể được giải thích vì do thiếu người giỏi, nhưng bây giờ thì khó mà giải thích được. Tất nhiên, không kể đến một số chuyên gia cao

---

1 Gợi nó là tinh thần đồng đội.

2 Đa quốc gia.

3 Hãy tin tôi.

4 Nguyên tắc.

5 Luật lệ.

6 Thương hiệu đặc biệt.

7 Expat – Từ chỉ những người nước ngoài đang làm việc tại các công ty trong nước.

cấp người nước ngoài đang làm việc tại những công ty tên tuổi như Bony hay British Petroleum – những người được trả lương rất cao để nâng công ty lên tầm cỡ quốc tế. Thường thì chi phí đó thực sự xứng đồng tiền bát gạo.

Với tôi, expat là một đám ngoại quốc thường đảm nhận những công việc như quản lý khách sạn, giám đốc nhà hàng, chuyên viên tư vấn đủ loại, chuyên gia quảng cáo, tiếp thị, giám đốc điều hành, giám đốc bán hàng v.v... Đa số đều là những tên láu cá hoặc là những kẻ không thành đạt ngay ở quê nhà và tới đây từ đầu hoặc giữa những năm chín mươi, lập nghiệp ở một đất nước gần như còn mông muội với ý định làm giàu bằng việc “đổi giày thủy tinh lấy vàng” cho những kẻ nhẹ dạ. Dễ nhận thấy là trong số đó, những kẻ không biết điều chỉnh mô hình kinh doanh phương Tây cho phù hợp với cách thức làm ăn, buôn bán của Nga đều bị thất bại. Song mỗi khi động tới vấn đề này thì họ lập tức ca bài ca muôn thuở, nào là món lời béo bở đã bị quan chức chiếm đoạt, nào là bị đầu gấu mạn Taganka cướp mất.

Dễ thấy rằng, người đang có công ăn việc làm tử tế không dễ gì bỏ ra nước ngoài làm ăn, nếu không phải là để mở rộng hoạt động kinh doanh lên tầm quốc tế hoặc là hoán đổi vị trí làm việc trong một công ty đa quốc gia. Tất cả những xê-ri phân bua kiểu như “Đơn giản là tôi thích đi du lịch” hay là “Phụ nữ nước bạn đẹp thế”

chỉ là những câu sáo rỗng không hơn không kém. Và thế là trong một thời gian ngắn, những kẻ thất bại trong cuộc cạnh tranh ở nước mình bỗng dung trở thành những người thầy dẫn dắt chúng ta làm thương mại. Họ được trả lương cao kinh hoàng, (nhất là khi so với mức lương của họ ở nhà), được cho xe hơi và căn hộ cao cấp, được thanh toán các chi phí nhà hàng, khách sạn, tiền bao gái và giúp họ chứng tỏ sự thành đạt của mình cho dân Nga ta, những người còn chưa kịp trở thành ông chủ của họ. Cứ thế hình thành một nếp nghĩ như thế này: dân ngoại quốc thì dút khoát phải có giá hơn và luôn làm việc tốt hơn các đồng nghiệp bản địa.

Còn lý lịch của đám quản lý và tư vấn này thì như tờ giấy trắng. Máy ông chủ Nga thường nói về các quản lý ngoại quốc của mình thế này:

- Sao, chẳng lẽ cậu lại không biết Jimmy chỗ tôi? Ba năm trước anh ta có một công ty thành công lắm, sau mới chuyển sang làm cho tôi đấy.

Hoặc:

- Ô, Mark tuyệt lắm, cậu ấy là một bồ kinh nghiệm làm việc ở các công ty tư vấn hàng đầu Pháp.

Công ty rất thành công là công ty nào, công ty tư vấn hàng đầu của Pháp nay ở đâu chẳng thấy nhắc tới. Truyền thống thuê nhân viên ngoại quốc có từ thời Pi-e Đại đế. Còn kiểu thuê mấy tên gian thương thì có từ sau cuộc chiến tranh

1812, khi những tù binh Pháp phải phục vụ cho giới quý tộc Nga bằng cách dạy nhạc, dạy múa, dạy tiếng Pháp hay dạy các thể thức kiểu cách. Đúng là vậy, đã là người Pháp thì anh ta có thể nhảy múa tốt, có hiểu biết về âm nhạc và các lối cư xử. Ở Paris thì ai mà chẳng thế. Và những tù binh chiến tranh lập tức bối tìm cho ra ưu thế của mình để được phục vụ giới quý tộc Nga. Họ đã sống như thế, dạy dỗ chúng ta với mức lương khá cao, với uy tín nhất định (nhất là trong giới quý tộc địa phương). Và đôi khi tất cả kết thúc giống như trong tác phẩm bất hủ của Puskin:

Đầu tiên là Madame bước theo sau anh ta

Sau đó thì Monsieur thay thế Madame

...

Khi cái thời thanh niên sôi nổi

Vút nhanh qua cuộc đời Evgheni

Cái thời của hy vọng cùng những nỗi buồn thoang thoảng

Người ta đuổi Monsieur ra khỏi triều đình.

Ở cái nước Nga thời nay mọi việc cũng hết như vậy. Đầu tiên là những vụ xì căng đan về nạn trộm cắp và biển thủ tiền bạc, tài sản, sau đó là những cáo buộc về trình độ chuyên môn “lùn”, về kiểu dẫn dắt kinh doanh đã đưa công ty tới bờ vực phá sản. Lúc này, nguồn nhân lực trong nước cũng đã mạnh dần lên. Thậm chí, tại các chi nhánh của các công ty đa quốc gia, những nơi mà trước kia người bản địa tuyệt

đối không được tham gia quản lý, thì nay những người Nga đã xuất hiện cả ở những vị trí lãnh đạo cao cấp.

Nhưng trong cái đám mà tôi vừa mô tả vẫn còn lại ở nước Nga một số kẻ lì lợm nhất, và có lẽ, khó mà tổng khứ đi đâu được. Trở thành công dân lơ lửng nửa Nga nửa tư bản, dày dạn kinh nghiệm, kinh qua lửa, nước và ống đồng của bao vụ sa thải và phá sản, đám này bằng mọi cách cố bấu víu lấy chỗ làm việc của mình. Đã không còn sự cao ngạo xưa kia, không còn những chi phí khổng lồ cho cái đám người nói cùng lúc cả mấy thứ ngoại ngữ hổ lốn nửa mùa, song thỉnh thoảng từ ánh mắt họ vẫn thoáng lên cái vẻ “chỉ bảo” hoặc làm bộ “tao là người nước ngoài, và tao rành kinh doanh hơn mày”.

Như gã Alen đây chẳng hạn. Gã đang ngồi với bộ mặt của một vị “quản lý chuyên nghiệp” và ba hoa, khoác lác về những gì gã ta đã học được ở mấy khóa đào tạo về thương hiệu (có lẽ gã vừa mới đọc lỏm đâu đó trong tờ tạp chí kinh doanh chứ thực ra chưa chắc gã đã được tham dự những khóa huấn luyện như thế). Gã dài dòng ba hoa về đạo đức, về giá trị tinh thần, về nền tảng gia đình, về một xã hội lành mạnh và coi đó là cách thức duy nhất để quảng bá sản phẩm của chúng tôi và của ngành quảng cáo nói chung. Và theo như lời gã nói thì chỉ có những kẻ ngớ ngẩn với trình độ chuyên môn, văn hóa “lùn” mới kích động người tiêu dùng, đặc biệt phản cảm nếu các cách kích động có liên quan tới ma túy.

Có lẽ hẳn ta cho rằng điều thú vị nhất là đã đột ngột nêu ra được chuyện xuống cấp của bộ phận tiếp thị trực thuộc sự quản lý của tôi vào mục những vấn đề trước mắt. Tuy nhiên, chúng tôi đang sống ở Nga chứ không phải ở Mỹ – nơi Alen rêu rao đã từng làm việc mười năm. Ở đây lãnh đạo không sẵn sàng lập tức vò đầu, bứt tai vì đã bỏ qua sự khiêu khích “động trời” như thế của cấp dưới, ở đây người ta đã quen với việc đáp trả những kẻ vờ vịt như Alen – đó là nện lại bằng chính vũ khí của nó. Và càng phũ phàng càng tốt.

- Aleksei Andrevich, anh có phát hiện ra rằng cái quảng cáo này có hai ý nghĩa cùng lúc không? Tôi muốn nói đến sự liên tưởng tới ma túy.

- Tôi ấy hử, không, đấy là do Alen ghé qua và đưa tôi xem, nếu không thì đã bỏ qua – Kondratov trả lời.

- Vậy là Alen..., tôi ngừng khá lâu – Alen, anh có biết là nhóm thử nghiệm nghĩ gì về tờ quảng cáo này không? Bộ phận tiếp thị của chúng ta đã lấy ý kiến của hơn hai trăm người ở nhiều địa phương khác nhau, và anh có biết là họ nghĩ gì không?

- Không, mà có chuyện đó à, có nhóm thử nghiệm sao? Tôi đã không biết về chuyện này, và họ đã nói gì?

- Vấn đề là ở chỗ đó, thưa các ngài! Người tiêu dùng địa phương khi được hỏi đã liên tưởng người đàn ông này tới một kẻ vừa thắng cuộc ở sòng bạc hay cá ngựa (hình mấy tờ tiền giấy). Rồi người thắng cuộc đó bỗng chợt hiểu ra

một điều, còn có cái gì đó quan trọng hơn tiền. Alen, anh hiểu chưa? Có cái gì đó còn giá trị hơn. Và không một ai trong số những người được hỏi ý kiến có liên tưởng tới ma túy. Ngoài anh, dĩ nhiên. Nhưng ý kiến của anh rất có giá trị với tôi, rất có thể có vài trăm người tiêu dùng sẽ có liên tưởng nào đó như anh, và tôi sẽ cho anh em chỉnh lại tờ quảng cáo này.

- Rất thú vị nếu biết được ý kiến của khách hàng ra sao, anh có thể cho tôi xem báo cáo kết quả khảo sát được không? Garrido hỏi lại, mặt xanh xám.

- Sáng mai. Parkhomenko hôm nay nghỉ phép, mọi thông tin anh ta lưu giữ, nhưng những gì tôi nhìn thấy thì hoàn toàn mâu thuẫn với giả tưởng của anh về ma túy.

Kondratov nhẹ người vì cuộc tranh luận đã kết thúc. Ông ta thở phào một cái rồi nói:

- Thấy chưa, Alen. Tôi đã nói với anh là chúng tôi không bỏ lọt điều gì không được kiểm soát. Tôi hoàn toàn tin tưởng bộ phận tiếp thị đang phối hợp chặt chẽ với giám đốc kinh doanh và các bộ phận có liên quan khác, đồng thời đã thực hiện những phân tích cần thiết về thị trường tiêu dùng. Mà này, tôi vừa có ý tưởng như thế này, tại sao chúng ta không để một cô nàng thế vào hình ảnh của gã đàn ông kia nhỉ? Một cô nàng thật khêu gợi để tạo ra hiệu ứng cho mẫu quảng cáo... Ông ta vừa nói, vừa vẽ vẽ mấy ngón tay vào không khí, cố tìm cho ra câu chữ phù hợp.

- ... cho thật hấp dẫn? Aleksei Andreievich, chúng tôi cũng đang chuẩn bị một mẫu quảng cáo khác đồng thời với mẫu này. Ông thấy thế nào nếu chúng ta đưa hình một người mẫu khêu gợi trên nền biển xanh hay bãi tắm hoặc thiên nhiên hoang dã?

- Đúng, đúng, tôi đang định nói cái đó. Bãi tắm đi, sẽ rất hợp.

- Alen, – tôi hỏi – thế chủ đề sex sẽ không làm tổn hại tới thương hiệu của sản phẩm chứ? Anh nghĩ thế nào về phụ nữ đẹp? – Tôi muốn nói là trong quảng cáo...

- Rất hay. Vâng. Tôi hoàn toàn đồng ý. Có điều, tôi muốn hỏi thêm một chút về nhóm khảo sát...

- Các bạn có thể về phòng mình tiếp tục thảo luận được không, tôi cần gọi một cú điện quan trọng. - Kondratov đuổi khéo chúng tôi ra ngoài. Tôi đứng lên, liếc nhìn và nhận thấy ông ta đang gật đầu chào tôi.

- Aleksey Andreyevich, vậy chúng tôi sẽ tiếp tục hoàn thiện ý tưởng quảng cáo với hình ảnh phụ nữ mà anh nêu ra, đúng thế không? – Tôi hỏi với.

- Đúng đấy, triển khai đi. Tuần sau cho tôi xem.

Garrido không nói thêm câu nào và lẳng lặng đi về phòng làm việc của mình, thậm chí cái lưng của hắn cũng phát ra mùi hận thù với tôi. Biết làm sao được, hoàng đế bao giờ mà chẳng lăm tì thiếp, chỉ có điều, cô nàng nào biết chiều chuộng giỏi thì sẽ chiến thắng thôi.

Nói cho cùng, cả hệ thống kinh doanh hoạt động như những cái máy bơm liên hoàn vậy. Như tôi đây thì mút từ sếp tổng, nhân viên và các trưởng bộ phận thì mút từ tôi rồi nhân viên trực tiếp bán hàng lại mút từ bọn họ. Ngài Tổng thì mút từ ông Chủ Tịch ở Paris, ông này, đến lượt mình thì lại mút từ các cổ đông, các cổ đông thì bằng các chương trình giới thiệu sản phẩm, qua các chương trình truyền hình lại mút từ người tiêu dùng (trong cái đội ngũ đó có cả mấy tay bán hàng trực tiếp) để tăng nhu cầu tiêu dùng với nhóm sản phẩm. Cứ thế, cứ thế, cuối cùng là một vòng tròn luẩn quẩn của cái đám “mút” quốc tế. Và chẳng hiểu là ai được thỏa mãn từ cái động tác mút này: tất cả đều thỏa mãn, hay chẳng có ai?

Tôi vừa bước vào phòng, vợ lấy chìa khóa xe, vừa ngâm nga trong đầu giai điệu “The winner takes it all”⁽¹⁾ rồi đi xuống, định đến ăn tối ở nhà hàng Galerea.

Trên đường đi, tôi bấm máy gọi cho trưởng phòng marketing:

- Parkhomenko hả, chào, đang nghỉ phải không?
- Ủ, cậu sao?
- Đồ chết tiệt – đầu máy bên kia có tiếng thở phì phò...
- cái mẫu quảng cáo ngô hôp cho dân nhà quê là cậu làm phải không?

---

1 Một bài hát của ban nhạc ABBA.

- Ủ, mà sao?

- Thế cậu nghĩ cái mẫu quảng cáo đó ngon lắm hả?

- Cũng được... cho đám dân địa phương chắc là được thôi. Giống như thằng cha mafia Al Pachino ấy. Cậu có nhớ cảnh tay này gục mặt vào chiếc gáo dừa không? Tớ thấy ngô ngô nữa là khác. Nói chung mọi chuyện sẽ tốt thôi.

- Cậu không thể tự nghĩ ra cái gì khác, thay vì chôm cái của người ta rồi gí nó vào ngô hộp? Tại sao không cho tớ xem trước phác thảo?

- Thì có kịp đâu, mãi chiều thứ sáu mới làm xong, cậu lại về sớm, thứ hai, thứ ba thì tớ nghỉ phép, mà có chuyện gì vậy chứ, nếu cần thì làm lại chứ có sao đâu?

- Chẳng có mẹ gì cả! Chỉ có điều là tớ phải đỡ đòn cho cậu trước mặt sếp và Garido.

- Thằng Pháp mặt mo ấy cần gì vậy?

- Chẳng có gì cả. Nó liên tưởng tới cái gáo dừa, mẹ nó chứ. Cậu đúng là thằng hề, thằng hề trong làng quảng cáo. Và nó đã kể tường tận cho sếp rằng cậu đã chôm chia ý tưởng từ bộ phim nào, rồi những hạt ngô của cậu giống cái gì, cậu hiểu chưa, chỉ còn thiếu con dao cạy đồ hộp cùng vài vệt bột trắng nữa là hoàn hảo đấy. Thế đấy.

- Chết mẹ, rồi sao, có to chuyện không?

- May cho cậu, tớ đã dập được vụ này.

- Vậy là tớ nợ cậu rồi.

- Cậu có một đêm để bịa ra nhóm khảo sát, có điều, phải kiếm công ty quảng cáo nào thật đáng hoàng, xin mẫu của họ. Cậu thử gọi cho Vadim xem, chắc hắn sẽ lo được. Nhóm khảo sát cần phải nói như thế này, thế này... (tôi kể lại cho cậu ta câu chuyện tưởng tượng của mình)

- Chuyện vớ vẩn thật, đúng không?

- Ừ, vớ vẩn là khi mấy tay găngtơ quảng cáo ngô hạt. Còn cái này chẳng có vớ vẩn tí nào. Đây là cơ hội để cứu cái ghế của cậu đấy.

- Hiểu rồi, sẽ làm, còn cái tờ quảng cáo thì vẽ gì đây?

- Kiếm mấy em cho đẹp, cảnh đẹp và thêm ngô hạt vào đấy. Còn slogan thì nghĩ ra cái gì cho vừa tai.

- Hiểu, như mọi khi hả? Môi mọng, ngực đầy, mộng nở, áo tắm?

- Đúng thế. Sếp đã OK. Cậu đừng có vẽ mấy em đổi giới là được.

- Đùa vừa thôi ông bạn. Xin lỗi nhé, do quá gấp vợ vội ý tưởng đầu tiên nên...

- Cậu thì cái gì cũng gấp, lúc nào cũng thế. Thôi, cố lên, nhớ gửi qua e-mail mấy cái báo cáo của nhóm khảo sát và mẫu quảng cáo, OK?

- Rõ, thua thủ trưởng. Em đã sẵn sàng!

- Cậu thì lúc nào chẳng sẵn sàng. Rồi, chết tiệt.

Tôi tắt máy và có cảm giác thật thanh thản pha lẫn chút tự hào vì mình đã hoàn thành nhiệm vụ. Sau đó là cảm giác mệt mỏi, rồi thoáng nhận ra cả ngày mình chẳng làm được việc gì tử tế, rồi chỉ còn lại cái cảm giác đói bụng và ham muốn xả hơi. Xe tôi đỗ xích trước cửa Galere lúc nào không hay.

Nhân viên quảng bá sản phẩm

*Này, hãy thất dai an toàn
Tôi vọt ngay giờ đây
Sẽ chẳng ai thấy chúng ta một chỗ
Bởi bọn ta sẽ nằm mỗi đứa một nơi.*
Mumil Trol “Vận tốc”

*Ủy ban kiểm soát buôn bán ma túy liên bang
hoạt động tuân theo hiến pháp của Liên Bang Nga,
các luật hợp hiến của liên bang, luật liên bang,
sắc lệnh và chỉ thị của tổng thống Liên Bang Nga,
Quy định và chỉ thị của Chính phủ Liên Bang Nga, các công ước quốc tế
của liên bang và theo chính bản quy định này.*
*[http://www.gnk.gov.ru/
index.php?module=ContentExpress&func=display&ceid=1](http://www.gnk.gov.ru/index.php?module=ContentExpress&func=display&ceid=1)*

Mặc dù hôm nay là một ngày làm việc bình thường, song tại Galere – nơi được coi là xứ Mecca⁽¹⁾ hoặc Medina với đám nhân viên thủ đô rồi việc, vẫn chật cứng như nêm. Một đám đông vây quanh quầy bar, trong khi đám khác đang rồng

---

1 Tên một thánh địa nổi tiếng, Mecca một trong ba địa danh du lịch nổi tiếng của Tiểu vương quốc Ả Rập.

rắn xếp hàng vào phòng vệ sinh, và ở phòng thay đồ cũng thế. Tôi bước vào phòng đầu tiên và ngó một lượt những bộ mặt quen thuộc để kiểm chỗ ngồi chung, vì chắc chắn hôm nay rất khó mà có một chỗ riêng biệt cho mình.

Tại một bàn trong góc phòng có ba cô gái mà hai trong số họ tôi đã quen, cùng ba thanh niên tôi chỉ nhớ mang máng. Quanh đám này có thêm vài người nữa đang đứng quay lưng lại. Tôi đi vào phòng theo cách để họ có thể nhìn thấy tôi trước. Khi mấy cô gái đưa mắt nhìn, tôi lập tức vẫy tay chào và nhận được nụ cười đáp lại. Tôi bước lại bàn, thăm thiết hôn các cô gái, và bắt tay mấy gã thanh niên. Cả tôi cũng như họ, vừa siết tay nhau, vừa cố vắt óc nhớ xem đã gặp nhau ở đâu, vào lúc nào. Khi cô nàng có tên là Natasha mà tôi có dịp làm quen trong phòng vệ sinh nhân buổi tiệc đóng cửa quán ZIMA giới thiệu tôi với mọi người, tôi nở một nụ cười đáp lễ. Mấy thanh niên ngồi đó cũng cười rồi tất cả bắt đầu nghịch miệng ra, hết như những kẻ dở hơi ngớ ngẩn vậy. Nhưng tưởng như chẳng mấy ai để ý tới chuyện đó, vì ở đây lúc nào cũng vậy. Cả đám đang bàn luận về chuyện của Ilona – cô bạn gái của Natasha, người đến đây cùng bạn trai vừa trở về từ Ibiza⁽¹⁾. Da cả hai đều rám nắng và rất hợp với nội thất màu sôcôla của nhà hàng. Ilona đeo khá nhiều nhẫn vàng và với cánh tay hun đen rám nắng trông nó tựa như một cây gỗ mun ở nước Nup vậy. Tất nhiên Ilona không

---

1 Một trong những hòn đảo du lịch nổi tiếng của Tây Ban Nha – nơi mà từ tháng 5 đến tháng 9 hàng năm, các DJ trên thế giới đổ về đây tham gia lễ hội âm nhạc.

biết nước Nup ở đâu, bù lại, bạn trai của cô nàng, Farit, lại là một tay có dính dáng tới kinh doanh dầu mỏ, và mấy cô bạn gái của Ilona rất hay ghen tỵ với nàng này vì Farit ít nói, chỉ cười và toàn bao cả bàn bằng thẻ Visa Gold. Ilona tự cảm thấy mình như nữ hoàng của bữa tiệc vậy, nói gì cũng bằng cái giọng thỏ thẻ hết như một người Ý. Thậm chí, cả cái giọng của cô ta tôi cũng cảm thấy nó đang “rám nắng”.

Ở bàn bên cạnh là một nhóm khác đang vừa xem tạp chí “Robb Report” vừa ồn ào bàn chuyện về mấy mẫu du thuyền và đồng hồ mới. Một tay trong bọn họ có nét mặt như hoàng tử vùng Chechen đang kể chuyện về chuyến bay tới Milan để tham dự chương trình thời trang Golfstream, dù rượu champagne hết sớm đồng thời lại gặp thời tiết xấu song họ vẫn kịp xem buổi biểu diễn thời trang “Prada”, và thế cũng đáng một chuyến đi. Trong lúc này, cô bạn gái tóc vàng của gã vừa uống cocktail Daikiry vừa âu yếm, tình tứ nhìn gã, hết như trong một đoạn phim quảng cáo vậy. Điều này khiến gã rất thích thú đồng thời cũng khiến cho cô nàng thêm mong manh hy vọng. Quả thực là một đôi rất đẹp, có điều, tay này sẽ chẳng bao giờ cưới cô gái. Mà suy cho cùng, cái việc đó có gì quan trọng đâu.

Một vài mống khác bước lại bàn chúng tôi với màn chào hỏi bằng hai câu phổ biến “ Các bác nghỉ ngơi thế nào?” hoặc “ Thế định đi nghỉ ở đâu?”.

Nói chung thì chẳng ai nghe câu trả lời mà ngay lập tức kể về chuyện mình đã nghỉ ngơi thế nào. Chỉ sau độ vài chục

phút, tôi đã kịp biết đủ thú chuyện từ “thông tấn xã vỉa hè”, những đề tài nổi nhất của mùa hè năm nay, từ chuyện nghỉ ngơi ở Sardini, bộ sưu tập mới nhất của Galiano, buổi trình diễn của đám thiết kế tạo mẫu tại “Plaza Athenee” ở Paris, chuyện nhà hàng “Nobu” đã trở nên tẻ hơn ra sao, thời tiết ở London đang trở nên quá lạnh, rồi chuyện về câu lạc bộ bóng đá Chelsea cho tới chuyện “Prada” dạo này không còn mới như xưa nữa. Sau đó là những lời bàn tán về các nhân vật thuộc giới thượng lưu Thủ đô cùng những lời chúc mừng cho Anhia giờ đang cặp kè với Fedia, những câu pha trò về đám cưới mới của Ksiusi, những bình phẩm về chuyện Anton đã cho cô nàng xinh đẹp Tanhia leo cây (có ai đó thì thậm gọi Tanhia là con phò). Rồi những chuyện về nguy cơ khủng hoảng trong hệ thống Ngân hàng Nga, nhưng người vừa nêu ra vấn đề này lập tức được an ủi bằng câu “Quên mẹ chuyện này đi!”. Không ai muốn bàn những chuyện loại ấy bởi nó quá căng thẳng. Đơn giản là tất cả chúng tôi chỉ muốn được giải tỏa, được nghỉ ngơi.

Tôi nhìn Natasha, người mời tôi đến bàn này, bằng ánh mắt dò hỏi về cơ hội của tôi đêm nay. Vừa nhìn về phía Farid, cô nàng vừa lắc đầu. Điều này không khiến tôi cảm thấy thất vọng gì cả, và tôi đáp lại cô nàng bằng câu “Hay đấy!”, và Natasha cũng đáp lại: “Một em” và chỉ ngón tay vào cô thứ ba, một cô nàng còn rất trẻ với món tóc xoắn và đôi mắt rất to. Tôi cảm ơn Natasha bằng cách đưa hai ngón tay lên môi và khẽ gật đầu.

Tiếng ồn ào của đám đông ủa vào tai tôi hết như tiếng vọng của vỏ ốc khi bạn gí sát nó vào tai vậy. Ai đó gọi đó là tiếng của biển khơi, còn tôi thì thấy nó giống như tiếng ồn ào của một đám đông. Giống như anh chàng hoa tiêu trên tàu ngầm, tôi đang cố dò tìm bản chất của cuộc nói chuyện từ mớ âm thanh hỗn độn, vô nghĩa này, nhưng ngoài một mớ thương hiệu, tên nhà hàng, tên người, tôi chẳng nghe thấy gì hơn. Nói chung, để bắt được trạng thái tình cảm của câu chuyện hoàn toàn là một điều không đơn giản. Chỉ có các cặp môi hoạt động, và phần còn lại của cơ mặt mọi người hầu như không được sử dụng. Những gương mặt vô cảm, không buồn, không vui, không thất vọng, không hoan hỉ, cứ như là bất động vậy. Nếu uống quá một chút, thì có thể thấy như ai đó vẽ những cái miệng màu đỏ lên những cái sọ bằng đá đang mấp máy môi hết như những nhân vật trong phim hoạt hình và đôi khi còn không khớp với lời nói. Nhưng tôi lại biết đến một nửa những nhân vật kiểu này. Họ là những kẻ hôm qua mài dít ở “Vogue”, ngày mai sẽ đặt dẹo ở “Verande”, và nói chung là một đám tứ thời đánh võng ở những chốn vậy. Và ở đây, chẳng ai thích ai, song dường như có một quy ước ngầm nào đó là không được thể hiện cảm xúc của mình. Nếu để bọn họ thoải mái bộc lộ cảm xúc thì bạn hẳn sẽ được nhìn thấy toàn những mặt mo đầy ghen tỵ hoặc buồn rầu. Thế đấy.

Có hai cô nàng với bộ mặt lạnh băng đi ngang qua chỗ chúng tôi. Hai ả chẳng nhìn ai cả nhưng lại như đang để ý

ai cặp kè với ai hoặc đang tìm kiếm mục tiêu để tấn công. Một trăm phần trăm là bọn họ có con mắt thứ ba, hoặc ở trán, hoặc ở gáy để thăm dò trận chiến sắp tới. Ngoài ra, con mắt thứ ba đó còn dùng tia hồng ngoại để có thể định lượng được những gì nằm trong ví của đối thủ.

Mọi người di chuyển liên tục trong nhà hàng, từ bàn này sang bàn khác. Ai đó kêu đồ uống rồi lại bê mâm sang bàn kia. Khi nhân viên phục vụ mang tới thì mới vỡ lẽ ra rằng thượng đế của nhà hàng đã ngồi lê đánh dậm ở bàn nào rồi. Cuối cùng thì chẳng ai biết ai kêu món gì gì, và quan trọng hơn, ai là người sẽ thanh toán cho tất cả? Mà suy cho cùng thì điều này cũng đâu có gì quan trọng.

Tôi bắt đầu thấy chán và tiến lại sau lưng cô nàng mà Natasha đã chỉ, đặt tay lên vai cô ta và nói:

- Chào em!

Cô bé hất lộn tóc xoa trên trán và cười với tôi.

Tôi bắt đầu cuốn cô ta vào chuyện:

- Em có muốn uống chút gì đó không?

- Ôi, em uống khá nhiều rồi, nếu chỉ một chút champagne thì được.

- OK.

Trong khi đợi champagne, cô bé đã kịp tự giới thiệu tên là Lena và hỏi tôi định đi nghỉ ở đâu, thường hay lui tới

những chỗ nào và một mớ những thứ mà một cô gái trẻ cần biết trước khi qua đêm với một gã đàn ông lạ.

- Em đang đi làm à? – tôi hỏi.

- Em còn đi học. Và thỉnh thoảng tranh thủ kiếm thêm ở sàn diễn thời trang... Thế còn anh?

- Anh cũng là người mẫu. Xe tăng T-34, em biết chứ? Từ bộ phim “Tự lắp ráp” ấy. Kết với anh đêm nay nhé? – tôi trả lời và đặt một nụ hôn vào cổ cô bé.

Cô nàng hơi né ra và làm như muốn nói – Gớm, đùa vừa thôi!

- Xin lỗi, anh không muốn làm em giận đâu.

- Không sao, em chỉ hơi ngại với những người đàn ông mới quen - Cô bé trả lời và nhìn tôi với ánh nhìn thách thức.

Tôi nhanh chóng nhớ lại những gì mà mấy cậu bé dẫn chương trình trong MTV hay nói và trả lời cô nàng rằng cô ta không giống như đám con gái dễ dàng bắt quen ngay lập tức, rằng tôi cũng không đòi nào lại thế, chỉ là vụng về và xúc động thôi. Tôi mời cô nàng uống thêm champagne, còn cô bé thì khen đồng hồ của tôi đẹp. Tôi vừa vuốt ve mấy lọn tóc của cô nàng vừa nghe cô ta kể về người bạn gái vừa mới bị gãy chân vì trượt tuyết đầu đó ở Alpo. Cái đĩa “Costes” “La Suite” lặp đi lặp lại dường như cả thế kỷ với độc một bài duy nhất là “Doris Day”. Đám đông xung quanh di chuyển cứ như những người mẫu trên sàn diễn

thời trang, đầy khêu gợi. Tôi có cảm giác cả lũ chúng tôi hết như những nhân vật trong những đoạn phim được lặp đi lặp lại vô tận của Fashion-TV.

Và ngay lúc đó, từ gian phòng thứ hai xuất hiện nhân vật chính của Fashion TV. Đó là Misa với biệt danh là VooDoo – người mang linh hồn của văn hóa vũ trường, một trong năm kẻ rành rẽ hộp đêm nhất Moskva. Nghe nói Misa sang New York làm việc hai năm, mới quay trở lại quê nhà với nhiều ý tưởng táo bạo và quyết tâm mở một hộp đêm xịn nhất thành phố. Chủ nhật vừa rồi, ai đó đã kể cho tôi nghe rằng Misa đã bắt tay vào thực hiện dự án của mình. Năm năm trước, khi mới bắt đầu đi làm, tôi với Misa thường chung một hội. Ngoài ra, bọn tôi cũng đã có thời kỳ học chung trường, cho đến khi Misa bị đuổi vì điểm thi không đạt do quá chăm lui tới hộp đêm. Nói chung, bọn tôi biết nhau khá rõ và tôi rất mừng khi nhìn thấy Misa.

- Ê, ông bạn, Misa gọi tôi từ cửa – Cậu vẫn còn sống hả? Thật là tài! Tồn tại được ở thời này, đó thật sự là một tài năng lớn!

- Thế hả? – tôi cũng cười. – Cậu hình như cũng vẫn chưa chết? Hay đây chỉ là bản sao, trong khi bản chính thì vẫn đang ngồi đâu đó ở London?

- Tớ đang gắng tạo một London quanh mình đây, người anh em.

Chúng tôi ôm choàng lấy nhau, rồi Misa quay ra chào mấy

người cạnh tôi và kéo tôi cùng cô bạn gái mới quen về bàn mình. Bên phòng thứ hai, đám bạn bè của Misa ngồi đầy hai bàn, khoảng chục mống cả nam lẫn nữ, hai vị trung niên đầu hói, một thương gia người quen với tên lóng là “Râu” cùng một thanh niên tuổi chừng ba mươi có tên là Xasa – một kẻ theo như lời Misa giới thiệu là đối tác làm ăn của mình. Xung quanh bàn cũng có khoảng mười người đang bắt tay, chào hỏi một số nhân vật nổi tiếng nhất trong nhóm của Misa, có lẽ để mọi người thấy được mối quan hệ của mình với nhóm chúng tôi. Trên bàn bày đầy shushi, champagne, vài người đang hút xì gà, một số uống cognac. Trên mặt nhóm khách của Misa có hình vẽ của sự thành đạt và vô lo.

Rồi tất cả đều hỏi nhau: “Hôm nay là thứ mấy nhỉ, hôm nay là ngày bao nhiêu?”. Và được nghe cùng một câu trả lời “Ôi giờ, thứ mấy cũng đâu có gì quan trọng gì”.

Ở Moskva, vào mùa này hay bất cứ mùa nào trong năm, việc thể hiện rằng ngày nào trong tuần đối với bạn cũng là ngày chủ nhật, đang trở thành một thời thượng. Có cảm tưởng như thời gian đã ngừng lại và mùa hè sẽ tiếp diễn mãi mãi, cho dù có đang là mùa đông. Và hạnh phúc sẽ không có ngày kết thúc, tất cả sẽ uống một thứ cocktail được pha trộn giữa buồn và vui. Và tất cả đều tin tưởng rằng, bữa tiệc này sẽ không bao giờ kết thúc...

Xasa kể chuyện tiếu lâm về một tay chơi nghiện ma túy:

- Hôm nay thứ sáu hả?

- Không, hôm nay là thứ ba.

- Thế à, thế thì hôm qua là thứ sáu, đúng không?
- Không, ông bạn, hôm qua là thứ hai chứ.
- Hiểu rồi, vậy mai là thứ sáu nhỉ?
- Mai sẽ là thứ tư.
- Mà này, sao tuần này lại không có thứ sáu?

Tất cả đều cười hô hố, ai đó nói “chuyện về chúng ta đấy”. Và rồi câu chuyện lại nhẹ nhàng chuyển qua đề tài hộp đêm. Nói chung, toàn bộ cuộc nói chuyện nếu nghe sẽ thấy chỉ gồm ba câu “Vớ vẩn”, “Quên đi” và “Đâu có quan trọng gì”. Có cảm tưởng mọi người tụ họp ở đây chỉ để nói mấy câu đó vào tai người khác. Và tất cả những câu khác cũng chỉ để làm nền. Tôi cũng tham dự vào cuộc trao đổi ngớ ngẩn như mọi người, thỉnh thoảng nói vài câu:

- Nghe nói là “First” sẽ đóng cửa để sửa chữa...
- Thế hả? Thế sửa xong khéo tệ hơn?
- Chẳng hiểu, nhưng thấy bảo sẽ rất xịn.
- Gorobi sắp mở “ZIMA-2” đấy.
- Em nghe nói quán sẽ được đặt tên là “Mùa thu” cơ.
- Ôi, độc đáo thế!
- Ngớ ngẩn thì có!
- Quên đi!
- Giờ chẳng có chỗ nào mà lui tới nhỉ.
- Garri đang định mở lại “XIII”. Hay đấy chứ, nhỉ?

- Chuyện tiểu lâm này đã diễn ra ba năm rồi, ông bạn ơi.
  - Như bộ complê của cậu ấy hả?
  - Quên đi!
  - Có ai biết “Zeppelin” chuyển đi đâu không?
  - À, chuyển sang mạn sân bay Tusino, ha ha ha!
  - Thế khi nào Oganhezov mở quán “Tỷ phú” đấy?
  - Kiếp sau, thỏ ơi.
  - Ở “Kabere” vẫn chán vậy hả?
  - Có lẽ thế, mà có quan trọng gì đâu chứ.
  - Tớ sẽ không bao giờ bước chân vào “Fabrique” nữa đâu, ở đó toàn con nít.
  - Nhưng lại có thể kiếm được mấy em sinh viên đấy.
  - Đám ấy không lẽ ở đây không có đủ hay sao?
  - Mùa thu này ở “Mercury” có gì mới nhỉ?
  - Nghĩa địa haute couture⁽¹⁾. Áo quan theo đơn đặt hàng.
- Thời hạn cung cấp: nửa năm.
- Cậu đang đùa đấy hả, thế xác ướp đặt đâu trong suốt thời gian đó?
  - Bọn họ yêu cầu khách hàng thông báo chính xác ngày chết, để kịp chuẩn bị. Cố mà nghĩ nhé!
  - Diên à, mấy chuyện đùa của cậu đúng là vớ vẩn!

---

1 Chuỗi cửa hiệu thời trang cao cấp tại Pháp chuyên may đo quần áo theo một mốt nhất dựa trên đơn đặt hàng của khách hàng.

- Này, không phải chuyện đùa đâu nhé!

- Mà cũng có quan trọng gì đâu!

- Quên đi!

- Nghe này, tháng chín này, “First”, “Poison” và “Bad” sẽ tổ chức chuyến bay vào mấy ngày cuối tuần tới Thổ Nhĩ Kỳ đấy.

- Không, em không tới đó đâu, bên đó toàn dân hút chích thôi à.

- Thế còn em thì sao? Ha-ha-ha!

- Đồ ngốc (giọng giận dữ), lần cuối cùng em thử cách đây cũng hai tuần rồi, mà chỉ có một tí thôi (giơ ngón trỏ và ngón cái).

- Thế cậu sẽ đón năm mới ở đâu?

- Ôi trời, giờ mới tháng bảy.

- Đâu có gì quan trọng đâu!

- Thế tháng Giêng này, tất cả lại tụ tập ở Kursevel chứ?

- Chỗ đó ngán chết, nhưng hết cách rồi, đành vậy thôi.

- Chỗ đó lại y như thế. Chán lắm!

- Nếu tất cả đều chán, có thể cùng tới Iakhrom, chỗ đó cũng có thể trượt tuyết và nghỉ ngơi đấy.

- Vớ vẩn.

Tôi ngắt khỏi cuộc nói chuyện lúc nào không hay và lặng lẽ nhìn mấy cái khăn giấy. Cô bạn mới quen đang

mải mê với cuộc sống hộp đêm, có lẽ đã quên mất sự có mặt của tôi

- Chúng ta đang già đi phải không người anh em? Misa đặt tay lên vai tôi

- Đúng thế, đó là quá trình một chiều, không thể đảo ngược, tôi trả lời và nhìn vào mắt Misa.

- Cậu chán chỗ này hả?

- Đâu chẳng thế, cậu thứ lỗi, các bạn cậu rất vui, nhưng có lẽ tớ sắp phải đi rồi. Tớ chỉ muốn tóm em này đi theo, nếu như nàng vẫn còn nhớ đến tớ.

- Ôi, thật khó mà quên được mấy tay có cá tính như cậu.

- Misa cười. Nào, hãy kể xem công việc của cậu dạo này thế nào, đã lâu lắm không gặp nhau. - Misa quay lưng lại với cả nhóm, như muốn thể hiện sự tập trung toàn bộ vào cuộc nói chuyện với tôi.

Tôi kể cho hắn về công việc, về các cô em chân dài của mình, về ma túy, các vũ trường, hộp đêm, về sự mất định hướng cho tâm hồn, về những chuyện buồn bã và chán nản. Chúng tôi cùng nhớ lại đám bạn bè, ai còn, ai mất, ai đã ra nước ngoài định cư, về những cô bạn gái của chúng tôi và những cuộc hôn nhân có thành, có bại của họ. Rồi đến lượt Misa kể cho tôi một cách rất thú vị về công việc của mình ở New York, về chuyện suýt nữa thì gã cưới vợ, về những hộp đêm mà gã đã từng được nhận vào làm việc, về những buổi

dạ tiệc ở Milan hay Berlin, về những DJ ở London, về những tay “xăng pha nhót” ở San Fransico, về đám gái ở Maiami, về đám người Nga mới ở Marbele, về những chuyến bay trên phi cơ riêng, về những đợt bố ráp ma túy ở Paris, chuyện kiếm tiền ở Santrope và Kursevole, về những bệnh viện tư nhân chuyên dành cho những tay chơi giàu có ở Thụy Sĩ, về đám đồng cậu đồng cô ở Thái Lan.

Misa thuộc vào một nhóm người đặc biệt mà bạn sẽ bị cuốn hút mãi mãi ngay từ lần đầu gặp gỡ. Hắn rất dễ bắt chuyện với mọi người, rất thoải mái với tiền bạc, biết tất cả và tất cả đều biết Misa. Hắn cũng là một tay anh chị có hạng đồng thời lại là kẻ có phong cách hào hoa và khá sang trọng. Kiểu nói chuyện và cử chỉ của Misa thường cuốn hút người xung quanh ngay từ những phút đầu tiên. Tự nhiên bạn sẽ có cảm giác muốn nghe hắn ta nói và cho dù có mệt mỏi hay chán nản thì cái tâm trạng ấy cũng sẽ tự nhiên biến mất. Nói chung Miska⁽¹⁾ là một người mà bạn sẽ rất muốn gắn kết, và hơn thế nữa, muốn được trở thành bạn thân. Tôi có cảm tưởng Miska chưa đi đâu khỏi thành phố, vì dường như hắn nắm rõ như lòng bàn tay mọi chuyện đang diễn ra ở đây. Song lại cũng thấy rõ là hắn đã có một thời sống ở nước ngoài, chứng cứ là con người hắn đã thay đổi.

Tôi phàn nàn với Misa về sự buồn chán triền miên của mình, về sự giả dối của những người xung quanh, về sự cao

---

1 Tên gọi thân mật của Misa.

ngạo và đểu cáng của họ. Tôi kể về sự mệt mỏi của mình với những cô nàng rỗng tuếch cùng những người bạn một đêm, mệt mỏi vì cả cái đám dân chơi này.

- Cậu biết chứ, với tớ, – gã vung tay một vòng khắp phòng – TẤT CẢ BỌN HỌ đều không phải là người. Tớ đã làm rất nhiều, đã tổ chức vô số những đêm như thế này, những buổi dạ hội hay vũ trường và đã hiểu ra một điều là: Sự trừng phạt lớn nhất cho sự ngu xuẩn và khao khát muốn được thiêu đốt cuộc đời của họ chính là tấm vé bước vào cái xã hội này của mình. Và điều ngu xuẩn là với cái giá gấp đôi.

- Ý cậu muốn nói gì?

- Không nên căm ghét họ. Nên kiếm tiền từ họ. Hãy vẽ cho họ ý tưởng cầu kỳ nhất, món ăn vớ vẩn nhất với cái giá trên trời nhất. Hãy tấn họ bằng cách như vậy. Hãy cho họ những đêm giải trí ngu xuẩn nhất. Và họ sẽ tự mang tiền tới cho cậu.

- Đây là ý tưởng chính của hộp đêm mới mà cậu sắp mở chẳng?

- Gần như vậy.

- Tiện thể, bao giờ cậu khai trương?

- Định tuần sau, nhưng tớ với Xasa lại đang gặp một chuyện nho nhỏ, cậu biết anh ta chứ. Tay này sống năm năm ở Tây Âu, chủ yếu là ở London. Bọn tớ quen nhau ở đấy.

- Có chuyện gì vậy?

- Chuyện cũng vớ vẩn thôi. Vấn đề rất thường gặp khi hợp tác đầu tư ấy mà. Tớ với Xasa đã gom được khoảng năm trăm nghìn, đã đặt đồ gỗ từ Ý, ánh sáng, âm thanh đầy đủ cả, đã trả tiền cho mấy tay thiết kế nội thất. Nhưng đến phút chót thì cổ đông thứ ba chạy mất. Tay này làm ăn trong lĩnh vực ngân hàng, mà hình như đang chuẩn bị có khủng hoảng trong hệ thống tài chính, nên hẳn ta quyết định không đầu tư nữa. Bây giờ còn thiếu khoảng một trăm năm mươi nghìn. Tớ vừa ngồi với hai tay thương gia hỏi đầu, họ muốn tham gia hai mươi phần trăm, nhưng không hiểu sao, tớ lại không muốn hợp tác gì với họ. Với mấy tay này có thể là rất mệt.

- Chỉ vì mấy xu mà bỏ cả thì quá phí. Không còn ai để mời nữa sao?

- Người thì đầy thành phố, nhưng cậu biết đấy, tớ chỉ quen làm việc với những ai đồng cảm. Tớ không cần đám bò đực kia, chúng sẽ biến vũ trường thành nhà xông hơi mất. Cậu thế nào?

- Về việc gì cơ?

- Tham gia dự án này, cậu muốn không? Có nhớ là mười năm trước, bọn mình đã từng mơ ước có một quán cà phê đúng điệu...

- À nhớ, có điều tớ thì đâu làm được gì. Trong lĩnh vực này thì tớ mù tịt. Tụ tập, chơi bời là một chuyện, còn phục vụ những người tụ tập chơi bời lại là chuyện hoàn toàn khác.

- Ôi, đừng có tự đánh giá thấp mình thế. Tớ thì không tin là cậu không thể tham gia. Cậu đang điều hành một công ty với doanh số lớn gấp chục lần bất cứ hộp đêm nào. Ngoài ra, dân chơi cũng biết cậu. Do đó vấn đề không phải là làm gì. Vấn đề là cậu có sẵn sàng không thôi.

- Miska, nếu cậu nói nghiêm túc thì tớ sẽ suy nghĩ thêm. Tớ không thể quyết định ngay lập tức được. Thêm nữa, tớ không có đủ một trăm năm mươi nghìn đâu, để tớ thử rủ thêm một cậu nữa xem sao.

- Đừng quá lo lắng, người anh em. Nếu đồng ý thì nhớ gọi điện. Còn bây giờ tớ muốn đến một chỗ nữa để cho già rượu. Cậu thế nào?

- Đi luôn.

- Tốt rồi. Đợi tớ thanh toán rồi ta đi luôn. Nghỉ ngơi một chút với vài ba người bạn. – Miska nở một nụ cười mê hồn -
- Đây, cậu không biết là tớ mừng thế nào khi gặp lại cậu đâu.

Chúng tôi sửa soạn rồi bước ra cửa. Đám người ngồi ở gian thứ nhất đều đưa mắt nhìn, ai đó chỉ tay vào Misa rồi thì thầm gì đó vào tai người bên cạnh. Khùng thật. Dù biết là chuyện này thật ngớ ngẩn, nhưng dù sao, đó cũng là lẽ thường tình khi ta trở thành trung tâm của sự chú ý. Cô nàng Lena khi thấy tôi thân với Misa thì không rời tôi nửa bước. Khi đã ra khỏi cửa, cô nàng nắm lấy bắp tay tôi và hỏi với một giọng thân mật gọi tình:

- Chúng mình đi đâu anh?

- Đi gặp giấc mơ – tôi trả lời – Cái chính là đừng quên thắt dây an toàn. Chuẩn bị bay đấy.

Tôi vừa ngồi xe, vừa thả hồn theo những ý tưởng ngọt ngào về chuyện làm ăn mới. Đó là cơ hội không chỉ kiếm được tiền cùng sự nổi tiếng mà còn là cơ hội để có thể làm việc say sưa nhưng không cảm thấy mình căng thẳng. Công việc có thể mang lại sự thoải mái, hài lòng, và điều quan trọng hơn, nó cho phép thay đổi ý nghĩ và túi tiền của cái đám rối tuếch này. Tôi thấy thoải mái đến mức suýt làm cháy mất chiếc quần. Điều thuốc cháy âm ỷ suýt nữa thì làm bỏng ngón tay và kéo tôi trở về với thực tại. Tôi phúi tàn rồi ném điều thuốc ra ngoài cửa sổ.

- Ổn cả chứ, ông bạn? – Misa hỏi từ ghế trước
- Ổn cả – tôi giơ hai ngón tay, theo kiểu của Yaser Arafat.
- Sắp tới rồi, chỗ đó hay lắm, cậu không vội gì chứ?
- Không.

Cả nhóm chúng tôi bước vào quán cà phê/nhà hàng ở đầu đó trong mấy ngõ ngách Tverski. Chúng tôi bước vào tựa như những ngôi sao màn bạc thực sự. Một cầm chai champagne đã mở, một ngậm xì gà, còn gã thứ ba ôm cùng lúc hai cô gái. Chúng tôi vừa đi vừa cười hết cỡ, vừa nói chuyện rất to qua điện thoại di động. Tất cả đều nhằm thể hiện sự quan tâm tuyệt đối tới bản thân, mặc dù toàn bộ vở

kịch này cũng chỉ nhằm gây sự chú ý của đám đông. Tất cả muốn được chú ý ngay lập tức... Cô nàng Lena hỏi tôi với một giọng vui mừng rõ rệt:

- Chúng ta đang ở đâu vậy?

- Anh cũng không biết, mà cũng chẳng quan trọng

Lúc đó, cô nàng ôm tôi còn chặt hơn, như muốn nói rằng đây chính là câu trả lời mà cô nàng đang muốn nghe.

Miska dẫn cả bọn vào khu vực salon, chiếm hai bàn và ngay lập tức chào hỏi đám người ngồi xung quanh. Ở đây thành phần có khác so với bên “Galere”, trẻ hơn và tươi khỏe hơn. Trai thì tay căng cơ bắp, gái thì bụng chặt và thon. Tất cả nom rất thể thao, hơi rám nắng, vẻ thời thượng và cực kỳ sexy. Nói một cách khác, đúng là những chur thiên với vóc dáng thể thao, tràn đầy sinh lực, với những khuôn mặt đốn mạt, và những ánh mắt sáng lên một cách bệnh hoạn. Tất cả đều thì thầm, chỉ cười với nhau bằng môi và thỉnh thoảng sờ mặt nhau, cứ như là đang kiểm tra xem nó có còn nguyên vẹn không.

Ở đây, mọi câu chuyện đều chỉ xoay quanh hai chủ đề trái ngược, một là ma túy, hai là cách sống hợp lý. Xoay hướng nào cũng chỉ nghe được những câu đại loại như:

- Bài ba mươi động tác học chỗ Vanhia, như mọi khi nó ăn kiêng theo kiểu Volkov, “bột trắng” trộn một nửa với “Geraxim”, sân tennis mới với quán bar tốt, thanh niên này lúc nào cũng có đồ tốt, con bé hướng dẫn viên kia khá

sexy, con mụ thương gia sạch nước cản người Litva này, bơi tới hai ki-lô-mét, cái đó giữ tôi được hai tiếng, chàng trai đó khá lẩm, không có quên đồ tập, thế hả, nó đã hai năm dùng ven, giảm được hai cân chỉ trong một tuần, nó dùng liều đúng hai gram một ngày, tôi sẽ chết hôm nay nếu như không tới được phòng tập thẩm mỹ, tôi sẽ tiêu ngay nếu không có nó bây giờ, bây giờ tôi rất chán nếu không cảm được nó, cậu đó sắp tiêu xương ngăn mũi, thuốc đốt mỡ, MDMA, cỡ số hai, số một? hãy thử ở SPA của tôi, tốt hơn cả là đừng có dùng LCD, tôi vừa đi tập về, tôi đang nghỉ phép, mai đi phơi nắng nhân tạo? Vào toilet không?

Cuộc sống cứ như thế, sáng tập thể thao, tối tới đại lý. Sáng rèn cơ thể bằng tạ, dụng cụ thể hình, tối thì hút hít cái thứ bột trắng. Tôi có cảm giác họ cố gắng luyện tập buổi sáng chỉ để có cái mà phá phách vào buổi tối.

Từ khu vực salon, thỉnh thoảng lại có một đôi bước về phía toilet. Rồi quay lại. Đến lượt đôi khác, cứ thế.

Người ngồi cạnh tôi kể về chuyện rằng cứ tối tối mà tôi mấy sân mùa hè ở trung tâm triển lãm thì thật là tuyệt, nào là công viên thật hết ý, không khí thì trong lành, chỉ có mỗi toilet là bất tiện duy nhất thôi – vì thế tất cả đều gỡ đĩa CD nhạc nhảy từ xe hơi và mang vào công viên. Và ban đêm có cảm giác như công viên tràn đầy các ngọn nến cháy lập lòe, do ánh sáng từ những bật lửa phát ra.

Đến lượt mình, tôi diễn đạt cái ý nghĩ rằng, khi đám dân

chơi đêm lập lòe này lùi vào bóng đêm, sáng tới, trẻ con vào công viên chơi, và chúng nhìn thấy khắp nơi vương vãi những đĩa CD nhạc mới nhất. Chắc chúng sẽ nghĩ rằng hàng đêm ban nhạc Ole Lukkoye⁽¹⁾ tới công viên này để tặng chúng những đĩa nhạc hiện đại, hoặc là có những con mưa CD hàng đêm kỳ ảo như vậy. Hơn thế nữa, tôi nói tiếp, những tay chơi đêm này có ảnh hưởng rất quan trọng đối với lũ trẻ. Thứ nhất, đêm đêm bọn họ để lại những đĩa nhạc, mà cũng có thể là bao cao su đã qua sử dụng hoặc những thứ bẩn thỉu khác kiểu như kim tiêm mà trẻ con có thể giẫm phải. Thứ nhì, bọn họ hướng lũ trẻ tới âm nhạc hiện đại, là cách giới thiệu và phát triển văn hóa DJ. Và tất cả đều vui. Cả đám dân chơi đêm lẫn các bé. Mặc dù tôi cứ ngỡ rằng, đằng sau tất cả những chuyện này là trò đạo diễn của mấy tay tiếp thị. Họ đã nghĩ ra một cách mới để phổ biến sản phẩm vào quần chúng.

Một giây sau lời hùng biện của tôi, tất cả lặng phắc rồi cười hô hố. Vậy là tôi thành người hùng của đêm. Tất cả đều cười với tôi, mời chạm ly. Tất cả những điều này kéo dài khoảng mười phút, cho đến khi một gã nào đó chưa kể ra câu chuyện thú vị hơn.

Đang lúc tôi trở nên nổi bật nhất thì Misa quay lại với một phong bì và đưa nó cho một tay bạn cười nhiều nhất với câu chuyện của tôi, gã này lại nháy mắt, rủ tôi vào toilet. Vì

---

1 Ban nhạc rock xuất hiện năm 1989 tại Nga.

đây là người quen của Misa, vả lại tôi đang trong lúc hưng phấn nên liền đi theo.

Khi đã vào toilet, tay này rũ một ít bột trong phong bì xuống kệ gương phía trên bồn rửa (cái kệ gương này là thứ không thể thiếu của bất kỳ một vũ trường hạng sang nào) và tôi bắt đầu nghiền nhỏ bột bằng thẻ hội viên. Tôi làm một tép, vài lần hít mạnh bằng lỗ mũi để không sót một tí bột nào, và nói chỉ một lời:

- ĐỊA NGỤC!

Cocain hóa ra có chất lượng rất tốt.

Sau đó tôi đưa bột cho tay đi cùng, đúng vào lúc đó cửa toilet bật mở cùng với tiếng đập cửa khủng khiếp. Hai thanh niên nhào vào trong phòng, mặc đồ mô-đen, hết như những tay chơi thường xuyên có mặt ở hộp đêm. Một thằng thấp béo vừa lao vào vừa giáng cho tôi một cú vào mũi. Những ý nghĩ đầu tiên xuất hiện trong cái đầu lơ mờ của tôi lúc đó là: Sao bảo vệ lại cho mấy tay côn đồ vào đây, đã thế lại còn để chúng gây chuyện với khách VIP nữa. Bọn này là ai? Tưởng đây là sàn nhảy làng hay sao? Hay là đã nhầm tôi với tay nào mời vợ của đứa nào trong số chúng ra nhảy? Thế giới này điên cả rồi? Cuối cùng thì WHAT THE HELL IS GOING' ON⁽¹⁾?

Hai gã vũ công nhà quê giới thiệu khá nhanh. Tay thứ

---

1 Chuyện quái gì đang xảy ra thế này?

hai nhìn có vẻ lịch lãm hơn, vừa rút thẻ quơ trước bộ mặt méo xệch của tôi, vừa hét:

- Cơ quan kiểm soát và phòng chống ma túy liên bang đây! Đứng im, không nhúc nhích, đồ con lợn! Đứng im, tao đã nói là đứng im!

Thằng thứ nhất khi đó vẫn tiếp tục tấn tôi vài cú vào sườn, vừa nện vừa thì thầm gì đó vào tai, đại loại như “Cựa quậy thì như đòn đẩy con ạ”. Bọn họ rất nhanh chóng vặn tay tôi sau lưng, tay thứ ba chạy vào, thằng này còn thấp hơn cả thằng thứ nhất, bằng một động tác rất nhanh, nhét cái phong bì còn chứa bột trên sàn vào túi tôi. Đến lúc này thì tôi chợt hiểu, có lẽ đây không còn là chuyện ẩu đả mà mấy ông bạn quý này đang làm mọi thứ để chuyển sự thỏa mãn địa ngục của tôi thành kỳ nghỉ ở thiên đường với thời hạn năm năm.

Quả thực, nếu đã là địa ngục thì phải có quỷ sứ. Những con quỷ hiện đại, không có sừng và móng, nhưng có thể và còng số tám.

Những con quỷ này nhanh chóng dẫn tôi ngang qua gian phòng về phía cửa, mỗi tay giữ một bên vai tôi. Nhìn qua trông như ba gã say rượu đang đỡ nhau ra về, hai người hai bên ép người đi giữa (là tôi) chặt đến mức có cảm giác như họ đang rất thân thiện với tôi. Để thành một bức tranh, sẽ không đến nỗi tệ nếu ai trong số họ làm một cử chỉ nào đó thể hiện sự âu yếm. Ví dụ như hôn vào tai tôi! Hay là túm

lấy mông tôi! Tôi bật cười vì ý nghĩ này. Tận sâu thẳm trong lòng, tôi hiểu là mình đang dính vào một chuyện chẳng thú vị gì, nhưng đầu tôi lúc đó không làm sao có thể nhìn nhận nó một cách nghiêm túc.

- Chúng ta đi nhảy hả? – Tôi hỏi và cho rằng sự hài hước có thể giải tỏa phần nào sự lúng túng giữa tôi và họ.

- Mà sẽ được nhảy ngay đây, đồ chó chết – tay thứ ba thấp bé nhẹ cân xuất hiện từ sau lưng tôi – mà làm sao thế, chưa hiểu gì à? Bọn tao sẽ cho mày nhảy.

- Này, mày có vẻ còn quá nhỏ để lui tới những chỗ như thế này thì phải. Tao không nhầm thì cửa vào chỉ dành cho những thằng trên mười tám tuổi.

- Đồ con lừa, còn dám đùa hả. Tao đập vỡ mũi mày bây giờ, có im đi không – vừa nói gã vừa nện tôi một cú nhẹ vào lưng. Tôi có cảm giác để gào vào tai tôi, hấn phải nghiền cổ ghê lắm.

- Các đồng chí, đừng để anh ta đánh tôi thế chứ! Miệng anh ta hôi thối lắm, mà các anh có biết là đầu độc phạm nhân bằng khí độc là điều cấm kỵ bởi các hiệp ước quốc tế mà Nga là một thành viên của hiệp ước này không.

Tay thứ ba mặt biến dạng vì cay cú, và chắc là hấn rất muốn nện cho tôi một trận.

- Bình tĩnh, Pasa, bình tĩnh – tay cóm có nét mặt của dân vùng Capcador nói với gã đang định nện tôi – Lẽ ra mày

không nên làm bộ làm tịch thế. Mà có thích nhiều chuyện không đây? – đấy là những lời gã dành cho tôi.

Quả thực, tay cóm có nét mặt Capcador vừa rồi đã nói đúng hoàn toàn. Thứ nhất, một người đang sống trong một thành phố như thế này không nên dùng bất cứ một loại ma túy nào. Ở cái thành phố này, người ta vốn đã đủ khùng điên, giờ còn tăng thêm, hoặc thay đổi trí óc của mình là điều nguy hiểm. Điều thứ hai, nếu bạn vẫn còn dùng những chất kích thích khác nhau, đặc biệt là dùng nó ở những chỗ công cộng, không sớm thì muộn cũng phải lo chuẩn bị mà hầu chuyện với đám cóm hình sự. Điều thứ ba, nếu chẳng may rơi vào tình huống này, hoàn toàn không nên ăn nói thô lỗ với “người nhà nước”. Công việc của họ rất căng thẳng. Mỗi lần lôi một tay “bay đêm” từ toilet hay từ trong ô tô, họ đều cảm thấy cực kỳ phản cảm. Nghĩ mà xem, lượng ma túy trong mũi bạn đã bằng một khoản kha khá trong phần lương tháng của họ, còn tiền bạn chi cho một đêm ở đây đối với họ là cả một khoản to tát (tất nhiên là tôi đang nói về thu nhập của đám cóm thông thường chứ không phải về đám cấp trên của họ). Do đó, mỗi lần chạm trán với bạn, họ rất muốn trừng phạt kẻ thù giai cấp thật nặng, ngay tại chỗ. Thế mà bạn còn chọc họ bằng những câu nói ngu xuẩn. Càng đẩy tình huống căng thẳng bao nhiêu, kết cục sẽ càng

tôi tệ hơn cho bạn bấy nhiêu. Điều quan trọng nhất bạn cần phải hiểu, đó là: Không có điều gì mà họ không thể áp dụng để quy trách nhiệm cho bạn. Đặc biệt là khi bạn bị tóm với mẩu giấy quần tò vò ở mũi. Mỗi người đều có công việc của mình, anh bạn ạ!

Tôi bị lôi ra đường, tới đây thì quan hệ của chúng tôi mất hết tính lãng mạn. Không một chút nghi thức, họ bẻ quặt tay tôi ra sau lưng và cúi đầu tôi thấp hơn rồi móc điện thoại di động ra khỏi túi.

- Thế tôi có thể gọi điện cho bạn tôi không? Ví dụ như luật sư chẳng hạn. – Tôi hỏi

- Đây không phải là nước Mỹ nhé. Có thể trong điện thoại của mày thay vì pin lại là ma túy chẳng?

- Ừ đấy, kim tiêm cũng có đấy luôn – Giọng nói của tôi đã không còn vui vẻ như lúc đầu.

Thay vì điện thoại, họ nhét cái gì đó vào túi tôi. Trong đầu tôi, mọi sự như tối dần đi

Tất cả câu chuyện vừa rồi diễn ra ngay trước mắt đám bảo vệ hộp đêm, tôi chỉ kịp hét lên:

- Gọi cho Misa, tôi gặp rắc rối rồi!

Ngay lúc đó, tôi bị khóa trái tay bằng còng số tám rồi bị đẩy vào ghế sau của chiếc Ziguli đồ gần đấy. Đã có một tay ngồi sẵn ở băng sau.

- Sao, tóm được đại lý bán lẻ hàng trắng hả? – tay này hỏi người vừa đẩy tôi vào.

- Đúng thế, tất cả trong túi phải của nó – một trong những “bạn đường” của tôi trả lời.

Vì bị còng tay sau lưng nên tôi không thể sờ xem ngoài cái phong bì còn có thứ gì trong túi. Một người nữa mới tới, mặt cau có, ngồi xuống phía sau cạnh tôi, như vậy là tôi bị ép giữa hai gã còm, ghế trên có một người và một tài xế là những bộ mặt đã quen. Họ nhanh chóng giới thiệu:

- Xin chào, chúng tôi là... hiểu chứ.

Người ngồi bên phải tôi bắt đầu tra hỏi, bắt đầu bằng những từ ngữ rất nghi thức, rằng tôi có lưu giữ “vật dụng, các hóa chất bị luật pháp cấm lưu thông, sử dụng...” không.

Tôi cũng trả lời theo nghi thức như thế “ngoài những thứ mà các nhân viên của anh đút vào túi tôi thì không có gì”.

- Có nghĩa là nhân viên của chúng tôi chỉ làm cái việc là mang ma túy theo người và gì cho tất cả? – anh ta hỏi lại.

- Tất nhiên không phải tất cả, để cho tất cả thì không đủ hàng.

- Có lẽ ta không nên nói lung tung mất thời gian và ta nên kể lại mọi chuyện cho đúng thứ tự nhé? Anh lấy hàng ở đâu, bán cho ai, làm chuyện này đã lâu chưa?

Tôi hiểu những câu hỏi như thế này với danh từ, động từ số nhiều như thế này – “ta không nên nói lung tung”,

“ta nên kể lại mọi chuyện...” là nhằm tạo ra hiệu ứng để lôi tôi vào cuộc hỏi cung cần thiết. Cứ làm như không phải chỉ tôi kể một mình, mà là chúng tôi cùng nhau đi qua một giai đoạn, từ tội ác tới trừng phạt mà thời hạn cũng sẽ được chia đôi cho cả hai? Mẹo này không có gì mới, tôi vẫn huấn luyện cho đám nhân viên trong những khóa học bán hàng, nhưng đôi khi vẫn có tác dụng. Song song với thủ thuật này, mấy tay cóm khác bắt đầu tung chiến thuật dọa nạt:

- Nhìn kia, nó nôn hết ra bây giờ, nó đang phê. Thằng kia, đừng có nôn trong xe!

- Sao thế, có gan ăn muống thì phải có gan lợi hồ chứ?

- Trong túi nó đủ đấy. Này, thằng kia, mày có hiểu là mày CÓ THỂ PHẢI BỐC LỊCH BAO LÂU KHÔNG?

Mọi chuyện đều diễn ra đúng bài bản. Một điều tra viên tốt cần phải luôn thông cảm với một tội phạm tồi và đưa ra những câu hỏi tử tế, trong khi đó một điều tra viên tồi chỉ đơn giản là phỉ báng kẻ bị bắt. Có nên dùng hạn tù để dọa một tay tội phạm tồi để cuối cùng kẻ phạm tội phải khai tất cả cho tay điều tra viên tốt kia không?

Lúc đó, trong đầu tôi có gì đó thay đổi, một đằng tôi có cảm giác rõ ràng là mình đang nhìn chuyện này một cách khách quan, cứ như đang xem một cuốn phim, mặt khác, tôi lại rất tỉnh táo để trả lời rõ ràng cho những câu hỏi được đặt ra.

Trong lúc này thì đầu óc tôi mặc dù có hơi phê vì rượu và ma túy, song vẫn hoàn toàn tỉnh táo để quan sát thấy họ móc từ túi tôi và lôi ra chùm chìa khóa, tiền, giấy tờ, phong bì với thứ bột trắng cùng một cuộn ni lông với cái gì đó trắng trắng bên trong. Tôi trả lời các câu hỏi khá chuẩn, rõ ràng, hết như một tay nghiện hút từng trải (vào toilet, thấy sẵn ở đó, cái gì trong túi tôi không biết, bị bỏ vào), không cầm gì cả, nói chính xác số tiền trong túi, v.v... và v.v..., và nói chung tôi cũng thấy lạ vì đây là lần đầu tiên tôi rơi vào cảnh này.

Khoảng mười lăm phút trôi qua, tay tôi đã tái đi, và tôi mới nói với họ:

- Các bạn ơi, có lẽ đủ rồi. Các bạn đã bắt nhầm người, tôi không phải là đại lý bán lẻ ma túy, tôi là dân sử dụng cao cấp.

- Chúng tao bạn bè gì với mày?

- OK, vậy là các gái... Dù sao cũng nên dừng trò xiếc này ở đây được rồi.

Tôi lĩnh ngay lập tức một đòn vào sườn kèm theo câu nói:

- Rõ cả rồi, giờ chúng ta cùng về văn phòng, làm xét nghiệm đầu ngón tay cho nó, khi đó sẽ rõ cái gì là của nó, cái gì không. Bị nhét vào túi hả, đợi đấy.

Nói chung là chẳng còn gì tồi tệ hơn nữa. Tôi đang rơi vào cảnh như người ta vẫn thường nói, bước đường cùng.

Đúng lúc đó cửa sau mở ra, xuất hiện cái đầu của Misa. Hắn nói gì đó với gã điều tra viên bên trái tôi, tay này bước ra ngoài và sau vài phút lúi tói ra khỏi xe rồi từ từ mở khóa còng tay, trả lại tôi hộ chiếu, ví, chìa khóa và nói:

- Tạm biệt.

Trong chùng mực nào đó tôi như bị thôi miên, vẫn cứ đứng cạnh xe cho đến khi Misa nắm lấy tay tôi và kéo đi. Chúng tôi quay lại vũ trường, ngồi xuống bàn, Misa rót cho tôi chút whisky và nói:

- Ổn rồi, ông khốt, họ nhầm lẫn chút thôi, mọi sự đều có thể xảy ra mà, thư giãn chút đi

- Tớ nợ cậu bao nhiêu? – tôi hỏi.

- Bỏ đi, tất cả đều OK. Không cần gì cả, đã là con người thì cần phải giúp đỡ nhau, thế thôi.

- Bọn họ từ đâu ra vậy, đấy không phải là đợt truy quét định kỳ chứ?

- Ông khốt oi, thôi, quên mọi chuyện đi, điều quan trọng là ta đã giải quyết mọi chuyện ổn thỏa.

- Không, cậu nói đi, bọn họ từ đâu ra vậy? Và cũng thật thú vị – cái gã đối tác trong toilet của tôi lúc đó biến đâu thế nhỉ?

- Tớ xin cậu đấy – Misa thì thầm vào tai và khẽ ôm tôi – thiếu gì thằng củ chuối như thế trong cuộc đời này. Chúng

ta sẽ tính sau, cái chính là mọi chuyện đã được giải quyết, được chưa?

- Misa, cậu có hiểu là tay đó lặn mất hoàn toàn không ngẫu nhiên?

- Ông khốt ơi, tất cả những cái đó đã xảy ra HÔM QUA, hiểu chứ, TẤT CẢ ĐÃ LÀ hôm qua. Ngày mai sẽ là một ngày mới. Sẽ là tâm trạng mới và tất cả sẽ rơi vào quên lãng. Tớ đã kể cho cậu câu chuyện là có lần tớ đang tán tỉnh một cô em ở Los Angeles, tới nhà cô ta, và do quá lo lắng, uống quá nhiều và ngủ quên trong toilet. Đến sáng tớ đã nghĩ rằng cuộc đời tớ đây là hết. Tớ đã kể chưa nhỉ?

Tôi hiểu, Misa đang thực hiện đúng mọi việc, cố gắng kể cho tôi đủ thứ chuyện ngu xuẩn của đời mình để đưa tôi ra khỏi trạng thái sững sờ và kéo mọi chuyện trở về cái gốc ban đầu, khi còn chưa có gì xảy ra. Nhưng tôi vẫn không thể thoát ra khỏi trạng thái đờ đẫn. Tôi rất khó chịu vì thấy mình trong trạng thái như thế này, và còn khó chịu hơn nữa, khi biết rõ Misa đang thấy tôi ở trạng thái đó. Tình huống thật buồn cười. Đáng lẽ ra tôi đã phải nói lời cảm ơn cả trăm lần với hấn, vậy mà hấn lại đang ngồi an ủi tôi. Chính vì thế mà tôi lại càng chán hơn. Cuối cùng, Misa quyết định nêu ra vấn đề của mình để xua đi cái trạng thái tâm lý chán nản của tôi.

- Cậu hãy tin nhé, trong ba ngày, tớ phải tìm đủ tiền để kết thúc việc nâng cấp vũ trường. Cho dù trái đất này có

sập xuống thì tớ cũng phải làm cho xong chuyện này đã. Đối với tớ, có thể tối nay nó là vấn đề lớn, nhưng ngày mai sẽ chẳng là gì cả. Bởi vì tớ không thể để cho mọi người nhìn thấy rằng mình đang gặp vấn đề rắc rối, nếu không thì rất khó mà sống. Và tớ tin tưởng mọi chuyện cuối cùng sẽ được giải quyết tốt đẹp, bởi vì những người tốt thì bao giờ cũng sẽ chiến thắng. Sẽ có ai đó giúp tớ, bởi vì những người tốt thì cần phải giúp nhau. Khi đó, tất cả sẽ trở về đúng chỗ của mình.

Và tôi vừa lắng nghe hắn nói, vừa tiếp tục trong trạng thái đờ đẫn, rồi ngược mắt nhìn một vòng những người ngồi quanh để thử tìm trong bọn họ sự đồng cảm, hay ít nhất là sự quan tâm nào đó. Nhưng không. Hoàn toàn không. Nhìn mặt họ, tôi có cảm tưởng rằng họ hoàn toàn không nhận thấy sự vắng mặt của tôi.

Một trong những gã thanh niên khỏe mạnh đẹp trai trong chiếc áo thể thao của dân đánh bóng rổ nói với tôi:

- Ông khốt, bọn cóm lấy hết của cậu, hay là cậu kíp ném đi rồi? Có để lại gì không?

Tôi lắc đầu.

- Tiếc thật. Mà không sao, mọi chuyện đã xong rồi, quên chuyện này đi – anh ta nói và vỗ vai tôi

Vào lúc mà tôi đã chực đuổi gã trai đi thì Misa đã đặt tay lên vai tôi rồi nói để mọi người cùng nghe thấy:

- Đây, còn có những người không vô cảm. Và đây là nền tảng của mọi chuyện. Cái chính là gặp được những người như thế.

Sau đó Misa tiễn tôi tới taxi, đưa vào xe, chúng tôi tạm biệt nhau khá lâu. Khi đã đi, tôi ngoái đầu nhìn lại và thấy Misa còn đang đứng, giơ ngón tay cái lên như muốn nói: “Đây, anh bạn, mọi sự sẽ tốt đẹp”.

Trên đường về nhà, tôi ngồi hoàn toàn bất động trước những tình cảm đang dâng trào lên. Tôi nghĩ rằng thế giới này còn chưa hỏng đến cùng, vẫn còn những người sẵn sàng giúp bạn mà không đòi hỏi gì cả, mặc dù ở tình huống hôm nay, tôi có thể trả ơn khá nhiều. Và tôi ghen tỵ với cả cái điều rằng, cả địa vị, cả tiền bạc lẫn lòng tự trọng đều không thay đổi được Misa. Thậm chí là tôi ghen tỵ với cả chính mình - một kẻ hầu như đã đánh mất lòng tin vào con người, hoàn toàn ngẫu nhiên gặp một kẻ bất ngờ xuất hiện từ đám dân chơi New York, London tới đây để mở hộp đêm và lại mở luôn cả mắt cho tôi. Và tôi có cảm tưởng cuộc gặp gỡ này hoàn toàn hợp lý. Không, không phải là tôi quá say mê với một người mà tôi đã đợi từ lâu. Tôi chỉ bắt đầu tin rằng, còn nhiều thứ vẫn còn giá trị và nhiều thứ còn giản dị, chân thật hơn những gì tôi từng nghĩ.

Còn nữa, tôi rất buồn cười khi thấy kẻ duy nhất có thể xoay sở dàn xếp với những mớ chuyện ranh mãnh như thế này ở Moskva lại là một tay vừa từ London về. Và tôi còn bắt

đầu có lại cái cảm giác hàm ơn, cảm giác đã gặp được một người mà tôi có thể tin cậy. Và tôi bỗng muốn làm gì đó để cảm ơn, tất nhiên Misa chẳng nghĩ gì về chuyện đó.

Tôi bước ra khỏi xe và bấm số của Vadim, sau đó nhìn đồng hồ và hiểu rằng, tốt hơn cả là nhắn SMS, và làm đúng như thế: “Vadim, sáng mai tớ sẽ ghé văn phòng của cậu vào lúc 10 giờ, về cái chuyện một trăm rúp ấy.”

Gửi xong mật khẩu riêng của chúng tôi, tôi đi về nhà. Tôi rất muốn được tỉnh lại thật nhanh vào Ngày mai.

Một ngày tuyệt vời

*Một ngày tuyệt vời
Em làm anh quên cả chính mình
Anh nghĩ anh là một người nào đó
Một người mới tinh
Thật là một ngày tuyệt vời
Anh hân hoan khi cùng em
Có một ngày như vậy
Em đã khiến anh chỉ suốt ngày ôm điện thoại gọi cho em
Em đã khiến anh chỉ suốt ngày ôm điện thoại gọi cho em
Lou Reed "Một ngày tuyệt vời"*

Ngay sau khi hai cánh cửa kính của trung tâm thương mại mở ra, tôi lập tức nhận thấy hai nhiếp ảnh gia ở bức tường đối diện đang bấm máy liên tục.

“ Gì thế? Vinh Quang? Nhanh thế à”- ý nghĩ đầu tiên, rất tự nhiên thoáng qua trong đầu tôi.

Nhưng tôi cần phải quay đầu sang trái và thấy ngay ba cô gái ở trần đang nằm, ngồi xung quanh bàn tiếp tân. Chính họ mới là đối tượng của mấy tay nhiếp ảnh gia kia. Có lẽ họ đang chụp ảnh cho bài báo “Thư ký mới của bạn” trong

tạp chí chuyên dành cho đàn ông – loại đàn ông “tuyệt vời về tinh thần và thể xác”. Trong khi đó, mấy tay săn ảnh còn chưa biết mặt tôi. “Thế có khi lại hay, đỡ ồn ào”, tôi nghĩ vậy khi đã ở trong thang máy.

Rời khỏi thang máy, tôi bước lại gần đám bảo vệ, trong khi họ ghi chép số thẻ của tôi vào sổ. Tôi đứng ngắm khung cảnh Moskva từ tầng thứ hai mươi của tháp “City 2000” rồi bước lại gần hơn và áp sát trán vào mặt kính. Cả thành phố nằm dưới chân tôi, và tôi thấy thật thú vị khi nghĩ về tính tượng trưng của thời khắc này. Tôi đứng và ngắm nhìn mặt trời đang phủ những chùm sáng của mình lên thành phố, cứ thế mãi cho đến khi gã bảo vệ bước lại gần:

- Không có chuyện gì chứ?

- Không, tất cả đều ổn. Tôi mãi nghĩ ấy mà..

Tôi lấy lại thẻ ra vào và bước tới phòng làm việc của Vadim. Trước khi mở cửa, tôi cúi nhìn đôi tất dưới chân, cười thật thoải mái, rồi bước vào phòng.

- Whisky không? – Vadim nói thay cho lời chào.

- Cậu điên à, mới có mười một giờ. Hay là chúng ta sẽ uống luôn từ sáng đây.

- Ông khốt oi, nhưng ở đâu đó giờ đã là đêm rồi, ở New York chẳng hạn.

Vadim bước khỏi bàn làm việc, bắt tay tôi, chúng tôi khoác vai nhau và đi về phía cửa sổ.

- Hôm nay là một ngày đẹp trời.

- Ngày hôm nay thật tuyệt – tôi trả lời, nương theo ý của hắn.

Tôi và Vadim quen nhau đã bảy năm. Lần đó bọn tôi gặp nhau tại lễ sinh nhật của một cô bạn gái, và cũng không biết khi đó ai trong số chúng tôi đang theo đuổi cô ta, nhưng nói chung chuyện đó giờ đây đối với chúng tôi đã không còn quan trọng. Chúng tôi quen nhau từ đó và thấy rất tâm đầu ý hợp. Bọn tôi tìm thấy ở nhau nhiều điểm tương đồng như văn học, điện ảnh, thể thao, âm nhạc. Chúng tôi nói chuyện chính trị, lang thang cùng nhau tại một vài triển lãm nghệ thuật đương đại, cùng nốc rượu ở vườn hoa, lui tới mấy sàn nhảy, cùng xem trình diễn nhạc Rock, cùng tranh luận về những thành bại trên bước đường sự nghiệp, thậm chí chúng tôi còn thường xuyên đi nghỉ mát cùng nhau hay thi thoảng vẫn mượn tiền của nhau. Sau đó thì Vadim lấy vợ, bọn tôi ít gặp nhau hơn. Và cái đám bạn bè, người quen cùng mối quan tâm chung của chúng tôi cũng thay đổi (thật tình mà nói thì những thứ đó đã biến mất từ lâu ở cả tôi và Vadim). Cũng lạ là chúng tôi vẫn còn giữ liên lạc, vẫn chúc tụng nhau nhân dịp năm mới, nhân ngày sinh nhật. Mặc dù mọi người đều biết chúng tôi là những người bạn tốt của nhau và có nhiều điểm tương đồng, nhưng bây giờ, tôi có thể liệt kê những gì còn lại sau từng ấy năm: đó là đám em út mắt xanh mỏ đỏ, vài cuộc hội hè và đám đại

lý chung. Tất cả chỉ có thế. Cũng không đến nỗi tệ cho mối quan hệ bảy năm như vậy vào thời buổi này. Và chúng tôi vui vẻ chơi trò “bạn thân”, có lẽ vì bọn tôi chẳng có một người bạn đúng nghĩa nào.

Vadim là giám đốc Marketing của một tập đoàn kinh doanh thuốc lá đa quốc gia. Nhiệm vụ của cậu ta là quảng bá thương hiệu của hãng vào lĩnh vực giải trí, một công việc đúng là rất hợp đối với người như Vadim. Định vị thính giác trong các vũ trường, các nhà hàng, sòng bạc, hỗ trợ các chương trình lễ hội hay sự kiện thời thượng khác nhau, ngân sách cực lớn, biên chế chỉ mười người – nói chung là những công việc ngon lành. Còn gì có thể tuyệt vời hơn để có thể chết khi còn xanh tóc nhỉ?

- Vadim – tôi bắt đầu – cậu có nhớ chủ nhật vừa rồi, cậu nói với tớ về chuyện Miska Zelenov đang mở một hộp đêm mới?

- Điều đó thì cả Moskva đều đã nói chứ chẳng riêng tớ. Tuần sau khai trương đấy.

- Hôm qua tớ gặp Miska. Hắn đã bắt đầu trang trí nội thất.

- Rồi sao, chúng ta tới đó làm chân soát vé cho hắn chắc?

- Chưa chắc, hắn sẽ chẳng thể nào trả lương cho chúng ta đâu.

- Vậy thì gì?

- Hiểu không, bọn hắn có gặp rắc rối với đối tác thứ ba. Đến phút chót thì tay này rút lui. Bọn hắn đang chờ đồ gồ

về, bắt đầu trang trí nội thất và đang cần tiền. Một trăm năm mươi ngàn cho hai mươi phần trăm cổ phần đấy

- Hình như họ đòi hơi ít, cậu không cảm thấy thế à?

- Họ không có đòi. Hôm qua Miska nói với tớ theo kiểu nhân tiện thì hỏi thôi. Hôm nay bọn hắn có hẹn với mấy tay nào đó đang sẵn sàng bỏ tiền vào dự án này. Hộp đêm đó tồn tại tám tháng, đầy khách, sau đó họ định đổi địa điểm. Có đủ giấy phép, quyết định, hợp đồng thỏa thuận... Đây là cái chỗ mà trước kia là một nhà hàng đã hoạt động. Nói chung, bọn hắn đang tung tiền và tớ cho rằng đây là một cơ hội tốt để tham gia. Ngắn gọn là vậy.

- Thế có những ai là cổ đông? – Vadim quay lại chỗ ngồi của mình, nhìn cậu ta quay tít cây bút trong tay, tôi hiểu cậu ta cũng đang rất mê với cái ý định kinh doanh hộp đêm này.

- Có một cổ đông nào đó tên là Xasa. Bọn họ quen nhau ở nước ngoài. Thanh niên này có năng lực, và theo tôi thì hắn mới là cổ đông lớn nhất... Hôm qua hắn ngồi ở Galere với mấy tay trọc phú nào đó.

- Thú vị đấy. Mọi quán sá mà Misa mở đều thành công, không ít thì nhiều. Bản năng của dân chơi bọn mình sẽ thắng. Thế cậu thì nghĩ thế nào về chuyện này?

- Tớ đang có năm mươi nghìn chưa dùng đến. Cùng lắm thì có thể mượn thêm năm mươi nữa, nhưng chỉ muốn hợp tác với anh em chiến hữu thôi. Cậu có muốn tham gia không?

- Cũng chưa biết thế nào. Một mặt thì tớ thấy rất hấp dẫn, mặt khác thì cũng phải nghĩ kỹ thêm một chút đã.

- Vadim, không có thời gian để mà nghĩ lâu đâu, hoặc là có, hoặc là không, thế thôi. Tớ thì thấy mọi chuyện rất khả thi. Cậu có hiểu là người ta chờ đợi những cơ hội như thế này cả đời, còn chúng ta thì chỉ cần nói “có”. Và chỉ nửa năm nữa thôi, (tôi nói với giọng rất sến) chúng ta sẽ trở nên giàu có và nổi tiếng, như Ian Schrager và Steve Rubell⁽¹⁾ ấy? Cậu có hiểu không, ông bạn?

- Còn hơn thế ấy chứ. Ở Moskva, hai gã này chỉ được mấy tay chuyên đọc tạp chí phương Tây biết tới thôi, số đó thì không nhiều vì trình độ ngoại ngữ còn hạn chế.

- Nhưng tớ không muốn dính HIV – Vadim cười – Có thể vừa mở câu lạc bộ, vừa không chết vì HIV không?

- Ông khốt oi, Rubell là tay đồng tính, còn cậu thì đâu có phải như vậy, hay là đồng tính đấy? Nói đi, có phải cậu đã để mắt đến tay nhân viên mới ở phòng mình?

- Vớ vẩn. Nghe này, chuyện này quả thật rất hấp dẫn, rất thú vị. Mà họ muốn tham gia kiểu gì nhỉ, tiền mặt chẳng?

- Tớ cũng chưa hỏi chi tiết, cần tới đó xem mặt bằng trước, sau đó sẽ xem xét các thủ tục giấy tờ cho việc chuyển tiền.

- Khi nào cậu cần trả lời họ?

---

1 Ian Schrager và Steve Rubell là hai ông chủ “Studio 54” - một hộp đêm nổi tiếng thế giới ở New York.

- Tớ đã hứa gọi lại trước một giờ trưa nay.

- Có nghĩa là tớ còn một tiếng rưỡi nữa để quyết định?

- Tin tớ đi, ông khốt oi, tớ biết là cậu đã đồng ý rồi, chỉ chưa dám nói ra thôi. Giờ tớ vào toilet cái đã, khi trở ra, cậu sẽ ôm vai tớ và nói gì đó, đại loại như: “Này đối tác, cậu không thể tưởng tượng được, thật tuyệt biết bao vì chúng ta lại được làm việc cùng nhau”

- Ha-Ha-Ha-Ha! Và hôn cậu vào môi nữa hả?

- Không, vào mũi, vào mũi, theo gió. Cậu chưa hiểu được là tớ đã mang lại cho cậu tin tức tốt lành nhất trong năm.

Tôi mở cửa và bước tới bồn tiểu, sau đó nhìn ngó xung quanh và nghĩ, có lẽ sẽ có thằng cha nhân viên nào đó trong công ty Vadim bước tới và ngó trôn trôn sau lưng tôi như người ta vẫn làm khi gặp người lạ trong toilet của công ty. Sau đó hẳn ta sẽ bước tới bên phải tôi và ngó vào mặt tôi để xem tôi là ai. Cái ý nghĩ đó làm tôi cảm thấy khó chịu và chuyển vào buồng vệ sinh và đóng cửa lại. Trong buồng vệ sinh, tôi còn cảm thấy khó chịu hơn do cảm giác của sự kiện ngày hôm qua rơi rớt lại. Tôi lại tưởng tượng cửa phòng bị đập mở toang và lại nhìn thấy mặt vô cảm của mấy tay côm. Tôi mở toang cửa và ngồi xuống bệ xí rồi châm thuốc. Có lẽ ngày hôm qua, trong đầu tôi luôn tồn tại ám ảnh tâm lý kiểu như “chứng hoang tưởng toilet”. Tôi vừa hút thuốc vừa nghĩ, có lẽ mình cần tới bác sỹ tâm lý hay uống thuốc giải tỏa stress hoặc đi tập thể thao hoặc phải ăn kiêng. Tôi

nhìn cuộn giấy vệ sinh được gắn ở bên tường phải, sau đó đưa mắt sang trái và nhìn thấy một kệ nhựa ở ngang tầm mắt. Lúc này tôi cảm thấy thật buồn cười và hiểu rằng mình đang bị sự kiện ngày hôm qua ám ảnh đồng thời lại rất lo rằng có thể Vadim sẽ từ chối. Tôi ném điều thuốc hút dở vào bệ xí rồi quay trở lại.

Vadim đang ngồi trên ghế và nói chuyện qua điện thoại. Khi tôi bước vào, cậu ta chào qua máy rồi đặt ống nghe xuống.

- Thậm chí trong toilet cậu cũng đặt kệ hủ – tôi cười.

- Chứ làm sao? Bọn tôi phải cố gắng cho phù hợp nhất với thực tế. Dân marketing mà.

- Cậu nói thật đấy hủ, còn chơi cả hàng trắng ở văn phòng? Đilen hết rồi hay sao vậy?

- Thi thoảng thôi. Nghiêm túc mà nói, có một cậu trong đội bảo vệ chuyên ngồi ở vị trí theo dõi camera. Một lần, có cậu nhân viên của tờ gấp tay này đang phê ở “Poison”. Bọn đấy còn nhai cả ecstasy nữa cơ. Giờ thì thỉnh thoảng cậu thanh niên này có dùng hàng trắng trong toilet, chỉ trong ca của cậu bảo vệ kia thôi. Thằng quý đó còn kể lại cho tờ nghe rằng, có lần cậu ta vừa hút, vừa chĩa mồm vào camera trên trần nhà và nói “này, có cần phải để lại cho cậu một chút không?”. Mỗi người đều đang đa dạng hóa thời gian làm việc của mình ấy mà. À, mà cậu cũng biết thanh niên đó thì phải. Hửn là Macxim, chuyên viên đồ họa. Nói chung là một chuyên gia sáng tạo tài năng đấy.

- Ủ, tớ thấy rồi, chỗ cậu toàn nhân tài cả, từ bảo vệ tới nhân viên kinh doanh. Thôi, tớ phải đi đây, nếu cậu có nghĩ được gì thì gọi cho tớ nhé.

Vadim lại đứng lên, bước về phía cửa sổ, rồi từ cửa sổ bước ra cửa chính, rồi quay lại bàn làm việc, kéo cái ghế lại đối diện tôi. Hắn ngồi xuống rất kiểu cách và hỏi:

- Nghe này, đối tác tương lai, cậu có thể vay được bao nhiêu?

- Tớ đã nói rồi, năm mươi nghìn, không hơn. Mà sao vậy, vấn đề chính đối với cậu là tiền à?

- Không hẳn. Tớ nghĩ, nếu cậu vay thêm hai mươi lăm ngàn thì hay biết mấy. Tớ với cậu, mỗi người bỏ vào bảy mươi lăm ngàn thì hay biết bao nhiêu.

- Được, cứ làm thế đi. Bây giờ ta cần xem mặt bằng và giấy tờ trước khi đồng ý. Khi nào thì đi được?

- Tối được không? Khoảng bảy giờ, mà này, cái chính là giấy tờ, vì nội thất thì họ chắc chắn là làm tốt rồi, chúng ta cũng lấy đó làm điều kiện để tham gia.

- Được... OK, Vadim, tớ sẽ gọi cho Misa và thỏa thuận vào lúc bảy giờ nhé. Còn bây giờ tớ phải đi làm đây.

- Cậu tới trại tập trung bây giờ hả?

- Đúng thế. Arbeit macht frei!⁽¹⁾

---

1 Tiếng Đức: Lao động giải phóng con người.

- Cậu quá rảnh, chẳng phải thế hay sao? – Vadim ngheh mũi rất đặc trưng.

- Ai cũng có chỗ để mà tới. – Tôi ngo nguậy mấy ngón tay trái rồi xoa xoa ven của mình.

- Ừ, mặc xác cậu, đi đi, thằng hề!

Tôi mở cửa, Vadim nói sau lưng:

- Đối tác... từ hay đấy nhỉ – cậu có thích không?

- Đúng thế, rất ""nhót"" đấy – tôi quay lại phía Vadim và vẫy tay một cách nhí nhảnh.

Vadim vò rất nhanh tờ giấy và ném vào tôi. Tôi khéo léo đóng cửa và đi về phía thang máy.

Tôi đứng trong thang máy, ép sát lưng vào tường, bên trái tôi là một người đẹp trong bộ đồ bó sát người, áo sơ mi hở cúc dưới áo vét ngoài (hơi hở hơn bình thường so với yêu cầu ăn mặc công sở, đủ để thấy chiếc xu chiêng đồ chóa). Cô nàng có mái tóc sáng màu rất thẳng, môi dày, đôi mắt màu xanh to ngổ ngược (cũng có thể là kính sát tròng). Cô nàng đang nói chuyện qua điện thoại di động, tay kia gõ gõ vào đùi bằng những móng tay rất dài. Nói chung là cực kỳ khêu gợi, khiêu khích đến mức muốn dừng thang máy lại để nhảy bổ vào cô nàng, giật bộ đồ bên ngoài và ép nghiêng môi vào bầu vú. Có cảm giác bản thân cô nàng không từ chối một tình huống như vậy.

Bên phải tôi lại là một người còn thú vị hơn nữa. Một lão khá to, mặc quần jeans, dận một đôi giày du lịch to sều,

mặc một chiếc áo rộng thùng thình, đội một cái mũ kéo xuống tận lông mày, trên vai thì khoác một cái túi. Khuôn mặt khá to, hơi trẻ con, râu đen dài, đôi mắt kính rất dày. Nhìn bên ngoài, lão ta chừng bốn mươi tuổi. Bộ quần áo cùng với chiếc mũ và bộ râu giống như con quỷ lùn trong chuyện cổ tích. Tất nhiên, chẳng phải là con quỷ lùn nào cả, mà đây là một cựu cán bộ khoa học với một mớ công trình khoa học, đã từng cày bừa với một đề tài rất thú vị không chỉ trong vòng một năm, nhưng theo dòng chảy cuộc đời để cuối cùng thì trở thành một gã nhân viên giao nhận. Lão mở mắt rất to nhìn người đẹp đi cùng, dưới đôi mắt kính dày, cặp mắt lão trông to đến mức khổng lồ. Dán cái nhìn khắp người cô gái, lão hơi đỏ mặt, rõ là lão rất thèm muốn cô nàng. Vào khoảnh khắc nào đó đôi mắt lão bỗng rục lên. Lão nhún vai, há miệng, cảm tưởng như lão sẽ thoát được tính nhút nhát bẩm sinh của mình và lao vào cô gái. Hai tay lão hơi đưa về phía trước, tựa như mấy con chim cánh cụt đang định nhảy qua khe nước đá. Nhưng đôi mắt lão lại lơ dờ dẩn, vai so lại, hơi cúi đầu xuống. Có lẽ lão hiểu ra sự vô vọng trong ham muốn của mình. Thang máy đã tới tầng trệt, cửa mở ra, người đẹp bước ra ngoài, lão nhanh chóng bước theo, tôi cũng bước ra theo lão. Chúng tôi cùng bước ra khỏi tòa nhà. Cô gái và lão mỗi người đi một phía. Lão bước vài bước, rồi dừng lại đưa mắt nhìn cô gái lần cuối, nhún vai rồi thẳng bước đi về phía trước.

Tôi ngồi vào sau vô lăng và lặng im một lúc. Cái cảnh vừa rồi minh họa rất rõ tình cảnh hiện tại của loài người. Trong đời mình, giống như gã nhân viên giao nhận kia, có những lúc chúng ta cháy lên như thể để sẵn sàng làm một việc gì đó đặc biệt, nâng mức của mình lên, vượt qua chính mình, có thể là thay đổi công việc, đổi nhân tình hoặc đi ra nước ngoài. Nói một câu ngắn gọn là: THAY ĐỔI CÁI GÌ ĐÓ!

Bạn sẽ sống với ý nghĩ đó trong vài ngày, vài tháng, vài năm, rồi sau đó nó dần dần bị đẩy lùi xuống dưới, và bạn hiểu rằng cố gắng là vô nghĩa, đảng nào cũng chẳng thay đổi được điều gì. Bạn càng ngày càng lệ thuộc vào những thứ mà xã hội đã choàng vào cổ mình ngay từ thời mình còn bé xíu, kiểu như “sống đâu, ăn đó”. Tất nhiên, chúng ta sẽ biện hộ đó là do môi trường sống, do giáo dục, chế độ, do bố mẹ từ bé đã ngăn cản chúng ta thực hiện những hành động thiếu suy nghĩ. Bạn nhớ lại những gì có thể lý giải cho sự bất động cũng như phong cách sống của mình, giống như thanh gỗ trên máy cưa vậy. Nhưng có ai đó vẫn đang tiến hành thu xếp rất nhanh gọn mọi thứ trong cuộc đời mình, ai đó tìm thấy người đẹp tóc vàng của mình rất đơn giản ngay trong thang máy. Hay là đơn giản là họ đang gặp may?

Đúng thế, bạn lại có thể biện hộ rằng trong vô số kẻ đang đâm bổ về phía mặt trời, chỉ có vài mống may mắn đi được đến đích, số còn lại sẽ chết cháy. Nhưng dù sao thì như thế

vẫn còn tốt hơn là ta chẳng có chút dao động nào, chẳng có chút rủi ro nào cho sức khỏe. Mọi thứ bình lặng và nhịp nhàng, hoặc là mọi sự đã được định sẵn. Bởi thế nên mới có một đội quân bừa tá mang chính bản thân mình tới điểm tiếp nhận có tên gọi “Số Mệnh” với hy vọng nhận được chút tiền boa trả công đi lại. Nhưng số mệnh lại không mấy hào phóng với chút tiền boa ít ỏi này. May nhất thì cũng chỉ đủ tiền thay giày. Độ ỳ và vô ý chí – đó là hai tai họa của dân vùng này. Nếu ở vị trí của mấy tay làm việc tại “Nike” thì tôi đã đổi slogan “Just do it” của họ thành “Do some thing”, ít nhất là ở đây, trên lãnh thổ nước Nga này.

Tất nhiên, những ý nghĩ vừa rồi của tôi chỉ để tự vũ trang cho mình. Dù sao thì tôi cũng đã quyết định. Vấn đề là ở chỗ tôi đi có đúng hướng hay không thôi.

Tôi móc điện thoại di động ra và gọi cho Misa, sau vài tiếng chuông, Misa nhắc máy.

- Chào cậu, Misa.

- Chào cụ khốt, cậu thế nào?

- Có lẽ là bình thường. Một lần nữa xin cảm ơn cậu về chuyện tối qua.

- Ôi, đủ rồi đấy, cậu định nhắc câu này bao nhiêu lần nữa đấy. Quên chuyện đó đi nhé.

- Miska, cậu có nhớ là hôm qua ta có nói chuyện về hộp đêm của cậu?

- Tất nhiên là nhớ. Cậu có quyết định gì chưa?

- Tớ đang định cùng một người bạn tới xem mặt bằng, giấy tờ và làm thủ tục, nếu chúng ta thấy hợp nhau.

- Thế người bạn kia là ai vậy?

- Vadim làm bên lĩnh vực thuốc lá, cậu có lẽ biết anh ta đấy.

- Vadim Smirnov ấy hả?

- Đúng thế

- Tất nhiên là tớ biết. Thanh niên đó có vẻ được đấy. Chúng tớ khá là quen nhau cơ mà. Các cậu định tới khi nào?

- Bảy giờ được không?

- Tốt. Vậy bảy giờ nhé, cậu ghi địa chỉ này đi.

Tôi ghi lại địa chỉ, tạm biệt Misa rồi gọi cho Vadim để chốt lại cuộc hẹn, rồi sau đó gọi đến văn phòng, hỏi han tình hình và thông báo lịch làm việc với khách hàng ngoài công ty. Tôi hứa sẽ tới lúc sáu giờ. Thực tình, tôi không muốn đi làm chút nào, nhưng lại rất muốn uống một ly hay đi dạo ngoài trời và tâm tình với ai đó. Châm một điếu thuốc, tôi nhắc máy gọi cho Julia, người đã hơn một năm nay với tôi vừa là người bạn tâm tình, vừa là chuyên gia tâm lý đồng thời là người để tôi trút mọi than phiền qua điện thoại. Nói chung, đó là người con gái duy nhất mà tôi hoàn toàn không muốn làm hỏng mối quan hệ bằng sự tán tỉnh của mình mà thực tình thì tôi cũng

không phải là không muốn. Đôi khi, rượu vào làm tôi nghĩ tới chuyện đi xa hơn, chuyển từ bạn tâm tình sang người yêu. Nhưng lần nào cũng thế, có cái gì đó ngăn cản điều này. Có thể, chúng tôi tồn tại ở chế độ “không tiếp xúc” như thế là nhờ ai đó vô hình muốn tôi còn có một người con gái hoàn toàn khác với những đám phụ nữ mà tôi vẫn gặp hàng ngày. Cũng có thể là cái buổi chiều tháng tám tuyết rơi đó chưa tới lúc, khi mà tình cảm cứ trào dâng trong lòng và cuốn tôi vào vòng xoáy của đam mê. Và tôi rất mong đợi cái buổi chiều đó, mặt khác, tôi cũng rất sợ nó, bởi vì tôi biết, đó sẽ là một khoảnh khắc thật đặc biệt, và tôi cũng không dám tin rằng liệu mình có xứng đáng với nó hay không.

Chúng tôi hẹn gặp nhau sau một tiếng rưỡi đồng hồ. Tôi ngồi vào xe với tâm trạng thật hào hứng. Tôi cho xe chạy thẳng theo đại lộ Kutuzovski, rồi vòng xuống dưới cầu qua đường bờ sông, sau đó lại vòng lên, qua tòa thị chính rồi đại sứ quán Mỹ, rồi vòng qua Xadovui⁽¹⁾, nơi khá ít xe qua lại, từ đó len theo mấy ngõ nhỏ, tôi hướng về khu vực Patriasie. Tôi rất muốn được đi bộ, được lấy lại sự thanh thản cho đầu óc và có thể suy nghĩ một cách có hệ thống. Hơn nữa, hôm nay lại là một ngày rất tuyệt.

Bây giờ thì tôi đang đi bộ theo ngõ Spirit – Donevski ngang qua khách sạn Marko Polo Presnhia, đi một đoạn

---

1 Đường vành đai bao quanh Moskva.

nữa tới quán cà phê Donna Klara, vòng sang trái và chỉ vài phút sau, tôi đã ra tới khu vực hồ Patriarsi⁽¹⁾.

Cũng như nhiều người dân thủ đô, tôi có cảm tình đặc biệt với khu hồ này. Thời sinh viên, tôi đã từng ngồi với mấy cô bạn gái cùng khóa vốn còn chưa mấy kinh nghiệm yêu đương, huyền thuyên về âm nhạc, tình yêu, về tương lai sán lạn của chúng tôi, về đại nạn là kỳ thi sắp tới vốn là vấn đề duy nhất và đáng sợ nhất với chúng tôi lúc đó.

Chúng tôi còn trượt băng ở đây vào mùa đông, hôn nhau vụng trộm trong mấy cái ngõ quanh hồ và cùng nhau uống rượu vang. Đối với tôi, nơi này sẽ luôn giữ dấu ấn của chuỗi ngày nhẹ nhàng, thanh thoi, đẹp đẽ. Ở đây sẽ mãi là mùa xuân và mọi người xung quanh đều mãi mãi ở tuổi mười tám. Thậm chí cả ông già với tờ báo kia cũng trông rất trẻ so với cái tuổi bảy mươi lăm của mình. Làm sao được, chúng ta sẽ chẳng bao giờ quay trở lại được với những tháng ngày trong quá khứ.

Có cảm tưởng như khu vực hồ Patriarsi chính là trung tâm của thành phố, mặc dù trong đầu óc mọi người thì Quảng trường Đỏ mới chính là trung tâm, còn tôi thì chẳng bao giờ nghĩ như thế. Có thể do đây chính là cái chỗ không phải Moskva nhất, không có bóng dáng các khách sạn, nhà hàng, cửa hàng bách hóa GUM, khách du lịch, những người bán

---

1 Một cái hồ đẹp nằm ở bên ngoài đường Vành Đại Moskva, nơi thường được nhiều gia đình lui tới nghỉ ngơi vào ngày nghỉ.

hàng ngoài đường và những vị khách của thành phố. Có thể vì Moskva bị quá tải bởi nhiều thứ quàng lên mình: quốc gia, những thứ tượng trưng cho quyền lực, từ điện Kremlin cho tới rất nhiều xe cộ với tiếng còi hú chuyên dụng.

Hồ Patriarsi thì hoàn toàn khác, đặc biệt từ hướng đường vòng tròn Sadovui. Ngay sau những ồn ào, náo nhiệt của thành phố với xe cộ chật cứng, nơi mạch chảy của cái thành phố đông dân này có vẻ như dãn rộng hơn tất cả, bạn sẽ rơi vào một vùng đất tĩnh lặng. Vào bất cứ mùa nào trong năm thì Patriarsi cũng có ánh hào quang đặc biệt của mình. Khi ngắm nhìn mọi người đang dạo chơi thư thả quanh hồ hoặc đang ngồi trên ghế đá, bạn sẽ có cảm giác rằng hình như thời gian ở đây trôi chậm hơn. Có cảm tưởng như Patriarsi được bao bọc bởi những bức tường vô hình, được tạo nên từ những con phố hay ngõ nhỏ: phố Spiridonovski, ngõ Spiridonovski, phố Bronnaya và Ermolaevski – những bức tường đang ngăn không cho chảy vào lòng những thứ dơ bẩn từ các khu vực khác trong thành phố. Vào mùa đông, bạn sẽ có cảm giác tuyết ở đây rơi chậm hơn và ánh lên dưới ánh đèn đường để nhẹ nhàng chuyển sáng thành tối, tối thành đêm. Nói chung là không hề giống với những khu như Teschinsik chẳng hạn, nơi mà mới 5 giờ chiều nhưng trời đã tối thui. Ở những khu như thế, bóng tối sục đến đột ngột, cứ y như bị trùm chiếc bao tải bằng vải gai dùng để đựng khoai tây vậy.

Patriarsi giống như pháo đài bảo vệ được các vệ sĩ chế tạo ra để dân Moskva có thể ẩn sau những bức tường của nó. Ẩn náu trong khoảng thời gian mà thành phố này thay đổi trong tuyệt vọng, khi mà thành phố này mất đi vẻ lỗi thời của mình, khi mà các bà cụ già gọi bánh mì, quán sá bằng cái hỗn hợp thổ âm địa phương mang đến từ những làng quê xa lắc nào đó của bộ tộc người Tuyếc pha lẫn những từ lóng của chủ nghĩa tư bản Mỹ. Cái nơi này cho bạn cơ hội thoát khỏi bộ dạng của một con chó đang chạy theo cục xương và trở về với trạng thái con người của mình để phân tích, suy đoán. Tất nhiên, nếu bạn chưa mất khả năng suy nghĩ trong cái thế kỷ của Internet tốc độ cao cũng như của thế giới phẳng này.

Cũng không loại trừ rằng, sau những cuộc thị sát ở Moskva, những cuộc tiếp xúc với nguyên mẫu nhân vật Bosui và Likhodeev, sau những cuộc làm quen với các thành viên nhóm MASOLIT – những kẻ thám hiểm năng lượng được ép từ sự ganh ghét, tham ô, bon chen danh lợi, công dân Bulgakov⁽¹⁾ đã trốn sau những bức tường của pháo đài Patriarsi này để rồi pha trộn thứ thuốc giải độc tố đề tiện của thực tại xung quanh – thứ thuốc giải độc được chế từ một nửa là mooc-phin và một nửa là tài năng cá nhân. Không phải ngẫu nhiên mà chính ở đây, ở hồ Patriarsi này đã xuất hiện quận vương Voland, người đã tặng cho mỗi bà chị gái của mình một bộ hoa tai.

---

1 Mikhail A. Bulgakov - nhà văn Nga, tác giả của tiểu thuyết nổi tiếng "Nghệ nhân và Magarita".

Tất cả những điều này diễn ra trong đầu tôi khi đi dạo quanh hồ và bơi trong không gian bình lặng của lòng mình. Hôm nay quả là một ngày thật đẹp.

Điện thoại di động rung chuông. Tôi nghe giọng Julia báo rằng nàng đã tới.

- Em đâu rồi? – tôi hỏi.

- Em đang đi tới hồ từ phía trái.

Tôi quay mặt lại và nhìn thấy nàng đang đi theo phố Bronaya. Julia cười và mặt trời đang rọi sau lưng khiến làn tóc màu hạt dẻ của nàng ánh lên màu ấm áp mềm mại như nhung.

- Chào anh, – nàng cất lời, – hôm nay trông anh thật đẹp, hình như anh trẻ ra đấy. Anh biết không, anh giống như một cậu bé con vậy.

Tôi nhìn Julia và cười ngô nghê. Đường như đang trở lại ngày ấy của một năm về trước khi chúng tôi bắt đầu quen nhau:

- Chào anh.

- Chị hỏi tôi? – tôi quay lại.

- Anh làm ơn chỉ giùm đường tới ngõ Ba hồ ạ.

- Chị phải rẽ sang bên phải, nhưng chắc cũng không nên tới đó, vì giờ này ở đó không có chỗ để xe. Mà chị đi đâu vậy, có thể tôi sẽ chỉ cho chị con đường ngắn hơn.

- Cảm ơn anh nhiều, mà anh không phải là hướng dẫn

viên du lịch chứ? Ai hỏi anh cũng giải thích cặn kẽ và chỉ con đường ngắn nhất vậy à?

- Tất cả những ai hỏi ư? Tất nhiên là không phải tất cả.

(Trời ơi, cô bé dễ thương, đã lâu lắm rồi làm gì có ai hỏi tôi trên đường, trừ khi xin lửa châm thuốc. Tiểu thư ơi, em là người đầu tiên nói chuyện với tôi trên đường đấy. Em có hiểu nó duy nhất và đặc biệt thế nào không? Ít nhất là với tôi).

Nhớ lại những phút đầu tiên ấy, tôi hỏi Julia:

- Julia, hôm nay em không cần tới ngõ Ba hồ nữa chứ?

- Không đâu, đi dạo thôi anh, tâm sự và chẳng làm gì cả.

- Nào đi, em biết không, hôm nay anh thấy mình như một cậu mười tám tuổi, thật đấy.

- Tuyệt thế, đã lâu lắm em không thấy anh vui như vậy. Anh đang có tin đặc biệt tốt lành phải không?

-Ừ, biết không, hôm nay anh có cảm giác mọi căng thẳng, lo âu, kìm nén bấy lâu đang biến mất. Anh đang dự tính một công việc mới, và có một cảm giác thật thoải mái, dễ chịu và sáng khoái. Hay là anh chỉ cảm thấy thế, nói chung, anh muốn một cái gì đó mới.

Chúng tôi dạo quanh hồ, hút thuốc, bàn luận về đám thanh niên đang có mặt ở đây, về những đôi tình nhân đang hôn nhau. Tôi kể lại cho Julia chuyện tôi bị bắt vì cocain, về những tay cảnh sát hình sự, về những căng thẳng, về dự án hộp đêm sắp tới, về sự chững lại trong kinh doanh nhà

hàng, vũ trường ở Moskva. Rồi tôi thêm mắm muối bằng những chuyện về hộp đêm ở châu Âu, ở Mỹ. Tôi nói về việc bản thân đã sẵn sàng cho dự án vũ trường và tất cả cần phải thay đổi, bản thân tôi cũng rất muốn tin vào điều đó. Tôi còn nói với Julia rằng tôi đã ngăn ngấm những kiểu ông ọ, làm bộ làm tịch của đám trai gái vũ trường hay những ông bạn dặt dẹo, rằng tôi muốn quay trở lại như mười năm về trước, như một sinh viên tuổi mười tám đang dạo chơi nơi đây, muốn cảm nhận được tình yêu vốn đang rất thiếu, để được cho và nhận. Còn Julia thì lắng nghe, màu mắt nàng thay đổi theo câu chuyện của tôi, từ màu xanh buồn sang màu ngọc long lanh. Và khi tôi kết thúc, nàng xoa đầu tôi và nói:

- Thật tuyệt, anh cần phải thay đổi từ lâu rồi. Anh có biết không, đôi khi em có cảm giác là anh chỉ cần bình tĩnh lại và đừng làm những chuyện ngu ngốc. Chỉ đơn giản là quan sát và hiểu ra rằng, xung quanh anh có biết bao nhiêu tình yêu, chỉ có điều là anh không muốn nhận ra nó thôi. Đôi khi em rất lo lắng cho anh. Anh là người tốt, chỉ có điều là anh đang cố tình làm như thế thôi. Anh không cần mang cái mặt nạ nào cả, chỉ cần anh đừng cố gồng mình lên như thế, và mọi chuyện sẽ tốt đẹp. Đơn giản là anh hãy tin rằng mọi chuyện sẽ tốt đẹp.

- Julenka⁽¹⁾, anh rất muốn tin, rất muốn. Anh đã rất mệt mỗi khi phải đối mặt với những nỗi buồn, mệt mỏi vì những đêm chơi bời vô vị, đám bạn bè rỗng tuếch, những ngày nghỉ

---

1 Tên gọi thân mật của Julia.

cuối tuần chán chường. Anh rất cần lòng tin đó. Và hơn nữa, anh muốn có một ai đó luôn bên cạnh, ai đó có thể nói cho anh rằng đúng là mọi thứ đang dịch chuyển đúng hướng... Anh rất muốn cái ngày mà anh không cần phải che giấu tình cảm của mình.

- Ngày đó sẽ tới, cậu bé của em, nhất định sẽ tới. Anh chỉ cần lại thấy mình đang tuổi mười tám và ngừng giao tiếp với những gì xấu xa quanh mình. Và khi đó, việc che giấu tình cảm sẽ hoàn toàn không cần thiết.

Đúng lúc đó một quả bóng bay về phía chúng tôi, một chú Ronaldo nào đó đã sút không chính xác, bóng bay xuống dưới và lăn xuống nước. Ngay sau đó, tác giả của cú sút xuất hiện với vẻ mặt có lỗi, cậu bé đưa tay gãi gáy và nói "khỉ thật". Chúng tôi nhìn nhau, tôi cười, còn cậu bé thì lúng túng. Tôi bỗng cảm thấy rộn ràng sao đó và quyết định khều quả bóng.

Tôi chạy xuống dưới, sát mặt hồ, cậu bé chạy đằng sau. Bóng nằm khá xa bờ, nên không thể với tới. Tôi bắt đầu tiếc vì đã lao xuống đây. Bỗng tôi thấy một cành cây gãy trong đám cỏ, tôi cầm lấy và thử với tới quả bóng. Tôi nhấn đầu cành vào trái bóng để nó quay tít về hướng bờ, từ trái bóng xuất hiện những vòng nước chạy lan ra xung quanh. Khi trái bóng đã gần sát bờ, tôi liếc nhìn xuống mặt nước.

Mặt nước phản chiếu hình bóng tôi và cậu bé phía sau, cậu đứng hơi cao hơn tôi một chút. Từ phía trái bóng, sóng

nước lan ra, lan tới khuôn mặt tôi, tạo ra một hiệu ứng rất thú vị. Nó làm biến dạng hình bóng tôi dưới nước, rồi thay vì phản chiếu hình ảnh tôi trong bộ đồ comple thì mặt nước gợn sóng lại in hình cậu bé trong bộ đồ thể thao, cứ thế vài lần như vậy, hết như những bức tranh lấp lánh trên cuốn lịch thời ấu thơ vậy. Hai hình ảnh cứ đập dòn đổi chỗ cho nhau như vậy. Tôi quay lại và ngắm nhìn cậu bé. Cậu cũng đang nhận thấy hiện tượng này và cười ngoác miệng thích thú. Sau đó tôi quay sang nhìn Julia. Nàng cũng vừa chạy xuống, ánh mắt nàng nhìn mặt hồ nước nom thật ấm áp, dịu dàng pha lẫn chút buồn bã. Tự nhiên tôi cảm thấy lúng túng, có cái gì đó đặng đặng trong cổ họng. Cậu bé ôm quả bóng, cảm ơn rồi chạy đi.

Chúng tôi trèo lên trên, đi dạo theo con đường nhỏ có trồng cây và chẳng hiểu sao lại không tranh luận về hình ảnh dưới hồ vừa rồi. Đường như không ai trong chúng tôi muốn phá vỡ nó, cho dù đề tài về sự tưởng tượng thì nhiều. Trong một khoảnh khắc, tôi nắm lấy tay nàng. Chúng tôi đứng như chết lặng một chỗ, nàng áp sát vào tôi và nói rất khẽ:

- Hôm nay em vui lắm. Rất là vui, bên anh...

Và tôi cũng muốn nói với nàng rằng tôi chưa bao giờ có tâm trạng dễ chịu như bây giờ. Tôi sẵn sàng đi dạo hàng giờ bên cạnh nàng quanh hồ Patriarsi, hay một hồ nào khác, và tôi muốn gọi cho nàng mỗi buổi sáng, hay còn tuyệt hơn nữa là được thức dậy cùng nàng. Miệng tôi như khô lại, thay vì

nói ra những ý nghĩ vừa rồi, tôi chỉ nói với nàng một câu:

- Hôm nay là một ngày thật tuyệt vời!

Sau đó chúng tôi đi dạo trên những khu đường kế cận. Tôi lắng nghe câu chuyện nàng kể về cô bạn gái với hai con chó nhỏ, chuyện hồi bé nàng bị lạc ở công viên Gorki, về một bộ phim cũ thời Xô viết và đủ thứ chuyện khác làm tôi cảm thấy ấm áp và an bình. Tôi nhìn nàng, thỉnh thoảng chêm vào vài câu. Tôi hoàn toàn không muốn chia tay với nàng hôm nay, nhưng Vadim gọi cho tôi, và tôi hiểu mình đã đến lúc phải đi. Chúng tôi tạm biệt nhau, tôi còn nhìn theo nàng thật lâu. Nàng ngoái lại vẫy tay chào tôi trước khi khuất hẳn sau căn nhà đầu ngõ, tôi nghĩ nàng có đôi chân dài thật đẹp, nàng cao hơn tôi và tôi bắt đầu nhớ nàng.

Và tôi có cảm giác như sự ấm áp đang tỏa ra từ mặt đường, từ những bức tường, những mái nhà, những người đang đi xung quanh và cả những chú chó chạy lung tung nữa. Tôi có cảm giác mọi người đang cười với nhau, tôi cũng cười với mọi người. Khi tôi bước gần tới chiếc xe ô tô thì bầu trời Moskva bỗng đổ ào xuống một cơn mưa bóng mây ấm áp. Tôi ngửa đầu nhìn lên trời. Và tôi đón từng giọt mưa, nước tràn lên mặt, lên tay mình. Tôi châm điếu thuốc, che đầu thuốc bằng lòng bàn tay, như mấy cậu bé lang thang trong những bộ phim thời hậu chiến. Cho đến khi mưa đã thấm ướt bộ complet, tôi mới ngồi vào xe và quay số của nàng.

- Julia, mưa đấy, em đã vào xe chưa?

- Rồi anh.

Tôi hạ cửa kính và giờ chiếc điện thoại di động ra ngoài:

- Nghe thấy tiếng mưa không em?

- Vâng ạ.

- Em này, ta cùng nghe thấy tiếng của giọt nước đó, thích quá phải không?

- Vâng, thật là thích. Em cũng vừa bắt gặp ý nghĩ của mình, cũng vừa định gọi cho anh nói về chuyện mưa rơi. Ngốc nhỉ?

- Không, thật vui chứ, hôm nay bọn mình đi dạo thật tuyệt phải không em?

- Vâng, tuyệt thế...

- Hôm nay là một ngày gì đó thật kỳ lạ, anh đi nhé, và sẽ gọi cho em sau.

- Tạm biệt, anh hãy cẩn thận nhé.

- Nhất định, anh sẽ nhất định cẩn thận hơn...

Tôi dừng xe ở đường Miasnhik, ngay trước cửa vũ trường. Vadim cũng vừa chạy tới.

Tôi và Vadim theo bậc thang đi xuống phía dưới vào bên trong gian phòng. Đâu đó, bên cạnh tường còn đầy những thanh gỗ, vật liệu xây dựng, ghế bành hay đi vắng còn đang được quán ni lông. Tường đã sẵn sàng để được ốp, vài khoảng

trống chắc là lối đi sang các phòng khác. Ở bức tường phía cuối đặt một bàn kiểu quầy bar và một chiếc ghế bành bọc da với cái lưng tựa rất cao. Xasa đang ngồi gác chân lên bàn nhìn vào màn hình máy tính xách tay. Nét mặt và điệu bộ của Xasa hệt như anh ta đang ngồi trong siêu văn phòng ở cao ốc Mahattan tại NewYork chứ không phải ở trong cái hộp đêm đang xây dở. Miska thì nằm trên một chiếc đi văng trắng và đọc “Tạp chí tư sản”. Dưới đi văng là một xấp tạp chí như “Thực đơn thỏa mãn”, “GQ”, “Vogue”. Cái ổ cắm điện duy nhất thì đang phục vụ cho một máy pha cà phê, đúng là máy pha cà phê chứ không phải máy Fax hay điện thoại gì cả. Nói chung, toàn bộ khung cảnh thể hiện rõ ràng, những người chủ ở đây không đợi cú điện thoại hay thông tin quan trọng nào. Mọi tin tức là do họ tự tạo ra.

- Chào, – tôi nói – cuối cùng thì chúng ta cũng tới nơi

- Hi, cà phê không? – Xasa quay đầu lại phía bọn tôi, vì anh chàng vừa nhai bánh quy, vừa nói, nên cả câu nghe như “Phai, Phà Phê Phong”, điều này lập tức tạo ra không khí thân thiện, gia đình.

Bánh quy được bày trong một đĩa thủy tinh màu xanh ngọc, cùng kiểu với mấy ly đựng cà phê. Những chiếc bánh nhìn rất đẹp và nổi bật trong cái đồng lộn xộn xung quanh. Xasa thấy tôi nhìn cái đĩa bánh quy, và nói với một giọng xin lỗi:

- Tôi không quen ăn trên cái đồng ngốn ngang này.

- Xasa của bọn tôi là một tay điệu đàn. À này, kẻ điệu đàn ơi, chỗ cậu wifi có hoạt động không vậy? – Misa đứng lên – Xin chào, các cậu có thể ngồi xuống đi vắng, hoặc nếu thích, tôi mở mấy cái ghế bành cho các cậu ngồi, vừa mới chở từ Ý về đấy.

- Không, Misa, cảm ơn – Vadim nói và thả mình xuống đi vắng.

- Chỗ các cậu sẽ có cả WIFI ? – tôi hỏi.

-Ừ, ban ngày ở đây sẽ là chỗ ăn nhẹ, kiểu com văn phòng. Đây là khu văn phòng mà. Chúng ta sẽ cho thấy tận mặt thế kỷ 21. – Xasa trả lời tôi.

- Được rồi, giờ ta uống cà phê, sau đó xem một vòng nội thất, rồi tớ và Xasa sẽ kể mọi chuyện cho các cậu nghe. Vadim, tớ chỉ có thể phục vụ cậu cà phê không thôi, không có đường đâu, xin lỗi nhé. Kẹo, mút cũng chẳng có đâu – Misa làm bộ không vui vẻ – quản gia của bọn mình chưa cố gắng lắm, tất cả còn đang ở trên Internet đấy – Misa hát đầu về phía Xasa.

Xasa giờ một ngón tay trả lời Misa rồi tiếp tục gõ gõ gì đó trên bàn phím.

- Thế cậu biết là tớ uống cà phê với kẹo hay mút à, Vadim hỏi vui vẻ.

- Tớ không biết, nhưng tớ nhớ mà, ông bạn khốt ạ. Không quên được điều gì đâu, Misa gõ gõ vào đầu mình.

Bọn tôi uống cà phê, tụ tập xung quanh chiếc máy tính xách tay và xem mẫu thiết kế. Mọi thứ đều nhìn rất tuyệt. Tất cả đều bằng da màu trắng và kim loại sáng bóng. Chỗ của DJ được thiết kế theo kiểu nhái buồng lái máy bay. Phía dưới đó là hai sàn nhỏ cho go go girls. Phòng VIP được trang bị toàn bằng da màu chocolate (việc trang trí phòng VIP được chôm theo mẫu từ văn phòng của “Swiss Air”- Misa tin cậy giải thích).

- Ba gian phòng đều được bài trí theo phong cách của máy bay: Hạng thường, hạng thương gia và hạng nhất. Nhân viên sẽ mặc đồ như các tiếp viên hàng không. Ở phòng VIP và thương gia thậm chí sẽ có cả xe đẩy đồ uống như trên máy bay. Đằng sau phòng VIP là phòng cho các vị khách đặc biệt (còn thiết kế chưa xong). Quầy bar được đặt ở trên cánh máy bay là điều hoàn toàn dễ hiểu. Tổng diện tích là 600 mét. Bốn mươi tám bộ đĩa của các DJ Tây Âu, đủ dùng cho một năm. Ở khu hạng thường, ban ngày sẽ là cà phê, vào những ngày nghỉ sẽ là khu nhảy nhót. Giá cả và danh sách đồ uống cũng vừa phải. Giá ở khu thương gia và VIP tất nhiên là sẽ rất cao. Chỗ tốt, bãi đậu xe đủ lớn, tớ nghĩ sẽ đông khách đấy – Xasa tổng kết lại.

- Thế sẽ đặt tên quán là “Concorde”, rất dễ hiểu, đúng không? – Vadim láu lỉnh.

- Sẽ gọi là “Jet Lounge” và tên gọi chúng ta sẽ không thay đổi thậm chí cả với những nhà đầu tư lớn nhất – Xasa trả lời cũng láu lỉnh như thế.

Sau đó chúng tôi dạo qua một lượt các khu vực, và Miska cố gắng giải thích đâu sẽ là chỗ thay đồ, đâu sẽ là phòng vệ sinh, nhà bếp, v.v... Hắn vừa chỉ vừa nhìn vào bản vẽ. Tôi và Vadim thì chẳng hiểu gì. Trong khi tôi dừng lại ở phòng đầu tiên để tính xem có bao nhiêu chỗ để “hạ cánh” kể cả chỗ cho cà phê vào ngày thường thì Misa và Vadim tiếp tục đi xem phòng ốc. Khi tới phòng thứ ba, tôi thấy Misa đang kể gì đó cho Vadim, tay huơ lên giả bộ dạng người đàn bà bầu. Vadim cười và vỗ vai Misa. Nhìn vào bộ mặt của Vadim, tôi hiểu hắn ta đã bị Misa chinh phục hoàn toàn. Họ tâm sự như những người bạn lâu ngày, thậm chí tôi còn cảm thấy hơi ghen tỵ bởi chính tôi vừa mới giới thiệu họ làm quen với nhau. Thực ra tôi rất thú vị vì tất cả chúng tôi ở đây, ngay sau lần gặp gỡ đầu tiên đã có thể kết bạn và tìm được tiếng nói chung. Ngay cả trong không khí cũng thấy tinh thần đồng đội hay cái gì đó tương tự.

Xasa bước tới từ phía sau và hỏi:

- Dưới chân chúng ta còn một cái hầm, tớ đang nghĩ, có thể chúng ta xây ở đó một chỗ đặc biệt cho mấy đại gia? – Xasa vừa nói vừa móc từ túi quần cặp kính “Gucci” với đôi gọng màu xanh. Hắn lau kính bằng một cái khăn mềm rồi đeo lên mắt, sau đó dùng ngón trỏ sửa sửa chỗ mũi trông rất ngộ. – Cậu thấy thế nào?

- Hay đấy – tôi trả lời và giơ ngón tay cái lên.

Chúng tôi quay lại khu thứ nhất, Vadim hỏi:

- Các cậu muốn nhận tiền bằng cách nào và cần những giấy tờ gì?

- Tiền mặt hay chuyển khoản, cái nào cũng được – Miska trả lời.

- Điều lệ bọn tớ sẽ điều chỉnh sau khoảng vài ba ngày, sau đó các cậu có thể chuyển tiền. – Xasa chốt lại.

- Thế nào, anh bạn? Cậu có thích không – Vadim hỏi tôi.

Cái câu nửa thừa nửa thiếu này đúng là cần phải có, tôi hiểu. Mặc dù tôi và Vadim đã quyết định từ sáng – mỗi đứa phải tự mình. Nhưng bọn tôi cần ra vẻ một chút.

- Thế cậu thì sao? – tôi hỏi

- Có thể thử xem thế nào –Vadim nói và rút một hơi thuốc.

- Thế thì chúng ta tham gia thôi – tôi nói một cách vội vã và thò tay vào túi, lục tìm điếu thuốc.

Xasa và Misa nhìn bọn tôi như những ông bố, bà mẹ nhìn những đứa con lang thang của mình. Tôi tự thấy hơi hối hận vì mấy câu nói mà tôi với Vadim vừa diễn với vẻ ngốc nghếch vừa rồi.

Miska móc từ dưới đi văng một túi xách “Hermes”, lấy ra một chai champagne “Dom Ruinart” và một hộp với sáu ly “Riedel”. Cậu ta tiến lại gần chỗ tôi với Vadim và nói:

- Làm một ly nhĩ? Đúng lúc nhà cung cấp vừa tặng bọn tớ một chai và mấy mẫu ly, tiện thể ta “rửa” luôn.

Cả hai tiếng sau đó, bọn tôi ngồi uống ba chai champagne, kể cho nhau nghe đủ thứ chuyện hài hước, làm quen với Xasa – một kẻ có dáng vẻ bề ngoài hơi buồn nhưng thực ra lại là một tay có óc hài hước và nhớ cả kho chuyện tiếu lâm rất buồn cười. Chúng tôi chúc tụng nhau, mang lại cho nhau năng lượng từ những niềm vui, hạnh phúc và thành công. Lúc đó, tất cả chúng tôi giống như còn thời sinh viên, vui vẻ, thanh thoi, vô lo. Một buổi tối thật tuyệt, rồi buổi sáng, buổi chiều. Hôm nay lần đầu tiên tôi cảm thấy mình hạnh phúc thật sự.

Sau đó chúng tôi chia tay nhau, Vadim ngồi vào xe tôi, như để kiểm mấy điều thuốc, rồi nói với tôi với vẻ hơi lúng túng:

- Nghe này, tớ có chuyện này muốn nói với cậu. Khi họ nói có thể chuyển khoản, tớ mới nghĩ thế này, tớ có thể đẩy thêm năm mươi ngàn từ tài khoản.

- Cậu là triệu phú giấu mặt hả? Thế còn tớ thì sao nhỉ?

- Thế này, đầu tiên tớ nghĩ là phải góp bằng tiền mặt, mà tiền mặt thì tớ không đủ. Giờ thế này đi, tớ góp một trăm, còn cậu coi như vay của tớ hai mươi lăm ngàn. Đằng nào thì cậu cũng muốn vay mà.

- Vadim, cậu sẽ là người cuối cùng ở thành phố này mà tớ sẽ hỏi mượn tiền.

- Có nghĩa là sao? Cậu không muốn thế? Cậu muốn tớ chỉ góp bảy mươi lăm nghìn?

- Ông khốt oi, thế này đi, tớ sẽ góp năm mươi và có cổ phần ít nhất, như vậy đơn giản hơn.

- Người anh em, ý cậu là tớ với cậu góp không bằng nhau?

- Vadim, tớ đã thấy mắt cậu sáng lên như thế nào với ý tưởng này. Tớ tham gia dự án này không chỉ vì tiền, cái quan trọng hơn là cơ hội làm việc với những người anh em của mình.

Vadim nhìn ra cửa sổ, lặng im một chút rồi quay lại phía tôi:

- Ông khốt này, cậu không thể tưởng tượng dự án này quan trọng thế nào với tớ đâu. Tớ đã định nghỉ việc chỗ kia rồi, mọi thứ ở đó đều chán ngắt. Và đây là cơ hội cho tớ, cậu hiểu chứ. Cơ hội để bắt đầu cuộc sống mới, cơ hội để làm việc với những con người mới, cơ hội để thay đổi, cậu hiểu chứ. Cả ngày hôm nay, tớ như đang trên mây vậy.

- Người anh em, tớ thì chưa định chuyển hoàn toàn sang hướng này. Chúng ta hãy làm như đã nói đi. Cậu góp một trăm, tớ góp năm mươi. Thế nhé, sáng mai tớ có cuộc họp, giờ phải về ngủ cái đã.

- Cậu không giận tớ chứ? – Vadim nói.

- Tin tớ đi, có gì đáng buồn giận đâu – tôi nói và đặt tay lên tay Vadim.

- Cảm ơn cậu – Vadim ôm lấy tôi, hôn vào má rồi mở cửa xe – Cậu chắc chứ?

- Chắc. Và tớ rất hiểu cậu. Thôi nào, ông bạn, sẽ gọi cho cậu sau.

Vadim ra ngoài, tôi nổ máy rồi chạy về hướng Lubianka. Quả thực tôi hoàn toàn không có chút tự ái. Và tôi rất vui vì ai đó trong chúng tôi đã có thể ngắt ra khỏi cái vòng luẩn quẩn của công việc văn phòng. Một tâm trạng tuyệt vời lan tỏa toàn thân tôi. Một ngày thật đẹp!

Cuộc họp

*Vì chúng tôi nói về vấn đề khích lệ nhân sự trong công việc,
hơn nữa, hệ thống khích lệ này lại ngoại lệ một chút,
cho nên trước mắt chúng tôi có nhiệm vụ phải làm sao
đánh giá được ưu điểm của nhân viên
mà không cần phải tốn quá nhiều chi phí tài chính...
Trong Điều lệ của Bộ Quốc phòng có một hình thức khen thưởng như
sau: chụp ảnh các đơn vị quân đội (trang 19, chương 2).
Bình sĩ sẽ lưu giữ bức ảnh này như là một kỷ niệm
về quãng đời binh nghiệp của mình.
Chúng ta cũng sẽ áp dụng mô hình này
trong của hàng thực phẩm, bởi điều đó làm nảy sinh tình cảm – đối với
người Nhật thì điều này chẳng còn lạ lẫm gì, –
tình cảm yêu thương, gắn bó với doanh nghiệp – mái nhà chung.*

Trích từ tạp chí “Việc của tôi/Cửa hàng”

Mười giờ sáng ngày kế tiếp. Hôm nay, văn phòng có cuộc họp tổng kết cuối năm. Cũng giống như tại nhiều công ty đa quốc gia khác, năm tài chính của chúng tôi có chút xê dịch và kết thúc vào tháng bảy. Chẳng ai bận tâm, bản khoản về điều này, cho dù cũng có ít lời giải thích cho cái sự xê dịch ấy. Mọi thứ cứ như vậy diễn ra.

Các đại diện chi nhánh vùng, các đại lý phân phối đã có mặt gần như đầy đủ. Họ đi lại trong khu vực văn phòng,

ngó nghiêng nội thất sang trọng của chúng tôi, lịch sự uống cà phê, vui vẻ nhã nhặn chào hỏi các đồng nghiệp Moskva (đặc biệt là các giám đốc tài chính và đám kế toán). Cái cảnh này khiến tôi có cảm giác rất giống với bức tranh “Làm khách nhà địa chủ”. Cả bọn tùm tùm lại ở ngoài sảnh, trước cửa phòng họp, hết như lũ học trò trước kỳ thi cử vậy. Nhưng khi bị nhắc nhở vì tội quấy nhiễu công việc của ban thư ký, đám khách tỉnh lý này lập tức dời mông sang phòng kinh doanh. Một số vị thì tản sang các căn phòng khác, thường là nơi làm việc của đám người quen.

Sau đó là những cuộc gọi điện thoại nội bộ vang lên khắp các phòng ban yêu cầu quay về họp, cảnh ban tổ chức đi kéo gọi từng người một đang ngồi rải rác khắp các phòng, cảnh bận rộn, cuống quýt của mọi người vì có ai đó trong đám họ để quên điện thoại di động hay sổ tay ở đâu, rồi lại tiếng kêu réo đầu đó từ các cô thư ký: “Thế các anh đã giả lại chiếc tách uống cà phê lúc nãy chưa đấy?”

Rồi những chiếc tách cũng được hoàn trả về đúng chỗ kèm lời xin lỗi cùng sự kính lễ.

Rồi mọi người cũng tập trung đầy đủ tại phòng họp. Tất cả các trưởng bộ phận, các giám đốc chi nhánh, các phó giám đốc bán hàng và marketing đã tề tựu. Nói tóm lại, toàn là những vị quản lý chủ chốt của công ty. Nhìn nét mặt từng người, có thể nhận ra rằng, mỗi một thành viên ở đây đang ước ao trở thành người vô hình để được nghe thấy những gì người ta nhận xét, bình luận về các

thành viên tham dự cuộc họp mà chẳng cần phải đóng góp ý kiến của mình.

Neker bước vào. Lão ta có vẻ già yếu hơn năm ngoái, song trông vẫn còn khá so với tuổi năm lăm của mình. Lão tỏ ra thoải mái, vui vẻ, đeo chiếc cà vạt có in hình các con vật màu vàng trẻ trung (theo cách nhìn nhận của lão) và dận đôi giày màu nâu kinh tởm. Lão ta đích thực là một gã tư vấn điển hình kiểu Pháp hoặc cái của nợ gì đó tương tự. Neker ngồi xuống, chào hỏi mọi người, khoanh vùng đám khách bằng ánh mắt nặng nề. Tôi đọc được trên gương mặt lão ý nghĩ như thế này: “Chào các đồng nghiệp, tại sao những kẻ may mắn chuẩn bị nhận sổ hưu lại được hưởng trách nhiệm nặng nề thế, giống như khu đảo Martinica hay khu vực Ý-Pháp vậy, hoặc cùng lắm là khu vực Scandinavia? Vì sao một kẻ như tôi ở tuổi này lại chỉ được nhận phần Đông Âu với cái đám mọi rợ thế kia? Còn cái đám châu Á ma mãnh, sau nhiều đợt đào tạo huấn luyện ở Pháp vẫn chẳng thể học được cách làm việc của người châu Âu, vậy mà lại bắt chước được lắm trò gian manh, xảo quyệt?”Ồ, lúc này lão đang căm ghét chúng tôi! Cứ như thể chúng tôi có lỗi với lão trên con đường công danh sự nghiệp lặn lội mà lẽ ra bây giờ lão đã có thể đang hoàng ngồi ở Milan hay Madrid tráng lệ chứ không phải ở cái thành phố Moskva ảm thấp, mốc xịt này. Cái câu “Chào các đồng nghiệp” của gã nghe cứ như “Đồ chó má, lũ nhà quê”. Ôi dào, chả sao, chả sao, tôi cho

qua hết, sau những trò ngớ ngẩn này sẽ đến chương trình thông báo tiền thưởng cuối năm!

Cuộc họp bắt đầu. Lão già Neker với khuôn mặt của một kẻ tuấn tiết hết mình vì CÔNG TY và đau khổ bởi mất niềm tin, (mong sao tên tuổi công ty trở nên tỏa sáng, mong sao công ty ăn nên làm ra và giữ vị trí thống soái, mong sao tiền vào như nước, muôn đời, muôn kiếp, Amen!), bắt đầu câu chuyện buồn về tình trạng không hoàn thành kế hoạch:

- Thật đáng tiếc, chúng ta buộc phải công nhận rằng, mặc dù đã tăng ngân sách, (ồ , tăng lên đến 2,5%, họ thật lãng phí quá đi mất!), chi nhánh Nga của công ty vẫn không hoàn thành được kế hoạch bán hàng. Điều này ảnh hưởng rất tiêu cực đến các chỉ số kinh doanh toàn cầu của chúng ta (à, điều này phản ánh một điều rằng, ông bạn khốn ơi, ông đang nhận một khoản ưu đãi ít hơn và bà vợ mắc chứng suy nhược thần kinh của ông sẽ phải dè sẻn hơn cho những đợt làm đẹp tại các SPA). Thật ngạc nhiên là trong sự tăng trưởng chung của thị trường, các chỉ số ở Nga lại có vẻ thấp hơn so với những gì người ta mong đợi theo kế hoạch (Có gì ngạc nhiên ở đây? Chờ đợi làm đếch gì từ văn phòng này, nơi chỉ có mấy chiếc máy photocopy xập xệ thường xuyên trong tình trạng hư hỏng?).

Những nhân viên quên mình của chúng ta, những “thợ đa năng” chăm chú ngồi nghe và hấp tấp ghi chép. Thú vị không? “Chúng ta, một lũ ngu rồi việc không hoàn thành kế hoạch chính vì ta vô dụng, không chuyên nghiệp, không

khả năng suy nghĩ”. Tôi cho rằng, đây mới chính là điều duy nhất nên ghi chép vào sổ. Hay là có phương án nào khác? Tôi len lén nhìn qua vị giám đốc điều vận bên cạnh để xem hắn ta viết những gì trong sổ. À, thì ra đó là những gì mà tôi đã nghĩ:

Son — 5 lít;

Vữa trát — 3 bao;

Màu — 8 lít;

Lưới son — 5 mét.

Đây có lẽ là kế hoạch mới lập cho việc vận chuyển hàng hóa được thuận tiện, là sự dịch chuyển ký hiệu tiền bạc theo lộ trình “ngân sách công ty – chợ nguyên vật liệu – nhà nghỉ ngoại ô”. Chúng ta cùng sống vui vẻ và, căn cứ vào toàn bộ tình hình, trong năm nay, chúng ta đang bứt lên khá xa trên con đường dẫn tới việc dựng xây một cơ ngơi bình yên và tốt lành.

Tất cả mọi người dường như chẳng quan tâm quái gì đến bài diễn thuyết của lão già người Pháp, đến nỗi có thể nghĩ ra một thể thức tổng kết mới, tuy nhiên, chúng tôi tiếp tục ứng dụng những ngày giải tội chung như thế này và đào khoét ngân sách từ văn phòng trung tâm.

Cái giọng đều đều của Neker dần dần cũng khiến tôi buồn ngủ. Sự thiếu ngủ cộng với nỗi buồn chán đang ập đến cùng với cái thứ tiếng Anh bồi của lão già tác động còn hơn

cả valium⁽¹⁾. Cứ nhìn vào nét mặt của các đồng nghiệp đang đầy vẻ thực lòng sám hối, ăn năn và khí thế tiên phong dám đón nhận tất cả đồng thời dám sửa chữa tất cả, thì biết là bản buộc tội của lão Neker cũng đang đến hồi kết thúc. Nãy giờ tôi chẳng nghe gì, và cũng chẳng định nhìn mặt các vị xung quanh. Thông thường, cứ khi gã giám đốc văn phòng chi nhánh Piter lấy tay ôm đầu và trán hấn xuất hiện bốn nếp nhăn nằm ngang thì cuộc họp tổng kết năm cũng đến hồi gay cấn nhất, thú vị nhất. Đó là lúc mà tất cả đều sẵn sàng tự công kích, đả phá mình, tự vạch áo cho người xem lưng, ra vẻ khoác áo thầy tu và nuốt hết vào lòng mọi khổ đau, bất hạnh vì chút hạnh phúc nhỏ nhoi, vì chút ánh sáng bao dung, từ bi thường niên theo kiểu trích lục ra những mối thù riêng của mình.

Rồi thì cũng đến phần thông báo các chế độ thưởng cho các bộ phận. Đọc đến tên các đơn vị, các bộ phận hoặc chi nhánh nào, Neker đưa mắt nhìn tới đại diện của bộ phận đó, và phấn khích tuyên bố mức thưởng. Lúc này, trông ông ta giống hệt một lão tướng mà Georgi Zenov từng là diễn viên thủ vai. Bạn có còn nhớ cái khoảnh khắc mà vị tướng này đi khảo sát vòng quanh trận địa đang trong cảnh một mất một còn trước xe tăng của Manstein⁽²⁾? Ông

---

1 Thuốc dùng để giảm căng thẳng thần kinh.

2 Erich von Lewinsky (1887-1973): - vị thống tướng người Đức, sĩ quan chỉ huy quân đội trong cuộc chiến tranh thế giới thứ hai giữa hồng quân Liên Xô và Đức, lãnh đạo quân đoàn 11 trong việc chiếm lĩnh Crum, bị tòa án quân đội Anh kết án 18 năm tù giam, năm 1953 được trả tự do.

tìm thấy một nhóm binh lính còn sống sót và bắt đầu phát cho họ các phần thưởng lấy từ trong hộp và nói: “Đây là tất cả những gì tôi có thể, tôi có thể giúp gì cho anh?” Chỉ còn thiếu những chiếc xe tăng hay đại bác bị phá nát hoặc xác lính tử trận thì ta sẽ trọn vẹn có được bộ phim “Tuyệt nóng 2”⁽¹⁾. Với vũ khí và xe tăng thì thật là khó kiếm, chứ đám lính hy sinh thì bao nhiêu mà chả có. Tôi cứ hình dung rằng, không biết bao nhiêu kẻ đã bị chúng tôi đẩy vào cảnh chết dần chết mòn hay buộc thôi việc để rồi đạt được những chỉ số kinh doanh lòng lẫy như vậy. Có bao nhiêu nàng thư ký, bao nhiêu nhân viên bán hàng và nhân viên tổng đài bị hất ra ngoài trong cuộc chiến bấp bênh, đổ hột này mà chẳng hề được nhận một xu tiền đền bù cho những kỳ nghỉ phép chưa được hưởng. Đó còn là những người có chút ít đóng góp trực tiếp cho kinh doanh, chứ còn đám cử vạ, lái xe thì thôi khỏi cần phải bàn đến. Tôi đồ rằng, đám vai u thịt bắp này có lẽ chỉ được coi là thứ hàng phế phẩm hoặc là một thứ hàng mẫu chẳng kém chẳng hơn.

Tôi trở thành chứng nhân (và thú thật là, một kẻ thừa hành thì đúng hơn) của tất cả cái gọi là sự tận tâm tận lực tại Moskva này, nơi tất cả được xếp đặt theo đúng tinh thần của Bộ luật Lao động. Và thật là đáng sợ khi nghĩ về các chi nhánh đang làm việc quần quật hết mình với công ty. Cái

---

1 Bộ phim chuyển thể từ tiểu thuyết cùng tên của nhà văn Bondarev Yuri Vasilevich.

đám giám đốc chuyên về thủ tục hải quan, hết như các tướng quân thời Ivan Bạo chúa, nhận một đồng tiền và đang khôi phục lại đế chế phong kiến. Tôi có thể hình dung rất rõ ràng, có lẽ cái đám này đang chơi trò lá mặt lá trái với kiểu trao đổi đám thuộc cấp nông nô của mình với các đối thủ hay các giám đốc công ty trong lĩnh vực tương tự.

Có thể đọc được kiểu rao tuyển dụng trên các tờ báo địa phương như thế này:

“Hai nhân viên tạp vụ 47 và 52 tuổi. Không quá đàn. Răng vẫn còn chắc khỏe, thị lực tốt. Trong công việc cũng tạm tạm, tính thuần. Muốn đổi hai nhân viên tạp vụ này lấy một tài xế (Lái xe Gazel)”.

Ôn nhất trong mọi chuyện đó là hệ thống đái ngộ chia cho các bộ phận đều được tính toán, căn cứ từ số lượng nhân viên làm việc từ đầu năm đến nay, và xin cứ yên tâm, các nhân viên bị sa thải đều không hề nhận được cắc nào, thậm chí cả khoản tiền lẻ ra phải trả cho quãng thời gian mà họ đã từng làm việc. Cả đám sắp đều là lũ điều hâu. Tôi ngồi quan sát đám này dùng bút gỗ lên bàn như thế nào trong sự cảm nhận trước chuyện họ xà xẻo được bao nhiêu từ “những linh hồn chết” kia. Và khoản này vượt quá số tiền thưởng cuối năm của họ!

Vâng, đúng như thế. Tôi tự nhắc không nên quên điều này. Chuyện tiền bạc cá nhân thì đương nhiên không được bàn đến trước mặt mọi người. Nếu không thì buổi tổng kết

cuối năm sẽ giống như cuộc hỗn chiến của đám quạ bên hố rác, mà theo hình dung của tôi, thì chúng đang sẵn sàng triệt hạ nhau chỉ vì miếng mồi. Chúng sẵn sàng ghim tay đối thủ lên bàn bằng cái bấm giấy và triệt hạ nhau bằng mảnh bọc đồng hình tam giác ở góc phải các cuốn sổ tay.

A-ha-ha! Tôi hình dung rằng, con mụ béo đẫy kia, giám đốc chi nhánh Samara thường xuyên làm tình làm tội tôi bằng mớ e-mail với những than phiền về bộ phận marketing cùng các đề nghị thêm ngân sách quảng cáo sản phẩm, chính là một bà chủ chuyên bóp cổ đám đồng nghiệp ở Novosibirsk.

Còn nếu như tất cả cái đám ấy biết rằng tôi đang chuẩn bị xức cái mẩu bánh nào trong bữa “dạ tiệc thời dịch hạch” thì có lẽ nhiều vị trong đó sẽ lên cơn động kinh ngay tức khắc. Ví dụ như cô bé xinh đẹp này (hình như tôi nhớ tên cô ta là Natasha, mặc dù tên thật là Masa, và tôi nghĩ cái tên Masa có lẽ là hợp hơn cả) hoặc gã giám đốc bán hàng ở Rostov chắc hẳn sẽ nhồi máu cơ tim mất. Hai lần trong một năm, trong thời gian đi công tác ở Rostov, tôi thường hú hí với cô nàng trong căn hộ mà công ty thuê cho. Cô ả hám tiền bạc một cách bệnh hoạn và thường xuyên tìm có vôi vĩnh tôi mua thứ này thứ nọ với giấc mộng rằng tôi sẽ đưa ả ta lên Moskva sống cùng. Đúng thế. Tất nhiên rồi.

Tôi thường kể cho cô nàng nghe việc chúng tôi đã phải cày bừa ra sao ở Moskva để nhận đồng xu tiền công lao động, chuyện bị sỉ nhục như thế nào và rằng tôi đang chuẩn

bị lên tàu quay lại Moskva ngay khi vừa đặt chân đến nơi này. Tôi cũng hình dung rằng cô nàng lập cập va đầu vào bàn ra sao khi nghe đến khoản tiền thưởng của tôi. Nói tóm lại là cô ả sẽ hôn mê. Nghĩ về điều này, không hiểu sao tôi quay đầu sang phía cô nàng và nháy mắt.

Toàn bộ vở nhạc kịch “Dành cho kẻ khốn cùng vì ngài bá tước”⁽¹⁾ kể về kết quả ở Nga, bắt đầu từ vùng Viễn Đông, và trọn cái “Ngày lễ tạ ơn” hàng năm đang diễn ra rất nhộn nhịp. Đây, các đại diện khu vực trung tâm đang chúc tụng nhau, đây nữa, giám đốc chi nhánh Piter đang ngả người trong ghế với vẻ mặt không được hài lòng thoải mái cho lắm, và đây, cái phần quan trọng nhất đối với tôi – Moskva. Trong lúc Neker khoan ánh nhìn vào tôi và tuyên bố mức tiền thưởng, tôi làm ra vẻ nhăn mặt hàm ơn. Tiếc là tôi vẫn chưa học được cách rỏ nước mắt theo đơn đặt hàng, vì trong những trường hợp như thế này, điều đó thật là hữu ích.

Và tôi ngồi như thế, nghe những lời lẽ nhải của lão, đại loại như “dù rằng chúng ta đã dự trù trước là kết quả kinh doanh khu vực Moskva sẽ tốt hơn rất nhiều khi đánh giá các chỉ số sau đây mà anh đã đạt được” v.v... và v.v... Khuôn mặt tôi lúc đó trông đờ đẫn, vụng về hết sức trong cái mặt nạ của sự hàm ơn, còn bản thân, sau những sự kiện xảy ra vào đầu tuần qua, thật cứng đờ, tê dại mà thoát nhìn, trông rất giống một xác ướp. Xác ướp hàm ơn.

---

1 Tên một vở nhạc kịch của Nga.

Đúng, thực tình thì tôi là một xác ướp hàm ơn. Hãy đọc kinh cầu nguyện, liệt kê cho tôi những điều mà bạn cầu nguyện lên tấm thẻ, tôi sẽ đi sang một cõi khác, một cõi đầy ấp khoái cảm nhục dục với đám gái làng chơi, với thứ nước giải sầu cay cay, với thứ ma túy phiêu linh và nhạc đậm dạt chốn vũ trường. Đồng ý là thế giới đó trống rỗng giống như bức tường thành của đám heo mọi rợ công sở, tuy nhiên, ở đó ta có thể hít ngửi nhau một cách thoải mái.

Trong lúc lão già Neker nhận xét về kết quả làm việc của tôi, hầu như tất cả mọi người trong phòng họp đều nhìn tôi với ánh mắt căng thẳng, hằn học. Cái đám ấy sẵn sàng khiêu chiến với tôi vì biết rằng đội vũ kịch nào đang nhảy múa ở chỗ tôi trong khu vực Moskva này. Và, còn bởi tôi cũng sẽ được nhận khoản tiền thưởng (hoi bị to!). Nghe Neker nói, tôi ngả người ra ghế bành và đưa mắt quét một vòng khắp phòng họp, như muốn nhắn gửi thông điệp đến cái đám thành viên đang hiện diện nơi đây rằng “Lũ trâu bò chết dẫm kia, kiểu gì thì chúng mày cũng chẳng thể nào giống được tao – trẻ trung và thành đạt. Chúng mày rồi sẽ chết héo ở cái xứ Urupinsk với giấc mơ được chuyển về Moskva, chết héo chết mòn và kéo theo mười thằng thuộc hạ chết cùng”. Sai lầm của đám này là ở chỗ, họ không biết hất cẳng lũ sếp bất tài đúng lúc và viết đơn tố giác cho văn phòng chính ở Moskva.

Tôi có cảm giác rằng, trong căn phòng lúc này đang có một dải sét hòn đan dăng từ sự hằn học. Theo con số đếm

được từ năng lượng của sự hần học thải ra thì buổi họp này chắc chắn hơn hẳn cái trạm thủy điện Bratsk⁽¹⁾. Quả là, chúng tôi biết cảm ghét lẫn nhau. Có thể nói, sự hần học này là một động cơ chính của công cuộc kinh doanh chung của chúng tôi. Có cảm giác là chỉ trong vòng vài giây nữa thôi là căn phòng sẽ nổ tung, trần nhà sụp xuống và lấp vùi hai mươi lăm mống súc sinh dê tiện.

Tôi cứ ước rằng mọi việc sẽ diễn ra đúng như vậy, thế nhưng, dĩ nhiên là nó đã chẳng xảy ra. Nó chỉ có thể diễn ra trong các bộ phim hành động, nơi những kẻ dê tiện thường chết vì vũ khí của những nhân vật anh hùng. Còn trong cuộc sống thực tế, lũ súc sinh dê tiện lại chính là những sinh vật có sức sống lâu nhất trong số những loài động vật có vú.

Đến giờ giải lao, tất cả đổ ra ngoài sảnh. Cả đám giả nhân giả nghĩa ôm nhau, chúc tụng nhau, tạo ra một cảnh hỗn độn quanh chỗ uống cà phê. Tất cả chia thành từng nhóm (theo vùng hoặc theo giới tính). Nhóm đàn ông cười hô hố với những chuyện tiểu lâm thuở đôi mươi và lên kế hoạch cho buổi tối. Một tay đề nghị đến vũ trường, kiếm đám gái cao cấp và qua đêm ở khách sạn “Balchuch”. Cả đám gật gù tán thưởng dù hiểu rằng, đó là chốn đốt tiền thiên hạ với giá ba trăm một ả cave – đây thật sự là lĩnh vực thể hiện chủ nghĩa anh hùng cá nhân và phẩm chất đạo đức ý chí. Và tốt hơn hết là kiếm gái làng chơi từ các quốc gia láng

---

1 Một trong những trạm thủy điện lớn nhất thế giới được xây dựng vào năm 1955, nằm ở vùng Angar thuộc thành phố Bratsk của tỉnh Darkusk.

giềng đang thực hiện nghĩa vụ ngoại giao cao cả trên đường Lenigradskoe sosse⁽¹⁾. Mọi việc sẽ kết thúc trong khách sạn “Olimpies” hay “Soyuz”, như vẫn thường diễn ra đối với đám nhân viên bán hàng khu vực. Tôi làm ra vẻ ngu ngơ, chẳng biết gì và rồi bỏ vào phòng làm việc của mình.

Tôi ngồi hút thuốc. Cửa mở, và cô nàng Natasha/Masha bước vào.

- Em có làm phiền anh không? – cô nàng hỏi với ánh mắt uể oải.

- Không, có gì đâu, cứ tự nhiên đi, – tôi nói và cố làm ra vẻ hiếu khách.

- Trong công ty không được hút thuốc, thế mà ở phòng anh thì lại được phép, bởi vậy em quyết định ghé vào đây.

- À ra thế. Ở văn phòng này, bắt đầu từ tháng sau, chỗ nước uống ngoài sảnh cũng sẽ được dời đi nữa cơ.

- Vì sao vậy?

- Vì chi phí quá nhiều cho sửa chữa và vệ sinh máy móc. Và cũng bởi nhân viên nốc nước quá nhiều nước thay vì phải làm việc. Rồi sau khi uống xong,... đấy, em tự hiểu lấy...

- Ôi, anh nói nghiêm túc đấy à? Thế bọn anh ở đây sống ra sao?

- Natasha, – tôi nói, mặt quay ra cửa sổ, – em không nên

---

1 Đường cao tốc từ sân bay quốc tế Sevremenchevo II dẫn vào thành phố Moskva. Đây là đoạn đường “nóng bỏng” với nhan nhản các cô gái điếm từ các nước SNG lên Moskva “lập nghiệp”.

chuyển đến Moskva. Em thật dễ thương với vẻ trinh bạch và ngây thơ mà những thứ đó chỉ có tồn tại ở những nhân vật nữ trong tiểu thuyết của Lermontov. Em không nên... không nên chuyển đến Moskva. Thành phố này sẽ giết chết mất nhận thức trinh bạch của em.

- Anh đùa đấy à? Anh vẫn không chịu thôi cái kiểu nói cay độc muôn thuở của mình à. Anh không thể nói khác được sao?

- Natasha, đối với anh, để thay đổi một điều gì đó thì anh đã muộn mất rồi. Anh giống như thuyền trưởng của một con tàu đang bị đắm vậy, và chẳng thể cứu được nó cho dù đã cảnh báo mọi người rằng ở đây có đá ngầm.

- Vâng... – cô nàng kéo dài giọng miễn cưỡng và bực bội.
- Anh ạ, bọn em định rủ Vovka ở Piter, Leska từ Crasnoda cùng các chị ở đây đi chơi bowling tối nay. Khoảng chừng mười lăm người tất cả. Anh sẽ đi cùng tụi em chứ?

- Đi đâu mới được chứ?

- À, ở quán Cam ấy, anh biết không?

- À, anh biết chứ, chỗ ấy được đấy. Máy giờ vậy?

- Khoảng chín giờ.

- Tuyệt, dĩ nhiên là anh sẽ tham gia. Khoảng chín rưỡi anh sẽ tới.

- Anh nói thật chứ? – cô nàng hỏi, đứng dậy và chạm vào tay tôi rồi tiếp – Anh nhớ phải đến đấy, em sẽ đợi anh.

“Dĩ nhiên, tôi không nói dối đâu, Natasha ạ. Dĩ nhiên là

tôi sẽ tham gia vào chương trình giải trí dành cho những trí thức chân chính các em. Tôi sẽ cởi áo vét và mặc quần tây, mặc áo sơ mi có vén tay áo và sẽ sốt sắng, nhiệt tình lẫn quả tạ, nhảy cẫng lên rồi nâng tay lên khi ném tạ thành công, giống như những gì mà đám nhân viên ngớ ngẩn của chúng ta đang làm vậy. Sau đó lại rủ nhau đi hát karaoke. Chúng ta sẽ cùng nhau hát những bài hát quái thai kiểu như “Anh chỉ có mình em” hay “Ôi, giá băng, giá băng”. Còn sau đó, đám đàn ông sẽ đi kiếm gái, còn chúng ta sẽ cùng nhau về căn hộ của anh, và anh sẽ chứng minh cho em thấy tiếng tăm của kẻ ăn chơi này đối với các mỹ nhân tỉnh lẻ. Anh chỉ còn thiếu mỗi cái việc đó thôi”, — tôi nghĩ thầm, trong khi cô ả đứng dậy và bước ra khỏi phòng. Sau cái buổi họp chó chết ngày hôm nay, tôi đang cần một con đường⁽¹⁾ khác, không phải là đường bowling đâu, honey.

Nói chung, tôi là kẻ chống đối tất cả những trò nhậu nhẹt, chơi bời theo kiểu tập thể như thế này, những cuộc chơi bời “giúp tạo ra tinh thần đồng đội và cải thiện sự hiểu biết lẫn nhau”. Trên thực tế, chúng chẳng giúp được cái cóc khô gì cả. Mẹ kiếp, có cái sự hiểu biết lẫn nhau nào giữa một gã cửu vạn có mức lương 500 euro/tháng với tôi – một kẻ đờ đẫn, chậm hiểu ưa thích sự phù hoa có cùng mức 500 euro, nhưng là 500 euro/ngày. “Hiểu biết lẫn nhau” cái con khỉ gì? Một đêm tôi vung vinh nướng tiền thì bằng ba tháng gã

---

1 Tiếng lóng, vừa có nghĩa là con đường, vừa có nghĩa là “tép” (heroin).

kia quần quật làm việc? Ta có thể nói gì về tinh thần đồng đội của cái đám trộm cắp vặt, cái đám ngu dần, bất tài và lười chảy thây nhưng lại ra vẻ cao ngạo kiểu Napoleon? Nhưng nếu như nói về việc làm thế nào để xà xẻo nguồn ngân sách tiếp theo, thì có lẽ cái tinh thần đồng đội ở đây đã được hình thành từ lâu rồi. Giống như trong trận túc cầu vậy, mỗi cầu thủ chịu trách nhiệm về vị trí của mình chứ không phải chĩa mũi vào chỗ của người khác. Một sự hiểu biết lẫn nhau tuyệt hảo.

Cá nhân tôi đã từ lâu quen với những chuyện như thế này. Đừng vội nghĩ là tôi bận tâm tới sự tổn hại danh dự của bản thân. Trong cái thành phố này, người ta đã cả trăm lần nhìn thấy tôi đốn mạt, cho nên chẳng ai có ảo tưởng gì về tôi cả. Đơn giản là tôi đã mắc phải căn bệnh lá mặt lá trái mất rồi. Tôi thừa hiểu rằng, đám nhân viên thuộc quyền thù tôi đến thế nào, nhưng lại chẳng thèm để ý đến những gì bọn họ bàn luận khi say khướt. Bạn biết không, tỷ lệ sa thải cao nhất thường diễn ra sau Tết, sau lễ 8/3 hoặc những ngày lễ khác. Bạn có cảm nhận được là tôi đang muốn nói đến điều gì không? Vâng, vâng, đó là khi đám sếp tham lam và thỏa mãn hả hê đang ra lệnh chuẩn bị những món quà năm mới hay quà tặng lễ tình nhân.

Hơn nữa, thực tình tôi thấy ón cái thói phô trương màu mè với những trò chơi ngớ ngẩn như trò nhảy trong bị, rút thăm gây cười hay một số trò linh tinh, những cái bắt tay giao hữu giả dối giống hệt cùng một kiểu từ ngày này sang

tháng nọ. Tôi từng được nghe một chuyện cười trong quân đội rằng bỗng dưng có một ngày “các cụ già khốt-ta-bít” dở chứng hồi xuân. Ngày hôm sau, có lẽ đám thanh niên mãi chơi mới cảm thấy tiếc hùi hụi về chuyện đã có một ngày như vậy. Ở công ty này cũng thế. Có những nhân viên đàn độn chuyên vỗ vai các sếp, có đám lái xe chuyên bẹo ngực mấy madame giám đốc tiếp thị lương tuổi vốn chẳng ma nào thêm mó đến từ năm 95. Hiển nhiên, cái tinh thần đồng đội kiểu này sẽ được đánh giá mai đây.

Tỏm đến thế nào khi thấy cảnh một vị tai to mặt lớn nào đó mời cô nàng nhân viên vô dụng ra sàn nhảy (nếu cô nàng thuộc diện ma chê quỷ hờn thì lại càng tuyệt). Cả hai dường như cùng chẳng khoái gì song vẫn đành cố diễn cho hết cái trò đạo đức giả. Nói chung đó là tinh hoa của sự què quặt trong văn hóa công sở... là màn tán dương sự giả dối... là lễ hội của triều đại các nhân viên văn phòng.

Tiếng chuông điện thoại réo lên đã ngắt mất dòng suy nghĩ vẩn vơ cay độc của tôi, và cô thư ký chẳng hiểu sao mời tất cả quay trở vào đại sảnh.

Khách đã lục tục chia thành từng nhóm để chụp ảnh trong sảnh ngay trên nền logo của công ty. Đứng giữa là Neker, Kondratov, giám đốc chi nhánh Piter, kế toán trưởng và Garrido. Các đồng nghiệp khác chen lấn, xô đẩy nhau và cố kiếm một chỗ tử tế trong bức ảnh chụp

chung (họ vẫn tin rằng ở đây có những chỗ tử tế). Nom họ giống như đám học sinh phổ thông trong buổi chụp ảnh tổng kết năm học, chỉ có điều là thiếu mất bà giáo già uyên bác đeo mực kính với cuốn sách của Gorky luôn ở trên tay. Tôi nghĩ rằng, có lẽ vị trí này xứng đáng với Onga Evghenevna – cựu cộng tác viên khoa học của một viện nào đó, người đã hết kính ái cái môn lịch sử của nước Nga và phải đi làm nghề tạp vụ trong các văn phòng công sở, bất chấp việc mình là một trí thức và có thâm niên công tác. Tôi bước đến, kiếm một chỗ thích hợp trong cuộc họp quan trọng này, bên cạnh ngài Pankratov đáng kính. Trưởng phòng hành chính quản trị Petrovich hôm nay đảm nhận vị trí phó nháy, nói với mọi người: “Chú ý nào!”. Và tất cả chúng tôi liền cùng làm mặt nghiêm túc với nụ cười gượng gạo.

Trước khi chiếc máy ảnh đánh tách một cái, tôi đã kịp liếc xéo sang một trong các cô nàng thư ký đang thò cái đầu ngang qua, hệt như một con điên trong clip “I wanna be popular” của Darren Hayes, luôn tìm cách để được lọt vào ống kính của MTV. Tôi cứ tự hình dung, không biết cái bức ảnh chung này trông sẽ như thế nào. Một đám súc sinh cứng đờ trong tư thế gượng gạo với gương mặt và ánh mắt long trọng như đang dự đám tang, vừa có chút sợ hãi pha lẫn sự xun xoe, nịnh bợ. Chỉ còn thiếu mỗi câu khẩu hiệu minh họa:

HỌ ĐÃ CHIẾN ĐẤU VÌ NỀN KINH DOANH BÁN LẺ⁽¹⁾!

Phần thứ hai của cuộc họp đề cập đến vấn đề báo cáo về thành công trong kinh doanh quốc tế của công ty, về triển vọng thị trường và những thời điểm quan trọng của hệ thống phân phối tại Nga. Kế hoạch bán hàng theo cách truyền thống sẽ không được nhắc đến và sẽ được gửi đến bằng đường bưu điện sau này. Neker cũng chẳng đến nỗi ngạc nhiên ra những con số nghe có vẻ cao hơn đâu đó chừng 30% ngay trước mặt các thành viên tham dự cuộc họp cũng như các trưởng bộ phận. Nói chung, cái phần này của vở ba lê “Marlezonsky” hứa hẹn nhiều điều thú vị. Người ta sẽ chẳng cất bỏ của ai mẩu ruột thừa làm gì, điều quan trọng hơn – không ai tước mất quân hàm của bạn.

Neker đề nghị mọi người gọi cà phê, trà hoặc nước suối. Cái lão già gian xảo, bịp bợm này ra vẻ khoan dung, độ lượng. Lão hiểu là tiền thưởng đã phân phát hết, còn kế hoạch sẽ được công bố khi lão vắng mặt, và lão quyết định xoa dịu tình hình bằng những lời bông đùa. Lão khốn quyết định dựng lên một “bầu không khí dân chủ của doanh nghiệp gia đình, mà công ty của chúng ta đã từng trải qua” hoặc thêm vào đó cái gì đó đã viết trong buổi lễ ra mắt công ty.

1 Từ “bán lẻ” và “Tổ quốc” ở cách 2 trong tiếng Nga có âm gần giống nhau. “HỌ ĐÃ CHIẾN ĐẤU VÌ TỔ QUỐC” là khẩu hiệu, cũng là tên cuốn sách của N.Oxtrovski về chiến tranh Vệ quốc.

Một lúc sau, cô nàng thư ký bước vào với chiếc khay đựng mấy tách cà phê xếp chồng lên nhau. Mấy tay cán bộ ngồi cạnh lối ra vào thi nhau chuyển các tách cà phê vào trong mồi Neker. Lão già nói cảm ơn và nhắc rằng mình chỉ gọi trà. Cả đám nom hòa thuận, hết như đàn ngỗng ngoài sân làng vậy. Họ liền thì thào với cô nàng thư ký: “Cô không nghe thấy ngài Neker yêu cầu gì à?”.

Nhân lúc này, vài ba người cùng gào lên, khẳng khẳng rằng họ “cũng gọi trà chứ không phải cà phê”. Có lẽ, chỉ vài giây nữa thôi, cả đám sẽ đồng loạt uống trà thay vì cà phê, rập khuôn cho giống sếp.

Cô nàng thư ký rời phòng họp, cả đám chán chường lắc đầu tỏ vẻ không bằng lòng với sự lơ đãng của nàng thư ký. Lúc này tôi chỉ muốn đứng dậy, giơ tay lên trời, phẫn nộ thét lên: “Bây giờ thì các người hiểu chưa, vì sao chúng ta luôn gặp rắc rối với việc hoàn thành kế hoạch? Lẽ nào ta có thể đạt được gì đó với cái đám nhân viên như cô nàng thư ký kia?” Và tôi có cảm giác rằng, có lẽ mọi người sẽ ủng hộ tôi. Điều quan trọng trong công việc của chúng tôi là làm sao tìm ra người đứng mũi chịu sào đúng lúc, chọn lấy một nhân vật bình thường mà về nguyên tắc mình không phụ thuộc gì vào anh ta, có thể ghi mọi thất bại vào tài liệu mà mình cần bằng những con chữ nhỏ xíu chẳng đọc ra nổi.

Cô nàng thư ký lại xuất hiện với khuôn mặt sợ sệt và đặt xuống trước mặt Neker ly nước suối, chuyển cho ai đó tách trà của ông ta. Mặt Neker đỏ bừng, lão sắp sửa trút cốc

nước xuống đầu cô nàng thư ký bất hạnh ngốc nghếch. Cả đám xung quanh ra bộ xua cô nàng, và cô ta lại cố đổi chỗ mấy ly trà sang vị trí của tách cà phê, tay chụp lấy khi thì ly, khi thì cốc. Sự bực bội của đám người dự họp đã lên tới đỉnh điểm, và tưởng rằng, chỉ sau độ giây lát nữa thôi, địa ngục sẽ nứt toác dưới chân cô nàng thư ký, và cô ta sẽ biến mất ngay tức khắc.

Rồi việc đổi chác đồ uống cũng kết thúc tốt đẹp, cả đám xua cô nàng thư ký ra khỏi phòng họp như xua tà. Còn lão già Neker lại ra về một người cha nhân từ của đại gia đình và nói điều gì đó kiểu “Nào, hôm nay là một ngày nặng nề, tất cả chúng ta đều mệt mỏi, và ta cũng không nên quá nghiêm khắc với đồng nghiệp của mình”. Giám đốc của chi nhánh chúng tôi gật đầu tán thưởng với vẻ nhân hậu, dám chắc rằng cô nàng thư ký thế nào cũng sẽ bị buộc về nhà đuổi gà.

Bản báo cáo của Neker đúng lúc này bắt đầu. Lão tiến đến gần chiếc bảng và phác thảo ra sơ đồ tăng trưởng của công ty trong năm nay, các nhóm sản phẩm triển vọng cho việc phát triển sau này, v.v... Sau đó, với cái giọng đều đều, tẻ nhạt, lão ta tổng kết kết quả kinh doanh của năm tài chính vừa qua tại từng quốc gia, lãnh thổ, nơi có hệ thống phân phối của công ty. Tôi bắt đầu mơ màng và thiu thiu ngủ...

Tôi giờ tay xin đi vệ sinh khi nghe đến câu “các chi nhánh của chúng ta ở khu vực Đông Nam Á đạt được kết quả kinh

doanh tốt”. Chứ cứ ngồi và hình dung rằng những công nhân mẫn cán của các hãng hàng đầu thế giới đang ghen hợng bởi loại ngò hộp gây biến đổi gien để nâng cao kết quả kinh doanh cho công ty này, quả thật là không thể nào chịu nổi. Năm phút trôi qua nhưng chẳng có mống nào trong đám dự họp, kể cả lão già đang chăm chú với bản báo cáo, thềm để ý đến cánh tay lẻ loi đang giơ lên. Vì thế, lúc đó tôi quyết định cứ tự ý ra khỏi phòng họp, đi dọc hành lang về phòng làm việc của mình, giữa đường tôi gặp cô nàng thư ký đang loay hoay với việc chia bao nhiêu ly cà phê, bao nhiêu ly trà.

- Thế nào? Các anh họp xong rồi à? – cô nàng chớp chớp mắt hỏi tôi, cứ như một con búp bê bằng chất dẻo vậy. – Có gì thay đổi không?

- À, có đấy. Với mục đích tiết kiệm quỹ lương cho văn phòng chính, tôi quyết định thay cả dàn thư ký bằng hệ thống robot. – tôi nói.

- Ôi,... thế à, nhưng thay như thế nào cơ?

- Cô khâu con chip vào đầu mình ấy. Tôi có người quen bán chip giảm giá đấy.

Tôi bước đến phòng làm việc của mình, mở cửa và quay đầu lại. Con ngó vẫn ngây người đứng đực ra. Có thể cô ả đang tính là sẽ khâu con chip vào đâu, vào gáy hay vào

trán (vào trán trông có vẻ không được thẩm mỹ cho lắm). Tôi ngồi phịch xuống ghế bành và châm thuốc hút. Kiểm tra hộp thư, trả lời qua hệ thống ICQ. Năm phút trôi qua. Chẳng có cuộc điện thoại nội bộ nào gọi tìm tôi cả. Cần phải làm việc tới mức nào, phải phấn đấu để trở thành ông nào bà nào trong cái công ty này mới không nhìn thấy rằng tôi đã rời phòng họp ra ngoài?

Tôi lấy chìa khóa xe và đi ra phía thang máy. Ngồi vào xe, trong đầu tôi hiện ra ý nghĩ rằng, câu chuyện tếu về việc thay dần thư ký bằng hệ thống robot đâu có gì buồn cười.

Đã từ lâu tôi vẫn từng làm việc giữa đám robot đấy thôi...

Tôi đánh xe về nhà, đi tắm, uống trà, nghe hộp thư điện thoại tự động, sau đó quăng mình ra đi vắng và nghĩ rằng mình đang rất muốn đi ra đường. Mặt khác, ở nhà cũng quá buồn. Tôi vớ điện thoại di động và bắt đầu lần lượt gọi cho đám người quen để xem thử tối nay họ định làm gì, đi đâu. Và bằng kiểu thăm dò lẫn nhau này, tôi phát hiện ra rằng một nửa trong đám này sẽ đi xem ca nhạc nhân dịp khai trương một câu lạc bộ – nhà hàng có tên gọi “Basement”, nửa còn lại sẽ đến dự lễ khai trương một cửa hàng bán đồ thời trang trên đại lộ Kutuzovski. Vì có vé mời cho cả hai chương trình này, tôi suy nghĩ khá lâu về việc nên chọn chỗ nào thú vị hơn, nhưng rồi nghĩ lại thì thấy đâu cũng

thế cả, tôi nghiêng về địa điểm thứ nhất. Ở đó dù sao cũng còn được mời ăn.

Tôi bắt đầu mặc quần áo. Trả lời tin nhắn của cô nàng người quen. Rồi đứng uống ly cà phê và nhấn nút điều khiển TV hết kênh này sang kênh khác. Trên màn hình là clip “Ready to Go!” của nhóm Republica.

Buổi lễ khai trương nhà hàng chắc sẽ thành công tốt đẹp.

Một cuộc nhậu nhẹt

*Tôi còn phát hiện ra rằng nhiều nhân vật
trong thế giới thượng lưu như nhóp đến mức
sẵn sàng đi dự bất cứ một cuộc khai trương nào,
kể cả khai trương ăn mừng một cái tủ lạnh.*

Alexandr Vasilev

Vậy là tôi đến cái vũ trường–nhà hàng này. Mặc dù vẫn còn sớm, đầu đó khoảng chín giờ tối, nhưng bên trong, dân tình đã tụ tập khá đông. Tôi ngó nghiêng mọi người, bắt tay người này, hôn tay mấy cô kia rồi đến quầy bar. Tôi gọi đôi ly whisky, tợp một hơi hết ly thứ nhất và cầm ly thứ hai đi vào trong để xem chuyện gì đang xảy ra ở đây.

Nhà hàng được bố trí theo một kiểu khá đặc biệt với nhiều lối đi từ các phòng khác nhau dẫn chung đến khu vực giữa. Các quầy bar được thiết kế trong hai phòng, còn tại ba phòng khác giống như phòng đợi hay khu vực dành cho VIP đã được đám nhân viên quảng bá tiếp thị Moskva đổi tên cho phù hợp với kiểu Nga. Ở đó có mấy chiếc bàn, bộ đi văng mềm và những chiếc ghế bành sâu lòng. Đương nhiên, chẳng có đám VIP nào hiện diện trong khán phòng

này cả. Ở đó lù lù đám người quen của mấy tay quản lý nhà hàng, đám đàn bà con gái trông khá bắt mắt, bạn bè của mấy tay tổ chức, hay đơn giản là đám khách đang cần hít và ve gái. Nhìn vào sự quá tải thường xuyên của mấy phòng vệ sinh thì thấy ở đây khá thuận tiện. Ở giữa gian, ban nhạc đang chơi trong khi dân tình nhảy nhót hay làm bộ ưỡn ẹo mà nếu xét về mặt tiêu chuẩn xếp hạng, chắc chắn cái đám người này không một ai có thể được lọt vào khu vực dành cho VIP. Nói chung, đó chỉ là đám dân say, hoặc nói đúng hơn là đám nhiều tiền rừng mỡ đang trở thành đối tượng chính nuôi sống cái nhà hàng này. Có cả những kẻ không chơi bồi, nhậu nhẹt nhưng lại rất muốn được nếm trải mùi đời trong đó, để có cái mà kể lại cho đám người quen của mình về tất cả những câu chuyện lạ lùng trong cái thế giới phù thủy của Moskva về đêm này. Và để bước chân vào thế giới huyền diệu này, để được có mặt bên cạnh những Ksiusa, những Peti hay Ulian, đám đông này buộc phải mở hầu bao.

Bất cứ một quán bar–nhà hàng nào ở Moskva mà nếu như ông chủ của nó là dân tỉnh lẻ đến từ chốn khi ho cò gáy nào đó và muốn mở một nhà hàng, làm một nơi cho đám nhà giàu rừng mỡ của Thủ đô thích đến để thưởng thức món đặc sản vùng sơn cước, cũng thường được xây dựng theo mô hình sau.

Ban đầu, một cuộc nhậu nhẹt chơi bồi sẽ được tổ chức cùng với đám dân chuyên ăn đêm, những tay nghệ sĩ DJ hay đám

đồng tính mô đen. Rồi tự dung có thêm các quý bà nửa mùa đang vật vờ kiếm thêm vài liều “xịn” cho cuộc chơi đêm nay, hay theo cách gọi của tôi là đám gái thuộc diện “của giới cho”. Và dĩ nhiên là, chẳng có mống nào trong những đám người nói trên có tiền trong túi. Họ có thể nốc champagne hay gọi dầm tách cà phê, song chẳng thể nào biến các ông chủ nhà hàng thành triệu phú được. Bù lại, họ có thể buôn chuyện theo lối “PR miệng”, để rồi câu chuyện này được truyền đi khắp thành phố với sự trợ giúp đắc lực của hệ thống đài truyền thanh mà thực tế nội dung của nó chỉ có bấy nhiêu chữ: “Có một nơi mới mở. Toàn người của ta”.

Sau đó thì đám đàn ông rùng rình tiền bạc tìm đến, và cái đám này sẽ xuống tiền chiêu đãi các quý bà, quý cô ăn kiêng bằng những bữa tối đắt tiền giàu calo kèm thêm rượu vang hay champagne. Cái liên minh mới này chính là nguồn thu chủ yếu của nhà hàng.

Rồi đám khác lại đến theo cái hiệu ứng “PR miệng”. Lũ ngố nào đó mua tờ tạp chí hay xem truyền hình về cuộc sống của giới thượng lưu thành phố và mơ ước được đặt chân vào những chốn ăn chơi để rồi trở thành nguồn thu tiếp theo cho nhà hàng. Họ sẵn sàng móc hầu bao chi đẹp cho các khoản ăn chơi rồi kể lại cho đám bạn bè, người thân về những bữa tối ở nhà hàng mới “Biết không, ở đó chúng tớ ngồi cạnh một con ngố, ôi, ngố không chịu nổi! Chân thì cong nữa chứ!”, và họ ngấm nhiên trở thành những thành viên cao cấp nhất ở quận mình trong vòng nửa năm tới.

Dĩ nhiên, căn bệnh điên lầy này sẽ diễn ra không chỉ một vài tháng và cứ lặp đi lặp lại mỗi khi có một nhà hàng tương tự mở tiệc khai trương. Và rồi cái mô hình này cứ lặp đi lặp lại mãi đến vô tận.

Tôi đang đứng giữa gian phòng và gia nhập vào nhóm nam nhi ăn mặc complê bánh chọe. Đám này chỉ chơi loại rượu đắt tiền, một vài gã hút xì gà và làm ra vẻ là “thương gia hạng xịn”. Trên thực tế thì họ đang đảo mắt ngấm xem sẽ kết với ai đêm nay. Tôi chào một ai đó trong đám họ, rồi đám ấy lại giới thiệu tôi với một nhân vật nào đó, và tôi bắt chuyện một cách vu vơ hoặc làm ra vẻ ngô ngố lắng nghe nhận định của gã nửa người nửa ngợm nào đó về khả năng xảy ra khủng hoảng như năm ngoái. Rồi tôi cũng hòa theo bằng vài ba câu đại loại về tình hình kinh tế nước nhà.

Trên tường đối diện với chỗ chúng tôi đứng có treo một chiếc gương to, và nó phản chiếu cả đám chúng tôi trong đó. Tôi nhìn vào gương và nghĩ rằng, nếu như cả đám quay lưng lại với chiếc gương, có lẽ tôi chẳng thể nhận ra bản thân mình trong số năm gã đề tiện đó, bởi lẽ chúng tôi quá giống nhau, từ bộ complê kẻ sọc cho đến những chiếc ly rượu trong tay. Thậm chí cử chỉ, điệu bộ của chúng tôi cũng y hệt nhau. Điều duy nhất có thể giúp phân biệt lũ chúng tôi trong bức ảnh thu nhỏ ấy – đó là chiều cao của từng người, cho dù xét về khía cạnh này, chúng tôi cũng sần sần như nhau. Hoặc do cảm giác chung, hoặc do đã nốc vài xì whisky, nhưng tôi vẫn cảm thấy sự quan sát của mình

là sắc sảo, dù thực tình mà nói, đó chỉ là một thứ cảm giác hoàn toàn ngớ ngẩn và được sản sinh ra từ cái thế giới nào đó của những đám người vô tính.

Chúng tôi cứ đứng như vậy và tiếp tục cà kê dê ngỗng, hết chuyện này lại nhảy sang chuyện khác một cách trống rỗng, thi thoảng lại quay đi trả lời điện thoại di động và liếc mắt sang bốn phía, cứ như đám cha vợ chú vào đang tìm kiếm ai đó ngoài sân ga vậy. Rồi một gã trai nào đó tuổi chừng hai mươi bảy, hơi mập so với tuổi, đeo kính, khuôn mặt nai tơ, nhập hội cùng chúng tôi. Gã trai tự giới thiệu là biên tập viên hay Tổng biên tập một tờ tạp chí nào đó. Cả đám lập tức chia danh thiếp của mình ra (thật tình mà nói, mới danh thiếp được in hơi thiếu thẩm mỹ). Gã trai cũng chen vào bằng một loạt các câu hỏi đại loại như ai làm việc gì ở đâu, đồng thời kể về những dự án mới nào đó của mình, thi thoảng đưa ra lời nhận xét kiểu như “đấy là bom”, “họ bị lật nhào ở đó”, “người ta cũng vừa gọi điện thông báo cho tôi về vấn đề này” và nhiều chuyện ngớ ngẩn này nọ. Cả đám đứng với vẻ ngơ ngác lộ rõ, và có lẽ đang nghĩ xem kẻ nào đã rủ rê gã trai điều bộ màu mè này đến đây.

Gã trai tiếp tục nốc sang ly whisky thứ tư, cái mồm đã đỏ lên, còn chiếc áo vét rẻ tiền và xấu tệ hại – cái thứ mà chỉ có đám viên chức nhà nước hạng xoàng mới mặc cứ bị xiên lệch sang một bên. Có lẽ gã đã say, gã đứng cạnh tôi, phun hàng tràng vào mặt tôi và giải thích một cách nhiệt tình, sôi nổi về mô tài liệu mới nào đó, mà tôi thì có cảm giác rằng gã

ta đang cố nài để được kết bạn. Đôi khi, gã cũng bỏ ra mấy phút để trả lời điện thoại di động. Mà cái cách nói chuyện điện thoại của gã theo kiểu như thế này:

- Ừ, alo? Masha hả? Tôi đã yêu cầu là không gọi điện rồi cơ mà. Bây giờ tôi rất bận. Sếp đi chưa? Ừ, rồi, hoãn lại. – Rồi gã quay sang giải thích cho tôi và lấy tay bịt máy điện thoại: – Con thư ký của tôi ấy mà, mẹ nó, ngu toàn tập.

Đương nhiên là tôi hiểu rằng đồ khốn này cũng chỉ là một kẻ tiểu nhân vớ vẩn và có lẽ cô thư ký kia chẳng phải là của hắn, mà là của sếp hắn. Vậy nhưng, gã vẫn tiếp tục phồng má giới thiệu cho tôi cái biển số xe hơi chuyên dụng nào đó cùng những chiếc đèn nháy “hợp pháp”. Nói chung, gã bắt đầu giăng lưới tôi, và tôi thì đang nghĩ cách làm sao để nhanh chóng thoát khỏi thằng cha khốn kiếp này. Cái đám người cố nài kết bạn với tôi đang khiến tôi bức tức, đặc biệt là những kẻ chưa gì đã đề nghị này nọ, làm loạn lên với những ý tưởng, những dự án hợp tác hay đại loại là những chuyện tương tự. Tôi hiểu rất rõ rằng, cái thời của tình bạn hoan hỉ đã trôi qua từ hồi lớp năm, khi bạn trở thành người thân thiết, khăng khít ngay sau hiệp bóng thứ nhất. Còn trong độ tuổi của chúng ta, điều này đã chẳng tồn tại. Và nếu như tôi tiếp xúc với một kẻ nào đó, có nghĩa là điều này diễn ra trên cơ sở mối quan tâm/thiện cảm chung, hoặc là một kiểu việc riêng của tôi đối với anh ta. Hoặc là nó diễn ra theo một kiểu đê tiện nào đó của tôi, hoặc là do cái tuổi ba mươi đang ập đến, khi mà bạn tiếp tục cuộc chạy đua

thời gian với những kẻ mà giờ đây bạn đang duy trì mối quan hệ. Cá nhân tôi thấy rằng mình rất chóng mệt mỏi vì cái đám này và sẵn sàng chấp nhận việc có thể họ sẽ giằng giạt hết những lợi ích cá nhân của mình.

Tôi chặn họng gã nhà báo này lại bằng câu nói rằng mình đang muốn đi vào quầy bar lấy đồ uống, gã trai này liền bám theo tôi. Chúng tôi bước đến quầy, tôi gọi hai xị whisky, liếc nhìn tứ phía mà chẳng tìm ra người nào quen biết cả, bụng nghĩ thầm, mình đã mất ít nhất nửa giờ đồng hồ với cái đám con lừa này, rồi gọi thêm hai xị nữa. Dù sao đi nữa thì thà ngồi nghe gã nhà báo nói chuyện trong tình trạng chuyển choáng hơi men còn dễ chịu hơn, rồi sau đó, cái mồm của tôi chỉ phun ra với gã độc những câu tục tằn, thô bỉ cốt để gã nhanh chóng buông tha tôi ra. Nói chung, trong lúc trò chuyện với gã, đôi khi tỉnh táo, tôi cũng tỏ ra là kẻ quân tử hào hiệp.

Giữa phòng bắt đầu sô trình diễn bộ sưu tập của nhà thiết kế mốt nửa mùa gần đây nào đó. Nói một cách văn hoa thì đây là “performance⁽¹⁾”, hay “installation⁽²⁾”, hoặc những thuật ngữ tương tự mà tôi thì lại chẳng mấy rành. Từ khoảng tường nhô ra một cái bục, rồi có thằng cha dờ hơi nào đó bước lên. Gã bận bộ đồ kiểu chuột Mickey và nói rằng, bây giờ, quý khán giả đáng kính (đám khán giả hoặc gần như say mèm, ăn nói hàm hồ, hoặc đang khua gõ lưng tung cả

---

1 Trình diễn.

2 Sắp đặt.

lên) sẽ được thưởng thức màn trình diễn của nhà thiết kế “được yêu thích” – Andrey Sarpev. Cả đám đông bắt đầu xô đến phía chiếc bục, và tôi cùng gã nhà báo theo phản xạ cũng hướng mắt về phía đó. Gã đàn ông (đàn bà) trong bộ đồ chuột Mickey trình trọng giới thiệu sự xuất hiện của nhà thiết kế Andrey. Và thực tế thì, không biết bạn nghĩ sao, từ sau cánh gà bước ra một gã còm nhom, đeo kính xanh với cái đầu hói. Gã bước đến chiếc micro và bắt đầu phát đi giọng nói mỏng tang, eo éo như giọng phụ nữ. Tôi nghe loáng thoáng câu được câu mất đại loại là “Tôi đã chuẩn bị bộ sưu tập này từ rất l...â...u, g...ần...n nửa năm trời và bây giờ tôi muốn các bạn cảm nhận mình như là một phần của bộ sưu tập này. Tôi yêu các bạn”. Gã kéo dài giọng một cách uể oải, trề môi và làm bộ nhăn nhó mà tôi thì ghét cay ghét đắng cái điệu bộ ẻo lả này.

Rồi thì buổi trình diễn quái gở này cũng bắt đầu. Đường như nó được gọi bằng cái tên “Đám- người - bánh - mì - trắng” hoặc “Vở ba lê của những mẫu bánh mì” – tôi không hiểu rõ lắm, song có cái gì đó tương tự vậy được viết trong vé mời. Nhạc được mở hết công suất, và đám người khoảng mười lăm mống mặc những bộ quần áo theo hình chiếc bánh mì trắng, người ngòm được sơn phết bằng thứ bột mì trắng hoặc cái chất khỉ gì mà tôi không rõ lắm, đi tất trắng với những đôi ủng to trông thật vụng về, từ trên sân khấu nhảy xuống dưới sàn. Họ chạy tới chạy lui trước sân khấu, kêu the thé, sau đó cầm tay nhau và đâm sầm vào đám đông, bắt

đầu di chuyển hết như trò rồng rắn mà ta đã chơi hồi bé tí. Mọi việc diễn ra như vậy khoảng chừng hai chục phút. Cả đám nửa người nửa ngọm này chạy tản ra khắp gian phòng, một số khán giả ngó ngán cũng hòa theo, từ trên trần nhà, kẹo, bánh, mẩu bánh mì và nhiều thứ linh tinh khác được thả xuống liên tục.

Điều buồn cười nhất là, cả đám đông đang chăm chú thưởng thức trò chơi ngó ngán này, người phủ đầy những thứ kinh tởm, cứ đứng ngán người cười, vỗ tay hưởng ứng, hết như lũ trẻ mười lăm đang cố với để lấy những quả bóng bay. Một số thì bình phẩm, tranh luận với những câu kiểu như:

- Tuyệt nhỉ? Andriusha⁽¹⁾ tài thật.

- Ủ. Lần trước, anh ấy thả hồ dán từ trần xuống, mọi thứ còn thú vị hơn ấy chứ. Nhưng trò đó cũng chẳng nhằm nhò gì.

- Ủ, vụ đấy cũng hay đấy. Sau đó có ai nói với tôi rằng, với mớ hồ dán trút xuống từ trên trần nhà, Andrey đang muốn chứng minh rằng, mốt di chuyển nhanh hơn luồng suy nghĩ của con người.

- Thế hồ dán thì có dính dáng gì đến chuyện đó?

- À, tôi cũng chẳng hiểu lắm, dung mà, có lẽ là kiểu như mọi người cần phải được dính kết lại với sàn nhà và cứng đờ

---

1 Tên gọi thân mật của Andrey.

một chỗ không cử động. Và các cô người mẫu sẽ tung tăng đi lại giữa đám khán giả cứng đờ đó để minh họa cho một.

- Tôi chẳng rõ là ai bị dính chặt ở đó, chứ vậy thì quần áo của họ có mà hỏng hết à? Thế chị có đứng gần họ lúc đó không?

- Tôi ấy à, không, không có mặt ở đó, dung mà Lena kể lại cho tôi. Cô ấy đọc đâu đó trong tạp chí như vậy. Mà chẳng nên tiếc quần áo làm gì nếu được chơi những trò như thế.

- Ủ, nói chung thì...

Tôi đứng ngay sau lưng hai cô ả đó và cười sằng sặc. Đúng là hai con đần. Toàn lũ kể cho bạn những chuyện nhảm nhí nào đó, xối nước tiểu từ trên xuống và thu một trăm dollar một vé vào cửa. Còn bạn thì đứng há hốc miệng với bộ quần áo bẩn, bốc mùi và vỗ tay tán phục để rồi sau đó có cái mà kể lại cho đám bạn bè. Nếu như rắc phân ngựa từ trên trần nhà xuống và bán vé với giá 200 (do chi phí lắp đặt cao), có lẽ sẽ còn bội thu hơn. Và tên gọi của các chương trình này sẽ nghe quen quen kiểu “Sự gần gũi với thiên nhiên” hay “Giữ lấy nguồn cội”, để ban nhạc “Kasta” chơi vài bản nhạc nền, và đám khán giả sẽ được giải thích là bây giờ những gì thuộc về thiên nhiên, tức là không pha tạp các phụ gia hóa chất, đều được coi là một. Đắt đấy, nhưng mà xất ra miếng.

Sự ham thích đối với những sô giải trí kiểu này đương nhiên chỉ xuất hiện ở cái đám khán giả với trình độ văn hóa lùn. Tôi cứ nghĩ rằng, nếu như bóc trần cái bằng cấp học vị

trung cấp của đám khán giả nơi đây, có lẽ sẽ cho kết quả rằng trình độ của các vị thực sự chỉ xứng đáng với những gì người ta giảng dạy năm thứ nhất trường trung cấp dạy nghề hoặc “chỉ số trí tuệ thấp hơn chiếc ghế đẩu”. Có nên nói chuyện với đám nửa mùa này về các tác phẩm nghệ thuật hay không, nếu như điều này chỉ được dẫn sơ sài ở vài trang cuối cuốn giáo trình trong chương trình phổ thông? Mà chắc chắn là những điều này đã bị lãng quên lâu rồi. Thật nực cười, nhưng sự thật vẫn cứ là sự thật: trong các cuốn cẩm nang du lịch ở Nga chuyên hướng dẫn tour Paris và Milan với khoảng 50 trang mô tả về khách sạn, cửa hàng, vũ trường, người ta dành khá nhiều giấy mực để nói kỹ càng về các mẫu quần áo thời trang mới, trong khi chỉ có vài ba trang lèo tèo đề cập đến giá trị văn hóa của những thành phố này. Trên thực tế, mỗi một công dân Nga rất dễ dàng dung thứ cho bạn vì sự thiếu vắng địa chỉ Viện bảo tàng Prado trong cuốn danh bạ kia và buộc tội bạn, nếu như bạn không chỉ ra trong đó địa chỉ của shop thời trang “Prada”. Chính vì thế mà những tay họa sĩ, những nữ thi sĩ hoặc các người mẫu dính đầy keo dán mới hút được một đám người mê nghệ thuật trình diễn này. Nó được gọi là “nghệ thuật Nga kiểu mới” mà cái tên khác có lẽ họ không biết, và bởi thế cho nên họ sẵn lòng thưởng thức nguyên vỏ ba lê của cái đám dở người này.

Có ai đó vỗ vào vai tôi từ phía sau. Tôi quay đầu lại. Té ra là người quen, Xasa – một chuyên gia quảng cáo, một

kẻ chơi gái có hạng và là một tay ăn nhậu khét tiếng. Bên cạnh gã là hai cô bé khá dễ thương. Một em thậm chí rất “chiến”. Ngực to, chân thon đều đặn. Vào cái lúc đang say mềm (trong suốt buổi trình diễn chó má này, tôi đã kịp nốc ba suất whisky), tôi chỉ có thể đánh giá được những cái đó trên cơ thể cô nàng. Xasa bắt đầu nhảm nhí với tôi câu “đủ rồi, đừng ngó cái thằng đồng cô kia nữa”, nhân tiện giới thiệu tôi với hai cô bạn gái và đi tìm một gian VIP. Chúng tôi ngồi phịch xuống đi vắng và tôi hài lòng vì cuối cùng mình cũng đã rời khỏi vòng kiểm tỏa của gã đại diện thị trường truyền thông béo ú. Bồi bàn bê champagne và shushi đến mời, tôi quảng chiếc thẻ VIP cùng thẻ tín dụng vào cuốn thực đơn bằng da, và nói chung, ông rất hả hê thỏa mãn với tình trạng hiện tại.

Câu chuyện giữa tôi và Xasa bắt đầu. Chúng tôi nói về tất cả đám đần độn kia, – cái lũ ngớ ngẩn ấy ngu đến mức chẳng hề biết là mình đang xem cái trò gì, rồi nói về đám người chuyên săn hàng thời trang, và đủ chuyện khác. Tôi nói về đề tài ưa thích của mình, rằng trong tương lai gần, chế độ tập đoàn đa quốc gia sẽ đóng vai trò thống soái. Xasa hoan hỉ kể cho tôi nghe về việc hắn đang đọc cuốn NO LOGO của Naomi Klein⁽¹⁾ (tôi thậm chí hài lòng vì mình đã đọc cuốn này cả năm trước, và vẫn sẵn lòng tiếp tục nghe Xasa nói) và cái triển vọng sống trong một thế giới “Barbie” là

---

1 Một cuốn sách viết về cuộc chiến chống toàn cầu hóa, tác giả là nhà báo người Canada.

hoàn toàn có thể xảy ra vì cái đám súc vật này – cái lũ sẵn sàng triệt hạ nhau chỉ vì một chiếc cà vạt mới. (Có đáng để nói rằng tôi chảnh chọe trong bộ comple hiệu Paul Smith, và hẳn thì mặc chiếc quần jeans rách te tua rất sành điệu và đi đôi giày thể thao khá mới hiệu “Dris Van Nooten”).

Chúng tôi trò chuyện sôi nổi và uống champagne. Xasa cùng lúc vuốt hông cả hai cô gái, thỉnh thoảng hôn đánh chụt lên má của một trong hai cô. Có ai đó thường xuyên tới lui chỗ chúng tôi ngồi, chào hỏi hỉ hả, và rồi... chẳng hiểu ở đâu ra lù lù một chiếc phong bì gấp tư. Xasa nháy mắt ra hiệu cho tôi ra phía toilet. Chúng tôi đứng dậy và cùng đi.

Vừa đi ra toilet, trong đầu tôi hiện lên những hình ảnh về vụ việc đụng độ mới đây với đám cóm, những cuộc tra hỏi và đám nhân chứng. Tôi dừng người dừng lại và nói với Xasa:

- Ông bạn, cậu vào một mình đi. Chiều qua tớ đã phê một trận và sợ là ruột thủng mẹ nó rồi, rồi lại còn nốc bao nhiêu là rượu nữa. Okey?

Xasa tỏ vẻ băn khoăn và nhún vai nói:

- Thôi, thế cũng được. Cậu là người tự do trong một quốc gia tự do, đấy là quyền của cậu.

- Ừ... Chính xác, – tôi đáp một cách rầu rĩ.

Khoảng năm phút sau, Xasa bước ra khỏi phòng vệ sinh. Hắn lấy tay vã nước lã vào mặt, sau đó lấy khăn giấy lau khô, rồi chúng tôi cùng quay trở lại chỗ ngồi. Đi được một đoạn, chúng tôi gặp một vài ba người quen nữa. Đó là hai

gã trai cùng một cô gái đang uống thứ nước gì trong chai nhỏ trông rất giống champagne, chỉ có cái màu nâu đỏ là hơi khác. Chúng tôi bắt đầu buôn chuyện với đám này. Khi được hỏi “các anh có gì hay phải không”, Xasa gật đầu và đưa cho bọn họ chiếc phong bì.

Rồi cả đám ba đứa đi vào phòng vệ sinh, còn chúng tôi đứng đợi bọn họ quay về để nhận lại cái phong bì của nợ, sau đó sẽ cùng nhau buôn chuyện tiếp. Tôi nói rằng thật là buồn cười khi cả ba lại có thể chui lọt vào buồng vệ sinh với cái con bò cái đó (cô nàng bò cái này to béo ngoại cỡ). Xasa cũng cười và có cảm giác người đang đông cứng lại. Tôi cũng dần say, cảm thấy rất vui và nổi cơn dâm dục. Đúng lúc, Xasa bảo tôi chặn dất một trong hai cô bạn gái của hắn – cái em mà tôi thấy thích hơn cả. Tôi tự nhận ra rằng, mặc dù, theo lời đồn thổi, hiện tại Xasa kiếm được khá nhiều tiền, song về bản chất, hắn vẫn là một thằng bạn tốt, nghĩa là vẫn như cái thuở mà chúng tôi mới quen nhau.

Và đám người quen của chúng tôi cũng quay trở lại. Chúng tôi tiến đến chiếc đi văng của mình. Mấy cô nàng sành sỏi nốc cả chai champagne ngay trước mặt lũ đàn ông chúng tôi rồi ngồi nhìn chúng tôi bằng ánh mắt mời mọc, khêu gợi. Tôi ngồi xuống cạnh cô em mà ngay từ đầu nhìn đã thấy hay mắt và hôn nàng. Cứ thế, chúng tôi làm cái trò sờ soạng, hôn hít nhau, cô nàng mon trớn vạt quần áo của tôi và mở khuy áo, thò bàn tay có những chiếc móng dài xoa khắp ngực tôi. Tôi nhẹ nhàng mân mê đầu vú của

cô ả và hiểu rằng, bữa tiệc tối nói chung là thành công. Tự dung tôi cảm thấy muốn uống thêm chút nữa trước khi hú hí. Tôi rời mắt khỏi nàng để tìm phục vụ. Xasa đã mất hút cùng cô nàng thứ hai.

Champagne được mang thêm đến. Chúng tôi cụng ly, và cô bé của tôi đang bắt chuyện. Cô nàng có vẻ hơi lúng túng, và cũng chẳng cần phải mào đầu, tôi đã kết với cô ta. Cô ta đưa tay luồn vào tóc tôi và bắt đầu nói rằng tôi và Xasa (chẳng hiểu sao cô nàng cứ gọi Xasa là Phedia) nói rất đúng và thật kinh khủng, rằng tất cả đám bạn gái của cô ta đều trở thành đám “nghiện ăn diện” (theo cách diễn đạt của cô nàng) và say mê nhãn hiệu “Gucci”, dù rằng cô nàng chẳng hiểu cái đích gì về chuyện này và còn có các giá trị khác (ví dụ như chuyện tình dục chẳng hạn mà tôi để ý thấy), và nói chung cái mác “Gucci” cũng chẳng làm cô ta thích thú chút nào, có lẽ cô ả chỉ thích mua cái đồng hồ là xong thôi – mà cái này thì Xasa đang đeo.

Tôi lắng nghe cô nàng nói và mỉm cười rồi lắc đầu, và mặc dù tôi biết tổng cô nàng nghĩ gì, cần gì, trong người cảm thấy hơi bực bội khi nghe thấy những câu gợi ý vội vàng này.

Rồi bỗng dung cô nàng chuyển đề tài Gucci sang chuyện khác:

- Đây, có lẽ chúng ta đi thôi, anh nhé! Tiện đường, ta sẽ ghé qua nhà con bạn em, em cần trả tiền nợ nó hôm nọ, mà ngày mai nó lại phải trả cho người khác. ANH CÓ MANG

THEO HAI TRĂM ĐÔLA KHÔNG?

Cả cái đề tài này sao mà thối thệ, và cũng chẳng đúng lúc tẹo nào khiến tôi cảm thấy kinh tởm. Một câu đề nghị chó má mà lẽ ra ngay từ sáng tôi nên quảng cho cô nàng chỗ tiền này dưới cái vỏ bọc yêu đương vờ vịt. Nhưng bây giờ, đặc biệt là sau những ồn ào về “các giá trị khác”, việc quay trở lại với cái thứ người giả dối này có lẽ là chuyện không thể nào xảy ra. Có cái gì đó vỡ vụn trong tôi khiến tôi chẳng còn muốn đi đâu cùng cô ả nữa, và tôi hiểu rằng, giải pháp tốt nhất lúc này là trốn chạy khỏi cô ta càng nhanh càng tốt, cho dù lúc này cả người tôi đang phùng phùng lửa thèm khát kích thích. Tôi gạt đầu và giả bộ là mình cần phải chào Xasa trước khi ra về rồi đứng dậy và đi thẳng. Cô nàng mở túi xách và bắt đầu tìm kiếm cái gì trong đó. Có lẽ cô nàng đang muốn tút sửa lại chút cho ra vẻ sexy hơn, nhưng đối với tôi bây giờ mọi thứ chẳng còn nghĩa lý gì.

Tôi quay trở vào gian chính và nghĩ về việc làm thế nào để chào từ biệt Xasa, kẻ đã thiết kế cho tôi cái bữa tiệc thật thú vị này. Không thấy hắn trong phòng, cạnh nhà vệ sinh cũng chẳng thấy. Tôi đảo quanh một vài gian VIP khác. Và đúng như tôi dự đoán, hắn đang ở trong một phòng VIP gần ngay lối đi tới quầy bar. Xasa đang nằm ngửa trên đi văng, trong tay là điếu thuốc lá tắt ngóm, tay kia vuốt tóc một ả tóc ngắn. ả này đang vuốt ve bú mút dương vật hắn

ta. Tôi tiến đến gần, thậm chí còn không nghĩ rằng mình đang làm phiền hắn (tôi đang say khướt mà), và chờ hắn mở mắt.

Tôi quan sát cô bé nằm bên cạnh Xasa và... hiểu rằng, mẹ kiếp, chẳng phải con bò cái nào, mà là hoàn toàn ngược lại. Một thằng cha trẻ tuổi nào đó với bộ mặt gian xảo lén lút, đang mỗi tiền thằng bạn thân của mình, còn Xasa thì đang rên rĩ! Mẹ kiếp! Tôi có những thằng bạn hay như vậy đấy. Rồi Xasa cũng mở mắt ra, mỉm cười với tôi và đặt hai ngón tay lên miệng thả chiếc hôn gió tặng tôi. Tôi vẫn thường áp dụng cái cử chỉ gượng gạo chỉ diễn ra đâu đó bên bờ biển Pháp quốc mỗi khi chào hỏi đám gái gú. Còn trong trường hợp này, cái cử chỉ đó như muốn làm nổ tung cái đầu tôi. Chịu không nổi, từ phòng VIP, tôi bùng qua quầy rượu hương ra cửa chính rồi thoát ra ngoài phố.

Tôi châm thuốc hút và cố tránh xa cái chốn quái đản này. Khi đã đi được khá xa, trong đầu tôi xuất hiện ý nghĩ bắt taxi đi về nhà. Tôi giơ tay vẫy xe, và lập tức, một chiếc taxi màu vàng trời tới. Tôi nghĩ rằng, chắc bây giờ mình lại đụng phải một gã lái xe hà tiện bủn xỉn và tốt nhất là nên bắt một chiếc xe tư, tuy nhiên, chẳng hiểu sao vẫn cứ chui vào chiếc taxi và đông thẳng.

Đọc đường, tôi quan sát thành phố về ban đêm và nôn nao vì rượu, mắt như mờ đi, lúc này tôi bắt đầu cảm thấy whisky thật là nặng. Tôi cố lấy sức và nhìn qua cửa sổ, châm

thuốc hút và nghĩ rằng, về bản chất, chẳng có điều gì xảy ra cả. Cuối cùng thì tôi cũng chẳng phải là loại đàn ông khốn nạn gì. Rồi tôi cũng chợt khám phá ra rằng, mình rất thích lượn lờ, lang thang trong cái thành phố này vào ban đêm, ngắm nhìn những ánh đèn, xe cộ, cả những đám gái đứng bắt khách trên các con phố. Tiếp theo sau cái ý nghĩ về đám gái ăn sương này, tôi nhớ lại cô nàng trong nhà hàng, muốn nhổ vào cái thứ rác rưởi đó và nghĩ rằng, người đời nói đúng, các cô tiểu thư thủ đô thật thà chất phác ngàn lần quý giá hơn đám gái gọi cao cấp chân dài. Cảm giác trong tôi thật mâu thuẫn. Tôi hèn hạ, đê tiện, và đồng thời lại thấy buồn vô hạn.

Và bỗng nhiên, tôi bật khóc. Thật tự nhiên, những giọt lệ cứ lăn dài trên má, tôi lấy vạt áo khoác lau nước mắt, hệt như một ả điểm ngoài ga tàu đang lau lớp cọ chải mi rẻ tiền bị nhòe trên mắt vậy. Cổ họng tôi khô khè và mũi thì lì xì lệt xệt.

Thật lạ lùng, tôi từng có cảm giác mình giống như một kẻ mặt trời trán bóng, vô liêm sỉ và điều này chẳng khiến tôi ngạc nhiên chút nào. Còn để mà rơi lệ thì có lẽ chỉ là trong giấc mơ mà thôi.

Đường như tôi đã nhìn thấy cả cái thành phố này hàng nghìn lần rồi, với tất cả những gì huyền ảo và ồn ào, bừa bãi. Nơi đó có những ả điểm sẵn sàng bán mình năm phút trong nhà vệ sinh hoặc sau mười lăm phút hú hí với khách chơi ở nhà – làm ở đâu là phụ thuộc vào nhân

mác đồng hồ bạn đeo trên tay khi đó. Nơi đó có những kẻ bán mình sẵn sàng hất đổ bất cứ mọi dự án hợp tác kinh doanh nào chỉ với mấy gram cocain. Nơi đó có đám bạn sẵn sàng phản bội mình chỉ trong vài tích tắc giữa hai lần nâng ly. Nơi đó có đám gay, cả về lý thuyết lẫn thực hành. Nơi đó có đám người dặt dẹo mang căn bệnh hủ lậu trong tâm hồn. Cứ mỗi một lần chờ đợi điều gì đó từ trong tâm hồn đám người xung quanh, và mỗi một lần như vậy, khi có điều gì đó tương tự xảy ra, tôi lại có cảm giác mình giống như một thằng khốn nạn. Có thể cảm giác như thế chỉ tồn tại ở những kẻ đã nướng hết sạch tiền bạc vào trò đỏ đen trên tàu với gã “bạn” đồng hành tình cờ. Dường như tất cả đều hiểu rằng, dính vào trò cờ bạc với kẻ lạ trên tàu là cầm chắc chuyện thua tới 99%, vậy nhưng, vì sao những kẻ này lại không dứt được ra khỏi cuộc đỏ đen như vậy để khi đã cháy túi, trong suốt một thời gian dài, họ luôn có cảm giác rằng mình thực sự là kẻ khốn nạn, điên khùng?

Tôi ngồi trong taxi, hút sang điếu thuốc thứ năm, lau nước mắt và nghĩ về tất cả những điều đã xảy ra. Trong một khoảnh khắc nào đó, ánh mắt tôi chạm vào mắt gã tài xế trong gương chiếu hậu. Gã hỏi tôi bằng cái giọng ngọt xớt: “Anh gặp chuyện gì vậy? Có cần giúp đỡ gì không?” Tôi thừa hiểu, gã hỏi để lấy lệ thôi, và tôi đáp rằng, chẳng có chuyện gì xảy ra sất, mọi chuyện bình thường. Gã còn

thủ cố tỏ ra thông cảm với tôi đôi lần nữa, và rồi cuối cùng thì chiếc xe cũng đưa tôi về đến nhà.

Bước ra khỏi xe, tôi chìa cho gã 200 rúp (giá trung bình từ trung tâm về đến nhà tôi), nhưng gã tài xế lại nói thông thêm câu gì đó đại loại như “thường thì người ta cho tôi 300 kia”. Tôi ném cho gã cái nhìn đầy khinh bỉ, sự khinh bỉ chỉ có thể có trong trường hợp này và chìa ra thêm một trăm nữa. Vừa bước tới cổng tòa nhà, một lần nữa tôi lại thầm cổ súy cho sự tầm thường dung tục, trắng trợn của thành phố này, khi để ý thấy tất cả sự ranh mãnh, sáo rỗng của một loại người quanh mình – cái đám sẽ áp tải bạn trong tình trạng máu me đầy người đến cái bệnh viện nào xa nhất trong vòng mười lăm phút, rồi sẽ an ủi bạn dọc đường và nhận tiền công từ bàn tay cứng đờ của bạn với giá gấp đôi so với quy định.

Tôi đi bộ lên tầng mình ở với những suy nghĩ như vậy rồi bước vào phòng, cởi giày, cứ nguyên xi cả quần áo như thế leo lên giường và nằm úp mặt vào gối.

Chúc ngủ ngon, Moskva!

Vô hồn

*Chỉ có tất cả chúng ta ở đây
Và chúng ta chính là những xác ướp.
Henry Miller⁽¹⁾ “Chí tuyến Bắc”*

Sáng hôm sau, trong cơn đau đầu đang hành hạ, tôi chui vào bồn tắm với với những ý nghĩ miên man về mọi chuyện xảy ra đêm qua, miệng nham nhát với mùi men chua đặc trưng của những kẻ tỉnh dậy khi già rượu. Và hồi tưởng lại cô nàng tối qua, đặc biệt là về chuyện của Xasa với thằng cha đồng tính nọ. Tôi tự ghê tởm mình, đến nỗi đã kỳ đi kỳ lại nhiều lần cơ thể bằng cái xơ mướp dưới vòi sen. Giá mà có cái xơ mướp có thể chùi rửa hết mọi vết nhơ bẩn trong tâm hồn. Và tâm hồn sẽ trở lại trong sạch, mãi mãi, hệt như mình của cái thời xa xưa cách đây hai mươi năm.

Tôi nằm trong bồn tắm, châm thuốc hút và ngẫm nghĩ, liệu có cách nào để những người thân của mình đừng què quặt như vậy?

Điều gì sẽ làm thay đổi con người họ? Điều gì sẽ làm thay đổi gương mặt, nhận thức cũng như cung cách hành

---

1 Nhà văn Mỹ.

xử của họ? Làm thế nào để băng qua được con đường từ lần sa chân đầu tiên vào chốn ăn chơi cho đến khi trở thành suy đồi và thoái hóa một cách nhanh nhất?

Chắc bạn chẳng bao giờ nghĩ ngợi vì có gì mà đám người bạn nhìn thấy hàng đêm trong các nhà hàng, quán rượu, cửa hiệu thời trang hay chương trình biểu diễn lại ít khi xuất hiện vào ban ngày ban mặt? Hoặc nói chung là bạn không hề gặp họ vào ban ngày? Thế thì họ biến đi đâu nhỉ – cái đám nửa người nửa ngợm giống nhau như đúc này?

Chẳng hạn, cá nhân tôi thường suy nghĩ về điều này. Và khi so sánh nhiều sự kiện với nhau – mà những sự kiện này nghe không được hợp lý cho lắm, tôi đi đến kết luận rằng cái đám người này đơn giản là không tồn tại. Không, đương nhiên là những phỏng đoán của tôi không có điểm gì chung với cái “thành phố xác ướp” này. Tất cả không đáng sợ đến thế. Mà nhiều lần khủng khiếp hơn...

Một nửa thành phố này đơn giản là không tồn tại. Theo tôi nghĩ, khoảng không gian bên trong đường Vành đai đang hàng đêm biến thành cái gì đó tựa như một trò chơi trên máy tính, nơi chỉ toàn đám người rỗng tuếch cư trú. Đã có những lúc họ từng là những con người bình thường với ước mơ giản dị, với “những tâm hồn, khí thế tuyệt vời”, với những mối lo cơm áo gạo tiền. Thế rồi, trong một khoảnh khắc nào đó, họ hiểu rằng, để biến thành nhân vật chính của các tờ tạp chí thời thượng, những nữ hoàng, người hùng

của sàn nhảy, hay các hiệp sĩ nhà hàng bên bàn nhậu, còn dễ dàng hơn. Họ biến cuộc sống của mình thành bầu không khí của những cuộc chơi mút chỉ và trở thành những cư dân chuyên lấy đêm làm ngày được tăng bốc nhất ở mọi góc ngách thành phố. Những ánh đèn đêm đã khiến cặp mắt họ không còn thích nghi với ánh sáng ban ngày, những bóng đèn trong nhà tắm nắng nhân tạo đã khiến họ không còn có khả năng tắm ngoài thiên nhiên dưới mặt trời, hàng tấn nước hoa và mỹ phẩm cùng ma túy và chế độ ăn kiêng dần dần khiến cơ thể họ trở nên tiều tụy, còn mớ tạp chí nóng bỏng cùng các chương trình giải trí trên truyền hình cũng làm cho não họ tiều tụy hết như vậy. Cuối cùng thì cả đám họ biến thành những chiếc bóng tựa như người vô hình chỉ có thể rời khỏi nhà khi đêm xuống, lúc thứ ánh sáng nhân tạo che giấu hết những gì nằm dưới lớp phấn son, dưới làn váy hiệu “Prada”, quần jeans “Cavalli” hay bộ comple “Brioni” – một sự trống rỗng được che đậy. Chính vì thế mà bạn chẳng bao giờ gặp họ ban ngày trên đường phố Moskva. Nỗi sợ hãi có ai đó sẽ nhìn thấy hai hốc mắt trống rỗng không con ngươi sau tròng kính râm hiệu Chanel với khuôn mặt được tô vẽ son phết buộc họ ban ngày phải ru rú ngồi nhà. Ngày là thời gian của con người, còn đêm – ấy là thời gian của xác ướp.

Dương nhiên, phán xét sự trống rỗng tâm hồn bằng kiểu cách ăn mặc và ngồi kiểu xác ướp trong một quán cà phê Pyramid nào đó hay là quán bar Ramzes và vừa chăm chú

xem những tấm ảnh chụp của đám dân chơi bao giờ cũng dễ dàng hơn là sống đời con người với đầy đủ hỉ nộ ái ố. Bất cứ ai cũng đều có mục đích của đời mình, còn xác ướp thì đương nhiên là không. Chúng chỉ có một sự tồn tại trong không gian trống rỗng.

Ban đầu chúng chỉ là một số rất ít. Dần dần, chúng càng ngày càng đông lên. Chúng cần có nơi chốn để mà giao tiếp với những người giống mình, để mà cảm dỗ họ vào guồng với mình và để nhân giống đội quân xác ướp. Rồi vào một ngày đẹp trời nào đó, cứ thử tin lời tôi xem, họ sẽ kịp nhân giống nguyên cả một thành phố. Và như vậy, khi cái đám xác ướp này tăng đột biến trên từng ki lô mét vuông diện tích hữu dụng của dăm ba nhà hàng, vũ trường, hết như loại nấm giết ruồi mọc sau cơn mưa axit, trong thành phố lại xuất hiện vô khối các shop thời trang, thẩm mỹ viện, vũ trường, nhà hàng hoặc quán cà phê. Đó là những chỗ mà bạn có thể thấy chúng hàng đêm.

Để đồng nhất bề bạn của mình giữa các đám khách chơi ở những chốn nói trên, (một số ít trong đó bây giờ vẫn còn là người) đám xác ướp cần một hệ thống định vị riêng của mình... Và lúc ấy, thế giới của các thương hiệu thời trang sẽ nhảy xổ vào hỗ trợ đám xác ướp này. Điều này giải thích tại sao đám xác ướp ăn mặc gần như theo một kiểu như nhau – danh sách các nhãn mác quần áo hay xe hơi hoàn toàn không dài lắm. Để làm quen với nhau, chúng

không cần phải ngồi hít, ve vãn, lòng vòng rào trước đón sau với những câu chuyện dài dòng cà kê dê ngỗng kiểu như “ai mặc đồ gì ở đâu và bay đi đâu nghỉ phép” như trước đây nhằm hiểu thêm về đối tác của mình thuộc thế giới nào. Giờ đây, chỉ cần dùng mắt thường coi cách ăn mặc của đám người ngồi sau bàn là đủ để xác định được chính xác đâu là xác ướp.

Bạn có thể cho rằng, tất cả các slogan gọi mời trên tủ kính kiểu như – “Bộ sưu tập mới hè 2004” và những trang đôi trong các tờ tạp chí bóng loáng với lời khuyên chọn màu sắc quần áo trong mùa này cùng khuyến cáo của các nhà tạo mẫu chắc chắn sẽ phản ánh sự chuyển động nhanh chóng của thế giới mốt? Ôi chao! Trên thực tế thì cái mốt trang phục đang thay đổi từng mùa để kẻ lạ không có chỗ mà chui vào thế giới xác ướp.

Ở đây mọi thứ cực kỳ đơn giản. Các phương thức giao tiếp của xác ướp cần đơn giản tới mức tối đa. Và để không thực hiện những mảnh khoe khó khăn hoặc không cần thiết phải động não, nhăn trán, đã có hẳn một bộ từ ngữ mã hóa mà chỉ cần buột miệng ra, xác ướp khác cũng hiểu ý nghĩa của cuộc trò chuyện này.

Ví dụ, khi hai nàng xác ướp gặp nhau, một trong hai nàng vừa ghé hông ngồi cạnh và điệu đà hôn cổ cô bạn, vừa nói:

- Xin lỗi em, đến hơi muộn tí. Ngày xem đi, – cô nàng quảng chiếc túi lên mặt bàn – ở Trechiankovka đấy.

Cô kia ngay lập tức hiểu rằng, cô bạn mình vừa lượn lờ mua sắm ở cửa hiệu thời trang Mercury trên mạn Trechiakov và thừa được vài chiếc túi, sau đó ghé T.R.E.T.Y.A.K.O.V Lounge uống cà phê, rồi đi xem giày dép của hãng Gucci và bởi vậy cho nên mới đến muộn.

Nếu như xác ướp trò chuyện với con người và nghe thấy câu gì đó đại loại như: “Được rồi. Tớ đến Trechiakov đi xem tranh đây”, – thì hẳn nó sẽ vô cùng ngạc nhiên. Và rồi, hẳn nó sẽ phải căng óc để đặt ra loạt câu hỏi dạng như “Tranh nào? Ở đó có những loại tranh nào thế?”.

- À, mới khai mạc triển lãm tranh của các danh họa Ý đấy.

- Cái gì? Shop “Prada” đã có catalogue mới rồi ư?

Rõ là xác ướp không có khái niệm về Viện bảo tàng hội họa Trechiakov ngoài chuỗi shop thời trang. Nói ngắn gọn, chỉ sau vài ba năm nữa, xác ướp sẽ học dần cách nói và chỉ trưng ra cho nhau xem những món đồ trang điểm hay đồ nghề của đám gái bao mới để rồi không phải căng tai kẻ khác ra bằng cái thứ âm thanh khác với loại nhạc nền mà đám DJ của nhà hàng chơi hàng đêm.

Chắc hẳn cái đám xác ướp này cũng nhanh chóng quên mất thói quen đọc sách. Nếu không thì làm sao bạn có thể giải thích được sự việc rằng nhiều tờ tạp chí bóng bẩy gần như liên tục đăng tải các bức ảnh từ các chương trình biểu diễn, các buổi lễ khai mạc hay lễ kết thúc bộ sưu tập mùa hè cùng nhiều chương trình khác tương tự như

thế? Không ít kẻ suốt ngày chỉ ăn rồi bận bịu với những xô chụp ảnh cùng các buổi tiệc tùng triền miên. Những xác ướp xem các bức ảnh một cách kỹ lưỡng. Khi nhận ra hình ảnh mình và đám bạn bè người quen trong đó, chúng sẽ vô cùng xúc động, dùng ngón tay chạm vào bức ảnh và kêu lên: “Tuyệt! Thông minh! Đáng cấp!”, hay những từ khác tương tự. Tôi nghĩ rằng, những dấu hiệu ước lệ ấy được đám này bắt chước ở đàn cá voi hay cá heo lúc chúng sục nước tung tóe bằng những tiếng kêu của mình để kiếm tìm đồng đảng.

Vừa thăm viếng tất cả các loại hầm mộ này trong bộ đồ khâm liệm, vừa xem bài điệu văn bằng hình in trên các tạp chí cùng đám bạn bè người quen, những xác ướp di động này soi ngắm bản thân mình và nói “Tôi cũng y như các anh chị vậy, mọi người thừa nhận tôi và ngược lại. Mình biết mình đang ở đâu. Tất cả đã được ghi chú rõ ràng, được chụp ảnh và thiết kế cho riêng chúng mình rồi. Không có thế giới khác tồn tại”.

Nói tóm lại, có một vỏ bọc bên ngoài cho cái không gian dành riêng cho đám xác ướp, một trò chơi máy tính với chế độ của một thành phố có thực dưới tên gọi “DÂN CHƠI ĐÊM”.

Roi vào thế giới đó, bạn luôn cần phải nhớ rằng, đó không phải là thế giới của bạn. Cũng chẳng phải là bữa tiệc của bạn. Đơn giản, bạn chỉ là một tên do thám không hơn không kém. Và nếu như còn chưa đặt ra mục tiêu cho mình là thực

hiện vụ nghi binh khi thử lôi kéo dù một ít đám xác ướp này quay trở về với bộ tộc của loài người, bạn chẳng nên ở lại quá lâu trong cái thế giới quái đản đó. Bạn sẽ có nguy cơ trở thành một xác ướp.

Thú vị thật, đúng không? Cái trò này diễn ra như thế nào, thật thú vị – vào một ngày đẹp trời nào đó, bạn sẽ có cảm giác mình là nhân vật trong trò chơi máy tính nọ. Trò chơi với kích cỡ 3D.

Ở đây không có kích cỡ khuôn mẫu nào khác. Toàn bộ cuộc sống của đám xác ướp là ba chữ D: Devochki⁽¹⁾, Dengi⁽²⁾ và Diler⁽³⁾.

Ở đây, chi phối tất cả là đám dân buôn. Đương nhiên, họ không giống với đấng tạo hóa trong bản anh hùng ca của các quốc gia vùng Scandinavia mà là một cái thứ gì đó giống như đám cơm giao thông đứng ở ngã tư lò mờ tranh tối tranh sáng của thế giới xác ướp. Và đám dân buôn này thì không có nhiều điểm chung với lũ buôn hàng trắng (cho dù nếu không có cái đám này thì ở đó mọi thứ khó mà diễn ra êm ả). Công việc chủ yếu của đám dân buôn này là kinh doanh những trò khoái lạc bằng việc biến người thành những thầy ma, xác ướp thông qua những tờ tạp chí mốt, nhà hàng, vũ trường, shop thời trang, radio và truyền hình.

---

1 Gái.

2 Tiền.

3 Dân buôn.

Hàng ngày, họ nói với đám xác ướp rằng, tất cả mọi thứ trong cuộc sống xác ướp được thiết kế chuyên biệt sao cho họ có thể nhận được những khoái lạc chất lượng nhất. Tất cả rất đơn giản, cái chính là làm sao thực hiện di chúc của đám dân buôn này. Tất cả các xác ướp đều phải ăn mặc, mang đồ có phù hiệu màu đỏ trong mùa này, vì nó đẹp. Mua những tờ tạp chí được in theo khổ chiếc túi xách của các quý bà đang rất thịnh hành hiện nay (địa chỉ bán những chiếc túi này được in cả trong tạp chí rồi). Nó có trong các nhà hàng mang tên gọi chỉ vồn vện có một từ (để cho dễ nhớ). Cái chính là – điều này không được phép trật ra khỏi nhịp điệu chung. Nhịp điệu ăn nhậu, chơi bời và dành lại trong đầu mình một khoảng trống nhỏ để nhét chút thông tin quảng cáo cần thiết mà đám dân buôn sẽ nhắc đến trong chương trình Fashion TV đêm nay. Tất cả những điều ngớ ngẩn còn lại, có thể liệng tất. Và lúc đó cuộc sống của bạn sẽ biến thành một thứ thực đơn nhắm nhí mà với nó, bạn có thể lựa chọn khoái lạc theo gu của mình. Thực đơn dài loằng ngoằng suốt một đời – không lẽ đó không phải là thiên đường trên mặt đất hay sao? Có gan từ chối không?

Đám dân buôn như thế đáng sợ hơn bất cứ đội quân buôn bán cocain nào. Với cái thứ ma túy của họ, đám xác ướp sẽ ngồi xuống nhanh hơn và không tụt xuống nữa. Thậm chí, đối với đám xác ướp, cú ngã nhanh nhất từ cái hệ thống này cũng được kết thúc bằng những mảnh vỡ khủng khiếp. Và

nếu có vì một nguyên nhân nào đó phải ngồi nhà vài đêm, ngay ngày hôm sau, các xác ướp sẽ chạy ra vét sạch mớ tạp chí một cùng những túi đầm, xe hơi, nhà cửa hay ăn uống trong một số cửa hiệu nổi tiếng. Điều cơ bản là không được trật ra khỏi nhịp điệu chung. Khi chơi bài bạn sẽ được nạp thêm năng lượng. Ý nghĩa của trò ăn chơi cũng chính là ở chỗ này. Đó là hệ thống duy nhất trong tọa độ và là kim chỉ nam cho việc xác định vị trí của mình.

Hoàn toàn dễ hiểu, đối với đám xác ướp, bất cứ thảm họa nào của loài người như lũ lụt, động đất hay sự va chạm của Trái đất với sao chổi... cũng chẳng hề khiến họ bận tâm, không gì có thể sánh được với chuyện đột nhiên các cửa hiệu thời trang, các tạp chí mốt, các thẩm mỹ viện hay vũ trường biến mất. Đối với họ thì đấy có lẽ mới là cơn đại hồng thủy theo đúng nghĩa của nó. Chẳng có Nôê nào giúp được. Họ sẽ thôi không hiểu là mình đang ở đâu bởi cái thế giới của họ đã biến mất, đã tan biến ngay tức khắc, giống như vật liệu thay thế đường ăn kiêng trong cốc cà phê espresso sáng của họ vậy. Cả cái hệ thống mà trong đó họ là một phần xương thịt có thể biến mất. Tất cả sự đơn giản và tiện lợi của bầu không gian, nơi mà họ chẳng cần phải nhăn trán suy nghĩ, chẳng cần phải biết nên đi đâu làm gì bởi đã có người khác hướng dẫn, cũng tan biến mất.

Điều này thực ra cũng đơn giản và tiện lợi. Hàng đêm, đám xác ướp đàn ông đi đến các nhà hàng, quán rượu để rồi cấp tay các em xác ướp mà mình thấy ưng mắt rồi lúi

đi hú hí. Và hàng đêm, các em xác ướp cũng đi đến nhà hàng quán rượu để rồi cặp kè với các anh giai xác ướp mà mình thấy khoái. Cả hai loại này đều có một điểm chung gần bó – ấy là tiền.

Là cái thứ tiền mà gã đàn ông trả cho đám dân buôn đã bán cho mình chiếc xe hơi đời mới để rồi làm lóa mắt đám gái xác ướp chốn vũ trường, quán rượu. Rồi gã lựa ra một vài em để tô điểm cho đêm chơi của mình.

Là cái thứ tiền mà ả đàn bà nhận từ tay gã đàn ông để thanh toán cho gã dân buôn khác đang chuẩn bị “tút” lại nhan sắc cho ả ở một salon SPA hoặc bán cho cô nàng một chiếc túi xách hợp mốt.

Nhưng, có một nghịch lý là, những đồng tiền này cũng sẽ lại bốc hơi khỏi đám dân buôn ngay trong đêm đó để rồi lại quay trở về với những gã đàn ông sẽ cấp phép cho họ mở salon ô tô. Hoặc lại quay trở về với đám cave sẽ bán cho họ sự ham muốn thể xác ngày hôm nay.

Hệ thống 3D chính là một vòng tròn khép kín từ các luồng tiền bạc. Nó giống như vòng tuần hoàn của nước trong thiên nhiên. Khác với vòng tuần hoàn của nước đang theo đuổi một mục đích chính là vật lộn cho sự sống, vòng tuần hoàn của các luồng tiền bạc đang vật lộn với sự đình đốn, ngưng trệ, héo mòn.

Depressia⁽¹⁾ là chữ D thứ tư mà người ta không nhắc đến ở đây. Người ta sợ nó và trốn chạy khỏi nó. Họ không muốn

---

1 Sự trầm uất, ủ rũ.

thừa nhận mình trong sự tồn tại của nó. Mà cái chữ D thứ tư này thì hiện diện khắp mọi nơi. Trong tách cà phê, trong đĩa Carpaccio⁽¹⁾, trong cô bé với khuôn mặt xám ngoét, trong tấm biển neon treo trên quầy bar, trong người gã bồi bàn đang đi lại trong gian phòng, trên chiếc bản lề, trong người gã đàn ông đang bước ra từ nhà vệ sinh. Nó không đơn giản là đang bay bổng trong không khí mà không khí đang tồn tại dựa vào nó. Nó là cơ sở nền tảng của tất cả mọi thứ trong cuộc đời này.

Đám xác ướp cố xua đuổi nó. Họ tổ chức những bữa tiệc linh đình không thể tưởng tượng, mua những bộ trang phục ngớ ngẩn với cái giá ngớ ngẩn (mà cái thứ tiền này, như đã nói ở trên, không có sức mua, mà chỉ đơn thuần mang tính chất tượng trưng) hoặc đổi nhân tình nhân gái xác ướp cho nhau. Họ cố tỏ ra điên khùng, mất trí, mà cái trí khôn của họ cũng làm gì còn.

Tất cả đều chán ngấy nhau và muốn trốn chạy tới một nơi nào đó, nhưng khổ nỗi, chẳng có chỗ nào để chạy cả. Vòng tròn di chuyển được giới hạn bởi cả khu vực dành riêng cho đám xác ướp, bởi các thẩm mỹ viện, cửa hiệu, vũ trường, nhà hàng, quán rượu giống nhau như lột, bởi các tờ tạp chí chất đồng cùng đám khách hàng giống hệt nhau. Và bạn sẽ thấy sung sướng khi được giao tiếp với con người,

---

1 Món ăn Ý làm từ loại thịt bò sống thái mỏng, ăn nguội kèm sốt bơ, giấm và dầu ô liu. Tên gọi của món ăn này gắn liền với họa sĩ lừng danh thời kỳ Phục Hưng Carpaccio (1455 – 1526).

cho dù họ chẳng hiểu gì về bạn, còn những gì mà họ hiểu được chắc chắn đó là đám xác ướp.

Quả thực là khu vực chuyên biệt mà thời hạn ra kết luận của bạn ở đó không được thể hiện rõ ràng. Chẳng ai bắt giam bạn ở đây, đơn giản là bạn tự nguyện chọn con đường của riêng mình mà lối về thì mù mịt. Chỉ còn nước kiên nhẫn chờ đợi, khi mà lớp vỏ bọc tự nhiên bên ngoài bị tiêu hao hết thì mọi việc sẽ dừng lại. Vấn đề duy nhất đôi khi khiến bạn cảm thấy khổ sở: ai là sếp ở cái khu vực này để quản lý tất cả? Ai sẽ chủ trì thực hiện các quy trình và chọn ra mẫu nhân vật để tất cả bắt chước?

Đôi khi, bạn đi đến kết luận rằng, cái thằng sếp ở đây chẳng ai khác ngoài bạn, cho dù nói đúng ra là cần phải đưa ra câu trả lời thế này: ở đây, mỗi một người đều sống trong hầm mộ được thiết kế bởi chính bàn tay của mình. Họ tự chọn ra cho mình mẫu người để bắt chước và trở thành sếp. Còn tất cả các ngôi hầm mộ cũng như các nhân vật ở đây đều giống hệt nhau, bởi vậy tất cả đám xác ướp không thể không giống nhau. Các xác ướp có chung một vũ trụ, một tôn giáo. Tên gọi của nó là – VÔ HỒN.

Nói trắng ra, tất cả lũ chúng ta đây cũng là những kẻ VÔ HỒN.

Bạn tham dự một buổi trình diễn một túi xách mới hiệu “Tod’s” và trông thấy cái đám yêu phụ độc ác mắt sáng lên, chạy lăng xá lăng xăng như trong cơn hỏa hoạn vậy, nhào nhào giật hết mọi thứ trên quầy hàng. Rồi sau đó, vào ban đêm, bạn gặp lại họ tại một nhà hàng mới mở – cái chốn đang muốn lọt vào danh sách những nhà hàng tốt nhất của tháng. Bạn nhìn thấy cả cái đám ma nơ canh ấy đang nhồm nhoàm nhai, ừng ực nốc với cảm giác hoàn thành sứ mệnh hiện rõ trên khuôn mặt. Và rồi bạn sẽ có cảm giác rõ rệt rằng, đối với cái đám này, ý nghĩa cuộc sống chính là việc kiếm củi ba năm thiêu một giờ, sẵn sàng dốc hết tiền bạc kiếm được để vung vỉnh ăn hút, sắm sanh quần áo, mua đồ trang sức... trong một vài tích tắc. Có thể là họ cũng chỉ thật sự vui vẻ trong cái khoảnh khắc bán mua này. Chỉ vồn vện trong mấy phút bán mua, khi họ chìa tiền ra để đổi lấy thỏa mãn nhục dục. Còn bây giờ, họ đang ngồi đây và nghĩ xem ngày mai sẽ làm gì. Có cách nào để khỏi buồn chán. Những lúc như thế này, trông họ rất giống đám vô gia cư ở New York mà trước đây, vào cái thời bao cấp, người ta đã mang chiếu lên truyền hình. Cái đám vô gia cư này ngồi trong các nhà tế bần công cộng, đầu đội mũ sùm sụp, tay đeo găng, những ngón tay thì bị đứt, đeo tấm biển trước ngực với dòng chữ : “VÔ GIA CƯ. SẼ LÀM VIỆC ĐỂ CÓ ĂN”.

Liếc nhìn những cái mặt vô hồn của đám xác ướp thủ đô, tôi những muốn treo lên ngực chúng tấm biển với dòng chữ: “VÔ HỒN. SẼ LÀM VIỆC ĐỂ CÓ ĂN (VÀ CẢ QUẦN ÁO,

ĐỒ TRANG SỨC NỮA)”. Bên dưới sẽ là logo của hãng Dolce & Gabbana.

Thảm họa thật. Không biết trong vòng trăm năm ta còn định tha hóa cái xã hội này đến mức nào đây. Nếu như trước đây con người giải bài toán mang tính toàn cầu diễn ra trong cuộc sống thì giờ đây, con cháu chút chút của họ giải bài toán làm thế nào để lọt vào vũ trường này và tồn tại một đêm nay. Nếu như vào đầu thế kỷ trước, các nhân vật anh hùng là những thanh niên làm cách mạng như Paven Cooshagin, thì ngày hôm nay hình ảnh đó đã được thay bằng một cậu trai đứng trước cửa vũ trường — những Paven chuyên kiểm soát vé. Khi được phỏng vấn, thì gã phỏng má trả lời những câu này nọ ngớ ngẩn và đưa ra lời khuyên, làm thế nào để nhanh chóng trở thành một thằng ngu thành thực. Hấn, cái gã Paven soát vé, chính là gã chúa tể thứ thiệt của khúc bi ca. Vì chính gã bảo vệ này quyết định rốt cục bạn có được kết nạp vào thế giới xác ướp hay không, bạn đã tiến đến đủ gần với cái thế giới này hay chưa.

Nhưng điều kinh khủng nhất lại không nằm trong sự tồn tại của cái thế giới đó. Mà là trong sự tồn tại của đám người đang sẵn sàng thuyết giáo những điều nhảm nhí của thế giới đó, sẵn sàng nghe theo những lời khuyên dụ và tự nguyện trở thành xác ướp.

Và tôi cứ nằm ngâm mình trong bồn nước đã nguội lạnh, đầu nghĩ mông lung về chuyện không hiểu mình đã sắp tới gần hầm mộ hay chưa. Về bản chất, đã từ lâu tôi đặt một chân vào đó. Tôi đã hoang phí tháng ngày trong quỹ thời gian của mình chỉ để nhận được sự trống rỗng của những đêm ăn chơi nhậu nhẹt, những buổi trình diễn hay những cuộc liên hoan ngoài trời. Cả đám các chuyên gia tổ chức, chủ nhà hàng, chuyên gia thiết kế hay dân buôn đều rất hoan hỉ với mặt tôi. Họ lôi kéo tôi, và tôi đang bắt đầu trở thành cái bóng. Ban đầu tôi nghĩ rằng, tốt hơn hết là người ta nên mặc cho tôi những thứ quần áo hợp mốt. Còn bây giờ thì tôi lại thường nghĩ rằng mình đang muốn trở thành một trong những xác ướp ấy. Và tất cả những cái hầm mộ ấy đang chiếm một diện tích khá lớn trong cuộc đời của tôi. Vậy tôi khác bãi sinh lầy ở điểm nào? Hay là không phải như thế. Cái gì sẽ kéo nổi tôi ra khỏi bãi lầy này? Tôi sẽ ở lại trong cái chốn Babilon này hay sẽ phải tìm ra cho riêng mình một thành Kitega⁽¹⁾?

Tôi bước ra khỏi bồn tắm, quấn chặt khăn tắm, rằng bắt đầu khua lập cập. Không chỉ lạnh, mà còn cảm thấy sợ nữa. Ở đâu đó trong phòng, điện thoại di động của tôi đang réo. Tôi bước tới đó, lục tìm trong túi áo vét và trả lời. Đầu dây bên kia là giọng một người quen nào đó mà mãi tôi chẳng hình dung được mặt mũi ra sao. Gã nói với tôi:

---

1 Kitega là thành phố được giải phóng khỏi âm mưu xâm lược của đế quốc Mông Cổ vào thế kỷ thứ 13.

- Chào. Hôm qua thế nào, nhậu vui không?

- Bình thường thôi, – tôi trả lời.

- Anh đang làm gì đấy?

- À, ngồi nhà thôi.

- Ồ, hay vậy? Ha-ha-ha

Lúc này, tôi ném cái điện thoại vào tường mạnh đến nỗi có cảm giác rằng, nó bị móp méo thật. Chiếc điện thoại nảy xuống sàn nhà và nằm dưới chân tôi, màn hình tắt ngóm, nhưng micro thì không hiểu sao vẫn còn hoạt động.

- Alo, anh có đó không? – câu hỏi từ đầu dây bên kia. – Tôi chẳng nghe thấy gì cả. Anh biến đâu thế?

Tôi lấy chân giẫm lên chiếc điện thoại, rồi cuối cùng nó cũng im bật.

Và tôi nghĩ rằng, thực sự tôi cũng đã biến mất rồi...

Mạng Internet

*Nhưng đến lúc đó thì tôi biết
cần phải gọi tên họ như thế nào.
Đó là những MC giả mạo
Casta “Những tay MC giả mạo”*

Ngày chủ nhật bắt đầu đối với tôi bằng việc lướt web. Tôi mở laptop, chui vào Internet và gõ địa chỉ *www.litprom.ru*. Màn hình hiện ra một phối hợp hai màu của liên bang Xô Viết với vô sản các nước và những kỳ vọng không thành về một đế chế. Tất cả những cái đó sẽ là những viên đá tảng cho hệ tư tưởng Nga trong chừng dăm chục năm nữa. Màu của tất cả bái vật mà với chúng, bất cứ một thằng oắt con nào mới chỉ học xong bậc phổ thông cơ sở, chỉ cần uốn lười một chút xíu thôi trong vòng mười lăm phút, đã có thể lừa phỉnh ngon ơ vô số bà già hay các học sinh trung cấp, cao đẳng với mục đích bòn mót mấy đồng bạc mua chai rượu, bao thuốc giải sầu.

Trên trang chủ của cái web site phản văn hóa này (như người ta vẫn thường gọi như vậy) treo một câu slogan: “Thành trì tinh thần cuối cùng trên Internet”. Có lẽ, kẻ lập

ra cái trang web ngớ ngẩn này đã có lúc từng loay hoay đi tìm cái gọi là “tư tưởng dân tộc Nga” hoặc đơn giản là định mĩa mai, chế nhạo mọi người.

Luồng khách chủ yếu đến với trang web này là cái đám cuồng chữ vớ vẩn, các nhà thơ đang khổ sở vật lộn với những vần thơ theo kiểu “đêm ấy – con gái” hay “em chỉ là đám đất đen – xin đừng đắm đuối nhìn em thế này”, đám nhân viên văn phòng rồi việc giết thời gian, dân nghiện hút, những người theo chủ nghĩa dân tộc lầm lạc, những kẻ vô tích sự kiểu như tôi hay bọn bần tiện, hèn mạt khác. Đôi khi, trên trang web này, cũng gặp những bài viết thực sự đáng chú ý – chuyện lũ trẻ tâm thần của đám cư dân tại đây, những cuộc khẩu chiến thường xuyên diễn ra nhằm phô diễn khả năng sử dụng mớ tiếng lóng và các loại từ kiêng kỵ, hoặc những câu chuyện về cuộc sống cùng cực của người dân Nga nồng đượm giọng hài hước dân dã. Nói chung, nếu như web site này không tồn tại có lẽ mới là chuyện không bình thường

Tôi thỉnh thoảng vào trang web này để thư giãn, giải trí. Thật ra, có chứng kiến sự trầm uất, ủ rũ của người khác vì bê tha ma túy, rượu chè hay nỗi ám ảnh cơm áo gạo tiền, sự bế tắc vô vọng trong cuộc sống, những khó khăn mà người ta khó có thể vượt qua mới thấu hiểu một sự thực là còn những tình cảnh không chịu đựng nổi trong cuộc sống.

Tôi mở trang chủ của web site này và nhìn thấy banner làm lóa mắt độc giả với nội dung như sau:

“Tusa Lit-Proma. Độc giả và các nhà văn gặp mặt nhau vào lúc 18.00 hôm nay tại quán bar Kruzka trên phố Kurski”.

Tiếp đó là vài ba câu chuyện cười cùng dòng chữ “ai cũng phải có mặt”. Tôi click vào banner và rơi vào phần Góp ý với hàng trăm bài nhận xét, góp ý hồ hởi của đám cư dân mạng trong sự hân hoan chờ đón cuộc gặp mặt với các đồng nghiệp nát rượu giống mình. Đọc vài trang, tôi cảm thấy thật ghen tỵ với cái đám người này, và trong tôi bắt đầu nảy sinh mong muốn được cùng tham gia hay sẻ chia với họ.

Khi mà bạn có cảm giác rằng sự tồn tại của mình thật vô nghĩa và ngu xuẩn, số phận sẽ run rẩy đẩy bạn đến với đám người vô nghĩa và xuẩn ngu hơn. Sau một hồi suy nghĩ, tôi thấy rằng bỏ ra cả một buổi chiều lang thang trên mạng với đám cư dân nát rượu, tưởng tượng mình là văn sĩ hay kẻ nổi loạn, có lẽ còn hay hơn rất nhiều so với việc đối thoại và nốc whisky ở vũ trường tối qua. Sau vài giờ đồng hồ, tôi đã đắm mình vào cái cộng đồng lưu manh này – một cộng đồng yên ắng như trái đất với ba đặc trưng cơ bản và cổ xưa: rượu bia, những vòng ôm đàn ông say mềm và từ “đồng chí”...

Mối lương duyên của tôi với Internet bắt đầu từ 5 năm trước. Trong khoảng thời gian này, tôi đã vượt qua một chặng đường từ kẻ nhút nhát, amater và dốt nát trong sử dụng chương trình Outlook Express đến một cư dân mạng hăng say thật sự. Ban đầu, mỗi một bức thư điện tử đối với

tôi đều là một câu chuyện nho nhỏ thật lãng mạn. Làm thế nào để viết thư một cách lịch thiệp và nhã nhặn? Làm sao để kết thúc một lá thư? v.v... và v.v... Song cái đám nhận thư, theo như hình dung của tôi, có lẽ cũng chỉ rất một lũ dốt nát như tôi thôi – những kẻ có thể gửi fax một cách dễ dàng, song viết một bức thư điện tử thì cứ y như thực hiện một chiến công tình báo vậy. Dần dần, tôi cũng tin rằng, nghi thức viết thư kinh doanh gần như không được phổ biến lắm đối với thư điện tử và thật ra, mọi thứ ở đây đơn giản hơn, nhanh hơn và ngắn gọn hơn. Câu cú không dài dòng, cầu kỳ, bóng bẩy.

Tôi viết tất cả những điều đó là bởi giờ đây, cái đám người hay gửi công văn giấy tờ hoặc bất cứ thứ của nợ nào qua máy fax đều khiến tôi bức mình, khó chịu, còn cái lũ ngu khi nói với tôi những câu đại loại thế này “Tôi nổi máy anh với thư ký riêng của tôi nhé, cô ấy sẽ đọc địa chỉ e-mail cho anh và anh cứ gửi thư theo địa chỉ đó nhé. Sau đó có gì cô ấy sẽ đọc thư anh cho tôi nghe”, chỉ tổ làm tôi chán không buồn nói. Cái địa chỉ e-mail của mình là một thứ gì đó riêng tư giống như điện thoại di động, và chia sẻ cái riêng tư đó với loại thư ký ngu đần chẳng phải là dấu hiệu đẳng cấp gì, mà chỉ càng nhanh chóng chứng tỏ rằng người này đang sống trong thời kỳ đồ đá, và tất cả công việc tương lai của bạn với con người này sẽ chỉ mang lại toàn những bức dọc hay thất bại mà thôi.

Và tôi đã truy cập vào Internet, vào cái thế giới khác thường và kỳ ảo này. Một thế giới đầy ắp tranh ảnh khiêu dâm, những câu tục tĩu, thế giới của những công dân lỗ mãng mà không hề có sự kiểm duyệt nào. Một thế giới được tạo ra cho đám thất nghiệp, vô công rồi nghề, đang muốn thỏa mãn cơn tưởng tượng đồi bại của mình. Và cũng chính vì thế mà người ta thích chui vào Internet. Còn tôi thì thấy thật buồn cười với những câu phát ngôn linh tinh của một kẻ phóng đảng – kẻ tự mạo danh là “nhà sáng lập Internet Nga”, “tác giả của những dự án nổi tiếng nào đó (những thứ dự án đã chết ngắc tự thuở nào rồi)”, rằng Internet – “không chỉ là công cụ truyền thông mà còn là một dịch vụ xuất sắc dành cho các hoạt động mua bán qua mạng, đầu cơ chứng khoán hay tìm kiếm thông tin hữu ích”.

Ồ, chúng ta thừa biết loại thông tin này là gì, khi gã nhân viên văn phòng hết giờ ăn trưa gõ mấy chữ như thế này vào ô tìm kiếm “trinh nữ trẻ mút b. quái vật”, hoặc từ “gái điểm qua mạng”. Và thế là xong. Bạn có biết là những kẻ lần đầu tiên mò vào Internet thường gõ cái từ đầu tiên nào không? Đương nhiên chẳng có từ nào kiểu như “thị trường chứng khoán” hay “mua hoa” cả. Cái từ đầu tiên mà người ta hay gõ và là điểm xuất phát cho những kẻ tập tọe mới mò lên Internet – ấy là từ FUCK. Và dễ hiểu là, cái đường dẫn đầu tiên có chứa từ này sẽ không bao hàm những câu kiểu như “Fuck! How beautiful is Shakespeare’s books” mà là hàng loạt các web site khiêu dâm, nơi Roco Sifredio đang

làm tình với Cicciolina⁽¹⁾ trong vai nữ hoàng trong phim “Hamlet 46 centimet”.

Tôi đồ rằng, có đến 75% cư dân mạng mới toanh bắt đầu lộ trình vào Internet với cái từ này. 24,5% nữa thì gõ những từ ngữ gì đó chuyên biệt hơn, ví dụ như “Có thể mua thuốc cai heroin ở đâu?” hay “Làm quen với gái”. 0,5% còn lại có thể là những kẻ thực sự muốn mua hoa, cổ phiếu hay cái gì đó tương tự.

Tôi cũng không là trường hợp ngoại lệ. Tha hồ chui vào bất cứ đường dẫn nào kiểu như “hai thanh niên lớp trên bóc trình Tanhia mười lăm tuổi” hay “cô giáo dạy hóa gạ gẫm một học sinh nam lớp mười” (điều đáng nói là học sinh nam lớp mười này trông hệt như ông bốn mươi vậy). Tải bất cứ thứ âm nhạc nào từ Internet và mục sở thị những bức hình tục tĩu mà cái đám chính trị gia và các ngôi sao thuộc ngành công nghệ giải trí thực hiện một cách ghê tởm, tôi cảm thấy thật nặng nề khi tranh luận về tất cả những thứ rác rưởi này. Khi bạn gửi tất cả những đường dẫn bẩn thỉu nhất đến cho đám người thân, bạn bè, và cái đám này trả lời bạn trăm lần như một thì bạn lại bắt đầu công cuộc tìm kiếm những người bạn mới khác qua Internet. Và điều lạ lùng nhất là bạn rất dễ dàng tìm kiếm được những kẻ đồng đảng như thế này.

Thật tình thì trên mạng Internet luôn đầy ắp đám người cô đơn và lạc lõng trong cuộc sống, đám người sẵn sàng mài dũa

---

1 Diễn viên điện ảnh Ý chuyên đóng phim cấp 3.

quần trước màn hình máy tính tới ba giờ sáng để tranh luận các vấn đề về hiệu ứng nhà kính hoặc gửi cho nhau những câu trích dẫn tục tĩu trong tác phẩm của Sorokin. Internet là một thứ có sức hấp dẫn ghê gớm là vì vậy. Ngoài ra, nó còn là sân chơi lý tưởng để mọi người có thể giao tiếp với nhau, nó mở ra cho con người đủ loại cơ hội hay khả năng, ví như khả năng mà chúng ta đã đọc được trong sách viễn tưởng, hay khả năng biến hóa thần thông.

Trên thực tế, Internet cũng là nơi mà con người có thể nặc danh để làm một việc gì đó. Nó có thể giúp một gã bần cố nông trở thành trùm tài phiệt, một gã súc sinh trở thành công tử tài hoa, một kẻ say xỉn tối ngày trở thành linh hồn của doanh nghiệp, một gã đàn ông trở thành một ả đàn bà (những trường hợp này thì đầy rẫy) hay ngược lại. Riêng tôi đã từng biết nhiều trường hợp, ví dụ như một thằng oắt sinh viên nào đó sống chỉ bằng tiền học bổng dặt dẹo tận cái vùng Ural xa lắc xa lơ, trong vai một thương gia thành đạt (đương nhiên là chưa vợ) hàng mấy năm trời liền thư đi thư lại với một mỹ nhân thủ đô. Thật thú vị là cô nàng mỹ nhân “tuổi chừng hai mươi lăm” trên thực tế lại là một nữ sinh trung học mặt đầy trứng cá.

Thật là ngớ ngẩn nếu cho rằng mạng Internet là nơi rất những người thần kinh chập mạch. Thì có thể cái tỷ lệ này cũng không phải là nhỏ. Nhưng thực tế, chẳng có đám “tâm thần trên Internet”, “những kẻ cuồng dâm trên mạng” hay

“những kẻ dị dạng từ trạm điều khiển không gian” nào. Cũng chẳng phải là kết quả hoang đường của sự đột biến tế bào. Cộng đồng cư dân trên mạng Internet – chính là bạn và tôi. Vâng, đúng thế, đó chính là bạn đang gửi tin nhắn qua ICQ cho cô bé vừa quen qua mạng trên một diễn đàn 5 phút trước “Anh chỉ muốn thọc vào em ngay trên chiếc bàn bần thủ này thôi”. Đó chính là gã đồng nghiệp của bạn đang cười khà khà đều cẳng sau khi đăng lên mạng những lời nhận xét cho bức ảnh “Bé gái và ngựa” mà ai đó đã cất công tung lên mạng. Cái đám tác giả của những bức ảnh với xác người chết, những thân người bị nghiền nát hay những bức hình khiêu dâm cứ thế theo lũ dân ngụ cư đến công sở, có thể đang gặp bạn trong tàu điện ngầm hoặc ngồi đâu đó ở bàn bên cạnh trong quán cà phê.

Có thể, ngoài đời thực họ là “nhân viên kinh nghiệm chuyên bán hàng máy móc kỹ thuật”, còn trên mạng, họ sống cuộc sống của Bill chim gái hay Alena trụy lạc. Và họ viết, họ vẽ, họ phát ngôn trên đó toàn những thứ mà nếu nghe ngoài đời thực, có lẽ bạn sẽ hóa điên trong nháy mắt.

Chuyện ẩn danh cũng được tự do đến mức bất nhã trên mạng. Chính nó là chất xúc tác giúp cho cái đám yêu tinh bộc lộ bản thân mình một cách rõ nét nhất – cái đám mà xưa nay luôn ẩn nấp ở những góc khuất nhất trong nhận thức của bạn. Ha-ha, thật thú vị để nhìn thấy khuôn mặt bạn, khi mà đọc những dòng này, bạn bước đến gần cô trợ

lý béo ú của mình ở công sở và nhìn thấy cô ta đang thoăn thoắt gõ bàn phím thư từ với chàng hoàng tử của mình trên Internet, những dòng kiểu như “Anh có tưởng tượng được rằng cặp giò trong làn vớ mỏng của em vắt lên vai anh ra sao không”.

Thế đấy. Còn bây giờ hãy thử hình dung rằng trong tích tắc, cả văn phòng tự nhiên tràn ngập đám tài phiệt, đám mỹ nhân dân đảng, ẻo lả, đám nhà văn, dân chơi nhạc hay lưu manh chuyên nghiệp. Thú vị lắm, phải không? Ôi, cặp giò ai đang vắt vẻo trên vai bạn vậy?

Tất cả cái đám đồng nghiệp then thò, e lệ và chăm chỉ, cần cù đồng loạt cúi mặt nạ và trở lại cái hình thù của mình như vốn có. Nói đúng hơn, trở thành những người mà họ đang thực sự muốn hướng đến: những gã súc sinh, những kẻ đồi bại, thoái hóa, những tên tán gái nham nhở, những mỹ nhân khó gần, những quý bà bất hạnh và những ả điểm dân dật, trác táng.

Mạng Internet lôi cuốn người ta rất nhanh. Bạn có thể tìm người quen các kiểu trên đó, từ web site của đám hâm mộ đội Spartak cho đến đám vô công rồi nghề bệnh hoạn chuyên gân cổ tranh cãi về cách tốt nhất để chế ra loại thẻ từ việc bán đấu giá thông thường, dân ghiền game, lập trình viên, bọn hacker, những kẻ xung động thỏa dục, đám đồng tính, dân nghiện hút, văn sĩ nghiệp dư, đua xe tốc độ cao, đám loai choai với các kiểu quần áo chim cò luộm thuộm,

lòe loét, đám đầu trọc, hippy, đám phát xít mới, bọn ngốc, đám nghiện tình dục, các quý bà nội trợ, đầu bếp, dân mê xe hơi... nói chung là đủ cả mọi thành phần. Chỉ cần có một chút hào hứng mào đầu, ắt sẽ xuất hiện đám đồng tư tưởng. Tất cả họ đều hiện diện ở nhiều chương trình chat chít, diễn đàn, hộp thư góp ý, trang chủ, web site hay cổng thông tin kiểu “cộng đồng những người yêu thích tranh luận về các dải ngân hà” và “câu lạc bộ những thành viên tinh tú của mạng Internet” (có cả loại này).

Tất cả đám tín đồ ưa nói chuyện chính trị, hùng biện về số phận của nước Nga, đám du đảng vô văn hóa, đám doanh nhân mạng chuyên lừa nhử các nhà đầu tư thiếu cận đốc tiền vào cho cái triển vọng huyền hoặc kiếm được hàng triệu đôla trên mạng Internet, đều thống nhất lại thành một cộng đồng riêng biệt. Cộng đồng của những kẻ thất bại. Cộng đồng của những kẻ bị gạt ra khỏi xã hội vì hoàn toàn vô dụng, đang ngủ quên trong cái ảo tưởng của bọt bong bóng xà phòng có tên là mạng Internet. Họ làm như vậy là nhằm quật ngã hàng nghìn thằng khốn không biết mô tê gì về cái tiền đồ tối tăm của mình hoặc hàng chục dự án ma mãnh nào đó đắm trong quán cà phê “OGI” hay thắm đắm mùi hút hít ngoài bếp hoặc được tranh luận xì xèo trên các diễn đàn hoặc trong các blog cá nhân.

Những đám khác sống trong mạng là bởi ngoài cái khoảng không hấp dẫn đó, chẳng còn một nơi chốn nào để tồn tại. Đây là đám vô gia cư thể tinh thần, bất tài, vô dụng, dặt dẹo,

tồn tại như những cây ma. Ngoài đời thực, đó là những chuyên viên quản trị mạng, những nhân viên làng nghề, dốt đặc cán mai trong các công sở, các công ty quảng cáo, những chuyên gia thiết kế web mà cả chục năm ròng chẳng rặn ra được sản phẩm nào, những phóng viên chuyên mục cấp thấp – nói chung là tất cả những ai đang cảm hận cả thế giới này đã không trao cho họ quyền thực hiện khát vọng vươn tới đỉnh cao. Và họ chỉ còn biết cách trút giấc mộng Napoleon vào Internet, nơi họ được trở thành những lãnh tụ tinh thần với đám thần dân đồng ý tưởng. Những bản tuyên ngôn rỗng tuếch nặng hàng megabai được thêm mắm thêm muối bằng những ngôn từ bịp bợm hay câu chửi rửa, những câu khẩu hiệu nhảm tai kiêu như “Hãy thử, hãy làm, hãy nghỉ ngơi”, “Anh Cả đang dõi theo bạn” hay “Tôi – kẻ thù của dân tộc”. Dĩ nhiên, chỉ trong nháy mắt, cả lũ đệ tử vô công rồi nghề, lập dị, vô văn hóa liền xúm đen xúm đỏ xung quanh cái đám này chỉ với một mục đích – có thêm bạn nhậu vào cuối tuần. Những người “hiểu mình, hiểu tư tưởng của mình”.

Dần dần, việc này nhuộm màu sắc hoang tưởng, bệnh hoạn. Thật nực cười khi nghe đám này khệnh khạng tâng bốc nhau, gán cho nhau những chức danh to tát như “nhân vật PR chủ chốt của mạng Internet”, “nhà báo/văn sĩ tài năng nhất của mạng Internet”, hay “doanh nhân thành đạt nhất của mạng Internet”, hoặc “nhà tư tưởng của mạng Internet”, rồi họ giới thiệu nhau với những người “ngoại mạng”. Đường

như cái đám rỗng tuếch thích huênh hoang khoác bộ cánh thô bỉ mang theo mình mặt nạ và đang dựng lên trước mặt bạn một lễ hội hóa trang, nhưng để lộ tẩy mình là một kẻ khác. Nói một cách chính xác, mạng Internet là một chiếc mặt nạ cho đám người vô thừa nhận. Ai không cần mặt nạ, nghĩa là không cần đến mạng Internet.

Dương nhiên, trong đám người sử dụng Internet cũng có không ít cá nhân tài năng, và thực sự họ không hề xoàng. Nhưng ngoại lệ đó chỉ làm nổi bật luật chơi. Nếu so sánh số dỏ người dỏ ngòm, cái đám thần kinh chấp mạch, ngu dần đó với những người bình thường, tử tế khác, âu là bạn đang so sánh mình với người thợ đào cát tìm vàng đang phải cật lực đào bới hàng tấn đất đá trước khi tìm ra thứ kim loại quý ấy. Tuy nhiên, xin nhắc lại, tất cả đều giống như trong cuộc sống thực. Trong một nghìn người thì chỉ có một cá thể có khả năng chống lại sự đề tiện, hèn hạ, bẩn thỉu của thế giới xung quanh để trở thành một con người biết nghĩ.

Sự khác biệt duy nhất giữa thế giới ảo của mạng Internet và thế giới thực nằm ở chỗ, trong thế giới ảo này, con người có cảm giác rõ rệt hơn. Bạn thấy đấy, một kẻ chết tiệt nào đó bỗng nổi trội lên giữa đám thành viên của trang web nào đó, và rồi, cứ thế những cư dân mạng xúm đen xúm đỏ xung quanh, người này sẵn sàng giẫm lên chân người kia để cố len được vào đám đông đó nhằm ghìm hãm cái hình mẫu nổi trội kia xuống. Nếu như trong cái thế giới thực, lời nói

thường cũng để gió bay, còn trong thế giới ảo này, những câu, những từ đã được ai đó phát ngôn ra, hẳn vẫn còn lưu giữ trên mạng. Bạn cứ thử đọc những mẫu đối thoại trên Internet để thấy rằng ban đầu chỉ có một mống khơi mào, vậy là cả đám ùa theo, bắt chước nhau, cứ như tuyết lở. Họ đồng thanh chửi bới ai đó và bịt miệng nạn nhân cho tới khi diễn đàn đầy ăm ắp những lời thóa mạ giống hệt nhau. Bất cứ một phát ngôn “lạ” nào mang tính tích cực cũng sẽ bị chìm ngấm trong cái biển nước đen kịt này. Nó cũng giống như cái đám học sinh phổ thông của cộng đồng Internet đang giẫm chân lên thành viên mới tập tọe chui vào mạng. Và nên gọi cái mạng Internet của Nga là Internat⁽¹⁾. Internat dành cho những kẻ luôn thất bại.

Trong thời gian này, tôi có quan tâm tới một số tác phẩm văn học của Sorokin, Pelevin, Bolmat, Elizarov... và hay chui vào mạng để giao tiếp với cộng đồng các tín đồ văn chương. Rồi sau khi đã mệt mỏi với những trận tranh cãi triền miên của đám tín đồ này về chuyện Sorokin có xực cả phân không, Pelevin có phải là dân nghiện hút không... tôi rơi vào một thế giới toàn những kẻ không chỉ chuyên bàn luận mà còn rồi việc sáng tác với giọng điệu tương tự. Và họ đã sáng tác thì không tồi, có khi còn hay hơn đám văn sĩ kể trên.

Ô, những thứ này đối với tôi sao mà thú vị và mới mẻ đến thế. Những cuộc tranh luận về nền văn học đương đại

---

1 Tác giả chơi chữ - Internat, có nghĩa là trường nội trú, ký túc xá dành cho học sinh phổ thông.

Nga, cơ cấu xã hội, cuộc chiến chống lại các tập đoàn đa quốc gia, nền văn hóa đại chúng, vận mệnh của nước Nga mới, sự mâu thuẫn với phương Tây. Sao tất cả đám bạn bè trên mạng của mình lại thú vị và thông minh đến thế. Nhiều người trong số họ viết thật hay, thật uyên bác. Trong mỗi một câu trả lời là những thách thức xã hội, trong mỗi một đoạn văn là nỗi buồn và sự đau khổ triền miên của kiếp người. Nếu so với đám tác giả của những bài viết về sự tàn phá của heroin thì Berrouz William – chỉ đáng là đệ tử. Những bài viết của đám này mệnh mang một nỗi buồn thăm thẳm (mà bạn thừa hiểu rằng, tác giả của chúng chỉ là cái đám trẻ con vất mũi chưa sạch nhưng cứ khênh khặng tự cho mình là ma vương của muôn thời). Thế còn đám con gái trên mạng thì sao? Nếu như chính mắt mình chưa nhìn thấy cái đám ấy thì có lẽ bạn vẫn cứ tưởng rằng chúng là Blavatskaya⁽¹⁾, là Svetaeva⁽²⁾, Mata Hari⁽³⁾ hay tệ nhất thì cũng phải là một cô nàng sexy, nuốt chửng cùng lúc cả chục thằng đàn ông và nhìn mỗi thằng mới đến với cái nhãn mặt khinh bỉ.

Vào một khoảnh khắc nào đó, tôi có một cảm giác không được rõ rệt cho lắm, rằng hình như tôi đang có được cái điều mà bấy lâu nay tôi đang tìm kiếm cho riêng mình. Đó là những con người CHÂN CHÍNH có tâm hồn thực thụ theo đúng nghĩa của nó. Những con người tuyệt vời, biết

---

1 Nữ văn sĩ Nga 1831-1891, người sáng lập ra phong trào thần trí tại Nga.

2 Nhà thơ nữ của Nga.

3 Nhà biên kịch, diễn viên múa người Hà Lan.

suy nghĩ, biết đoàn kết, biết giữ bỏ hết những thứ phù du trong bộ sưu tập Cavalli, trong ánh đèn mờ của vũ trường hay những chiếc xe hơi bóng lộn, những chiếc điện thoại không giới hạn cuộc gọi của công ty cấp riêng cho họ. Và như vậy, cuộc cách mạng bắt đầu từ đây và nó đang chờ đợi tôi – một con chiên cuối cùng đang lầm đường lạc lối trên cõi dương gian đầy rẫy sự dối trá này đồng thời đang che giấu ngọn lửa tâm hồn ẩn trong những kho áo khoác hiệu Pal Zelier. Dường như, chỉ một chút nữa thôi là tôi bác bỏ hết tất cả cái hành trang cuộc sống của mình, giẫm đạp dưới chân tất cả những giá trị vật chất và phi vật chất để gia nhập vào cái đám du thủ du thực trên mạng và trở thành một trong những thành viên của cái cộng đồng đáng kính đó.

Cũng phải thừa nhận rằng, tôi không bị phụ thuộc vào những thứ ảo giác như thế này quá lâu. Tất cả kết thúc chóng vánh ngay từ lần “chạm mặt” đầu tiên với đám cư dân mạng nổi loạn trong một chương trình offline tại cái tổ quỷ “Tretchi Put”. Có tham dự cuộc họp, mục sở thị tất cả cái đám công dân mạng gồm ghiếc đang nốc bia, chứng kiến đám con gái tập đầy hộp thư của bạn bằng những lá thư ngổ ngẩn, đám thanh thiếu niên chuyên lên mạng xem sex và thủ dâm tại chỗ, tôi chẳng còn một chút niềm tin nào vào cuộc sống này nữa. Có gặp cái đám này, tôi mới vỡ lẽ ra rằng, mục đích của những kẻ tự phong cho mình là nhà cách mạng thực chất cũng hời hợt, sơ sài như đám

thường dân trong xã hội. Đốt tiền, kiếm bạn nhậu và hú hí với đám gái dung nhan trung bình kém mỗi khi say.

Lời khuyên của tôi dành cho bạn là thế này: nếu có vào Internet và nhìn thấy đám người thú vị nào đó đang khiến bạn ngạc nhiên về kiến thức triết học phi thường hay khả năng múa bút điêu luyện, điệu nghệ, đừng bao giờ dại dột mà gặp gỡ họ bên ngoài mạng. Hãy cứ thưởng thức những thứ mà bạn ngưỡng mộ họ ở khoảng cách xa, nếu không muốn chuốc lấy sự thất vọng ê chề.

Chúng kiến tất cả những việc này, tôi hiểu rằng, đương nhiên là trong họ hoàn toàn không tồn tại những Berrouz William, Che Guevara hay Oruella. Tất cả thật nhạt nhẽo, sơ sài và vô vị. Hiểu được như vậy, tôi bắt đầu đánh giá các bài viết cũng như những lời phát ngôn của họ theo một cách khác. Và đúng một tuần sau, tôi đi đến kết luận rằng, tất cả các câu chuyện, “thành quả lao động”, khẩu hiệu hay tuyên ngôn chỉ là một thứ nước quả tổng hợp từ văn xuôi hoặc thơ ca của đám văn sĩ thời nay, của các ký giả, chính trị gia phát biểu trên truyền hình, chỉ có điều, chúng được gia giảm bằng những ngôn từ tục tĩu. Còn tất cả những lời phát ngôn của đám này cũng chẳng có gì khác hơn là đi sao chép lại những trích dẫn của nhiều người khác, từ Goebbels⁽¹⁾ cho đến Solzenisun⁽²⁾ và tự nhận vợ là của mình. Những câu phát

---

1 Bộ trưởng bộ tuyên truyền của bộ máy phát xít Đức.

2 Solzenisun Alexander Isaevich – sinh năm 1918, nhà văn nổi tiếng của Nga.

ngôn này được đăng lên các diễn đàn, tùy thuộc vào “đảng phái” nào mà nhà hùng biện đang tham gia. Chủ nghĩa phát xít, hay Chủ nghĩa Đại Xlavor.

Thật thú vị là, khi đám “tù chung thân” (trong mạng) này được tăng thêm vài trăm bạc lương, thì cả cái tổ chức bí mật của họ kết thúc rất nhanh hết như khi mới bắt đầu. Và họ trở lại là những nhân viên hăng hái, nhiệt tình, vô văn hóa (những kẻ chống đối toàn cầu hóa, nửa tỉnh nửa quê) như vài ngày trước thời điểm tăng lương.

Điều đó cũng xảy ra y hệt đối với đám gái vô học nhưng cuối cùng vẫn giăng lưới chài được chồng đầu vào đấy. Kinh khủng là ở chỗ tất cả cái đám sâu bọ vừa lên làm người này lại là những kẻ bảo vệ đến cùng tín ngưỡng công sở, bởi vì họ nhớ rất rõ bốn thằng cùng nốc chung một chai bia Baltika như thế nào ngoài bến tàu điện ngầm. Và bởi vậy, bây giờ thay vào chỗ của Kurt Cobain⁽¹⁾/Che Guevara⁽²⁾ là Lavandos — chúa tể của tiền bạc. Họ phụng sự vị chúa tể này và dâng hiến những tế vật sang trọng là các đồng nghiệp của mình, bởi hình như sự khủng khiếp không muốn gia nhập vào trong cái thế giới này – thế giới của các “đồng chí” hay “bạn nhậu”. Và trong tâm hồn cũng đã phơi phới tung bừng một niềm hạnh phúc khát khao nhưng đồng thời cũng đáng khinh miệt. Trong cái

---

1 Ca sĩ chính và thủ lĩnh của ban nhạc rock huyền thoại Nirvana. Năm 1994, ca sĩ nghiện bạch phiến này đã tự vẫn.

2 Người anh hùng của châu Mỹ La tinh.

cảnh nô lệ tôi tớ công sở này, thật tình họ còn tệ hơn cả đám xác ướp.

Và lúc đó tôi coi cái cuộc tụ tập này chẳng khác gì một vườn bách thú lớn. Tôi đâm ra coi thường đám cư dân mạng, nhạo báng và miệt thị họ, thậm chí là trả thù họ. Vâng, tôi trả thù họ vì một ốc đảo của thế giới khác đã không hình thành, vì sự vỡ mộng kế tiếp, vì sự thất vọng, ngao ngán, vì sự giả dối mà tôi gần như đặt hết niềm tin vào đó cũng như sẵn sàng ngụp lặn trong đó.

Rồi cái giai đoạn này cũng trôi qua. Tôi trở nên thường xuyên tham gia vào các buổi nhóm họp của đám này để nghe về những câu chuyện nhỏ nhen, ngớ ngẩn, yếm kiến những gương mặt mới của cộng đồng, những nhà tư tưởng bóng bẩy, khệnh khạng. Nói chung là tôi đang lặn ngụp trong một bầu không khí hoàn toàn khác, một thế giới với sự bần cùng, nạn say rượu, phê ma túy, của những câu chuyện về sự bất bình đẳng của thế giới, những trí thức nửa mùa nát rượu, đám đầu trọc và đủ thứ khác. Đối với tôi, điều này chỉ là những buổi dạ hội phản thời thượng với sự trống rỗng trong một chiếc vỏ bọc khác mà thôi. Sự trống rỗng trong vỏ bọc tiết kiệm dành cho đám chủ của hàng bán đồ giảm giá ở mạn Zulebin chẳng khác bao nhiêu so với sự trống rỗng trong chiếc hộp đựng quà sặc sỡ dành cho cửa hiệu "Podium". Cứ thử tin tôi đi.

Tuy nhiên, tôi vẫn cứ tiếp tục lặn ngụp trong cái thế giới nửa tỉnh nửa quê này để hiểu rằng – liệu tôi có rời bỏ cái tiền đồ vô vọng cùng những chai bia rẻ tiền của thế giới đó và liệu rồi tôi có đánh mất hết khả năng hân hoan cùng cuộc sống ngay trong cái thế giới thời thượng này không.

Và hôm nay, tôi diện chiếc quần jean mài sòn rách, chiếc áo khoác màu xanh hiệu “Paul & Shark” lôi ra từ đáy tủ, chân dân đôi giày mô ca cũ lục ra từ trong tủ. Nói chung, trông tôi cũng chẳng đến nỗi nào. Đó là những thứ cần có cho một kẻ đang chuẩn bị nhập cuộc ăn nhậu mới với cái đám nửa tỉnh nửa quê nhưng chắc là sẽ chẳng thừa tiền mà đi bao chúng.

Tôi bước ra phố, rất nhanh đã bắt được taxi, tôi đọc địa chỉ quán bar và ngã lưng ra ghế. Gã tài xế xe Vonga có vẻ giống một nhà địa chất, râu quai nón, tuổi chừng 45, tay bám chặt vào vô lăng và mắt dán vào nền đường. Cứ trông cái cách gã không hề quay đầu sang phía tôi vì sợ không tập trung trong lúc lái xe thì có thể hiểu rằng, đối với gã, công việc điều khiển chiếc xe thật là khó chịu. Nhưng, có lẽ cái công việc khó chịu này lại là nguồn thu nhập chính nên gã đành phải chấp nhận. Liếc nhìn sang gã, tôi nhớ lại câu chuyện cười cũ rích kể về một ông chồng chở vợ đi chơi, cũng không dám ngoảnh sang trò chuyện với vợ mà cứ dán chặt mắt vào nền đường rồi hỏi vợ:

- Cửa sổ mở à em?

- Vâng.

- (Quay đầu sang bên trái và khạc nhỏ.) Khỉ thật!

Tôi bật cười. Gã tài xế nén cơn sợ hãi, quay sang tôi. Tôi để ý thấy mắt gã lộ rõ căng thẳng, buồn bã và đầy sợ hãi.

- À, tôi cười cái chuyện người ta nói trên radio ấy mà – tôi trấn an gã.

Im lặng một lúc. Bờ vai gã tài xế có vẻ lỏng ra một chút, và gã tiếp tục nhìn xuống nền đường. Sau đó, sự căng thẳng lại quay trở lại.

- Mà tôi có bật radio đâu. Xe tôi không có radio mà, – cuối cùng thì gã cũng lên tiếng.

Lại một lúc im lặng khá lâu. Bây giờ thì tôi đang cố nghĩ cách để trả lời gã. Tình huống thật khôi hài, nếu như không muốn nói là ngớ ngẩn.

- Vâng, thế mà tôi cứ ngỡ là có mở radio, – tôi cố lái câu chuyện. – Nghĩa là, tôi cứ ngỡ rằng radio có làm việc. Tai vớ vẩn thật. Nay anh biết không, có một ban nhạc có cái tên như thế đấy. Cái đám ấy hát những giai điệu gì đó kiểu như “mãi trẻ trung, mãi say”.

- Không, – gã trả lời bằng giọng sợ hãi. Và, giống như là lời xin lỗi, gã thêm: –Tôi không quan tâm lắm đến nhạc hiện đại.

- Tôi cũng vậy, nói chung là cũng không quan tâm lắm. Xin lỗi anh.

Tôi chợt nghĩ rằng, gần như là hàng ngày tôi có nói với mọi người là tôi luôn muốn lẩn tránh họ càng nhanh càng tốt hay những câu nhảm nhí nhăng cuội mà chẳng thèm suy nghĩ về những gì mình phát ngôn, cũng chẳng thèm để ý xem cách nói năng của mình có gây ra phiền muộn gì cho người đối thoại hay không. Song, rất ít khi tôi rơi vào những tình huống căng thẳng như thế này. Tôi hiểu rằng, mình thường lẩn tránh mọi người bằng cách như vậy, và có thể đưa ra hai kết luận: hoặc người ta coi tôi là đồ bỏ từ lâu rồi, hoặc phần lớn cái đám hầu chuyện tôi là những kẻ ngu si đàn độn và chẳng mảy may bận tâm đến những gì mình nghe thấy. Cả hai kết luận trên đều chẳng ra làm sao cả và cũng chẳng gieo chút tích cực nào đối với thực tại xung quanh tôi.

Chúng tôi cứ thế lặng im. Sự yên lặng chính là thứ nhạc tốt nhất, có đúng không nhỉ? Tôi liếc nhìn xuống bít tất trong đôi giày mô ca của mình và lắng nghe đầu theo nhịp nhạc đang lừng phùng trong đầu tôi. (Trong đầu tôi đang vang lên bài hát của Moby – “We’re all made of stars”, mặc dù nhà địa chất không hề biết gì về điều này). Gã tài xế giống như một con cú vọ, cứ phăng phăng đi mà chẳng mảy may để ý đến cột đèn xanh đèn đỏ trên đường. Gã còn liên tục gãi má và râu một cách rất nhanh, rất mạnh, như kiểu đang lo lắng, trông rất giống lũ chó dùng cẳng sau gãi bọ chét. Cái hình ảnh này khiến tôi căng ra, ngược lại, sự hiện diện cũng như cái lắc đầu của tôi đã khiến gã tài xế căng thẳng và bực bội.

Đến nơi, gã tài xế nhận tiền rồi cục cằn vọt thẳng. Có lẽ gã cho rằng tôi là một thằng tâm thần, trong khi tôi lại nghĩ rằng gã là một thằng nghiện có thâm niên, hoặc tín đồ ma túy, hoặc đệ tử lưu linh, cho dù thực tế không phải là như vậy.

Bar Kruzka là một chốn đủ ghê tởm đối với đám sinh viên, học sinh phổ thông lớp cuối, đám nhân viên cấp thấp trong các công ty thương mại nhỏ, đám nhạc công bất tài, đám con gái ma mút hay lũ du côn đầu gấu. Bia ở đây cũng dở ẹc, (bản thân tôi không uống bia nhưng có thể đánh giá được qua hình thức bên ngoài của nó), ngoài ra còn có một số đồ uống nặng đô khác hay vodka loại rẻ tiền. Khách hàng của quán bar này đến đây chủ yếu là để thưởng thức món saurma⁽¹⁾ bằng thẻ miễn phí (kiểu saurma này đang trở thành “món ăn dân tộc Nga” đối với đám thực khách nói trên, giống như món shushi dành cho tầng lớp trung lưu vậy. Nói đúng ra, saurma là món shushi dành cho người nghèo. Nhanh, no và rẻ). Khủng khiếp thật, và cái món này thật sự mang lại nhiều lợi nhuận cho các ông chủ nhà hàng. Quán chật cứng, khách xếp hàng ở quầy bar, ly cốc chẳng đủ để mà phục vụ, đám bồi bàn lằng xằng chạy tới chạy lui mà chẳng nhớ nổi 300 gram whisky khách gọi ba bốn bận. Khắp quán chỉ thấy toàn đám khách say, những xấp tiền nhàu nát, ẩm ướt vì vấy bia rượu nằm trên bàn, những anh chàng bartender không kịp dứt ra khỏi đám khách hàng phú

---

1 Món ăn có nguồn gốc từ vùng Kapkaz của Trung Á làm từ thịt nướng và dưa chuột, bấp cải cuộn lại chấm với nước sốt.

nông mỗ hôi nhể nhại. Nói chung, mọi thứ đều tạm cả. Muốn trở thành người giàu có thì hãy làm việc cho người nghèo.

Một đám cư dân mạng khoảng vài chục móng ngồi vào hai chiếc bàn dài ghép lại. Trên bàn là la liệt rượu vodka, bia nhưng đồ nhậu hơi ít, và cứ nhìn vào đó thì có thể thấy là đám này không phải là dân rừng rỉnh tiền. Có lẽ, con Pêgat⁽¹⁾ không phải là Con Đam Ma có phép tiên trong bộ phim hoạt hình dùng móng vuốt để cấu xé và xung quanh thì vung vãi đầy vàng. Tuy nhiên, chỉ cần quan sát những gương mặt nhàu nhĩ của khối người trên cái vũng lầy văn chương này, bạn sẽ hiểu vì sao con quái vật đó lại biết dùng móng vuốt để cấu xé, nên nhớ rằng, động tác cấu xé này rất mạnh. Tôi bước đến chiếc bàn, bắt tay người quen, rồi người ta xếp cho tôi một chỗ ngồi, tôi liền gọi whisky và bắt đầu quan sát từng thành viên.

Ba đứa con gái ngồi quanh bàn bắt đầu nhìn tôi chăm chap. Tôi mỉm cười một cách thân thiện, hòa đồng với tất cả mọi người, đặc biệt là với đám gái này. Một em hỏi tôi xem tuần sau tôi có định đi xem chương trình hòa nhạc nào đó trong cung văn hóa “Gorbunov” hay không. Tôi trả lời là giờ thì chưa biết được, nhưng rất có thể sẽ đi rồi rót whisky mời cô nàng. Điều này ngay lập tức khiến gã thanh niên ngồi cạnh cô nàng tỏ ý khó chịu. Có lẽ, gã đến đây một cách có chủ ý và đang định giở trò gì đó với cô nàng. Gã bạn hán ngồi cạnh tôi cũng bắt đầu căng ra, và tôi cảm thấy mình

---

1 Pegasus: con thi mã, thi húng.

là là đầu mối của mọi mâu thuẫn, xích mích, trung tâm của mọi chuyện hay những tên gọi đại loại vậy. Và cũng bởi tôi có nốc whisky nên mọi chuyện mới ra chiều khiêu khích. Cô gái không được xinh xắn, mặt mũi chẳng tươi tỉnh gì, và đối với cô nàng thì tôi quả là một chàng hoàng tử. Cứ cho rằng đám thanh niên ngồi cạnh đang say mềm, túi rỗng tuếch, mặt xanh lét thì tôi đúng là hoàng tử và thậm chí còn là thái tử. Và đương nhiên là cái đám vô sản tồi tệ này, cả trai lẫn gái, không thể có một cơ hội nào để so sánh với tôi... Nói chung thì tôi cảm thấy thật ngạo nghễ, và cái cảnh này khiến tôi cảm thấy vui vẻ hơn là căng thẳng. Tôi đang cố làm dịu bớt bầu không khí căng thẳng để lái câu chuyện sang hướng khác và đề nghị mọi người nâng cốc. Cả đám hỉ hả gật gù.

Cả nhóm chia thành ba phe. Bốn nhà văn say mềm ngồi cuối bàn, bảy gã và ba đứa con gái nhai ranh có vẻ tỉnh táo hơn đám nhà văn đang tranh luận rôm rả về hoạt động của đảng xã hội Limonov⁽¹⁾ và sáu gã khác ngồi quanh một chàng trai béo tốt với vẻ mặt thông minh, cặp kính tròn, lún phún râu. Anh chàng này nói cái gì đó rồi rót vodka từ chiếc bình cổ, ngừng nói và nhìn thẳng vào mặt từng người như muốn đánh giá hiệu quả của ngôn từ mà mình vừa phát ra. Vì ngồi ở chính giữa phe thứ hai, tôi thử len vào tranh luận cùng họ.

Trên bàn là những tờ giấy in từ trang web NBP – những bài viết của Limonov với cái tựa nghe khá kêu – “Thư ngỏ

---

1 Tên thật là Eduard Veniaminovich Savenko (sinh năm 1943) – nhà văn, nhà tư tưởng và là nhà hoạt động chính trị tại Nga.

từ lãnh tụ” cùng những bức ảnh nào đó. Một trong những thành viên tham dự cuộc vui này – gã đàn ông mặt mày nhẵn nhụi có tên là Ivan mặc bộ đồ màu đen, đọc to:

“Tôi cần phải nhắc lại với những ai coi tôi là thủ lĩnh của đám thanh niên hung bạo, rằng tôi là một trí thức Nga làm cách mạng và ngang hàng với Radisev, Gersen, Bacunin, Chernusevsky... Nói một cách chua chát, tôi cũng chẳng kém cạnh lãnh tụ của giới trí thức Grigory Aleseevich Yavlinsky, và tôi nghĩ rằng, với tư cách là tác giả của 37 tập sách, tôi trí thức hơn so với ông ta. Còn đám đông đồng hành cùng tôi – đó là tầng lớp trí thức trẻ của nước Nga, “thế hệ trẻ trung và lạ lùng”.

Limonov là điều duy nhất mà HỌ không dám bôi nhọ. Đảng phát triển, đám thanh niên làm việc có kỷ cương hơn. Báo chí cũng chẳng thể coi thường chúng tôi được. Cổ phiếu của thành viên đảng xã hội làm náo động cả cái đầm lầy báo chí. Hãy thử xem là họ bỏ nhào vào chúng tôi ra sao! Người ta hiểu rằng, mẹ kiếp, sắp tới chúng tôi sẽ mang đất nước này, dân tộc này trả lại cho nhân dân. Còn tình hình ở các tỉnh thì nói chung là đáng sợ. Quan chức địa phương thì vô thiên ủng và nạn bần hàn nhan nhản khắp nơi trong khi sự chịu đựng thì đã cạn kiệt. Nước Nga đang nuôi mầm thai cách mạng. Thần dân của đảng xã hội trở nên nổi tiếng một cách hoang dại. Chỉ cần một chút, độ nửa bước chân thôi sẽ là chấm hết. Mầm thai cách mạng sẽ quét sạch cái đám người quyền lực toàn năng này như bùn đá thôi, — Ivan nói.

Cụm từ “nước Nga” và “nhân dân” được gã nhắc đến với khí âm đặc biệt. Đường như những từ này mang lại cho gã sự khoái cảm, giống như cơn khoái cực dâm vậy. Tôi để ý thấy một người quen của mình trong một cuộc nhậu cũng nói đến từ “đa quốc gia” và “toàn cầu hóa” với âm khí y hệt như vậy, mặc dù cả gã khùng lẫn tay người quen của tôi đều sử dụng những từ như thế này để nhấn mạnh sự gắn bó của mình vào một tổ chức nhất định trong xã hội. Cũng có thể họ sử dụng những từ này như một cách nhằm chứng tỏ mình trong mắt những người xung quanh, tuy nhiên, điều này không có nghĩa rằng những vấn đề của dân tộc hay quyền lợi chính đáng của tất cả hành tinh này trong thời đại toàn cầu hóa đều khiến họ để ý đến.

Đám đông im lặng một cách đầy ý nghĩa. Tôi nghĩ chẳng hiểu các nhà tư tưởng cách mạng thô thiển, và một đám trí thức cực đoan này bị cuốn hút bởi những công thức cầu kỳ như “nhóm”, “kẻ man rợ”, “trí thức Nga kiểu cách mạng” (từ cuối cùng nghe như một chiếc pháo hạm nhẹ kiểu “Rusich”), “nước Nga mang bào thai cách mạng” đến đâu. Trong mỗi một dấu phẩy là một tư thế không thể tưởng tượng được, là chiếc mặt nạ của sứ mạng cao cả, của ý nghĩa vĩ đại và đủ thứ khác. Và đằng sau những cụm từ này là sự trống rỗng, sự mù mờ, thiếu vắng cả những mục đích nào đó, thiếu vắng lý tưởng và tư tưởng thay đổi mọi thứ cho tốt đẹp hơn. Điều ngớ ngẩn cơ bản nhất ở đây – đó là sự nhỏ mọn, bon chen

của mục đích sống kiểu bữa tiệc, chiếc xe hơi bằng tiền tài trợ hoặc tiền bao của kẻ khác. Họ tham lam muốn có những thứ đó bằng mọi giá để bước vào thế giới của quyền uy và chỉ nhớ đến đám dân đen đứng vào đêm trước khi diễn ra chiến dịch bầu cử kế tiếp.

Và cũng thật là đáng sợ khi hình dung rằng, điều gì sẽ xảy ra nếu như cái đám người này, bằng cách nào đó, lên nắm quyền. Họ sẽ biến đất nước này thành cái quán bar Kruzka nào đây khi đang muốn che đậy bằng mong muốn gột rửa nó từ những thói tha, đê tiện của “chế độ tội phạm cũ”. Đương nhiên là đám này không dùng vodka để gột rửa, vấn đề là ở chỗ đó. Tôi cứ hình dung rằng, không biết họ sẽ thỏa mãn đến thế nào khi xử lý chúng tôi – cái đám nhân viên trung và cao cấp. Lúc đó, cái đám tài phiệt nhanh chân cao chạy xa bay, còn tầng lớp trung lưu lừng danh sẽ buộc phải đóng vai những nhà chuyên chế xây dựng vương quốc của mình trên máu của người lao động giờ đây đang đứng trước tòa án linh thiêng. Chẳng ai nhớ đến danh tính những kẻ đã bòn rút hết nguồn tài nguyên, nhưng những “kẻ báo thù nhân dân”, những thông tin nóng sốt về các tài khoản cá nhân với chủ nhân của chiếc xe hơi sang trọng nhất ngoài sân, chủ nhân của những chiếc đồng hồ đắt tiền cùng những bộ complê lịch lãm, thì lúc nào cũng có thể tìm ra được. Thật tình thì việc triệt hạ những kẻ mà mình đã từng “ăn” của họ dăm chục một trăm cũng còn dễ chịu chán so với việc vật lộn với đám triệu phú đã nhanh chân

cao chạy xa bay. Sau đó, tất cả sự dè tiện này được đám điên khùng vô công rồi nghề phát tán đi khắp vùng và rồi bây giờ họ đang ngồi bàn luận nhiệt tình về số phận của chúng. Nói chung là họ đang ngốn nốt mảnh thây thối rữa của nước Nga, mặc dù, đương nhiên tất cả những thứ này là sự tưởng tượng của tôi và các cuộc cách mạng sẽ kết thúc khi chưa được bắt đầu, ngay khi có khoản đóng góp đầu tiên khá hậu hĩnh của nhà tài trợ và chỉ là thứ để nuôi béo đám thủ lĩnh. Cái đốn mạt dè tiện lại chiến thắng cái ác⁽¹⁾ và cứ như thế.

- Tôi có cô bạn gái Nadia, thứ bảy chủ nhật tuần trước bị bắt về đồn công an – một cô gái tuổi chừng 20 với khuôn mặt dễ thương, trí thức, biết cách ăn mặc và khá điệu đà, kể lại. – Bạn ấy cùng một cô bạn gái và hai cậu chàng nữa định đêm đến dán biểu ngữ cùng ảnh Fantomas trước cửa văn phòng FSB⁽²⁾ kèm dòng chữ “Tôi là Fantomas, còn lũ chúng mày là đồ cút đái!”. Thế là cả lũ bị tóm cổ, bị tống vào đồn, giam 8 tiếng rồi sau đó được thả ra. Cô bạn đã kể lại những chuyện khủng khiếp diễn ra ở đó. Cả lũ không bị đánh, nhưng nói chung cách đối xử của đám nhân viên FSB thì đúng là theo kiểu mật thám Đức.

- Thế cô ấy muốn gì vậy? Cô ta muốn huân chương “vì sự nghiệp phụng sự Tổ quốc” chẳng? – tôi hỏi. – Lẽ ra cô ta

---

1 Tác giả chơi chữ - đây cũng chính là tên một đĩa CD nhạc rock của nhóm Underwood.

2 Cục An ninh Liên bang.

nên ngồi nhà hay hú hí với thằng bồ hoặc đi xem ca nhạc, phim ảnh chứ việc quái gì mà lại dính tới cái chuyện ngớ ngẩn kia?

Cô bé trở nên lúng túng. Nàng ta đồng đánh làm dáng với những nhà cách mạng trẻ tuổi, và cuộc trò chuyện với đám này diễn ra có vẻ như rất tâm đầu ý hợp. Có lẽ cô nàng cũng biết rằng cậu con trai kia sẽ trả lời hộ mình, cái gã mà cô nàng đang định chặn dất, (còn tôi thì nghĩ rằng, sự hiện diện của các cô nàng trong những phong trào có hơi hướng chính trị như thế này thường cũng chỉ đi đến một kết cục cuối cùng là chơi bời và qua đêm trác táng). Và tôi bẻ hết mọi lập luận của cô nàng, can thiệp bằng những nhận xét khá logic. Còn số đo trí tuệ của cô nàng chỉ dao động giữa cái ý nghĩ đúng đắn trong sự kháng biện của tôi và cái khao khát được ra vẻ là một cô gái cực đoan, buống bỉnh (cho dù sinh ra trong gia đình tử tế).

- Không ngớ ngẩn đâu, – Vanhia bênh bạn. – Chúng ta phải đứng lên để chống lại cái chế độ phát xít này bằng mọi cách, trên mọi phương diện. Nước chảy đá mòn mà.

- Vanhia, – tôi nói, – thế cái chế độ tội phạm này gây cản trở gì cho riêng anh? Thế này, anh ngồi đây ba hoa khoác lác về những cuộc cách mạng của nợ nào đó, về cuộc sống cơ hàn của dân chúng hay những chuyện chết tiệt này nọ. Anh, một chàng trai trẻ tuổi, có sức khỏe, có tương lai, triển vọng. Anh đang muốn làm gì đó để rời bỏ cái hội nửa tỉnh

nửa quê này chẳng? Để làm việc thì nhẹ nhàng, kiếm cô bé nào đó rồi cùng nàng đi xả hơi ở biển, thừa áo khoác loại khá. Thế anh còn muốn gì nữa, việc gì mà anh còn dính đến những cái thứ ngớ ngẩn kia?

- Ngớ ngẩn ư? Ha-ha! – Vanhia cười gằn. – Anh biết đấy, đối với một nhà thơ thì đấy là lời khen, và nếu như anh muốn xúc phạm tôi thì sắp đạt được rồi đấy. Làm việc à? Vâng, thì tôi đang thở không ra hơi đây, thế mà anh lại nói rằng, nó cố cản trở tôi. Nếu như anh và nhiều người giống như anh không tranh luận theo kiểu thiển cận như thế này mà mở thật to mắt ra thì có lẽ các anh sẽ hiểu ra là chúng ta đang đi đâu.

- Thế ra anh là nhà thơ kia đấy? Anh có in tác phẩm nào không? Hay là chỉ toàn những thứ viết cho riêng mình xem? Hay cái chế độ tội phạm này không cho in? – tôi tiếp tục nhạo báng.

- Chúng tôi chẳng có gì để nói với anh cả. Ngày hôm nay, hành vi không phục tùng của những người yêu nước sẽ làm suy yếu chế độ. Ngày mai, hàng trăm nghìn chàng trai cô gái sẽ cùng nhau xuống đường khắp mọi phố phường của nước Nga. Chúng ta đang đứng trước ngưỡng cửa của cuộc chiến tranh bảo vệ Tổ quốc, và tiếp theo sau mọi việc sẽ đơn giản thôi. Bây giờ chúng tôi cùng anh tạm ly vì cái ê kíp nhậu nhẹt này, nhưng ngày mai thì chúng ta lại thuộc về những chiến tuyến khác nhau giống như kẻ thù giai cấp ấy.

- Vania, về các chàng trai thì tôi hiểu. Nhưng tôi nghi ngờ vào con số hàng trăm nghìn người, các anh giỏi lắm hào được một vài trăm người thôi. Chứ còn đám con gái, các anh lấy đâu ra chừng ấy?

Lúc này, cô bé ban nãy có gương mặt trí thức nhất chen vào. Cô nàng chìa ra cho tôi xem mấy tờ giấy in ra từ trang web nọ, trong đó có hình mấy cô gái thuộc nhiều lứa tuổi khác nhau với ngoại hình và cách ăn mặc khác nhau. Tờ giấy có chung một cái tựa “NHỮNG BẠN GÁI TÁC CHIẾN CỦA CHÚNG TA”.

- Này, ngắm xem, – cô nàng nói với tôi. – Hay là anh nghĩ rằng, tất cả các cô gái trẻ đều chỉ biết lượn lờ chốn vũ trường? Chúng tôi có rất nhiều người. Nhiều, nhiều hơn anh nghĩ đấy.

Gã trai ban cho cô nàng ánh mắt tán đồng, rồi sau đó bắt đầu lườm nguýt tôi. Cô gái trình trọng lướt nhìn hết các thành viên có mặt, hệt như một nữ hoàng trong dạ tiệc của đám cực đoan. Đám đông im lặng và khoan khoái nghĩ đến cảnh một tư tưởng gia tép riu và nữ đồng chí cách mạng mới nổi Klara Zetkin⁽¹⁾ sẽ cùng nhau họp đồng tác chiến xé nát xác kẻ thù tư tưởng của mình. Tôi chăm chú liếc nhìn các bức ảnh. Ánh mắt của tôi chạm vào bức ảnh chụp hai cô

---

1 Klara Zetkin: nhà hoạt động của phong trào công nhân Đức, một trong những sáng lập viên Đảng Cộng sản Đức.

gái (một trong hai cô rất giống Natalia Medvedeva⁽¹⁾) đang choàng tay ôm ngang hông nhau. Trên tay hai cô đeo chiếc băng có hình một biểu tượng.

- Thế nào, – không nhìn được cười, tôi nói, – thời mười lăm tuổi, tôi cũng bị mê hoặc bởi biểu tượng và đồ đồng phục có pha vẻ đồng tính của loại máy bay cường kích CA. Theo tôi hiểu, các cô gái này chẳng quan trọng mình chơi trò gì và dán những bức hình này vào đâu trong tư thế khóa thân, trên trang web damocka.ru hay trên người đám thành viên đảng xã hội của các bạn. Tôi hy vọng rằng các cô gái sẽ thực hiện tốt chức năng của mình?

- Theo nghĩa nào? – cô nàng cảnh giác đề phòng.

- À, theo cái nghĩa là... cánh con trai sẽ chiều chuộng, vuốt ve các cô gái? Này, Vanhia, có muốn làm như thế với các cô không?

- Có gì đáng cười nhỉ. Thế anh tưởng mình trông rất thông minh với cái thói trơ tráo ấy hả? – Vanhia hỏi.

-Ồ không, Vanhia, tôi nghĩ rằng, điều gì sẽ xảy ra nếu như cô gái xinh đẹp dễ thương này... à mà, các anh cũng được chụp ảnh chứ? – Cô gái cụp mắt nhìn xuống và nói “Không quan trọng” – Thế đấy, nếu như cô gái này gắn cuộc đời mình với một chàng trai dễ thương như anh thế kia, người đang nghiêng ngả, dao động giữa chuyện tự thực hiện, sự

---

1 Nữ diễn viên điện ảnh nổi tiếng của Nga.

ngạo ngễ mơ mộng giả tạo với trò chơi cách mạng thì chắc chắn sẽ nảy sinh ra một vấn đề về số phận của nước Nga, triển vọng của quỹ gien di truyền, sự lệ thuộc rượu chè quá sớm, các vấn đề xã hội chưa được giải quyết ổn thỏa, các vấn đề về lối sống. Nói chung là một đồng tất cả mọi vấn đề quan trọng đối với thế hệ trẻ với quan điểm sống tích cực. Tương lai của con cháu chúng ta phụ thuộc vào chúng ta... hay là như thế nào?

- Đừng có áp đặt như thế, – Vanhia dần từng tiếng, – chúng tôi đồng tâm với nhau bởi chúng tôi chẳng quan tâm đến những vấn đề nhỏ mọn của anh như nhà hàng, quần áo hay xe cộ. Khi anh giải quyết những vấn đề chính trị của đất nước, đừng nghĩ đến bản thân mà là phải nghĩ đến tất cả nói chung. Chỉ lúc đó, những cái riêng tư mới nhường chỗ cho những vấn đề chung, những ham muốn hẹp hòi, thiển cận xung quanh chuyện cơm áo gạo tiền sẽ được thay thế bằng cuộc sống tinh thần. Xã hội sẽ trở nên thống nhất vì lợi ích chứ không phải tối tăm với cái thứ bóng tối đang tạm thời ngự trị và độc chiếm hết nguồn tài nguyên quốc gia. Người ta sẽ thôi nhìn nhau bằng ánh mắt hau háu, dung tục, hiểu chưa? Và bây giờ chưa hiểu thì anh cũng chẳng bao giờ hiểu được gì đâu. Nhưng mà đó là việc của anh – Vanhia nhanh chóng đảo ly rượu và trịnh trọng ngả người ra ghế.

-Ồ, tôi hiểu chứ. Ta cần đối xử với mọi người theo cách ta muốn để sao cho họ cũng đối xử lại với ta như vậy. Tăng

cường độ hít ma túy, nhai hồng phiến, nốc say mềm, tập chuốc rượu và học cách giao cấu với chó. Điều này thể hiện cái quan điểm thống nhất rồi đấy, khi mà tất cả đều muốn một cuộc sống phù du, những bộ phận sinh dục nữ cạo nhẵn cùng những cảnh giết người hàng loạt. Tôi hiểu như vậy có đúng không?

Nhưng tôi không nghe thấy câu trả lời. Tôi bỏ ra phía nhà vệ sinh, mặc cái đầm nọ ngồi ăn mừng chiến thắng tên kẻ thù tư tưởng – một gã, có thể nói, chẳng còn chút tư tưởng nào. Và họ cùng ngồi tranh luận những chương trình hoang tưởng này kiểu Limonov. Những đứa con của các gia đình khá giả, con cái của các thành viên yêu nước. Và dường như tất cả đều là anh em, và chúng tụ tập ở đây với một ý tưởng cao cả vì sự bình đẳng chung và công lý cho tất cả mọi người. Nhưng cái ảo tưởng ngớ ngẩn về một sự thống nhất này rồi chẳng chóng thì chày cũng vỡ tan khi cái đám thứ nhất tốt nghiệp đại học và tham gia vào đội ngũ các luật sư, chuyên gia kinh tế hay nhân viên ngân hàng, trong lúc loại thứ hai, như thông lệ, trở thành tài xế xe tải, công nhân các loại hay nhân viên quản trị mạng cấp thấp. Tất cả đều đứng vào vị trí của mình. Và cuộc sống của các “đồng chí” ngày hôm qua sẽ tiếp diễn bằng những khóa học song song trong các trại cải tạo xã hội. Hậu quả là, đám này sẽ thấy buồn cười khi nhớ lại “vị lãnh tụ lỗi lạc của cách mạng

Nga", kẻ rất giống với bác sĩ Aibolit⁽¹⁾ trong khi đám khác lại hoài niệm về một thời hạnh phúc, khi mà tương lai dường như lấp lánh và đầy hứa hẹn, khi còn có cơ hội để thay đổi một điều gì đó. Nhưng tất cả chỉ xảy ra sau này, khi mà lũ trẻ của ngày hôm nay sẽ bước sang tuổi tam hoặc tứ tuần, khi mà cái lớp người thứ nhất thôi không lông bông, dật dờ, và đám thứ hai không còn khật khừ say rượu nữa.

Nhưng vào cái buổi chiều hôm nay thì chẳng ai sẵn sàng suy tưởng về tương lai. Tất cả đang say và đang hạnh phúc một cách khó tin. Và tất cả họ, xin nhắc lại, đang ngồi cùng nhau.

Quay trở lại bàn, tôi chọn chỗ ngồi ở phía cuối bàn, nơi đám thanh niên đang ngồi cùng gã trai béo ú có bí danh là Avdey. Liếc nhìn bãi chiến trường tư tưởng quá vãng, tôi để ý thấy rằng nó đang biến thành một ổ toàn các cô bé với những câu lè nhè say kết nghĩa chị em. Những tò bướm thắm đắm tinh thần yêu nước nằm tung tóe dưới gầm bàn, dưới chân các nhà cách mạng. Một số mống gục đầu lên bàn ngủ. Đối với họ, cuộc cách mạng ngày hôm nay đã kết thúc...

Avdey lúc này cũng vừa kết thúc bài phát biểu hoành tráng và nhìn tôi chăm chú.

- Làm tí rượu không? – gã hỏi và nhắc mông sang ngồi cạnh tôi.

---

1 Nhân vật chính trong truyện thiếu nhi "Bác sĩ Aibolit" của K. Trucovski.

- Đương nhiên, uống chứ, ông bạn, cũng vì việc này mà tôi đến đây đấy chứ. Nào, công việc của các bạn ra sao trong cái sự nghiệp của mình? Lúc nào thì định kêu gọi dân chúng đi chiến đấu?

Lúc này, đám người xung quanh tách ra khỏi chúng tôi, họ hiểu rằng, câu chuyện của vị chủ nhân trang web với tư tưởng luôn luôn sáng khoái sẽ rất nghiêm túc.

- Ừ, chúng tôi cũng phát triển từ từ thôi. Chúng tôi sẽ ngâm đầu cái bọn chống đối xuống đất, có khi sẽ phải chọn hình thức offline thôi. Ngắn gọn là cũng sẽ phát triển. Chúng tôi cũng đang định in một tuyển tập các tác giả hay nhất. Một dự án nghiêm túc đấy. Đúng. Nghiêm túc.

Avdey hào hứng nói với vẻ nghiêm nghị trên nét mặt. Cũng dễ hiểu là sự hưng phấn cao độ của gã đang độc hướng đến đám thánh giả của mình

- Tuyệt. Cứ thế mà tấn tới, – tôi nói và rót vodka từ chiếc bình cổ trên bàn. – Nào, uống vì tuyển tập văn chương tương lai nhé. Tôi nghĩ rằng, nếu như anh Avdey đây gây dựng mọi thứ bài bản bằng uy tín của mình trên mạng, anh có thể bắt đầu kiếm được tiền, không ít hơn thu nhập của tay họa sĩ Genman đâu. Tổng thể thì thế nào? Trong cuộc sống riêng tư à? Có vấn đề gì không?

- Đã từ lâu tôi muốn nói chuyện với anh. Anh làm việc ở đó, có nhiều kinh nghiệm, gặp đủ loại người. Anh có kiếm

hộ tôi một chỗ làm nào không? Tôi làm việc trong lĩnh vực IT, nhưng tiền thì ít quá.

- IT - cụ thể là cái gì?

- À, tôi làm ở một văn phòng bé tẹo ấy mà. Anh biết không, chỉ có mỗi hai móng với 5 chiếc máy tính. Chúng tôi làm web. Bây giờ cạnh tranh cũng khiếp lắm, anh biết đấy. Không có nhiều đơn hàng đâu. À mà bên các anh có cần làm web không? Công ty anh ấy?

- Không, chúng tôi đã có trang web rồi.

- Tôi biết. Đơn hàng hiếm lắm. Tôi chỉ muốn ồm liệt thôi.

- Thế anh thạo những việc gì ngoài cái việc làm web?

- Tôi có thể viết báo, viết quảng cáo, viết thông cáo báo chí. Nói chung là công việc của một chuyên gia PR. Đơn giản là tôi cảm thấy mình hợp với việc này.

- Anh có nói là anh làm việc ít mà. Một ngày làm việc, ba ngày nốc rượu. Anh hình dung như thế nào về công việc của một PR manager, người luôn bận bịu trong phần lớn quỹ thời gian của mình?

- Ủ, thì tôi đang ngồi uống rượu ở đây. Nếu như thiên hạ bỏ được đàn bà, may ra tôi mới thôi cái thứ nước cay này. Nhưng mà, dĩ nhiên không thể thiếu món này được, dù đôi khi cũng có thể. Mà cũng có thể viết lách ở nhà nếu cần. Có Internet mà.

- Được rồi, để tôi thử hỏi xem. Nếu như có cần người như vậy, tôi sẽ thông báo cho anh.

Đường như lời đề nghị không làm nảy sinh trong tôi sự nhiệt tình, tôi chỉ có cảm giác rằng khả năng của tôi chưa được nghiên cứu đến nơi đến chốn, và giống như một chiếc máy bay ném bom, Avdey bắt đầu trận ném bom thứ hai của mình.

- Nào, ngồi xuống đi, tôi sẽ kể cho anh nghe về chuyện kinh doanh.

- Được rồi, – tôi đồng ý và hiểu rằng buổi tối này đang dần quay tròn và tốt nhất là nên sử dụng nốt khoảng thời gian còn lại vào những câu chuyện về dự án tưởng tượng tiếp theo hơn là tranh luận những chuyện làm cách mạng.

- Tôi có ý tưởng này khá hay. Tôi định mở một cổng thông tin trên mạng, kiểu như lentu.ru hay dney.ru, anh hiểu không?

- À.

- Đúng, bây giờ tốc độ sử dụng Internet đang tăng trưởng mạnh, mà sản phẩm để cung cấp cho cộng đồng thì không đủ. Bọn tôi định thu hút một loạt các thành viên trên mạng, cái đám say kia kìa, – gã huơ tay ra phía gian phòng, – bọn họ sẽ viết bài cho chúng tôi với giá rất bèo. Đối với đám này, điều quan trọng hơn cả là mình phải biết gây ra cho họ niềm đam mê và động cơ làm việc, rằng họ đang thực

hiện những dự án nghiêm túc, tầm cỡ. – Avdey làm ra bộ nghiêm trọng và chỉnh lại mục kính. – Phải biết nâng tầm họ lên để họ tin rằng họ có thể thực hiện được.

Tôi để ý thấy rằng, đánh giá của Avdey về đám khách hàng tiềm năng của mình không được cao lắm, mà điều này lại có hại cho kinh doanh. Phải biết yêu quý nhân viên của mình, nếu không anh ta sẽ chẳng bao giờ mang lại tiền bạc cho bạn cả. Tôi hình dung ra rằng, không biết việc tự đánh giá của Avdey sẽ tới mức nào, nếu như cho gã ta một chút tiền bạc hay địa vị.

- Nói chung, tôi sẽ quyết định nội dung trang web. Tại tôi sẽ lựa chọn đối tượng khách hàng, lo chuyện tăng hạng, làm sao để có ba chục ngàn lượt truy cập một ngày thì khách hàng đến ngay. Quảng cáo, banner, những bài viết theo đơn hàng. Anh biết đấy, quảng cáo trực tuyến đang bùng nổ.

- Chưa hẳn, – tôi lắc đầu và uống nốt cốc cà phê.

- Quảng cáo trực tuyến sẽ bùng nổ đấy. Sau đó thì có thể viết về chính trị, về đảng. Hoặc là không. Tất cả tùy thuộc vào việc người ta thù lao như thế nào. Tôi cũng có nhiều mối quan hệ ở tầm này. Nghe được không, hả? Tôi có thể nói với anh như vậy. Anh hãy hiểu. Trên mạng, ta cần phải giao tiếp với những con người tử tế chứ không phải với đám lưu manh đê tiện. Tôi cũng soạn ra nhiều dự án khác nhau và đang được coi là rất khả thi. Tôi thì cũng lẫn lộn nhiều rồi. Và tôi có linh cảm rằng bây giờ, dự án như thế này rất cần.

Gã vỗ vai tôi, nhìn tôi chăm chăm và rủ rỉ những câu nghe quan trọng. Nói chung là gã trở hết những kiến thức mình có mà bằng những thứ này, gã đang dính dáng đến cái đám say ngồi đây. Vì hiểu rằng, có phản đối một người đang đánh giá tầm phát triển của thị trường quảng cáo trực tuyến bằng những nhận xét kiểu như “chán thấy mẹ” cũng là vô ích, tôi lặp lại như con vẹt:

- Hay đấy, anh bạn, rất thú vị. Thế cần phải có bao nhiêu tiền đây?

- Không, ít thôi. Tiền thuê văn phòng, mua máy tính, tiền lương nhân viên... Tôi lên kế hoạch kinh doanh rồi, và nếu anh có quan tâm, có lẽ ta nên gặp lại để bàn bạc sớm. Dự tính, cuối năm ta sẽ có lời to.

- Rồi, ông bạn, nhưng cần khoảng bao nhiêu tất cả? Nhớ đâu tôi không có ngần ấy tiền thì sao?

- Tiền à, khoảng hai chục nghìn đấy. – Avdey lại nhìn thẳng vào mắt tôi lần nữa như muốn kiểm tra phản ứng của tôi. – Khoảng 15 nghìn là đầu tư vào giai đoạn một. Nhưng bù lại, lợi nhuận thu được là hàng trăm. Tôi không nhớ chính xác là bao nhiêu, nhưng theo cách tính của tôi thì khoảng chừng đó. Nghe được không?

- Ừ. Nghe tuyệt đấy. – Thậm chí, tôi cũng chẳng muốn che giấu sự thờ ơ của mình đối với dự án kinh doanh thú vị này, nhưng hiểu rằng mình cần phải bù cho sự mong đợi của Avdey vào nguồn tiền tham gia của tôi, và đề nghị: –

Avdey, để tôi nghĩ chút và gọi lại cho anh sau. Nào, tôi gọi thêm vodka nhé? Uống cùng tôi chứ?

- Cứ thử nghĩ đi, – Avdey thở dài và không thèm che đậy nỗi thất vọng, – tôi muốn uống vodka nữa. Nào thì uống. Bây giờ tôi vào nhà vệ sinh một chút, rót rượu vào ly hộ tôi nhé?

- Được rồi. Khoảng bốn trăm gram nhé? Tôi bao mà, đừng lo. Lâu lắm rồi chẳng có dịp thế này nhỉ?

- Anh bao hả? – Mắt Avdey lấp lánh như ngọn lửa thành Valgalla. – Thôi được rồi, uống thì uống. Ngày mai phải đi làm rồi, nhưng biết làm sao được? Chúng ta đâu có thời gian để gặp nhau thường xuyên. Cho xin điếu thuốc đi, tôi hết mẹ nó thuốc rồi.

Cả hai chúng tôi cười khá lâu, cuộc trò chuyện tâm giao lại bắt đầu, và chúng tôi tiếp tục cuộc vui trong sự tin tưởng và hiểu nhau tuyệt đối. Bồi bàn mang vodka đến. Tôi nốc khá nhiều và gần như say mềm trước khi nghe hết các câu chuyện về Internet hay cuộc sống của đám nửa người nửa ngợm kia. Chúng tôi gọi thêm 500 gram nữa. Và tôi hiểu ra rằng đã đến lúc phải biến khỏi chốn này. Avdey lại tiếp tục lải nhải câu chuyện về một gã quen nào đó, chủ nhân của một trang web lớn đang kinh doanh máy tính và các linh kiện điện tử qua mạng.

- Thằng cha ấy có một gã tài xế cũng tên là Xasa...

Trong lúc này, tôi cũng chẳng còn đoán ra thằng nào là Xasa nữa. Trong cái đầu mòng mị, say mềm của tôi, tôi

tự kết luận rằng Xasa chính là tên của gã đang ngồi hầu chuyện với tôi đây, bởi tôi thì đích thị không phải là Xasa rồi. Nhưng mà cái gã đang nói chuyện cùng tôi cũng có thể mang một cái tên khác chứ, và lại quên bém mất tên tôi là Xasa, ví dụ thế. Nói chung, tôi cứ nhầm lẫn lung tung cả lên và thật là mù mờ để giải những bài toán hóc búa như vậy mỗi khi khật khuông. Vì thế nên tôi cứ gật lia lịa. Hơn nữa, số phận gã tài xế Xasa cũng chẳng mấy may khiến tôi bận tâm.

Avdey cũng không còn kiểm soát được bản thân. Hắn lắc nhai, lấy tay chống đầu, mà hai cánh tay hắn cứ thường xuyên chuôi khỏi bàn buồng thông xuống dưới cái xác to vật vã của hắn. Vài lần Avdey xoay ly rượu rồi rót thêm, rồi lại nốc hết, và cuối cùng thì hắn đứng dậy, lắc nhai rằng sẽ quay lại. Dáng xiêu vẹo, hắn khật khừ đi vào nhà vệ sinh. Nhân lúc này, tôi vẩy tay gọi bồi bàn, nhét tiền thanh toán vào túi hắn ta và đứng dậy. Khi ra đến cửa tầng dưới, gã khùng đuổi theo tôi:

- Nghe này, tôi muốn nói cái này. – Gã khùng đã say mềm (vào hai mươi hai giờ thế này dường như chẳng còn mống nào tỉnh táo trong cái hộp đêm này), nhìn đầu đó xung quanh tôi và cố tìm từ ngữ để diễn tả ý mình muốn nói. – Uống vài ba xị mà lại chẳng đủ tiền để trả... Anh có “đạn” không, cho tôi mượn tạm tí, lần sau gặp nhau, tôi sẽ trả lại tiền cho anh.

- Vanhia, không lẽ tôi là Savva Morozov⁽¹⁾ chắc?

- Nghĩa là sao? – gã khùng hỏi một cách ngớ ngẩn.

- Nghĩa là tôi không giúp đỡ các anh em bên sê vích được. Một tiếng trước, anh còn bấu môi chê tôi là kẻ thù giai cấp cơ mà. Hay là nhận tiền bao uống vodka từ tay kẻ thù giai cấp là chối tai?

- Vớ vẩn, sao anh lại nghĩ thế, tôi đã nói rồi mà, là sẽ trả tiền sòng phẳng cho anh sau.

- Vanhia, xin lỗi, tôi chỉ có trong người 200 rúp đi taxi và một ít tiền đô. Không có hơn.

- Mẹ kiếp... – Gã khùng gãi gáy – Thế cho tôi mượn tiền đô đi, tôi sẽ đi đổi sang tiền rúp. Tôi sẽ trả lại cho anh.

- Không được, Vanhia, không thể. Thế nhờ đâu trong tương lai anh trở thành Che Guevara thì sao? Lúc đó tôi sẽ đi kể với mọi người rằng, tôi và anh đã cùng nhau nốc vodka. Thật tuyệt đấy. Nhưng còn đi kể lại là anh nốc rượu tôi bao rồi sau đó chạy làng thì nghe chẳng ra làm sao cả. Người ta sẽ chẳng hiểu tôi đâu. Che Guevara không chạy làng, đúng không?

- Đồ hà tiện, mẹ kiếp! – Gã khùng nhổ nước bọt xuống dưới chân. – Anh tiếc tiền lắm phải không?

- Không, Vanhia, không hẳn thế mà là tôi lo cho bản thân mình thôi, để sau này anh đỡ phải chép trong hồi ký. Tôi

---

1 Savva Morozov (1862-1905): thương gia, nhà hoạt động xã hội Nga.

muốn lược bỏ bớt những chi tiết làm ảnh hưởng đến uy tín và thanh danh của lãnh tụ. Mọi sự đều có thể cả, anh bạn ạ – Tôi vỗ vai gã và rời khỏi quán cà phê Kruzka.

Trở về nhà, tôi nhận thấy mình có 5 tin nhắn qua hộp thư thoại từ Volodia, gã phụ trách chi nhánh Piter. Chẳng muốn gọi điện cho hắn trong tình trạng khủng khiếp này, nhưng, nghĩ đến số lượng tin nhắn, tôi đoán chắc rằng Volodia đang gặp vấn đề nghiêm trọng nào đó.

Tôi nhấn số điện thoại của hắn, sau tiếng tút dài lần thứ hai, đầu dây bên kia là một giọng hỗn hển:

- Alo, xin chào. Công việc thế nào?

- Bình thường.

- Thật may là anh đã gọi cho tôi. Tôi gọi điện cho anh về việc họp hành ấy mà. Thật hay là hôm thứ sáu vừa qua anh đã xuống đây.

- Gì vậy?

- À, về cái chuyện mà lúc kết thúc cuộc họp, anh có nói về các vấn đề của chi nhánh ấy...

- Tôi? Tôi chẳng nói gì về chi nhánh cả. Nói chung, tôi chỉ có nói từ “cảm ơn” hai lần trên cuộc họp này mà thôi. Còn về Piter... có lẽ anh nhầm lẫn đấy.

- Thôi đi mà. Anh say hay sao? Đầu óc lại để hết ở vũ trường rồi à? Khi Neker đề nghị mọi người phát biểu, chính anh đã nhắc đến giám đốc chi nhánh – việc sử dụng ngân sách bất hợp lý v.v... và v.v...

- Vova...

- Cái gì?

- Vova... anh đang nói chuyện với ai đây? Hả?

- Với anh chứ còn với ai nữa?

- Vova, thế tôi là ai? Tôi giữ cái chức gì trong công ty này?

- Giám đốc kinh doanh, mà sao?

- Vova, Vovochka, mở cái mẫu nào của anh ra cái thứ còn tồn tại ở anh sau buổi xem phim hoạt hình "Shrek". Vova, mẹ kiếp, tôi không có mặt trong giờ chót của cuộc họp. Tôi rời cuộc họp mười phút sau khi màn thứ hai bắt đầu. Nhầm hả? Tôi mệt mỏi, bỏ ra ngoài, biết giải thích với anh thế nào nhỉ, biến ra ngoài, nói ngắn gọn là như vậy. Chứ tôi chẳng có nói gì đến Piter, Vongograd hay bất cứ thành phố nào khác, anh hiểu chưa? Hiểu chưa? TÔI CÓ Ở ĐÓ ĐÂU CƠ CHỨ!

Hình như là một chút im lặng vụng về phía đầu dây bên kia. Vova thở gượng gạo trong điện thoại.

Tôi hiểu là gã đang phải ra một quyết định quan trọng nào đó cho mình. Gã đang lấy lại bình tĩnh để nói với tôi một điều gì đó rất quan trọng.

- Nghe này... – gã bắt đầu, – tôi sẽ không tranh luận với anh... và có thể lúc đó anh đi ra ngoài thật. Có thể ai đó nói về Piter mà tôi không nhớ. Nhưng sếp đã yêu cầu báo cho anh biết là thứ tư này, anh phải có mặt ở Piter để "thực thi công vụ". Đây, ông ấy nói thế. Tôi trích dẫn lời ông ấy đấy nhé.

Lần này thì tôi lại là kẻ im lặng trong điện thoại. Thật tình mà nói, tôi còn không biết phải phản ứng lại như thế nào. Một mặt, tất cả cái đám đó đều rất đồ ngu. Nhưng để ngày mai nói thẳng vào mặt Tổng giám đốc văn phòng đại diện rằng ông ta lú lẫn thì quả là không được tiện.

- Vova, – tôi bắt đầu, – thế lúc này đây, anh có say không đấy? Tôi hiểu là những ngày cuối tuần dưới đó chắc lại bạn bè tụ tập đây đó...

- Tôi không say, anh nói cái gì thế. Vợ con tôi đang ở nhà.

- Thế có dùng hàng trắng không đấy? Hả? Vova, hay là anh đã hút hít cái thứ bột ấy, hả? Lục tử để đặt chiếc đồng hồ ở đó, thế mà lại có phong bì ở đó, hả? Vô tình nhìn thấy hả? Cái chính là không biết ai để vào đó, đúng không? Mũi thính đấy nhỉ. Tép thuốc “đã” chứ, phải không? Hả? A-ha-ha, một tay chơi già. Người thấy hơi là nhắc máy gọi cho tôi đấy hử. Mọi chuyện thế nào rồi, bình thường hả. Tôi hiểu. Anh quyết tăng tốc phải vậy không?

- Tôi... tôi... chẳng làm cái trò hút hít bao giờ. Nghĩa là... chỉ có một lần, hình như vậy, lâu lắm rồi. Và lập tức đau đầu ngay. Còn hiện tại, thậm chí bia còn chả uống. Vợ con ở nhà mà... Anh hiểu chưa?

Tôi bắt đầu trở nên dữ dần. Cái gã Vova này đang khiến tôi bực mình. Tôi chỉ muốn thụi một quả vào cái mặt ngu lâu dốt bèn với cái mũi bắt đầu đỏ ong lên vì rượu của gã.

- Nghe này, đồ khốn! Quên mẹ nó cái thứ bia của anh, cái gia đình vợ con anh. Hãy nói xem nào, các anh đang bày trò gì thế hả? Anh không cần biết đến ai nói gì phải không? TÔI HẦU NHƯ KHÔNG CÓ MẶT Ở PHẦN HAI CUỘC HỌP, TÔI ĐI RA NGOÀI, ANH CÓ HIỂU KHÔNG?

- ... Hiểu rồi,... có gì đâu, chỉ có điều sắp yêu cầu báo cho anh, rằng anh phải xuống Piter vào thứ tư tới. Tôi đã nhận tiền công tác phí và đặt khách sạn cho anh rồi. Anh còn la mắng gì nữa? Ừ thì anh không có mặt tại cuộc họp vào lúc đó... Thì tôi có lỗi gì nào? Anh thấy tiếc phải đi xuống Piter hả? Hả, tiếc hả? Anh không xuống và muốn chơi tôi hả? Vậy mà cả ngày hôm qua ở văn phòng, tôi đã nói rằng, anh sẽ đến kiểm tra khách hàng, kiểm soát công việc của đám đại diện bán hàng. Tôi có lỗi gì không vậy?

- Hiểu rồi, Vova. Tôi sẽ xuống đó. Đừng lo. Thôi, tạm thế nhé, chào. Cho tôi gửi lời thăm hỏi đến vợ anh nhé.

Tôi ngồi bệt xuống sàn nhà và lấy hai tay ôm mặt. Tôi cứ ngồi như thế năm, mười, hai mươi phút. Và tự dưng, tôi không nhìn được cười. Tôi ngả lưng và cười hô hố trong cổ họng. Tôi cười đến nỗi chảy cả nước mắt nước mũi. Với lấy chiếc điện thoại di động, tôi ném nó vào gương trong tiếng cười kinh dị. Tôi mở tủ quần áo và bắt đầu lôi hết đồng áo vét, áo sơ mi và cà vạt ra. Xong xuôi, tôi tiếp tục vừa cười vừa hát “Chuyến tàu đi Leningrad”. Tôi vào phòng tắm và thấy xuống nền một mớ đồ dao cạo, kem cạo râu, nước xịt thơm,

thuốc đánh răng và bàn chải, nước hoa (chai nước hoa này rơi từ trong tủ ra và bị vỡ). Tôi không nhìn được con cười. Sau đó, tôi bắt đầu quần quanh đi lại trong phòng một cách vu vơ. Mất độ nửa tiếng như vậy. Rồi tôi với tay lấy chiếc điều khiển dàn máy nghe nhạc và nhấn vào nút Power On.

“Chúng ta nhất định sẽ gặp nhau, em có nghe anh nói, hãy tha thứ cho anh. Noi mà anh tới đang là mùa xuân”.

Giọng hát của Delphin vang lên từ bộ loa.

Vào thứ hai hàng tuần, văn phòng rất vắng người. Tôi (đến vào lúc 11 giờ) là một trong những kẻ hiếm hoi “sống sót” sau hai ngày nghỉ. Cũng cần nói là, ngày làm việc thật sự bắt đầu vào lúc 10 giờ sáng. Có vẻ như đám nhân viên các công ty thương mại sau mấy ngày nghỉ cuối tuần đang phải chống chọi lại trạng thái uể oải lờ đờ sau những châu nhụ tụy lụy, chống lại cơn buồn ngủ hay hậu quả của việc dùng thuốc kích thích.

Bản thân tôi đang ngồi trong trạng thái lờ đờ. Mùi rượu nồng nặc, mắt đỏ ngầu, con khát, con nhức đầu và lời nhạo báng, chế giễu. Lẽ ra tối qua tôi không nên uống rượu. Cái thứ nước màu trắng này đã gây ra cho tôi nhiều chuyện chẳng hay ho gì ngay từ thời sinh viên. Của đáng tội, sau khi tốt nghiệp đại học, về nguyên tắc tôi đã bỏ rượu và chỉ cho phép mình uống trong những trường hợp hội hè thế này.

Tôi ngồi dán mắt vào màn hình, cố uống ly cà phê khiến mình co cả họng và buộc phải mở máy tính. Đầu tiên là nhấn nút khởi động, sau đó màn hình sáng lên. Bước thứ ba, máy tính đã sẵn sàng làm việc. Tôi không định kiểm tra hộp thư mà chui vào các trang tin tức và đọc tin về tình hình Iraq, về các xung đột chính trị ở Ucraina, về sáng kiến của Grudia trong việc rút quân đội Nga ra khỏi nước này. Sau đó, mắt tôi dừng lại ở banner với thông tin nói rằng “Limonov nghi ngờ vào chế độ Putin và nói về khả năng xảy ra nội chiến”. Tôi có cảm giác mình đang rối tung giữa những từ “Limonov” và “vệ quốc”. Tôi vào phòng vệ sinh, và thậm chí là không kịp nghĩ rằng, cơ hội để nghe những lời điên khùng của tôi trong cái văn phòng gần như trống rỗng này là rất lớn, như chưa bao giờ có được vậy, và tôi bắt đầu cảm thấy lợm giọng buồn nôn. Đầu tiên là buồn nôn vì rượu, sau đó là vì đủ thứ gan mật trong người. Tôi co thắt cả người lại vì nôn, hết trận này đến trận khác cho đến khi trong ruột không còn một thứ gì để tống ra nữa. Có cảm giác như tôi đang nôn không khí. Và khi tôi bắt đầu thở thì mọi thứ xung quanh yên lặng, người tôi ướt đầm mồ hôi. Tôi đứng dựa lưng vào tường phòng vệ sinh và từ từ tháo cà vạt.

Sau đó tôi súc miệng khá lâu rồi đổ chút xà phòng vào cốc và súc bằng cái thứ hỗn hợp nước và xà phòng này, rửa mặt sạch sẽ, soi ngắm mình trong gương, nghỉ một chút và bước ra hành lang.

Trong văn phòng thật yên ắng. Chẳng nghe thấy tiếng trò chuyện của đội quân bán lẻ, chẳng ai lang thang với cốc trà trong tay và thậm chí là điện thoại cũng chẳng réo. Tôi tiếp tục quay về phòng mình, trong nháy mắt dừng chân lại và nghe ngóng. Thật nhẹ nhàng. Thậm chí là rất lạ lùng nữa. Tôi lấy hơi và kêu lên ngắt quãng: “Ồ-ồ!” Ban đầu chẳng ai hưởng ứng giọng nói của tôi, sau đó thì cô nàng thư ký từ khu tiếp tân hỏi: “Chuyện gì vậy?” Tôi nói là chẳng có chuyện gì đáng sợ cả.

- Anh vừa gào lên đấy hả?

- Tôi đâu có gào mà chỉ tích tụ năng lượng thôi. Môn wushu hòng ấy mà, cô có biết môn võ này không?

- Không, thật đấy.

Tôi quay trở lại phòng mình, cô nàng thư ký hỏi tôi về tiếng kêu ngoài hành lang. Tôi trả lời rằng trong phòng kế bên của đám nhân viên mới người ta đang bàn về thành viên Đội chuyên gia bán hàng.

- Kiểu đào tạo ấy à?

-Ừ, kiểu vậy.

Sau đó thì cô nàng chuyển cho tôi một đồng giấy tờ để ký, và tôi nói rằng, tôi cần phải nghiên cứu mớ giấy tờ đó. Tôi bước ra khỏi phòng và xuống phòng vận tải ở tầng dưới. Tôi biết rằng trong cái phòng bị bỏ quên này, những người còn lại rất ít khi ghé vào. Ở phòng này có bộ đi vắng mà trong cái khung cảnh yên tĩnh cùng âm thanh khẽ khàng

khi lật các tờ khai hải quan, tôi có thể đánh một giấc ngon lành trong ít nhất là một tiếng.

Mở cửa ra, tôi thấy Kolia và Vichia – hai nhân viên vận tải dừng cảm của chúng tôi đang vội giấu giếm chai rượu dưới gầm bàn, mặt ngạc nhiên vì thấy có người tới, đặc biệt lại tới sớm đến thế.

- Xin chào, – Vichia vừa chào tôi vừa đứng dậy và lấy lưng mình che chiếc bàn phía sau, – có chuyện gì vậy?

- Ừm. Ở đây có mùi bia rượu nồng nặc. Cho tớ ngủ ké một lát trên đi vắng nhé?

- A... – Vichia thở phào nhẹ nhõm, – còn tại tôi sẽ giải quyết việc của mình. Anh có muốn làm tí không?

- Không, không, chẳng cần đâu. Cảm ơn, tớ không uống đâu. Tớ nằm tí thôi, được chứ?

- OK, anh cứ ngả lưng. Nếu muốn, chúng tôi sẽ đóng cửa phòng lại. Sẽ chẳng có ma nào có thể vào được phòng này. Sếp lớn đi công tác ở Rostov rồi, lão người Pháp cũng tới đó.

- Thế họ rời văn phòng lúc nào vậy? – tôi hỏi.

- Hình như hôm thứ sáu thì phải, tôi nghe nói thế, – Kolia nói.

- Thôi, đóng cửa vào. Tớ chớp mắt tí.

Tôi ngủ trên chiếc đi vắng bọc da cứ như viên chính ủy của cuộc chiến tranh vệ quốc đang ngon giấc trong căn phòng của mình vậy. Tôi chẳng hề mộng mị, và thậm chí những cú điện

thoại hiếm hoi hay những câu chuyện ngớ ngẩn cũng chẳng quấy nhiễu. Tôi đang trong tâm trạng thoải mái...

Sau độ một tiếng đồng hồ thì tôi quay trở về phòng mình, người bơ phờ, ủ rũ và nhìn thấy Sergey Uvaro – gã giám đốc vùng của chúng tôi đang ngồi đó. Hắn ta ngồi uống trà, nói chuyện gì đó qua điện thoại di động và chơi game “Lines” trên “Palm’e”. Liếc nhìn tôi với vẻ thông cảm, gã hỏi:

- Hôm qua uống nhiều quá hả?

- Khi đã thích thì tính làm gì, – tôi gạt phăng. – Cậu đợi tớ à?

- Ừm. Cái việc 100 rúp ấy mà.

- Tuyệt. Một trăm rúp không chuyển được cho thư ký sao?

- Không, tạm thời là không. Đang cố hết sức đây. Cậu biết đấy, không đơn giản để từ bỏ tiền bạc đâu.

- Chúng ta sẽ nói chuyện ở đây hay ở đâu, Sergey?

- Thôi đi ăn trưa đi. Ở nhà ăn tầng dưới ấy.

- Thì đi. Bây giờ tớ chỉ muốn uống một ly trái cây.

Chúng tôi đi ra thang máy và xuống nhà ăn, đến quầy và lấy đĩa sa lát, đồ ăn nóng và một vài món khác. Tôi lấy súp, nước suối và gọi thêm hai cốc nước ép cà chua.

- Nước cà chua hết rồi anh ơi, – cô thủ quỹ nói với tôi, – hay anh lấy nước bưởi vậy.

- Nó có bổ không nhỉ?

- Sao lại không, bỏ tất, – cô ta cười. Ôi, không chỉ riêng tôi mà có lẽ ai cũng gặp rắc rối với cái hội chúng ngày thứ hai này.

Chúng tôi ngồi vào bàn, im lặng ăn, uống nước trái cây và cà phê. Tôi nói với Uvarov:

- Kể đi. Có chuyện gì xảy ra? Lại có âm mưu gì hả? Moskva chuẩn bị phải phụ thuộc vào các tỉnh hả? Ý tớ muốn nói về chuyện ngân sách ấy.

- Nói chung là chuyện đó, – hắn gật đầu, – hôm nay cậu bay xuống Piter hả?

- Không, tớ đi tàu.

- Thế cậu có biết vì sao cậu xuống đó không?

- Không. Tớ cũng định hỏi các sếp tí, nhưng không kịp, các bố ấy đi công tác mất rồi. Có lẽ là các bố ấy muốn sản xuất Ragnarek ở Rostov. Và tớ ngồi đoán mò, đầu nổ tung rồi đây này – tôi cười

- Cậu rời khỏi cuộc họp hơi sớm mà, – Sergey nói vòng vèo xa xôi, – hai đứa mình ngồi cạnh nhau, cậu còn nhớ chứ?

- À. Đào ngũ. Thế cái đám nhân viên an ninh đã kịp chụp ảnh tớ khi đào tẩu à?

- Không hẳn. Chẳng ai để ý đâu mà.

- Tớ rất hiểu. Chiều qua, gã phó của tớ tai điếc và nói về chuyện tớ đã xỏ xiên chi nhánh Piter trên cuộc họp như thế nào. Tớ đang muốn nghe thực hư ra sao đây.

- Vậy thì nghe tớ nói đây. Khi cuộc họp gần kết thúc, giám đốc chi nhánh Guliakin đã gặp lão già Neker và Kondratov để đề nghị họ quan tâm hơn nữa đến tiềm năng của khu vực Tây Bắc, đại loại là xin hỗ trợ quảng bá sản phẩm mới, tăng nhân sự và phân bổ ngân sách. Rồi bước ra với mớ giấy tờ và đưa cho mọi người, đại loại là những bảng biểu gì đó, rồi tán dóc bằng tiếng Pháp. Cái cách chuẩn bị bảng biểu của gã, nói thật nhé, thối như cứt ấy. Thế mà cái đám kinh doanh vùng cứ ồn ào huyên náo mãi. Và tớ đứng lên cho một bài kiểu như: trong khi công ty đang tối đa thực hiện chế độ tiết kiệm chi phí ngân sách cũng như nhân sự, vậy mà các ông các bà, những kẻ đê tiện, lại đang muốn... Nói chung là tớ nói một chập, nói hết. Từ chuyện thất bại của khu vực Tây Bắc mùa thu năm ngoái cho đến vấn đề với các đại lý phân phối và những chuyện thối nát khác. Một trận khẩu chiến ngớ ngẩn. Sau đó tất cả im lặng, gã người Pháp đề nghị Kondratov làm rõ vấn đề bằng việc tổ chức chuyển vi hành bao gồm các nhân vật chủ chốt, chịu trách nhiệm về chính sách kinh doanh vùng và những chuyện tương tự.

- Hay đấy. Nhưng mà tại sao tớ lại trở thành nhân vật chủ chốt thế nhỉ?

- Ấy, đấy chính là điều mà tớ muốn biết. Có lẽ, thằng cha Kondratov lú lẫn hoặc con bé thư ký nhảm, thứ bảy thì tớ sẽ nhận quyết định và vé công tác Rostov chuyến thứ hai này. Còn cậu thì đi Piter. Tớ đoán, sở dĩ có cái vụ này có lẽ là bởi chúng ta ngồi cạnh nhau, còn cái lão Neker thì

già cả, lúc lần chỉ trở vào phía nhóm ta, thế là cái thằng cha Kondratov cũng chẳng cần xác minh lại, trong khi đám thư ký thì chẳng biết cái cóc khô gì.

- Mẹ nó chứ, – tôi bức bối không chịu nổi. – Đồ chó má... chẳng nghĩ được quái gì, chỉ giỏi sửa bậy. Thế tớ phải làm gì bây giờ? Af-af...

- Af-af! – Sergey cười vang.

Và trước bàn ăn của chúng tôi xuất hiện Gosa – nhân viên bộ phận marketing.

- Hay lắm, các bạn! – Gosa lúc nào cũng yêu đời và đơn giản. Hắn là một trong những nhân viên có thâm niên của công ty, luôn leo để tồn tại sau mọi cuộc cải tổ cơ cấu nhân sự, đặc biệt là chẳng thấy gã làm gì nhưng lúc nào cũng giữ được tâm trạng vui vẻ, hóm hờ, cứ như trên đời này chẳng có chuyện gì xảy ra cả. – Thế nào, chắc lại ngồi bói móc cái kế hoạch cả năm và hăm hè chuyện tiền thưởng hảo huyền ấy hả các ông anh?

- Các ông anh đang ở trong rừng taiga đốn củi rồi, – Uvarov trả lời ảo não.

- Thế người ta điều anh đi Siberi hay sao? Bắt lũ sóc taiga ăn ngô Pháp, hả?

- Ờ, sức mua sản phẩm công ty ta ở Siberi kém lắm. Tôi đang ngồi đây và học cách sửa để xua đám chó sói đấy.

- À, lại về chuyện chó má. Các anh có phải là chuyên gia nuôi chó không đấy?

- Không, – chúng tôi trả lời vui vẻ.

- Ôi giỏi, sao cũng được. – Lần này thì Gosa quay sang tôi: – Anh có cần chó không? Chó cảnh ấy.

- Chó má gì? – tôi hỏi với giọng mệt mỏi và hiểu rằng tốt hơn hết là lắng nghe gã Gosa này, hoặc gã sẽ chẳng bao giờ nhắc chân đi đâu cả.

- Loại chó chết tiệt ấy mà, canca corso, anh biết giống này không?

- Có phải người ta viết nhiều về cái giống chó này trên các tạp chí mốt, “chó mafia” ấy hả?

- Ừ. Người quen biểu không ấy mà.

- Thôi đi. Rồi ai sẽ dẫn nó đi chơi – tôi thì chẳng bao giờ có nhà. À mà con chó ấy giá bao nhiêu ấy nhỉ?

- Ngàn rưỡi. Nhưng là của người ta cho ấy mà.

- Chó hay đấy. Thế sao họ lại cho đi?

- À, giá con chó là một ngàn rưỡi, nhưng mà nó ngón hết 8 ngàn cơ.

- Hừ hừ, ngón thứ gì mà ghê thế?

- Đồ chó má súc sinh gì đâu, xực toàn là đồ xịn của các hãng tên tuổi thôi. Chuyên găm túi và giày hiệu “Tod’s” hoặc “Prada”, đi vắng phải là loại mốt nhất mới găm. Mà nếu là giày của ô sin cũng chẳng buồn găm đâu, còn túi đựng đồ có giấu trên nóc tủ cũng mò kéo xuống được. Đây cái loại chó má kiểu ấy.

- Ủ, chớ hơi bị xịn đấy.

- Đúng thế... Thế nếu không có người quen thì anh định cho ai? Chứ người ta tốt bụng thế mới mang đi cho, cũng tội họ.

- Phải nghĩ một chút.

- Ủ, xong có gì ới một tiếng nhé, OK?

- OK.

- Thôi, tôi đi đây. Chào các anh.

Chúng tôi uống nốt chỗ cà phê và tôi cố nhớ lại mình đã dừng câu chuyện ở đoạn nào. Đang lơ mơ nhớ lại toàn bộ câu chuyện, tôi chợt nảy ra một ý và quay sang hỏi Sergey:

- Sergey, tớ hiểu mọi chuyện rồi. Cậu thử nói cho tớ nghe xem, tớ sẽ phải làm gì bây giờ? Tớ chẳng hiểu mục đích chuyến đi là gì.

- Để tớ giải thích cho cậu nghe. Khi mà giữa tớ và Guliankin còn chung công chung việc, tớ biết hết mọi thói tật của hắn và yêu cầu hắn đừng có điên khùng phá đi mối quan hệ. Và giữa chúng tớ luôn tồn tại một hiệp ước nào đó. Thế rồi có việc như thế này xảy ra, tớ đụng với một đại lý phân phối chính của hắn, hoàn toàn không có chủ ý gì. Nhưng hắn thì tìm cách tung hê tất cả. Mấy tháng cuối năm ngoái, tớ hăm tiến độ rút tiền ngân sách cho hắn và nịnh nọt gã Garrido để ngưng hẳn chuyện “tiếp máu” này. Vấn đề là có hai đại lý phân phối cùng mức doanh thu, nhưng

một trong hai đại lý này lại nhận được ngân sách marketing nhiều hơn so với đại lý kia (rõ ràng là tở hiểu tại sao), và đương nhiên là đại lý kia không bằng lòng. Đám ấy toàn bọn tử tế. Tở có cảm giác rằng Guliakin đang muốn hất cái đám này. Và còn xuất hiện thêm một đại lý phân phối mới nữa với ngân sách dành cho việc phát triển kinh doanh theo đúng quy định của công ty, nhưng để làm rõ đây là đám nào thì tở không thể, bởi vậy nên trong các chuyến đi công tác gần đây của tở xuống Piter thường có Garrido đi cùng. Doanh số bán hàng như cậu biết đấy, không hề tăng trưởng. Tở nghĩ rằng, khi cảm nhận được những trò gian lận của Guliakin thì đại lý phân phối thứ hai cũng sẽ xù khỏi chúng tở vào một ngày đẹp trời nào đó. Nói ngắn gọn, tình huống với Guliakin thì cũng giống như với con chó của Gosa thôi. Giá mua chỉ một ngàn rưởi thôi nhưng phải tới tám ngàn. Nhưng rồi, cái chính là nó phá còn nhiều hơn thế.

- Sergey, cơ cấu của các cậu còn tệ hơn cả cái đám bịp bợm chuyên làm thẻ credit dỏm đấy. Tở có thể giúp gì cho cậu được đây?

- Giúp gì à? Garrido đi Rostov, tở cũng sẽ có mặt ở đó. Chuyến công tác của cậu xuống Piter đối với Guliakin đúng là một cuộc dạo chơi. Cậu không có mặt tại cuộc họp nên không hiểu hết mọi chuyện đâu. Người ta cử đi kiểm tra thì làm thôi. Hắn sẽ che đậy hết mọi chuyện, rồi bày trò gái gú. Hơn nữa, nghe đồn thổi về những trò ăn chơi của cậu ở Moskva thì hắn sẽ nghĩ rằng tất cả thời gian của cậu ở Piter

chỉ dành cho việc chơi bời. Bây giờ tớ sẽ nói thẳng cho cậu biết nhé. Thăng cha ấy không thể làm gì cậu được đâu và cũng chẳng trông đợi gì thông tin của cậu. Nói chung là cậu vẫn có hướng tìm kiếm. Nếu không tóm được hắn thì cũng nhắc nhở cái đám đại lý vùng đùng có làm rối việc lên bằng những trò khiêu khích của mình. Chứ không thì bọn họ lại làm náo loạn lên ở chỗ tôi đấy. Và quả thật nếu như hắn có chấm dứt ngân sách bổ sung từ Moskva đổ xuống thì chắc chắn sẽ xảy ra cuộc chiến tranh nhân dân ngoài kia đấy, cha mẹ ơi!

- Cảm ơn cậu. Chỉ có điều, chuyển công tác của tớ bây giờ thật sự là không đúng lúc. Trên Moskva việc ngập đến cổ. Sợ thật. Còn việc của cậu cũng đang rối như tơ vò.

- Ừ, hiện tại đấy là việc của tớ, nhưng mà sau này cũng sẽ là việc của cả cậu nữa đấy. Guliakin quả là một tay ma mãnh với kiểu kiên trì của đám dân quê sau lên làm thợ ấy...

- Ừ. Tớ biết. Mà thôi, cảm ơn cậu về những thông tin vừa rồi. Tớ sẽ cho hắn thấy sự khó khăn trong việc cho ra đời chủ nghĩa tư bản ở cái nước Nga nông nô này.

- Thử xem.

- Tớ sẽ cố gắng, thề đấy, – tôi đặt tay lên ngực, – đạo diễn những trò hề tiện là nghề của chúng ta mà!

Tôi lên tầng trên, về phòng mình và nhìn thấy chiếc phong bì dày cộp nằm trên bàn. Để ý thấy logo của công ty thuốc lá, tôi xé bì thư ra. Mấy bản copy hồ sơ pháp lý của Công ty

TNHH “JET LOUNZ” rơi ra mặt bàn. Tôi xem xét danh sách các thành viên HĐQT và nhìn thấy tên Misa Zelenov, Xasa bạn hẳn, Vadim bạn tôi và TÔI với tỷ lệ cổ phần khiêm tốn sáu phần trăm. Tôi mỉm cười và nhấn máy gọi cho Vadim:

- Đối tác hả? – Vadim hỏi.

- Ừ, đối tác, đối tác. Tớ đã nhìn thấy tập hồ sơ, giấy tờ - những thứ mà tớ đã gửi cho cậu. Còn bản copy thì gỡ ra rồi.

- Cậu nhanh nhẹn đấy.

- Nhanh. Hôm nay sẽ khao chứ?

- Hôm nay tớ đi Piter mất rồi.

- Thế hả? Tớ cũng sẽ xuống đó cỡ một tuần. Cậu đi lâu không?

- Ba ngày thôi.

- Ừ, thế thì hẹn gặp lại nhau, nếu như không có gì thay đổi.

- Ừ. Tớ sẽ đưa tiền cho cậu hôm nay. Mà này, cậu đã chuyển tiền cho đám Misa chưa vậy?

- Chuyển hôm thứ sáu rồi, chứ không thì chúng nó đã sửa hết hồ sơ.

- OK. Tớ phải về nhà đây, cậu ghé tớ lúc 6 giờ tối nhé... Được không?

- Đến để lấy tiền thì lúc nào cũng có thể được, ông bạn ạ.

- Vadim này, cậu hài lòng không?

- Có. Thậm chí tớ còn không ngủ được vì vụ này đấy. Thế còn cậu?

- Tớ cũng ngu kém lắm, nhưng là vì nguyên nhân khác. Nhưng mà quả thật cũng khá hài lòng.

- Ủ, hẹn gặp lại.

- Tạm biệt.

Tôi tắt máy, ngã người ra ghế bành và ngó nhìn ra ngoài cửa sổ. Đối với tôi thì cái thành phố này không còn u ám nữa.

Sáu giờ kém mười lăm tôi đã có mặt ở nhà, thu xếp hành lý công tác, kiểm tra vé tàu, tiền bạc và thẻ tín dụng. Sau đó, tôi châm thuốc hút và vào phòng ngủ lấy tiền. Tôi mở tủ và bắt đầu sờ nắn đóng đồ cũ và nghĩ rằng đã đến lúc mình cần phải có một chiếc két sắt tử tế. Tuy nhiên, tri giác mách khéo với tôi rằng, nếu như công việc có sập tiệm thì có két sắt cũng chẳng để làm gì. Nhưng rồi, tôi lại nghĩ rằng, cái điều mình khẳng định trên thật là dở hơi và quyết định xua ngay nó ra khỏi ý nghĩ. Và tôi lấy ra năm cọc tiền, mỗi cọc là mười nghìn đôla Mỹ rồi rút xuống giường, vừa hút thuốc vừa ngắm nhìn nó như thể mình đang chuẩn bị mua cổ phần trong công ty dầu khí vậy. Sau đó tôi nghĩ rằng chuyện mua cổ phiếu của các hãng dầu khí trong thời buổi này là một việc làm không hoàn toàn đúng và thậm chí còn là thiếu cặn. Và tôi quyết định rằng, thôi thì mình cứ tưởng tượng ra là đang mua cổ phần của công ty Microsoft.

Sực nhớ ra rằng mình phải chuyển cái đồng tiền này cho Vadim, tôi chẳng còn thấy hứng thú gì hơn việc xé mấy tờ trong cuốn tạp chí "Vogue" để gói tiền, xếp những cọc tiền

này lại cạnh nhau và buộc lại cẩn thận bằng dây chun. Trên trang tạp chí có chụp hình mấy con chó trong một khung cảnh nội thất lạ kỳ nào đó. Tôi chợt nhớ đến câu chuyện trong nhà ăn, mỉm cười và nói khẽ: “Af-af!”

Còn những sáu tiếng nữa mới đến giờ tàu chạy. Có tiếng gõ cửa của Vadim. Tôi vẫn để phòng cẩn thận bằng cách nhìn vào ô mắt thần rồi mở cửa. Vadim nhìn tôi đang đứng trước cửa nhà mình với bọc giấy báo trong tay, rồi nói:

- Đây là cậu chuẩn bị đi xuống Piter đấy hả? Một mình cậu có quá nhiều không đấy?

- Nghĩa là sao? – tôi chưa hiểu lắm câu hỏi của Vadim.

- Thế cái bọc gì trong tay cậu đấy?

- Tiền, tiền, Vadim ạ.

- À-à-à... Thế mà tớ cứ nghĩ là heroin đấy.

- Cái này còn hay gấp vạn lần bất cứ loại heroin nào, ông bạn ạ...

PHẦN HAI

MẤT NGỦ

Hãy lái đi ôi chó ôi
Thiên thần rét mướt bắn thủ ôi
Nơi bậc cửa ôi
Nàng là một thỏi son ôi
Nàng thật xinh đẹp ôi
Và nước mắt kìa ôi
Và khoảng thăm kín của chàng ôi
Chàng đã có ôi
Những bàn tay cô gái ôi
Và sắt thép kìa ôi
Chàng có cả những hoá chất nữa ôi
Tôi trở nên gần gũi với chàng
ôi và chỉ thấy chàng rên rĩ ôi
Nàng nói hãy lại gần em hãy lại gần em
Nàng đã mỉm cười với chàng ôi

Underworld. "Born Slippy "

Chuyến tàu

*Con tàu đã rời bánh sẽ chẳng bao giờ quay trở lại
Con đường lầm lỗi một chiều đơn độc
Giống như tôi đang đến một nơi nào đó
Nhưng rồi tôi cũng chẳng đến được đâu
Nơi ẩn nấp của linh hồn. “Con tàu rời bánh”*

Và thế là tôi đáp tàu xuống Piter. Chính xác là đi bằng tàu, chứ không phải ngồi khoang thương gia trên máy bay, mặc dù các nhân vật chủ chốt trong các tập đoàn thường buộc phải di chuyển bằng cách như vậy. Máy bay luôn gây cho tôi một cảm giác hỗn độn khủng khiếp, đặc biệt là những chiếc phi cơ của các hãng hàng không nội địa. Những khi phải đi Paris, Milan hay thành phố nào đó ở châu Âu, thì ham thích được mua sắm ở hải ngoại và được đi phi cơ phản lực luôn lấn át nỗi sợ hãi của tôi về các chuyến bay. Vậy nhưng, đối với những chuyến bay nội địa, niềm thích thú này trong tôi không hiện hữu. Nó chỉ còn là một nỗi khiếp đảm, sâu muợn. Tôi có cảm giác như mình đang nằm giữa một đồng mảnh nhựa của ghế bành, đồng va li hiệu Desley, Samsonite hay những thân người nồng nặc mùi rượu và mùi cứt đái. Tất cả những thứ này là do gã khốn nào đó trong đội kiểm

tra, lẽ ra phải thay chiếc đinh vít đã bị long trong bộ phận cánh máy bay thì lại dùng búa đóng chặt trở lại, ghi quấy quá mấy dòng nhận xét vào cuốn sổ trực “không phát hiện thấy lỗi”, rồi lại tiếp tục bỏ đi nốc rượu. Mẹ kiếp!... Đương nhiên, tôi cũng chẳng nhìn thấy gì (LẠY TRỜI) và hơn nữa cũng chẳng cảm thấy mùi vị gì. Song nhiều khi, đặc biệt là trong những lúc say, tôi thích vẽ ra những bức tranh khủng khiếp ghê rợn này cho bạn bè của mình.

Nói ngắn gọn, tôi đi xuống Piter bằng tàu hỏa. Toa mềm, hai giường, gọi là kiểu tàu cao tốc Nikolaevski. “Cực hiện đại và tiện nghi”, đó là những gì được thể hiện trong tờ quảng cáo. Thực tế, trên tàu bẩn thỉu và tồi tệ chưa từng thấy. Có lẽ, đám chóp bu của Bộ đường sắt cho rằng mình là những kẻ ma mãnh nhất ở đất nước này. Và rằng, nếu đội mũ lông nhân tạo hay choàng áo bành tô đồng phục với những chiếc khuy được làm bằng đồng (giống như trong bộ phim *Người thợ cạo thành Siberi*) cho các vị nam nữ nhân viên gian xảo và chậm chạp, rù rờ của nhà tàu rồi sơn phết màu mè cho con tàu xô viết của chúng ta, sau đó treo những tấm biển in có chữ “N” lên cửa sổ tàu, có lẽ chúng ta sẽ có được đoàn tàu chó chết, gần như là một con tàu cao tốc kiểu châu Âu. Nhưng cho dù có sơn phết bằng loại sơn nào đi chăng nữa thì nó vẫn mãi là con tàu xô viết nhà quê cổ lỗ sĩ⁽¹⁾. Bước vào trong toa, tôi cứ ngẫm nghĩ mãi về chuyện những tay

1 Nguyên bản: Cho dù có liên tục gào: “Kẹo Khanva, kẹo Khanva” thì họng cũng chẳng vì thế mà thấy ngọt hơn và cục phân vẫn chỉ là cục phân.

bịp bọm từ các Bộ đã kiểm chác được khối tiền từ cái gọi là “hiện đại hóa” này, và chắc chắn, họ lại cười nhạo đám người được trân trọng mời trả lời phỏng vấn theo kiểu “bây giờ, tôi chỉ đi lại bằng tàu Nikolaevski thôi!”.

Trong toa mềm loại hai giường nằm đã lù lù một gã khốn nào đó. (Mẹ kiếp, vậy mà tôi cứ mong được ở một mình một toa). Mặc dù tàu vẫn còn đỗ ở ga, gã khốn đã hạ nệm trải giường xuống, sắp xếp sửa sang lại tấm ga trải giường, tấm chăn đắp, chiếc gối rồi quăng mình lên giường nằm đọc sách. Khi thấy tôi xuất hiện, gã kéo chăn trùm lên đến cằm, song tôi cũng đã kịp để ý thấy gã bận chiếc áo may ô màu trắng được là ủi cẩn thận.

Những lão khốt kiểu này không xuất hiện nhiều trong các chuyến công tác. Thật ra, họ chỉ được cử đến những vùng khi ho cò gáy, bắn thú với lý do làng nhàng nào đó, kiểu như để chủ trì hội thảo nhằm hướng dẫn các nhân viên thủ quỹ mới vào nghề làm quen với các quy tắc vận hành máy đánh séc. Họ chuẩn bị cho sự kiện này cứ như là chuẩn bị cho lễ đăng quang vậy. Họ soạn sửa mọi thứ đâu đó khoảng ba ngày, bắn khoản nhắc lên đặt xuống cuốn tiểu thuyết lịch sử yêu thích vào vali. Sau đó, có thể lo ngại rằng mình đang khoe khoang trí tuệ thông thái với người bạn đường bất đắc dĩ, họ lại lôi cuốn tiểu thuyết ra khỏi vali và thay vào đó là cuốn tiểu thuyết trinh thám cũ mềm của Marina hay Daskova. Bà vợ thì trên dưới cả chục lần trong ngày luôn miệng nhắc đúc ông chồng đừng quên nhét đôi dép đi trong nhà vào vali,

và quý ông chồng lại bắt đầu cần nhần, huyết áp đột ngột tăng lên... đại loại vậy. Quý ông chồng đến nhà ga trước giờ tàu chạy hai tiếng đồng hồ (để đề phòng sự cố bất trắc có thể xảy ra), trước khi đi sẽ ôm hôn vợ và lữ trẻ ba lần và nhận lời “huấn thị” của người đưa tiễn “anh nhớ đừng có mà léng phéng đấy nhé” (mặc dù, nói trắng ra, lão cũng chẳng làm ăn được gì, mà nếu có, chắc cũng chỉ đáng nhận nhiệm vụ cầm chổi quét lung cho các quý bà trong phòng tắm hơi mà thôi), rồi bước ra khỏi nhà.

Gã đàn ông này đã gặp may, vì hẳn rằng, gã không đi đến Mukhoxransk mà lại là đáp xuống Saint Peterburg, trong toa mềm hai giường nằm hẳn hoi. Có lẽ, hội thảo sẽ được dành cho các nhân viên thủ quỹ có thâm niên hay đại loại là những người như vậy. Chắc chắn là trên đường từ nhà ra ga, gã nghĩ rằng ngôi sao may mắn hẳn sẽ chiếu mệnh bằng cách cho gã có cơ hội được thực hiện chuyến hành trình với người bạn đồng hành là một cô gái trẻ, người mà trong suốt chuyến đi gã luôn mơ tưởng tới việc ái ân hay tranh luận các vấn đề về cuộc sống và thậm chí còn bộp chộp theo kiểu “anh sẽ quay đi, đừng lo”, cốt để gã không phải bước ra khỏi khoang khi cô nàng cần thay quần áo. Và gã, bệnh hoạn, sẽ vụng trộm mơ tưởng đến vẻ xinh tươi mon môn của cô nàng.

Vậy nhưng, lần này thì số phận đen đui lại mang đến cho y một gã say hạng nặng là tôi chứ không phải là một cô nàng phưỡn ngực như gã tơ tưởng.

Tiện thể nói thêm là, trước lúc tàu chạy, tôi đã kịp gặp gỡ và vui vẻ với Julia của tôi trong tòa nhà Trattoria trên đường Sadovo-Chernogriaskoy. Tôi đã hẹn gặp nàng bằng cái cớ: để tặng nàng hai cuốn sách (ha ha, bản thân tôi còn thấy buồn cười), nhưng thực tình mà nói thì đơn giản là vì tôi muốn nhìn thấy nàng thêm lần nữa. Nói chung, tôi đã ngồi với nàng trong quán rượu, chỉ nói những chuyện tử tế, dang hoàng, trong khi đầu thì lại mơ đến chuyện làm tình ân ái với nàng. Và có lẽ, chẳng còn gì tuyệt diệu hơn thế. Cho đến lúc tàu lăn bánh, chúng tôi còn những hai tiếng đồng hồ. Và nếu như không đến nỗi dần thì tôi cũng đã có thể kiếm một chỗ trong khách sạn để vui thú với nàng. Vậy nhưng, hoàn cảnh trớ trêu đã không cho tôi thực hiện điều này. Số là, đã từ lâu tôi quên cách giao tiếp với những phụ nữ dang hoàng. Tôi không đến nỗi kém cỏi lắm khi sẵn sàng đắm võ mồm những gã say quấy nhiều đám đàn bà con gái, biết đưa đẩy, tán chuyện phiếm với các ả về shop thời trang, spa, chấp nhận các kiểu làm tình trong toilet giữa hai cữ hít liên tiếp hay vô vãn chuyện ngớ ngẩn khác. Còn cư xử với cô nàng mà tôi thích vốn không phải là loại hư hỏng, rồi tặng hoa cho nàng hay nói những chuyện bóng gió xa gần để gạ gẫm yêu đương – đại loại là những việc mà người bình thường khác vẫn làm, thì tôi lại không có khả năng. Cái tình huống dở hơi này khiến tôi lúng túng, và nếu như tôi muốn thử ve vãn đối tượng thì ngoài đam mê nhục dục đến bệnh hoạn, trong tôi vẫn còn một chút gì

đó đang hoang tử tế. Tôi rơi vào trạng thái sững sờ vì có gì đó giống như gã tiểu phu sắt đá. Có lẽ, sự hồi chuyển của các xác ướp trong nhiều cuộc chơi bởi nhậu nhẹt đã làm tiêu tan hoàn toàn trong con người tôi khả năng giao tiếp với những người bình thường mất rồi.

Để giấu đi nỗi lo lắng của mình, tôi bắt đầu nói những lời vụng về, hàm hồ, (mà toàn nói những chuyện dở hơi, ngớ ngẩn) và cười khúc khích. Nói tóm lại, lúc đó, tôi trông giống hệt một gã đàn (có gì đâu, tôi vẫn thường nghĩ về mình như vậy). Lần này cũng thế. Tìm cách lấy bình tĩnh trước nàng, tôi trở nên luống cuống, sượng sùng, ngắc ngư rồi nốc thật say sau chừng bốn mươi phút. Julia thật tử tế, nàng nhắc tôi về chuyến tàu sắp khởi hành, đưa tôi ra ga rồi mới bỏ đi.

Đang con đầu đầu cộng thêm một chút say và giận dữ ngay với cả bản thân mình, tôi bước vào khoang, với cái suy nghĩ đơn giản là nằm vật ra mà đánh một giấc đấy, mặc xung quanh ai muốn nói trời đất gì cũng thây kệ. Và đón tôi là một câu chào:

- Xin chào!

Á à. Mẹ kiếp, xin chào. Gã khốn đang nằm trên giường, nhướn mắt qua cặp kính nhìn tôi với cái nhìn xoi mói, cứ như thể tôi còn nợ lão hàng trăm dollar không bằng. Và tôi, một con người có giáo dục đang hoang, lâu lâu trả lời gã rồi bắt đầu nhét cái túi thể thao mới mua hiệu Fila for Ferrari

lên nóc hành lý, trong khi vẫn cố gắng đảo cặp mắt là ngà say xem thử chỗ chứa đồ có bụi bẩn gì không.

Tôi ngồi xuống tấm nệm giường. Gã bạn đường bắt đầu tuôn ra hàng tràng những câu ngớ ngẩn, vô nghĩa, kiểu như “tàu sắp chạy rồi”, “nếu muốn đọc sách hay ăn uống, anh đừng tắt đèn nhé”. Lẽ ra tao hỏi mày mới phải chứ. Gã nói bằng cái giọng buồn tẻ, câu cú thường đứt quãng một cách ngớ ngẩn kiểu như “à ha”, “đúng thế”... Hoàn toàn là dễ hiểu, rằng gã chẳng có gì để mà nói chuyện với tôi, đơn giản gã súc sinh này đang tìm cách săm soi tôi, và trong câu chuyện, nếu tôi có lỡ lời điều gì đó hơi quan trọng, gã liền cho rằng người bạn đồng hành của gã đúng là một tên đạo chích mua vé ngồi toa mềm chỉ nhằm để ăn trộm một nghìn rúp tiền công tác phí của gã.

Cuối cùng thì con tàu cũng chuyển động. Cục chẳng đã, tôi buộc phải hâu chuyện gã bằng những câu nhạt phèo không kém, kiểu như “người ta sẽ mang trà đến hay chúng ta phải tự đi lấy về” và đủ thứ hằm bà lằng khác. Gã đàn ông vun vai thư giãn và hỏi tôi:

- Chắc hẳn anh bạn cũng đến Leningrad?

- Không, tôi đến Vladivostok, – tôi trả lời hoàn toàn nghiêm túc và cảm thấy sự trống tuếch trong câu hỏi của gã bạn đường.

- À. – Gã đàn ông đang cố nặn ra điều gì đó trong cái đầu rỗng của mình. – Nhưng mà, có đi qua Leningrad, đúng không?

- Ừ đúng, – tôi đáp lại lần nữa và hiểu rằng, tốt nhất là chẳng nên tranh luận gì với loại người ngu đần cho rằng Vladivostok và Piter nằm cùng một tuyến đường này. – Chứ còn đi thế nào nữa?

Gã bắt đầu suy nghĩ về câu trả lời của tôi. Gã nhăn trán ra vẻ đang dăm chiêu rồi thậm chí còn bỏ cuốn sách đang cầm trên tay xuống. Trong lúc này, tôi mở chai rượu cognac hiệu “Moskovski” bé xíu loại rẻ tiền dành cho hành khách toa mềm với mùi vodka chưa qua chế biến. Tôi mở chai và nốc kha khá. Gã bạn đường của tôi đang tiếp tục “hành” tôi với những câu hỏi ngớ ngẩn, kiểu như mục đích của chuyến đi là công việc hay vì gì, bao giờ thì quay lại Moskva... Liếc nhìn gã, tôi nhận thấy rằng, con khỉ mốc này đã yên vị ở một cơ quan nào đó mười lăm năm nay và chuyên có thói ngồi lê đôi mách, buôn chuyện làm quà hoặc thêu dệt chuyện trời ơi đất hỡi gây tổn hại cho đồng nghiệp hay hàng xóm, kiểu như chuyện họ hay nghe đài Tiếng nói Hoa Kỳ, chuyện họ sắm dàn video ở nhà hay chuyện họ làm tình bằng miệng với bồ. Câu chuyện chuyển sang đề tài thời trẻ của gã. Bắt đầu là chuyện về chuyến đi thời sinh viên tới Olgino, ngoại ô Piter, với lửa trại, đàn guitar, rượu vodka, những cô bạn cùng đoàn và câu nói đầy ẩn ý “ôi, chuyện ở cái đêm lửa trại ấy, chắc anh thừa hiểu rồi”. Tôi cố thủ thôi miên lão khố tởm vốn một thời là đoàn viên thanh niên này bằng cách lẩm bẩm: “Câm miệng đi, câm đi, câm đi”.

Những gã thanh niên thích đánh đàn bên lửa trại luôn gây cho tôi một sự hằn học vô nhân ngay từ thuở tôi còn bé tí. Theo nhận thức của tôi, ở đây có cái gì đó què quặt và không thật – trong tất cả các trại thanh niên, trong cái áo len đồng phục đàn cầu thủ (đương nhiên không thể là những chiếc áo len hiệu Paul & Shark) được khoác lên người những gã trai để râu xồm kiểu Hemingway hay những chị ả mặc áo khoác thập tùng giới mày râu đoàn viên. Tất cả những đám hội tanh này, trong khi tụ tập ngồi quanh đống lửa trại, một gã thì chơi guitar và ỉ eo bằng cái giọng như bò đực rống, trong khi đám còn lại đang lập cập vì lạnh thì lắc lư theo nhịp nhạc, ngêu ngao hát những câu kiểu như “A, Arbat, Arbat của tôi” hay “cánh buồm, buồmmmmm” v.v... và v.v... Tuyệt nhiên không có những câu chuyện nói về sex. Tuy nhiên, tìm được rất ít những người sẵn sàng “cắm trại” ngay từ lần gọi đầu tiên, cho dù nơi cắm trại chỉ là một con mương nhỏ ngay gần đó.

Kẻ cuồng mộ ngoại ô Olgino đồng thời là đoàn viên tiên tiến này ghé ngồi xuống. Gã rũ chần ra và bắt đầu phết trứng cá đỏ vào bánh mì kẹp dăm bông, miệng lẩm bẩm “Trứng cá hồi đây. Ngon lắm.”. Loại trứng cá mà gã nói, bạn phải hiểu đó là loại kinh tởm, khô rang như ngói và là thứ có chất lượng tệ nhất. Sự quan tâm của Bộ đường sắt đối với hành khách toa mềm được thể hiện theo kiểu phục vụ mặt hạng như vậy đấy. (Mặc dù tôi đoán rằng, Bộ này được cấp kinh phí cho loại trứng cá cao cấp hơn, nhưng cái

đám cung ứng tiếp liệu đã xà xẻo bằng cách mua loại thực phẩm rẻ mạt nhất với giá trên trời). Gã súc sinh ít ngủ này nhai trệu trạo miếng bánh mì cặp dăm bông và nói với tôi những lời như thế này:

- Bộ đồ thể thao mà anh đang mặc gọi lên cho tôi một câu chuyện nữa. Ờ, cái thời còn ở đội xây dựng tuyến đường Baical-Amua, bọn tôi cũng đã từng được cấp phát cái loại đó, nhưng là màu xanh cơ.

Mọi thứ bình thường không? Mặc dù vẫn còn chũnh choáng say, tôi ngồi xuống như một kẻ đua đòi theo mốt, trong bộ quần áo thể thao Adidas màu đỏ mang mác Vintage, giống hệt như Beastie Boys của thập niên 80, mang giày thể thao màu đỏ hiệu Fila for Ferrari và thậm chí tôi còn cảm thấy khoan khoái bởi sự không dung hợp giữa thị hiếu hiện tại và những hồi ức về cái vẻ bề ngoài của đám người đầu thập niên 90. Nghĩa là, tôi có cảm giác mình giống như sản phẩm hỗn hợp của một thằng nửa người nửa ngợm chuyên đi thu tiền cống nạp từ các kios bán hàng ngoài chợ Teshtil, và một tay chơi ngoài đảo Ibítsa, còn cái thứ này lại cứ lải nhải với tôi về đội xây dựng? Nếu đây là thập niên ba mươi, có lẽ tôi đã cho gã ngâm nước rồi và trước tòa, tôi sẽ biện luận cho mình, rằng gã là kẻ thù nhân dân, xuống Piter để ám sát đồng chí Kirov và quấy rầy giấc ngủ của tôi. Hít một hơi, tôi thấy buồn đi tiểu và móc gói thuốc lá rồi bước ra ngoài khoang.

Trong toa tàu có hỗn hợp mùi khói thuốc vẩn vơ, mùi dãi đòmlẫn nước tiểu. Cứ luận theo khứu giác thì có lẽ cái toa tàu này hầu như không được vệ sinh lau rửa cẩn thận từ cái thời vua Nikolai. Tôi hút thuốc và lơ đãng nhìn những hàng cây lạ, những công trình xây dựng hay những cánh đồng bất tận đang lùi dần qua ô cửa sổ. Trong đầu tôi chợt nảy ra những dòng thơ của Blok Alexandr “Ồ, nước Nga của tôi! Người vợ hiền yêu dấu của tôi!” Cho dù, trong cái ráng chiều hoàng hôn đang dần nhòa nhạt trên ga xép cùng cái mùi đặc trưng của toa tàu, đúng ra là phải nói thế này: “Con bò cái yêu dấu của tôi!”. Con say đường như đã dứt, và sự mệt mỏi cũng như ý nghĩ về cuộc gặp gỡ với nhà phân phối bữa vây lấy tôi. Tất cả những vấn đề liên quan đến tài chính, tiền bạc, cuộc chiến sinh tồn giữa lòng tốt, sự nhân bản và lý trí thương trường, sự ma mãnh, lắt léo, sự phân bổ thị trường và trăm thứ hằm bà lằng khác đang làm nhức óc tôi.

Vào một khoảnh khắc nào đó, trong toa tàu còn xuất hiện thêm hai nhân vật nữa – đều là đàn ông trạc tứ tuần. Gã thứ nhất mặc quần jean và áo khoác trong khi gã kia thì lại mặc đồ tây và đi giày bát-két⁽¹⁾ – một kiểu tín đồ mốt khiêu vũ cuồng nhiệt của người Mỹ da đen vào thập niên 80. Tôi tạm gọi gã là gã “tập nhảy”. Cả hai đứng rít thuốc và tán dóc bằng chất giọng nhừa nhựa, ngà ngà say. Tôi cũng đốt hết

---

1 Loại giày dùng để luyện tập trong phòng thể dục.

điều này sang điều khác, đầu mụ mị và chưa muốn quay trở lại khoang với gã bạn đường ít ngủ. Để có thể cảm nhận được vẻ đa dạng muôn màu của buổi chiều, tôi lắng tai nghe và cố xem họ bàn tán về vấn đề gì. Loáng thoáng, tôi nghe thấy những từ kiểu như “chợ”, “đất đỏ” “của nợ” và “không chịu được” và hiểu rằng, câu chuyện của họ, như bao câu chuyện khác tại đất nước này, sẽ chuyển sang đề tài kinh tế, tiền bạc, ngay sau khi đương sự đã nốc cả lít rượu. (Đề tài tiếp theo nữa của đám người này thường là chính sách đối ngoại của nhà nước hay vấn đề của quốc gia hoặc châu Âu, tuy nhiên, đừng đại gì mà đứng gần những gã như vậy).

Giọng của gã “tập nhảy” văng bên tai tôi:

- Có cái này hay lắm. Tôi có người quen ở vùng Hạ Novgorod. Bia ở đó chỉ có 13 rúp thôi. Thế mà ở Moskva giá gấp đôi đấy.

- Ờ, – gã kia đáp, dễ hiểu thôi. Công vận chuyển lòng vòng, cho nên ở Moskva nó mới đắt hơn chứ.

- À! – gã “tập nhảy” hớn hỏ kêu lên – Thế thì tại sao giò lụạ Klin bán ở Moskva và Novgorod lại có giá gần như tương đương nhau? Không lẽ là do không có công vận chuyển? Hay là vì cái gì?

Khuôn mặt người đối thoại của gã nhập nhòa trong ánh đèn đường lấp lánh qua cửa sổ đầy những nếp nhăn do hoạt động trí não nghèo nàn đang cố đi tìm lời giải cho vấn đề kinh tế học này.

- Ủ... – gã thứ hai buột miệng, – cũng chẳng hiểu được nữa...

- Tôi cũng chịu, chẳng hiểu. Khéo đấy toàn một lũ khôn hoặc là không biết đếm, hoặc là đần thối. Đến một con nhím cũng hiểu là không cần phải quá cố gắng cũng có thể mua được đủ các thứ ở đấy (nhưng cũng chỉ trong phạm vi ở các vùng ấy mà thôi).

-Ờ... – gã thứ hai trả lời, giọng lúng túng. – Đúng đấy.

Tôi có thể nói với bạn rằng, *vox populum*⁽¹⁾ là một sức mạnh khủng khiếp. Có cái gì đó tựa tính cách của người Tuyệt trong khái niệm này. Nó có thể san phẳng những hệ ý thức xã hội, kinh tế, chính trị vốn lâu nay bị kìm hãm đang hàng ngày được tốn công tạo dựng lại bởi một đám học giả với những khoản tiền khổng lồ. Đó cũng là thần bảo mệnh của marketing và quản trị kinh doanh. Giá như được biết rõ rằng, các bộ phận marketing, điều vận, đại lý phân phối hay kế hoạch đã ngốn nguồn ngân sách kinh hoàng đến thế nào, bao nhiêu thời gian phải bỏ ra cho việc tính toán giá cả nơi vùng sâu vùng xa cũng như việc giảm thiểu chi phí, rút bớt phí tổn... hay trăm thứ linh tinh khác. Để rồi ở đó, ở những miền xa Moskva, kẻ hà lạm nào cũng cho phép mình mua giò lụa với giá nước lã.

---

1 Tiếng Latin: Ý kiến công chúng.

Để rồi được mua nhiều hơn, thường xuyên hơn. Và luôn luôn với giá rất hời.

Và đây là lập luận sắc bén “Đây toàn là một lũ khốn hoặc không biết đếm, hoặc đần thối”.

Trong những lúc như thế, bạn sẽ cảm nhận hết sức sâu sắc sự xa cách của mình đối với cộng đồng. Bạn sẽ hiểu rõ sự vô bổ của công sức, nỗ lực của mình cũng như của cả một đội quân nhân viên ở các cấp khác nhau trong dây chuyền kinh tế – cái thứ mà bạn sẽ phải vật vã vì nó, cho dù vẫn cảm giác rằng, bạn đang nắm chắc về quản lý. Thực tế, chuỗi dây chuyền này đang nắm chặt bạn.

Tôi quay về khoang của mình với tâm trạng khó chịu. Một vài viên gạch đã long ra từ nền móng cuộc sống của tôi, và chỉ cần thêm một chút nữa là toàn bộ triết lý sinh động của tôi sẽ đổ sập hoàn toàn, hết như bức tượng bằng đồng tạc hình thần Mặt Trời Helios⁽¹⁾ vậy. Chắc gì cái đám thương gia Ả Rập đã chịu cuồn theo hài cốt của tôi trên lưng lạc đà. Trong người tôi không có đồng. Và nếu cái thân tôi có đem ra đúc đồng thì cũng chẳng để làm gì.

Trong toa, lúc này vẫn im ắng. Hy vọng rằng khung cảnh này cứ yên bình vậy cho tới rạng sáng hôm sau. Gã bạn đường của tôi đang ngáy, thở phì phò và chắc hẳn đang mơ giấc mơ thứ năm. Đồng hồ chỉ hai giờ sáng. Tôi

---

1 Tượng thần Mặt Trời được xây dựng ở Rhodes vào năm 285 TCN, cao 33 mét, là tượng đồng khổng lồ. Năm mươi năm sau, bức tượng này sụp đổ trong một trận động đất.

nằm xuống giường và cố chớp mắt. Đối với tôi, để có một giấc ngủ trên tàu đi Piter nói chung là rất khó khăn, trong khi chiều quay ngược lại từ Piter thì lại ngủ rất thoải mái. Có thể đó là do một nỗi sợ hãi mơ hồ đối với một THÀNH PHỐ LẠ. Hoặc cũng có thể, đó là sự chuyển đổi giữa sự hưng phấn, say mê sang trạng thái nôn nao, khó chịu. Nói tóm lại thì tôi rất khó ngủ. Tôi cứ trở mình liên tục, hết kéo chiếc chăn lên lên rồi lại đạp nó ra, rồi lại kéo lên. Cứ như vậy, hết nóng rồi lại rét. Thiu thiu ngủ được một chút, lại mở mắt ra, rồi lại nhắm mắt. Nói chung, tôi phải chịu đựng nhiều giờ đồng hồ liên như vậy, trong cái trạng thái lơ mơ, ngủ chẳng ra ngủ, tỉnh chẳng ra tỉnh và mở mắt trong tâm trạng nặng trĩu vào lúc 6 giờ sáng.

Gã bạn đường của tôi, giống như một chú chim sơn ca, đã ngồi ngay ngắn và đang chuẩn bị uống trà. Tôi nghĩ rằng, hẳn ta dường như được phái đến chỉ để đưa tiễn chuyến đi của tôi bằng những câu chuyện ngớ ngẩn về hội đoàn và thời trai trẻ của mình. Tôi ngồi xuống giường, mở hộp nước trái cây và bắt đầu tu ừng ực. Gã kia mở màn chào buổi sáng lại bằng những lời lân la dò hỏi, sau khi làm động tác vươn vai giãn gân giãn cốt: “Anh ngủ thế nào? Có ngon giấc không?”, “chúng ta sắp tới nơi rồi”, “cần lấy thêm trà”. Tôi làm ra vẻ như đang cần lấy thứ gì đó trong túi rồi lục lọi túi quần. Những ngón tay của tôi chạm vào một vật nhỏ gói trong giấy bóng kính. Tôi lôi ra và kín đáo ngắm nhìn nó. Màu trắng trong chiếc giấy bóng kính mờ.

- Cái gì trong túi vậy? – Gã hỏi, cứ như khán giả nghiên truyền hình vùng Chiumen hỏi các chuyên gia thông thái vậy.

Muối chẳng? Để làm gì cơ chứ? Để rắc cái gì? Vào đồ ăn mang theo dọc đường? Không lẽ tôi lại còn mang cả gà lên tàu? Hay tôi là khách đi du lịch? Sự phỏng đoán kiểu dao cạo khiến óc tôi muốn buốt. Tôi biết là thứ gì rồi. Bột trắng. Bột giặt Tide, chuyên dành việc tẩy nã. Nói ngắn gọn, để tẩy sọ dừa.

Tôi chỉ ngón tay lên cao và nói với gã bạn đường:

- Một giây. Quay lại liền.

Tôi vớ lấy cuốn quảng cáo về dịch vụ nhà hàng của đoàn tàu cùng tờ tạp chí và đi vào phòng vệ sinh. Vào cái giờ quá sớm sửa này, phòng vệ sinh của nhà tàu còn vắng. Tôi mở cửa, lật qua tờ tạp chí, đặt nó lên kệ bồn rửa, dốc hết thứ bột trắng ra. Tôi chia thành hai tép và nhanh chóng thu dọn chỗ bột trắng.

“Chúc lên đường may mắn!” – Quảng cáo của Bộ Đường sắt chúc tôi như vậy trong trang thứ 24.

- Cám ơn, – tôi trả lời thành tiếng.

Tôi bước trở lại vào toa và chờ dẫn bên cửa sổ chừng năm phút. Giờ đây, tôi hoàn toàn tỉnh táo. Các khớp xương đã trở nên thoải mái hơn, giãn nở hơn. Tôi cũng cảm thấy dễ chịu hơn, vui vẻ hơn. Và tôi quay vào khoang của mình.

Trong khoảng thời gian cuối cùng trước khi tàu đến Piter, tâm trạng tôi đã trở nên thoải mái. Tôi cười to khi gã bạn

đường kể chuyện tếu chen vào những câu chuyện ngớ ngẩn của gã về ngoại ô Olgino. Tôi nói, tôi thích chơi guitar đến mức nào (Ồ, đưa đàn đây, tôi có thể chơi ngay lập tức được). Đầu óc thật phấn chấn.

Cuối cùng thì tàu cũng tới Piter. Tôi xách túi, chào từ biệt người bạn đường, nói đôi lời chúc anh ta có một chuỗi ngày công tác thật tốt đẹp và chêm thêm những câu kiểu “giả như chúng ta lại cùng được đồng hành quay trở lại Moskva nhỉ”. Rồi tôi cười vang và bước xuống sân ga. Tôi đi bộ dọc theo con tàu, sau đó băng qua tòa nhà ga và gọi điện cho Liosa – anh bạn đồng nghiệp người thành phố này và là người có trách nhiệm phải đón tôi. Tôi báo với hắn rằng mình đã đến nơi. Anh ta nói là đang trên đường tới ga. Tôi bước ra ngoài phố và hút thuốc, cho dù thật tình mà nói, không thấy thèm thuốc lắm. Tôi hút hai hơi thuốc và ném mẩu thuốc xuống đường. Thành phố này ném trả tôi bằng một cơn mưa lâm thâm. Thời tiết ngày hôm nay là thế.

Liosa lái xe đến. Đó là một thanh niên trẻ trung, tuổi chừng hai lăm, nhưng theo như tôi thấy, hình như cậu ta đeo kính râm cả ngày lẫn đêm. Thứ nhất, cái đám đeo kính râm vào ban đêm thường là cò mồi, đại lý buôn hàng trắng, trai bao hoặc lũ loại choai chuyên vật vờ nơi vũ trường hay dân nghiện hút chích. Nghĩa là, nếu đeo kính râm vào ban đêm, hoặc là bạn muốn trở thành một trong những kẻ nói trên, hoặc bạn chính là một kẻ dở hơi ngớ ngẩn. Từ sáng sớm, trong cơn mưa phùn này, việc đeo một đôi kính râm thật chẳng hợp

tí nào. Tuy nhiên, Liosa không hiểu điều này. Bởi nếu hiểu, chắc cậu ta đã không đến đây trên chiếc xe số 9 quê kệch và chắc hẳn là cậu ta đã sống ở Moskva. “Có lẽ, cậu chàng này nghiện ma túy chẳng?” – tôi thầm nghĩ và bật cười.

Chúng tôi ngồi vào xe. Radio trong xe đang phát một bản nhạc chết tiệt nào đó, tiết tấu nhanh. Rất to.

- Nhạc có làm anh khó chịu không? – Liosa gào lên – Tôi chỉ thích bật thật to những bản nhạc có giai điệu nhanh như thế này. Nó làm người nghe thêm sảng khoái đấy.

- Không sao, – tôi đáp. Thực tình, tôi cũng thích nói về loại nhạc này.

Tôi ngả người ra phía sau và đề nghị Liosa đưa về khách sạn.

- Anh đã ăn uống gì chưa? – Liosa hỏi.

- À, – tôi gật đầu. Và tự nói thầm “ăn bằng mũi rồi”.

Xe lăn bánh theo đại lộ Nhevski. Ở góc đường, trên một tấm áp phích có quảng cáo chương trình hòa nhạc của một nghệ sĩ opera nào đó với những dòng như sau: “Nghệ sĩ với những khúc ca của Lenski và hơn thế nữa”.

À. Chính nó. Ngày hôm sau sẽ chuẩn bị cho tôi điều gì đây? Trong đầu tôi ong lên toàn câu hỏi.

Thật tình, một liều cocain vào buổi sáng là một bước vào mông lung...

Tôi nhắm mắt. Mình đang ở trong lòng Peterburg.

Piter

Ngôi làng, nơi Evgheni buồn bã,

Có một góc trời thật diệu kỳ...

A.S. Puskin "Evgheni Onhegin"

Mối quan hệ của tôi với thành phố Piter tựa hồ cuộc hôn phối giữa các triều đại. Có lẽ, thế hệ các hoàng thái tử trẻ nối ngôi hoàng tộc được cưới gả với những bà mẹ ngạo ngược theo mô típ chính trị hay theo huyết thống quý tộc, quen yêu đương ngược đời. Bởi vì, dù muốn hay không thì vẫn phải sống đã. Sống, giao phối và sinh ra những kẻ nối dõi mới. Vì đó mà buộc mình phải yêu, buộc phải tìm kiếm những nét thích thú nào đó trong tính cách, trong cung cách hành xử cũng như dáng vẻ bề ngoài. Nếu khác đi thì làm sao có thể tạo ra đời hoàng thái tử đó? Không hiếm khi do "tình cảm ngược đời" như vậy mà người ta sinh ra những đứa trẻ không hoàn toàn bình thường. Những đứa trẻ được hoài thai không bởi tình yêu.

Điều đó cũng tương tự như tình cảnh của tôi bây giờ vậy. Từng có mặt khá thường xuyên tại thành phố này vì công việc kinh doanh, tôi buộc phải thích nghi với bầu trời xám

xịt nơi đây, với thời tiết đông lạnh, nóng lạnh thất thường, với khí hậu ẩm ướt cũng như màu vàng xỉn của nước máy. Và, những “đứa con” như thế nào sẽ được chào đời từ mối duyên thiếu vắng tình yêu của tôi với Piter, tôi chỉ có thể hình dung ra trong những cơn ác mộng mà thôi.

Trong chuyến đi đầu tiên của mình tới Piter, tôi nhận ra một điều rằng, trong bầu không khí nặng nề, u uất nơi đây, chỉ có thể làm mấy việc sau: tỉnh giấc vào buổi sáng, rót rượu vodka và khóc; tức giận, thất vọng vì không thể đồng cảm với nơi này hay vì bầu trời u ám, nhòa người ra cửa sổ để rồi hòa trộn dòng lệ của mình với cơn mưa dầm dề dường như không bao giờ ngừng. Và làm tình. Làm tình trong vô vọng, và hiểu rằng, từ thói quen đó, mỗi một cuộc mây mưa đó sẽ có thể là lần cuối cùng.

Sau đó, hết quãng ba năm thì tôi bắt đầu quen dần với thành phố này. Một năm, tôi tới Piter khoảng chừng bốn năm bận, kiếm được một mớ người quen – những ông bà bạn vu vơ, sống không mục đích hay vô khối các câu chuyện âm ỉ liên quan đến đám lưu manh trong quán rượu, vũ trường, trận đấu đá ngay trong buổi tối vui gia đình hay vô vàn những chuyện tương tự. Trong thời gian đó, tôi đã từng cố thủ hòa nhập với cái thành phố này. Quen với những cuộc chơi bời, nhậu nhẹt, đón nhận một số thói quen ở đây để không còn cảm thấy nỗi buồn chán dày vò hay nỗi sầu muộn mà bạn khó dứt được ngay cả khi quay về Moskva. Có cảm giác rằng, bạn đã mang theo hành trang của mình những mảnh

vỡ vụn của lo âu, buồn chán từ cái thành phố đó và đem chúng về Moskva. Giai đoạn “ve vãn” thành phố này của tôi không mang lại một điều gì đặc biệt. Những cư dân thứ thiệt của Piter nói với tôi rằng, để quen với thành phố này, bạn cần phải học cách hiểu con người ở đó vì họ là những nhân vật đặc biệt. Họ không phải là những tiểu thị dân kiêu ngạo, phách lối như người Moskva mà thường là có văn hóa hơn, ít lừa lọc hơn so với người Moskva trong khoái cảm nhục dục. Một điều không thể phủ nhận, người dân của thành phố này có vẻ trí thức hơn, có học hơn và nhân bản hơn so với các dân tộc khác của nước Nga. Và cũng chẳng có gì lạ khi Piter được coi là kinh đô văn hóa, tiền đồn của đời sống tinh thần.

Lúc này, tôi đã hiểu Piter hơn cũng như tâm trạng của thành phố này. Và không thể nói rằng con đường dẫn tôi đến với sự hiểu biết này là đơn giản, dễ dàng hay dễ chịu, mà là ngược lại. Và những chân lý mở đường cho tôi cũng đáng giá để không cần phải phí thời gian cho việc khám phá ra chúng. Ở cái xứ này, tốt nhất là được làm một lữ khách đi công tác vô lo và không khiến mình vất vả bởi cái mớ kiến thức dở hơi như thế này. Hơn thế nữa, việc có được những mớ kiến thức này chẳng giúp được bạn điều gì.

Đề tài chủ yếu của đám thị dân Piter giàu tình cảm là đề cao giá trị của thành phố này cũng như tính đặc biệt của nó. Mọi câu chuyện với dân Moskva cuối cùng cũng thường

dẫn đến hai chủ đề sau: “Một Piter của châu Âu trong mối tương quan với một Riazan của Moskva” và “Cho mượn đôi trăm đi, mai trả”. Có cảm giác rằng, cái thuật ngữ chết tiệt “Thủ đô cũ” đang đè nặng lên cả thành phố này. Thậm chí những công dân từ các tỉnh khác đổ đến thành phố này cũng lây nhiễm cái thứ virus đó. Và họ bắt đầu tranh luận những vấn đề ngớ ngẩn muôn thuở về kinh đô văn hóa này “Có đám đông tụ họp trên các đường phố của các bác đấy”, hay “tiền bạc cứ đổ hết về Moskva” v.v... và v.v... Họ học thuộc lịch sử Piter rất nhanh, từ những tượng đài lịch sử cho đến những nơi quen thuộc (mà những thứ đó thật sự là tuyệt diệu), nhưng thi thoảng lại mong được trở thành “công dân thành Piter chân chính” một cách thật hài hước.

Có lần tôi thơ thẩn dạo chơi trên các con phố của thành phố này với một người quen. Anh ta hăm hở chứng minh cho tôi thấy rằng nơi đây, mọi thứ đều tuyệt vời, trong khi “ở thủ đô của các bác chỉ rất những chuyện xấu xa thôi”. Rồi anh ta kể rằng, mình cảm thấy thật dễ chịu khi sống ở đây như thế nào, và anh ta chẳng lấy gì làm ghen tỵ với tôi – một công dân Thủ đô. Anh ta không quên kể cho tôi nghe lai lịch các tượng đài lịch sử, và khi đến một con phố nào đó, anh ta nói rằng “ở đây là hướng rất nguy hiểm trong cuộc pháo kích thời chiến tranh”. Sau đó, anh ta còn thuyết minh cho tôi nghe về những điều khủng khiếp diễn ra trong trận phong tỏa Leningrad, trong khi tôi lắng nghe anh ta một cách chăm chú và thành kính. Trong câu chuyện này,

tôi đã lịch sự hỏi trong gia đình anh ta có ai bị mất trong trận phong tỏa này không. Anh ta trả lời một cách trơ tráo:

- Ôi giỏi, anh nói gì thế? Tôi mới từ ngoại ô Murmansk đến đây được ba năm, – anh chàng nói và tiếp tục câu chuyện thú vị của mình về những khó khăn nặng nề trong đợt phong tỏa thành phố.

Những câu chuyện như vậy đã tiếp thêm cho tôi nguồn năng lượng cho việc suy tư và cho bút ký châm biếm này.

“Tâm quan trọng” như thế, đương nhiên là có cội rễ từ những chuyện nhỏ nhặt diễn ra trong lòng cái thành phố bé nhỏ này. Bất cứ một sự kiện nào cho dù là rất nhỏ trong nhịp sống của thành phố này cũng được người ta thổi phồng lên một cách thái quá. Bất cứ sự xuất hiện của một cửa hiệu bán đồ thời trang nào (diễn ra đến lần thứ năm) hay chuyến viếng thăm của một DJ người Saint Peterburg đến đảo Ibítsa. Và nếu đó là chuyến viếng thăm của DJ kia thì tất cả các tờ tạp chí lớn của Saint Peterburg đồng thanh ca tụng và giật những tit lớn: “Người Nga đã có mặt trên đảo Ibítsa!” hay “Pítêr gây ra sự bàn tán” (tuồng như gã DJ này đang là chủ đề chính của tất cả các chương trình trên cái đảo này vậy).

Trong thành phố thật là buồn tẻ. Mọi người dường như đang hùng hục một mình, bịa đặt, thêu dệt chuyện đời để có cớ mà tụ tập, ngồi lê đôi mách, để mà giễu cợt Moskva, và, khi đã nốc chán wishky, có thể quay sang kể cho đám người quen về chuyện bạn bỏ lên Moskva hàng tháng trời,

coi như dứt hẳn khỏi Saint Peterburg để đi kiếm ăn, đi “làm ăn nhón”. Sau một năm trở về, thì “anh cũng sẽ đặt dẹo, vật vờ trong cái bãi sinh lầy của đời mình mà thôi”. Hiển nhiên là chẳng có ai đi đâu, làm gì, ở đâu, và mớ chuyện phiếm của đám dân say cứ lặp đi lặp lại như vậy, đằng đẳng kéo từ tuần này sang tuần khác.

Nói tóm lại, thật dễ hiểu sự khinh bạc của đám thị dân tại thủ đô châu Âu chúng ta đối với Moskva. Thứ nhất, đó chính là do sự bí bách, gò bó trong thế giới của mình cũng như sự thiếu vắng những sự kiện mang tầm cỡ châu Âu trong lòng một thành phố Âu châu cổ kính. Thứ hai, đó là do thói học đòi. Tất cả những trò tự tập, nhậu nhẹt, sự kiện, vũ trường hay nhà hàng đều gọi nhớ đến một Moskva thu nhỏ dăm sáu năm trở về trước. Tất cả đều dẫn đến một sự so sánh tương phản giữa hai thành phố. Chúng tớ ở đây toàn dân trí thức, còn ở chỗ các bác rất những lũ đầu cơ, dân chúng tớ phát âm chuẩn từ “porebrik”, còn các bác – một lũ say, chẳng hiểu vì nguyên cớ gì, cứ nói chệch sang thành “bordiu”. Xung quanh chúng tớ toàn là những tượng đài lịch sử, (những thứ mà chúng tớ yêu tha thiết, đến mức có thể sẵn sàng gào lạc cả giọng để phản đối việc cho các tổ chức kinh doanh thuê mặt bằng buôn bán, chùng nào những tượng đài đó chưa tự sụp đổ xuống), trong khi chỗ các bác lại chỉ rất những nhà hàng hay vũ trường, v.v và v.v... Như mọi người đều biết, chúng tớ rất ghét những gì mà chúng tớ đang khao khát và hướng tới, những gì mà chúng tớ đang

bất chuộc, những gì mà chúng tớ ganh tỵ và những gì mà chúng tớ muốn sở hữu. Nói ngắn gọn, đó là “đối tượng của ước mong”. Còn sự ganh ghét, đố kỵ gần như luôn được ngụy trang bằng kiểu khinh bạc nhuộm màu cao thượng.

Một vấn đề nữa của thành phố này – đó là sự thiếu tiền. Trong toàn thành phố. Không, đương nhiên là ở đây cũng có những người giàu và những người rất giàu. Nhưng, phần lớn dân chúng lại nghèo. Lương lậu thấp, ít cơ hội, nhưng điều cơ bản nhất – đó là việc dân chúng nơi đây không khát khao làm việc, không đam mê công việc, không thích đầu tắt mặt tối kiếm tiền hay những điều đại loại như vậy. Và bạn không thể biện hộ cho sự lười biếng bẩm sinh, sự rề rà, tùy tiện cũng như nỗi sợ hãi, e ngại của đám thị dân này bằng những lời kiểu như “Ở Moskva các bác có tài chính, có chính phủ, có ngân hàng, có Putin”. Tôi cho rằng, những người dân thủ đô có công việc kinh doanh tại Piter sẽ ủng hộ tôi.

Ở thành phố này, người ta quen với kiểu sống giật nọ. Bạn cần phải trả vài trăm cho ông bạn quý, rồi ông bạn quý lại phải thanh toán vài trăm như vậy cho ông bạn khác, và gã này lại thiếu nợ bạn đôi trăm. Cái vòng tròn giật nọ này chính là nền tảng của các mối quan hệ xã hội giữa đám thị dân ở đây. Đến một ngày đẹp trời nào đó, cả đám nổi hứng tuyên bố xóa nợ cho nhau, để rồi sau vài tuần lại lặp lại cái vòng tròn nợ vay luẩn quẩn đó.

Đây cũng là vấn nạn của dân chúng, hơn nữa, là vấn nạn của lớp người tích cực nhất trong đó – những thanh niên

tuổi đời trong khoảng 25-30 đang khao khát kinh doanh. Cũng nên hiểu rằng, thật khó mà quản lý được một nhà hàng, nếu như cứ thứ sáu hàng tuần, đám thực khách hai mươi hai mống kéo đến đánh chén nhưng thực tế chỉ có hai gã móc túi trả tiền ăn cho bốn “thượng đế” khác, trong khi có tới tám “thượng đế” nữa lại ăn theo bốn gã được bao kia. Rồi nữa, tám cái gã bần tiện kia lại lôi thêm một đám bạn gái đến đánh dâm.

Khi đã quen với lối sống ở đây, bạn sẽ thấy hoàn toàn dễ hiểu, rằng đám thị dân của thành phố này chẳng có gì khác biệt so với dân Moskva. Cũng hẹp hòi, thiếu cận, tụ tập đàn đúm, cũng ngày tám tiếng mài dũa nơi công sở nhưng lại chẳng có việc gì mà làm, y hệt ở Moskva. Ở đây, tiền ít nhưng lại lắm chuyện. Dĩ vãng kinh kỳ nặng nề rủ xuống thành phố này và dường như chưa biến mất trong cả thập kỷ qua. Nó phảng phất, vương vất đâu đó trong không khí, lẫn vào trong trí não của cư dân thành Len, tựa như con sóng đang vỗ vào bờ Neva vậy. Và cứ mỗi một đợt sóng xô vào bờ, ta lại hiểu rõ hơn bao giờ hết, rằng trong cái khát vọng cháy bỏng được trở thành thủ đô, Piter mãi mãi chỉ là một tỉnh lỵ không hơn không kém.

Tôi cũng chẳng hiểu được vì sao bầu không khí dĩ vãng kinh kỳ này lại không biến mất đi, bởi chính nó sẽ làm cho tất cả những ai sống nơi đây trở nên ngột thở. Điều này cũng có cái gì đó giống như lớp quý tộc khánh kiệt và rơi

vào cảnh bần hàn, nhưng vẫn khư khư ôm giữ cái ngạo nghễ nửa mùa cùng sự bất lực trong hành động nhằm khôi phục lại ánh hào quang đã mất. Và cũng chính vì điều đó mà đám thị dân nơi đây đâm ra bức tức với chính mình, với cái thành phố mà họ đang tồn tại trong đó. Và thành phố cũng đáp trả lại họ bằng cách y hệt như vậy, nghĩa là bằng cách báo thù đám dân kia vì họ đã vắt nặn hình hài nó từ xương cốt, vì sự ác cảm, vô nhân cũng như ước vọng trốn chạy khỏi chốn này.

Thành phố được xây dựng bởi những con người thuộc một thế giới khác để rồi trở thành nơi sinh sống của những cư dân khác. Những người duy trì vẻ đẹp tráng lệ và vĩ đại của kinh thành này. Những cung điện, đền đài, biệt thự. Những kênh đào, bờ sông. Những vườn cây, công viên... trong sự tương xứng của nó; những người thích du hí đó đây hay hàng đêm đắm mình thưởng thức văn hóa nghệ thuật trong nhà hát và mơ về một thời kỳ quân chủ xa xưa hoặc ngạo nghễ đường hoàng tham gia vào đoàn duyệt binh trong cánh cổng gỗ tráng lệ 5 mét chiều cao mà nay đã được thay thế bằng loại sắt tây kỳ quái, xấu xí với núm chuông han rỉ. Thành phố này phát quang lấp lánh và chứa chan ý thức tự tôn.

Rồi khi lớp người này tịch đi, cái thành phố này biến thành nơi tá túc của đám nửa người nửa ngợm mà sự tráng lệ của thành phố không may mắn khiến họ cảm thấy cần thiết phải quan tâm. Họ chẳng cần trần nhà phải cao, nhà

cửa có tối thui hay ẩm ướt cũng được và chẳng ai có thể mục sở thị thấy họ đang từng đêm đốt trụ mớ hài cốt của cái thành phố lạ lẫm đối với họ này, rồi ợ hơi, nốc bia và từ từ biến không gian xung quanh thành cái làng của cao nguyên miền trung nước Nga – cái làng không làm chương tai gai mất thiên hạ bằng phiến đá cẩm thạch của những dinh cơ, biệt thự mà trong đó họ cảm giác mình là những công dân chân chính biết nhường nào. Hiển nhiên, cái đám người này không cần đến những trần nhà cao 5 mét với các bức phù điêu. Cái thứ heo đàn độn không ngẩng mặt nhìn lên bao trời bao giờ – đơn giản là chúng không có cổ.

Và tôi lại có mặt ở thành phố này, nằm khoèo trong phòng khách sạn Nevski Palace và cố ép mình vùng dậy để đi tắm và thay quần áo. Cầm chiếc điều khiển TV, tôi nhấn loạn lên hết kênh này đến kênh khác và rồi dừng lại ở một chương trình hướng dẫn ẩm thực của khách sạn – “thiên đường dành cho thực khách sành ăn”, tuy nhiên, thật khó mà nhá nổi đồ ăn ở đó. Rồi tôi vùng dậy, bằng dáng điệu của con lừa khiếm nhược bị đuổi cùng đường, thất thủ đi vào phòng tắm. Trước khi thay quần áo, tôi gọi cho Volodia, trưởng đại diện ở khu vực này (thằng cha này ăn bám từ nguồn tài chính của chi nhánh và không có thì giờ rảnh rỗi để đi đón tôi mà lại cử nhân viên của mình đi thay) và đề nghị gã tổ chức cuộc họp tất cả các đại lý phân phối của thành phố này sau khoảng từ 4-5 giờ đồng hồ nữa để thảo luận về tình hình kinh doanh của

công ty cũng như sự phối hợp trong công việc giữa công ty và các đại lý. Tôi bỏ máy xuống và thầm mong rằng, gã khốn này sẽ phải đầu bù tóc rối mà lặn ngụp trong đống dữ liệu trước khi tôi tới.

Sau đó, tôi mở cả hai vòi nước. Trong bồn tắm, nước bắt đầu từ từ chảy đầy với cái màu vàng gỉ sét. Trí nhớ nhanh chóng mách bảo với tôi về cái dòng quảng cáo trong cuốn giới thiệu về khách sạn Nevski Palace – loại khách sạn cao cấp, nơi người ta có thể không chút ngần ngại giới thiệu cho lũ khách của thủ đô phương Bắc. Tôi nhặt lấy tất cả những tuýp dầu gội, gel vuốt tóc và sữa tắm từ trên kệ rửa rồi nặn hết xuống bồn tắm. Lốp bọt xà phòng từ từ che phủ thứ nước gỉ sét trong bồn. Tôi cởi quần áo và nằm xuống, trong đầu hiển hiện phép so sánh giữa lốp bọt xà phòng và lễ khánh hạ nhân dịp thành phố này tròn ba trăm năm. Quả thực, nếu như phân tích, mổ xẻ vấn đề này ra thì cái phép so sánh ấy quả thật là chính xác. Mặt tiền những ngôi nhà trên đại lộ Nevski che đậy sự nghèo nàn rách nát và bẩn thỉu của những cống vào hay căn hộ bên trong với các ống dẫn nước chi chít vết rạn nứt. Hoàn toàn giống với cái lốp bọt xà phòng trong phòng tắm. Rất thực tế, nếu có thể sửa sang vài ba khu nhà như vậy, sơn phết dăm ba cung điện, đền đài và bán cho ngân sách liên bang với giá 700 triệu đôla thì điều gì cản trở việc thay các thiết bị kỹ thuật mới rồi đề nghị đám lũ khách Thủ đô Phương Bắc bỏ ra 15 nghìn 35 rúp cho một ngày đêm nghỉ ngơi trong khách sạn?

Lúc này, làn nước ấm áp đang giúp tôi mềm người thư giãn và tẩy sạch bộ não khỏi hậu quả của việc tăng tốc sáng nay. Tôi cứ ngâm mình như vậy trong bồn tắm gần một tiếng đồng hồ, cạo râu sạch sẽ, sau đó bước vào phòng, mở túi hành lý và diện bộ comple. Nói chung, tâm trạng tôi đã trở nên thoải mái hơn. Còn những nửa tiếng đồng hồ nữa, tôi uống nốt ly cà phê của mình trong sảnh khách sạn, gọi điện cho Liosa – một tín đồ nhạc nhảy và bước ra khỏi khách sạn.

Văn phòng của chúng tôi ở thành phố này tọa lạc trong một khu biệt thự khá đẹp được xây cất vào giữa thế kỷ 19. Mặc dù cơ cấu nhân sự tương đối khiêm tốn gồm tám móng, song văn phòng vẫn chiếm một diện tích tới 100 mét vuông – minh chứng rõ ràng cho khả năng cân nhắc, tính toán kinh tế hay đại loại những việc tương tự của đám đại diện. Thật sự, tôi không mấy thông thạo với những ngón gian kế hay những trò ảo thuật của đám nhân viên đại diện nơi này trong việc kê khai chi phí thuê trụ sở.

Nhân sự của văn phòng chi nhánh nơi đây bao gồm giám đốc Volodia Guliakin, thư ký riêng của gã, nhân viên marketing, lái xe, ba nhân viên bán hàng là Dasa, Masa và hình như một người nữa là Natasa cùng một cô gái có tên Polina đảm nhiệm việc gì đó giống như nhân viên hành chính (ngay từ lần gặp gỡ đầu tiên, trong tôi đã có cảm giác rằng, cô nàng chủ yếu thực hiện vai trò tình nhân thì đúng hơn). Văn phòng này không thực hiện việc bán hàng trực tiếp mà quản lý công việc của các đại lý phân phối, lập ngân sách

tiếp thị hay các chiến dịch quảng bá sản phẩm. Đám nhân viên ở đây gọi nhớ đến một nông trang thời chiến, nơi mà đàn bà phụ nữ cáng đáng công việc nặng nhọc của cánh đàn ông đang hăng hái ra trận, theo sự quản lý của một gã quân ủy gian xảo nào đó trốn nghĩa vụ vì lý do bệnh tật. Không gian của văn phòng được ngăn một cách có chủ ý thành nhiều gian với diện tích khác nhau, đám phụ nữ ngồi đó tha đủ thứ đồ dùng vật dụng vào phòng làm việc. Cái đám này suốt ngày chỉ có thú trà nước, thỉnh thoảng cũng ra bộ bận bịu với các cuộc gọi lên Moskva hay gọi cho khách hàng. Ngoài sự liên tưởng đến nông trang thời chiến, văn phòng này còn gọi cho tôi một cảm giác khác – nó giống như một bệnh viện huyện. Thậm chí đám phụ nữ rồi hơi nhiều chuyện ở đây trông thật giống những bà già giúp việc mà tuổi tác rất khó phân biệt giữa khoảng ba mươi hai hay năm mươi tư.

Thật tình mà nói thì mọi thứ trông giống bệnh viện hơn cả với đám bệnh nhân đơn giản trong một môi trường có cái mùi của sự vệ sinh, sạch sẽ, sự già cỗi, bông băng và nạn trộm cắp. Đúng, trộm cắp cũng có cái mùi vị của riêng nó. Bạn sẽ có cái cảm giác đó khi ở trong một tập thể toàn những tên trộm cắp vặt. Có lẽ, lỗ chân lông trên cơ thể họ tiết ra loại hoóc môn đặc biệt có mùi hổ thẹn, gian lận và sự sợ hãi. Cái ý tưởng chuyển sang bán hàng trực tiếp có lẽ không làm cho tâm trạng của vị giám đốc chi nhánh chúng tôi vui lên được là bao. Một mặt, điều này đồng nghĩa với

việc tăng cường nhân sự cũng như ngân sách marketing, tuy nhiên, mặt khác, gã phải chịu trách nhiệm cá nhân đối với kế hoạch bán hàng và đó là điều không thể tránh khỏi, mà các kế hoạch này thì không thể trông đợi vào cái đám đại lý khù khờ, lù đù.

Tôi bước qua ngưỡng cửa văn phòng thấm đẫm sự khát khao hoạt động. Thật là lạ, nhưng cái không khí làm việc kiểu ung dung, thủng thẳng ở đây luôn tạo cho tôi mong muốn ngược lại. Có lẽ là do cảm giác mâu thuẫn. Tôi chào một nhân viên có mặt từ đầu đến giờ và đang tham gia tụ tập ngoài hành lang. Tôi bắt tay từng cô gái một, theo cung cách Mỹ, mặc dù hoàn toàn có thể hôn nhẹ vào cổ họ theo cách của người Pháp lãng mạn ngọt ngào hay người Ý tinh tế và nhạy cảm. Tuy nhiên, thật tình mà nói, tôi cũng chẳng lấy gì làm thích thú với cái việc hôn cổ đám cóc cái này, vì thế tôi chọn cách chào hỏi mang tính chất doanh nhân, nghĩa là theo phong cách của người Anh.

Tất cả bọn họ đều vui vẻ, và mỗi một cô trong số họ đáp lại bằng những câu đại loại như “Chào mừng anh đến với chúng tôi!” hay “Anh đi đường thế nào?”, hay “Anh thấy Piter như thế nào?”, hoặc những câu nhạt nhẽo tương tự. Và trên gương mặt họ tưởng như được dán sẵn những lời nhận xét/bình luận về vở kịch nhỏ, kiểu như “Trông hẳn cũng dễ thương đấy chứ” hay “Một thằng cha dở hơi người Moskva”, hoặc “Thử hỏi anh ta xem, liệu ta có được nhận

tiền trợ cấp thai sản không?”. Và trên trán các nàng dường như hiển hiện dòng chữ được tô đậm bằng bút lông màu đỏ minh họa cho những thắc mắc chung của họ: “VÌ ĐIỀU GÌ?”

Volodia tỏ vẻ mến khách, tiến đến phía tôi và bắt tay tôi khá lâu. Ở đây có một chút vấn đề nhạy cảm. Giá như hấn đón tôi cùng với tất cả đám nhân viên ở ngoài hành lang, có lẽ hấn đã chứng minh cho cấp dưới thấy rằng, hấn cũng rất lo lắng bởi sự xuất hiện của vị khách thủ đô và vôi vàng lẳng xằng thề thốt trung thành, chung thủy. Cái kiểu xun xoe, nịnh bợ đó có thể làm giảm đi cái uy thế của một vị hung thần trong mắt đám thuộc cấp của gã và có nghĩa là gã đang hoàn toàn trực thuộc dưới quyền quản lý, xem xét của tôi trong chuyến công tác này. Mặt khác, với việc ngồi lì trong phòng, gã đã chứng tỏ rằng gã không phục tùng kính trọng tôi, mà điều đó thì khó mà có thể tha thứ được. Gặp tôi giữa đường, giống như một vị chủ nhà, Vova⁽¹⁾ ngạo nghễ như một võ sĩ đạo công sở với đầy đủ trật tự điều hành cũng như sự am hiểu cung cách giao tiếp lịch sự.

- Chúc mừng anh đến với thành phố anh hùng Saint Peterburg – Vova mỉm cười.

- Cám ơn. Anh sống thế nào? Đối thủ chưa đuổi kịp ta chứ?

- Chắc chưa đâu, hiện tại ta vẫn là vị trí tip-top! – Một trong những câu nói kiểu Ăng-lê giống như “OK” luôn gây cho tôi cảm giác buồn nôn. – Uống cà phê chứ?

---

1 Vova là tên gọi thân mật của Volodia.

- OK, sẽ uống, Vova. Anh tổ chức họp mặt đám đại lý lúc mấy giờ đấy?

- Hai giờ chiều. Đã thông báo hết cho họ rồi. Họ hỏi là mấy ông trên Moskva nghĩ ra trò gì nữa đây?

- Thôi đi, – tôi lập tức tỏ thái độ với cách nói nửa nạc nửa mỡ của gã – chúng tôi nghĩ ra trò gì ư? Chúng ta sẽ nói về thiên nhiên và thời tiết trong vòng vài tiếng đồng hồ, thế thôi.

- Nào, có lẽ ta uống cà phê và kịp đi ăn trưa cùng nhau chứ?

- Ừm, Vova, ăn trưa thì để mai đi. Tốt nhất là anh sai thư ký chuẩn bị cho tôi các số liệu doanh thu tính theo từng khách hàng, công nợ, ngân sách quảng cáo, anh biết rõ đấy. Và đề nghị nhân viên không đi đâu cả.

- Bọn tôi đã chuẩn bị đâu vào đấy cả rồi, – Vova trả lời bằng giọng có vẻ giận dữ. – Xong từ hôm qua rồi.

- Vậy hả?! Tôi thấy kỷ luật ở đây là kỷ luật quân đội. Vậy thì cho tôi khoảng một tiếng để đào bới đống giấy tờ, sau đó sẽ nói chuyện với các nhân viên, ở đó ta sẽ bắt đầu hỏi chuyện từng đại lý phân phối một.

Có lẽ Vova chờ đợi từ tôi một sự hăng hái, sốt sắng nào đó, song, dường như sự mong đợi đó không trở thành hiện thực. Theo thông tin mà Vova thu thập được về tôi thì gã đang chờ đón cuộc viếng thăm của một kẻ thích công kích, một tín đồ buôn chuyện phiếm chuyện ăn đêm trong các

vũ trường. Thì cũng một lần gặp mặt chỉ là để biết nhau mà thôi. Nhưng thực tế, vấn đề lại không phải như vậy.

Tôi mất một tiếng đồng hồ nữa để đào bới cái đóng giấy tờ, chép các dữ liệu về doanh thu trong năm của các khách hàng, so sánh chúng với số lượng khách hàng phục vụ và ngân sách, ghi chép những nhận xét vào cuốn sổ và kiểm tra hộp thư điện tử. Sau đó, tôi gọi từng nhân viên bán hàng một, thông báo về các thành tích của họ và hỏi ý kiến họ về khả năng mở kênh bán hàng trực tiếp. Tất cả đồng thanh khẳng định rằng, chi phí cho việc này không tương xứng với kết quả, rồi họ kể về sự bị động của thị trường đối với số lượng lớn sản phẩm cũng như gánh nặng tài chính do khách hàng nợ tiền và không có khả năng thanh toán – cái đám khách hàng hiện đang ăn bám các đại lý phân phối. Tôi để ý thấy rằng, công việc chuẩn bị mà Vova thực hiện, diễn ra khá tốt. Ở xứ này, người ta tỏ ra kính trọng và sợ sệt ông chủ chuyên dọa nạt nhân viên rằng mọi thứ sẽ chỉ tồi tệ đi mà thôi.

Vova cứ thi thoảng lại ngó đầu vào phòng họp – hiện đang tạm thời trở thành phòng làm việc của tôi, thông báo theo kiểu “mọi thứ OK cả”, rồi sai thư ký riêng đi pha cà phê.

Một lúc, chiếc điện thoại di động réo ầm lên. Phía đằng dây bên kia là tiếng Misa, ông bạn vàng trên Internet:

- Sieg Heil⁽¹⁾ – Misa quay sang câu chuyện Đế chế thứ ba⁽²⁾, hẳn đã từng “bán” câu chuyện truyền thuyết cho tôi về việc ông của hắn – một người Đức, bị bắt làm tù binh trong thời gian Leningrad bị phong tỏa, đầu thai ở cái xứ này, sinh con đẻ cái và truyền lại cho đám cháu con như Miska sự hà khắc quý tộc cũng như chiếc lưỡi lê từ thời chiến tranh thế giới thứ hai. Khi chưa có dữ liệu để bác bỏ điều này, tạm thời tôi buộc phải tin vào những lời của hắn.

- Sieg Heil – tôi đáp.

- Cậu đã về Riazan chưa hay vẫn ở thủ đô của chúng tớ?

- Vẫn ở thủ đô, thủ đô. Ở Piter.

- À, thế kế hoạch ra sao?

- Kế hoạch à, thông suốt cả, Misa ạ. Tâm trạng thế nào rồi? Mọi thứ bình thường cả chứ?

-Ừ, mọi thứ ổn cả. Lên quy lát hết rồi, chỉ còn thực hiện thôi.

- Bắt đầu nổ champagne lúc mấy giờ đây?

- Khoảng chín giờ, kịp không?

- Wow!

- Thôi nhé, nói chuyện sau, bây giờ điện thoại tớ hết tiền rồi.

---

1 Tiếng Đức – Muôn năm!

2 Drittes Reich – Tiếng Đức: tên gọi không chính thức của Đế quốc Đức trong thời gian từ 24-3-1933 đến 23-5-1945.

Điều này có nghĩa là, buổi chiều hôm nay sẽ chỉ liên quan đến khía cạnh tinh thần. Và nó đang thổi vào lòng tôi sự lạc quan hiếm có.

Tôi uống cà phê, thỏa thuận với nữ nhân viên bán hàng Masa về chuyến đi cùng nhau vào buổi chiều nay đến các điểm bán hàng, sau đó gọi điện thoại, vào phòng vệ sinh, nơi tôi cố gột rửa con buồn ngủ của mình bằng mấy vốc nước lạnh, rồi ngáp ngấn ngáp dài trong vòng vài chục phút và lang thang hết phòng này qua phòng khác.

Trong phòng cô thư ký của Vova, chiếc radio đang phát ra bài hát “Hunting high and Low”, một trong những ca khúc yêu thích nhất của tôi do nhóm A-NA trình bày. Tôi ngồi xuống chiếc ghế dành cho khách, cười một cách ngớ ngẩn và thậm chí còn hát theo khe khẽ. Sự mệt mỏi, rã rời choán ngợp trong cơ thể, và tôi muốn ngã đầu vào bờ vai ai đó rồi có thể, thậm chí, còn khóc nữa. Một lát sau, tôi có cảm giác thoải mái hơn và bình tâm trở lại. Tôi chẳng còn muốn cử động đi lại, và có cảm giác rằng, dường như mọi thứ xung quanh im lìm như chết. Tôi cứ mòng mị trong tình trạng như vậy cho tới khi bị đánh thức bởi giọng của thằng cha Vova thông báo rằng đại diện các nhà phân phối đã có mặt trong phòng họp. Tôi bật dậy như lò xo, như thể có ai đó nhấn nút với dòng chữ “thù hận” trên lưng tôi vậy.

Các đại lý bán hàng là một trong những mắt xích thiếu nhất trong hệ thống kinh doanh. Không một đại lý nào ở

nước Nga này – chuyên chịu trách nhiệm về việc bán hàng tại một khu vực nhất định nào đó, lại đi quan tâm tới việc tiêu thụ sản phẩm hay thương hiệu của bạn. Chúng loại mà họ kinh doanh thì đúng là đủ thứ linh tinh trong cái nhóm sản phẩm được ấn định, nhưng không ít trong số đó là đối thủ cạnh tranh của nhau. Điều này luôn luôn được họ giải thích rằng, đó là do nhu cầu của thị trường, rằng thị trường chọn lựa nhà cung cấp dựa trên sự đa dạng về chủng loại sản phẩm. Cho dù bạn có tổ chức các chương trình huấn luyện đào tạo cỡ nào, cho dù bạn có đề nghị ngân sách quảng cáo ra sao (đương nhiên, ở đây không đề cập đến những đại gia kiểu “Bakardi – Martini” hay “Philip Morris”), thì cũng chẳng gì có thể buộc họ từ bỏ tham vọng kiếm được nhiều tiền từ việc kinh doanh tổng hợp này để chú trọng hơn đến thương hiệu của bạn. Có lẽ là không tưởng để truyền bá cho đám đại lý này cái ý triết lý nhãn mác sản phẩm của bạn cũng như niềm đam mê công việc mà con người yêu thích. Tất cả hệ tư tưởng của đám này – đó là sự mê muội về lợi nhuận và sự xà xẻo một phần lớn ngân sách phân bổ ngắn hạn. Rõ ràng là, mọi dự án kinh doanh dài hạn có liên quan đến hệ thống đại lý, việc xây dựng cái gọi là “sự hợp tác bền vững với tầm nhìn hướng đến tương lai”, khả năng cùng nhau chiếm lĩnh thị trường – hoàn toàn chỉ là ảo vọng. Tương lai của bạn có thể coi như chấm dứt với sự xuất hiện của một loại sản phẩm lợi lộc nào đó tương tự như sản phẩm cùng nhóm của bạn

(thậm chí còn tồi tệ hơn nhiều lần về chất lượng). Hoặc như trong trường hợp ông chủ đại lý phân phối kết thúc việc xây dựng ngôi nhà bên bờ Tây Ban Nha hay chuyển phá sản công ty. Một trong các phương pháp hữu hiệu – đó là việc bạn phải cài người vào khu vực kinh doanh, dù không cần phải nhiều lắm. Những người này sẽ tiếp xúc trực tiếp với khách hàng, thúc đẩy đại lý nhanh chóng cung cấp hàng hóa và xúc tiến việc tăng cường bán hàng ở các địa điểm cụ thể. Cũng có thể phải hối lộ cho một vài nhân viên của đại lý phân phối nhằm nâng doanh thu bán hàng, tuy nhiên không có gì để đảm bảo rằng những nhân viên này hay các ông chủ của họ làm việc theo sơ đồ trên với các nhà cung cấp.

Cũng giống như đám châu chấu cào cào, các đại lý phân phối phá hoại mùa màng và sinh sôi nảy nở trên cánh đồng được chăm bón bằng ngân sách của bạn và luôn sẵn sàng cất cánh bay sang cánh đồng khác. Họ rất giống đám gái điếm đứng đường bởi với cái đám này, bạn không thể biết được mình đã thỏa mãn chơi bởi hay chưa hay lại rước thêm căn bệnh hoa liễu vào người. Trong cuốn sổ hướng dẫn công việc với các đại lý, lẽ ra nên viết những dòng như thế này: “Khi bước vào thị trường mới thông qua các đại lý, bạn luôn phải hiểu rằng, mọi hoạt động của bạn chỉ mang tính chất tạm thời. Những hoạt động này gắn liền với các khoản chi phí cũng như rủi ro để rồi trắng tay chỉ vì cái chính sách kinh doanh đi điểm của đại lý phân phối. Khi bắt đầu cộng

tác với đại lý, bạn cần hiểu rõ rằng, bạn sẽ nhanh chóng kết thúc sự hợp tác này để mở kênh bán hàng riêng của mình”. Nói chung, đó là cả quy trình mà hai bên tham gia bị giam hãm bởi sự lừa gạt lẫn nhau. Tất cả phụ thuộc vào những kẻ nào láu lỉnh hơn, ranh mãnh hơn và nhanh nhẹn hơn, năng động hơn. Và bạn có biết cách nhanh chóng mở kênh bán hàng trước khi cái đám đại lý ấy mút hết ngân sách của bạn. Bạn có khai trương văn phòng trong khi dữ liệu khách hàng bị đánh cắp hết và thời gian thì tiêu phí quá nhiều cho việc mở kênh bán hàng này.

Đám đại diện đại lý độ mười mống đã ngồi trong phòng họp. Mỗi một đại lý cử hai đại diện đến tham dự. Chúng tôi trao đổi danh thiếp cho nhau, còn Vova đang tranh luận vấn đề gì đó với một số vị. Cũng cần phải nói rằng, không khí cuộc họp khá căng thẳng. Chỉ có ba nhân vật là có vẻ thoải mái hơn: giám đốc kinh doanh của công ty “Impuls”, cấp trên của anh ta – giám đốc marketing và tôi. Với tôi thì mọi việc rõ rồi, còn hai nhân vật còn lại là đại diện của đại lý phân phối lớn nhất của công ty chúng tôi. Đương nhiên, những nhân vật như thế thường hiện diện trong bất cứ cuộc họp nào. Cả một đám súc sinh tự mãn trong những bộ vét rẻ tiền và chiếc cà vạt có miếng kẹp muôn thuở, và với cái vẻ ngoài như vậy, họ đang muốn chứng minh cho mọi người thấy rằng bạn phải phụ thuộc vào họ như thế nào.

Đại diện của hai công ty phân phối bé nhất được bố trí chỗ ngồi khiêm tốn phía mép bàn. Họ bực bội uống cà phê

và đưa mắt nhìn các đồng nghiệp – đối thủ của mình một cách ganh tỵ. Họ hiểu rằng, những gì đang bàn luận ở đây đều không mấy liên quan đến họ. Và những bổng lộc mới nếu có cũng chẳng đến phần họ (lạy trời, chỉ mong sao người đừng cắt giảm những bổng lộc cũ). Người ta mời họ đến đây cũng chỉ vì phép lịch sự, để trao cho họ – những kẻ “bán mặt cho đất, bán lưng cho trời” vì sự nghiệp kinh doanh, bản nhận xét đánh giá thấm đẫm mùi đạo đức. Họ ngồi cạnh nhau theo từng nhóm ba bốn người một, mắt đượm buồn, và thì thầm tranh luận với nhau những vấn đề nho nhỏ nào đó của mình, trong khi các đồng nghiệp – đối thủ ăn nên làm ra thì tự tin ăn to nói lớn và cười vang. Tuy nhiên, trong tôi không hề mảy may nảy sinh chút thương hại họ. Những ánh mắt xun xoe, nịnh bợ hướng vào tôi như muốn nói rằng, họ làm việc cố gắng đến thế nào với các sản phẩm của công ty chúng tôi, rằng nếu như đến một lúc nào đó, khi mọi sự thay đổi, họ sẽ đổi chỗ ngồi trong cuộc họp này cho cái đám đồng nghiệp – đối thủ đang chiếm vị trí ưu thế kia, và sẽ nói năng lỗ mãng, tục tằn nhiều hơn, phồng mang trợn mắt dữ tợn hơn trong khát khao được báo thù đối thủ suốt những năm tháng rồng rã qua.

Xin nhắc lại, tôi không hề cảm thấy thương hại họ, và thậm chí còn mong cho họ – kể cả mọi thành viên tham gia cuộc họp này, nhanh chóng làm ăn thua lỗ hay phá sản.

Tuy nhiên, tôi cũng bắt đầu đưa ra nhận xét kết quả kinh doanh của năm qua, đánh giá công việc của toàn bộ

hệ thống phân phối tại các tỉnh theo cách “dĩ hòa vi quý”, cứ như thể họ có công lao to lớn lắm. Trong cái thời khắc cao trào nhất của khúc tráng ca khen ngợi mà tôi đang thực hiện, khi những bờ vai của họ đang được duỗi ra và ánh mắt bắn khoản, thắc mắc của những người tham dự buộc họ cảm nhận được sự quan trọng và công lao đóng góp của bản thân, tôi kết thúc phần diễn văn cảm động của mình và quay đầu sang phía các đại diện ăn nên làm ra – nhiều người trong cái đám ấy đang gõ tay khe khẽ trên mặt bàn. Tôi nói về trận chiến cạnh tranh phía trước, đặc biệt ghi nhận vai trò của hai đại lý phân phối lớn nhất trong trận chiến đó đồng thời không quên nhắc đến triển vọng của đại lý phân phối mới mà đại diện của công ty này đang gật gù tán thưởng và ghi chú điều gì đó vào cuốn sổ tay.

Sau đó, Guliakin nói về phạm trù công việc liên quan đến các dòng sản phẩm mới, vẽ lên bảng biểu đồ tăng trưởng nhu cầu của người tiêu dùng, nói về tính ưu việt của sản phẩm mới và nói chung là những điều khiến nhiều người (trong đó có tôi) ngáp dài ngáp ngắn.

Kết thúc buổi họp, tôi đề nghị các thành viên tham dự đặt câu hỏi. Đương nhiên, vấn đề sinh tử nhất vẫn là chuyện phân bổ ngân sách bổ sung cho việc tung sản phẩm mới ra thương trường. Một trong các đại diện công ty phân phối cà lăm nói về vấn đề vận tải cũng như công nợ của hệ thống các cửa hàng nhỏ, tuy nhiên, những thành viên còn lại trong phòng họp đã nhanh chóng bịt miệng y. Hầu như chẳng có

mống nào quan tâm đến vấn đề outsiders⁽¹⁾ cũng như tính năng của sản phẩm mới.

Khi nghe tôi nói rằng ngân sách bổ sung đương nhiên sẽ được văn phòng đại diện của công ty trực tiếp phân bổ, vị giám đốc kinh doanh của đại lý Impuls có vẻ bình tĩnh, mỉm cười và bộp chộp nói gì đó kiểu như “nếu được vậy thì chúng tôi có thể bắt đầu vào việc được”. Còn Guliakin thì lại cố pha trò bằng câu nói ngây ngô “ôi thế là mọi thứ đã xuôi chèo mát mái cả”, và cuộc họp của các công dân lao động buồn sỉ kết thúc tốt đẹp. Hai đại diện của Impuls viện cớ cần đi công chuyện, cáo từ ra về, sau đó, đám súc sinh còn lại rời bàn họp với khuôn mặt tuyệt vọng, còn tôi bước ra ngoài hành lang, đề nghị hai đại diện của đại lý phân phối lớn thứ hai ở lại – những người trong suốt cả cuộc họp ngồi với vẻ mặt dường như có gì đó không bằng lòng và thậm chí là hơi giận dữ.

Tôi đi vào phòng vệ sinh, vẩy nước lạnh vào mặt chừng năm phút nhằm gột rửa sự mệt mỏi, trì trệ cũng như con buồn ngủ. Quay trở lại hành lang, tôi gặp vị đại biểu của nhóm súc sinh kia. Gã lịch thiệp chặn tôi lại với những lời cảm động thiết tha về công việc hợp tác giữa chúng tôi và mời tôi đi ăn tối bàn chuyện công việc. Tôi vin cớ bận công việc và từ chối khéo, để mặc gã đứng một mình và tổng kết tôi bằng ánh nhìn của một con chó bị đánh bầm dập.

---

1 Nguồn nhân công bên ngoài.

Sau đó, tôi bỏ ra độ nửa giờ đồng hồ ngồi lại với đám đại diện công ty Trest – M⁽¹⁾ nghe quen quen như tên truyện ngắn “Liên hợp phá sản” của O’Henry, hỏi họ về những khó khăn trong công việc, về mong đợi của họ đối với dòng sản phẩm mới, về chính sách tiếp thị trong mối tương quan với công ty họ và về các vấn đề phân phối hàng hóa. Chúng tôi chia tay với vẻ mãn nguyện, hài lòng về nhau (đặc biệt là sau khi tôi hứa sẽ xem xét việc phân bổ ngân sách từ Moskva cho họ), rồi bắt tay, trao đổi số điện thoại di động và chào từ biệt. Một trong số các vị này trao cho tôi tờ giấy gấp đôi và nói: “Gửi anh bản tóm tắt cuộc trò chuyện”. Tôi ngạc nhiên nhìn gã và sau đó dứt tờ giấy vào túi quần.

Trước khi rời Piter trở về Moskva, tôi có gặp lại Guliakin. Hắn có vẻ bình tĩnh trở lại theo như cảm nhận của tôi và lịch thiệp mời tôi đi ăn tối. Nhưng, cảm nhận trước được mọi việc, tôi đổi lịch gặp gã (mà đây là cuộc gặp không thể nào tránh khỏi) để chuyển sang bữa trưa ngày hôm sau và quyết định làm nốt công việc của mình.

Với khoảng thời gian còn lại trong ngày, tôi quyết định làm một chuyến vi hành đến các điểm bán lẻ trong thành phố - những “Lent”, “Metro” hay “Ramstor” gọi nhớ đến các khu chợ nô lệ của phương đông hay những thị trấn hoang tàn của đế chế La Mã bị đám du mục cướp phá, một nơi chứa đầy sự bất mãn vô tổ chức của hàng trăm con người

---

1 Trest tiếng Nga có nghĩa là liên hợp, công ty.

với xe hàng trước mặt đầy hàng hóa chất cao có ngọn. Âm thanh ồn ào náo nhiệt, nhạc nổi đậm dật qua radio, những bản thông báo rời rạc, đứt đoạn qua hệ thống loa phát thanh, những gia đình đi mua sắm, dạo chơi trong đại siêu thị cứ như đi thăm bảo tàng mỹ thuật, những dòng người xếp hàng trước quầy trả tiền, một chứng mất trí.

Những bức tường bê tông thùng hộp của siêu thị với những dải poster quảng cáo chính là cái bầu không khí của sự điên rồ này thay cho những bức tường vững chắc với những lá cờ thành phố ủ rũ.

GIÁ HỒI NHẤT TRONG THÀNH PHỐ...

Những kẻ giàu tâm hồn

Hãy thử morphine đi, ô, hôm nay nó thật tuyệt đấy!

À mà, não của lão... có lẽ là sản phẩm được tạo ra bởi trăm thứ hằm bà lằng phức tạp, một phiên bản của khoa học. Cái thứ não nửa mùa này hoặc chỉ dùng để đếm lon bia, hoặc là để hí hoáy với lũ côn trùng trong phòng thí nghiệm.

Trích lời thoại của các nhân vật trong phim hoạt hình "Beavis và Butt-Head"

Chúng tôi ngồi ở nhà Misa, trong gian bếp độc thân của hắn. Tấm rèm buông kín cửa sổ, cái chao đèn màu xanh lá cây treo ở giữa gian bếp tỏa màu dịu nhẹ, chiếc ấm đun nước đang sôi sục trên bếp – nói chung, khung cảnh có vẻ ấm cúng và dễ chịu. Misa thái chanh, vụng về xếp lên đĩa, chủ động rồi đi vào phòng. Hắn quay trở ra bếp với mẫu báo vuông trong tay, kéo ghế ngồi đối diện tôi và bắt đầu lật qua lật lại.

- Mis⁽¹⁾ – tôi lên tiếng, – cậu trông giống như một lính công binh vậy, lúc nào cũng sợ sai sót.

- À, thế còn cậu thì giống lũ chim kền kền ấy, lúc nào cũng chỉ chờ mỗi thôi – hắn vừa nói vừa thở phì phò, và

---

1 Tên gọi thân mật của Misa.

cẩn thận lôi tép thuốc ra rồi nói thêm: – Đừng sợ, tớ không làm lẫn đâu.

Hắn vớ lấy gói thuốc lá Belomorina⁽¹⁾ trên bàn, bằng những động tác dứt khoát, vò điếu thuốc với một loại cò trên tay, không cần nhìn xuống lòng bàn tay, bắt đầu nhét mỗi thuốc đầu tiên vào tẩu.

Cùng hút cần sa với Misa trở thành thói quen của tôi mỗi lần đến thành phố này. Chúng tôi quen nhau trên khoảng không mênh mông của Internet Nga ba năm về trước. Cứ độ nửa năm một lần, tôi và Misa lại gặp nhau, hầu như rất ít khi gọi điện cho nhau mà chỉ liên lạc qua thư điện tử. Misa làm việc ở một văn phòng nào đó, kiểm tra các đường dây điện thoại, mạng Internet hay cái quỷ quái gì đó mà tôi hoàn toàn mù tịt. Misa là người duy nhất trong đám người quen của tôi chẳng mấy khi bàn luận về chuyện tiền bạc, đàn bà, quán rượu, những cuộc chơi ngút ngàn hay chuyện kinh doanh và thuộc diện sống thiên về nội tâm. Tôi thích những cuộc gặp gỡ ít ỏi của chúng tôi, những câu chuyện về vấn đề toàn cầu hóa của loài người, về những bài học lịch sử, số phận của Tổ quốc, dân tộc v.v... và v.v... – nói chung là những vấn đề mà bạn chỉ có thể nói được với những người không màng đến chuyện cơm áo gạo tiền. Sau những buổi chiều như vậy, trong vòng mấy tuần liền, tôi đi đứng với đầu óc hoàn toàn tỉnh

---

1 Một loại thuốc lá rẻ tiền ở Nga.

táo. Cứ như thể vị chuyên gia quản trị mạng vừa diệt đám thư rác nơi ổ đĩa cứng trong đầu tôi vậy. Ổ đĩa cứng của những máy thư từ ngớ ngẩn, những mẫu ghi chép, những bức ảnh khiêu dâm hay những file MP3 chuyên tải nhạc pop từ Internet. Sự biến đổi này diễn ra với tôi chính xác là sau những lúc ngồi gặp Misa. Nếu như tôi hút thuốc với những người quen khác, thường sáng hôm sau, ngoài sự mơ hồ và mê muội, chẳng còn đọng lại thứ gì trong nhận thức. Có thể, loại thảo mộc đã mở ra trong đầu tôi lối thoát tinh thần chỉ khi có sự hiện diện của những con người đang hoang tử tế, cũng có thể là bởi tại bầu không khí ở Piter. Tuy nhiên, sự thật vẫn là sự thật: rất dễ chịu khi tiếp xúc với Misa trong tình trạng như vậy.

- Thế nào, Misa, cuộc sống của cậu ra sao trên vùng Đầm Muối này?

- Bình thường. Như là nước trong dòng sông Neva vậy. Chẳng tệ hơn cuộc sống của cậu ở Riazan đâu.

Miska châm thuốc, và điều thuốc Belomorina cháy đỏ làm ánh lên những vệt sáng vui mắt trong tròng kính trắng của hần.

- Mis, thế tại sao cậu lại gọi Moskva là Riazan? Cậu không thích Thủ đô của nước ta?

- Không, không thích. – Và, rít một hơi đầu tiên, hần chuyển điều thuốc cho tôi. – Đó chính là Riazan. Chín mươi phần trăm dân chúng đến ở đó đều là những đám nhà quê

nông trường ra tỉnh được pha trộn với căn bã hổ lớn và trở thành cái gọi là Riazan lớn. Thay cho những đàn bò cái đi trên phố là những đoàn xe jeep bên trong toàn bò đực, còn trong các nhà hàng – rất những bãi chăn dê thời thượng. Trong đầu cái đám dân ấy chỉ rất chuyện tiền bạc và danh vọng. Lạ thật, sao các cậu còn chưa dùng nhà thờ làm vũ trường. Chính ở đó âm thanh mới tuyệt hảo.

- Mis, sao cậu lại bỗng dưng giận dữ lên thế? Chuyện gì vậy? Này, cô của cậu thật là tuyệt. Đúng là loại có hạng.

- Tớ hái từ vườn nhà ông tớ đấy. Hề hề. Hôm nay tớ thấy mệt. Sếp chỉ định đi xuống địa bàn. Tới cái hăng mà lũ ngốc ở đó không biết làm thế nào để đưa dây điện thoại vào ổ cắm. Tớ phải ở đó cả ngày để thử cái mạng chết tiệt. Điên thật!

- Ừ, cậu làm việc hùng hục cứ như trâu ấy, số cậu cũng khổ thật – tôi bật cười, rít một hơi và chuyển điều thuốc cho Misa.

- Ừ, rõ rồi, đó không phải là việc của cậu. – Bằng động tác nhanh nhẹn được mài dũa qua nhiều năm, Misa châm lửa điệu nghệ. – Dân chơi với vũ trường cũng chỉ là một. Lạ lùng một điều là ở Moskva, người ta phải trả bao nhiêu tiền để có được những thứ này đấy.

- Mis, hãy tin tớ, ở Moskva người ta phải trả tiền cho các loại cỏ này...

Tôi đã cảm thấy trong người thoải mái, dễ chịu, và sự khoan khoái này đang bắt đầu lan tỏa khắp khuôn mặt.

- Nghe này, hôm nay tụi mình ngồi với nhau hay quá đấy, chương trình của cậu ngày mai thì sao?

- Chẳng có gì đặc biệt cả. Toàn những việc chán ngắt. – Miska bóc vỏ điều thuốc ra và vò mẩu đầu lọc kiểu như “chân dê”. – Ngày mai, tụi thủy thủ sẽ đến chỗ tớ. Cái bọn đến từ Nakhimovski, tớ gọi thế cho nó tiện. – Misa rít một hơi, thổi tàn thuốc và chuyển sang cho tôi. – Tớ sẽ đi sửa hệ thống mạng cho bọn nó. Cả ngày loay hoay, nhận năm xu tiền công, và về nhà đọc sách – Miska nói.

- Vậy thì việc gì mà phải mất cả ngày trời chứ? – tôi hít mẩu thuốc còn lại, và cảm thấy đầu óc sáng khoái, dường như sự thỏa mãn đang ngấm dần đều trong từng thớ thịt, tôi vươn vai và roi tôm vào lòng chiếc ghế bành... – Cứ đi mà sửa thêm vài cái máy chủ, kiếm thêm vài xu nữa, vậy vấn đề nằm ở đâu?

- Vấn đề là thế này, – cậu ta vung tay một cách vô vọng – Chẳng nơi nào trả tiền cho tớ cả. Cậu cứ thử đến làm việc và sẽ thấy rằng, cậu làm hùng hục không ngơi nghỉ, nhưng rốt cuộc cậu nhận được chẳng là bao. Còn họ (cái đám giám đốc thủ trưởng) cũng hiểu là đâu có trả cho cậu bao nhiêu thì cậu vẫn sẽ làm hùng hục cơ mà. Bởi vậy họ mới trả bèo như thế.

Rõ là Misa đang vướng vào nỗi lo cơm áo gạo tiền, cặp kính của hắn thậm chí như là trở nên sáng ánh lên, hắn nghiêng người một chút về phía trước.

- Nhưng nghịch lý ở chỗ, đám giám đốc cứ lờ đi làm như không biết là tờ đi guốc trong bụng họ rằng họ không muốn thanh toán cho tờ. – Họ nghĩ rằng tờ chỉ là một kẻ lười biếng. Còn nếu như họ biết rằng, tờ đi guốc trong bụng họ thì có thể họ đã thanh toán cho tờ. – Mất cậu ta lấp lánh sau cặp kính. – Có thể họ sẽ nói rằng, Mikhail oi, chúng tôi hiểu anh, chúng tôi không phải là loại người như vậy đâu, chúng tôi sẵn sàng đánh giá cao anh, chỉ có điều, anh hãy làm việc đi. Chỉ lúc đó may ra tờ mới nghĩ lại. Quất không?

Có thể là tác dụng của năm thảo dược, và cũng có thể là do có cuộc gặp với Misa mà tôi học được cách nắm bắt một cách rõ ràng những ý chính trong mớ ngôn ngữ hổ lốn của hắn, tuy nhiên, lần này, sự chớp lóe trong tích tắc đã làm bừng soi sáng nhận thức của tôi:

- À hiểu rồi. Bọn cậu cũng như nhiều nơi khác, luôn một kiểu những chuyện tương tự. Mặt lấm mụn, vì không làm tình. Mà đã không làm tình, thì sẽ lấm mụn. Một cái vòng luẩn quẩn, đúng không?

- Ừ, đại loại vậy, – Miska gật đầu đồng tình rồi lại nhướn mày: – Thế nào, sau cử thứ nhất và cử thứ hai là một chút nghỉ ngơi?

- Thôi chẳng cần thêm gì nữa đâu! – Thật khó khăn để nhào người ra khỏi lòng chiếc ghế bành. – Miska, thế tại sao cậu lại không chuyển hẳn đến Moskva nhỉ?

- Ôi giới, trên chỗ cậu người ta sống vô hồn bỏ mẹ – hẳn vừa nói vừa thổi thuốc lá từ tàu thuốc. – Còn ở đây, chúng tớ có đảo Vasilevski, có sông Neva, người dân thì hồn hậu. Còn ở Moskva ư? Chỉ rất những hiệu quần áo thời trang hay quán rượu. Và thánh đường Chúa cứu thế vốn đã giống miếng mô cấy sinh học bằng silicon nay lại được các cụ già triệu phú xếp đặt lại theo ý mình với hy vọng sẽ dễ trông hơn. Nhưng cuối cùng thì cũng có đầu vào đầu.

- Tớ cũng chẳng hiểu nữa. Không lẽ mọi việc lại tồi tệ thế? – Tớ cứ hình dung giống như một trinh nữ trong bộ váy xaraphan⁽¹⁾ màu đỏ với chiếc mũ cao hững hờ trên mái tóc màu vàng óng và hai thánh đường Chúa cứu thế tượng trưng cho hai bầu vú. Người đẹp Moskva đứng một lát, nhìn tôi với cái nhìn dò xét, sau đó bực bội quay người lại mặt mới nhìn tử kính của cửa hiệu một thời trang nào đó. – Còn ở chỗ cậu thì sao? Cửa hàng bán đồ thời trang ít quá à? Hay là quá ít quán rượu?

- Ừm... – Miska thở dài, nhả ra một đống khói, mà không hiểu tại sao tôi cảm thấy cái đám khói ấy lại có màu xanh. – Ở đây, có rất ít chỗ như vậy, – Miska tiếp tục ý nghĩ của mình, – ở đây, trong mỗi ngôi nhà là một tấm biển lưu niệm, trong đó, những gì cao đẹp nhất của đời sống tinh thần đều được thể hiện rõ nét. – Cậu ta hít một hơi, ngậm khói trong miệng, cầm điếu thuốc giơ cao lên và cất giọng trịnh trọng:

---

1 Loại áo dài nữ không tay.

– Chaikovski đã từng sống ở đây, Musorgski đã từng sáng tác Hovansina⁽¹⁾ tại đây. – Hắn vừa nhả tiếp một đám khói màu xanh hơn, vừa tiếp tục ý nghĩ của mình rồi chuyển chiếc “gậy tiếp sức”-điếu thuốc cho tôi. – Và sau đó, khi đứng cạnh tòa nhà, nơi có cửa hàng bán quần áo thời trang tọa lạc ngay tầng trệt, tôi bắt đầu nghĩ, không phải về những mớ giẻ được gọi là mốt, mà là về khía cạnh tinh thần... – Miska nghĩ lấy hơi một lúc lâu và tiếp tục câu chuyện: – Tòa nhà này đã được thừa hưởng cái mà tớ nói – khía cạnh tinh thần, từ những người dân một thời từng sống ở đây.

- À, tớ biết kẻ thừa kế ấy đấy. – Tôi đáp, như là một sự ủng hộ âm vực của Miska. – Mấy tay kinh doanh bất động sản biết lợi dụng vụ này khá tốt đấy. Ví dụ như khi bọn họ muốn bán cho cậu căn hộ với giá 300 nghìn đô la. Đương nhiên là loại căn hộ với những ống dẫn nước rỉ sét và hay bị rò nước. Cái đám đó đúng là kinh tởm, nhưng ngặt nỗi, trong quảng cáo, thông báo thì lại chẳng có dòng nào nói về sự thối tha đó. Người mua chỉ thấy những dòng chữ to đậm đập vào mắt nói rằng đại văn hào Bloc đã từng sống trong căn hộ này. Họ lừa nhử chúng ta, những công dân Moskva già nua tội nghiệp. Có thể gọi cái kiểu này là nhử mồi, theo kiểu mượn nhân vật lịch sử nào đó làm mồi nhử. Cậu định nói về điều này, đúng không? Và điều này được gọi là bộ mặt tinh thần ở nơi chúng ta?

---

1 Hovansina là tên của một cuộc tấn công của các binh lính cuối tháng 4 đến đầu tháng 9 năm 1682.

Khói thuốc lá khiến cho cổ họng trở nên dễ chịu, và trong căn phòng lò mờ tranh tối tranh sáng, tôi có cảm giác rằng mọi thứ xung quanh đang trở nên lung lay, tròng trành. Và tôi cũng không cần phải cố lấy sức để kiểm soát câu chuyện giữa tôi và Misa sao cho nó không lạc đề.

- Đừng lo lắng, người anh em, đừng vội thất vọng, mọi thứ trật tự thế giới đã an bài vậy rồi. – Và, tôi nháy mắt, nói thêm: – Thà “xâu lạc đà qua lỗ kim” còn dễ hơn truyền gì đó về tinh thần cho thằng cha người Mat.

Cả hai chúng tôi đều cười, và lần này thì tôi tháo trực ra, châm lửa, siết chặt lại rồi chuyển tẩu cho Misa:

- Nghe này, vì cái lẽ gì mà suốt ngày cậu cứ xoáy mãi vào đề tài “khía cạnh tinh thần” này vậy? Cậu có thể giải thích một cách rõ ràng theo quan điểm của mình, thế nào là khía cạnh tinh thần? Hãy làm đi nếu không thì tớ sẽ dở trò ảo thuật chán ngấy ra đấy...

Tôi chìa tẩu thuốc cho Miska, hẩn làm hai hơi là hết điếu thuốc. Khuôn mặt Miska trở nên sáng sủa hơn, hẩn nhồm dậy, rót trà ra chén cho cả hai, chỉnh lại vị trí của cặp kính và nhìn tôi bằng ánh mắt của người giảng đạo, rằng sách được tạo ra không phải để làm mỗi đốt lửa, rồi nói:

- Điều này không thể giải thích được, nó chỉ có thể cảm nhận được ở mức độ cao siêu thôi. Nó có thể có mà cũng có thể không...

- Còn theo tớ, Misa, có một sự liên hệ về ngữ nghĩa ở cái

đám trí thức thành Len này. Ví như, đám bọm nhậu thì mở miệng ra là “mẹ kiếp”. Tớ, mẹ kiếp, biến đi, mẹ kiếp, đến cửa hàng, mẹ kiếp, xếp hàng, mẹ kiếp, dài bỏ mẹ, mẹ kiếp. Còn dân Len các cậu thì lại gọi cái “thuật ngữ” này là “tinh thần”, mặc dù về bản chất thì chúng cũng chẳng có gì khác nhau. Thực ra, đây cũng chỉ là một từ ký sinh mà người Ucraina có thể thay bằng “độc lập”. Trong tiếng Nga, nó chẳng nói lên điều gì, nhưng mà nghe hay.

- Ê-ê-ê, đừng có mà vơ đũa cả nắm nhé, mọi thứ không đơn giản vậy đâu. À mà này, ngoài các mớ sách báo về quảng cáo, cậu có đọc loại sách gì nữa không? Tiểu thuyết kinh điển Nga chẳng hạn? Cậu có đón ánh bình minh không, cho dù là chỉ đôi khi?? Cậu có đọc thơ không cho dù chỉ thi thoảng? Cứ nên đọc đi, có thể cậu sẽ hiểu đấy.

- Ừ, cậu nói về tiểu thuyết kinh điển hay thơ trữ tình nghe cũng kêu đấy. Cứ thử điểm qua bất cứ “người anh hùng thời đại” nào – Chatsky, Oneghin, Pechorin, – tất cả các nhân vật sống vật vờ không mục đích, đi tìm ý nghĩa cuộc sống, ngọn lửa của tâm hồn v.v... và v.v... Và các cuộc tìm kiếm cái gọi là “tinh thần” này kéo dài hàng ba thế kỷ nay nhưng cứ mãi dậm chân tại chỗ như vậy.

- Nói chuyện với cậu rắc rối thật. Cậu không buồn hiểu, đối với cậu đơn giản quá, nhưng thực tế, chính trong những cuộc kiếm tìm đó là cả một sự trau dồi hệ thống tư tưởng xã hội Nga. – Lần này thì Misa trông có vẻ nghiêm túc. – Bởi

vì chúng ta là con người chứ không phải cái đám đồng cô, đồng cậu? Hãy hiểu rằng khi con người sống trong sự kiếm tìm ý nghĩa của sự tồn vong, tìm kiếm tinh lọc tâm hồn khỏi những thói tha vật chất, cuộc đời của họ mới trở nên tươi sáng hơn bởi thứ ánh sáng tâm hồn kẻ bình thường không thể nào nhìn thấy được. Còn các cậu, cho dù có bật đèn chiếu sáng của cả sân vận động “Petrovski” trên đầu thì các cậu vẫn cứ hệt như lũ mèo mù tông vấp vào nhau, va đầu cụng trán nhau rồi ngơ ngác hỏi “ôi, cái gì đây? Cái gì trên người cậu đấy?” – Miska ngồi xuống như một vị quan tòa, nhìn tôi chăm chăm qua cặp kính...

- Phù, thôi, Misanhia, tớ chẳng muốn đề cập tới cái vấn đề hóc búa này nữa. Ta hãy nói sang chuyện khác để hiểu hơn đi, được không? Tớ không muốn gây chuyện với cậu, không thì mọi việc lại hệt như lần trước đấy. Đến tận sáng họng vẫn rất buốt.

- Thế thì việc gì cậu lại chúí mũi vào cái ngành Nhật Bản học ấy? Ngoài những từ “Toyota”, “Murakami” thì cậu chẳng biết cái sất gì cả, lại kết tội tớ là một gã phương Tây có đầu óc suy nghĩ hủ lậu nữa chứ.

- Tớ ấy à?... Thôi, quên đi, Misa. Có định cãi nhau về chính trị nữa không đây? Quên mẹ nó cái chuyện “tinh thần” đi...

- Ừ.

Khi tôi đang hít liều thứ ba thì Miska thái giò cùng bánh mì đen. Tôi để ý thấy rằng, cứ mỗi lần rít thuốc thì trong con

người hấn lại toát ra cái vẻ đăm đăm quán xuyên như kiểu các cô gái đang sẵn sàng đi lấy chồng. Vừa rít tẩu thuốc, tôi vừa nhặt tờ báo từ bệ cửa sổ có cái tit làm tôi chú ý “Con cái chúng ta sẽ sống trong một đất nước như thế nào?” và bên cạnh là bức ảnh chụp Mikhail Khodorkovski ngồi sau song sắt nhà tù.

- Nghe này, – tôi nói với Misa. – Nghe người ta viết gì đây này, rằng, “Đất nước chúng ta giống như một căn hộ chung cư mà những chủ nhân mới vừa chuyển đến đang định đập phá xây dựng lại. Mỗi một căn phòng trong đó đều ngổn ngang, bừa bãi. Khi chủ nhân mới đang loay hoay thay bếp ga thì vòi nước trong nhà tắm lại rò rỉ...”. Cậu thấy đoạn văn này thế nào?

- Hoàn toàn nhầm nhứ. Tớ thì thấy cái nước mình giống như căn hộ năm buồng ở trung tâm Moskva mà một thằng khốn vô công rồi nghề nát rượu tình cờ được thừa hưởng từ bà cô họ xa vậy. Căn hộ rộng với thật nhiều đồ cổ, thế mà gã khốn này mang đi bán dần lấy tiền ném vào rượu và gái.

- Rồi sau đó?

- Sau đó là lúc nào?

- À, lúc mà toàn bộ đồ cổ bị mang đi bán hết ấy.

- Nói chung thì cuộc sống diễn ra như thế này. Khi đồ cổ cạn kiệt thì người ta bán nhà. – Misa chọc con dao vào cái thớt gỗ mà hấn vừa dùng thái giò. – Hoặc là làm điều gì đó tệ hơn thế nữa. Một số ứng viên vào vị trí người thừa

hưởng gia tài từ bà cô già sẽ kéo đến, và té ra là bà cô này đâu có sinh sống hợp pháp trong căn hộ kia. Thậm chí nếu làm cho ra ngô ra khoai thì chẳng có bà cô bà kiếc nào ở đây cả, v.v... và v.v...

- Lý thuyết của cậu dễ sợ quá, Miska. Thật kinh khủng.

- Điều kinh khủng không phải ở đó đâu, ông bạn, mà nằm ở chỗ, chúng ta đang bắt đầu nghĩ ra cái mô hình hồ lớn ngu xuẩn cho căn hộ: cái dân chủ trại lính kiểu Mỹ cộng với cái lực hút châu Âu truyền thống đến với xu hướng tả khuynh nhân với cái khốn nạn của nước Nga. Tớ nhìn thấy một Tổng thống kế tiếp của chúng ta giống như kết quả hỗn hợp pha trộn giữa Limonov, Bush và thủ lĩnh Mahno⁽¹⁾. Nói chung là một nhà tư sản chấp vá trong chiếc áo vét của đại tá SS⁽²⁾, trong chiếc váy và bít tất ren nhưng với bộ râu bờm xồm rậm rì. Xét về mặt như kiểu chúng ta nhỏ cây sồi cổ thụ trăm tuổi lịch sử và hào phóng bón phân cho những luống đất mới với mong đợi gặt hái những quả bí ngô tự do chủ nghĩa, và điều đó sẽ xảy ra thôi.

- Không, Miska, tớ không đồng ý với cậu đâu. Chúng ta chẳng nuôi dưỡng, vun trồng được gì cả và cũng chẳng tạo ra được quả bí ngô dân chủ dân chiếc gì hết. Mọi thứ lẽ ra đơn giản hơn, nhưng chúng ta lại đang mò mẫm trong bóng tối.

- Nghĩa là sao?

---

1 Nesto Mahno – vị lãnh tụ của phong trào chiến tranh du kích Nga.

2 SS – lực lượng an ninh Đức dưới thời phát xít Hitler 1923-1945.

- Thế này, tớ có một lão người quen tên là Edic, – Misa đổi tư thế thoải mái hơn trong chiếc ghế bành. – Edic bán cho bọn khùng toàn đồng hồ rỏ mô phỏng theo các thương hiệu nổi tiếng. Hàng nhái của hắn rất chất lượng, thậm chí cả máy cũng rất tốt. Có lần gã làm quen với một đại tá công an. Lão đại tá này trước đó chỉ đeo lon thiếu tá, và thế rồi lão cóm quyết định thay đổi hình ảnh của mình cùng với cả cấp hiệu. Và Edic chính là người đã giúp thay đổi hình ảnh cho lão kia. – Misa với tay lấy chiếc bật lửa. – Hắn bán cho lão đại tá mấy lô đồng hồ Thụy Sĩ hiệu Parek Philip và Franck Muller, với kịch bản thường diễn ra thế này: đây là hàng “độc” bị hải quan tịch thu rồi giải tỏa, đây là loại hàng đặc biệt dành riêng cho các sếp sòng của YOKOS. Đấy, những câu chuyện thương hiệu huyền thoại cổ điển như vậy luôn tồn tại với thời gian. Và đương nhiên, gã đã bị chơi khăm. Nhưng làm thế nào mà gã có thể thay đổi được cùng những chiếc đồng hồ kia? Có lẽ khi đeo chiếc đồng hồ Patek thì gã cảm thấy oai vệ và có thể ngâm dấm hết cả đám YOKOS, và bây giờ đang đeo lon đại tá – nhân vật bảo vệ đất nước khỏi đám tài phiệt đồng thời cũng là manager cao cấp của tập đoàn dầu khí này. Cũng một giuộc với nhau cả. Hay không, hả?

- Hay đấy nhỉ. Gã Edic dắt mũi thẳng cha đại tá này. Và hắn có dính gì đến chính trị không?

Chuyện nhắc đến các thương hiệu đồng hồ đẩy Misa vào ngõ cụt, mà chơi cái trò này thì rõ là hắn không hề muốn.

Hắn quay đầu sang phía cửa sổ và cảm thấy có sự xỏ xiên, đánh bầy.

- Misa, nghe tiếp này. Gã đại tá cứ đeo chiếc đồng hồ như vậy mà không hề có cảm giác kẻ nào đó đang chơi khăm mình, rồi sau đó bỗng dưng gã quyết định đến Mercury để thử đồng hồ. Còn tớ nghĩ rằng, trên thực tế lão ta đang muốn kiểm tra bản thân mình. Lão có trở thành kẻ chơi trò lá mặt lá trái với cái đám tài phiệt kia không hay chỉ là do gã tưởng tượng ra thôi? Thế rồi ở đó người ta nói với lão rằng, những chiếc đồng hồ này là đồ rỏm.

- Thế cái chuyện này có liên quan gì đến tình hình phải chịu đựng của chúng ta hiện nay?

- Liên quan trực tiếp đấy. Tất cả cái gọi là giá trị tự do dân chủ mà chúng ta mua từ Phương Tây bằng những khoản tiền bất thường, bằng dầu mỏ hoặc những thứ tương tự, hoàn toàn chỉ là đồ rỏm, là những con lóc lắc cho đám tộc trưởng các bộ tộc da đỏ. Đấy – những thứ hàng rỏm như dân chủ, chủ nghĩa tự do, thị trường, hiến pháp, tự do bầu cử và những thứ tương tự. Khi mà chúng ta cài ghim những thứ hàng rỏm này lên người thì cái đám ngớ ngẩn khác như Ba Lan, Ucraina hay Grudia lại tỏ ra ganh tỵ với chúng ta. Đám người Mỹ nói vào mặt chúng ta rằng “Ồ, những cái giá trị của các người cũng đều giả như của chúng tôi thôi. Các người còn cần phải mua thêm một số thứ nữa. Và lúc đó các người sẽ hoàn toàn giống chúng tôi

đấy. Và lúc đó các người sẽ được kính trọng hơn”. Nhưng thực tế thì cái lũ chó đẻ này lại cười nhạo chúng ta ngay sau lưng. Cái điều đó thì rõ rồi và chính họ bán nó cho chúng ta cơ mà. Mà họ lại còn định bán thêm nữa cơ đấy. Vậy mà khi chúng ta bắt đầu phát triển ở mức độ nghiêm túc thì ở Liên hiệp quốc gào lên thế này “Các bạn ơi, các bạn vừa ở quê ra hả? Việc gì mà các bạn lại làm hỏng mất cái bàn đất giá thế này? Các bạn làm xây xước mặt bàn rồi lại không trả tiền đền bù đấy”. Chúng ta phỉ nhổ vào những điều như thế này và bắt đầu căm hận cái đám người Mỹ vì những thứ hàng rởm ta đã mua. Và bọn này còn nói với chúng ta những lời kiểu như các bạn ơi, relax, take it easy, boys⁽¹⁾. Nhưng chờ tí đi, tạm thời chúng tôi biết điều này và một vài cường quốc có thể lực khác cũng biết. Nếu như các người đừng bóc trần ra thì có lẽ chúng tôi còn vỗ tay khen ngợi và xiêu lòng, cảm động bởi những con lúc lắc mới của các người đồng thời còn làm ra vẻ như chúng là đồ “thứ thiệt”. Rồi những đám ngớ ngẩn khác hết như các người sẽ rất ganh tỵ với các người, và như vậy, các người sẽ ít nhiều tạo ra được vị thế đối với họ. Chỉ có điều, đừng quên rằng ở đây ai lớn hơn. Và đến một lúc nào đó, khi ngẩng mặt lên nhìn, các người có thể mua cho mình những giá trị thật và ngâm dấm cái đám lúc lắc của mình cho đám say xem. Tất cả những gì cần thiết cho điều này – đó là đừng có nhăn nhó khó chịu với chúng tôi, những gã bạn lớn tuổi

---

1 Xả hơi chút đi, coi mọi chuyện bình thường thôi, các bạn.

hơn về các vấn đề cơ bản. Tất cả mọi thứ với các người lúc đó sẽ đơn giản chỉ là sự giày vò.

- Thú vị đấy... – Miska thốt lên.

Yên lặng bao trùm gian bếp. Đám cỏ ngấm vào người khá hiệu nghiệm, và nếu như quan sát mặt chúng tôi sẽ rất dễ nhận ra rằng trong đầu chúng tôi đang sục sôi những dòng suy nghĩ khác nhau. Chúng phân thành nhiều nhánh suối nhỏ và rồi lại hợp lại. Một số nhánh khô kiệt đi và không còn tái sinh trở lại. Điều này rất giống với hiện tượng tuyết tan vào mùa xuân, khi mà dòng nước tan mờ đục chảy theo bờ mép (nói một cách văn vẻ như kiểu ở thành phố Peterburg này – theo bờ rìa) đổ vào các kênh muơng. Thỉnh thoảng gương mặt chúng tôi lại bùng sáng bởi những tia sáng của sự tỉnh táo khi cảm giác rằng người ta sẽ nói những điều vô cùng quan trọng, nhưng sau đó ánh chớp tắt lịm vì trong tình trạng như thế này thì ý nghĩ xuất hiện và biến mất hết sức nhanh, nhanh đến nỗi mà bạn chẳng kịp tóm lấy đuôi chúng. Không rõ là chúng tôi ở trong tình trạng này bao lâu. Nửa tiếng? Một tiếng? Miska lên tiếng trước:

- Để tớ nói này. Cậu có hiểu là bây giờ chúng ta đang rất cần ý tưởng dân tộc kiểu như “quân chủ chuyên chế – chính thống giáo – dân tộc” hay muộn hơn một chút, “Stalin – Beria⁽¹⁾ – Gulag”⁽²⁾. Nói chung là một ý tưởng cụ thể để mọi

---

1 Lavrenti Beria 1899-1953 – nhà hoạt động chính trị của Nga.

2 Trại tập trung, giam giữ và cải tạo tù nhân tại Liên Xô từ 1934-1956.

người cùng hiểu được, từ các nhà tài phiệt ở Moskva của cậu cho đến những nông dân chăn nuôi hươu ở vùng Cực bắc.

Cái điều mà Misa kịp nắm bắt từ đề tài trước đó đối với tôi là cả một sự thách thức. Tôi cảm thấy thật sự kính trọng Misa và tươi tỉnh trở lại:

- Tớ chẳng hiểu làm thế nào để nảy ra cái ý tưởng đó. Có quá nhiều tầng lớp xã hội. Không, tớ đồng ý. Nếu như cái ý tưởng dân tộc này là hay ho, tốt đẹp cho nhà tài phiệt thì đối với những người dân Chuc-chi⁽¹⁾ đang chăn hươu trên những cánh đồng dầu mỏ vô tận của vùng Cực Bắc, nó cũng phải hay ho. Công ăn việc làm, lương bổng cộng với bóng đá Anh như là một hình thức khen thưởng. Nhưng mà còn có nhiều thành phần khác trong xã hội. Hay là cậu đang muốn nói đến dầu mỏ đấy?

- Vô cùng... Cực bắc... Cậu làm tớ nhầm lẫn mẹ nó rồi. – Miska với lấy bao thuốc lá Belomorkanal từ chỗ tôi. – Người ta đã quen với việc hít ngửi những thứ rác rưởi bần tiện ở cái Thủ đô Riazan⁽²⁾. Bum, bum, cú đá vào hộp sọ, những quả cầu sẽ lăn thay vì rỗng rọc, và chẳng cần phải nghĩ ngợi cậu là ai, là Misa hay Masa. Bỏ thói quen ấy đi. Cậu đang ở thành phố Piter, đang làm khách ở nhà một kỹ sư đấy. Không gái gú, cái từ thời thượng thì tớ chỉ được nghe qua radio, đi đâu mà vội gì?

---

1 Một dân tộc thuộc vùng cực bắc nước Nga, giáp với Mông Cổ.

2 Dân Piter thường tự coi Piter là thủ đô của Nga và giễu Riazan – một thành phố nằm cách Moskva 180km là “thủ đô” của Moskva.

- Thôi được, tớ xin lỗi, xin lỗi. Ở chỗ chúng tớ mọi chuyện xảy ra nhanh lắm. Ai nhanh tay thì sẽ có cái mà xực.

- Xực ư? Thế nào hả, anh bạn già? Còn ngốn cả cái hèn mặt kia cơ à? Tớ thường nói với cậu là chỉ nên sử dụng những sản phẩm có dấu “griunepunkt”⁽¹⁾. Sinh thái học là vấn đề quan trọng nhất bởi chỉ toàn là sản phẩm tự nhiên.

- Diên à? Đó cũng là câu ngán ngữ đấy. Tớ chẳng có gì mà xực cả. Mà này, ta đang dừng ở chỗ nào ấy nhỉ? À, ở đoạn dầu mỡ. Nói chung thì dầu mỡ không phải là ý tưởng. Ý tưởng là sao cho mọi người thuộc nhiều tầng lớp khác nhau đều có thể cảm nhận thấy sự bình yên và sự thiếu vắng những mối căng thẳng mang tính xã hội. Có thể giải thích trên ngón tay để sao cho mỗi một cá nhân hiểu được mình nên chọn lựa ra sao, vào nhà hàng Mario với hóa đơn hai trăm đôla một thực khách hay là chui vào quán bar Marik với hóa đơn hai mươi đôla mà chẳng cảm thấy thiệt hại gì. Và ở đây không có cảm giác mình là kẻ thiệt thòi. Nói chung, nếu nói một cách cụ thể hơn thì đó chính là quyền lựa chọn được củng cố thêm bằng cảm giác bình đẳng xã hội. Hiểu chưa?

- Ừ, hiểu rồi. Nhưng mà cậu cũng phải tính đến, đó là chuyện ở Moskva người ta chọn giữa Marik và... cậu vừa nói đến quán bar nào ấy nhỉ?

---

1 Dấu hiệu bao gồm hai mũi tên quay ngược lại vào nhau, không liên quan gì đến chất lỏng bên trong chai và có nghĩa là để chai có thể dùng làm sản phẩm tái chế.

- Mario.

- À, ừ. Họ chọn quán rượu nào hoành tráng hơn hoặc chọn giữa việc một lần vào Maska và hay hai lần vào Petka, ở tỉnh còn dư dả hơn. Người này thì chọn lựa giữa Baltika số 6 và Baltika số 9, trong khi người khác thì chọn búa hoặc bánh mì. Hiểu không?

- Thế điều này thay đổi được gì không? Ý tôi nói là mang lại cho mọi người cơ hội thực hiện Lợi ích xã hội mà ai cũng có thể được hưởng, sao cho chuyến tàu đến Xotri không còn là chuyện xa xỉ và thực tình nó đơn giản như việc mua một chiếc xe hơi Maibaha vậy. Lúc này sự căng thẳng mang tính xã hội sẽ được tháo bỏ. Giống như ở Mỹ có quận dành cho dân da trắng, có quận chuyên dành cho dân da đen. Cậu hiểu không? Sự bình đẳng, như nó vẫn có...

Miska lặng im suy nghĩ.

- Cậu thấy đấy, cậu chỉ toàn đề cập đến các giá trị vật chất thôi, – hắn nói với giọng nghiêm túc. – Cậu chưa nói đến chuyện nước Nga này cần giá trị tinh thần trước hết để sao cho mọi người không chỉ đoàn kết về mặt vật chất mà còn đồng lòng nhất trí cùng chung một chiến hào, v.v... và v.v...

- Nghĩa là sao?

- Là giống như thời Trung Cổ ấy. Cả nước thiếu ăn thiếu mặc, nhưng chính tề áo trắng cùng nhau đến nhà thờ vào sáng chủ nhật hoặc đi dự lễ tiệc. Sao cho cái đám lãnh đạo của đất nước này dù cao ngạo nhìn thấy sự đồng lòng cao

nhất trong ánh mắt người dân – cái thứ mà chúng ta đang hướng đến, tới đâu không quan trọng mà chỉ cần thế hệ này nối tiếp thế hệ kia cùng hướng đến cái sự đồng lòng này. Chủ yếu là vì một điều gì đó.

- Vì điều gì?

- VÌ SỰ BÌNH ĐẲNG Ở CẤP ĐỘ CAO HƠN NỮA. – Miska tỏ vẻ chân thành, hít một hơi nữa và chuyển thuốc cho tôi.

- Nghĩa là thế nào?

- À, là để làm sao cho hình ảnh của Tổng thống thể hiện được điều Thiện, Bao dung nhân ái và sự Thân thiết, gần gũi với cậu. Cậu biết không, một nhân vật toàn tài như vậy suốt đời chiến đấu chống lại cái ác, giống như Batman bên Mỹ vậy. Làm sao để cho mỗi một tên nát rượu phải tin rằng, nếu như hắn gây nên chuyện gì khiến người ta giận dữ thì Batman sẽ bay đến và xử tội những kẻ độc ác. Và sao cho Batman trở thành nhân vật của quần chúng. Sao cho Batman có thể đi vào nhà tắm hơi, hút cần sa với tình nhân và uống rượu với đám đàn ông. Nói chung là một gã Batman bên sân nhà hàng xóm bỗng một hôm trở thành trưởng Ban vận hành tòa nhà. Nhưng mà điều chính yếu là làm sao để mỗi một cá nhân biết được rằng, chẳng việc quái gì mà phải giằng giết gã Batman đó. Công việc của nhân vật này nói chung là rất quan trọng, và nếu như vị này đã định sà xuống hạ giới với bất cứ một địa chỉ cá nhân cụ thể nào thì sẽ có chuyện chẳng hay ho gì. Tôi chẳng bao giờ đi quay

hình Tổng thống trên TV nếu thiếu chiếc mặt nạ Batman cho ông ta. Tôi sẽ cho hủy các cuộc bầu cử và thay thế đám Tổng thống già cỗi bằng những nhân vật trẻ tuổi hơn. Lúc đó thì xã hội mới tin rằng đang tồn tại một Sức mạnh ở đâu đó luôn tạo ra cái Thiện và nó đang quan tâm tới Lợi ích chung của con người, đồng thời sẵn sàng giúp đỡ bất kỳ người nào. Trong trường hợp đó mới nên quảng bá ý tưởng dân tộc. Lúc đó sẽ xuất hiện điều mà với nó, người ta cần phải sinh con đẻ cái, cần phải chấm dứt những dòng ngó ngán trên mạng Internet hay báo chí rằng các nhà tài phiệt đang khoắng sạch tài nguyên của cái từ cái đất nước này. Chỉ có những chương trình thời sự Batman và những bộ phim hay, đứng đắn nói tử tế về đề tài chiến tranh, nơi mà những người anh em của chúng ta luôn là những kẻ chiến thắng. Và lúc đó, bất cứ một nông trang viên nào, bất cứ một kỹ sư nào cũng sẽ hiểu rằng trên đất nước này không tồn tại đại từ sở hữu KHÔNG PHẢI CỦA CHÚNG TA, chỉ có đại từ CỦA CHÚNG TA. Và tôn giáo này sẽ bước vào trái tim người ta một cách vững chắc, lúc đó thì tất cả những Baltika, Mario, Petia, Masha hay búa liềm đều chỉ là những vấn đề đứng hàng thứ yếu.

- Sự bao dung, nhân ái... là những thứ giống như Bụt xuất hiện ấy hả?

- Tự bản thân cậu đã là Bụt rồi mà... Nhưng mà cũng có thể cậu nói đúng, đối với truyền hình vùng Kamuc thì chỉ cần tạo ra một hình ảnh ông Bụt thôi.

- Không, ở đó là Kirsan⁽¹⁾ chứ. Ở đó không hợp những thứ này.

- Mà này, cậu đừng có mà đụng vào Kirsan nhé, tó van cậu đấy. Nền giáo dục, y tế ở chỗ nhân vật này miễn phí. Mỗi người có một con lạc đà, và cũng chẳng ai ghen tỵ là ông Tổng thống này lại cưới Roll-Royce đi lại trên thảo nguyên. Ngược lại, họ cho rằng, cái việc cưới Roll-Royce thật bất tiện làm sao trên cái địa hình như vậy. Mà vấn đề là nhân vật này đem lạc đà phân phát cho từng người dân. Ông ta đang lo lắng cho người dân. Kirsan lại còn khuấy động phong trào chơi cờ nữa chứ. Cậu mà không chơi cờ thì tó phục đấy, tất cả mọi người đều phải biết chơi. Ở đó không tồn tại bất cứ một ông vua dầu mỏ nào cả, ở đó chỉ có vua cờ. Còn các nhà báo từng viết về đám tài phiệt trộm cướp thì nay không còn viết về đề tài này nữa. Ở đó chẳng có ai trộm cắp của ai cái gì. Tất cả đơn giản là bởi người dân hoàn toàn tin tưởng vào vị tổng thống của mình! Đối với họ, ông ta mới chính là Batman!

- Nghĩa là, nếu như người ta thôi không còn quay hình đám tài phiệt trên TV thì đám này sẽ thôi cướp bóc tài nguyên của đất nước hay sao? Cậu có suy nghĩ khi phát ngôn không đấy? Điều gì thay đổi ở đây?

- Đương nhiên là chẳng có gì thay đổi cả. Ở đó mọi thứ diễn ra như nó phải có và sẽ mãi là vậy. Vào thế kỷ

---

1 Kirsan Iliumzinov – Tổng thống nước Cộng hòa tự trị Kamuc.

mười bảy gì đó có con hầu nhà địa chủ đã ngồi đom đặt chuyện về cái đám cường hào ác bá giàu có thế này: “Còn khoảng dăm mười năm nữa thôi. Người ta sẽ mang sợi gai, rừng núi đi bán, thế là nước Nga chẳng còn gì nữa. Vậy thì con cháu chúng ta sẽ sống ra sao?”. Sau đó thì ở nơi này hóa ra có mỏ dầu lớn mà tất cả chúng ta bây giờ đang sống nhờ nó. Và cũng như cụ kỵ chúng ta ngày trước, giờ đây chúng ta lại huyền thuyên rằng khủng khiếp chưa, rằng bao giờ điều đó mới chấm dứt. Còn trên thực tế thì chẳng có chuyện gì xảy ra sất. Dầu mỏ cạn kiệt thì lại xuất hiện nhiều tài nguyên quý khác. Ví dụ, người ta sẽ tìm ra thứ tài nguyên quý hơn dầu mỏ. Và nước Nga sẽ còn vung vinh giàu có nhờ vào nguồn tài nguyên đó khoảng chừng ba trăm năm nữa. Nghĩa là điều này đã được xác định trước rằng định mệnh của vùng lãnh thổ nói trên trong việc tìm kiếm, thăm dò nguồn tài nguyên nhằm bán lại nguồn tài nguyên này cho các quốc gia khác thông qua các tầng lớp ma mãnh đang giúp cho đám quan chức chính phủ ngày càng giàu có thêm. Bởi vậy chúng ta cần có một ý tưởng dân tộc cụ thể để người dân hiểu ra rằng: tất cả những gì diễn ra ở cái đám chớp bu kia đều là vì Lợi ích chung... “vì Lợi ích chung của nước Pháp và từ sự cho phép của đức Hồng y giáo chủ” như Duma cha đã từng viết.

- Ừ, nó giải quyết được nhiều chuyện đấy. Một vùng lãnh thổ rộng lớn thế kia. Thử hình dung xem, điều gì xảy ra nếu

như tất cả dân chúng ở đây sống NO ĐỦ, THỊNH VƯỢNG? Có lẽ chúng ta đã sinh con đẻ cái nhiều hơn cả dân Trung Quốc, và ta sẽ tiến hành những cuộc chiến tranh liên miên với việc tìm kiếm “giặc ngoài” muôn thuở. Trong cuộc chiến đó, chúng ta luôn là kẻ chiến thắng với sự bổ sung nguồn nhân lực không ngừng. Nói tóm lại, nước Nga sẽ thống trị cả thế giới này.

- Ôi, thôi đừng nói về chiến tranh nữa, được không? Bây giờ thể nào ta cũng lại đụng đến đề tài Chiến tranh thế giới thứ hai cho mà xem, mà tớ thì dị ứng với chuyện này lắm rồi. Cứ hễ đụng vào kênh truyền hình nào là y như rằng khắp nơi chỉ thấy rặt Stalin, Churchill và Hitler – những nhân vật vang bóng một thời. Chán đến tận cổ rồi.

- Ôi, còn ngày nay thì anh hùng hơi ít đi rồi. Và cũng có thể rút ra được chút gì đó từ cuộc đời của họ. Mà thôi, kệ các ông ấy. Tốt nhất là cậu đừng nói với tớ về những Batman như thế nữa, Misa. Mà sao không thử thực hiện cái ý tưởng làm sao để đám chóp bu kia sống hòa thuận với dân đen ở một vài khía cạnh nào đó? Lại về đề tài thế kỷ mười chín quen thuộc của cậu phải không? Ví dụ như đám nông dân chờ đợi cái khoảnh khắc mùa hè khi mà “vị địa chủ tốt bụng” quay trở về điền trang, những người dân đen thành Piter ném đá vào quân đội sa hoàng trong thời gian các chiến binh tháng Chạp đứng lên khởi nghĩa, những chiến binh tháng Chạp mơ ước về tự do cho dân chúng. Tình yêu Tổ

quốc và những suy ngẫm về tương lai của dân tộc chính là thứ kết nối mọi người lại với nhau...

- Cậu định nói về điều gì vậy? Sự đồng nhất nào, các chiến binh thánh Chạp nào? Họ chỉ biết về cuộc sống của dân đen từ văn chương Pháp thời đó. Chiến binh thánh Chạp Bestuzev học tiếng Nga trong nhà tù để giao tiếp với thanh tra. Thật đáng tiếc là chẳng bao giờ diễn ra cái gọi là sự đồng nhất và điều đó cũng sẽ chẳng bao giờ xảy ra cả. Dân chúng cũng chẳng bao giờ thay đổi được gì ngay cả năm 1917, đôi khi chỉ đơn giản là những quan sát viên của các sự kiện, đôi khi cũng là người tham gia vào những sự kiện đó. Mọi chuyện chỉ giản đơn như vậy.

- Miska, vậy làm thế nào để có thể sa vào cái đám chớp bu kia được? Tớ không quan tâm đến sự cải tổ, tớ không phải là chiến binh thánh Chạp và sẵn sàng biến cậu thành một nhân vật tinh thần vĩ đại. Cậu thử nói tớ nghe xem, có tồn tại một công thức lịch sử để sa vào cái đám chớp bu kia không ngoài việc ta được sinh ra trong những gia đình tử tế? Cậu hiểu không, rất muốn nghiêng mình trước các chiến đoàn hoặc tạo lập nên kho áo quần ấm...

Tôi cứ làm như mình là kẻ được bảo vệ khỏi tất cả mọi thứ trên thế gian này, với cái hình ảnh lò sưởi ấm và cốc trà nóng trong tay, chúa tể của nhà kho, và tôi cảm thấy ấm áp với cái ý nghĩ đó. Miska dường như đọc được điều này trên gương mặt tôi và nói:

- Có thể đấy. Nhưng cơ bản là phải hiểu được cả hệ thống, phải hiểu được cả lộ trình mà loài người đang đi trên đó để tiến tới thành công, cho dù họ không nhìn thấy nó.

- Cậu nói như vậy nghĩa là sao? – tôi hỏi với sự thỏa mãn lộ trên gương mặt và tập trung sự chú ý của mình vào sự thông thái của Miska.

- Được rồi. Miska châm tẩu thuốc đã tắt ngóm rồi chuyển sang cho tôi. – Nào, ví dụ như có một gã bạn nào đó gọi điện cho cậu và nói: “Ông khốn, bọn tớ đang tụ tập ở nhà tớ đây, có em út, có vodka... Ông tới đây đi, ta cùng uống rượu, có cả chương trình nhảy nữa đấy”. Thế rồi cậu đến nhà người bạn đó, mà căn hộ bạn cần tìm lại nằm tí trên tầng thứ bốn mươi lăm. Mà cậu thì không biết rằng trong tòa nhà này có thang máy để có thể di chuyển nhanh chóng lên các tầng trên cao, đơn giản bởi vì suốt một đời cậu chỉ sống trong cái khu nhà năm tầng cũ kỹ không thang máy. Thế rồi cậu thở phì phà phì phò leo bộ lên từng tầng một để rồi mất cả tiếng đồng hồ mới lên được tầng thứ bốn mươi lăm. Đến nơi, cậu chỉ nhìn thấy một lũ ruồi đang bầu đen đỏ trên những chiếc cốc không. Cả đám bạn của cậu đã đến sàn nhảy mất rồi. Nếu như biết cách sử dụng thang máy thì cậu đã cùng đám bạn vui vẻ chén chú chén anh rồi. Bởi vậy, tớ muốn nói rằng, điều quan trọng trong cuộc sống là phải hiểu thang máy nằm ở đâu, cách sử dụng ra sao. Đó chính là công thức đơn giản của sự thành công đấy, ông bạn ạ.

- Vớ vẩn, vớ vẩn. Có những thứ cậu nói chưa thuyết phục đâu. Ví dụ như trường hợp của Khodorkovsky. Ông ta chắc chắn phải biết là thang máy nằm ở đâu, biết cách sử dụng thang máy, nhấn vào nút nào để lên đúng tầng mình cần. Và mọi chuyện đã kết thúc ra sao?

- Ủ. Ông ta cũng học cách nhấn nút thang máy và lên được đúng tầng mình muốn. Nhưng mà vấn đề lại nằm ở chỗ này: ông ta không đi một mình trong thang máy mà còn đem theo một đám người đi cùng mình cơ. Điều cơ bản là trong một lúc nào đó, ông ta cứ nghĩ mình là người điều khiển thang máy. Điều này thật sự là không đúng một chút nào. Người điều khiển thang máy thường chỉ có một, còn những người khác hoặc là nhân viên phục vụ thang máy, hoặc là khách đi thang máy. Nói chung là Khodorkovsky đã nhấn nút thang máy cho mình và mỉm cười, còn đám hành khách thì vui sướng trong thang máy. Thế rồi vào một thời điểm tuyệt vời nào đó, chiếc thang máy không đưa ông ta đến cái tầng ông ta cần. Tại tầng mà chiếc thang máy đưa ông ta đến có một nhân viên điều khiển thang máy đang ngồi cùng với gã bảo vệ. Người điều khiển thang máy hỏi Khodorkovski một cách nhã nhặn: “Đồng chí Khodorkovski, sao đồng chí lại đi vào cái thang máy toàn đám lưu manh quốc gia như vậy? Rồi cả cái đám khách đi cùng đồng chí nữa, bọn họ lại còn hút thuốc nữa chứ. Chẳng tốt một chút nào...”. Và thế là

xong, Misa không bao giờ sử dụng thang máy nữa cho dù thang máy vẫn hoạt động tốt.

- Ủ...

Lại im lặng. Tôi ngồi nhìn Misa lắc lư trên ghế. Và cái việc ngắm nhìn con người này khiến tôi cảm thấy buồn ngủ. Tôi nghĩ đến Khodorkovsky, Bestuzev và nhân dân Nga. Đồng hồ chỉ ba giờ rưỡi sáng, và đầu đó trong sâu thẳm nhận thức của tôi vang lên đĩa hát “The Cure” – “Disintergration” (Liều thuốc). Tôi ngó tròn tròn xem Misa đang cố điều chỉnh âm thanh của máy hát và nhấn nhầm nút. Tôi nhìn thấy hần đụng sườn vào cốc trà và thế là cốc trà rơi xuống vỡ tan và nhuộm tờ báo nằm lay lắt dưới nền nhà bằng một màu nước nâu sẫm. Khi thứ chất lỏng chảy xuống tờ báo và đậm đặc lại như sữa đặc có đường thì tôi cũng kịp nhận ra rằng ly trà đã biến Khodorkovsky thành da đen và trông ông ta lúc này thật giống với Nelson Mandela – một chiến sĩ dũng cảm trên mặt trận chống chủ nghĩa Apacthai ở Nam Phi. Bộ não của tôi đang từ từ loảng ra từ nhận thức rằng, lẽ ra người ta phải thả ông ta ra càng nhanh càng tốt, nếu không thì đám tài phiệt gian xảo sẽ biến vị anh hùng này thành chiến sĩ chống chế độ. Họ sẽ nhân danh ông ta để thu thập chữ ký hay ngân sách cho quỹ giải phóng các dân tộc dưới ách áp bức của chủ nghĩa Apacthai đang đè ép các thương gia người Nga. Tôi còn nghĩ rằng, tất cả những điều này đã được họ tạo ra

ngay từ khởi thủy để có một vị thủ lĩnh với uy danh “tù nhân chính trị” nhằm phục vụ cho mục đích bầu cử mà họ đang nhắm đến. Trong nhận thức của tôi còn hiện ra một hình tháp logic, nó xuất hiện trước thời điểm mà cái “đảng của các tù nhân lương tri” lên nắm quyền và bắt đầu dọn dẹp căn hộ mới mà không cần biết đến Lợi ích của những người sống trước đó. Chính vì hiểu hết tất cả mọi vấn đề như thế này nên tôi cảm thấy mình bị hạ gục hoàn toàn. Tôi nhặt tờ báo từ dưới sàn nhà lên, chỉ tay vào bức ảnh của Khodorkovsky và muốn kể cho Misa nghe hết về chuyện này, nhưng từ trong cổ họng khô rát của tôi chỉ bật ra những âm thanh như thế này “UUUU, Mandelaaaaaa!”.

Misa nheo mắt nhìn tôi sợ hãi và thì thào: “Căn hộ công cộng... mảnh lỏi thật, mẹ kiếp!”. Chúng tôi nhìn nhau với sự khiếp hãi vì chúng tôi đọc được ý nghĩ của nhau từ xa và cùng gặp nhau ở một điểm cuối cùng. Và tôi hiểu rằng, Miska cảm thấy sợ hãi bởi những thứ mà chúng tôi hiểu được bây giờ thực sự chẳng đáng để mà hiểu. Nỗi sợ hãi này dồn Misa vào căn phòng, nơi mà hắn đang trải đạn khắp hai chiếc giường rồi chạy xộc lại và nói với tôi:

- Thôi, ngủ đi. Quên mẹ nó chuyện chính trị đi, mai đi làm rồi, bây giờ là năm giờ sáng đấy. Quên mẹ nó hết mọi chuyện đi. Thôi, chúc ngủ ngon.

Misa tắt điện ngoài bếp, ngoài hành lang, còn tôi lò dò lê bước trong bóng tối để sang căn phòng bên cạnh rồi thả người xuống giường. Tôi nằm xuống và nhìn thấy ánh đèn

pha của chiếc xe hơi đang tiến vào sân và để lại trên tường những bức hình kỳ lạ. Tôi chỉ muốn tiếp tục câu chuyện với Misa.

- Misa, Misa, – tôi nói to.

- Thế nào, có gì đấy?

- Cậu nói thử xem, ở đây có một lúc nào đó sẽ ổn chứ? – Tôi hỏi Misa và chờ mong một lời chúc ngủ ngon ấm áp...

- À, – tôi nghe thấy giọng nói nhỏ dần – Ngày mai đám thủy thủ sẽ đến và mọi thứ sẽ ổn cả thôi.

- Miska, vì thế mà tớ mới quý cậu... Vì cái sự chính xác của công thức.

Tôi nằm và nghĩ “Thật tình thì đám thủy thủ cũng sắp đến thật, và mọi chuyện cũng sẽ ổn. Chính xác là họ sẽ đến. Không phải là họ nai nịt bằng đai kiếm với những hòm gỗ đựng súng lục mà chính xác là họ được trang bị đầy đủ bằng lời nói và hành động. Họ đến và mang lại cho chúng ta những thứ được xác định thế này: đất đai dành cho nông dân, nhà máy công xưởng dành cho công nhân, trại dành cho tầng lớp trí thức. Họ mang đến cho chúng ta những hiểu biết đúng đắn – sẽ chẳng có chuyện trừng phạt ai đó nếu không có nguyên nhân chính đáng. Không có gì đáng sợ ở đây cả, bù lại con đau dạ dày trong các quán rượu sang trọng đắt tiền sẽ qua đi. Cũng giống như công việc ngoài thiên nhiên trong lành, lúa mạch sẽ chẳng còn gây hại cho ai nữa...

- Phải không Misa? – tôi thốt lên.

Nhưng Miska đang ngáy và chẳng nghe thấy câu hỏi gần như câm lặng của tôi. Và tôi cảm thấy muốn chia sẻ với hắn những ý nghĩ về tương lai dân tộc. Tôi nằm và gán những công thức quyết đoán nhọn sắc của mình bằng cái giọng rõ ràng, mạch lạc vào màn đêm nhầy nhụa của căn phòng. Mặc dù ở một phương diện khác, tôi hiểu rằng, dưới tác động của cần sa, từ con người tôi đang phun ra những âm thanh giống như cuộn băng ghi âm bị hỏng vậy. Rồi tôi cũng sắp ngủ và sẽ mơ thấy giấc mơ nào đó. Tôi rơi tõm xuống giữa những chiếc gối đi vắng, giống như viên đá đang kéo xuống cảm giác của những điều kinh khủng chưa nói hết. Điều cuối cùng và là điều cay đắng nhất xuất hiện trong đầu tôi lúc này – đó là đám thủy thủ đã đến vào năm 1917, ít ai có thể cảm thấy dễ chịu hơn về điều này. Và cuộc trò chuyện của chúng tôi lại một lần nữa rơi vào ngõ cụt. Tôi rất muốn nói với Misa rằng mình cảm thấy thật thú vị với những gì mà hắn trả lời. Nhưng mà tôi không kịp nói điều gì với hắn cả rồi ngủ thẳng cẳng. Có lẽ vào một lúc nào đó sau này tôi sẽ nhận được câu trả lời cho câu hỏi ấy...

...Tôi ngủ và mơ thấy Tổng thống Vladimir Vladimirovich Putin đang bay trên khắp đất nước và che phủ nó bằng đôi cánh khổng lồ làm bằng màng cao su để che chắn mọi tai họa, hoạn nạn, âm mưu thâm độc của đám tài phiệt thất sủng, nạn khủng bố toàn cầu và việc tụt giá dầu mỏ. Tổng thống bay liệng cao trên bầu trời và chui đầu trong chiếc mặt nạ của con dơi gần kề những tia nắng mặt trời buổi sáng

thieu đốt hướng đến nơi nào đó xa xôi ở vùng Nhật Bản. Đôi cánh của ông trải rộng khắp nước Nga, từ Murmansk cho đến Vladivostok, kéo căng hàng chục nghìn kilômét và khiến ta liên tưởng đến chiếc áo choàng rơi xuống dọc theo biên giới đất nước. Tôi đứng ngoài ban công căn hộ nhà Miska, nhỏ nhoi làm sao so với Tổng thống và ngẩng đầu dõi theo chuyến bay của ông một cách thán phục. Và như thế, trong cái khoảnh khắc rạng đông này, một mình tôi nhìn thấy Tổng thống bảo vệ Tổ quốc ta ra làm sao. Chỉ có hai chúng tôi trong cái buổi sáng hôm nay. Tôi và Tổng thống Putin.

Và tôi có cảm giác được sự tham dự vào hoạt động này, rằng cái màn sương rung rinh của tâm hồn đang chan chứa trong lòng tôi. Tổng thống vẫy cánh lần cuối cùng che phủ đảo Kurin, và tôi cảm thấy yên lòng thoải mái vô hạn. Tôi nôn nóng chỉ muốn làm một việc gì đó để giúp Tổng thống, cho dù là việc rất nhỏ. Tôi nhìn lên bầu trời và gào lên từ ban công:

“Ngài Tổng thống ơi! Vladimir Vladimirovich ơi! Ngài có nghe thấy tôi nói gì không? Tôi rất muốn giúp Ngài trong công việc. Vậy tôi phải làm sao bây giờ?”

Putin phanh lại trên bầu trời và từ từ ngoái cổ lại. Có thể nhìn thấy rất rõ từng đường nét nhỏ nhất trên gương mặt ông, cho dù khoảng cách giữa chúng tôi khá xa. Nó nói lên sự ngạc nhiên sững sốt. Tổng thống rất ngạc nhiên rằng có

kẻ nào đó không ngủ trong khi ông đang làm việc, đang giữ gìn, bảo vệ giấc mơ của đất nước.

- Giúp ư? – Ông nhún vai. – Anh có thể giúp được gì cho ta?

- Tôi cũng chẳng biết nữa... Ví dụ như gây hại cho kẻ thù của ngài bằng cách nào đó. Nào, tôi có thể ném bịch tương cà chua vào mặt Limonov chẳng hạn. Không, ba bịch cơ!... Hoặc nếu ngài muốn... tôi sẽ vứt bức hình ông ta trên cửa sổ Duma quốc gia?

- Cám ơn, dĩ nhiên rồi. Nhưng mà không nên chuyển thực phẩm, bây giờ chưa phải lúc đâu. Như vậy là ta tăng gấp đôi tổng sản phẩm quốc nội đấy⁽¹⁾... – Tổng thống ý nhị thêm vào.

- Vâng... Đáng tiếc thật... Tôi rất muốn...

- Còn anh, – Putin nhiu mày, – thôi hút cần sa đi. Hiểu không? Không hả? Lại còn ở Saint Peterburg nữa chứ. Không đến Ermitaz⁽²⁾ hoặc Kunstkamera⁽³⁾ nữa. Thành phố đẹp nhất cơ mà, tuyệt vời thế cơ mà. Chúng ta sửa chữa nâng cấp vào dịp kỷ niệm thành lập trăm năm là để cho những người như anh đến thưởng thức vẻ đẹp ở đó. Thế mà anh lại đến đó để sậu nào. Anh có biết anh làm cái gì khi hút cần sa không?

---

1 Tác giả chơi chữ: VVP tiếng Nga vừa có nghĩa là tổng sản phẩm quốc nội, vừa là từ viết tắt họ tên tổng thống Putin.

2 Viện bảo tàng nghệ thuật nổi tiếng của Nga.

3 Viện bảo tàng khoa học hàn lâm Nga.

- Không, tôi không biết, mà tôi đã làm gì cơ chứ? – tôi nói với giọng sợ hãi.

- Khi hút cần sa nghĩa là anh đang giúp đám khủng bố thế giới – những kẻ trồng cây thuốc phiện chỉ nhằm một mục đích bán chúng lấy tiền để thực hiện các hành động khủng bố. Chúng thiêu hủy dầu mỏ của chúng ta hoặc thực hiện những trò tấn công vào Tháp truyền hình Ostankino..., e hèm, nghĩa là tôi muốn nói đến vụ tấn công vào tòa tháp đôi Trung tâm thương mại Thế giới ở New York. Vậy mà anh lại đi mua thuốc phiện, mang lại cơ hội cho đám khủng bố để rồi sau đó vừa đi lại trong mù mịt đầu óc, trong sự mất cảnh giác vừa ăn nói ngu ngốc, nhằm nhĩ.

- Ôi, tôi chẳng còn biết rằng mọi thứ sao lại rắc rối đến thế. Trong chính trị thì tôi không phải là kẻ rành rẽ, thưa ngài Vladimir Vladimirovich. Kể từ giờ tôi sẽ thôi hút cần sa, xin hứa với ngài như vậy. Cả đời không bao giờ nữa. Thật đấy. Trước đây tôi không hiểu được điều này, còn bây giờ thì đã hiểu. Tôi sẽ không còn hút nữa, thưa ngài Vladimir Vladimirovich, xin hãy tin tôi - Thậm chí tôi còn sẵn sàng khóc vì đã phô ra cho Tổng thống thấy những điều ngu ngốc của tôi trong khi Ngài đang làm việc.

- Được rồi, được rồi. Tôi tin anh.

- Cảm ơn Ngài, Vladimir Vladimirovich!

- Không có gì. Quan tâm đến các công dân – đó là nghĩa vụ của tôi. Còn việc này nữa. Anh đừng vứt xe của mình

chinh ình giữa sân nữa nhé, vì nếu không thì xe cấp cứu không có lối vào khi có chuyện gì xảy ra, hiểu không?

- Vâng, tôi hiểu ạ.

- Chuyện bình thường vẫn xảy ra mà – Putin nói và tiếp tục bay đi.

Tổng thống vẫy cánh chào tôi. Hay là tôi cảm thấy như vậy? Cho dù thế nào đi nữa thì tôi cũng muốn Ngài vẫy cánh chào từ biệt tôi...

QUÂN “CCCP”

*Sự trung thực liêm khiết và văn hóa phục vụ cộng đồng
ở mức độ cao chính là những điều làm nên sự khác biệt
đối với cán bộ công nhân viên chức ngành thương mại Xô Viết
Trích dẫn từ quá khứ.*

Vào lúc 11 giờ trưa ngày hôm sau, tiếng chuông điện thoại di động lần cuối cùng đánh thức tôi dậy trước khi hết hân pin. Có ai đó đã gọi cho tôi. Thế nhưng, chẳng hiểu sao tôi lại nghe thấy âm thanh rừ rừ của nó trên kệ và bưng tỉnh. Đương nhiên, việc thức giấc vào buổi sáng trong một căn phòng lạ hoắc – đó là một việc không mấy dễ chịu đối với sự định hướng về không gian và thời gian, đặc biệt là nếu vào buổi chiều hôm qua bạn đã cùng người khác hút “thảo dược” với một số lượng đáng kể. Bởi vậy, mấy phút đầu tiên trôi qua trong việc xác định không gian nơi tôi ở.

Tôi rời khỏi giường, lê bước ra ngoài bếp. Trong góc tường nhà bếp dậy lên cái mùi gớm ghiếc nhất quả đất – mùi khói thuốc lạnh lạnh. Tôi bật ấm điện và chui vào nhà tắm. Mặc dù chiều qua có dùng ma túy nhưng sức khỏe của tôi cũng không đến nỗi tệ lắm. Nếu như không nghĩ về chúng mất ngủ

của tôi, và dường như điều này đã trở thành chứng bệnh kinh niên, tôi đã có thể tự mỉm cười trong gương. Và tôi đã làm đúng như thế. Vệ sinh cá nhân xong, tôi quay ra bếp, rót nước sôi ra cốc, thả vào đó túi trà lọc, cho thêm chút nước nguội từ trong chiếc bình thon cổ để trên bàn rồi nốc mấy ngụm. Thật ra, tôi cũng chẳng yêu thích gì lắm cái thứ nước này, đơn giản là tôi tộp ngụm trà vào miệng rồi liền khạc nhổ cả ra bệ rửa, đặt tách trà lên đó và tính đi ra ngoài. Liếc nhìn xung quanh và ước đoán hạn sử dụng của miếng bánh mỳ khô trên bàn, để ý đến vài chiếc đĩa ăn trong bồn rửa, đến những mẫu thuốc lá vương vãi trên sàn nhà và nhiều thứ bề bộn khác trong gian bếp của Misa, tôi nhặt mấy chiếc cốc trong bồn lavabo, rửa sạch sẽ cẩn thận, lau chùi bằng khăn giấy rồi xếp vào tủ. Với ý thức của một nhân viên chuyên trách, biết dúm mẫu thuốc lá vương vãi vào giữa vạt đất trong chậu cây cảnh, tôi hơi băn khoăn rồi bỏ vào phòng và bắt đầu thay quần áo.

Trên thế gian này có một số thứ gớm guốc và bẩn thỉu và có thể được đem ra so sánh với cảm giác khi khoác những bộ quần áo cũ của ngày hôm qua thấm đẫm mùi khói thuốc phiện trên thân thể mình hoặc cảm giác của những trận tranh luận ngớ ngẩn, vô vị suốt sáng thâu đêm. Tôi lồm giọng khoác đại chiếc áo sơ mi nhàu nhĩ, xỏ chân vào quần, hất chiếc cà vạt cho vào túi trong của áo vét, nghiêng ngó ngắm mình trong gương và mở cửa. Trong tôi bùng lên khát khao mãnh liệt làm sao chạy thật nhanh ra ngoài để hít thở không khí trong lành.

Rời khỏi căn phòng, tôi có cảm giác giống như một Odissey thực thụ đang quyến luyến bản thân mình với cái bụng cừu trong hang của Polyphemos⁽¹⁾. Cần giả định rằng, mùi vị và sự ghê tởm chính là hai phạm trù có nét tương đồng nhau. Đang cố nghĩ rằng mình sắp về đến khách sạn và nằm ngâm mình trong bồn tắm đầy nước gỉ sét và bọt xà phòng, tôi bước xuống tầng trệt, quởng chiếc chìa khóa căn phòng (Misa thường giấu chìa khóa phòng trong đôi giày của tôi) vào hộp thư và bước ra ngoài phố.

Taxi cũng lượn đến rất nhanh, gã tài xế người Caucase mặt mày ủ dột cũng đã trình diễn màn tay lái lùa được chừng mười lăm phút trên chiếc xe Vônga ghê của mình với rất một loại nhạc kiểu đạo Hồi và đưa tôi về đến khách sạn. Tôi chìa cho gã tờ giấy bạc 50 rúp, gã đặt nó lên panel⁽²⁾ và nói với tôi bằng cái giọng pha thổ âm của dân vùng Trung Á, trong khi vẫn ngậm điếu thuốc lá trên miệng:

- Chúc anh khỏe!

Tôi cảm ơn gã, và thay vì đáp lễ, gã chào tôi và cho xe lăn bánh, bỏ lại phía sau tôi một đám khói cay xè. Trong khi tôi đang bước về căn phòng của mình, những ý nghĩ về sự khác biệt giữa loại xăng nội địa và xăng châu Âu, về những mùi vị trên đường phố và các vấn đề sinh thái học cứ vây bủa lấy tôi. Cũng chẳng phải là để những vấn đề kiểu như

---

1 Theo thần thoại Hy Lạp, Polyphemos là nhân vật người khổng lồ một mắt nuốt sống 6 người bạn đồng hành của Odissey.

2 Khoang nhỏ cạnh bộ cần số thường để đựng đồ vật vĩnh cho lái xe.

phong trào “hòa bình xanh” làm bản thân lo lắng, quan tâm, mà chứng đau đầu từ rượu whisky bắt đầu “có tác dụng”. Mà tôi có thể nói với các bạn rằng, vấn đề này quan trọng hơn hiệu ứng nhà kính toàn cầu.

Trong căn phòng khách sạn, tôi gọi điện cho Volodia, hẹn gặp anh ta vào lúc ba giờ chiều, sau đó sạc pin điện thoại và đi tắm. Nằm ngâm mình trong bồn tắm, tôi ngâm một miếng đầy nước và nhỏ toẹt ra bức tường đối diện, sau đó kiểm tra móng tay móng chân. Đưa tay với chiếc áo choàng kimono của khách sạn đang được treo trên móc áo, tôi thầm nghĩ rằng, chỉ có những kẻ ngu đần thì mới đi ăn cắp áo choàng của khách sạn. Bởi vì, trước hết, thậm chí nếu bạn bỏ tiền mua nó, kiểu gì người khác cũng nghĩ rằng bạn đã lấy trộm nó, thứ hai, thật dở hơi nếu như bạn mặc chiếc áo có dòng chữ “Khách sạn Nevski Palace” ở nhà. Mà cũng chẳng hiểu vì sao tôi lại để ý đến những thứ vớ vẩn này nhỉ, để làm gì kia chứ, có thể là do được ngâm mình êm ái trong nước ấm.

Hai giờ chiều, tôi vùng dậy khỏi bồn nước không còn ấm và bước vào phòng, cầm lấy điện thoại di động:

- Alo?

- Chào người anh em... – Vadim đây.

- Û, chào.

- Cậu đang ở Piter?

- Û.

- Đang làm gì đấy?

- Buồn ngủ.

- Thế cậu phải làm gì để không buồn ngủ?

- Tắm thẳng giám đốc chi nhánh vào lúc ba giờ chiều nay.

- Ông bạn, nhắm nhí quá.

- Tớ biết, nhưng tớ không còn lựa chọn nào khác. Tớ chỉ là người thừa hành mệnh lệnh thôi. Tớ đâu có muốn đụng đến họ, mà chỉ thừa hành mệnh lệnh, cậu hiểu chứ?

- Tóm lại, tớ cũng đang ở Piter đấy.

- Ha-ha-ha. Chúng ta lúc nào cũng như đùa có đôi ấy nhỉ? Cậu đi điều tra tớ đấy à? Ông bạn ơi, nói đi, cậu có thích tớ không?

- Tớ điên lên mất đấy, – hẳn nói bằng giọng của nhân vật Beavis.

- Thế cậu làm cái quái gì ở thành phố này?

- Tham gia cái hội thảo quái đản gì đó về bán lẻ. Ở đó chỉ toàn mấy con mẹ phóng viên già cỗi, bánh mì giấm bông ế và cà phê thì dở ẹc. Nói chung thì cuộc sống tuyệt thế đấy!

- Thế chiều nay ta làm gì?

- Chẳng biết. À, Bảo tàng Ermitar mở cửa lúc mấy giờ nhỉ? Ha-ha-ha.

Cả hai chúng tôi đều cười, tôi trở nên vui vẻ hơn, con buồn ngủ cũng biến mất và có cảm giác rằng tôi hoàn toàn chưa đi khỏi Moskva.

- Vadim, cậu trú ở chỗ nào ấy nhỉ ?
- Khách sạn Nevsky, thế còn cậu?
- Tớ cũng thế.
- Chúng ta may nhỉ?
- Ừ. Nghe này, 8 giờ gặp nhau ở khách sạn nhé.
- 9 giờ được không? Tớ cần làm nốt một số việc.
- À, làm trong khách sạn, ha-ha-ha.
- Đồ ngốc. Vậy chín giờ nhé, OK?
- OK. Computer.
- Cậu có cái kiểu đùa hơi vớ vẩn nhưng hiểm đấy. Chắc học mót được của dân thành phố này phải không?
- Tớ dễ hòa nhập với mọi người xung quanh lắm. Mà sao lại hiểm?
- Tốt nhất là cậu nên hỏi – “vì sao lại vớ vẩn?”.
- Tớ không biết, nhưng lại nghĩ rằng cậu đang định nói đến một điều gì đó buồn cười. Tớ chạy đây. Hẹn gặp lại.
- Hẹn gặp lại.

Tôi thay quần áo và trở nên vui vẻ hơn, bước vào thang máy và rảo bước ra khỏi khách sạn, bắt chiếc taxi và nhận tin nhắn qua điện thoại từ Vadim – “Ăn gì đây?” và “Lấy mấy chai bia?”. Tôi nhắn lại “Hai” rồi đi đến chỗ hẹn với Volodia Guliakin.

Quán cà phê CCCP nằm trên đại lộ Nevski thực chất là sự nối tiếp truyền thống được gây dựng bởi nhà hàng kiểu Moskva nhưng mang phong cách thời thượng. Nếu như quán Ziguli được dựng lên cho đám thực khách ở lứa tuổi ngoài ba mươi trở đi và thích đến đây để hoài vọng những bài hát kiểu của VIA thập niên 70x – 80x, hoài vọng quán bia Ziguli và mùi lòng roi lệ trên bức ảnh của Bregienhep khi đi săn, thì quán CCCP lại chủ yếu nhắm vào lớp con cháu của họ – những kẻ không hề biết đến thập niên 80, nhưng rành mạch cho rằng một của thời đó là mang áo phong in hình logo Thế vận hội và dận giày thể thao Adidas, nghe nhạc disco. Họ luôn nghĩ rằng, vào cái năm 1982, tất cả diễn ra đều đúng như những gì nó vốn có. Ở New York hay London, những quán bar kiểu đó trông sắc mùi Xô Viết. Những chữ cái bằng đèn neon màu đỏ, những chiếc áo màu đỏ của đám phục vụ, những bức tranh hoạt hình màu đỏ treo trên tường, rượu vodka Smirnoff hay Absolut đầy ắp trong quán bar với những cái tên nghe thật lôi cuốn, hấp dẫn – USSR, K.G.B. hay Red Army.

Ở đó có đám gái phục vụ thật dễ thương, có nhạc hay và không bán đồ ăn, (nhưng, chẳng hiểu sao tôi lại thích cái món vằn thắn ở đây – món thịt băm viên – chào thân ái “Vogue Cafe”) cùng nhiều cô gái xinh đẹp lượn lờ xuất hiện vào chập tối hay những ngày nghỉ cuối tuần. Điều duy nhất làm hỏng môi trường xung quanh – đó là tấm bảng danh dự bằng gỗ dán treo sát cạnh quán bar với rất nhiều ảnh chụp dạ hội.

Nếu đã dựng nên cái quán giẻ rách này thì tấm bảng danh dự kia nhất định phải là loại tinh thể lỏng.

Khách dùng bữa trưa ở đây không nhiều. Có cảm giác rằng, người thành phố này hình như không ăn trưa. Hoặc cũng có thể họ ăn trưa ở nhà. Hoặc trong vô số kios mà hóa đơn tiền ăn chỉ khoảng 150 rúp. Mà ở đâu thì đối với tôi cũng chẳng quan trọng. Tôi đang sống ở một thành phố khác cơ mà.

Vova đang ngồi ở một bàn cạnh cửa sổ. Trên bàn là chai cognac Hennessy VSOP (tôi để ý đến sự xa xỉ của gã ngày hôm nay), hai chiếc ly để uống wishky và mấy lát chanh trên đĩa (tôi cũng để ý thấy rằng gu của gã khốn này thật là dở).

- Xin chào, – tôi lên tiếng, cố làm ra bộ vui vẻ. Nói chung thì cũng chẳng có gì phức tạp để nhận ra tâm trạng của tôi lúc này.

- Chào!

- Anh đợi lâu chưa?

- Chừng mười lăm phút rồi, – Vova đáp bằng giọng điệu như kiểu xin lỗi, làm ra bộ cốt để tôi hiểu rằng, buổi gặp gỡ hôm nay đối với y thật là quan trọng và y đến đây từ trước đợi tôi.

- Còn tôi lại nằm vùi trong khách sạn, sau đó còn không biết là nên đi hướng nào từ phố Nevski.

- Không sao, không sao. Anh là khách mà.

Thực đơn được mang đến. Tôi gọi món salat rau, súp nấm và món thịt băm sốt cà chua. Volodia gọi món salat trộn gà xé phay, súp “bosh”⁽¹⁾ và một món thịt gì đó. Chúng tôi ngồi nhìn nhau, hút thuốc và không biết nên bắt đầu cuộc trò chuyện từ đâu. Chính xác hơn là tôi không biết phải bắt đầu từ đâu, còn Volodia lại cần phải bắt đầu câu chuyện một cách thật tự nhiên, để sau đó có thể tron tru, lưu loát với chuyện đánh giá của tôi về công việc của hắn.

- Ô! – Vova mở lời. – Anh xem, cái anh chàng thanh niên vừa bước vào trước đây học chung với tôi hồi đại học đấy. Còn ông già của cậu ta đã có thời làm việc tại Đức với Putin.

Thực tế là sau khi Vladimir Putin trở thành tổng thống Nga, Piter nhiễm căn bệnh “nam châm” theo cách gọi của tôi. Gần như là mỗi một công dân của thành phố này đang cố gắng gắn bản thân mình với tổng thống, dù trực tiếp hay gián tiếp. Điều này có nghĩa là, trong túi quần của bất cứ công dân nào trong thành phố này đều có một câu chuyện thú vị nào đó cho các vị khách đến từ Thủ đô. Trong câu chuyện với bạn, dân Piter sẽ giữ nó khư khư trong túi quần như giữ chiếc dùi cui vậy. Ví dụ, như đề tài thể thao. Bắt đầu là những cuộc tranh luận về bóng đá, sau đó là khúc côn cầu, là đua xe “công thức 1”. Người thành phố này (với câu chuyện chuẩn bị sẵn) thậm chí không cần đợi lâu, trong một khoảng khắc nào đó, anh ta/chị ta sẽ lôi câu chuyện ra

---

1 Một loại súp được nấu từ củ dền đỏ, bắp cải có cho bơ và pho mai.

và bắt đầu: “Ừ, nhân tiện nói về bóng đá, có lần tớ đến một phòng tập thể thao trên phố nào đó, nơi Putin thường tập môn võ thuở thiếu niên...”

Ngoại ngữ là đề tài còn đơn giản hơn. Mỗi một công dân của thành phố này đều thích khoe rằng, anh ta/chị ta đang tham gia khóa tiếng Anh ở trường nào đó – nơi mà Tổng thống đã từng theo học.

Cũng có những người không hoàn toàn giống hết như vậy, nghĩa là khu nhà của họ không đối diện với vườn trẻ – nơi Putin đã từng học, họ không theo học môn võ hay môn tiếng Anh và tốt nghiệp phổ thông đâu đó ở ngoại ô. Tuy nhiên, họ luôn tìm ra được những cái có thích hợp khác để người đối thoại hiểu được mối liên hệ mong manh giữa họ và tổng thống. Cứ thử đi cùng họ một vòng quanh thành phố, bạn sẽ nghe nhiều chuyện kiểu như:

- Anh có nhìn thấy khu nhà này không? Ở đó, năm 1984, tôi đã nốc rượu mạnh với một thằng cha nọ, hắn có một cô em gái, cô em gái này lại có một gã tình nhân. Cái gã tình nhân này thân với một thằng cha căng chú kiết nào đó. Gã này lại học chung với một thằng khốn khác, thằng khốn đó lại đổ vào đại học, chung nhóm với một cậu khác. Cậu bé này, trong đợt trại hè, đã từng chơi cờ với Putin.

Khi công dân thành Len này say mèm, câu chuyện của gã đến hồi kết thúc, và gã buông một câu: “À, trong cái khu này, tôi đã chơi cờ với Tổng thống đấy”.

Xuống dòng. Kẻ mơ hão, chấm, SPV, chấm, ru.⁽¹⁾

- Tuyệt, – tôi trả lời, – thế anh cộng tác việc gì với Putin?

- À. Việc cũng chẳng có gì quan trọng lắm. Nhanh thôi mà. Đâu đó chừng vài tháng. Mà chính xác tôi cũng không nhớ nữa.

- Thế anh có chào hỏi Tổng thống chứ?

- Ôi giờ, có lẽ Tổng thống chẳng nhớ tôi đâu, tôi cũng không kết thân đặc biệt với ông ấy.

- Nhưng anh thì chắc là có nhớ ông ấy.

- Có, trí nhớ của tôi không tồi đâu. Mẹ tôi nói đấy là do di truyền đấy.

-Ồ, thế bố mẹ anh làm việc trong ngành phản gián với Putin à?

- Tại sao lại là phản gián? – Vova ngạc nhiên.

-Ừ, tại vì tôi thấy tất cả các điệp viên thường có trí nhớ rất tốt. Anh có nói là anh được thừa hưởng trí nhớ tốt do di truyền. Tiếp tục chứ?

- À, hahaha, – Vova cười, không. Bố mẹ tôi là dân kinh doanh ấy mà. Bố làm bên đồ gỗ, còn mẹ kinh doanh thực phẩm.

- Nghĩa là kinh doanh bán lẻ, và như vậy, anh theo nghiệp bố mẹ, kiểu di truyền phân xưởng hả?

- Đúng, ở một nghĩa nào đó thì đúng là như vậy. Tôi cũng

---

1 Một địa chỉ email của Nga.

chưa nghĩ về điều này. Ha ha! Mà anh nói đúng đấy. Có khi phải khuấy cái ý này lên cho cả nhà tôi xem.

- Có lẽ anh được huấn luyện theo kiểu gấp chẳng hay chớ, không bài bản cho lắm. Nói với khách hàng như thế nào là tốt nhất? Làm thế nào để bán được nhiều hàng nhất? Kiểu đào tạo tại gia ấy, phải không? – tôi cười niềm nở. – cái hình thức chuyển giao kinh nghiệm cho thế hệ đến tuổi trưởng thành ấy mà.

Lúc này, bồi bàn đã mang món salat ra. Vova ngốn ngấu một cách thô tục, còn tôi đảo đĩa rau và rắc tiêu hơi quá tay thay vì rắc muối. Tôi thầm nghĩ về hắn, theo như kiểu nói của các cụ thời xưa, “ăn hùng hực như trâu”.

- Vâng, cũng thỉnh thoảng có theo học các chương trình như vậy. Cách đây không lâu, bố tôi có kể là, một gã nhân viên cơ quan chống nạn trộm cắp tài sản XHCN trẻ tuổi nào đó thường hay lui tới nhà ông.

“Khúc dạo đầu nghe hay đấy, – tôi thầm để ý. – Nhưng chẳng biết là kết thúc thế nào đây...”

- Rồi sao, có cho ông khốt đi tù không?

- Chẳng làm được gì cả. – Vova ngưng món xa lát và nói bằng giọng nhồm nhoàm thức ăn trong miệng, bởi vậy một số từ nghe rất lạ tai.

- Được rồi, Vova. Thế cái gã nhân viên cơ quan chống nạn trộm cắp tài sản XHCN kia rồi sao?

- Chẳng có gì đâu. Đến nhà mấy lần để theo dõi ông khốt. Bày ra những trò khiêu khích. Rồi sau chừng một năm ghé văn phòng ông già, nhận tiền, rồi mọi việc cũng êm ả cả. Thậm chí bây giờ vẫn còn gặp gỡ, liên lạc với nhau.

“Ồ, thú vị đấy, – tôi nghĩ, – nghĩa là sau một năm thì nhận tiền? Mà đang tính thuyết phục tao à? Cứ đợi đấy”.

- Cuộc sống thú vị đấy. Thú vị bởi nó luôn được đắp đầy bởi các mối quan hệ vĩ mô – tôi nói và ngả lưng ra ghế, nhìn dán mắt vào cửa sổ.

Đường như Vova nghĩ rằng mình đã đưa ra một phép so sánh quá sớm và lập tức đổi đề tài chẳng?

- Thế nào, anh thấy mạng lưới phân phối của chúng tôi ra sao? – Vova vừa rót cognac, vừa rào đón xa gần. – Anh có ấn tượng gì không?

- Nhà phân phối vẫn chỉ là nhà phân phối. Rặt một đám chồn hôi thường tình luôn tìm cách xực miếng mỡ càng nhiều càng tốt, khi mà công việc bán hàng chưa ngập đầu ngập cổ. Cần phải bạo tay, dữ dằn với đám ấy, để họ nhận ra giá trị của sản phẩm.

- Bạo tay, dữ dằn... – ừ đúng. Tôi cũng đang cố đây. Nhưng mà anh hiểu không, tôi vẫn còn thiếu những khóa huấn luyện như ở Moskva. Cũng may là anh đã đến... nghĩa là anh được cử đến. Những cuộc họp như thế này, với chúng tôi tốt hơn bất cứ buổi huấn luyện đào tạo nào. Các anh nên đến đây thường xuyên hơn, còn chúng tôi sẽ triển khai thực hiện.

“Đừng có khôn vặt như vậy, Volodia, chúng ta chẳng triển khai được cái đêch gì hết. Chỉ có tiền mới giải quyết được mọi chuyện. Mọi thứ đủ hết cho mùa rồi, từ hệ thống vận chuyển tiện lợi cho các nhà phân phối, rồi ngân sách quảng cáo cho đến sự quy lụy, bợ đỡ của đám nhân viên thuộc cấp rồi việc của mùa – cái đám mà mùa khiến họ sợ xanh mắt với ý nghĩ rằng họ chịu ơn mùa vì mùa đã mang lại cho họ cuộc sống no đủ chứ không phải là công ty. Và đối với mùa, việc mở hệ thống bán hàng trực tiếp trong thành phố sẽ chẳng khác gì thảm họa Hiroshima Nagasaki. Đồng thời, cả cái thế giới tiện nghi, thoải mái được tạo nên bởi đôi bàn tay vun vén của mùa rồi cũng sẽ nổ tung thành cát bụi. Rồi cũng đến lúc nên cho mùa về vườn. Lúc đó may ra còn cơ hội”, – tôi nghĩ thầm trong đầu, nhưng khi nói ra miệng thì câu chữ lại thành ra ý khác:

- Anh nói đúng, Vova. Cũng chẳng thường xuyên được đâu. Ở Moskva, công việc cũng đang ngập đến cổ rồi. Chạy ngược chạy xuôi nhưng công việc thì càng ngày càng nhiều hơn. Tôi cần bàn với sếp về việc bổ nhiệm một nhân viên ở Moskva chuyên giám sát, hỗ trợ chi nhánh của anh dưới này. Nói chung là một kiểu chuyên viên tư vấn hay kiểm toán viên độc lập ấy... – Tôi có cảm giác rằng, khi nghe những lời này, ngón tay út trái của Vova cứ giật giật. – Còn tôi, tôi xuống đây để xem xét tình hình và viết báo cáo. Nói chung là cần phải hỗ trợ các anh kia mà.

Khi nghe từ “báo cáo”, Vova gần như uốn thẳng người ra. Cuối cùng, buổi nói chuyện của chúng tôi cũng kết thúc theo chiều hướng liên quan đến những mối quan tâm của gã.

- À mà này, về chuyện báo cáo, – Vova lại rót rượu, ly của tôi được rót nhiều hơn, – Anh đã đi tham quan các điểm kinh doanh chưa? Anh có nhận xét gì về việc sắp xếp hàng hóa ở đó? Tôi có cảm giác rằng, các nhân viên kinh doanh của ta hầu như không theo kịp cách làm trong các siêu thị bán lẻ tên tuổi. Ví dụ như ở Metro hay Lenta chẳng hạn. Anh có thích cách bày biện hàng hóa trong các siêu thị cỡ vừa không? Tôi có cảm giác rằng chúng ta bày hàng khá tốt. Ở công ty ta trên Mát có như vậy không? Có lẽ là tốt hơn nhiều ấy nhỉ? Tôi nhớ là đã nhìn thấy vài ba điểm bán hàng trên đó, nhưng thực tình mà nói, các anh gần như là độc quyền bày biện hàng hóa trong siêu thị rồi. Mà các anh đương nhiên là siêu rồi.

- Có gì đâu, Vova. Trên chỗ chúng tôi cũng nhiều vấn đề về bán hàng, đầu đầu lăm, chẳng kém các anh đâu. Kệ hàng vẫn còn hỏng nhiều, đám nhân viên kinh doanh thì làm việc chẳng đến nơi đến chốn. Nói chung là công việc nhàm chán. Trong các siêu thị lớn thì tốt hơn, có bộ phận chuyên trách của ta làm ở đó mà.

- Vậy có bao nhiêu nhân viên ở chỗ anh chuyên lo chuyện bài trí, xếp hàng hóa lên kệ?

- Để nghĩ xem... Ở mỗi một siêu thị có một nhân viên chuyên trách, rồi thêm một nhân viên kinh doanh chuyên

kiểm tra công việc của người này, cứ thế, cấp trên của nhân viên bán hàng là trưởng nhóm kinh doanh – người này lại chịu sự quản lý của trưởng bộ phận kinh doanh.

- Ô, chỗ các anh có nhiều người cùng phối hợp thế. Còn tôi đã nhiều lần viết thư cho Moskva yêu cầu bổ sung một số nhân viên kinh doanh, nhưng cũng chẳng ăn thua mẹ gì. Có thể, anh lên đó và nói giúp tôi một câu được không? – gã lại tiếp tục rót cognac vào ly, lần này thì đúng là liều lượng của ngựa.

- Vova! – Tôi làm một hơi cạn ly cognac, trở nên vui vẻ một cách miễn cưỡng và tuyệt vọng. – Tôi vừa được nghe bài ca của anh về việc tăng nhân sự kinh doanh. Vậy thì bây giờ ta quay lại vấn đề ban đầu nhé. Thế anh cần đảm đại lý phân phối để làm gì? Họ có trực tiếp quan tâm đến việc tiêu thụ sản phẩm của chúng ta hay không? Rõ là họ cũng có lợi từ việc này, có phân bổ ngân sách quảng cáo, vậy sao anh không tính đến họ? Anh chiết khấu giảm giá cho họ, rồi còn thưởng cuối năm cho việc hoàn thành kế hoạch bán hàng, mọi thứ đâu có đến nỗi, tôi nói có đúng không?

- Vâng... đúng thế, – Vova bắt đầu cựa quậy trên ghế, – nhưng mà anh cũng biết đấy, cái đám phân phối giống như lũ bò béo ấy. Mà còn hơn thế, giống cả đi điếm nữa đấy. Hôm nay thì bán hàng của chúng ta đấy, mai đã trở mặt bán hàng của đối thủ rồi. Rồi chiết khấu nữa, anh biết đấy, không phải lúc nào cũng là công cụ gây áp lực tốt đâu. Cái chuyện chiết khấu là cần câu com chính của đám ấy. Tôi

cũng chẳng thể hủy khoản chiết khấu cho mấy mống kinh doanh kém, vì nếu thế, họ sẽ ngừng bán hàng của mình ngay. Chẳng hạn như...

- Được rồi, Vova, thử lấy công ty “Trest-M” làm ví dụ chẳng hạn. Khi nói chuyện với giám đốc kinh doanh của công ty này, tôi được biết rằng, ngân sách quảng cáo mà chúng tôi phân bổ cho công ty này ở vào khoảng 50 ngàn đô la...

- Đúng rồi. Nó tương ứng với số lượng khách hàng mà họ phục vụ.

- Đồng ý. Còn công ty “Levko” hay “Sonar” năm ngoái lại còn chẳng nhận được đồng nào cơ.

- À, họ... họ hợp tác với các cửa hàng thực phẩm và siêu thị mini. Trong các cửa hàng như thế này, ngân sách quảng cáo của chúng tôi phụ thuộc vào quyết định của ban giám đốc. Tôi vẫn cho rằng, họ làm việc chưa tốt...

- OK, Vova, đúng vậy. Và hai mươi lăm nghìn mà họ được hưởng đã chạy sang túi công ty “Vektra”...

- Để kích lệ nhà phân phối mới, – Vova gợi ý một cách hồ hởi, mỉm cười ngầm hiểu rằng đã nhắc khéo tôi.

- Tôi có một thắc mắc thế này. Vì sao đại lý phân phối “Impuls” với doanh thu cao hơn 10% so với mức của “Trest-M” – trong khi “Trest-M” xúc tiến chương trình quảng cáo tại các điểm kinh doanh, lại chỉ nhận được 70 nghìn tiền ngân sách trong năm ngoái và khoảng 10 nghìn vào năm nay theo như “kế hoạch quảng bá sản phẩm mới” mà các

anh nêu ra trong báo cáo? Không lẽ chỉ mình công ty này quảng bá sản phẩm mới? Vậy không lẽ các đại lý phân phối còn lại không hoạt động hay sao? Vậy nhưng trên Moskva lại nhận được vô khối các báo cáo với những tuyên bố rằng ngân sách để quảng bá sản phẩm mới được phân bổ đều cho các đơn vị. Chuyện này là cái quái gì thế hả, Volodia?

Bây giờ đến lượt tôi rót rượu.

- Thứ nhất, "Impuls" là đại lý phân phối tốt nhất của chúng ta, thứ hai... – Vova cẩn thận chọn từ thích hợp, – thứ hai...

- Thứ hai, Vova, "Vektra" là công ty con của "Impuls". – Thông tin này tôi biết được là do đại diện của "Trest-M" tiết lộ trong buổi nói chuyện giữa tôi và anh ta. – Tóm lại, chúng ta nhận thừa 50 nghìn và đổ chung vào một giỏ. Tôi cũng để ý đến một việc là mức chiết khấu của đám nhân viên kinh doanh từ "Impuls" cao hơn khoảng 5% so với các chỗ khác, và như vậy, nó tạo ra hậu quả không tốt. Anh nói cho tôi nghe xem, anh ăn chia đều với họ hay chỉ hạn chế ở mức 10% như một người trung thực? Anh uống đi, Vova, uống đi, bình tĩnh, – tôi nói tóm tắt theo kiểu giáo điều, và nháy mắt nhìn hấn.

Điều thú vị nhất trong tình huống này – đó là phản ứng của Vova đối với những lời tôi nói. Tôi cứ chờ điều này xảy ra, khi mà vừa bị giáng một quả phạt đền, cái gã khốn này vốn hay nghĩ rằng, bằng sự gian xảo mách lới của mình, gã có thể qua mặt được tất cả mọi người, sẽ cảm thấy xấu hổ.

Nhưng không, chẳng tỉnh một chút bấn khoăn nào trên mặt gã. Gã chẳng dùng đưa đôi bàn tay, cũng chẳng vò khăn giấy và cũng không đỏ mặt hay tía tai. Có lẽ, chỉ đôi chút ửng đỏ trên đôi má. Chắc là kinh nghiệm giao tiếp nhiều năm của đảng sinh thành ra gã với các cơ quan chống trộm cắp tài sản XHCN trong thời bao cấp đã di truyền lại cho gã cái kiểu nhon nhon này từ trong máu. Sự bình tĩnh gần như sắt đá đến mức có thể ganh tỵ của gã khiến tôi chú ý nhiều. Tôi có cảm giác mình giống như một viên thanh tra từ Moskva trong bộ phim có một không hai “Quy chuẩn của sự sỉ nhục” với sự diễn xuất của Viacheslav Tikhonov⁽¹⁾ – người chịu trách nhiệm đến thanh tra vụ biển thủ do Kuravlev và Serbakov cùng nhau thực hiện. Trong tôi trỗi lên sự ham mê của một gã thợ săn (có lẽ ba trăm gram cognac đã thực hiện xong nghĩa vụ của mình), mong muốn đặt ra những câu hỏi thật khó bắt bẻ cùng sự mong mỏi có phần tham lam muốn làm ra ngô ra khoai mà lẽ ra trong tình huống này, tôi phải lên giọng kiểu như: “Tôi không rượu, không thuốc, chẳng đàn bà. Và cũng không mắc chứng nhồi máu cơ tim”. Nhưng, thật đáng tiếc, chúng tôi không ở Ziurich. Có lẽ quy mô xà xẻo của công không đến nỗi lớn lắm.

Lúc này Vova đang uống cognac, nhắm nháp lát chanh và rút thuốc. Cái ý định hút thuốc của gã đang làm hỏng vẻ đẹp của gian phòng cũng như lối ra. Mấy lần gã cắn cắn

---

1 Diễn viên nổi tiếng của điện ảnh Xô Viết, từng đóng vai Đại tá tình báo trong phim Mười bảy khoảnh khắc mùa xuân.

mẫu đầu lọc điều thuốc Kriket (lúc này, tôi nghĩ rằng, nếu gã là chủ ngân hàng ở Zurich, có lẽ gã đã dùng loại bật lửa Dupont), chửi đổng và gọi bồi bàn mang diêm đến. Vừa hút thuốc, gã vừa ra bộ chân thành nhìn tôi và cúi đầu xuống đáp:

- Nay, nói chung là mọi việc như cháo nát ấy... Tôi thừa hiểu là anh cũng mảnh lói đấy. Và nói một cách trung thực thì tôi cũng chẳng muốn giấu giếm gì. - À, mày vẫn chưa học được con ạ, tôi thăm nghĩ. - Tôi cũng nghĩ là anh sẽ đến đây, chúng ta cùng ngồi uống rượu, và tôi sẽ giải thích cho anh hết. Thế mà anh lại đột ngột mưu tính tổ chức chuyện gặp đám đại lý phân phối. Nói thật, chẳng hay ho một tẹo nào...

- Chính xác, bất tiện vô cùng, Vova. Thậm chí tôi còn chẳng biết là mọi việc lại xảy ra như vậy, - tôi cười.

- Tôi muốn nói là... Cả tôi và anh cùng trên một chiếc thuyền và đang cùng lo một công việc chung, đúng không? Người tốt thì phải giúp nhau chứ, phải không? Hôm nay người này gặp rắc rối, mai đến lượt người kia, anh biết quá rồi. Ai ở đây mà lại không có tội này tội nọ, nếu không có tội thì mới lạ, và nếu thế thì cứ chặt đầu tôi đi. - Vova cười khả ố. - Trong công việc của tôi và anh chẳng còn cách nào khác, người tử tế hơi bị hiếm đấy, đúng không anh bạn?

- Ôi, đồng ý với anh, Vova.Ừ, chẳng phải nhóm, đội gì mà là nơi tụ tập của những kẻ gian manh xảo quyệt mà mỗi thằng trong đó lại học cách gian xảo với anh, đúng không Vova?

- Đúng. – Vova gật đầu như kiểu là câu chuyện đang diễn ra theo đúng kịch bản mà gã đã chuẩn bị trước. – Nói chung, tôi định nói như thế này...Nào làm thêm một ly nữa nhé? Cái chính là tất cả mọi người đều cảm thấy thú vị, thoải mái. Và những người tử tế, có năng lực luôn sát cánh bên cạnh nhau trong cuộc sống, đồng ý chứ? – Tôi có cảm giác rằng, cuối cùng thì Volodia cũng đã phải dùng đến con át chủ bài trong chuyện này – Nào, uống nào. Uống vì những người đàn ông tử tế.

Vừa nói, Vova vừa nhấc chiếc cặp da lên khỏi bàn. Dưới chiếc cặp da là một phong bì màu trắng gấp cẩn thận có logo của công ty chúng tôi. Lại thật, gã “nạp đạn” vào phong bì từ lúc nào? Lúc gã thao thao kể về bậc phụ huynh của mình hay khi tôi đang hùng hồn nói về đội quân đại lý? Vova nhìn vào chiếc phong bì rồi đẩy nó sang phía giữa bàn, mà chú ý là cho nó nằm hẵn sang phía tôi. Một khoảnh khắc nào đó, cả hai chúng tôi ngồi im lặng với ly rượu trong tay và nhìn xuống phong bì. Trên gương mặt Vova có thoáng chút ưu tư phiền muộn thuộc thập niên 70 của đám công chức làm việc vất vả trong thời kinh doanh bao cấp. Có lẽ, đáng sinh thành của Vova đã từng ngồi trước cặp mắt sáng quắc của nhân viên chống nạn tham ô tài sản XHCN. Hay khi mà nỗi sợ hãi đang di chuyển xuống phía dưới bụng, phần bẹn trái hoặc phải. Khi nỗi sợ hãi nằm ở phía bẹn trái, nó tích

hợp với sự mong đợi một kết cục có hậu, khi sự vui vẻ có thể được tiếp tục xuất hiện trong một thời khắc nào đó (trước giai đoạn chuyển đổi gã nhân viên cơ quan chống nạn trộm cắp tài sản XHCN sang vị trí khác). Còn khi nỗi sợ hãi di chuyển sang bên phải, dòng máu sẽ xung động bằng những từ như “Berozka”, “Roselew”⁽¹⁾, máy nghiền thịt “Mulinesk”, áo lông thú, thảm treo tường hay gạch cho nhà nghỉ. Còn bên phải nghe vang lên những từ kiểu như: “hiếu”, “hối lộ”, “tham ô tài sản XHCN”, “tịch thu”, “theo phán quyết của tòa” – những từ đang dần nhường chỗ cho tiếng bánh xe đoàn tàu xinh xịch mang theo Tổ quốc bao la bát ngát của chúng ta tới những vùng đất phương Bắc.

Tôi nuốt sự im lặng nặng nề này của Vova, từng giọt từng giọt một và đưa tay nhặt chiếc phong bì trên bàn. Vova liền tộp một ngụm cognac. Tôi đặt chiếc ly của mình lên bàn và bắt đầu ngắm nghía xem có gì bên trong chiếc phong bì này. À, té ra là ba nghìn bạc có màu xanh nước Mỹ. Tôi đưa mắt nhìn Vova và đọc được những ý nghĩ thế này trên gương mặt hắn: “Không lẽ tao cho mày hơi ít hả?” Tôi đặt chiếc phong bì xuống bàn và hỏi:

- Hôm nay ta đi tắm hơi chứ? Vodka này, gái quê này. Mọi thứ cứ như thế nhé, OK?

---

1 Một nhãn hiệu tủ lạnh nổi tiếng.

- OK, thưa sếp. Mọi thứ đã sẵn sàng rồi. Em út đã chuẩn bị đầu vào đầy hết rồi. – Cuối cùng thì Vova cũng quay trở lại với cách ăn nói suông sã quen thuộc của mình.

- Anh có vẻ biết đãi đằng khách đấy, Vova.

- Chuyện, có đầy kinh nghiệm rồi. – Gã huơ chân múa tay, và má gã lại bắt đầu ửng đỏ.

- Tôi chỉ có một câu hỏi thế này. Anh tính phần cho tôi là 3000 bạc Mỹ ấy đấy hả? Điều này có nghĩa là anh xức cả ba chục nghìn đô và cho tôi hót cái váng 10% phải không?

- Thế anh chê ít hay sao? – Vova nheo mắt trông rất giống người Mông Cổ. Tôi cảm nhận rằng, trong con người này, lòng tham còn mạnh hơn cả sự uơ hèn hay sợ hãi.

- Từ từ đã, Vova. Và đừng quên là anh đang nói chuyện với ai, không phải là đang cò kè với đám côm giao thông hay với đám đại lý của mình đâu nhá. Phong bì vẫn ở trên bàn đấy chứ chưa nằm trong túi tôi đâu. Hay anh mù nên chẳng nhìn thấy nữa?

Cuối cùng thì trong mắt Vova cũng ánh lên sự sợ hãi. Gã hết nhìn tôi lại nhìn xuống chiếc phong bì và chẳng hiểu là việc gì sẽ diễn ra.

- Ba nghìn bạc với tôi còn chưa đủ để mua một bộ comple mới đâu nhé. Chừng đó chỉ đủ để tôi ghé nhà hàng lai rai chừng 15 bận là hết. Hay là anh nghĩ rằng tôi sẽ đi ăn nhà hàng mỗi tháng một lần và lục lợi trí nhớ xem hôm nay ai

là người mình sẽ đãi món rizotto⁽¹⁾? Hay là bay đi Paris để cùng nhau nướng tiền vào những trò ăn chơi rồi thể nào cũng phải vét hết các bạc cuối cùng trong túi. Đại loại là những việc như vậy, Vova.

- Thế ông anh muốn bao nhiêu nào? – Vova cố nuốt giận. – Anh nói đi xem.

- Tôi muốn... – Tôi đắm chiêu xoay điều thuốc lá trong tay và liếc nhìn cô ả nhân viên phục vụ đang đứng phía sau quầy bar. Cô nàng mặc chiếc áo mỏng màu đỏ ôm lấy bộ ngực đồ sộ. Cái chấm đỏ này giống như trung tâm của quán bar, nơi mà xung quanh nó là đĩa chén, thực khách, hóa đơn tính tiền, tôi và Vova, chiếc phong bì màu trắng, v.v... và v.v... Tôi thầm nghĩ rằng, có lẽ cũng thật thú vị nếu được làm quen với cô nàng. Và tôi cũng nghĩ đến chuyện phải làm sao kết thúc trò hề này. – Tôi muốn mười lăm nghìn cơ, Vova. Mười lăm nghìn đô Mỹ. Nếu tôi không nhầm thì anh đã xực đủ ba chục nghìn đúng không? Vì thế chia đôi cho tôi cũng là chuyện thường tình thôi mà. Hoàn toàn công bằng đấy, tôi nghĩ vậy.

Vova tiếp tục nhìn tôi bằng cặp mắt của loài heo, rồi sau đó rít lên:

- Anh chẳng chứng minh được cho ai điều gì đâu!

- Tôi á? Đừng có mà đùa! – Tôi búng ngón tay tanh tách và cười vang.

---

1 Món cơm chiên của Ý.

- Mẹ kiếp. Cùng lắm là mất khoản tiền thưởng chứ gì. Tôi đâu biết được Vektra là công ty con của họ. Cái vụ phân bổ ngân sách cũng đâu có công bằng gì mà thực ra là một việc làm bộp chộp, thiếu suy nghĩ, đánh giá sai tình hình thị trường.

Cặp mắt người đối thoại của tôi do hần học cộng với chút rượu cognac giờ đang vẩn đỏ lên. Tôi có cảm giác rằng phía dưới gầm bàn, gã đang dùng mũi giày xéo nát lớp ván lót sàn. Dù sao chẳng nữa thì lúc này cũng thật phù hợp với hoàn cảnh.

- Vova, đừng có mà ăn nói vung tí mọt thế. – Vừa nghe thấy những từ ngữ vĩa hè xác xược quen thuộc, Vova trở nên lờ mờ. – Chẳng ai phải cần chứng minh chứng tỏ gì cả. Nếu phải tăng thêm xung lượng cần thiết cho thông tin thì cái công ty Impuls của anh là hợp lý nhất⁽¹⁾. Trò chơi chữ hơi bị hay đấy, phải không Vova?

- Á à. Nghe thật buồn cười đấy. – Vova vẫn còn bực bội ra mặt, nhưng có lẽ hắn nhận ra rằng, chẳng thể nào tiếp tục câu chuyện theo hướng của tôi.

- Này anh bạn, sau khi ngân sách tài chính của năm trước được phê duyệt và phân bổ cho các công ty, để đổi lấy một số thông tin, người ta sẽ ngâm dấm anh cho mà xem. Người ta sẽ tìm ra cánh hẩu của anh trong trò xà xẻo ngân sách này và sẽ giả vờ cho hắn ta nghỉ việc. Và cũng có thể là không

---

1 Tác giả chơi chữ: Impuls vừa có nghĩa là xung lượng, vừa là tên công ty

cần phải giả vờ giả vệt như vậy. Họ sẽ nói rằng họ không biết gì và ngoài 50 nghìn kia, họ chẳng nhìn thấy gì cả. Và họ sẽ giao nộp anh, ông bạn quý ạ, cho dù cậu có nhậ nhệ với họ, có làm trò dâm dật với họ, có kết nghĩa anh em hay thậm chí có giở trò bệnh hoạn dâm dật với thú vật. Tôi tin là như vậy. Và chấm hết. Bộ phận an ninh, anh đã nghe thấy cái tên này bao giờ chưa? Bằng chứng, “Đứng dậy, tòa đến!” và tất cả nỗi sợ hãi di truyền của tổ tiên. Hiểu không?

- Hiểu...

Vova suy nghĩ và cân nhắc rất kỹ khả năng của tôi cũng như của hắn. Tất cả quy trình suy luận được phản ánh bằng những vết nhăn trên trán và những vết sẹo trên gò má hắn. Nói tóm lại là Vova không muốn nôn ra mười lăm nghìn đô. Hơn thế nữa, hắn cũng không muốn mất cái ghế giám đốc chi nhánh. Vova suy nghĩ rất lâu, trong khi tôi đã kịp hút xong điếu thuốc, ăn hết miếng cốt lết và gọi tách cà phê. Rồi cuối cùng thì hắn cũng lên tiếng:

- Hiện tại thì tôi không có ngân ấy tiền. Chỉ có ba nghìn và thêm năm nghìn nữa thôi. Nhưng tôi sẽ tìm cách vay thêm vài nghìn... – Vova vừa đảo mắt như lạc rang, vừa suy tính cách xoay tiền từ đâu. – Nói chung, tôi còn nợ anh năm nghìn nữa. Ngoài ra tôi chẳng còn cách nào khác. – Giọng hắn bỗng nhiên đanh lại.

Và tôi hiểu rằng, đây là lúc kết thúc. Không đến nỗi bi đát như tôi tưởng, song đây là lúc kết thúc màn kịch. Trong tận sâu thẳm lòng mình, tôi cảm thấy có chút le lói nhận

thức rằng Guliakin đã không ngã gục, không yếu đuối và than vãn. Gã không nhắc đến cô vợ đang mang thai hay bà mẹ già ốm yếu của mình. Đơn giản là gã đã chấp nhận điều kiện của tôi. Và tôi cũng biết rằng, giờ đây là lúc cần chấm dứt những trò nhạo báng kia rồi nói với gã:

- Thôi được, Vova, chẳng cần thiết đâu.

- Nghĩa là sao?

- Nghĩa là tôi chẳng cần cái đếch gì từ anh cả. Không cần đồng các nào cả. Chỉ cần anh hiểu rằng có một người mà anh chịu ơn. Không phải chịu ơn về tiền bạc, mà là chịu ơn mối quan hệ, hiểu chưa? Hoặc là một khoản tiền nào đó mà sau này biến đổi tương đương với công sức hay mối quan hệ, nếu như anh hiểu rõ như vậy. Nói chung là ta chấm dứt đề tài này ở đây.

Vova im lặng và nhìn mông lung đâu đó.

- Mà này, đồ khốn, nếu anh còn so sánh một lần nữa tại buổi họp tổng kết năm tiền thưởng hay ngân sách chi nhánh Moskva với chi nhánh Piter hoặc ngấm ngấm cạnh khố với lãnh đạo về chuyện xà xẻo ngân sách... – Vova ngược mặt đầy nghi vấn. – Rồi, rồi, Vova, một năm trước đây, cái con bé Natasha dưới Rostov đã khai hết với tôi về anh. Cái con đã ngủ với tôi ấy. Cô nàng đã kể cho tôi nghe về chuyện anh đã khoe khoang tình huống thế nào trong quán rượu, rằng anh đã bày trò lừa đám lãnh đạo Moskva đổ hết ngân sách cho các tỉnh thông qua Garrido. Anh có thằng cha người

Pháp thật tốt đúng không, Vova? Nói tóm lại, tất cả những thứ anh kể trên đây không đáng để thực hiện, OK? Tôi sẽ thiêu anh trong năm giây thôi.

- Anh không hiểu sao? Nghĩa là anh muốn nói rằng bây giờ anh không lấy bất cứ đồng bạc nào từ tay tôi?

- Vova, anh mang theo máy ghi âm theo người đấy hả? Anh muốn lừa tôi vào tròng đấy hả? Những kiểu đó xưa lắm rồi, ông bạn khốn ạ

- Không, không phải, anh nói gì thế, tôi chỉ... mà tôi với anh ngồi đây hai tiếng đồng hồ rồi, và bây giờ, anh...

Guliakin hoàn toàn sững sốt. Gã không nghĩ rằng cái người đã tấn cho gã một trận nên thân, cái người đang vùi vĩnh gã một khoản tiền khổng lồ theo cách nghĩ của gã, giờ đây lại CHĂNG ĐÒI HỎI GÌ CẢ. Tôi cũng chẳng hiểu tiếp theo mình sẽ phải làm gì. Bóc trần sự thật về con người gã cho gã biết? Mà cũng chẳng hiểu vì sao tôi lại từ chối khoản tiền kia nhỉ. Thật đáng sợ. Cái chính là Vova rất bức bối, hằn học. Phải thôi, gã bức vì cái điều xảy ra hoàn toàn không nằm trong hệ thống cách nghĩ quen thuộc của gã. Dọa nạt – đe nghị – chê ít – chẳng lấy gì cả. Con người gã toát ra nỗi khiếp sợ vì gã chẳng biết đằng nào mà lần cộng thêm sự hằn học bởi không thể gây ảnh hưởng đến mọi việc cũng như chẳng thể nào dự đoán được cách giải quyết vấn đề. Còn tôi thì ngồi và nghĩ rằng mình quả là thằng ngớ ngẩn, rằng quả là nước lã chẳng vã nên hồ, v.v... và v.v... Vova cũng chẳng

cần hiểu là phải nỗ lực kiếm tiền chứ không phải là tìm cách xà xẻo ngân sách công ty để cho vào túi. Rồi gã lại tiếp tục trò cầu véo, nhưng chắc chắn là sẽ cẩn thận hơn hoặc “ăn” ít hơn. Điều duy nhất mà tôi đạt được thông qua vở kịch này, – đó là sự sợ hãi. Và tôi tự trấn an mình rằng, đối với Vova không còn cách ứng xử nào khác. Những kẻ như vậy không bao giờ trung thành và thường vô ơn. Chỉ có sự sợ hãi mới là vũ khí tối thượng để đem ra áp dụng với cái lũ người này – cái đám hay để bụng thù và sẵn sàng mài dao kề cổ bạn cho tới khi tắt thở thì thôi.

- Vova, tôi đề nghị kết thúc đề tài hội họp ở đây, kết thúc mọi tính toán và hẹn gặp lại. Nào, uống hết đi nào.

Vova rót hết phần rượu cognac còn lại, uống hết ly của mình và chẳng đợi tôi, nói bằng giọng khàn khàn như vẹt đực:

- Anh đúng là đồ đều cáng, đồ chó chết. Tôi không thể hiểu được anh nữa. Tại sao ta không hành xử theo cách nhân bản, theo cung cách Nga? Không, anh cứ phải uống máu và hành hạ mới đã, phải không? Anh thích nhạo báng người khác, đúng không? Con Natasha của anh...

- Cô ta đâu phải của tôi.

- Không quan trọng. Cô ta đã kể về anh rằng anh chỉ là cái hình nhân làm bằng chất dẻo chứ không phải loại người tử tế gì. Một kẻ lạ lùng, bất bình thường, phải vậy không? – Vova huơ huơ tay. – OK, ở đây mọi thứ là vậy đó. Hiểu không?

Người ta đang sống với quy luật ngàn đời thế này: ông đứt chân giò, bà thò chai rượu. Và bởi vậy, xin đừng có vờ vịt nữa. Luật bất thành văn rồi. Cha mẹ tôi đã sống như vậy, cha mẹ họ cũng vậy thôi.

- Cửa họ, Vova ạ, cha mẹ của họ, chứ không phải là họ⁽¹⁾. Trong tiếng Nga không có cái từ thế này.

- Á à, thật là... Anh khó mà ứng xử theo cách bình thường được

- Theo cách bình thường nghĩa là sao? – Cuộc đối thoại khiến tôi càng lúc càng cảm thấy căng thẳng.

- Ứng xử với con người nên tỏ ra con người một chút. Thế thôi. Đừng có gò bó vắn vẹo thái quá. Cả đời tôi giao tiếp bình thường với mọi người. Tôi cũng ném đủ mùi cay đắng rồi, đã từng sở hữu kios bán hàng, đã từng đụng độ với đám lưu manh, đám vệ sinh dịch tễ hoặc thanh tra thuế. Thế nhưng chẳng bao giờ tôi gặp rắc rối gì. Còn anh chẳng thể giống mọi người được, đúng không? Anh chỉ muốn xúc phạm người khác, chọc phá họ... – Tôi cứ hình dung rằng mình đang chọc phá Vova ra sao, và nó khiến tôi có cảm giác buồn nôn. – Nói thật, tôi không hề chờ đợi điều gì khác. Tôi hiểu anh muốn gì, giống như lần đầu tiên gặp anh ấy. Anh thử nói cho tôi xem, anh không muốn sống bình thường tử tế hay là không biết? Không muốn, phải không? Vậy thì vì sao?

---

1 Tạm dịch vì không còn từ phù hợp hơn, tiếng Nga đại từ sở hữu ngôi thứ ba số nhiều là *ux*, còn ở đây, tác giả dùng từ cổ *uxhue* – ND.

Cuối cùng thì tôi cũng không giữ được bình tĩnh nữa:

- Vì sao à? Vì cái năm 1995, khi mà anh tập tọe mở kios buôn bia thì tôi đã gần như là hợp thức hóa để len được chân vào việc chuyên chở hàng hóa thông qua hệ thống hải quan Nga. Vì rằng, khi anh rời công sở phóng xe ra nhà nghỉ vào chiều thứ sáu hàng tuần để bù khú với đám cha chú giữa thiên nhiên thì tôi đang ngấu ngiến MDMA⁽¹⁾ trong vũ trường Pchiuch và lảm nhảm hát theo bài “Born Slippy” của nhóm Underworld. Vì rằng tôi chẳng thể cho phép có một cuốn sách với tên gọi “Tiểu đoàn trưởng xung kích” hay “Đội đặc nhiệm bắt đầu liên hệ” nằm lẩn lóc sau băng ghế xe hơi. Chúng ta hoàn toàn khác nhau, hiểu không? Tôi chẳng xem phim “Lữ đoàn”, chẳng thích nhạc rock Nga và tôi cũng chẳng cần có cái đĩa “căng gu ru đen” dở hơi của Serega. Tôi đọc Houellebecq⁽²⁾, Ellis⁽³⁾ xem những bộ phim kinh điển với diễn viên Marlene Dietrich⁽⁴⁾ và chán ngắt cái đám thiết kế người Ý. Tôi vung những đồng tiền đầu tiên kiếm được không phải để mua “bekha”⁽⁵⁾ như đám bạn bè mà là để đi du hí Paris. Những điều này có lẽ chẳng bao giờ nằm trong đầu anh bởi anh đang sống theo kiểu mà ông bà, cha mẹ anh đã sống, để rồi vợ con và tất

---

1 Một loại hồng phiến gây ra ảo giác giống ecstasy.

2 Michel Houellebecq là nhà văn, nhà thơ nổi tiếng của Pháp.

3 Ellis Havelock – nhà tâm lý học, nhà văn người Anh.

4 Nữ diễn viên điện ảnh huyền thoại người Đức, thành danh ở Hollywood.

5 Tiếng lóng chỉ loại xe hai cầu hiệu BMW.

cả mọi người đều na ná một giuộc giống nhau. Chủ nhật hàng tuần đều đặn đến đánh chén nhà hàng xóm, thứ hai khật khừ đến công sở, cả ngày thứ bảy cùng gia đình đến trung tâm mua sắm cứ như đi vào bảo tàng Louvre vậy. CÁC ANH quen với kiểu như thế rồi trong khi tôi chẳng bao giờ hiểu và không chấp nhận những chương trình hài hước theo kiểu “Anslag”. Nghĩa là để anh có thể hiểu được – mà điều này nằm ngoài giới hạn hiểu biết của tôi, cũng giống như đối với anh, cái việc đàn ông đi tất ngắn là tội lỗi chết người vậy⁽¹⁾.

- Thế anh làm gì trong tình huống như vậy? – Vova nổi khùng, làu bàu. – Một nửa cái đất nước này toàn là những kẻ như vậy rồi. Mà CHÚNG TÔI, như anh nói đấy, lại nhiều hơn đám CÁC ANH cơ đấy.

- Tôi làm gì ở đây ư? Tôi sống ở đây, làm việc ở đây, yêu phụ nữ ở đây, giải trí ở đây. Và điều cơ bản là tôi rất muốn mọi thứ ở đây thay đổi. Để người ta không còn phải dăm dút tiền cho cái đám cóm giao thông, để cho những con đường trở nên tốt hơn, đẹp hơn, để cho đám nhân viên hải quan không còn nạy vali hành khách trên chuyến bay từ Ý về, để đám quan chức không còn khiến ta liên tưởng đến lũ trộm cướp, để việc viếng thăm của đám lính cứu hỏa đến văn phòng không còn mang cái ý nghĩa “chai cognac

---

1 Đi tất ngắn để lộ gấu quần và da chân được coi là điều tối kỵ đối với nam giới châu Âu.

và trăm đô la”, để gương mặt đại diện cho ngành mốt Nga là Tom Ford⁽¹⁾ chứ không phải là Zaisev⁽²⁾, để khi nói đến nền âm nhạc của chúng ta, ta không còn liên tưởng đến Pugacheva mà liên tưởng đến “U-2”, để mọi người không còn cười nắc nẻ với những câu chuyện tếu của Galkin⁽³⁾ mà cảm thấy thoải mái thư giãn với cách diễn hài của Monty Python⁽⁴⁾. Hãy tin tôi rằng mọi người sẽ cảm thấy dễ chịu hơn nhiều. Vậy mà tôi đang phải giao du với những tên bọm giống anh, hối lộ cho đám nhân viên thu mua của hệ thống kinh doanh, mời đám quan chức đi ăn trưa, thăm “Galereia” cho dù thực tế chỉ muốn thăm Costes, xem trận bóng đá Spartak – Terek, mặc dù trong bụng chỉ muốn xem trận Inter Milan. Và tôi sẽ chẳng còn muốn đi đâu cả mà chỉ muốn mọi thứ loanh quanh lẩn quẩn ở đây, trong cái đất nước Nga này. Anh hiểu không? Tôi cho rằng, đa số dân chúng chẳng cần những thứ như vậy và họ cảm thấy thoải mái khi sống với những nhân vật như thế này, những hiện tượng và sự kiện xã hội như thế này – những thứ mà tôi không hề muốn chứng kiến trong bất cứ bầu không gian nào. Tôi không kêu gọi CÁC ANH bước vào thế giới của tôi mà cứ ở lại trong thế giới của các anh đi, chỉ có điều đừng

---

1 Nhà tạo mốt nổi tiếng của Mỹ.

2 Vyacheslav Zaisev – Nhà tạo mốt nổi tiếng tại Nga hiện nay.

3 Maxim Galkin – người diễn màn nhại giọng các nhân vật nổi tiếng đồng thời là người dẫn chương trình “Ai là triệu phú” của Nga.

4 Tên gọi chung của nhóm Monty Python's Flying Circus, một chương trình hài hước hấp dẫn lần đầu tiên xuất hiện trên truyền hình Anh vào ngày 15-10-1969.

lừa nhử tôi và những kẻ giống tôi vào đó để nói rằng đây là nếp sống duy nhất đúng được hình thành và tồn tại từ xưa đến nay. Tôi không muốn sống trong cái thế giới, nơi mọi việc diễn ra “bởi vì mọi sự đã an bài như vậy rồi”. Và tôi không muốn trở thành kẻ giống như anh, càng không muốn con cái tôi trở thành những kẻ như anh.

- Không thích đến thế cơ à? Con người tôi có gì đó không ổn sao? Nói chung cũng không hẳn là phương án tệ nhất. Nhiều thằng dùng ma túy cũng vật vờ và chẳng sống đến ba mươi tuổi đâu. Nhưng con người tôi vẫn ổn đấy.

- Chất lượng tốt và chắc chắn đấy, giống như trong tủ lạnh ZIL ấy. Anh ngồi đó để chứng minh rằng mình là “gã đàn ông đứng đắn, nghiêm chỉnh” phải không? Rằng cuộc sống của anh là thành công? Thế thì, mẹ kiếp, nó thành công ở mặt nào? Ở cái chuyện anh tậu được con xe Ford Focus? Hay là chuyện anh trở thành giám đốc? Tẩn nhân viên hành chính, nhận lương, bảo hiểm ba chục nghìn cho một năm? Xây nhà tắm hơi ngoài nhà nghỉ và thẩm thịt đỏ da mập lên một trăm hai mươi kí? Hay là vào năm thứ ba mươi tư của cuộc đời, anh được nghe kể rằng việc làm tình tay ba là chuyện có thực trong cuộc sống này chứ không phải trong những phim khiêu dâm của Đức mà vào cái hồi lớp tám trung học anh đã từng được nghe kể? Hay là vào cái thời niên thiếu, người ta tóm cổ anh khi ăn cắp chai Pepsi Cola trong cửa hàng? Không thể thay đổi con người anh được. Nhận thức của anh nếu tính về trọng lượng thì chỉ như cái

phong bì đựng ba nghìn đô mà anh đã từng cố ý hối lộ cho tôi. Không thể thay đổi CÁC ANH mà chỉ có thể thay đổi hoặc giam giữ CÁC ANH trong nỗi sợ hãi và buộc các anh phải làm việc chứ không phải xà xẻo ngân quỹ, dưới sự quản lý của những con người thông minh hơn. Tóm lại, Vova ạ, cuộc nói chuyện của chúng ta đi vào ngõ cụt rồi. Cố mà ăn một thanh Snikers hoặc Twiks đi. Đàn gảy tai trâu thôi, chẳng nên cơm cháo gì đâu.

- Thật thú vị là CÁC ANH ít hơn CHÚNG TÔI đấy, thật là thú vị đấy... –Vova đứng dậy và rời khỏi bàn.

- Thật thú vị hay thì không đâu, Vova, để có được cái thật thú vị như anh nói thì phải trả giá rất nhiều đấy. Anh kháy gì đấy? Thôi quên mẹ nó chuyện hậm hực này đi và cố mà kiếm tiền mua con xe. Mà này... Phần thưởng cho anh là cái mẫu giấy của “Tresk-M” mô tả những chuyện xung quanh công ty “Vekra” và ngân sách của “Impuls”. Hãy coi đó là thiện chí từ phía tôi. – Tôi chìa cho gã bản sao mẫu giấy mà đám “Tresk-M” đã chuyển cho tôi ở văn phòng.

- Cái gì vậy?

- Là cái đó đó, Vova. Chính nó đó. Nghĩa là trò chơi với “Vektra” đã kết thúc rồi, còn ngân sách năm nay cần phân bổ không theo kiểu “nhân bản” hay “kiểu Nga” nữa, thậm chí cũng không theo kiểu “bình thường” mà chia đều. Nghĩa là cứ 60 nghìn dollar mỗi một đơn vị. Đừng quên gửi xuống cho họ thêm năm nghìn nữa – tiền cho sản phẩm mới đấy nhé.

Vova lại ngồi xuống và lúc thì ngây dại nhìn tôi, khi thì nhìn xuống tờ giấy.

- Được rồi, Vova, nếu đến Moskva thì gọi cho tôi. Thứ sáu người ta ghé tôi lấy bản copy kế hoạch ngân sách, OK? Còn nữa, Vova. Tờ giấy đó chỉ là bản sao thôi đấy. Nhưng tôi cứ đưa cho anh xem, đề phòng mọi chuyện.

Tôi bước ra khỏi quán CCCP và bỗng nhiên rất muốn rửa tay cho thật sạch. Hoặc là đeo găng tay và đi, mà không chạm đất. Đi không chạm đất, tất nhiên là vì có rượu thôi.

Onegin⁽¹⁾

*Tôi đề nghị với Oksana một ý tưởng hay hơn cho ngày thứ sáu:
cô ấy sẽ cùng Dima và tôi tới “Cabaret”, kiếm một ít E,
nhảy và kết thúc buổi chơi đêm tại nhà tắm hơi
của Zhukovka – bạn tôi.*

*Báo “The Exile”,
chuyên mục do Denis Salnikov phụ trách*

Chúng tôi cùng Vadim ghé vào vũ trường, tiến đến khu vực quầy bar. Đám gái có mặt bên cạnh bắt đầu mất tròn mắt dẹt tổng ánh nhìn ngạc nhiên sang phía chúng tôi. Không, các cô em có hiểu cho chúng tôi không, chúng tôi chẳng có gì đặc biệt trời ra từ trong quần, cái thứ dấu hiệu phân biệt giống đực. Chúng tôi cũng chẳng phải là những siêu sao như thần Mặt trời Apollo. Bù lại, chúng tôi có một thứ sức mạnh hiển nhiên khác – chúng tôi là dân Moskva, chủ nhân của những chiếc thẻ tín dụng có sức mê hoặc, vì vậy, những người như chúng tôi đây có thể chuốc rượu hay ve vãn, hút ngửi bất cứ cô em nào mà chúng tôi thấy thích. Hãy tin rằng, ở cái xó này, một công dân Moskva ví căng đầy tiền vẫn được tôn thờ hơn là một đấng Apollo

---

1 Evgheny Onegin: Tên nhân vật chính trong tiểu thuyết cùng tên nổi tiếng của Puskin – nhà thơ Nga.

đẹp trai hào hiệp. Chúng tôi gọi một ly rượu Chivas Regal có đá, châm thuốc hút và quay mặt ra khán phòng. Thực khách tụ tập khá đông, song có vẻ như đám dân chơi ở đây khá đặc biệt. Khoảng vài chục dân chơi cổ cồn trắng làm bộ làm tịch trước đám con gái ông ọ. Những gã đàn ông dâm dăng, máu dê chảy rần rần trong huyết quản hơn là dòng tiền trong túi, muốn chứng minh cho thiên hạ thấy rằng mình đích thực là những nhà tài phiệt trẻ trung. Cũng có những đại gia lấm tiền, ít dâm dăng hơn, đang cố gắng tỏ ra mình là tay chơi phóng khoáng (chứng cứ là họ đang thừa những chiếc quần jeans mài bạc màu, mặc áo phông và những thứ tương tự). Cũng có khoảng chục dân chơi khác ăn mặc hợp mốt, không dâm dăng nhưng cũng chẳng nhiều tiền. Khoảng chục nhân vật khác được coi là đại diện cho thế hệ trẻ, nhiều tiền hơn đám ăn mặc hợp mốt kia nhưng lại ít tiền hơn đám đại gia cổ cồn trắng (có lẽ, các đại gia này xứng đáng là bậc cha chú của họ). Lèo tèo vài anh chàng người Moskva cặp kè bên cạnh các cô nàng tình nhân cùng rất nhiều lũ chảy rận khác. Cái đám gái ở đây, có thể nói, cũng cùng một giuộc mà thôi.

- Điu hiu quá, – Vadim thừa nhận, – Mọi thứ ở đây lúi xùi và buồn cười quá. Nhạc cũng chán thế!

- Này, anh bạn, còn muốn gì nữa? Không phải ai cũng có cơ hội vung tiền như rác ở Milan rồi công ty thanh toán hộ hay ăn bận đồ đồ mốt năm trước đâu.

- Ôi, xin đừng nói những chuyện như vậy. Tớ chỉ khoái mỗi mác Via Montenapoleone, – Vadim cười.

- Có nhìn thấy đám gái đằng kia không? Đến đó mà kể cho chúng nó nghe – tôi nói. – Đến đó đi, anh chàng sành điệu!

Thật tình mà nói, trông bề ngoài, chúng tôi cũng khá bảnh. Vadim mặc chiếc quần bò mài và chiếc áo thun bạc màu, dận đôi giày hiệu “Patric Cox”. Còn tôi mang giày hiệu Tod’s màu đỏ, chiếc quần jeans rách te tua và chiếc áo thun màu đỏ hiệu Mochino. Cả hai giống như cặp đồng tính hay hai thằng DJ vậy. Liếc nhìn tứ phía, chúng tôi đưa ra những lời bình luận tệ mạt:

- Xem kìa, con nhà quê kia phì phèo thuốc lá tẩu nhưng cách cầm tẩu thì cóc biết.

- Còn trên đi vắng có hai mống dỏ người đang nốc champagne Sovetskoe, lại còn ngửi ngửi cái cốc vại, cứ như đang thưởng thức Crystal Roederer không bằng.

- Đang nốc “Crystal” chứ. Hay là chúng ta cũng mua loại ấy?

- Cậu có khoảng chín trăm không? Đưa cho tớ, tớ sẽ tìm cho bọn họ cái thứ đồ uống tốt hơn.

- Đến quầy bar, kiếm whisky.

Chúng tôi tiến đến quầy bar. Tôi đã rất vui vẻ, thoải mái, đặt chiếc ly lên mặt quầy và nói với bồi bàn:

- Cho thêm vại nữa, cho thêm miếng thịt băm nóng đi.

- Xin lỗi, anh cần gì?

- Không cần gì cả. Cần phải đọc sách kinh điển. Các anh đã được phong là “Onheghin” hay “Pechorin”?

- Onhegin... – Gã bồi bàn gần như không hiểu. – Anh uống wishky chứ?

- Thôi mà, ông bạn, – Vadim chen vào. – Thế có còn nhớ Puskin nữa không? Người viết tiểu thuyết bằng thơ ấy. “Evgheni Onhegin”. Cái tiểu thuyết bằng thơ viết về một gã với những trận chơi bài của gã ấy...

- ...Về những cô nàng bò lạch và các quán rượu, vũ trường nữa... – tôi vừa cười vừa chêm vào.

- À, à, tôi nhớ rồi... – gã bồi bàn đáp, – thế mà không nói liền ngay đi.

Chúng tôi cứ đứng như vậy với ly rượu trong tay và hút thuốc. Tôi vớ lấy cái phong bì và đưa cho Vadim. Cả hai chúng tôi thay nhau vào toilet.

Sau đó, khi đã chán chê chuyện nhảy nhót và khá mãn nguyện hài lòng, chúng tôi bắt đầu cười nhạo những người xung quanh. Ánh mắt tò mò, tọc mạch của tôi dừng lại ở góc nọ. Ở đó, một cặp dờ hơi nào đó đang ngồi trên đi văng. Gã đàn ông đeo kính, mặc bộ vest tối màu, mang đôi giày bốt bằng da bóng, chiếc áo sơ mi có cà vạt, có vẻ giống diễn viên đóng vai Clim Samgin⁽¹⁾. Đứa con gái tóc đen với gương mặt hoàn hảo, mặc chiếc váy ngắn đi đôi ủng loại rẻ tiền.

---

1 Dựa theo tiểu thuyết Cuộc đời của Clim Samgin của M.Gorky.

Gã đàn ông rụt rè ôm cô nàng, nói nhỏ gì đó vào tai ả và uống cà phê. Cô nàng ngồi nghe và uống (hình như là uống rượu vang) rồi ngồi nhìn mọi người xung quanh bằng ánh mắt pha chút e dè, sợ hãi.

- Này – tôi lên tiếng – Cậu xem này, những bản mẫu tiêu biểu làm sao. Họ xuất hiện ở đây như thế nào nhỉ? Gã đàn ông hình như là tổ trưởng công đoàn trong trường đại học. Chắc lại xà xẻo tiền học bổng của sinh viên để đến đây bao gái phải không?

- Tình yêu mà lì! – Vadim kêu lên. – Gã đàn ông chắc hẳn là ẵm được giải thưởng nào đó trong lĩnh vực hóa học với tư cách là một chuyên gia trẻ tuổi. Và đưa cô nàng tới đây ném mùi ăn chơi. Các khoa học gia vẫn làm quen với thói ăn chơi theo cách đó.

- *Đấy là tình yêu, tadan-tan, nhưng không phải dành cho tôi, tin đi. Đấy là tình yêu, tadan-tan, đừng dùng ngực ra để đập cửa* – tôi cất tiếng hát. – Mà ngực cô ả thì được đấy, được đấy. Cậu nói hẳn ta là nhà hóa học hả? Thú vị đấy, vậy gã ta tổng hợp cái thứ gì vậy?

- Chả biết nữa. Nếu mà uống cà phê thì chắc chắn đó không phải là thứ kích thích mới mẻ gì.

- Không, có lẽ sau khi tan trường, đám phụ huynh đưa tụi nó đến đây theo kiểu bán trú đấy chứ. Vậy mà lại chui vào toilet làm những cái trò ấy.

Cô bé để ý thấy chúng tôi đang bàn tán về họ, mặt đỏ gay ngượng ngịu và nói điều gì đó với chàng trai. Chúng tôi cười hô hố và nói chung là ứng xử không được lịch sự.

- Có lẽ nàng đang nói với chàng là em muốn anh. “Misa, xem kìa, thằng bé dễ thương chưa” – Vadim nói với giọng mỏng tang nghe khó chịu.

- Tuyệt. Mà sao hấn có vẻ rù rờ, chậm chạp thế kia.

- Ra đó thử ngắm nghía hấn xem, lại chẳng nhanh như sóc ấy à! – Vadim tiếp tục cười hô hố.

Ở đó, chàng trai đang vẫy tay gọi bồi bàn, và người ta mang hóa đơn tính tiền đến ngay tức lì (khoản tiền chi trên hóa đơn khá khiêm tốn, gã bồi bàn vội vàng đưa đám thực khách khác nặng túi hơn vào thế chỗ). Cặp trai gái đứng dậy và đi ra cửa. Gã trai ném cho chúng tôi cái nhìn thương hại, khinh khỉnh và miệt thị, còn cô gái nhanh chóng biến mất khỏi khán phòng. Ngực tôi chẳng hiểu sao bỗng thất lại. Tôi bắt đầu nghĩ rằng, về bản chất, chẳng có gì tồi tệ hơn chuyện chế nhạo tình cảm của người khác. Chúng tôi đã cố làm những chuyện như vậy, bởi có lẽ chúng tôi chẳng có chút gì giống họ, cả về phong cách sống. Chúng tôi đề tiện, cười nhạo họ, mặc dù chỉ cần gán những lời chế nhạo đề tiện này vào bạn – một tích tắc thôi bạn sẽ nỉ non và sẽ trở thành những kẻ đa sầu đáng tởm. Bạn sẽ trở thành đối tượng chính cho những trận cười chế nhạo của đám bạn bè. Nghĩ về điều này, tôi thấy chán chẳng còn gì để nói. Và thế là tôi bước vào toilet.

Trong toilet, sau một châu hít ngửi kế tiếp, tôi cảm thấy buồn nôn, rầu rĩ và cô độc, thậm chí không thèm ngó đồng hồ, nhấn máy gọi cho Julia. Cuộc gọi lần thứ nhất, thứ hai, thứ ba, rồi thứ tư... Julia, Julia thân yêu của tôi, nào em nhớ lại đi, rằng em có điện thoại di động mà một gã đa nhân cách cô đơn, mất cân bằng trong cuộc sống đang chết héo vì độc dược của sự đón hèn, dung tục, vô liêm sỉ và vô cảm đang tìm gọi vào máy cho em. Hãy nhấn nút trả lời đi và nói với tôi rằng em đang ngủ, và điều này cho tôi biết rằng trên cõi đời này vẫn còn tồn tại LOÀI NGƯỜI.

- Chào anh, – cuối cùng cũng có giọng em trả lời.

- Chào em, – tôi nói với giọng ghen ngào, – anh có làm phiền giấc ngủ của em không?

- Không, không, em đang dự sinh nhật một cô bạn. Giọng anh sao thế?

- Buồn, em ạ, buồn lắm. Anh cô đơn, lạc lõng và đến chết mất trong cái thành phố này, biết không...

- Anh ở Piter sao? Anh lại không ngủ hả?

- Không... Anh chỉ muốn khuây khỏa thôi. Gặp bạn đồng hương Moskva, thế là cùng đến vũ trường. Tốt hơn hết là anh nên đi ngủ bây giờ còn mai đi sở thú.

- Cậu bé của em, anh còn định vắt kiệt sức mình nữa hả?

- Thôi mà em... Sinh nhật thế nào? Các bạn vui không?

- Vâng, nói chung thì chẳng có gì mới, mọi thứ vẫn thế.

Có chuyện gì lại xảy ra với anh hả? Anh lại gây ra chuyện gì nữa đấy?

- Thôi được rồi, vui hộ phần cho anh nữa nhé, OK? Anh cũng đang say. Thôi, anh về đi ngủ đây.

- Ừ, anh về ngủ đi, được không? Ngủ ngon và đừng có như vậy nữa nhé. Về đi anh, em xin anh đấy.

- Julia... em biết đấy, giờ đây anh có cảm giác mình như một cậu bé con. Anh chỉ muốn quay về khách sạn và ôm điện thoại mà ngủ, với những tin nhắn của em, giọng nói của em.... Julia... Anh nhớ em...

- Cung ơi! Anh phải đi ngủ đi thôi. Ngủ đi, mai em sẽ gọi lại cho anh, rồi mọi thứ sẽ khác mà. Sẽ lại đây ấp áp mặt trời. Anh thích mặt trời mà, phải không? Anh thích nó lắm mà...

Tôi nghe giọng nàng và chẳng thể rặn ra được một lời. Cõi lòng tôi trở nên ấm áp và ngọt ngào hơn. Tôi hiểu rằng, tôi đã không cô đơn trên cõi đời này.

- Julia, anh về đi ngủ đây. Cám ơn em, vì những điều em đã nói với anh.

- Nghe này, sao anh lại nói vậy?

Tôi nghe có giọng ai đó nói vọng vào, và lập tức có cảm giác rằng, đó là giọng đàn ông. Và có cái gì đó khiến ngực tôi thắt lại. Điều duy nhất mà tôi mong muốn bây giờ, – đó là không nghe thấy giọng của bất cứ thằng đàn

ông nào trong máy. Tôi chúc nàng ngủ ngon và tạm biệt nàng. Thực tình, tôi đang cố gắng bình tâm trở lại. Nhưng sự hăm hực ghen tuông như một sợi dây cháy chậm đang lan tỏa khắp thân thể tôi với cảm giác đấng chất trong cổ họng bởi nàng đã lừa dối tôi. Chẳng có đám đàn bà con gái hay sinh nhật sinh nhéo gì sất. Và tôi hiểu rằng, điều mong muốn nhất của tôi trên đời, lúc này, là được ở bên cạnh nàng. Khoảng cách chính là thứ thuốc kích dục tốt nhất, không đúng hay sao?

Đêm sắp tàn cho tôi nhiều khám phá về bản thân. Tàn dư của những tín đồ vũ trường xú này còn vương vất khắp nơi trong quán, khi thì lặn hụp trong toilet với hy vọng bắt quả tang ai đó trong đám người quen đang dùng “hàng trắng” nhưng lại lên ra khỏi khu vực nhà vệ sinh rất nhanh với vẻ mặt thất vọng. Nhạc vặn nhỏ, sàn nhảy vắng tanh. Đám gái không tìm ra bạn nhảy đang đứng tán mát ở các góc phòng, giống hệt loài đom đóm đêm đang sẵn sàng chờ đón tia nắng đầu tiên của ngày mới. Khuôn mặt họ vốn dĩ đã nhợt nhạt, dần dần lại xuất hiện vết quầng thâm nơi hốc mắt và bao quanh lưỡng quyền cho dù đã tận dụng tối đa lợi ích của son phấn. Và tôi thoáng nghĩ:

- Ê, thử xem kìa, bọn gái mỡ màng đang héo mòn kìa, rồi cũng dần dần trở thành nữ nhân viên của các trạm tàu điện ngầm sau ca trực. Vẫn còn những nửa tiếng nữa, từ những công chúa nữ hoàng, họ biến thành những ả lừa tình mà kiểu gì rồi cũng có kẻ sập bẫy. Sau một tiếng nữa, thay

thế cái hình ảnh là lượt của đám này là đồng áo quần nhàu nhĩ, lòi thoi luộm thuộm. Hay không?

- Ủ. Còn những chiếc Mercedes đỗ ngoài sân vũ trường thì biến thành bí ngô. Tuyệt!

- Ồ không, đừng nói thế, cả nửa thành phố này chễm chệ trên những quả bí ngô đấy. Rồi những con xe mẹt này như thần thông biến hóa sẽ trở thành đoạn đường, những ngôi nhà sơn phết, những ống dẫn nước nóng hay những cung điện, đèn đài được đại tu. Không ngoại trừ việc một vài thứ trong số này để lại dọc đường cả bọc dollar với những dòng chữ nắn nót – “luong huu” hay “tiền trợ cấp”.

- Lại ông cụ non rồi. Mọi thứ đơn giản ấy mà. Nhiều con mẹt biến thành mớ cocain, đồng vũ khí, rừng cây hay tàu thuyền chẳng hạn. Sự bình đẳng trên toàn thế giới sẽ xuất hiện và những thứ cuối cùng lại trở thành thứ đầu tiên trong cuộc sống này.

- Đây, trong khi ta đang luyện cách diễn đạt sắc sảo thì đám cave tuyệt vời của chúng ta đang ngả đầu lên gối đi vắng. Nào, hãy tới chỗ họ nằm đi, ta vẫn còn kịp để cứu vớt cuộc đời họ.

Tôi rảo bước đến chỗ đám gái và nói:

- Chào các em. Cho hỏi tí, các em sống ở Piter?

- Vâng... – một cô trong đám họ rụt rè trả lời – Có chuyện gì vậy?...

- Đừng sợ. Số là, anh và thằng bạn của anh (đang đi lảo đảo đằng kia kìa, cậu ấy hay xấu hổ lắm), là dân từ nơi khác đến đây. Dân Moskva. Các em hiểu cho, vấn đề là, tụi anh lạc đường và chẳng biết làm thế nào để quay lại khách sạn.

Từ “Moskva” có lẽ đã làm đám gái tuổi trẻ hấn, gò má các cô nàng bỗng ửng hồng, mắt sáng long lanh. Nhưng cô ả thứ hai hỏi lại, dường như cho chắc ăn:

- Thế tên khách sạn của các anh là gì?

- Ừm, – tôi làm bộ ngu ngơ, lục tìm khắp các túi và lấy chiếc chìa khóa từ của khách sạn, – tên gì nhỉ? Đây, địa chỉ trên chìa khóa đây – “Nevski Palace”. Thế hẳn là nó nằm đâu đó trên đường Nevski?

- Đúng, trên phố Nevski đấy, – cả đám đáp liền thoắt, – Này, chúng em không phải là hướng dẫn viên du lịch đâu nhé – ả lảm lời nhất nói – nhưng lại phải làm cái công việc này đấy, phải không Onga?

- Ừ, – Onga gật gù. – Thế ở khách sạn các anh có gì hay không?

- Có cà phê, – Vadim đùa.

- Cà phê à? – cô ả nheo mắt hỏi lại.

- Cà phê hòa tan của Columbia. Đừng lo, các em, – tôi chỉnh lại, – anh sẽ pha cà phê để sao cho các em không chợp mắt được.

- Ha ha ha ha! – đám gái cười hô hố và gọi cho tôi thêm

muốn. – Vậy thì ta đi thôi. Mà còn phải thanh toán tiền champagne đây này.

- Không vấn đề gì, các em yên tâm. – Vadim móc tấm thẻ tín dụng từ trong ví. – Các em cứ ra cửa với bạn anh, còn chuyện thanh toán để anh lo!... – Lúc này sao trông Vadim giống ảo thuật gia Kio, chỉ có đôi mắt là ánh lên một cách khả nghi, và nó khiến tôi nghĩ rằng, đây là trò ảo thuật duy nhất của hắn.

Chúng tôi bắt taxi ngoài phố và hướng về phía khách sạn. Vadim ngồi giữa các cô gái, quàng vai họ và nói chuyện gì đó về đám đàn ông tộc trưởng Ả Rập, về các cung phi Hồi giáo và những đặc trưng khác của phương đông giàu dầu mỏ. Tôi thì nghĩ rằng chúng tôi không thềm làm thành tộc trưởng Ả Rập, mà làm quốc vương một giờ, thậm chí là ba giờ đồng hồ, tùy vào việc có “duy trì” được lâu mau ra sao. Cái đám cave này cũng hiểu điều đó và cố gắng thích ứng một cách tối đa trong vai trò của hoàng hậu Sheherezade⁽¹⁾ một đêm. Họ cười ngặt nghẽo vì câu chuyện tiểu lâm của chúng tôi, để mặc cho Vadim thoải mái ôm ấp sờ mó rồi hôn hít hắn. Nói chung, các cô nàng cố làm ra vẻ không thua kém gì mấy ngôi sao khiêu dâm trên màn bạc.

Xe chở chúng tôi về đến khách sạn Nevski Palace. Bước ra khỏi xe, chúng tôi dừng ngay trước cửa khách sạn. Ngay vỉa hè ngoài cửa có tấm bảng nhỏ với bức ảnh cưới của đôi

---

1 Hoàng hậu Sheherezade: - người kể chuyện Nghìn lẻ một đêm.

tân lang – tân giai nhân được lồng khung cẩn thận: chú rể mặc áo smoking⁽¹⁾, còn cô dâu trong bộ váy cưới màu trắng tuyệt đẹp. Vadim cầm tay một cô tên Tachiana và đứng quay lưng với tấm bảng.

- Chúng tớ có giống cô dâu chú rể không? Có giống không, nói đi. Tớ nghĩ là quá giống, nhỉ. Và người ta thường nói như thế nào nhỉ “Chỉ có cái chết mới chia lìa được lứa đôi”, – Vadim nói bằng giọng trang trọng.

Thật ra, đúng hơn là nên nói như thế này: “Chỉ có buổi sáng mới chia lìa được lứa đôi...” Nhưng mà nói cái giọng tro trên này để làm gì khi mà ngay trước mắt đang diễn ra một mối quan hệ tình cờ đầy lãng mạn?

Bằng cử chỉ hào hiệp, Vadim mời cả bọn vào phòng mình. Căn phòng hai buồng của hắn nói lên một điều, rằng các đại gia sản xuất và kinh doanh thuốc lá tại Nga đang phát mạnh. Nếu như một giám đốc marketing như Vadim được ở trong những căn phòng như vậy thì có lẽ cái đám cấp trên của hắn còn được ưu đãi tới mức nào? Có khi trong đợt công tác, cái đám ấy lại tậu được cả thành phố cho mình cũng chưa chừng.

Vadim mang champagne tới, rót rượu cho tất cả mọi người. Tới đổ lên chiếc bàn làm việc chút bột trắng, mấy cô nàng làm bộ đưa lên mũi ngửi. Tachianna thì thầm:

- Tuyệt. Hàng Moskva hả?

---

1 Loại áo lễ có vạt dài đằng sau.

- Ừ.

- Đúng, cảm nhận được ngay là hàng Mat, chứ không giống cái thứ aspirin của dân ta ở đây.

- Ôi, mà người ta giao hàng ở ngoài ga Matxkovski ấy mà, - tôi cười.

- Cũng thế cả, các em ạ, - Vadim chen ngang, - hàng Mat hay Len?... Cái chính là rất đã, đúng không?

Cả bọn đều cười, cùng chạm ly và rồi cái màn dạo đầu cho một vở kịch đề tiện, bỉ ổi cũng cần phải được nhanh chóng kết thúc. Ai cũng thừa hiểu cái kịch bản tiếp theo là gì, nhưng, trên thực tế, không lẽ chúng tôi lại lột trần truồng ngay ngưỡng cửa rồi lôi nhau lên giường? Chúng tôi là những trí thức cơ mà - những nhân vật chính của vở kịch trong lòng một thủ đô văn hóa. Và trong hai mươi phút sau, chúng tôi sẽ lấp đầy khoảng chân không này bằng cái sự tầm thường, vô vị và nhạt nhẽo của mình.

- Vadim, anh có đôi giày moca hay thế, - Lena ỡm ẹo.

- Ồ, cả năm nay, với đôi giày này, anh chết mỗi mòn trên công trường xây dựng chủ nghĩa tư bản đấy, - Vadim làm bộ làm tịch.

- À, chính xác hơn, hàng trăm công nhân của các xí nghiệp đổ mồ hôi hột nhận đồng lương chết đói 18 đô la/tháng để cạu ngồi đây mà tán phét đấy, - tôi nói.

- Xí nghiệp nào? - Tachianna hỏi lại.

Và lúc này, cô nàng đã vặn đúng cái volum của tôi. Tôi nói về sự hình thành giá cả cho các dòng sản phẩm trên thị trường hàng cao cấp, về những điều kiện làm việc “vô nhân” tại các nhà máy sản xuất chó má ở khu vực Đông Nam Á (cứ như là mình đã từng có mặt ở đó không bằng), về những điều rằng cái thế giới toàn cầu chết chóc này và hệ thống sở hữu nô lệ đang hình thành và phát triển trên cơ sở đôi bên cùng ngầm thỏa thuận, về cái đám nửa người nửa ngợm coi nhà hàng, quán rượu, vũ trường hay đồ hiệu thời trang là mục đích của đời mình. Tôi cho rằng, cái hệ thống kinh doanh hiện thời đã từ lâu đánh bại cái hệ thống tư tưởng phát xít và nếu như chúng ta đi cứ đi theo con đường này và tiếp tục sinh con đẻ cái, thế hệ con cái của chúng ta sẽ nguyên rửa chúng ta. Tôi cũng nêu ra những con đường mà chúng ta cần lựa chọn trong thế kỷ 21, trong khi Vadim đang dọn dẹp “tép thuốc”⁽¹⁾ nằm ngổn ngang trên bàn để bắt đầu màn kịch thú vị hơn. Tôi cố lái đám thính giả miễn cưỡng của mình suy nghĩ rằng các thể chế dân chủ hiện hành chẳng khác là bao so với thể chế cộng sản, trong khi Vadim thì đã dìu Tachiana vào phòng bên cạnh. Tôi thì lơ mơ, là ngà say rượu champagne, ý nghĩ chạy nhanh hơn lời nói. Tôi thử nói về đề tài tình yêu, về những tình cảm đơn giản nhưng quan trọng của con người, về địa chính trị, về cuộc chiến thương hiệu...

---

1 Tác giả chơi chữ: Doroga có nghĩa là con đường, còn tiếng lóng của dân nghiện cocain thì doroga có nghĩa là “tép thuốc”, “liều thuốc”

Tôi diễn đạt cũng hơi lâu với đôi đoạn ngừng giữa chừng đắm chất nghệ sỹ, với cái kiểu khoa chân múa tay và âm vực lên bổng xuống trầm đúng nơi đúng chỗ. Rồi tôi kết thúc đoạn độc thoại của mình bằng câu:

- Các bạn có hiểu là chúng ta đang lẫn đi đâu không?

Đúng cái lúc mà tôi nói những lời ngớ ngẩn, kỳ dị nghe có vẻ thánh thiện, thiên tài cùng những lý giải về điều bí ẩn của thế giới, trong cơn say kéo dài tới 4 giờ sáng... , đúng cái lúc chết dẫm này, Lena (lẽ ra phải nên gọi là con chó cái ngu đần Lena) đưa ánh mắt đần độn nhìn tôi (và đần độn cả về tâm hồn) rồi thì thào hỏi:

- CÓ CÒN COCAIN NỮA KHÔNG?

Tôi lột chiếc áo phong trên người và đóng cánh cửa ngăn phòng...

Sáu giờ sáng, tôi chui vào phòng tắm. Cô gái một đêm của tôi đang ngủ say. Tôi ngụp đầu xuống vòi nước lạnh trong mười phút, lau mặt bằng chiếc khăn tắm bông mềm mại nhưng thô mộc – cái thứ vẫn còn hiện diện trong các khách sạn Nga. Sau đó, tôi lôi chiếc điện thoại di động từ trong túi quần jeans trên sàn và nhìn thấy có tin nhắn của ai đó. Tôi châm thuốc hút và đọc: “Anh của em, – Julia viết, – em chỉ muốn ôm đầu anh và vuốt ve, mong tròn. Ngủ ngon nhé anh. Hẹn gặp lại”.

Và dù cái đầu tôi vẫn còn tù mù, bản thân chưa tỉnh hẳn, trong lòng tôi trỗi lên một nỗi ân hận, xấu hổ. Xấu hổ vì đã khả ố than thở, rên rỉ với nàng qua điện thoại, vì tôi đã qua đêm trong tình trạng như thế này, và cái chính là vì trong giây phút nào đó, tôi đã nghĩ rằng, nàng là kẻ giả nhân giả nghĩa giống như tôi. Và tôi quyết định nhắn cho nàng những dòng cảm động tới 160 chữ với cách ví von rằng nàng là thiên thần của lòng tôi. Và tôi như ngập trong niềm hân hoan của sự dịu dàng, lãng mạn, như thể là một đứa bé con được mẹ đắp chăn che chở. Tôi cũng có cảm giác rằng cán cân của sự thăng bằng đang đong đưa, một bên là quả cân với các mảnh vụn của những điều tốt đẹp trong sâu thẳm lòng mình đang chùng xuống so với những thứ ghê tởm, hèn hạ mà cho đến cái đêm hôm nay tôi vẫn ngỡ rằng nó đang chiếm vị trí thống soái trong con người đốn mạt của mình. Hay những thứ này chỉ là điều mà tôi tưởng tượng thôi?

Mười giờ sáng hôm sau, tôi ngồi ở quán bar trong khách sạn, nốc champagne, mân mê chiếc điện thoại trong tay và đọc lại những tin nhắn giữa tôi và Julia đêm qua. Giọng hát của Dido trong bài hát Eminem – “Stan” vang lên qua chiếc radio:

Tách trà của anh lạnh ngắt rồi

Anh tự hỏi vì sao mình lại rời khỏi giường như vậy

Con mưa buổi sáng giăng khuất khung cửa sổ nhà anh

Và anh không thể nhìn thấy gì được nữa

*Cho dù anh có nhìn thấy đi chăng nữa thì nó cũng quá u ám
Nhưng tấm hình của em treo trên tường
Nhắc nhở anh rằng trời không quá tệ đâu
Đúng, không quá tệ.*

Và tôi nghĩ về nàng, có lẽ sáng nay nàng đã nhận được tin nhắn của tôi, trong khi đang nằm ôm thẳng đàn ông khác ngủ, rồi có thể nàng lại nhẹ nhàng hôn cổ hôn cằm thẳng khốn đó trong khi gã kia lại mơ màng nhắm mắt và vuốt tóc nàng, rồi cả hai mỉm cười, tình tứ nắm tay nhau.

Cũng có thể, ngày hôm qua, nàng phải chạy ra ngoài bếp để nói chuyện điện thoại với tôi, còn phía sau bức tường nhà bếp là cả nhóm đang ồn ào, vui vẻ với nhau, đám bạn của nàng thay phiên nhau ra bếp gọi nàng vào, còn gã tình nhân đứng bên rầm cửa nhìn nàng, và nàng lấy tay ra hiệu cho gã như kiểu “5 phút nữa thôi, em vào ngay đây,” rồi vẫy tay với gã trong khi cứ ra bộ an ủi thẳng cha bần tiện đa nhân cách là tôi qua điện thoại.

Cổ họng tôi nghẹn lại, nước mắt trào ra, mặc dù tôi thừa hiểu rằng, ghen tuông là vô ích. Hơn nữa, trong trường hợp này, buộc tội nàng là vô căn cứ. Nhưng, sự hoang tưởng đã ngấm sâu vào máu tôi, giống như bọt champagne vậy. Và tôi chỉ muốn chạy đi xa, bỏ trốn khỏi mọi người. Tôi chẳng tin vào ai, tôi sợ hãi tất cả, tôi cảm thấy bị xúc phạm ghê gớm và thậm chí thương mình đến muốn khóc.

Nốc xong ly champagne thứ tư vào khoảng 10 giờ sáng, tôi rút ra thêm một công thức nữa về sự tồn tại của chúng ta. Tôi đang lừa dối mọi người, mọi người đang lừa dối tôi. Chẳng ai tin ai. Và cũng chẳng ai nói thật với ai bao giờ. Tất cả chúng ta đang trở thành con tin của sự lừa dối với phương châm sống “Giả dối là tất cả” – lợi ích của chúng ta cũng vậy, nó gắn liền với sự lừa dối này. Chúng ta cố gắng không làm tổn thương bất cứ ai bằng sự thật mà bằng những mảnh chai sắc nhọn của dối trá. Tất cả những điều đó được làm là để người khác cảm thấy êm ái dễ chịu khi nghĩ rằng ai đó đang thật sự cần mình. Và tất cả đang tự an ủi nhau hay thú nhận tình yêu chính từ cảm giác “con người” đó để rồi sau đó tự huyễn hoặc mình bằng những thứ tình cảm “cứu nhân độ thế”.

Và chúng ta thân nhiên nói chuyện với người vợ đầu áp tay gối qua điện thoại trong lúc để cô bồ nhí bú mút dương vật của mình. Người tình của ta sau khi hưng phấn bú mút của nọ ấy, thì chạy vào nhà tắm để nhắn tin cho bạn trai dạn dày của mình đang ngồi buồn, bẻ khước ngón tay chờ đợi. Sau khi nhận tin nhắn xong, các cậu này đến với vợ ta để rồi cùng nhau quay cuồng trong trác táng, nhục dục, trong khi ta lại đang truy lạc với tình nhân – hóa ra lại là bạn gái của tình nhân vợ ta. Như vậy, không hiểu ở đây, ai yêu ai nhỉ, hay là tất cả đang trở thành nạn nhân đau khổ của chính mình. Mỗi một người cố tìm cách an ủi người khác, trong

khi lại đang làm những chuyện đau lòng hơn cho người kia, rồi ghen tuông đau khổ.

Và tất cả chúng ta cảm thấy thoải mái đến nỗi tự nhạo báng, chê cười vợ mình trước mặt người tình, trong khi đám gái này lại đi khoe những tin nhắn cảm động của chúng ta cho bạn bè của họ. Và rồi những gã bạn này lại gây kinh hoàng cho đám tình nhân của mình bởi chính những lời đường mật như vậy cũng được gửi đến cho những bà vợ yêu quý của chúng ta. Vở kịch cứ thế biến thành dàn đồng ca, nơi mà những tình cảm dịu dàng của chúng ta trở thành đồng hồ lớn bắn thủ và đe dọa, nơi đám bạn gái đáng yêu đang trở thành những ả điếm dung tục, trác táng, còn những thằng đểu lại đang biến thành các hoàng tử dễ bị tổn thương với cặp mắt giả nai, trong khi những người bạn tốt nhất của chúng ta lại là kẻ thù độc ác. Và khi mọi việc trở thành công khai, hiển nhiên, tất cả chúng ta nâng ly cocktail thập cẩm của những khát khao nồng nàn, sự dâm ô truy lạc, sự dịu dàng, ghen tuông, khổ đau và lừa dối. Chúng ta hiểu rằng, tất cả lừa dối theo một vòng tròn luẩn quẩn, và còn lại chỉ một lối thoát duy nhất - đó là tự vẫn.

Nhưng, chúng ta đã chọn cuộc sống, bởi vì như thế đơn giản hơn cả. Và chúng ta cố tin trong tuyệt vọng, rằng, có thể sẽ có một ai đó không lừa dối chúng ta. (Có nên nói rằng, cuối cùng thì chúng ta cũng là những kẻ bị bọm nhất?).

Mỗi người chúng ta đang tự cảm thấy mình là kẻ chiến thắng, trong một quãng thời gian ngắn, mà không hiểu là có thể chiến thắng một trận đánh nhưng lại bại trận trong cả cuộc chiến tranh.

Và rốt cuộc là chúng ta cô độc với chính bản thân mình, để rồi ôm gấu bông thiếp đi trong sự đau khổ triền miên.

Cứ như thế tự tra vấn mình, tôi hiểu rằng, mình đứng là đồ bỏ đi. Rồi tôi rời bàn đứng dậy đi ra phía cửa, nhìn nhỏ nhìn xung quanh và buông lời chọc ghẹo cô chủ quán bar. Cô này cũng như một số khách khứa xung quanh quay sang tôi lườm nguýt. Bước khỏi quán bar, tôi nhặt một chiếc xô rỗng dành ngâm champagne trên cái bàn nhỏ cạnh cửa ra vào và đội nó lên đầu.

Sau đó tôi quay đầu vào quán và hét lớn “MỌI NGƯỜI ĐỪNG TIN AI! HÃY CẢNH GIÁC, KHÔNG LOẠI TRỪ TRƯỜNG HỢP NGƯỜI TA ĐANG LỪA DỐI BẠN!”

Với cái xô trên đầu, tôi giống như tôn sư trong phim “Alexandr Nevsky”, người dám thách đấu nhân vật chính bằng giọng nói qua vỏ lon. Và tôi cũng có cảm giác mình là con cá hồi đóng hộp với thứ nước sốt chính từ cái mớ nước mũi nỉ non sâu thẳm của mình. Tôi nhắc cái xô trên đầu xuống và bước ra khỏi quán bar. Đâu đó sâu trong quán có tiếng vỗ tay của những kẻ vô liêm sỉ. Này quý vị, tại sao chúng ta lại không cho phép mình nghĩ đến sự tồn tại của những con người bình thường tử tế? Vì sao lại cảm thấy nặng nề đến thế khi tin một ai đó?

Tôi đi dọc hành lang tới thang máy, người say mềm, cõi lòng tan nát. Khắp nơi vang lên bản nhạc “Stan” của Eminem⁽¹⁾, và tôi cũng chẳng biết mình muốn gì hơn: thả mình vào giường đánh một giấc hay gieo mình xuống dòng Neva?

Mười hai giờ trưa, có ai đó gõ cửa phòng. Tôi mở cửa và thấy người hầu phòng đang đứng ngay ngưỡng cửa:

- Ông có cần dọn phòng không ? – chị ta thì thào hỏi.

- Không... – tôi trả lời và quay trở vào. Căn phòng này bừa bộn với chiếc ghế bành xô lệch, những đồ đạc hằm bà lằng trong góc, vỏ chai bia rượu lỏng chỏng và cánh tay con mẹ nào đang buông thõng từ trên giường, móng tay sơn phết đỏ lòm – Không... không cần dọn, ở đây mọi thứ đã được dọn dẹp như vậy...

---

1 Marshall Bruce Mathers III – ca sĩ nhạc rap nổi tiếng của Mỹ.

Về nhà

Tôi trở lại Liên bang Xô Viết

Bạn chẳng biết được bạn đang may mắn đến thế nào

Khi được quay trở lại Liên bang Xô Viết

The Beatles. Back in USSR

*Tôi là con người và bởi vậy tôi cần được yêu thương
giống như bất cứ một cá nhân nào khác*

The Smiths. "How soon is now?"

Sau hai giờ đồng hồ với những sự kiện được mô tả trên, tôi đã lại tươi tỉnh ngồi tại nhà hàng Moskva, nơi mà qua ô cửa có thể ngắm nhìn một trong những khung cảnh tuyệt diệu nhất của thành phố Piter này. Nhà hàng tọa lạc tại tầng thứ sáu của một trung tâm thương mại gì gì đó, mà nếu như theo tiêu chí của Moskva thì đây chỉ là cái cửa hiệu nhà quê ngớ ngẩn. Vậy nhưng, ở cái thành phố này, người ta vẫn có thể mở một cái quán như vậy thậm chí ở tận tầng 6 âm trong bãi đỗ xe dưới lòng đất mà vẫn ăn nên làm ra, khách vào ra nuòm nuọp. Nhà hàng mang phong cách rất Moskva, từ cách bài trí cho đến âm nhạc, cung cách phục vụ và món ăn. Tôi rất thích cách bài trí

như vậy, bởi “Moskva” là nhà hàng thời thượng, người ta đến các nhà hàng kiểu này với bất cứ lý do gì. Đến để ăn là lý do cuối cùng.

Tôi ngồi uống ly cà phê thứ hai, nhìn qua tấm cửa sổ lớn thấy phía xa là chiếc chiến hạm “Rạng Đông”. Vẫn còn hai giờ đồng hồ nữa tàu mới chạy, tôi giết thời gian trong cái công ty do Andrey – một người họ hàng xa ở thành phố này, mở ra cùng bạn gái. Nói chung, tôi có nhiều thắc mắc, nhưng tốt nhất là chấp nhận chứ chẳng nên mớ xẻ ra làm gì.

Andrey là một thanh niên 22 tuổi, đang theo học khoa sử trường Tổng hợp Saint Peterburg, ngoài thời gian học thì là một tín đồ của các kiểu ăn chơi, tiêu khiển.

Thú vui làm ăn, nhậu nhẹt của cậu ta thể hiện ở nhiều lĩnh vực: từ hoạt động quảng bá nhà hàng, khách sạn cho đến việc kinh doanh rượu cao cấp, từ chuyện lập trang web của khoa cho đến hoạt động báo chí, phóng viên. Và nói chung là tương lai sán lạn đang mỉm cười với anh chàng sinh viên trẻ tuổi có đầu óc sáng tạo. Với cậu chàng có lẽ chẳng khó khăn gì để trở thành một chuyên gia marketing sáng giá của thành phố, hay là suốt ngày dặt dẹo, lừng khừng với cocain. Cậu cũng có thể sang Mỹ với bà cô để thay đổi luồng sinh khí uể oải, buồn chán của mình hay bắt đầu một dự án điên khùng nào đó trong lĩnh vực xuất bản. Nói tóm lại, đối với giới trẻ, cơ hội bao giờ cũng có, ở khắp nơi, theo đúng nghĩa tốt của từ này.

Chúng tôi gặp nhau dăm ba lần trong một năm, lúc ở Moskva, khi thì tại Piter. Những lúc đó, nói chung là tôi thường nghe kể về cuộc sống, đường đời và đam mê của cậu ta, với tâm trạng thường là bực tức, khó chịu, hiếm khi thoải mái hay thỏa mãn. Bực tức, khó chịu là bởi tôi nhớ lại chính mình năm hai mươi hai tuổi, nhớ lại bầu nhiệt huyết của mình trong những dự án chẳng đâu vào đâu, sự cuốn hút từ đám gái dễ dãi, chuyện tập tọe làm quen với heroin và chuỗi ngày ảo vọng trong các vũ trường hay quán rượu. Thoải mái, thỏa mãn là bởi giữa tôi và Andrey có một khoảng cách về tuổi tác với độ chênh lệch tới 8 tuổi. Và nếu những khoảnh khắc giờ đây thật dễ hiểu đối với cậu ta thì mãi một thời gian dài sau tôi mới hiểu. Và điều chắc chắn là, Andrey kịp thực hiện được nhiều công việc hơn, tốt hơn, sớm sửa hơn so với tôi. Và điều nữa khiến tôi bực tức, ấy là tôi cảm thấy mình có một chút trách nhiệm khó lý giải được với cậu, giống như với một thằng em trai. Có thể là do tôi luôn muốn có em, có thể tôi muốn thể hiện đức hạnh của mình trên cái nền tảng vô ơn bạc nghĩa của tuổi trẻ. Say sưa với những lời giáo huấn bề trên, tôi thừa hiểu là mớ lý thuyết này chẳng lợi ích gì cho ai và cảm thấy mệt mỏi.

Cô nàng của Andrey là một tuýp phụ nữ thật buồn cười và đặc biệt. “Anh đừng nghĩ là cô ấy rỗng tuếch nhé, ngược lại, cô ấy lại là người sống rất tình cảm đấy, – Andrey giới thiệu với tôi khi cô gái đi vào toilet – Cô ấy học cùng khoa

với em, đã tốt nghiệp trung cấp sân khấu và đang có tiết mục múa trong một vũ trường. Một đại gia rừng mỡ của thành phố này đang theo đuổi cô ấy đấy”.

- Thế thì liên quan gì đến cái mà cậu gọi là tình cảm, tâm hồn? Tuồng như đời của cô ta gắn liền với sân khấu hay những thứ tương tự vậy? – tôi hỏi Andrey. – Có lẽ tiết mục của cô ấy cũng chẳng ma nào biết đến?

- Không, mà sao?

- Hãy nhớ lấy, John, điều quan trọng nhất trong đời – nói theo cách của Beavis, đó là những chiếc tấm bông⁽¹⁾ phụ nữ, chẳng có gì hơn cái thứ đó.

- Anh cứ nghĩ thế chứ... Cô ấy thực sự là một người tốt, anh còn muốn gì nữa đây? – Andrey bực bội, mặc dù cũng có phần coi thường cô gái trong suốt thời gian chúng tôi ngồi trong cái quán “Moskva” này.

Và cô nàng cũng quay trở lại. Tính theo sự từng trải hay thú vui nhậu nhẹt, la cà chốn vũ trường thì cô ta tỏ ra còn già dặn hơn, chẳng khác gì nhân vật mụ đàn bà quái quỷ với sự diễn xuất của Renata Litvinova⁽²⁾.

- Andriusa, anh có gọi món tráng miệng cho em chưa? – cô gái nói với giọng đồng đánh cổ ý.

- Em ăn salat trước đi đã.

---

1 Một loại băng vệ sinh phụ nữ.

2 Ngôi sao màn bạc tại Nga.

- Em không muốn ăn, em no rồi.

- Em ăn đi, ăn bắp cải ấy, người Moskva bao, lo gì. – Andrey cười

- Thế nếu em ăn hết, có chuyện gì không?

- Đầu vú sẽ to ra. Hoặc em sẽ chuyển tới Moskva, – Andrey cười hô hố.

- Đồ ngốc. – Cô gái tức giận một cách gượng gạo – Em đang ngồi ở “Moskva” đấy thôi.

- Đấy chỉ là sự nhầm lẫn thôi, – tôi nói.

Chúng tôi gọi món tráng miệng, hút thuốc và nói với nhau những câu vu vơ, chẳng đầu chẳng cuối. Tôi bực bội với chính bản thân mình vì thằng em John này có được cô nàng mỡ màng kia, tuy nhiên, tôi tặc lưỡi, thôi đã, chẳng có gì quan trọng lắm.

- Món tráng miệng thế nào? – tôi hỏi như là để tiếp tục câu chuyện vô bổ.

- Thật là tuyệt! – Cô gái ngửa lòng bàn tay như muốn chứng minh rằng món tráng miệng thật sự lý tưởng.

- Em còn tuyệt hơn ấy chứ, – Andrey đáp lời cô nàng, hệt như một tay chơi thứ thiệt, một kẻ tao nhã, quân tử. Cô nàng ôm cháp lấy hắn và hôn đắm đuối, mắt liếc sang tôi trong khi vẫn mút lưỡi thằng em tôi.

Nói chung thì mọi thứ trông thật là hài hước. Người ta chơi trò yêu đương ngay trước mũi tôi, cứ như là hai kẻ

quý tộc no đủ, phè phỡn. Hơn nữa, cô nàng lại còn kiểu cách, làm bộ khi nói chuyện, kéo dài giọng với những câu kiểu như “chán quá đi mất”, “sốc nặng” hay “thời thượng”. Cũng có những phát thanh viên truyền hình trong các chương trình hài hước của mình, thường bắt chước ngôn ngữ của những nhân vật nổi tiếng như Kseni Sobchak⁽¹⁾ hay Philipp Kirkorov⁽²⁾, bắt chước thói quen, điệu bộ hay ngôn ngữ, cách ăn nói của họ. Và ấn tượng được hình thành trong tôi là, cô nàng đang cố tỏ ra sành điệu và bắt chước đám phát thanh viên kia – những kẻ đang học mót cung cách hành xử của mấy tay chơi chuyên nghiệp. Tôi xin nhắc lại, mọi thứ thật hài hước, cho dù cô nàng lại nghĩ hoàn toàn ngược lại.

Cô nàng liếc nhìn bộ quần áo thể thao màu đỏ hiệu Adidas trên người tôi và nói:

- Anh có bộ thể thao tuyệt thật.

- Vậy à, mới những năm 80 ấy mà.

- Andrey này, – cô nàng tiếp tục, – thập niên 80 thật là tuyệt nhỉ. Đáng tiếc là chúng ta lại không được ở vào cái thời đó, đúng không? Mới chuẩn như vậy, thời thượng thật, tất cả những buổi dạ hội, nhạc pop, điện tử, disco, “Mordern Talking”. Ôi, em mê ê ê kinh khủng, tất cả...

---

1 Nữ diễn viên, MC nổi tiếng của truyền hình Nga, con gái cựu thị trưởng X. Peterburg, A. Sobchak. Cô được ví như Paris Hilton của Nga.

2 Nam ca sĩ nhạc nhẹ nổi tiếng của Nga, chồng của nữ danh ca Alla Pugacheva.

- Ủ, ừ. Rượu nho ngọt loại nặng đô, komxomol, KGB..., tài liệu đổi dollar trong túi. Bọn anh sống vui vẻ như vậy.

- Mà bù lại, có cái để mà nhớ đấy chứ, – Andrey huơ theo. – còn bây giờ mọi thứ đều đơn giản, dễ hiểu. Sẽ chẳng bao giờ ta có được bầu không khí ngày đó với những ngày hội đường như diễn ra triền miên nữa.

- Ôi, đừng có nói kiểu ấy. Chúng ta vẫn có thể cháy hết mình hơn cái thời 1982 đấy, – tôi buồn bã.

- Vô ích thôi, – cô gái phản đối, – em thấy mọi thứ tuyệt đấy chứ. Andrey, nếu như em thử mặc chiếc váy màu xanh, áo sơ mi trắng có gắn huy hiệu đoàn viên thanh niên và đi tất lưới. Em nghĩ như vậy trông có vẻ sexy đấy. Anh sẽ thấy thích ngay, phải không anh yêu? – Và cô nàng lại đắm đuối hôn thẳng tình nhân ngay trước mũi tôi.

Tôi gọi thanh toán tiền và lại dán mắt vào cửa sổ, mong giết chút thời gian ít ỏi còn lại trước khi ra ga lên tàu. Hai người kia vẫn riu rít trò chuyện về cái thời xã hội chủ nghĩa đã qua, loáng thoáng bên tai tôi là những từ “Thế vận hội”, “thời thượng”, “Simachev”, lại từ “thời thượng” và “DJ nhảy disco”. Chiến hạm Rạng Đông đang kia trong sự kết hợp với câu chuyện của chúng tôi, nghe sao quá xa xôi, cổ hủ.

Bồi bàn báo taxi đã đến. Chúng tôi đứng dậy, đi vào thang máy xuống dưới. Trong thang máy, cặp tình nhân tiếp tục hôn nhau, còn tôi, khi bước ra, chiếc túi của tôi chạm vào cô gái, cô nàng kêu thất thanh. Chúng tôi vào taxi và xe lăn bánh.

Trong xe vang lên bài hát chán ngắt của Chris Rea – một trong những gã nhạc công dở hơi nhất cõi đời này. Tôi luôn có cảm giác rằng nếu như bài hát này không được phát trực tiếp qua radio thì nó chỉ là một thứ nhạc tua lại. Tất cả những sáng tác dở hơi ngớ ngẩn của gã chỉ thấy hao hao giống nhau, cứ như trứng gà trong lò ấp nhân tạo, mặc dù cũng có những người thích nhạc của gã. Cứ tạm gọi những người này là fan – người hâm mộ của gã, cho dù tôi chẳng thể nào hình dung ra họ. Tôi ngồi ở ghế trước và nghĩ rằng mình thật may mắn khi chọn chuyến tàu 4 giờ chiều.

Trên sân ga, khá căng thẳng vì những gì diễn ra mấy ngày qua ở thành phố này, vừa mất ngủ và mệt mỏi, tôi cứ ao ước được ngồi phịch xuống ghế bành.

- Này, anh giai, – Andrey nói với tôi, – đừng quên những người trong trận phong tỏa Leningrad đấy nhé.

- À ha, được rồi, Andriukh. Mọi thứ tốt đẹp nhé. Đừng làm mẹ buồn lòng, bà luôn lo lắng cho em đấy.

Tôi quay sang phía cô gái và chúc hạnh phúc, sau đó tìm lại và định gọi cô ta bằng tên, nhưng lại chẳng thể nhớ ra, bởi vậy nên đành nói bằng quơ:

- Thật vui khi chúng ta làm quen với nhau, cảm ơn đã vui cùng chúng tôi, hẹn gặp lại, – và tôi nháy lên tàu.

Đoàn tàu đã bắt đầu trong tình trạng hư hỏng. Tôi ngồi trong khoang thương gia như người ta vẫn thường gọi, uống cognac và xem TV. Tôi gọi điện thoại cho Julia và rủ nàng

ăn tối cùng, nàng đã vin có là bận bịu việc gì đó. Điều này khiến tôi cảm thấy bức bối thật sự. Sau đó, Julia lại đồng ý gặp tôi vào lúc 10 giờ tối tại quán “Satre” trên mạn Chistue Prudu. Ly cognac khiến tôi dễ dàng buồn ngủ, và tôi cứ nghĩ mãi về cuộc gặp gỡ sắp tới giữa tôi và nàng, rồi tôi xem TV. Trên truyền hình đang chiếu bộ phim “Người tù Capcado”. Tôi không nói rằng mình buồn nôn vì những bộ phim kiểu đó, nhưng, có một điều hiển nhiên là tôi sẽ chẳng bao giờ trở thành tín đồ của những loại phim này. Một bộ phim được chiếu đi chiếu lại hàng trăm lần, nhắc đi nhắc lại mớ trích dẫn cũ mèm, sự hài hước cũng như tính thẩm mỹ và sự xúc cảm của nó không hề làm tôi bận tâm. Tôi liếc nhìn tứ phía và để ý thấy rằng, hầu hết bạn đồng hành của tôi đang đeo tai nghe, dán mắt lên truyền hình và đồng loạt cười.

Tôi cũng hiểu rằng, đây là lớp hành khách thuộc hạng thương gia (loại khác thì đã không lọt vào khoang này) – nghĩa là lớp đồng niên với tôi hoặc gần như vậy. Cả bọn đang ngồi uống cognac Xô viết, gần như cả đám gọi món cốt lét nóng kiểu Kiev và bây giờ đang thưởng thức ma thuật của nền điện ảnh nước nhà. Tôi chợt nghĩ, nếu như vứt cái mớ laptop đang nằm trên đùi một số vị, quẳng mớ điện thoại di động và biến cái toa thương gia này thành một nơi bắn thủ, bê bối, còn mọi người ăn mặc đơn giản, nhẹ nhàng hơn (mặc dù phân nửa trong số họ đang mặc complet màu tro xám may rất ẩu) thì có lẽ không thể phân biệt được thời gian hiện tại là năm nào. Có thể là 2005, hoặc cũng có thể là

1985. Thật khó mà xác định. Tôi đã nghĩ về điều này khi xem những bộ phim hành động đầu tiên của Mỹ bằng video? Tôi đã nghĩ về những người bạn đường này khi nhận những tờ “xanh” đầu tiên trên phố Arbat vào năm 1989? Tôi có thể hình dung được không, rằng cả cái đám đông màu tro xám đang chuyển động trên phố hồi đó bỗng tự nguyện quay trở lại với chúng ta vào một ngày đẹp trời nào đấy? Tôi có nghĩ rằng tất cả những điều này sẽ quay ngược lại với chúng ta? Và họ có nghĩ như vậy hay không? Không lẽ chẳng có điều gì xảy ra cả sao? Hay là không, không phải như vậy. Không lẽ chúng ta không thay đổi điều gì sao?

Lứa trẻ sinh ra vào những năm 1970-1976 thật đáng thương. Mọi người đã đặt biết bao nhiêu hy vọng vào chúng tôi! Cha mẹ xúc động ngắm nhìn chúng tôi được quần tã thất nơ xanh hoặc hồng, đồng loạt như ấu trùng bướm nằm trong xe nôi (được phê chuẩn trong “Quy chế” của Bộ công nghiệp nhẹ). Đây, những đứa trẻ đáng yêu, ngủ say trong xe nôi và không hình dung được mình may mắn như thế nào. Những gì cha mẹ không có được thì con cái lại thoải mái sở hữu. Thế hệ no nê và luôn say ngất ngư được sinh ra vào thập niên 70 – khi mà mọi thứ giờ đây nhìn lại có vẻ cổ hủ và được bày sẵn. Lúc đó thấy rõ ràng, chúng ta, không cách này thì cách khác, nghiêng rặng để bò vào tương lai của chủ nghĩa xã hội đang thắng thế. Bởi lẽ thậm chí những tai ách, như con quỷ ngân sách chiến tranh đang thiêu rụi tất cả, chính sách kinh tế ngu xuẩn, vô định hay sự cẩu thả, –

đều chẳng là cái thá gì so với nguồn tài nguyên khổng lồ như dầu mỏ, khí ga hay than đá. Cái nguồn tài nguyên ấy, giống như chiếc phao cứu sinh, cho phép chúng ta không chỉ nổi trên mặt nước trong chừng trăm năm nữa, mà còn bơi tới những bến bờ bao la của đại dương dưới cái tên gọi “sự thịnh vượng chung”. Và những đứa trẻ đang ngủ yên này sẽ trở thành những con người thuộc thế hệ hạnh phúc đầu tiên, thế hệ được thưởng thức những trái ngọt mát lành nhất mọc lên từ đồng phân ủ những thiếu thốn, mất mát, chiến tranh, đói kém và vô số những thứ kinh khủng khác của thế kỷ 20 đang trôi qua. Đương nhiên, sau thế hệ này là lớp con cháu chút chút với tương lai rạng rỡ hơn nhiều. Một thế hệ khác no đủ, bình yên, may mắn và có chút hơi hướng phương Tây. Như ở Nam Tư vậy. À không, thậm chí còn hơn Nam Tư.

Nhưng lớp người sinh ra trong thập niên 70 lại là những kẻ tiên phong thực thụ, những người đầu tiên nhận thức được niềm hạnh phúc sinh sống ở nước Nga. Các bậc phụ huynh đưa nôi ru ta ngủ, sung sướng hân hoan vì hạnh phúc tương lai của chúng ta và thậm chí ghen tỵ với thế hệ chúng ta – thế hệ đầu tiên mà tương lai đã được định trước một cách tốt đẹp.

Vài chục năm đã trôi qua, trong những năm tháng đó ta đã kịp lớn lên, đón nhận nền giáo dục xô viết tốt đẹp (học đủ thứ, mỗi thứ một chút và chẳng có chút nào cả, thay vì trở thành những người lành nghề trong từng lĩnh vực), đọc

hàng đồng sách cả có ích lẫn vô bổ, học uống vodka, học nhấm nháp rượu nho, học hút cần sa, học cách chịu đựng đau đớn sau cơn say, học cách tranh luận về cội nguồn tâm linh cũng như đường lối dân tộc ở Nga. Chúng ta đã kịp nhận biết và học thuộc lòng nhiều thứ (mà theo như liệt kê dưới đây, hoàn toàn là không cần thiết).

Và thập niên 90 đầy rẫy khó khăn đã hiện diện trong trong các toà nhà Khrusov⁽¹⁾, trong các “nhà tập thể” và trong các “khu nhà trong diện cần nâng cấp”. Những chuyển động này diễn ra dưới hình thức “các nhóm đại biểu nhân dân”, “quyền dân tộc tự quyết”, “diễn binh đòi chủ quyền” và nhiều thứ khác nữa. Trong một bầu không khí có mùi TỰ DO mà trước đây chưa từng thấy. Các bậc phụ huynh đang già nua lại thêm lần nữa ganh tỵ ra mặt với thế hệ chúng ta. Bây giờ, chúng ta sẽ được sống trong một xã hội không chỉ có hạnh phúc, mà còn thực sự tự do nữa, nơi mà những ưu việt nặng ký như kiểu tử lạnh “Rosenlew”, giò lụa Phần Lan hay đồ gỗ Nam Tư phải cúi đầu trước quyền tự do ngôn luận, quyền nghe và đọc không phải những gì người ta đưa cho hay nhồi nhét, mà là những gì mình thấy thích, quyền lên giường ân ái với ai tùy ý và cuối cùng là quyền quẳng vào sọt rác chiếc máy áp lực ghê sợ có tên “Vị thế xã hội”.

Niềm hy vọng của các bậc phụ huynh đang trở thành hiện thực. Đây, nó đã được thực hiện – cái cụm từ mà cho

---

1 Loại nhà 5 tầng, không có thang máy, được thiết kế đồng bộ từ thời nguyên soái Khrusov.

đến nay vẫn được coi là điều không tưởng tại Nga – TỰ DO và SỰ THỊNH VƯỢNG.

Và chúng ta – những con người trẻ trung, đẹp đẽ, đầy ắp ước mơ, hoài bão và triển vọng, bước vào KỶ NGUYÊN MỚI của nước Nga. Chúng ta – những chủ nhân mới của đất nước. Những thần tượng già nua, cũ kỹ của thế hệ trước sụp đổ dưới đất và nát vụn dưới chân ta, còn những thần tượng mới thì chúng ta còn chưa kịp nặn. Chúng ta nhỏ vào những tư tưởng cũ, cười nhạo những trì trệ đạo đức và quan điểm sống của các bậc phụ huynh, dùng búa đập nát những bức tượng thánh, dùng performance thay thế cho tôn giáo, dùng tệ nạn, thói hư tật xấu thay thế cho đạo đức. Chúng ta phá hủy hết cả những thánh đường xưa, dọn quang chỗ cho những điện thánh mới, nơi chúng ta sẽ thờ phụng đức chúa trời CỦA MÌNH. Các bậc phụ huynh chúng ta, thật khó mà cầm nổi nước mắt khi nhìn thấy con cái đập phá tới từng viên gạch tất cả những gì một thời họ nâng niu, trân trọng. Họ lặng người sợ hãi bên cửa sổ ngôi nhà nơi chúng ta cất tiếng khóc chào đời để chứng kiến cảnh chúng ta náo loạn ngoài phố. “Đáng tiếc làm sao, – họ nghĩ, – tiếc làm sao, rằng trong các cách có thể, bọn chúng lại chọn cách tàn phá, hủy hoại. Cầu trời cho chúng nó gây dựng được cái gì đó của riêng mình, mới về hình thức và hoàn hảo về nội dung. Chúng ta sẽ không đến nỗi quá nghiêm khắc bởi chúng là con cái chúng ta. Thế hệ đầu tiên với tương lai vàng phía trước”.

Trong khi đó, chúng ta lại đang tranh luận nảy lửa với nhau nhằm bảo vệ quan điểm riêng của mình về công cuộc cải tổ đất nước. Nhiều kẻ trong chúng ta gục xuống, tắc nghẽn mạch máu hay gan mật, và lúc này các bậc phụ huynh tội nghiệp vội chạy đến để nâng đỡ chúng ta. Còn chúng ta lại đẩy họ ra và mắng té tát vào mặt họ bằng những lời cay đắng: “Trời tru đất diệt các người đi! Cái điều ngu ngốc nhất mà các người đã làm – đó là sinh ra chúng tôi! Giờ đây, xin các người dung thứ cho!” Một thế hệ Frankenstein⁽¹⁾ phỉ nhổ đáng sinh thành.

Chúng ta có học, chúng ta giàu tâm hồn, chúng ta bỏ nhiều thời gian để tranh luận về số phận dân tộc, về những bài học lịch sử và công cuộc xây dựng tương lai đất nước. Chúng ta tranh luận ngoài gian bếp, trong nhà hàng, tại văn phòng làm việc, quán cà phê, vũ trường, câu lạc bộ, phòng tập thể thao, khoang máy bay, trên tàu hỏa và cả ở trên giường ngủ. Chúng ta tranh luận từng chi tiết ở Moskva, Piter, Paris, London hay New York, và cùng với sự phổ biến của Internet, chúng ta lại tranh luận về tất cả mọi vấn đề cùng lúc, cứ như thể hành tinh này không biên giới vậy. Những cuộc tranh luận về việc gây dựng con đường sự nghiệp, cuộc sống gia đình hay những giá trị vật chất diễn ra trên một cái nền chung nào đó. Nhưng, lạ trời, những điều này vẫn không thể chiếm vai trò chủ đạo so với cái

---

1 Tên một nhân vật trong tiểu thuyết cùng tên của Mary Shelley, chuyên hút máu người.

cảm giác tự do và sự hỗn loạn, vô chính phủ đột ngột đổ sập xuống đầu chúng ta mười lăm năm về trước.

Đúng, thưa bạn, đúng! Trong khi bạn đang tận hưởng dòng thác lũ của một châu Âu bùng bùng cuộn chảy đổ về hướng chúng ta, trong khi bạn đang đốt đời mình trong vũ trường và quán rượu, nốc vodka và ngón ngấu hồng phiến, đắm đuối trong những mối quan hệ chóng vánh qua đường, ép các cô bạn gái của mình phá thai và bảo vệ quyền hợp pháp hóa việc nạo phá thai, mười lăm năm cũng đã trôi qua. Cái năm 1990 cách đây không lâu đã được coi là câu chuyện lịch sử mà những ả tình nhân ngày hôm qua của bạn không chịu lấy bạn làm chồng và hôm nay đang giữ chức bà nội bà ngoại đem ra kể lại cho con cháu.

Mười lăm năm đã trôi qua, rồi cũng đến lúc con người buộc phải tự đứng lên và bình tĩnh ngắm nhìn bốn phía để đánh giá những gì đã làm được cho mình, những gì để lại cho con cháu. Thú vị là thực tế chúng ta hầu như không có gì để đánh giá được. Trong khi chúng ta cứ loay hoay trong đám tro tàn, đất nước đã kịp thay da đổi thịt. Vâng, đúng, trong khi chúng ta đang loay hoay để trứng thì trên đất nước ta đã xuất hiện những chủ nhân ông mới – những kẻ thiết lập ra luật pháp mới. Thật lạ lùng và pha chút xúc phạm, rằng trong cái sơ đồ tổ chức quốc gia và phân bổ lợi ích, của cải được vẽ lên bởi những ông chủ mới, không có chỗ cho chúng ta. Trong khi bạn hoang phí cuộc đời mình trong rượu mạnh và ma túy, đã có ai đó kịp thay đổi tất

cả việc điều chỉnh, xếp đặt sơ thảo. Hơn nữa, kẻ đó lại khá ma mãnh khi tự mình trở thành nhân vật chính của sự điều chỉnh, xếp đặt đó. Câu chuyện cổ tích rồi cũng kịp kết thúc, và thời gian của bạn dành cho việc thay đổi một điều gì đó sẽ một đi không bao giờ trở lại.

Mở mắt sau mười lăm năm rượu chè bê bối, bạn bật TV lên để rồi hiểu ra rằng, nói trắng ra, ở cái đất nước này, mọi thứ đã thay đổi trong khoảng thời gian mà ta đã hoài phí cuộc đời một cách vu vơ, không mục đích. Thử nhấn chiếc điều khiển TV, bạn sẽ nhìn thấy trên kênh một chương trình hài hước kéo dài ba giờ đồng hồ với Petrocian, xen kẽ là các chương trình tin tức thời sự với các bản báo cáo về thành tích của các nông dân trồng lúa mì nội địa, còn kênh hai – chương trình hòa nhạc kỷ niệm ngày lễ của lực lượng liên bang nào đó. Kênh ba phát đi chương trình quân đội yêu nước nào đó, kênh sáu – thể thao, còn kênh năm là vở “Hồ thiên nga”. Tất cả giống như trong cái năm 1985 vinh quang và may mắn. Và những điều này vẫn tiếp tục diễn ra đều đặn lâu nay, ông bạn quý ạ. Và chúng ta giống hệt như loài chim thiên nga mà không được phép bay vậy. Một thế hệ nghiện ma túy...

Và cũng không ngoại trừ là tất cả ý nghĩa tượng trưng của Thế vận hội 80 do Semachev đưa ra, biểu tượng CCCP và chú gấu Thế vận hội, những cụm từ gần như dính liền trên môi chúng ta “Diskoteki 80-x”, radio “Retro”, quán rượu “Ziguli” hay những thú linh tinh khác đều được các

nhà nghiên cứu chính trị của các chiến dịch PR “Back in USSR” nghĩ ra một cách chi tiết. Thế nào, bạn có nhảy cẫng lên vì sung sướng với giai điệu kích động của nhạc nhẹ nước ngoài do Sandra hay C.C. Catch thể hiện hay không? Bạn có muốn một lần nữa sống lại cái thuở đoàn viên thanh niên trẻ trung, sôi nổi? Vậy thì đừng có mà ngạc nhiên, nếu như ngày mai người ta yêu cầu bạn nộp đảng phí (hơn nữa, bạn phải nộp cho cả 15 năm qua đấy). Tuyệt làm sao – bạn sắp được quay trở lại với đất nước, nơi mà tuổi thơ bạn đã đi qua, không đúng hay sao? Ông bạn khốn ơi, có lẽ chúng ta là những kẻ luôn hoài niệm về quá khứ như những thằng ngớ ngẩn. Hạnh phúc được mãi trẻ trung... Những gã say may mắn... Nếu như thế hệ chúng ta được ban thưởng cho một dòng chữ nào đó trên mộ phần tử sĩ, có lẽ nên viết những dòng thế này:

“Thân tặng thế hệ sinh ra trong những năm 1970-1976, thế hệ đầy hứa hẹn và triển vọng. Sự khởi đầu của thế hệ này từng rực rỡ biết bao nhưng cuộc sống của họ lại uống phí biết nhường nào. Hãy yên nghỉ những ước mơ về một tương lai hạnh phúc của chúng ta, một tương lai mà chúng ta muốn mọi thứ cần phải đổi khác... R.I.P”

Và khi tất cả nhận thức của tôi được lấp đầy bằng hình ảnh của chiếc bia mộ, tôi thiếp đi để rồi tỉnh giấc trong một thành phố khác với một tâm trạng khác...

Tôi ngồi trong quán kem mùa hè “Satre” ngự trên mặt nước khu vực Chistui, uống whisky “Jameson”, ly 200 gram rót lần hai. Những chiếc TV treo trên trần nhà đang phát đi một đoạn clip ca nhạc của thập niên 80. Trên màn hình, những gã da đen đi giày thể thao màu trắng hiệu “Adidas”, những ả đàn bà mặc quần tất bó sát chân màu mè, còn các chàng trai với đôi mắt kẻ và cặp môi tô, mặc những chiếc áo gile có đính hai hàng huy hiệu – những diễn viên mà chỉ có bộ phận lưu trữ phim ảnh nhớ nổi tên tuổi họ. Trong những thước phim đó là những gương mặt xanh xao phủ trắng phấn, những kiểu tóc kỳ quặc với hàng tấn dầu xịt tóc, những dây chuyền, vòng tai to tổ bố, những dòng chữ neon nhấp nháy và những chiếc xe hơi mui trần sang trọng màu hồng. Ở đó chỉ thiếu những cụm từ nhấp nháy một cách lộn xộn xen giữa các thước phim: “bánh bao”, “thời thượng”, “cocain”, “tình dục bừa bãi”, “đồng tính”, “sự hần học xã hội” và “reaganomics”⁽¹⁾. Một lần nữa tôi lại nhớ đến cuộc trò chuyện với Andrey khi ở Piter và chợt nghĩ rằng giờ đây, sao tôi lại cảm thấy một nỗi buồn, hoài niệm về quá khứ da diết khi để ý đến những khoảng lặng cuộc sống mà chúng ta chưa bao giờ được nhìn thấy.

---

1 Thuật ngữ chỉ chính sách kinh tế thời Tổng thống Reagan nắm quyền tại Mỹ -1981-1988. Chính sách này được soạn thảo nhằm giảm thiểu nạn lạm phát và thất nghiệp.

Julia đến trễ chừng hai mươi phút và đương nhiên, điều này chẳng giúp tôi cảm thấy vui lên. Hơn thế nữa, tôi còn cảm thấy lo lắng, bức bối và chỉ muốn tung hê hết tất cả. Tôi quyết định đợi thêm khoảng chừng mười phút nữa, sẽ thanh toán tiền và đông thẳng.

Khi tôi định vẫy tay gọi bồi bàn thì Julia bước vào với gương mặt hoàn toàn bình thản. Nàng ngồi xuống đối diện tôi và mở lời:

- Chào anh.

- Chào em. Đồng hồ của em chỉ chạy vào ban ngày thôi hả? Trời tối là nó đứng yên luôn, đúng không?

- Không, em chỉ ghé qua chỗ con bạn em thôi mà. Thế anh đợi em lâu chưa?

- Lâu rồi.

- Anh đi đường ổn cả chứ?

- Ổn cả. Cotlet kiểu Kiev, cognac “Moskovski”, bộ phim “Người tù Kavkaz” qua tivi. Không phải là cuộc sống, mà là cái nhà hàng đông đặc người kiểu như Praha của năm 1988 thì đúng hơn.

- Công việc của anh ở Piter tốt không?

- Còn phải nói. Thế còn em? Đêm qua ở Moskva, em vui chứ?

- Anh định hỏi chính xác về điều gì?

- À, cái buổi sinh nhật của cô bạn em ấy? – tôi nói, cố thể hiện giọng nhạo báng.

- Anh hoang tưởng cái gì thế? Anh nói đi, anh làm những gì ở Piter?

- À, cố đa dạng hóa thời gian rảnh rỗi ấy mà. Uống, hít, chơi gái bữa bãi, ngủ không được và ăn uống thì còn tệ hơn. Nói chung thì nghỉ ngơi cũng chẳng đến nỗi tồi lắm.

- Anh có biết là điều gì đang cuốn anh đi không?

- Nhìn kia, cô ả kia có chiếc túi hiệu Gucci đẹp quá. Một phết ruối đấy. Thật thú vị là ai đã chi trả cho những giá trị chân chính của cô ta?

- Một phết ruối trăm?

- Tiền nghìn, nghĩa là một nghìn ruối, em yêu. Em vẫn còn trong trắng quá. Em vừa nói cái gì lúc nãy, cái gì “cuốn”?

- Không có gì. Nói tóm lại, anh làm những chuyện ấy để làm gì? Anh nghĩ rằng mình có thể kéo dài mãi tình trạng này sao? Anh không biết là đến một ngày đẹp trời nào đó, mọi việc sẽ tồi tệ sao? Anh lúc nào cũng vậy, hay đơn giản là anh thử cho mọi người thấy cái tình trạng này của mình, đúng không?

- Anh chẳng biết nữa... Anh đã khác đi đến thế à? Để anh nghĩ đã.

Và trong khi tôi suy nghĩ về cái thân mình quãng thời gian chục năm về trước, Julia bắt đầu công kích tôi. Thực sự lúc này tôi cảm giận nằng vì đã dám thọc mũi vào cuộc đời của tôi với nhiều câu hỏi đúng, và bằng chất giọng điềm tĩnh, bình thản. Những chiếc màn hình tinh thể lỏng đang

phát đi clip của Laiza Minelli mà tôi quên từ lâu *"I'm losing my mind"*. Tôi nhớ là nhóm *"Pet Shop Boys"* đã viết nhạc cho bài hát này. Thật lạ, vì sao mà trí nhớ của tôi lại đi lưu giữ những thông tin vô bổ đó? Tôi đang đưa chân và định hát theo Laize, trong khi Julia đang ngồi và hút thuốc một cách căng thẳng, còn gã bồi bàn một lần nữa đề nghị tôi dùng khăn trước khi ăn. Những cô bé mười chín tuổi ngồi quanh chiếc bàn ở giữa gian đang nốc champagne và rít thuốc, bòn mót tiền của các bậc phụ huynh cho mua bánh ngọt để chui vào hoang phí ở nơi này. Món súp hình như hơi chua vì váng sữa, và tôi cứ ngẫm nghĩ là không biết phải nên nói tiếp những gì, tưởng như tôi đang muốn kiểm tra xem quả cân trong lòng tôi đang nghiêng sang hướng nào. Tôi với lấy chiếc bật lửa nằm trên nửa bàn phía Julia ngồi và chạm khuỷu tay vào ly whisky. Chiếc ly nghiêng ra bàn một cách ma mãnh, rượu bên trong tràn ra bàn, chảy theo viền khăn trải bàn và nhỏ lên đùi tôi. Julia đưa cho tôi tấm khăn giấy, cố tỏ vẻ bình thản. Tôi nhìn vào cặp mắt xanh của nàng và hiểu rằng mình không thể chịu đựng được nữa. Thực sự là tôi đang losing my mind⁽¹⁾...

- Đây em, em gọi điện cho tôi để làm gì? – tôi bắt đầu cuộc độc thoại là ngà của mình. – Hả? Việc gì mà em phải hỏi là tôi cảm thấy ra sao sau tất cả những việc này? Tôi có lo lắng nhiều hay không? Em cần những thứ đó để làm

---

1 Tiếng Anh trong nguyên bản : mất trí

gì? Không, thực tế là để làm gì? Em đã lôi tôi ra khỏi cái bể lắng đạo đức, gần như bật khóc trong điện thoại khi biết tôi ngấu ngiến LSD⁽¹⁾, nói chuyện điện thoại hàng giờ với tôi về những chuyện dở hơi của tôi. Để làm gì?

Em đi cùng tôi đến các quán rượu để làm gì? Để nghe những câu chuyện phiếm đơn điệu của tôi về cái đám đồng cô đồng cậu xung quanh, về cái thằng tôi ngạo nghễ, có tâm hồn D'Artagnan⁽²⁾? Em cũng không phải loại cần tiền hay bất cứ những thứ quà tặng hơi tầm thường về hình thức nhưng lại phản ánh chính xác bản chất của quà tặng, những món quà bất tận kiểu cartier⁽³⁾–tiffany⁽⁴⁾–alainsilberschtein? Không cần ư? Em không cần cái vị thế người tình chính thức của tôi, em không chơi bời, nhậu nhẹt, và cũng đừng hòng có ai đánh lừa được em bằng ánh mắt ganh tỵ khi gặp gỡ.

Vậy thì để làm gì? Không lẽ em lại bệnh đến thế sao? Cô bé mới lớn không thèm đóng vai con gái mẹ Tereza nhân hậu? Trong em nảy sinh lòng trắc ẩn? Em muốn giúp đỡ mọi người? Một cô em gái tận tâm, nhân từ, chọn lựa cho mình trong cái trại tế bần dành cho lũ tâm thần nửa người nửa ngợm một đối tượng dưới cái tên gọi MOSKVA để động lòng trắc ẩn. Em không chịu đựng nổi tất cả cái đám người ở đây đâu, em yêu, thậm chí em cũng sẽ chẳng chịu đựng

---

1 Loại ma túy mạnh, gây ra ảo giác

2 Nhân vật chính trong tiểu thuyết Ba chàng lính ngự lâm của A. Dumas.

3 Một nhãn hiệu đồng hồ nổi tiếng.

4 Một nhãn hiệu nữ trang nổi tiếng.

được tôi đâu, rồi em sẽ thối chí ngay thôi, cho dù đang cố lôi tôi ra khỏi lò hỏa ngục, khỏi địa ngục trần gian với tên gọi mỹ miều là cuộc đời. Đó không phải là em đang cố kéo tôi lên, mà là tôi đang để tuột mất liều thuốc an thần từ bàn tay yếu ớt của em rồi pha loãng nó bằng nước dãi độc được của mình, tôi đang di chuyển nó theo tĩnh mạch và đi tiếp đây. Còn em sẽ héo hon đi vì không thể cứu rỗi cả thành phố này.

Tôi không đoán ra ư? Em không phải là mẹ Tereza tái sinh? Vậy thì ai? Có thể vì em đã có những khát khao nhục dục với tôi? Em là con quỷ dâm đang thành Babylon? Là nô tỳ của dục vọng?

Em có vấn đề với đám thanh niên nhà quê ngớ ngẩn? Em thèm muốn những gã bánh bao, kiểu cách? Em đã tìm thấy cho mình một gã tình nhân như vậy hay chưa? Một hoàng tử chui ra từ màn hình TV với chút tri thức cùng hai hột dái cột thêm vào? Em nghĩ rằng, có những loại người như thế không? Những gã trai quá gọi dục, hết như đám diễn viên khiêu dâm Thụy Điển, hay lãng mạn như nhà quý tộc Byron? Không có đâu, em yêu. Ở cái tuổi ba mươi, người ta biết hoặc cái này, hoặc cái kia. Còn nếu họ vừa có sức khỏe vừa giàu trí tuệ, có nghĩa là, hoặc là họ luôn dậm dặt chân tay muốn ăn tươi nuốt sống ngay cả đám gái điểm đàn độn, hoặc là họ phải dùng chất kích thích. Ha-ha-ha. Em có nghĩ là tôi là một gã đàn ông tuyệt vời và

thành đạt? Một gã trai bánh bao, kiểu cách, trán cao thông minh với cung cách hành xử của một chàng quý tộc vô học và dương vật tứ thời cương cứng? Thế nào? Ta cùng vào khách sạn nhé? Ta sẽ mua hoa và champagne? Em sẽ vớ lấy cuốn truyện của Svetaeva? Tôi đã sẵn sàng, thậm chí còn cảm thấy người nóng phùng phùng vì ngọn lửa nhục dục đang bùng cháy.

Tôi vẫn thường xuyên gặp gỡ với em lúc thì trong tình trạng say mềm, khi thì say thuốc hoặc bầm dập vì đánh lộn. Mà rất nhiều khi cả mấy cái tật này lại diễn ra cùng lúc. Trong tình trạng như vậy, tôi chỉ đáng làm tình với ngựa chứ không phải với mỹ nhân chân dài thích nói chuyện văn chương. Em nghĩ sao, có dễ dàng để trở thành ngôi sao nhạc rock'n'roll ở lứa tuổi ba mươi?

Đã từ lâu tôi bỏ quên mất sức khỏe, thần kinh, tình cảm và ước vọng của mình ngoài cánh đồng chiến trận. Đấy, chúng nằm chổng chơ giữa đám bàn ghế ngổn ngang, giữa chồng bát đĩa và ly cốc lẫn lộn trên bàn. Và ngay cả những cánh đồng chiến trận cũng đang hoang hủy cỏ dại. Có bao nhiêu thứ đã trôi qua đời ta trong khoảng thời gian này? Chắc hẳn ông già Zeppelin⁽¹⁾, nếu có sống lại cũng chẳng thể nào chịu được những quán cà phê nhạc jazz, vũ trường Circus, Jushto. Napoleon đã mất 4 năm trời từ Marengo qua Piramida và Moskva để đến được Waterloo. Còn ở đây, người

---

1 Zeppelin Ferdinand 1838–1917 – nhà kiến trúc khí cầu lái nổi tiếng người Đức.

ta chẳng cần phải mất công để viếng thăm những nơi chốn kể trên, và đối với họ, một mình Moskva cũng đã là đủ lắm rồi, mọi thứ chỉ còn phụ thuộc vào thủ lĩnh của mình có uy tín hay không mà thôi.

Em không cảm giác được sao? Tôi là một kẻ chiến bại, một gã khốn đáng vút vào xó bếp với bộ tịch của một anh kếp tỉnh lẻ. Tôi là một thằng hề, sẵn sàng nhe răng nham nhở với tất cả, trong đó có chính bản thân mình. Từ thuở nhỏ, tôi đã rất nhanh chán đồ chơi cha mẹ mua cho mình và luôn đòi phải có đồ chơi mới. Tôi phung phí cuộc đời mình bằng những cuộc tiêu khiển chơi bời triền miên quanh năm suốt tháng. Tôi đã không còn là tôi nữa mà cảm thấy buồn chán, ghê tởm và hèn hạ, dè tiện với ngay bản thân mình. Thậm chí trong những phút vui vẻ hiếm hoi, tôi vẫn khao khát mong chờ cái thứ tình yêu bất diệt là SỰ SẦU UẤT sẽ quay trở lại với mình. Tôi rất dễ bực bội, nổi nóng khi sự sầu uất đó biến mất, và vui vẻ hân hoan khi được đắm mình trong sự u sầu này. Và tôi cứ đu đưa mãi trên cái xích đu như thế này cho tới tận khi nhắm mắt xuôi tay. Đầu tôi quay mòng mòng và như sắp long ra. Tôi đã mất thói quen hiểu ra lúc nào thì cảm thấy vui, khi nào thì cảm thấy buồn. Với tôi, chẳng còn là cuộc sống nữa, mà là màn sương mờ đục.

Em cũng muốn như vậy hay sao? Em cần điều này chẳng? Tôi không thể giải thích sức hút của em đối với tôi. Em mất

thời gian để làm cái quái gì kia chứ? Hồi nhỏ mẹ bắt gặp em thủ dâm bằng cái của nợ làm từ chất dẻo, và bây giờ em bị cuốn vào cái đám đàn ông béo phì hư đốn như tôi sao?

Em có muốn lấy lại quãng thời gian đã mất cho những nỗi lo đòi thường với những người tử tế, đúng đấy? Có muộn không khi đứng ở nẻo đường như thế này, cho dù cả tôi lẫn em đều chưa từng thử nghiệm con đường đó⁽¹⁾. Cái điều tồi tệ nhất, khủng khiếp nhất trong quãng đời trẻ trung của em – đó là lít vodka và tình trạng say mềm cùng những lời lải nhải với đám bạn sinh viên của mình “t...ớ đ...ã l...àm những... đ...i...ề...u chẳng hay ho gì cả”.

Ừ, thực tình mà nói, những tép heroin là cái thứ đặc quyền của tôi. Bây giờ tôi đang ngồi đây và thấy ngứa mũi, mót tiểu, giống như bệnh tua lợi ở trẻ con. Còn em thì cau mặt lại, cứ như là chẳng biết đến bệnh tua lợi là gì. Có thể em chẳng cần phải biết đến những thứ này, bởi vì em là nữ thần rồi, mà nữ thần thì không mắc bệnh tua lợi. Đó chỉ là khoái lạc của đám gái dâm đang thôi, có phải vậy không? Mà nếu em là nữ thần thì việc gì em phải ngồi đó với gương mặt như vậy, cứ như thể em đang sợ những thứ bắn thối giầy vào người. Thiên thần không có chỗ đứng ở những nơi bắn thối. Hãy vẫy cánh và bay đi, em yêu.

Em nên quay trở lại đi. Em không thấy là tôi đang kéo em sa vào những thứ bắn thối, dung tục này hay sao? Vào

---

1 Tác giả chơi chữ: ở đây con đường cũng có nghĩa là tép heroin.

cái thế giới được sao chép từ những ảo ảnh của Goya⁽¹⁾? Em cũng muốn hư hỏng như tôi sao? Hay là không muốn? Nếu vậy thì hãy đứng dậy và đi đi, đừng để vàng thau lẫn lộn em nhé.

Và nàng rời bàn đứng dậy, tay vò nhàu chiếc khăn giấy và bước ra khỏi nhà hàng. Bạn có hiểu ý tôi nói gì không? Nàng ĐÃ THẬT SỰ RỜI KHỎI CÁI CHỖ NÀY. Nàng không đồng đánh, uốn éo như những cô nàng búp bê khác luôn tìm cách vùi vỉnh người tình mua quà cáp. Không, nàng đã bước ra khỏi chốn này, và trước khi đặt chân lên xe, nàng còn ngoái đầu lại nhìn tôi. Nhìn vào mắt nàng tôi hiểu rằng có lẽ sẽ chẳng bao giờ nàng gọi điện, viết thư hay nhắn tin cho tôi nữa. Đơn giản là nàng đã quyết như vậy. Còn tôi, thay vì chạy theo nàng để cầm lấy tay nàng và hôn lên đôi bàn tay ấy, thay vì thổn thức trên bờ vai nàng nhằm vớt vát lại những gì sắp mất thì tôi lại ngồi đực ra và mỉm cười. Lúc này, chẳng hiểu vì sao tôi có cảm giác mình oai thật. Một gã đàn ông đã để tuột mất cơ hội duy nhất được kéo lên từ hố rác và ngồi rầu rĩ ở cái xó chó ỉa này để thổi bong bóng và bóp trán. Bạn có thấy như vậy không?

---

1 Francisco Goya: Họa sĩ nổi tiếng người Tây Ban Nha. Dù không được tiếp xúc với hội họa từ nhỏ và chỉ được làm quen với cây cọ qua sự chỉ bảo của một họa sĩ nghiệp dư khi lên 14 tuổi, nhưng Goya đã miệt mài sáng tác và được giới nghệ thuật tặng biệt danh Cha đẻ của hội họa hiện đại.

Khoảng mười phút trôi qua, dường như tôi bắt đầu hiểu trọn vẹn sự khủng khiếp của tất cả những gì vừa xảy ra. Tôi lấy hai tay ôm mặt, người run lên vì ý thức tình trạng lúc này của mình. Tôi diễn cái trò hề này để làm gì? Cái trò nói nhăng cuội với nàng về sex hay heroin, nhạo báng nàng hay nói những điều thô bỉ, tục tĩu? Việc gì mà tôi lại phải thượng cẳng chân hạ cẳng tay với cái gã lại cái kia? Hà có gì mà lại phải đi nói những lời xấu xa tồi tệ về những điều tốt đẹp? Tung hô tất cả từ chân lên đầu để rồi một lần nữa đóng vai anh hùng thời đại Pechorin trước công chúng với huyết quản đang vỡ tung ra trong cánh mũi? Thưa các ngài, tôi là cái loài súc vật gì đây...

Uớc gì cả cái quán Satre này bị nhấn chìm dưới nước, và đương nhiên cả tôi cũng sẽ chìm theo. Một thằng ngu không biết còn phải sợ hãi tình cảm thật của mình đến mức nào nữa? Mày đang sẵn sàng quất vào mặt mày, làm tổn thương người đang cố gắng LẮNG NGHE MÀY và phạm lỗi chỉ vì đã sơ ý gọi ra trong con người mày điều gì đó, cái thứ bản thú tồi tệ mà mày đã tích góp bao nhiêu năm nay cho đến tận bây giờ. Ồ, đúng rồi, mày đang quen với cái kiểu nhạo báng những kẻ ngớ ngẩn gọi nhớ đến các nhân vật trong các vở “opera xà phòng”, châm chọc đám bạn bè vô tích sự của mình đang suốt ngày tốn mất lên vì đám cave vũ trường bằng những câu đại loại như “Thế nào, giống như các cặp tình nhân sinh viên thường lui tới

hồ Patriasie, có lẽ các bạn nên mang theo rượu vodka và ly cốc nhựa". Việc gì mà mày lại dừng xe và nhìn chòng chọc các cặp tình nhân quanh hồ hàng tiếng đồng hồ liền? Đây là những nhân vật yêu thích – đối tượng chiêm chọc của mày đấy! Mà mày đang muốn thế cơ mà, đúng không? Mày chỉ sợ phải thú nhận điều này với bản thân và chỉ muốn chạy vào đám đông vũ trường để rồi lặn ngụp trong làn sóng say mê và dâm đang nguy tạo quen thuộc của mình. Ở đó mày sẽ có cảm giác mình giống như một con cá. Đó chính là môi trường của mày, là vực thẳm của rượu mạnh và hóa chất. Còn khi mày rơi vào môi trường nước sạch sẽ lạ lẫm, mày sẽ phải cố mà tìm những độc tố, gốc cây cong queo và những trò chơi khăm. Còn nếu không tìm thấy, mày sẽ rất lo lắng đấy và sẽ bơi giật ngược lại. Hãy xem xem, khi mày ngoi được lên bờ thì chẳng có con sóng nào có thể kéo giật mày trở lại. Còn cái đám bạn trai – bạn gái của mày đương nhiên chẳng phải là cá heo và sẽ chẳng dùng mũi kéo mày xuống nước. Mũi của chúng, chắc mày đã biết, được sinh ra là để dùng cho việc khác. Và như vậy, mày sẽ chết ngạt bằng chính những luồng hơi đầy chất độc của mình.

- Xin lỗi, ông ổn chứ? – gã bồi bàn kéo tôi ra khỏi dòng suy nghĩ.

- Ô không, cảm ơn, – tôi uốn thẳng người ra, – tính tiền giùm đi.

Tôi trả tiền và bước ra khỏi quán Satre. Ngoài phố đang có mưa. Tôi giống như con đà điểu rút đầu rút cổ và vung về bước qua vũng nước. Tôi chẳng còn điều thuốc lá nào và loay hoay tìm giải pháp khác: quay trở lại nhà hàng mua gói thuốc hay tiếp tục lội bộ ra bến tàu điện ngầm? Cho rằng tốt nhất là nên để đầu óc mình thông thoáng một chút, cho dù là phải dầm mình dưới mưa, tôi rảo bước ra phía đại lộ Chistoprudu, chỗ cắt với phố Lubianka. Tôi cảm thấy sao mà hổ thẹn đến thế. Tôi là một kẻ mâu thuẫn với bản thân mình và đê tiện vì cái cơn điên loạn này – đến nỗi đang sẵn sàng tự nhấn chìm mình trong cái hồ nước này nhưng lại sợ rằng mình không thể chìm xuống được.

Ngó nhìn một dãy các kios sáng đèn, tôi dừng lại tại một quán nọ. Bước vào quán, tôi hỏi mua một gói thuốc lá Kent, nghĩ một lát, rồi gọi thêm một chai vodka Gzenka. Cô nàng bán quán hỏi đi hỏi lại mấy lần rồi đề nghị tôi lấy loại Russky Standar. Có lẽ cô nàng cho rằng, cái vẻ ngoài sành điệu của tôi không tương xứng với việc thưởng thức loại vodka mặt hạng nên mới đề nghị tôi lấy loại sang hơn. Nhưng tôi vẫn khẳng khái đòi loại Gzenka.

Nhận bao thuốc cùng chai rượu xong, tôi bước ra khỏi kiốt. Vừa châm thuốc hút, tôi vừa quan sát chai vodka và không rõ vì sao mình lại bỏ tiền ra mua nó. Nhưng rồi cuối cùng thì tôi cũng đút chai rượu sâu vào túi áo khoác.

Vừa đi vừa hút thuốc, rồi tôi mở chai vodka và tu ừng ực. Vì không quen uống vodka (đã năm năm nay tôi không uống loại rượu này), tôi nhăn mặt, ho sặc sụa và cảm thấy cổ họng mình thắt lại. Bụng dạ có vẻ ấm lên và có gì đó ổn hơn. Và chẳng hiểu sao cái từ đó lại bật ra trong đầu tôi lúc này.

Tôi tiếp tục rảo bước trên đường vòng xoay Đại lộ, vừa đi vừa nốc vodka và dần dần tìm lại được tâm trạng gần đỡ bức bối của mình. Xung quanh tôi là khung cảnh của một buổi sáng Moskva tuyệt đẹp. Tôi thêm có được một tâm hồn trong sáng trong một cái sơ mi sạch và thơm mùi nước hoa. Tôi cũng đang rất muốn được làm một việc tốt bất chợt nào đó cho một ai đó, thậm chí là cho một người lạ hươ lạ hoắc. Tôi cảm thấy tâm hồn mình đang phơi phới, tinh thần tôi đang tốt đến mức muốn xây dựng các nhà máy, công xưởng.

Đột nhiên, tôi nhìn thấy hai gã vô gia cư tuổi chừng năm mươi đang ngồi trong một kios nọ. Họ trải đồ nhậu ra trên mảnh giấy báo và loay hoay chấm mút. Một trong hai gã đang hút thuốc. Tôi bước đến gần họ và nói một thôi một mạch:

- Các anh giai, ta cùng uống vodka nhé?

- Mà sao thế, hả đồ con lừa? – gã đang hút thuốc trả lời, ném cho tôi ánh nhìn và đột ngột thụi tôi tới tấp.

Tôi gập người lại và nhận một cú đánh mạnh vào đầu. Lần này thì tôi ngã ngửa người, tay choãi ra. Thứ cuối cùng

mà tôi còn nhớ là chiếc ủng công nhân của một trong hai gã kèm câu nói:

- Kolia, rượu của nó chảy ra kia, nhặt cái chai lên...

Tôi tỉnh lại trong chiếc xe Ziguli đời số sáu của cảnh sát. Tôi nằm ngửa ở băng ghế phía sau, bên cạnh tôi là người lái xe mặc quân phục, còn phía bên phải tôi, ngay cạnh chiếc xe là hai côm đang đứng nói chuyện gì đó với nhau.

- Ô, hình như khách hàng tỉnh giấc rồi, – một trong hai côm nói. Còn tôi cũng đã bắt đầu tỉnh táo và đang cố nhớ lại mọi việc vừa diễn ra.

Hồi tưởng lại mấy giờ đồng hồ vừa qua, tôi biết rõ là mình đã rời Satre và đi bộ ra đại lộ Chistoprudnui với một tâm hồn trống rỗng. Nhưng, nhớ lại cái vụ xảy ra cách đây không lâu, tôi có cảm giác lưng mình uớt sũng. Tôi cố động đậy hai tay và phát hiện ra rằng lần này mình chưa bị còng. Sau đó tôi quay đầu lại và nhìn thấy hai gã vô gia cư ở băng ghế sau. Trí nhớ hồi phục. Lưng tôi đang dần khô trở lại.

- Mọi chuyện ổn rồi chứ? – một côm hỏi. – Anh có thể ra khỏi xe được phải không?

- Được, – tôi trả lời và bò ra khỏi xe một cách nhẹ nhàng. “Hãi như chó khiếp pháo” ấy là tình cảnh của tôi lúc này.

- Như vậy, – anh ta tiếp tục – anh sẽ viết đơn chứ?

- Thế có cần viết không? – tôi hỏi.

- Anh kiểm tra lại xem có mất gì không, bị thương tích ra sao. Bề ngoài thì tôi không thấy có gì nghiêm trọng. Nói chung là hãy kiểm tra lại túi quần áo.

Việc đầu tiên là tôi lục tìm chiếc đồng hồ. Khi thấy chiếc đồng hồ Breitling for Bentley đang nằm nguyên trên cổ tay, tôi hiểu rằng mọi thứ còn lại chỉ là vật vãnh. Tôi mở ví và tìm thẻ tín dụng cùng tiền bạc, đồng tiền rúp tương đương hai trăm đôla (chính xác là bao nhiêu thì tôi chẳng thể nhớ được) và khai rằng tôi chẳng mất gì. Sau đó tôi sờ lên mặt mình, sờ mũi và ngắm nghía lòng bàn tay. Không có máu me gì hết.

- Thế nào? Có lẽ chẳng cần viết đơn phải không? – cóm hỏi với giọng đầy hy vọng.

- Mà này, tôi còn có chai vodka nữa, nó đâu rồi – chẳng hiểu sao tôi lại hỏi vậy.

- Anh cho rồi còn gì, – cóm thứ hai này giờ im lặng, chêm vào.

- Ồ không, tôi nói vậy thôi chứ không có ý gì đâu. Các anh cứ dùng tự nhiên.

Cóm thứ hai châm thuốc hút, và trong cái khoảnh khắc gương mặt gã được chiếu sáng bởi ánh sáng từ chiếc bật lửa, tôi nhận ra đó chính là Pasa – một trong ba gã cóm tuần trước đã tiếp nhận tôi vì thứ bột trắng trong phong bì.

- Ôi, – tôi thốt lên, – người ta đã chuyển anh đi làm nhiệm

vụ mới hả? Anh không còn làm việc tại Ủy ban kiểm soát ma túy nữa hay sao?

- Có lẽ anh nhầm tôi với ai rồi đấy. – Gã nói với giọng giận dữ. – Ta quen nhau sao?

Nhưng tôi không thể nhầm được. Trí nhớ của tôi rất tốt. Và có lẽ gã cũng đã nhớ ra tôi. Tôi ngộ ra và nói:

- Vâng, xin lỗi, có lẽ là tôi nhầm.

- Thế nào, vụ đụng độ đã dàn xếp xong chưa? – Cóm thứ nhất hỏi tôi. – Chia tay thôi nhé?

- Được thôi, OK. Tôi chỉ muốn tản cho cái thằng cha kia một trận nên thân – tôi nói và cảm thấy mình đang căng đầy sức mạnh.

- Thôi, việc này là tự quyền xét xử. Tôi lưu manh mạnh động, – cóm nói với giọng giáo huấn.

- Thế hả? Tiếc thật. Các anh cho tôi đi quá giang về nhà với được không? – Cuối cùng tôi đề nghị.

- Anh có nhầm chúng tôi với taxi không đấy? – Pasa hỏi.

- Quỷ quái gì thế? Nhà tôi ngay cạnh đấy, cuối đại lộ Hòa Bình, mà tôi trả tiền cho các anh cơ mà.

- Đây, công dân kia, anh nói nghe hay đấy nhỉ? – gã tiếp tục.

- Thôi được, – tôi ngoan ngoãn gật đầu, – thế thì tôi đi đây, được chưa?

- Được, anh được tự do, đi đi, – cóm thứ nhất nói.

Tôi quay đầu và nhanh chóng rời bước. Sau đó, có điều gì đó như muốn mách bảo tôi rằng hành động của tôi lúc này dường như là không được phải phép lắm. Tôi rút ví, dành lại 500 rúp để taxi, rồi rút hết chỗ tiền còn lại trong ví rồi quay trở lại chỗ hai gã cảnh sát.

- Chuyện gì vậy? – Gã tài xế hỏi tôi qua lớp cửa kính đang mở. Hình như gã đang chuẩn bị rồ máy phóng xe đi.

- Tôi cần gặp ông sếp ban nãy của anh, – tôi đáp.

Cóm thứ nhất chui ra khỏi xe. Tôi bước đến gần và chìa tiền. Gã hết nhìn tôi với vẻ không hiểu chuyện gì rồi lại nhìn sang xấp tiền.

- Cầm lấy, cái này biểu anh, – tôi nói.

Gã cầm tiền với vẻ cẩn thận đặc biệt và đút vội vào túi quần.

- Cảm ơn các ông anh giai, – tôi nói.

Và có lẽ đây là lần đầu tiên trong đời tôi không cảm thấy sự bỉ ổi, dè tiện trong cái từ “các ông anh giai”.

Vũ trường

*Không quan trọng bạn là da đen hay da trắng
Là đàn ông hay đàn bà
Chỉ cần nhạc nổi lên thôi là đời bạn sang trang mới
Bạn là siêu sao rồi
Đúng thế, bạn biết rõ điều này mà
Hãy đến Vogue đi
Hãy để cơ thể bạn uốn theo điệu nhạc
Hey hey hey
Hãy đến Vogue đi
Hãy để cơ thể bạn trôi theo dòng chảy
Bạn biết bạn có thể làm như vậy cơ mà
Madonna. "Vogue"*

Tỉnh dậy lúc tám rưỡi sáng với cái đầu nóng như nung và cảm giác buồn nôn trong cổ họng. Và công việc đầu tiên mà tôi làm là gọi điện thoại đến công ty thông báo mình bệnh. Tôi nằm khênh ra giường, chui vào chăn định ngủ tiếp nhưng điện thoại di động cứ réo liên hồi, là giọng các cô gái, đám đồng nghiệp và thậm chí là các khách hàng.

Tôi cứ nằm như vậy trong hai giờ đồng hồ liền, lúc ngủ, lúc thức. 11 giờ kém 10 phút, Vadim gọi điện thoại:

- Xin chào đối tác!

- Chào.

- Cậu đang ngủ hả?

- Ừ, đang cố, nhưng không ai để yên cho.

- Vậy thì ngủ đi, ông bạn, ngủ đi. Cậu cần ngủ đủ giấc trước khi cửa hàng được khai trương.

- OK, tớ đang cố. Cậu đã bay về rồi à?

- Ừ. Vừa đến nơi. Hai giờ ta đến quán chứ? Chiều qua tớ đã gọi điện cho Misa, thỏa thuận sẽ gặp nhau trong giờ ăn trưa.

- OK. Sẽ gặp nhau, dĩ nhiên.

- Ừ mà cậu nói đi, có gì lo lắng hả?

- Ôi giờì,...buồn ngủ thôi. Đêm qua mệt quá.

- Gặp nhau, tớ sẽ kể cho cậu nghe về cái đêm của tớ thế nào. Thôi, ngủ tiếp đi, hẹn gặp lúc hai giờ. Tớ đi về nhà thay đồ đã.

- Ừ, thế đã.

Và cứ theo cái giọng của Vadim thì có thể hiểu rằng, hắn đang nóng lòng muốn được nhanh chóng bước chân vào cái vũ trường CỦA MÌNH. Ngày hôm nay, vũ trường này sẽ được khai trương và nó bất ngờ biến chúng tôi thành những kẻ nổi danh, đồng thời, thật tình mà nói, tôi cảm thấy khó khăn sao đó để gọi cái vũ trường này là nơi chốn của mình. Tôi cứ nằm thượt trên giường như vậy khoảng chừng bốn

mười phút nữa, tắt điện thoại di động, sau đó vào nhà tắm, cẩn thận ngắm nghía khuôn mặt mình trong gương, cố tìm dấu vết của cuộc đụng độ chiều qua với đám giang hồ tứ cố vô thân, nhưng tình không tìm ra bất cứ một dấu vết nào cả. Thật ngạc nhiên, trong gương là một khuôn mặt rảnh rỗi, bằng chứng của sức khỏe, phải vậy không?

Muội hai rưỡi trưa, tôi ngồi uống cà phê và đốt thuốc lá trong gian bếp nhà mình. Tôi hoàn toàn chẳng muốn đi đâu vào cái giờ này nữa cả. Tôi cảm thấy uể oải, đứng đưng với tất thấy những gì đang diễn ra xung quanh. Và bỗng nhiên lúc này tôi lại thêm được ngủ. Vậy nhưng, tôi lại nốc hết chỗ cà phê còn lại và buộc mình phải đi thay quần áo.

Chúng tôi đến phố Miasnhitskaya gần như là cùng một lúc. Vadim bước ra khỏi xe với khuôn mặt u ám, xám xịt, bắt tay tôi và chỉ tay lên phía trên đầu tôi.

- Gì vậy, ông bạn?

- Tắm biển. Tắm biển đâu? Họ đã không treo biển lên. Cậu biết không, tớ đã gọi cho bọn họ bốn lần trong sáng nay, nhưng đều không liên lạc được. Ở đó họ bắt được sóng di động chứ nhỉ? Cậu nhớ không? Theo tớ thì hình như ở đó có vấn đề với mạng điện thoại. À, đúng rồi, tớ nhớ ra rồi, rằng tớ đã không thể gọi điện thoại được, ở đó là cái tầng hầm mà. – Vadim mất bình tĩnh, và tôi cũng bắt đầu mất bình tĩnh giống như hắn.

- Nghe này, – tôi nói, – đoán làm khổ gì nữa. Bây giờ ta ghé đến đó và làm sáng tỏ mọi chuyện. Hoặc là điện thoại bị treo, hoặc là đường truyền ở đó rất kém.

- Ủ, ừ. Điện thoại rất kém – Vadim vừa lau bầu nhắc lại giọng ngái ngủ vừa đi về phía vũ trường. – Cậu biết đấy, – hắt đột ngột ngừng lại, – cái này đúng là không tốt tí nào đối với việc kinh doanh. Đường dây liên lạc tôi sẽ khiến khách hàng khó chịu. Có lẽ cần phải lắp một máy tiếp phát bổ sung ở chỗ đó, cậu thấy sao?

- Ủ, tớ cũng nghĩ là cần phải như vậy. Khi không có điện thoại, đúng là dở hơi.

- Vậy tại sao bọn họ lại không cho treo tám biển lên nhỉ? Từ giờ đến chiều chẳng còn bao nhiêu thời gian đâu. Chả hiểu họ nghĩ gì nữa?

- Có thể họ sẽ làm xong trong những phút cuối cùng trước giờ khai trương. Cậu sao thế, chả lẽ cậu không biết cái đám tổ chức chương trình này làm như thế nào à? Đã đến giờ khai trương, nhưng ly cốc thì lại chẳng mang tới. Cứ uống bằng cái đĩa lót chén ấy. Rồi lại chả khen nức nở là uống thế mới tuyệt, mới hay, thử xem tớ nói đúng không. Mà cũng có thể bọn họ muốn cái vũ trường này không cần treo bảng cũng chưa chừng. Kiểu như “hữu xạ tự nhiên hương” ấy, ai quen thì đến, khỏi cần treo bảng.

- Ừm,... rất có thể đấy, – Vadim cười ngờ vực.

Chúng tôi bước đến cánh cửa vẫn còn được bao bọc bởi lớp bao nilon nhựa, kéo ra và thấy rằng, cửa đã khóa.

- Mẹ nó chứ... – Vadim lâu bầu, – thế này là thế quái nào? Chẳng nghe thấy tiếng động nào... Im thin thít, hiểu không? – Vadim nói, tai áp sát vào cánh cửa.

- Phía bên trong thì tuyệt đấy. Misa nói là hàng xóm xung quanh sẽ chẳng nghe thấy tiếng nhạc từ trong quán đâu.

- Hàng xóm nào? Đây là tòa nhà hành chính, cậu nói cái gì thế? – Vadim bực tức hỏi vặn lại.

- Ừ, nghĩa là tòa nhà hành chính này sẽ không nghe thấy tiếng nhạc bên trong quán, – tôi nhún vai.

- Nghe này, ở đây có cửa hậu không nhỉ? Nói chung là cửa dự phòng ấy?

- Chắc chắn là phải có. Có lẽ có rồi đấy. Ra chỗ cửa vòm cuốn, phía sân xem sao.

Chúng tôi tới chỗ cửa vòm cuốn, Vadim bấm điện thoại, áp vào tai và nói thì thào:

- Không hiểu. Tớ hoàn toàn không hiểu gì cả. Tớ đã gọi cho bọn họ từ dưới Piter mà. Đã nói về chuyện bố trí các tài liệu quảng cáo.

Hắn cứ liên tục khạc nhổ dưới chân mình. Lúc này dễ nhận ra là hắn đang bực bội lắm, và tôi cũng bắt đầu khó chịu như hắn. Cả hai chúng tôi vừa đi, vừa hy vọng rằng sẽ tìm ra cánh cửa hậu quái quỷ này, để mở ra và nghe thấy tiếng

búa hay âm thanh điều chỉnh nhạc. Rồi hy vọng, chúng tôi sẽ gặp Xasa cùng Misa và nói với họ “Ê, đồ ngốc, vì sao cho đến giờ các anh vẫn không treo tấm biển lên và cũng không trả lời điện thoại của chúng tôi? Các anh tin rằng chúng tôi khai trương vũ trường ngày hôm nay à?” Cả Xasa lẫn Misa một lần nữa nhìn chúng tôi bằng ánh mắt ngạc nhiên, cứ như thể chúng tôi là lũ trẻ con bệnh hoạn rồi nói với chúng tôi những lời đại loại như “làm việc đi, đừng quấy rầy”. Cũng có thể, cả hai gã chết tiệt này đã thay số di động và quên báo cho chúng tôi biết. Đúng là những kẻ chẳng hề thiện chí chút nào, mà chúng tôi lại đâm đầu vào bọ họ chỉ vì những điều vô lương ấy. Nhưng càng tiến gần đến cổng vòm, tôi lại càng có cảm giác rằng, mọi thứ còn tồi tệ hơn những gì mà chúng tôi nghĩ, cho dù chúng tôi không thể biết được không lẽ nó còn tồi tệ tới mức nào?

Chúng tôi bước ra sân và nhìn thấy dọc tường có ba cái cửa. Một là cửa phụ. Cửa thứ hai làm bằng sắt với những chú dãn trên đó đủ để hiểu rằng, phía sau nó có nguồn điện “nguy hiểm, chết người”, còn cánh cửa thứ ba thì có dấu vết vừa mới mở. Vadim lấy tay kéo cửa. Ban đầu bằng một tay, sau đó là cả hai. Sau đó lấy tay gõ cửa, chân đá, lại giật mạnh, và rồi nó cũng mở ra. Trong sân có hai công nhân mặc đồng phục màu cam đang chuyển cuộn dây dẫn. Vadim đến gần họ và nói:

- Chào! Các anh làm việc ở đây lâu chưa? Làm ơn cho hỏi tí, các hạng mục công việc nào trong tầng hầm có cửa phía

mặt phố này đang được thực hiện? Công nhân làm hay là máy móc? Các anh có để ý không?

Hai công nhân đưa mắt nhìn nhau, sau đó một người nói nhỏ:

- Chúng tôi chẳng thấy gì cả.

- Hừ, không thấy, – Vadim thì thầm, – mẹ kiếp, mù hết chắc.

Đúng lúc này, dưới cổng vòm xuất hiện một phụ nữ với chiếc làn nội trợ. Chị ta nghe thấy câu hỏi của Vadim nên chị ta tiến đến và nói:

- Đây chàng trai, anh đang thắc mắc về tầng hầm này phải không?

Vadim quay sang người đàn bà đáp với ánh mắt bốc đồng:

- Vâng, vâng, tầng hầm.

- Cả đêm qua, bọn họ làm âm ỉ ở đây đấy, cả khu này không ngủ nổi. Họ vận chuyển gỗ dán, quăng ném uỳnh uỳnh, cả đồ gỗ nữa. Còn hôm nay thì lại có vẻ yên ắng. Có lẽ bọn họ đã rời khỏi đây rồi hoặc sẽ quay lại vào thứ hai. Nhưng chuyện hôm qua thì chính xác như vậy đấy.

- Cảm ơn... – Vadim nói với giọng hoang mang rồi quay trở lại phía cổng vòm.

Tôi vẫn cứ lấy tay giữ cánh cửa và thấy là nó đang đóng kín như bung, rồi thò tay vào túi quần lấy lon coca ra, mở nắp, tu một hơi ừng ực và chuyển sang hút thuốc.

Tôi không còn thấy lẩn tẩn gì nữa về các vấn đề liên quan đến việc kinh doanh vũ trường của mình. Đùng vào, nguy hiểm chết người.

Ngoài phố, Vadim đang bắt đầu dùng cả tay và chân đập cửa, thỉnh thoảng sao lãng bởi chuyện làm sao gọi được điện thoại cho Xasha và Misa, rồi lại quyết tâm đập cửa cho tới khi có người trả lời mới thôi, sau đó buông tay, hút thuốc và ngồi chồm hổm cạnh cánh cửa. Hấn vỗ vỗ cái gì đó. Tôi để ý thấy có một chiếc xe Gazel với biển hiệu của hãng bia nào đó đang đỗ cách cánh cửa không xa. Đóng sập cửa xe, người tài xế khoảng chừng bốn mươi tuổi với điều thuốc chưa châm lửa trong tay tiến về phía chúng tôi. Đến gần, anh ta cất tiếng chào và vui vẻ liến thoắng:

- Các bạn đến vũ trường hả?

- Phải.

- Thế các bạn có biết là khi nào thì cái vũ trường này khai trương không?

- Chúng tôi cũng đang nóng lòng muốn biết đây.

- À. Tôi mang các tài liệu quảng cáo đến đây, cả máy rút bia nữa. Ôi giời, đứng đây đã cả tiếng đồng hồ rồi mà chẳng biết là phải làm những gì? Hôm nay đã là thứ sáu, còn phải thu xếp để về nhà nghỉ ngoại ô nữa, vậy mà việc thế này đây. Nếu như phải đợi đến buổi chiều thì có lẽ tôi sẽ phải bay mất, chứ cái kiểu tắc đường trên phố Iaroslav mà đi xe hơi thì chắc phải đến sáng hôm sau mới tới được nơi.

- Ông anh, cứ đi đi, chứ cái kiểu này chắc bọn họ hôm nay không đến đâu.

- Anh nghĩ vậy à?

- Tôi tin chắc, ông anh ạ. Đơn giản là tôi tin như vậy.

- Thế thì phải làm theo lời cậu thôi. Cảm ơn vì đã khuyên.

Anh tài xế cẩn thận nhét điều thuốc lá chưa châm vào gói, đảo đi đảo lại rồi lôi chiếc điện thoại di động ra, hình như là gọi về văn phòng. Tôi nghe loáng thoáng những câu lầm bầm “Mẹ kiếp, ở văn phòng chẳng bao giờ sắp xếp được việc gì cho nó ra hồn” “Chính xác, ông bạn, chính xác, – tôi nghĩ, – nếu ông biết được là ở văn phòng chúng nó có những kế hoạch gì...”

Vadim đang mệt lả. Hắn đứng dậy, dựa vào tường, nhìn chúng tôi mà cứ như là đang nhìn đâu đâu. Điều thuốc lá trong tay trái buông thõng đã cháy đến gần cuống đầu lọc và đang có dấu hiệu muốn làm bỏng tay hắn. Khi chiếc xe rồ chạy, Vadim chợt tươi tỉnh trở lại và hỏi khế:

- Thằng nào đấy?

- Đại diện của các cổ đông thiểu số khác.

- Ai, ai?

- Ừm, gã tài xế của hãng bia nào đó ấy mà. Theo như tớ nghĩ thì cái đám Misa này không chỉ lừa ta “mua cổ phần” đâu. Mẹ kiếp.

- Đồ chó... – Vadim lại ngồi thụp xuống chồm hồm và tì cằm vào khuỷu tay. Điều thuốc lá rơi xuống mặt nhựa đường.

- Yên nào, cụ khốt. Bây giờ cần xác định rằng, chúng nó rời khỏi đây vào thời điểm nào, ai là người nhìn thấy chúng lần cuối cùng. Có thể, chúng nó đang ở trong thành phố và chúng ta cần phải biết giải quyết vấn đề như thế nào. Có khả năng, bọn chúng gặp rắc rối gì đó với chuyện giấy phép, hoặc là rắc rối với quan chức chính quyền hay đại loại là như vậy, mặc dù phương án sau cùng nghe có vẻ ít khả thi. Tớ tin rằng, đơn giản là bọn chúng đã bỏ ta và cao chạy xa bay.

- Tớ không biết phải làm gì bây giờ...

- Ông bạn, đừng nản lòng! Cuộc sống không dừng lại ở đây đâu, đúng không? Chúng ta cần phải thử gọi điện cho đám người quen, thu thập bất cứ nguồn thông tin nào, biết đâu lại lần ra được vấn đề. Tớ phải nghĩ ra cái gì đó mới được, ông bạn khốt ạ, nhất định phải nghĩ. Và nếu như không được gì thì cũng phải đi và đơn giản là nốc cho say mềm. Hoặc đi chơi gái cho đã. Như ở Piter ấy, được không? Tốt nhất là đi kiếm gái về. Loại cao cấp. Ta sẽ nốc rượu và chơi đủ kiểu với đám ấy nhé? Một bữa yến tiệc trong cái thời dịch hạch. Lần cuối cùng cậu đi chơi gái là lúc nào?

Tôi ngồi chồm hổm bên cạnh, quàng tay ôm vai Vadim và cố tìm cách kéo hắn quay trở về với thực tại, bằng cái giọng vui vẻ để huyền thuyên với hắn đủ thứ chuyện ngớ ngẩn trên đời, cho dù tôi chẳng mấy may thấy buồn cười chút nào, hơn thế nữa, trong cổ họng cứ như có một cục gì đó chặn ngang khiến tôi chỉ muốn khóc vì bức bối và khó

chịu. Tuy nhiên, tôi hiểu rằng, một trong hai chúng tôi cần phải lạc quan, để không bị rơi vào tình trạng ủ rũ, chán nản. Ai đó cần phải nối mạch hộp sọ mình và nối mạch luôn cả hai chúng tôi vào mạng chăng?

- Ôi nhưng mà cậu chẳng nghĩ ra được điều gì đâu – Vadim nói, hất tay tôi và đứng dậy. – CẬU SẼ CHẲNG NGHĨ RA ĐƯỢC ĐIỀU GÌ ĐÂU, HIỂU CHƯA?

- Vì sao cơ chứ? – Tôi cố tỏ ra bình thản và lạc quan. – Bây giờ ta cần phải ngồi lại cùng nhau và cùng nghĩ ra cái gì đó.

- Tớ với cậu không ngồi được cùng nhau bây giờ, – Vadim bắt đầu to tiếng với tôi, – không ngồi được cùng cậu, hiểu chưa? Bởi vì chúng ta đã bị chơi khăm một vố, cậu đã hiểu chưa? Và chẳng có một ai nghĩ được điều gì tử tế cả. Cái đám du côn người quen của cậu đã nghĩ hộ hết rồi. Hà hà, cái đám chó chết ấy nghĩ hộ cả một hệ thống bài bản. Mẹ kiếp, cái lũ người quen chết giấm của cậu đang lẫn lộn chúng ta với cái thứ chó chết nào đây.

- Chúng nó không chỉ là người quen của tớ, mà còn là của cậu, Vadim. Hay là cậu với Misa không đến nơi thi công xây dựng? Hay là người ta không trình cậu xem bản vẽ thiết kế? Hay là nói chung cậu không có mặt ở đó, hả?

- Có chứ. Nhưng thật đáng tiếc. Thật sự là đáng tiếc, mẹ kiếp. Luôn luôn có mặt cùng với cậu. Và chúng ta đã từng cùng nhau vạch kế hoạch, bàn bạc, suy nghĩ, còn bây giờ thì đúng là số cút thật. Mà chẳng biết phải xoay xở thế nào.

- Vì sao cậu lại nghĩ như vậy, Vadim? Không muốn thử ngồi xuống, bình tĩnh lại, uống chút nước suối, nhấm nháp chút bánh quy và cùng tớ tìm cách giải quyết vấn đề sao?

- Tớ chẳng muốn thử với chả thách gì cả. Tớ biết tổng mọi việc rồi, còn cậu thì bình chân như vại ấy, đúng không? Đối với cậu thì mọi thứ là cút đái cả, đúng không? Tớ biết tổng rằng, bây giờ cùng ngồi xuống, cậu sẽ nốc cho say mềm, sau một tiếng đồng hồ nữa thì quên hết mọi thứ trên đời và rồi lại mò đi kiếm gái. Vì đối với cậu, mọi thứ là cút đái cả, phải không? Đối với cậu, điều quan trọng không phải là cuộc sống, mà là sàn vũ trường thâm đêm suốt sáng, đúng không? Cậu nhìn tất cả mọi thứ giống thuở 17 tuổi, nghĩ rằng mình là sinh viên trẻ đầy triển vọng. Cậu không có khái niệm về trách nhiệm, cậu chỉ cần tiền để... như cái kiểu mà cậu vẫn luôn bẻm mép, rằng “để có được sự thỏa mãn tuyệt hảo” đúng không? Cậu chẳng cần biết mất bao nhiêu – năm mươi hay 50 nghìn đôla và phỉ nhổ vào những gì thuộc về tương lai. Cậu không gia đình, không con cái. Cậu đâu có quen với khái niệm trách nhiệm hả? Còn tớ thì có, ví dụ thế. Và tớ cũng chẳng quan tâm, điều gì sẽ xảy ra với tớ hay với bất cứ ai ngày mai.

- Thế cậu muốn đưa vợ vào đây làm hay sao? – Tôi đùa với nét mặt ngây thơ và húp mấy ngụm nước trong lon rồi nói tiếp – Hay là muốn đưa con cái vào đây?

- Cái gì? – Vadim nghiêng rằng. – Cậu nói cái gì? Mẹ kiếp, nói gì mà ngu thế? Cậu là thằng ngu toàn diện, hiểu không?

Đồ bệnh down, mẹ kiếp! Tớ chẳng thấy buồn cười một chút nào, cậu đúng là đồ chó chết!!! – Vadim gào to như thể cho cả làng nghe thấy giọng hấn.

Cuối cùng thì tôi cũng chẳng thể nào bình tĩnh được nữa. Hệ thần kinh tồi tệ của tôi bị kích thích bởi những lời lẽ khó chịu của Vadim cộng với chúng mất ngủ đã không còn bình thường được nữa, mặc dù, mới chiều hôm qua đây, tôi đã lên dây cót tinh thần cho mình. Và tôi cảm thấy bức bối, khó chịu đến nỗi có thể sẵn sàng thụi cho hấn mấy quả vào đầu Tuy nhiên, có một động lực vô hình nào đó, trong giây phút cuối cùng, đã kịp gìm cơn giận giữ của tôi lại và nhắc nhở tôi rằng, cái gã khùng điên này là bạn của tôi. Và tôi trở nên bình tĩnh trở lại. Tôi tiến đến sát gần Vadim, mặt đối mặt, giống hệt như những kẻ da đen vẫn từng làm như vậy trong các bộ phim hành động gangster – khoảng cách giữa hai bờ môi của chúng tôi có lẽ không hơn một chục centimet, và hét vào mặt hấn:

- Không buồn cười hả! Đừng có mà vội cười! Đồ khốn, mẹ kiếp! Đừng có mà đổ thêm dầu vào lửa, hiểu không? Mở to mắt ra mà nhìn, đồ khốn! Cái gì vậy? Tiền, hiểu không, tất cả chỉ là tiền. Đọc đi: TẤT CẢ CHỈ LÀ TIỀN! Nào, ngã lăn ra đất đi, cùng đánh nhau cho loạn thần kinh đi, vạch tĩnh mạch chích máu ra mà viết lên cánh cửa vũ trường chó chết này những dòng: “Các ông các bà ơi, vì sao lại gọi chúng tôi như vậy?” Và lúc đó, NGƯỜI sẽ trừng phạt chúng ta. Tớ đã nhìn thấy là người đã trừng trị cậu,

đã lấy đi mất cái trí khôn của cậu. Cậu là cái thằng chó chết, là thằng say tham lam, biết không? Thay vì phải làm điều gì đó để lạc quan hơn thì cậu lại trở thành cái thằng mắc bệnh hoang tưởng. Cậu ứng xử như một thằng khốn ấy, lẽ ra phải tẩy não đi thì lại vò tai bứt tóc trên đầu. Tớ thấy buồn cười đấy, buồn cười vô cùng! Tớ thà bỏ đi nốc rượu hoặc ngồi chế nhạo bản thân và đám bạn bè xung quanh còn hơn là ngồi cạnh một thằng như cậu để rồi nghe những lời than vãn não nề thế này. Tớ cười đây này, hiểu không, tớ buồn cười chết đi được: HA-HA-HA! Thú không, hả? Nói đi, thú không?

Tôi tiếp tục quát vào mặt Vadim, nước bọt bắn sang cả cằm hắn. Vadim lấy vạt áo lau đi, hất dùng cả hai tay đẩy ngực tôi rồi chạy ra xe. Hắn ngồi xuống, nổ máy, cài số và khi đi ngang qua tôi, hạ kính xuống để hét lại tôi:

- Cậu là cái đồ chó má! – Vadim khua tay lên. – Cậu ngu hoàn toàn rồi, nên đi chữa bệnh ngay. Đến bác sĩ ấy, hiểu chưa?

Hắn nâng kính lên và rồ máy phóng đi.

- Cậu đi thật hả? Chờ tí, tớ đi theo cậu đây, đi đâu vội thế? – Tôi hét lên rồi ném theo lon coca cola chưa uống hết.

Lon nước ngọt lăn xuống phần kính hậu, một phần nước trong lon đổ ra và sủi bọt lên mặt kính. Xe Vadim rẽ ngang và mất hút, còn tôi cứ đứng như vậy giữa đường một lúc lâu, giống như nhân vật trong phim tình cảm của đạo diễn

người Ý Felini, và hét toáng lên sau lưng Vadim, hai tay chụm lại làm loa:

- Cho tớ gửi lời hỏi thăm vợ con cậu nhé, thằng ngu! Hãy kể cho họ rằng cậu đã đốt tiền tiết kiệm của gia đình vào cái trò tham lam đê tiện này! Hãy nói cho vợ cậu biết là cái váy hiệu Missoni mà cô ấy mặc trong ngày sinh nhật của cậu chỉ là thứ giẻ rách! Chào nhé!

Sau đó, tôi bước ra phía cửa vũ trường và dùng chân đá hết sức vào cánh cửa. Rồi lại đá một lần nữa. Có tiếng gì đó nghe lạch xạch. Hoặc là cánh cửa, hoặc là đôi giày của tôi. Tôi bình tâm trở lại một chút và châm thuốc hút. Phía xa xa có một toán cảnh sát và bỗng nhiên có gì đó như muốn mách bảo tôi: “Tốt nhất là nên tránh đám này đi, ông khốn ạ. Tốt nhất là nên tránh đi...”

Tôi đến “Fabrique” vào lúc gần mười hai giờ đêm. Tôi đứng quan sát đám đông toàn các gái trẻ đang muốn nhanh chóng trở thành các bà cụ non và các cậu thanh niên mà phân nửa trong số đó là dân “xăng pha nhót”. Đám con gái đang túm tùm vuốt ve, nịnh hót gã soát vé, gọi gã bằng tên, cười hô hố hoặc ưỡn ẹo với gã. Còn đám thanh niên thì ngược lại, đứng tùm lại với vẻ phê thuốc hiện rõ trên mặt, ra vẻ bận bịu với những cuộc điện thoại di động và thỉnh thoảng quay lại phía gã soát vé nhắc tên ai đó mà cả bọn coi là quan

trọng. Còn gã soát vé đứng im như lính canh điện Kremlin, mặt vô cảm. Song, đối với đám dân chơi kia thì cái vẻ khó gần, kênh kiệu kia lại hấp dẫn họ. Thỉnh thoảng, gã soát vé lại trả lời đám thanh niên kia bằng những câu đại loại như “Cho phép...” hoặc “Anh/chị có thể hội viên không?”. Và khi một thanh niên động kinh nào đó lừ mắt vặn lại “Chúng tớ là bạn của anh này anh nọ, không biết à?” – thì gã lại vui vẻ đáp lại “Chúc ngủ ngon” hoặc quay sang cười tươi với đám con gái. Đường như có một vầng sáng toát ra từ đầu anh ta, cho dù cái thứ ánh sáng này trên thực tế được tạo ra từ tấm biển treo ở lối ra vào.

Đôi khi, gã cho phép các cô gái mà gã thấy thích mắt bước vào vũ trường. Và cũng chính vì thế mà cái đám gái bệnh hoạn khác lập tức rên rỉ và hướng mắt tập trung vào gã soát vé với ánh mắt hàm ơn hoặc xun xoe, nịnh nọt. Một ả tách đám đông bước ra và bắt đầu nói gì đó the the vào điện thoại di động. Có lẽ cô bạn thân của ả ta đã ở trong vũ trường, trong khi cô ta lại kẹt bên ngoài. Và thế là cô ta lại the the qua điện thoại:

- Thế hả? Không lẽ tao lại đứng đây một mình như con ngó ấy hả? Thế lúc nào thì hấn đến? Chắc chắn là hấn có thể hội viên chứ? Thế nhờ hấn không đến thì sao? Oksana, mày có thần kinh không đấy? Sao lại không biết, hở? Thử nói chuyện với ai đó xem họ có giúp được không? Không lẽ mày chẳng quen thằng nào giúp đưa tao vào à? Lúc nào thì mày

gọi lại đấy? Tao chỉ đứng đây vài chục phút thôi và sau đó thì biến đấy, hiểu chưa? Ừ... ừ, không biết số điện thoại của hấn đâu, hấn chẳng cho tao số điện thoại. Thế nhé, chào.

Sau đó, cô nàng chêm thêm từ “mẹ kiếp”, rút điều thuốc mỏng mảnh ra và hút một cách điệu nghệ. Nhìn bề ngoài thì cô nàng hấn chưa đến 22. Cứ như cái tình huống vừa xong là cả một tai họa lớn đối với cô ta trong mùa hè này.

Tôi quan sát màn kịch này rồi bước đến và hỏi:

- Chào em, có chuyện gì thế?

Cô nàng quay đầu sang tôi với gương mặt cau có khó chịu. Có lẽ cô nàng tưởng một thằng cha vợ chú vào nào đang định ve gái và đóng vai tay chơi đêm đây. Nhưng nhận ra là mình đã nhầm, cô nàng chớp chớp mi giả nai hết một diễn viên của nền công nghệ điện ảnh khiêu dâm lần đầu tiên đóng phim người lớn và đáp:

- Vâng... chúng em lạc nhau. Con bạn cầm mất thẻ hội viên của em, nó thì lại đang ở trong kia.

Sự trớ trêu của cô nàng đã khiến tôi cảm thấy buồn ối, nhưng tôi hiểu rằng, bản thân mình cũng chẳng lấy gì làm tử tế hơn, và tôi nói với cô:

- Đi thôi, em gái. Cái chốn này nếu thiếu em thì chẳng còn vui vẻ gì nữa cả.

Cô nàng có vẻ lúng túng một chút, sau đó lại hớn hỏ nắm chặt tay tôi và cả hai cứ thế bước vào vũ trường. Len chân qua đám đông, tôi chào gã soát vé, hấn vừa mở cửa vừa hỏi:

- Cô gái này đi cùng anh à?

- Ủ. Em gái mà.

- Dễ thương quá! – Gã soát vé cười hi hí.

- Ủ. Các em gái từ quê ra, – tôi cười to, rồi cả hai chúng tôi bước vào trong.

- Thế... anh đã đặt bàn trước rồi chứ? – cô gái hỏi và nhìn tôi với vẻ chân thành.

- Em tên là gì?

- Anhia, mà sao cơ?

- Ồ em, Anhia. Thôi đi tìm bạn gái của em đi và đừng bao giờ đưa thẻ hội viên của mình cho ai nhé. – Tôi nói với giọng mệt mỏi.

- Thế em đã hỏi gì đâu? – Anhia tròn xoe mắt.

- Có gì đâu, Anhia. Anh không có ý gì đâu. Đi ra chơi vui vẻ đi và đừng có chui vào lâu trong toilet đấy, nó làm hỏng da em đấy.

- À, thế người ta đổ cái gì trong đó hả anh ? – cô ta cười hô hố.

- Anna, – tôi nói với vẻ mặt nghiêm nghị như ông giáo trưởng khoa hay ông thầy hướng dẫn luận án, – em hút thuốc đấy hả? Cũng có thể em còn dùng cả hàng trắng nữa ấy chứ, đúng không?

Cô nàng vẫn cười hô hố và nói:

- Thế làm sao mà anh biết được? – cô nàng bĩu môi.

Tôi giờ quả đấm lên dọa đùa và nói:

- Tạm biệt.

Cô nàng đáp:

- Hẹn gặp lại anh! – Và thêm: – Cảm ơn vì đã đưa em vào.

Chúng tôi chia tay nhau để rồi chẳng bao giờ gặp lại nữa. Nói trắng ra là tôi cũng chẳng muốn gặp lại chút nào.

Tôi bước vào gian phòng, nơi có sàn nháy, và đụng phải một người quen ngay lối vào. Gã là Zenhia, giám đốc sáng tạo của một hãng quảng cáo lớn gì đó. Chúng tôi ôm nhau. Zenhia nói cái gì đó đại loại như “lâu lắm không gặp”, mặc dù tôi mới gặp gã vào tuần trước gì đó. Khi tôi đang chuẩn bị trả lời thì Zenhia hỏi:

- Ông bạn này, cái vũ trường mới kia có gì hay không vậy? Của Xasa và Misa hả? Mà ông cũng có cổ phần trong đó hả, tôi nghe đồn vậy. Hình như hôm nay khai trương hả?

Câu hỏi này của Zenhia hạ gục tôi hoàn toàn. Tôi chỉ muốn trả lời bằng một câu nào đó thật châm chọc, nhưng cũng kịp bình tĩnh lại và đáp:

- À, chuyển sang tuần tới rồi.

- À ra thế. Tôi sẽ ghé đấy thăm ông.

- Tốt. Tuần tới tôi sẽ gửi biếu ông chiếc thẻ hội viên.

- Sao trông ông mệt mỏi thế? Công việc nhiều quá hay sao? Việc khai trương nặng nề quá hả?

-Ừ, – tôi gật đầu. – Nay, tôi muốn mua một ít hàng trắng loại cao cấp. Có ai có món này không nhỉ?

- À, ở chỗ cạnh quán bar là đám người quen của tôi, bọn Mèo đấy. Ở đó có ống hút giống như đám bình dân hút thuốc lao ấy. Tới chỗ bọn tôi đi, nhé?

- Zenhia, xin lỗi, hôm nay tôi hết sức rồi. Chỉ muốn mua xong là về ngay. Xin lỗi nhé, ông bạn.

- Đây, – Zenhia gãi gáy, – đợi tí, tôi ghé tới chỗ bàn kia và quay lại ngay.

- Cảm ơn, Zenhia, tôi phải trả ông bao nhiêu?

- Ông sao thế, nói linh tinh. Tôi quay lại ngay, 5 phút thôi.

Tôi đứng đợi Zenhia một lúc. Và hắn cũng quay trở lại, chúng tôi cùng xuống thang máy và chui vào một buồng toilet, hết như hai thằng đồng tính.

Nói chung tôi là người không khoái dùng một lúc cả ma túy và rượu nặng. Vậy nhưng, trong lúc này thì chẳng hiểu sao cái ý tưởng trộn lẫn hai thứ này với nhau lại xâm chiếm đầu tôi và tôi rất muốn thử cảm giác này.

Khi Zenhia lôi chiếc phong bì từ trong túi ra, tôi chỉ tay xuống chiếc giá thủy tinh cạnh bệ xí và nói với hắn rằng cái phần cặn còn lại vẫn còn đủ cho bốn đứa dân chơi hít. Zenhia cười, nhe hàm răng trắng bóng, đặt chiếc phong bì lên bệ rửa. Tôi để ý thấy gã hình như hít khá nhiều. Trên chiếc phong bì có đóng con dấu của Bộ Y tế, điều đó càng khiến chúng tôi cảm thấy khoái chí vô cùng. Tôi lấy thẻ credit nghiền nhỏ ra và chia thành từng phần rồi lục tìm một trăm đôla trong ví. Nhưng trong ví chỉ rất tiền rúp.

Tôi cười hỏi hắn xem có đồng ý lấy đồng 500 rúp không, Zenhia cười hí hí và trả lời rằng, trong lúc này thì chỉ cần mười rúp cũng được. Chúng tôi cùng hít. Zenhia chuẩn bị cất phong bì vào túi nhưng tôi đã ngăn gã lại và đề nghị làm thêm một tăng nữa.

- Ông bạn, sao hăng thế, nghỉ chút đã, rồi ta lại tiếp.

- OK, ông bạn, OK. Tôi vẫn còn hăng lắm và chưa mệt đâu. Làm một tăng nữa nhé.

- Thôi, ông cứ việc hít thêm một châu nữa, tôi thì chịu thôi.

Thế là tôi đưa thuốc lên mũi và hít. Có cảm giác như trong óc mình có bàn tay nào đó đang phui sạch bụi bẩn bám ở đó. Zenhia bước ra khỏi phòng vệ sinh, sau đó thì tôi cũng bước ra theo. Tôi dừng lại soi gương, nhìn ngắm dung nhan mình trong đó và nhận thấy cặp môi đang rung lên. Không lẽ mình lại đa sầu đến thế? Hay là đã đến lúc mình kết với heroin? Tôi bước ra khỏi phòng vệ sinh và cảm thấy rằng, dường như khoang mũi mình đang dần dần tê dại đi. Quay ra phía sàn nhảy, tôi đứng nhìn đám người xung quanh và xì mũi. Điều quan trọng bây giờ là không nói chuyện với ai cả – tôi thầm nghĩ.

Tôi có cảm giác rằng mình đang đứng ngay chỗ gió lùa và cảm nhận được làn gió đang thốc vào mặt. Thật là khó chịu, tôi chỉ muốn dựng cổ áo vét lên để che lấy cổ, cho dù thực tế trong phòng rất nóng và gió khó mà lùa được vào đây. Tôi rất biết mình, nhưng cái cảm giác khó chịu này

càng ngày càng lấn át. Và thật cău là tôi không thể xác định được nguyên do vì sao.

Trong phòng vang lên bài hát man dại của Benny Benassi⁽¹⁾. Một cô gái nào đó hát phụ họa theo và nhảy theo điệu nhạc trông thật tình tứ, tay chỉ vào phía tôi và bắt đầu tiến đến chỗ tôi đang đứng. Cô nàng tiến đến sát tôi và gần như là cọ xát vào người tôi. Hình như cô nàng cũng tung tung say.

- *Are you gonna hit my heart*⁽²⁾? – cô nàng tiếp tục hát vào tai tôi. – *Are you gonna leave me once again*⁽³⁾?

- Ai, tôi ấy à? – tôi gào lên với cô ta. – Làm tan nát tim em ấy hả?

Và trong nhận thức của tôi bắt đầu xuất hiện những phản ứng hóa học không thuận nghịch. Tôi dịch xa ra khỏi cô nàng ngớ ngẩn kia, và cảm giác sợ hãi, ghê tởm, tuyệt vọng đang xâm chiếm khắp người tôi. Còn có thứ gì không để đập vào đầu ai đó ngoài cái ly rượu hay chai champagne? Không lẽ còn có người nào có trái tim bên trong lồng ngực?

- Các người, tôi mệt mỏi quá, đáng sợ quá. Các người không thấy sao? Tôi nằm bệt ra đây bây giờ này. Nằm bệt ra vì sự vô cảm và trống tuếch của các người. Này, có ai nói chuyện với tôi không? Các người có nghe tôi nói gì không? – Tôi gào to lên khắp gian phòng, hai tay hươ lên.

---

1 Một DJ người Ý.

2 Tiếng Anh: Anh có định làm nát tim em?

3 Tiếng Anh: Anh có định bỏ em một lần nữa?

Nhạc được bật to khiến chẳng ma nào có thể nghe thấy, thậm chí nếu như ta có hét toáng vào tai người đối thoại. Hơn thế nữa, cái vẻ ngoài của tôi với tóc tai bờm xờm và cặp kính thủy tinh cũng đã chứng minh rằng hẳn con người này đang gặp điều gì đó rắc rối.

Nhưng đó chỉ là những điều mà tôi cảm nhận ra thôi.

- Ừ, bọn tôi hiểu là ở đây thật tuyệt! Anh thật là thông minh! Anh thường đến đây hả? – Hai cô ả nào đó đứng phía trước tôi nói với giọng the thé.

Nghe thấy vậy, tôi như muốn chết ngạt vì bức tức và bước đến sát họ. Một ả ôm ngang hông và vừa vuốt ve hông tôi vừa nói:

- Ô, anh có cặp hông hết ý đấy. Anh chàng tuyệt vời quá, phải không? – ả hỏi cô bạn mình.

- Các cô ả nói kiểu gì thế, hả? – Tôi tiếp tục gào lên. – Không lẽ tất cả mọi người ở đây chẳng ai thèm đếm xỉa đến ai cả?

- Không, – họ cười hí hí, – anh cứ chửi vào mặt các em đây này. Ha-ha-ha! Còn gì nữa?

- Đồ chó! – Tôi gần như gào lên và hươ tay cào vào không khí – Địa ngục!

Hai cô ả lại cười the thé và cũng hươ đôi cánh tay chói nắng của mình. Con giận bùng lên. Tôi lấy tay thụi họ thật đau cốt sao cho hai ả buông tay xuống và thôi ngay cái trò ngớ ngẩn nọ.

- Này, anh làm sao thế, khủng hả? – một ả gào lên. – Onga, đúng là đồ chó chết.

Thế rồi hai ả tiếp tục cười như điên như loạn. Tôi cố vin tay hai ả xuống và nói:

- Nghe này, nghe này. Tôi đang rất khó chịu đây. Tôi đang mệt phờ đây, và tôi sẽ phân phát cái thứ cứt đá này cho tất cả mọi người, cái thứ mà tôi đang ngày đêm tái tạo ra. Hãy nói với tôi, hãy nghe đi, hãy nhìn xung quanh đi. Các cô có hiểu điều gì đang diễn ra ở đây không? Cả lũ chúng ta đang khủng điên hết cả rồi, cả lũ đều cần phải chữa trị. Chỉ hai bước nữa thôi là cả lũ ở đây sẽ hoàn toàn biến mất.

Trượt bò trên thân thể ta, tay chân ta, lúc nâng lên cao khi hạ xuống là tia sáng hoạt nghiệm của chiếc đèn vũ trường. Khi trượt trên thân thể ta, tia máy này nhận ra một hiệu ứng trượt đặc biệt. Thậm chí nếu bạn đứng yên một chỗ thì vẫn có cảm giác là bạn đang chuyển động rất, rất nhanh. Còn về chúng ta thì chẳng có gì để nói cả. Chúng ta cứ nghĩ mình là thần linh, thượng đế ba đầu sáu tay và di chuyển rất nhanh trong không gian. Có lẽ chiếc máy hoạt nghiệm đã giúp cho tôi bắt đầu nhận thức được cách làm thế nào để hòa nhập với hai cô ả này. Tôi bắt đầu cảm giác thấy mình có sáu tay – vị thần Siva⁽¹⁾ nghiệm hút. Đầu

---

1 Theo truyền thuyết của Ấn Độ thì Siva là thần tạo ra thế giới này bằng ngôn ngữ múa.

mấy cô ả kia với những cặp mắt lồi và những vành môi to sệ căng ra theo nụ cười như đang chuyển động quanh tôi hết như vệ tinh xoay quanh trái đất vậy. Khuôn mặt các ả lúc thì sáng bừng lên, khi thì lại biến vào màn đêm trong ánh đèn sô phi lập lờ.

Trong một khoảnh khắc nào đó, tôi bắt đầu hiểu được vì sao lúc nào mình cũng muốn che cái cổ. Tôi hiểu rằng, mẹ kiếp, đây là cảm giác nguy hiểm, cứ như có một đàn gián bò sau lưng mình. Da thịt báo cho tôi biết có cặp mắt ai đó đang nhìn tôi. Tôi ngoảnh đầu lại, bắt đầu đưa mắt đảo quanh phòng giống như một chiếc tiềm vọng kính. Cuối cùng thì trong góc phải đằng xa, nơi chuyên để đi vắng, trong cái ánh sáng lơ lơ nhờ, ánh mắt tôi chạm phải gã người quen. Gã diện chiếc áo màu trắng ngà, cúc tuột xuống tận hông, mặc bộ complet màu xanh đang bắt chéo chân và ngả người ra chiếc ghế bành. Một tay gã cầm chiếc cốc có đựng thứ chất lỏng màu nâu. Chiếc cốc cứ đung đưa theo nhịp nhạc, còn tay kia thì liên tục vuốt tóc. Dưới cái thứ ánh sáng lơ lơ nhờ của sàn nhảy, bộ quần áo của gã trở nên rất nổi bật, giống như màu đèn neon, và bạn hiểu ý tôi muốn nói gì rồi. Nói ngắn gọn là gã trông cũng rất bảnh. Mọi thứ chẳng có gì đáng nói, vẫn là những nhân vật buồn tẻ như vậy, cùng đang quét mắt khắp gian phòng để tìm gái, rất nhiều, loại ấy có cả đóng trong bất cứ vũ trường nào. Nhưng vấn đề là gã

người quen này không quét mắt tìm gái. Gã lại liếc nhìn tôi, mà lại nhìn rất chăm chú. Mà tôi thì lại chẳng thích như vậy chút nào, nó chỉ khiến tôi thêm tức giận. Và chủ nhân của cái ánh mắt ấy đang khiến tôi có cảm giác rằng chính hắn là nguồn gốc của mọi sự bực bội khó chịu trong ngày hôm nay. Tôi bước rất nhanh đến chỗ gã, gần như là chạy, ngồi xuống chiếc ghế bành đối diện và gần như quát vào mặt gã:

- NÀY, ÔNG MÃNH, ÔNG ĐANG NGỒI TRONG RÁP XIẾC ĐẤY HỜ?! – tôi nói bóng gió muốn ám chỉ rằng mình không phải là thằng hề trên sân khấu. Và cũng không nên nhìn tôi chằm chằm như vậy.

Gã người quen bình thản uống nốt cái thứ nước màu nâu trong cốc và trả lời tôi:

- THẾ ÔNG THÌ SAO? ÔNG CŨNG HAY HO LẮM ĐẤY HẢ? Mà này, uống whisky không?

Sự công kích của tôi bỗng nhiên chùng xuống vì cái giọng điệu đều đều, bình thản của gã. Và tôi cũng trở nên bình thản, thờ ơ một cách lạ lùng. Cứ như tôi đang chạy đến bến xe và cố nhảy lên chiếc xe điện đang từ từ khép cửa phóng đi ngay trước mũi tôi. Còn tôi thì kiệt sức vì cố chạy cho tới bến, và rồi tôi cũng mặc kệ cái chuyện mình chuyên là kẻ lỗ tàu, mọi lúc mọi nơi. Tôi giờ tay vẫy phục vụ, nhưng cái gã người quen lại xua cô ta đi rồi bật dậy khỏi

bàn, chia cốc rượu thứ hai cho tôi. Chúng tôi chạm cốc, tôi nốc một hơi và có cảm giác dường như rượu mạnh đang tưới vào bộ não của tôi những dòng nước ấm áp pha trộn chút heroin. Và chúng tôi mỉm cười với nhau dễ thương như những người bạn cũ, gần như cùng lúc lấy tay sửa lại tóc tai. Tôi nói khẽ:

- Thưa ngài, lúc nào thì cái trò xiếc dở hơi này kết thúc đây?

- Khi gã hề cuối cùng rời khỏi sân khấu, kiểu tôi và ông ấy mà. Cái thành phố này cũng hoạt động giống hệt như một nhà hàng vậy, sẽ còn phục vụ cho đến vị khách cuối cùng, ông ạ – gã bạn mới của tôi đáp với nụ cười buồn.

- Ta cần gì thứ đó, hả ông bạn?

- Thế không lẽ còn có cái gì khác biệt hơn cái trò này sao? Về nguyên tắc thì có gì khác nhau đâu nếu nói về chuyện điều gì buộc mình phải trầm uất, u sầu thường xuyên như vậy? Công việc, cuộc sống gia đình, tình yêu, vodka hay heroin? Cuối cùng thì vào một ngày đẹp trời nào đó chúng ta sẽ chẳng còn được nhận những tờ giấy mời dự dạ tiệc và ta sẽ rơi vào một trạng thái hoàn toàn khó hiểu: đã có lúc ta đã từng đến đây hay tất cả chỉ là giấc mơ?

- Đây, – tôi nói, cố lái câu chuyện sang hướng tranh luận, mặc dù trong thâm tâm, tôi hoàn toàn đồng ý với từng lời của gã, – nghe này, ông cũng từng tin rằng chúng ta chẳng thể nào có được cái thứ gì khác hơn, đúng không?

Lẽ nào chỉ có thói hủ lậu, và chỉ cùng một thứ trống rỗng như thế? Không lẽ chúng ta tồn tại chỉ để nhảy đến đây mỗi tối thứ sáu cuối tuần?

- Đúng thế. Hãy hiểu rằng chúng ta chẳng có thể nhúc nhích đi đâu được mà cũng chẳng có được thứ gì. Nói chung là cả loài người này. Chẳng có gì thay đổi cả ba trăm năm nay. Chẳng có một mục đích nào sát. Chẳng qua là đa số người ta cứ tự nghĩ ra những câu chuyện nhằm nhí và tự gọi nó là “mục đích” hay “ý nghĩa cuộc sống”. Đừng sợ mất gì cả. – Cứ mỗi một câu như thế này, gã lại đặt tay vào ngực tôi, và tôi hiểu rằng gã đang bị cuốn vào câu chuyện một cách tự nhiên, tôi nhìn gã, còn gã rút tay lại để tìm thuốc lá.

- Thế việc quái gì mà lại thế này? – Tôi chỉ tay ra khắp phòng – Hiểu không, tôi không nói cụ thể một vũ trường, một thành phố nào, mà là tất cả, ở cái nghĩa toàn cầu ấy. Sống để làm cái quái gì, nếu như mọi thứ đều đơn giản và dễ hiểu như vậy?

- Vì chính cuộc sống thôi. Vì sự tồn tại hàng ngày. Một quá trình này diễn ra cũng chỉ vì một quá trình khác. Có được những cảm giác hàng ngày hay không có, niềm hoan vô có hay nỗi buồn muôn thuở. Tóm lại, một quá trình này diễn ra cũng chỉ vì một quá trình khác mà thôi, cho dù chưa chắc có cái gì đó có thể được gọi là quá trình trong cái ý nghĩa toàn cầu mà ông vừa nêu. Tôi cho rằng

cái hành tinh Trái đất này cần một năng lượng âm hoặc dương được tách ra bởi cư dân trên đó. Có thể, cái nguồn năng lượng này đảm bảo sự hoạt động và sự tồn tại của trái đất. Nếu không thì nó đã không thể chịu đựng được hàng triệu sinh thể đang chen chúc sống trên đó. Đây, tốt nhất ta nên cộng ly cái nhỉ?

- Thế còn tình yêu? Đấy cũng là thứ giả mạo chắc?

- Ôi, cái hình thức truyền thống của tình duyên con người ấy, tất cả những mối quan hệ ngó ngàng, lúi xúi này giữa đàn ông và đàn bà từ lâu vốn chẳng ai cần. Vậy mà nó vẫn được duy trì ở đây, ở cái nước Nga này, trong cái sức mạnh gia trưởng cổ lỗ sĩ, trong cái vô học và thiếu cận của dân chúng. Bởi vậy loài người cảm thấy bằng lòng, thỏa mãn với tinh thần chủ nghĩa thế giới...

Và gã lại tiếp tục đặt tay lên mũm tôi, còn tôi không nhận thức được năng lực trách nhiệm về mọi thứ xung quanh, trong cái chái nhà kho say mềm của nhận thức, tôi hiểu rằng gã làm như vậy không phải vì nổi hứng tình huynh đệ mà là nhằm một mục đích khác. Và lần này thì gã không cất tay đi sau khi tôi lờ mắt nhìn gã. Không, cái thằng cha vơ chú vào này vẫn tiếp tục đặt tay lên mũm tôi.

Cung cách có bình thường không? Lúc này thì tôi không thể chịu được nữa, tôi hét to vào tai có treo khuyên bằng bạc của gã:

- NGHE KHÔNG, ĐỒ KHỐN? LẠY ÔNG ĐẤY, ÔNG CẮT CÁI TAY RA KHỎI CHÂN TÔI ĐI!

Còn gã, cứ như thể không nghe thấy gì, vẫn tiếp tục đặt tay vào chỗ quen thuộc rồi bắt đầu xoa xoa mông tôi và nhìn tôi bằng ánh mắt triu mến phát tởm, nói khe khẽ:

- Nghe này, bạn, bây giờ mới là thời điểm quan trọng đấy, tin tôi đi, chính lúc này. Thời điểm chứ không phải là con điểm, và bạn cũng chẳng mua được nó với giá 300 đôla đâu. Nó có thể xuất hiện, mà cũng có thể không. Đó cũng là thứ mà ngày hôm nay bạn cần đấy. Chỉ cần có bạn và linh cảm của bạn, những thứ còn lại không quan trọng. Hãy tin tôi, bạn.

Cái giọng khe khẽ của gã khiến tôi có cảm giác nó nóng nóng và nhơn nhớt. Gã tiếp tục rêu rao về cái gọi là thời điểm và sự chuẩn bị và mong đợi của tôi đối với thời điểm đó mà không phải ai cũng có thể có được. Trong tích tắc nào đó, tôi có cảm giác như mình đang mông lung hão huyền ở chốn nào, và trong lúc đó, gã lại tiếp tục vuốt ve và thì thầm về đủ chuyện, nào là gã biết những điều mà tôi không biết, nào là hỏi xem tôi đã chuẩn bị như thế nào cho việc phục hồi, làm mới cảm xúc của mình, cũng theo kiểu đó. Câu nói của gã "Hãy tin tôi, ngày mai bạn sẽ cảm thấy mình là một người đặc biệt" khiến tôi có cảm giác như mình đang bị điện giật. Tôi đứng dậy, hướng ánh mắt vào gã người quen, nhìn vào tai gã với

chiếc khuyên mà dăm phút trước tôi đã gào vào đó, và nhận ra rằng, đây là tai phải! Bạn có hiểu không? Gã đeo khuyên bên tai phải! Tôi sực tỉnh, gã đâu phải là người bạn đồng hành tốt bụng mà sóng đưa đẩy lên cùng hòn đảo. Tôi với gã cũng đâu phải là những đồng nghiệp thân thiện trong cuộc chiến chống lại sự trống rỗng vô nghĩa. Và tất cả sự hiểu biết lẫn nhau nảy sinh ra giữa tôi và gã thực ra chỉ là một sự dối trá. Cái gã súc sinh này thực ra là một “gay” chuyên đi săn trai trong các quán rượu hay vũ trường. Và chỉ có những thằng ngu say rượu hay phê ma túy như tôi mới không nhận ra được điều ấy. Thay vào đó, nghe gã luyên thuyên ngổ ngẩn, tôi nghiệm ra rằng, số phận thường run rủi cho những người có tâm hồn giống nhau được gặp nhau trong những khoảnh khắc như thế này, khi mà họ thấy đặc biệt cần có nhau, về sự cô đơn lạc lõng của họ trong cái thành phố to lớn này, và về thứ tình yêu của chúng ta mà chẳng ma nào cần đến, v.v... và vv... Người tôi như bị nung nóng bởi cái sự thật mà mình bỗng nhiên khám phá ra, và hơn thế nữa, bởi cái gã đồng tính này đã lợi dụng tình trạng mệt phờ của tôi, lợi dụng sự cần thiết được trút lòng mình với bất cứ ai không dừng dừng lạnh nhạt.

Đầu tôi quay mòng mòng, và tôi cứ đứng như vậy, còn gã kia thì cứ luôn cố kéo tay tôi ngồi xuống ghế bành. Cái cử chỉ kéo tay của gã khiến tôi càng nổi đóa. Tôi lấy cánh tay

phải quai cho gã một cái vào quai hàm. Gã bật ngã người ra ghế bành, tôi tổng thêm một quả đấm nữa vào mặt hắn nhưng lại trúng vào mũi. Tôi đánh gã với sức mạnh của một kẻ cuồng điên khiến gã ngã bật hẳn ra sau, cả chiếc ghế bành cũng bị xô theo. Tôi bước tới, lòng tự nhủ chắc hẳn gã đang nằm ngã ngửa ra dưới đất. Nhưng tôi lại nhìn thấy gã đang lồm cồm quỳ gối đứng dậy với cái mũi bị thương và cười hềnh hếch. Tôi càng thấy điên tiết, còn gã thì đang quỳ gối, cười hềnh hếch vào mặt tôi và gào lên:

- Không phải là ông nện tôi, đồ khốn ạ. Ông đang nện ông đấy, hiểu chưa? Nào, gã cao bồi, cứ thử đánh lần nữa đi, đập vỡ gương đi, ông anh, và đừng có sợ mảnh gương đâm vào tĩnh mạch nhé. Ở ông thì chẳng có cái gì là quan trọng hết, ngoại trừ cái thứ bột trắng đó, chẳng có gì hết. Cuộc đời của ông chẳng hữu ích cho ai, thậm chí cũng chẳng ích gì cho chính ông. Ông mất hết mọi thứ rồi, có hiểu những điều này không, đồ ngu?

Chẳng cần biết là nên đâm vào đâu, tôi cứ thế thụi liên tiếp vào người gã, trúng đâu thì trúng. Thụi vào thân, vào đầu, vào tay. Còn gã bò lê bò càng ra sàn, rống lên trong cổ họng:

- Ít quá, ít quá. Đánh nữa đi. Đánh cho từng năm, từng phút đã mất. Nào, hãy đánh đi, thằng khốn. Khi nào mày mệt, tao sẽ để số điện thoại của tao cho mày.

Và trong cơn điên, tôi dần đuối sức. Trong từng cú đấm, trong từng tràng cười hô hố của gã, trong từng câu nói của gã tôi nhận ra một điều rằng, những cú đánh của tôi chẳng làm gã hề hấn gì, ngược lại, tôi lại có cảm giác rằng gã đang nạp sức lực từ những mẩu thừa còn sót lại trong nguồn năng lượng của tôi. Tôi trở nên yếu dần trong lúc chưa kịp nhận vài quả đấm vào người hay cú trời giáng vào mặt. Sau đó thì tôi khụy hẳn vào vòng tay đấm bảo vệ vũ trường...

Có ai đó vỗ nước lạnh vào mặt tôi. Người nào đó, hình như là Slava – một chuyên gia quảng bá sản phẩm, lấy khăn lau mũi cho tôi. Tôi đứng ở hành lang trước lối ra vào, hai bên là hai gã bảo vệ giữ chặt tay tôi. Gã đồng tính nọ đang đứng ở đầu hành lang nọ, trước lối ra vào gian phòng, có ai đó trong ban quản lý vũ trường đang an ủi động viên gã, xốc sửa lại áo vét giúp gã và giải thích cái gì đó. Căn cứ vào mọi chuyện thì có thể nhận ra rằng gã pê dê này là khách hàng sộp của vũ trường, nếu không thì đám quản lý kia đã không ưu ái, ân cần với gã như vậy. Gã đứng đó, tay vuốt mái tóc và nhìn tôi chăm chú. Slava kéo tôi ra lối cửa, và lúc này thằng cha lại cái kia đang tránh trao đổi với người đối thoại, tiến đến gần tôi, lấy hai tay lau máu, lau phía dưới mắt, giống như thổ dân da đỏ vẫn thường làm khi bôi sơn màu lên mặt trong cuộc chiến vậy. Tôi đứng chờ người ra, chẳng đủ sức để dán mắt vào gã nữa. Và tôi có cảm giác rằng mình đang xem một bộ phim mà các diễn

viên là những con người hiện đại của thế kỷ 21, có học và không tin vào ma thuật Voodoo⁽¹⁾, cái thứ không hề chịu ảnh hưởng từ bất cứ khuynh hướng nào của sự tiến bộ và tồn tại theo quy luật của riêng mình ngay từ thuở thế giới này được hình thành. Tôi cảm thấy thực sự sợ hãi, trong khi đó, gã pê đê kia mỉm cười nhìn tôi và nói:

- Thế nào, cậu bé? Nãy giờ mới là cuộc chiến thực sự của riêng bạn đấy, phải không?

Đám nhân viên bảo vệ lôi tôi ra khỏi vũ trường, gã ma cô kia còn vói theo những câu gì đó đứt đoạn, rồi rạc. Dường như gã nói gì đó về đám liên minh đã mất, hay là tôi chỉ có cảm giác nghe vậy thôi? Chính xác thì tôi không rõ lắm, cho dù tôi đang rất muốn nghe thật cụ thể hơn.

Tôi biến khỏi vũ trường, đầu óc dần tỉnh táo và nghĩ về những gì đã xảy ra. Tình huống khủng khiếp vừa qua đã làm tôi chao đảo, nhất là từ cái ý nghĩ rằng có lẽ tôi đã không hiểu những gì gã pê đê kia muốn nói. Tại sao tôi lại có cảm giác rằng, gã đang định nói cái điều gì đó rất quan trọng đối với riêng tôi? Cho đến lúc này thì tôi vẫn không biết được. Và tôi cảm thấy thật nhục nhã vì mọi việc lại xoay chiều như vậy, mặt khác, tôi lại hoàn toàn tự bào chữa cho mình mặc dù tận sâu thẳm lòng mình, tôi cảm thấy có điều gì đó không ổn, thậm chí còn thấy sợ

---

1 Sự dùng tà thuật, sự tin tà thuật; lòng tin tà thuật (tôn giáo) dựa trên lòng tin vào phép phù thủy và nghi lễ ma thuật do những người da đen ở quần đảo Antilles thực hành, nhất là ở Haiti.

hãi nữa. Tất cả những chuyện này sao giống như những lời nguyên chết dẫm của phù thủy, cho dù thực tế chẳng có phù thủy nào sất mà chỉ là một gã pê đê với chiếc mũi gãy của mình. Nghĩ đến chuyện này, tôi cảm thấy vui vẻ và tiếp tục tự tin rảo bước, sau một lúc đã tới bến tàu điện ngầm “Chistue prudu”.

Khúc dạo đầu

Hãy mang em đi đêm nay

Bởi vì em cần nhìn thấy mọi người

Và em muốn nhìn thấy ánh sáng

The Smiths. "There is a light that never goes out"

Tôi thức giấc lần thứ tư trong một đêm. Tôi mơ thấy một giấc mơ ngớ ngẩn và phi lý. Tấm ga trải giường cùng chiếc chăn ẩm ướt cứ như thể chiếc giường tôi đang nằm ở vào một miền cận nhiệt đới nào đó. Tôi muốt mồ hôi, trằn trọc, vò gối và thử đếm từ 1 đến 100. Nói chung, tôi cố gắng để có thể chợp mắt được. Lần thứ năm thì tôi không thể ngủ được nữa. Tôi tỉnh dậy và ra bếp hút thuốc. Hút xong, tôi đến đứng gần cửa sổ và bắt đầu nghĩ về chuyện mất ngủ của đêm hôm trước. Trong ba ngày qua, tôi chỉ ngủ được không quá mười tiếng đồng hồ, nếu như ngàn ấy tiếng đồng hồ được gọi là giấc ngủ. Tôi rất mệt, mệt đến nỗi cảm nhận được sự uể oải, thờ ơ với tất cả mọi thứ xung quanh ngay từ khi mở mắt ra buổi sáng sớm. Tôi tự an ủi mình rằng, mọi thứ sẽ ổn, và đây chỉ là một giai đoạn tồi tệ tạm thời, và tôi cần đi

đâu đó nghỉ ngơi cho khuây khỏa. Rồi sẽ qua hết những mệt mỏi, lo lắng, khó chịu về mọi thứ xung quanh hay những dấu hiệu đáng ngờ về tình trạng sức khỏe không ổn định.

Đồng hồ chỉ 7 giờ, và tôi cần phải làm một việc gì đó cho mình, cho dù là chỉ trong vòng từ lúc này cho đến khoảng 10 giờ. Rồi sau đó có thể đi đâu đó, gặp gỡ với ai đó, hoặc là đi ăn sáng. Đầu đau như dần vì thiếu ngủ, mất mỗi một, thái dương nhức nhối, tôi quyết định chui vào phòng tắm với mong muốn cải thiện cảm giác của mình. Tôi đứng khá lâu dưới vòi nước nóng, há miệng đón dòng nước ấm, nghiêng cổ dưới vòi nước, xoa bóp vùng đốt sống cổ. Suốt thời gian đứng tắm dưới vòi sen, tôi cứ miên man nghĩ về những sự kiện đã qua. “Vogue Cafe”, cuộc họp noi công sở, chuyển đi xuống Piter, câu chuyện tiền bạc. Và xen kẽ giữa những sự kiện này – đó là những cuộc chơi bời, ăn hút, những buổi liên hoan, dạ hội, vũ trường và nhà hàng, trai gái... Và tôi chợt nghĩ, rằng mình vừa được xem một bộ phim ngớ ngẩn, vô vị nào đó với kịch bản thật ghê sợ, kinh khủng và hoàn toàn vô nghĩa. Mong ước duy nhất của tôi – đó là trả lại đĩa phim cho quầy thuê băng đĩa và kể với tất cả người quen của mình để họ đừng bao giờ xem những thước phim như thế này. Chỉ có điều, nhân vật chính của bộ phim ngớ ngẩn này chính là Tôi. Thật đáng ghét, thật ghê tởm, gớm ghiếc đến rùng mình. Nhưng sự thật là như vậy.

Tôi cạo mặt, sửa lại mái tóc, nhìn ngắm mình trong gương. Về ngoài của tôi trông thật mệt mỏi mà chỉ cần thêm một

chút phấn hóa trang màu tối sẽ trở thành nhân vật phờ phạc, rã rời vì heroin. Thực tình mà nói thì tôi cảm thấy đôi chút buồn cười. Tôi đang đứng giữa ranh giới của sự kiệt quệ về tinh thần và việc chuẩn bị phải vào nhà thương điên điều trị. Rồi tôi nghĩ về chuyện mình sẽ trông ra sao, nếu như nhân viên y tế bắt tôi vào bệnh viện tâm thần. Mà sự thực thì cái trò ảo thuật của tôi cũng chẳng bao giờ kết thúc cả.

Một ngày mới đang bắt đầu. Ngoài trời đang sáng dần, trên phố đã xuất hiện những công dân đầu tiên trong ngày chuyên dắt chó đi vệ sinh buổi sáng. Đâu đó có tiếng động cơ xe hơi gầm gừ. Tôi bật ấm đun cà phê và quay vào phòng mặc quần áo. Tôi đứng ngắm khá lâu đồ đạc trong tủ quần áo của mình và muốn tìm một thứ gì đó ấm ấm. Tôi xỏ chân vào chiếc quần màu nâu, khoác chiếc áo sơ mi và chiếc áo vét màu nâu bằng vải tuyết rồi đứng nghiêng ngó trước gương và cố ám thị rằng mình đang rất bình tĩnh. Tôi đi lòng vòng trong căn phòng. Dần dần tôi có cảm giác sợ hãi, cáu kỉnh, mất tự tin thế nào ấy. Tôi có cảm giác bồn chồn lo lắng. Ban đầu, tất cả vẫn bình thường, nhưng, mặt khác, việc thay đổi diễn ra không phải với những sự vật xung quanh mà ngay chính trong hoàn cảnh. Tôi ngồi trên đi văng và cảm thấy ù tai dữ dội. Tôi ôm chặt đầu, ngồi như vậy trong chừng năm phút, sau đó chậm rãi buông tay xuống và tưởng như đang chờ đợi điều gì đó khủng khiếp hơn. Tôi nhìn sang xung quanh. Hình như chẳng có chuyện gì xảy ra, nhưng cái cảm giác của sự thay đổi đang làm tôi

đặc biệt khó chịu. Và tôi hiểu rằng, mình không nghe thấy bất cứ âm thanh tiếng động nào từ bên ngoài. Một sự yên lặng nhầy nhụa tuyệt đối. Giống hệt như trên sa mạc. Tôi quay trở lại gian bếp và nhìn ra cửa sổ. Đường phố im lìm. Thậm chí những kẻ dất chó đi vệ sinh cũng biến đi đâu mất hết. Sự yên tĩnh làm váng óc tôi. Nó bủa vây xung quanh tôi từ tứ phía. Nó bao phủ khắp mọi góc bếp. Tôi đứng dựa vào tường và nghiêng người quay trở lại phòng. Tôi cảm thấy không còn kiểm soát được bản thân mình nữa. Tôi lần tìm chiếc điều khiển TV và bật màn hình, chuyển hết kênh này đến kênh khác, và... chẳng có điều gì xảy ra cả. Ở góc phải phía trên màn hình nhấp nháy các logo, còn màn hình chính thì trắng hếu. Tôi tắt TV và lại bật lại lần nữa. Mọi thứ vẫn như cũ, chẳng có gì xảy ra – màn hình vẫn trắng hếu, màu trắng sữa.

Vẫn không tắt TV, tôi cẩn thận đặt chiếc điều khiển trên bàn làm việc, như thể có điều gì đó phụ thuộc vào chiếc điều khiển vậy, rồi bước vào căn phòng khác, mở tủ rượu và nhìn thấy chai “Jameson”. Tôi rót cho mình một ly whisky, ngồi xuống ghế bành và bắt đầu tự an ủi: “Chẳng có chuyện gì xảy ra cả. Có thể là do nhiều kênh thôi hoặc anten điện thoại có vấn đề. Rồi mọi chuyện sẽ ổn thôi”.

Tôi vớ lấy mấy tờ tạp chí giấy bóng loáng từ kệ sách, châm thuốc hút và định lật trang để tự vấn an mình. Tôi mở cuốn tạp chí thứ nhất, lật xem các trang và thấy tất cả

các trang đều trắng phơ không một dòng chữ. Bạn có hiểu không? Trên những trang tạp chí quái quỷ này không in một cái gì. Tôi mở tờ tạp chí khác. Cũng vẫn thế. Mở cuốn tạp chí thứ ba – cũng thế. Hai trăm trang giấy trắng. Hai trăm trang trống không.

Tôi đặt mấy cuốn tạp chí xuống. Tôi thực sự bắt đầu mất bình tĩnh. Tôi cần phải làm một việc gì đó. Tôi cần bầu vịu vào một cái gì đó. Trong một khoảnh khắc nào đó, ánh mắt tôi chạm vào cuốn album ảnh. Bạn biết đấy, những cuốn album mà nhà nào cũng có. Ảnh đám cưới, ảnh sinh nhật vợ chồng, của con cái, hay của mẹ, của bản thân. Những khoảnh khắc đáng nhớ của cuộc sống được ống kính ghi nhận lại. Tôi cũng có một cuốn album như vậy. Những ảnh chụp dạ hội, liên hoan, kỳ thi với các chuyên gia chụp ảnh mốt, các bản sao ảnh mà sau này được in trong các tạp chí mốt và những thứ tương tự như vậy. Như một bản jazz, nói một cách ngắn gọn.

Tôi mở cuốn album để tự vấn an mình. Lật giở những trang ảnh của cuộc đời để đắm mình trong hồi ức. Và bạn biết là tôi nhìn thấy gì trong đó không? Đúng. Chẳng nhìn thấy bất cứ thứ gì trong đó cả. Mỗi một trang album bao gồm ba tờ giấy loại bền và tịnh không chứa bất cứ thứ gì trên đó. Tôi lấy ra mấy tờ với hy vọng rằng mình đã đút ảnh ngược ra mặt sau. Nhưng không. Những trang album hoàn toàn trống. Đến nỗi tôi còn cảm thấy buồn cười. Chính xác

là như vậy. Thật khó mà tìm được thứ gì rõ ràng trong đó, người ta đã chụp ảnh hư không.

Tôi quay trở ra bếp. Sự tĩnh lặng đã bớt phần nghiêm trọng. Tôi hiểu rằng, sự trống rỗng xung quanh mình đã đạt đến đỉnh tột bậc. Sự trống rỗng trở thành tuyệt đối. Thậm chí, tôi còn cảm thấy tình trạng này lại dễ chịu.

Tôi rót một ly cà phê cho mình, kéo chiếc ghế ra giữa bếp, ngồi lên và quay mặt vào lưng ghế, tì cằm vào đó và nhìn ra cửa sổ.

Tôi phỏng tính xem mình nên đi ăn sáng ở đâu, gọi điện cho ai để rủ họ đi ăn. Nhưng vấn đề là tất cả đám người quen của tôi giờ này đã lại say giấc sau khi xem chương trình TV sáng chủ nhật và rất có thể đã tắt bếng điện thoại di động để tránh nghe các cuộc gọi của những kẻ gàn dở, cũng như tôi. Và tôi còn nghĩ rằng thật là dễ chịu nếu tình cờ được gặp lại người bạn cũ thời phổ thông hay đại học để rồi cùng họ ba hoa vài giờ đồng hồ mà chẳng cần lo lắng đến những thứ oằn tà rằn khác. Có tiếng chuông mobile reo trong phòng. Không lẽ vẫn còn có ai đó, ngoại trừ tôi, đang thao thức giữa cái thành phố này? Tôi mở điện thoại và nghe thấy giọng Julia:

- Chào anh.

- Chào em. Ở nhà anh có videocamera không nhỉ?

- Anh có chuyện gì vậy?

- Sao em biết là anh chưa ngủ?

- Em không biết đâu. Đơn giản là em thử gọi thôi. Anh thế nào?

- Chán, nói thật đấy. Trống rỗng.

- Anh không say chứ?

- Hoàn toàn không. Đi ăn sáng với anh nhé? Đã hai tiếng đồng hồ anh nghĩ đến chuyện đi ăn sáng.

- Ôi, em không đi được. Em không ở thành phố.

- Thế à... tiếc nhỉ... Em đang ở nơi khác... à... mà chuẩn bị về lại chưa?

- Em sẽ có mặt ở thành phố vào sáng thứ ba, đi bằng tàu hỏa. Anh đón em chứ?

- Có lẽ. Ừ, tức là anh rất muốn đón em. Em báo cho anh số tàu, tên ga và các thông tin khác nhé?

- Đương nhiên rồi. Em nhắn tin cho anh bây giờ đây.

- OK. Em này...

- Dạ?

- Anh muốn nói... tức là anh muốn nói rằng anh rất tiếc vì hôm nay chúng ta không ăn sáng được với nhau. Và nói chung thì lúc đó anh cũng đã nói với em những lời nhảm nhí. Em này, thật ra anh nghĩ hoàn toàn về điều khác và...

- Em biết. Thôi để lúc khác tranh luận nhé. Mọi thứ rồi sẽ ổn thôi.

- Ừ, thôi được... Vậy thôi, tạm biệt nhé?

- Vâng, tạm biệt. Em gửi tin nhắn cho anh bây giờ.
- Được rồi, Juletrka, anh muốn nói với em, rằng anh...
- Gì vậy?
- Thôi, anh sẽ nói khi gặp nhau.
- Vâng, thế cũng được.

Và trước khi bỏ máy, nàng cười, còn tôi cảm giác mình đờ đẫn, ngây dại vì đã không thể nặn ra được điều gì đó nghiêm túc từ mình. Và trong tình trạng hiện tại của mình, tôi có cảm giác rằng điều này thật đặc biệt quan trọng. Tôi nhận tin nhắn từ nàng và cẩn thận ghi lại ngày tháng, giờ giấc và số hiệu đoàn tàu vào tờ giấy màu vàng, sau đó dán nó lên mặt gương. Nói chung, tôi không thích thú gì cái mớ giấy màu vàng post-it này, và chẳng bao giờ tôi sử dụng chúng vì cho rằng loại giấy đó chỉ dành riêng cho đám sinh viên năm thứ nhất – những kẻ cho rằng họ đang yêu và được yêu, dùng để viết cho nhau những thứ ngớ ngẩn. Rồi họ dán những mẫu giấy tầm phào này khắp nơi, cả căn phòng được bao phủ rất những mẫu giấy màu vàng hình chữ nhật với hình trái tim, hình mặt cười hay những từ ngữ tán tỉnh, yêu đương nhằm nhí được vẽ bằng bút lông màu. Nói tóm lại, nơi trú ngụ của họ trông giống như tấm bảng thông báo to tướng thường có ở quầy tiếp tân. Với tôi, những mẫu giấy này thật ngớ ngẩn, nhưng chính tôi vẫn giữ chúng trong nhà và bây giờ đang muốn chép lại những tin nhắn để rồi mang dán lên mặt gương...

Tôi nhìn vào gương. Trong gương phản chiếu lại một phần căn phòng và hành lang nhỏ. Tôi xem xét ngó nghiêng cả căn phòng và nhận thấy rằng cần phải đặt chiếc TV sang chỗ khác, đồng thời mua màn cửa mới treo ngoài gian bếp. Tự dưng tôi có cảm giác giống như mình chuẩn bị cho một chuyến đi dài ngày vậy. Không phải là tâm trạng trước một chuyến nghỉ phép, mà là trước một chuyến đi dài ngày, đâu đó đến vùng Kemerovo hay Irkusk (mặc dù tôi chưa từng đến những chốn đó). Tôi có cảm giác hơi buồn một chút, cảm giác không muốn đi đâu xa, cảm giác có dư vị đồng trong miệng. Tôi lắc đầu và tự ám thị rằng, đó chỉ là điều nhảm nhí, vì thực tế là tôi chẳng chuẩn bị đi đâu cả. Tôi cười với chính mình trong gương và bước ra khỏi căn phòng.

Ngoài phố trời ấm và có chút gì đó u sầu. Tôi đi trên phố và có cảm giác rằng mình đang di chuyển trong cái mặt nạ làm bằng heli. Cứ mỗi một bước, tôi lại phải vượt qua bức màn không khí. Dày đặc và tù đọng. Đến chỗ đường nhựa, tôi nhận ra rằng mình đã quá mệt mỏi. Tôi không còn muốn đi đâu nữa, cũng chẳng muốn gặp ai, điều duy nhất bây giờ ngăn cản được bước chân tôi quay trở về nhà – đó là cái sự thật rằng, ở nhà mọi thứ đều TRỐNG RỖNG.

Tôi giờ tay ra vẫy xe một cách miễn cưỡng, và như có phép lạ, lập tức hai chiếc xe taxi dừng lại gần như cùng lúc. Tôi ngồi vào chiếc xe đầu tiên, đọc địa chỉ quán “Vogue

Cafe” – quán này đương nhiên là phải mở cửa cho đám thực khách điểm tâm bữa sáng, và châm thuốc hút. Tôi cũng chẳng buồn buồn chuyện vớ vẩn với gã tài xế làm gì vì hai lí do: thứ nhất, gã thường cười rất to bởi cái chương trình hài hước dung tục của Fomenkov qua “Russki Radio”, thứ hai, vì tấm kính hậu của gã có dán chữ “McDonalds” và dòng “Coi chừng thắng gấp” cùng những hình cười ngớ ngẩn. Hoàn toàn dễ hiểu là hẳn ta còn có chiếc mobile chuyên lưu trữ nhạc phim “Boomer” hay “Nhóm đội”. Để nói chuyện với một mẫu người đặc trưng của giai cấp vô sản đậm đặc, lúc này tôi không muốn chút nào.

Để làm rộn mình, tôi bắt đầu lục lọi những thứ đựng trong túi áo vét. Tôi lôi từ túi bên trái ra chiếc ví và cuốn hộ chiếu, túi bên phải – một xấp giấy bóng hình chữ nhật. Tôi xoay xoay chúng trong tay và không cần biết đó là cái gì. Trên mấy tờ giấy chẳng có bất cứ dấu hiệu hay dòng chữ nào. Hoàn toàn trống.

- Người ta đã dùng sổ tay để ghi chép từ lâu rồi. Hoặc, tốt hơn hết là dùng máy vi tính. Ông bạn tôi có... – gã tài xế bắt đầu bắt chuyện.

- Ý anh định nói gì cơ? – tôi hỏi.

- Tôi nói thẳng đấy. Việc gì mà phải tha theo người cả mớ giấy ghi chép, tốt hơn hết là mang cuốn sổ tay. Chứ không thì kiểu gì những tờ giấy này cũng sẽ dễ bị thất lạc.

- À,... vâng... – tôi đáp với vẻ vô cùng lúng túng.

- Thế nào, sức khỏe ra sao? – gã cười. – Có còn nôn nao khó chịu nữa không?

- Còn. Chó má thế đấy, – tôi đồng tình và hiểu rằng, chuyện nôn nao khó chịu sau cơn say là tình trạng duy nhất có thể giúp người Nga chúng ta thông cảm với những người lạ. Tôi rất hy vọng rằng gã tài xế này sẽ ngậm miệng lại sau khi chợt nhớ ra cái vụ choảng nhau buổi sáng, và gã sẽ không quấy nhiễu tôi bằng những câu chuyện ngớ ngẩn của mình.

- Sau chiều rượu mà đi ra ngoài thiên nhiên thì thích đấy, – gã lại tiếp tục lải nhải, – chim hót líu lo, còn ta thì uống sữa. Bữa trưa làm xỉ rượu – và đi ngủ. Đến khoảng bốn giờ thì anh sẽ thấy khoan khoái, lại như quả dưa chuột ngay. Lại có thể ngồi vào bàn. Buổi chiều sẽ thấy khỏe. Lập tức thấy thanh thản. Trong đầu sẽ trống rỗng một cách dễ chịu đấy. Nốc rượu cũng phải biết cách, anh nghĩ sao? Giống như trong bộ phim, như thế nào nhỉ... phim về đặc tính của việc câu cá... cái phim mà có Buldakov đóng ấy... Nốc rượu cũng cần phải biết cách, anh bạn ạ, – gã kết thúc bài diễn văn tràng giang đại hải của mình và cười hô hố.

Gã tài xế thuộc tuýp đàn ông khô hời, thích bông đùa, và những người như thế này thường là linh hồn của cả đám người nơi công sở. Cái tuýp người này hiện diện khắp nơi, đặc biệt là trong môi trường quản trị hành chính. Họ rất

dễ được nhận biết tại các buổi liên hoan, nhậu nhẹt đông người. Trên miệng họ hầu như chẳng bao giờ ngót những câu chuyện tếu hay lời bông đùa chúc tụng kiểu như “Nào, uống vì các quý bà” hoặc “Nào, uống vì câu chuyện”. Và khi có ai đó rời cuộc vui sớm hơn mọi người hoặc lên tiếng chào từ biệt, bạn sẽ thấy ngay, tuýp đàn ông này sẽ bông đùa bằng những câu kiểu như: “Ôi, xin mời bác ghé thăm quê hương Côluma của chúng tôi nhé”. Nói chung, đây là tập hợp câu trích dẫn khá phổ biến từ những bộ phim quốc nội tầm thường nhất, rẻ mạt nhất hay từ các chương trình truyền hình kiểu “Anslag”.

Gã tài xế – một tuýp Evgheny Petrosian bản địa, tiếp tục huyền thuyên với câu chuyện tếu nhạt thếch của mình, còn tôi chỉ mong sao tóm được cái núm vặn để tắt âm thanh khó chịu của gã. Đúng lúc này, mobile của tôi réo vang. Tôi chạm vào mặt điện thoại, nó giống như cái điều khiển TV vậy, sau đó, tôi sực tỉnh ra và áp nó vào tai rồi trả lời:

- Chào.
- Chào.
- Nhận ra không?
- Ừm, Vadim, nhận ra chứ.
- Cậu không ngủ à?
- Không. Chẳng hiểu sao không ngủ được.
- Chúng ta cần phải gặp nhau một chút.

- Ừ, không vấn đề gì. Tớ đi ăn sáng ở quán “Vogue”. Cậu cứ đến đó đi nhé.

- OK, tớ sẽ có mặt sau hai mươi phút nữa.

- OK. Hẹn gặp lại.

Xe đỗ xích trước cửa quán cà phê “Vogue”, tôi thanh toán tiền taxi cho gã tài xế, gã nói với tôi ra cái giọng dạn dò:

- Không nên chỉ có sốt sáng mồm mép vậy. Nên bằng cả cái đầu nữa, hiểu không? Phải bằng cả trí tuệ nữa. Nào, thôi, chúc may mắn nhé.

- OK. Chúc may mắn.

Tôi bước vào nhà hàng, nhặt tờ “Sport Express” trên kệ báo ngay lối vào, tiến đến gian đầu tiên, nơi chỉ có vài chiếc bàn bên cửa sổ là có khách – vài cặp son ca lúu rúu bên nhau, vừa uống cà phê vừa đọc báo. Không cần phải sẫm soi kỹ nội dung tờ báo, tôi lướt qua mấy đoạn rồi dừng lại ở bài báo nói về khả năng giải nghệ của Mikhail Sumakho⁽¹⁾. Tôi cứ nghĩ rằng, thật thú vị nếu được một lần trong đời rong ruổi trên chiếc xe “Công thức 1”. Ngay khi tôi bỏ tờ báo xuống để gọi cà phê, Vadim bước vào nhà hàng.

---

1 Vận động viên đua xe nổi tiếng thế giới người Đức với mức thu nhập khoảng 60 triệu đô la/năm, 7 lần vô địch thế giới.

Hắn trông có vẻ như thiếu ngủ khoảng ba ngày nay. Tóc tai bờm xờm, râu rụi, mắt thâm quầng, gương mặt xanh xao hợp với màu nội thất xám sáng của nhà hàng. Cứ nhìn bộ quần áo nhàu nát của Vadim, có thể phỏng đoán được rằng, đêm qua hắn không ngủ ở nhà. Hắn cứ luôn tay vuốt tóc và chỉnh sửa ve áo vét. Hình như, Vadim có vẻ gì đó sợ sệt đến nỗi chẳng để ý đến tôi đang ngồi bên chiếc bàn gần như là đối diện ngay lối vào. Hắn phóng ánh mắt nhìn sang xung quanh, ánh mắt của hắn lơ lảo nhìn khắp gian phòng và cuối cùng hắn cũng nhận ra tôi. Vadim tiến đến nơi tôi ngồi và châm thuốc hút với vẻ mặt căng thẳng.

- Chào. Có vụ gì mà hôm nay lại diện đồ công sở vào cái ngày nghỉ cuối tuần như thế này? Cậu nhận việc về nhà làm đấy hả? – tôi cười mỉa, cố tạo ra cho Vadim một tâm trạng thoải mái. – Cậu trông có vẻ như đang chiếm vị trí thứ hai sau Bin Laden trong danh sách những kẻ đang bị FBI truy nã ấy, và cứ như là đang bị cả thế giới theo dõi. Xin lỗi nhé, ông bạn khốn, hôm qua tớ giận lắm, mà nói chung là cả hai đứa mình đều vậy cả. Thôi quên mọi thứ đi và cười nhạo cái sự dở hơi, ngớ ngẩn của mình, hả?

- Tớ đâu thấy buồn cười gì. Cậu có biết là chúng ta sẽ phải làm gì không? – Vadim nói như nã đại bác.

- Không làm gì cả. Bọn mình đang bị chúng nó lợi dụng thói se sua đua đòi muốn bước vào thế giới thượng lưu, —

tôi nói. – Mọi thứ đều có thể, cuộc sống không chỉ dừng lại ở đây.

- Thì sao? Mà chúng ta cũng đâu có buông xuôi mọi thứ? Phải có một lối thoát nào đó, một đòn bẩy nào đó với mọi thứ trong cuộc đời này? – Hấn châm điều thuốc thứ hai.

- Vadim, đòn bẩy của cậu chỉ nằm ở cái hệ thống đại lý phân phối và tờ đồ rằng không phải lúc nào cũng có thể như vậy. Mà cái đám ấy thì rõ là quân ăn hại đái khai. Tờ đồ rằng, đám ấy chỉ rong ruổi hết nơi này đến chốn khác. Có thể nhờ bên công an can thiệp hoặc cậy đến một thế lực nào đó.

- Thế lực nào đó nghĩa là sao?

- Dân anh chị giang hồ nào đó chẳng hạn. Cái đám thanh niên chơi toàn áo da xịn hiệu Cavalli với vẻ mặt guồm guồm giống hệt như trong bộ phim “Antikiller” ấy. Ta sẽ đến gặp đám ấy trên chiếc xe BMW kín bung của cậu và nói với họ rằng: “Đại ca Isa xem giúp em vụ này. Chúng nó chơi xấu tụi em. Nhưng mà phải kết thúc cái trò ngớ ngẩn này. Xin đại ca đừng bỏ rơi tụi em”. Đấy, đại loại là những câu như vậy.

- Thế à? Nên nhờ đám dân anh chị à? À, tờ có số điện thoại của một tay quen, có thể liên lạc với hấn được.

- Ừ, thử xem, nhưng mà tờ e rằng hơi khó nhờ cậy đấy. Mà tóm lại là tờ với cậu còn phải lo cái vụ “chi phí sản xuất” nữa đấy.

Vadim lấy tay ôm mặt. Cái vẻ hào nhoáng bên ngoài của hắn xưa nay, cái vẻ ngoài điệu dàng sang trọng đầy nam tính của một tay chơi thứ thiệt giờ tan biến giống như khói thuốc lá vậy. Tôi cảm thấy thương hại hắn vô cùng. Và ngay cả tôi cũng cảm thấy mình thật chẳng ra làm sao cả. Tôi có cảm giác giống như cái thời thơ ấu, khi mình bị lũ con trai vùng Libersu trong những chiếc quần kẻ ô vuông tấn cho một trận trong công viên Gorky. Một mặt, thật nhục nhã đến phát khóc vì đồ đạc bị lột hết, mặt khác, thật sợ hãi khi nghĩ rằng điều gì sẽ xảy ra nếu như chúng làm cho ta trở nên tàn tật, què quặt. Và điều cơ bản là bạn chẳng dám than thở với ai và bạn cũng chẳng lấy lại được đồ đạc. Lúc đó, bạn sẽ có cảm giác thật thê thảm. Nhưng lúc này đang là đầu thế kỷ 21, và tận trong sâu thẳm lòng mình, tôi hiểu rằng, mình là kẻ có lỗi. Hoàn toàn, 100%. Vadim trông hết như một thằng sinh viên năm thứ nhất đang dan díu, tăng tịu với một nàng trong ký túc xá, ăn nằm với cô em, nốc rượu say và làm một giấc thẳng cẳng quên cả giờ thi. Và bây giờ hắn đang sợ bị đuổi học, còn cô bé thì đang dọa là mắc bệnh giang mai. Hắn sợ cha mẹ, sợ bác sĩ, hắn xấu hổ và sợ hãi. Còn tôi, như có thể, đang cố hài hước để an ủi hắn và hiểu rằng, hắn đang trải qua bi kịch thực sự. Bởi bạn bè thường làm như vậy. Hay bởi BẠN BÈ cần phải làm như vậy?

Tôi gọi hai ly cam tươi đá và một cốc nước khoáng không ga. Vadim im lặng, dán mắt vào cửa sổ và cắn móng tay.

Tình huống có vẻ gay cấn. Tôi đẩy ly cam tươi sang phía hấn và nói:

- Bây, uống đi cho tươi tỉnh.

- Tớ chẳng muốn gì cả, hiểu không? – Hấn lấy khay tay gạt ly nước một cách vụng về khiến nó đổ ra bàn, nước cam chảy ra lênh láng.

Chính cái điều này kéo hấn ra khỏi tình trạng u u mê mê. Vadim rút mấy tờ khăn giấy thấm vũng nước trên bàn và gọi nhân viên phục vụ bằng giọng ra lệnh. Tôi có cảm giác rằng đây là lúc để lái câu chuyện theo hướng mỉa mai, chua chát, kiểu “kẻ cướp gặp bà già”.

- Vadim, cậu nói thật đi, vì sao cậu không ngủ ở nhà? Cậu còn có vợ con nữa cơ mà. Vợ con cậu lo lắng cho cậu lắm đấy, – tôi cười hì hì và bắt đầu câu chuyện, – cậu bức bối vì con bò lạc nào mới hả?

- Mọi việc của cậu ổn cả, phải không? Kệ mẹ nó nhé! Chúng ta mất đứt một trăm năm mươi nghìn đô la, thế mà mọi việc của cậu ổn cả. – Vadim bắt đầu lý sự. – Suốt đêm, tớ chẳng hề chợp mắt được, cậu hiểu không, hả? Mất tớ sắp nổ ra vì căng thẳng rồi đây này. Hoàn toàn không vui vẻ gì, tớ chán lắm rồi.

- Vadim, cậu có dùng ma túy không đấy? – Tôi làm vẻ mặt nghiêm trọng.

- Có, có! Hôm qua thì cocain, hôm nay nốc rượu và nói chung là không có mặt ở nhà. Tớ đang chờ từng phút từng

giây để đảm an ninh chốt tờ đây. Còn cậu thì ngồi đó và diễn hề trước mắt tớ. Hay là cậu cũng được đảm chó chết kia chia chác cho? Hả? Cậu gây ra mọi chuyện và bây giờ ngồi đây và không định chơi bạn mình một vố đấy chứ.

- Cậu điên hả? Không lẽ cậu không biết đến cái câu này là của Kurt Cobain⁽¹⁾ à – “đừng bao giờ dùng chung cả rượu và ma túy”? Chắc lại trộn cocain với whisky hay cola hả? Thế cái đảm an ninh của cậu có liên quan gì đến việc này?

- Liên quan gì à, mẹ kiếp! – Vadim nghiêng sát sang tôi. – Lại còn liên quan gì à.

- Cậu không hiểu hay sao? Cậu nói với tớ là muốn có nhiều cổ phần nhưng tiền thì chỉ có 50 nghìn thôi. Không lẽ cậu lại vay ai đó trong công ty à? Rồi bây giờ thì sợ rằng họ tố cậu với bên an ninh?

- Không, không. – Vadim đổi giọng, thì thầm. – Tất cả số tiền là tớ lấy từ công ty.

- Thế cái thằng ngu nào cho cậu vay tiền vậy?

- Chẳng có ai cho tớ vay cả, tớ chỉ lợi dụng tiền ngân sách marketing của công ty thôi, gọi là ngân sách cho việc

---

1 Kurt Cobain là một nghệ sĩ nhạc rock người Mỹ và được đánh giá như một huyền thoại của nền âm nhạc thế giới. Anh cũng được coi là hiện thân của giới trẻ Mỹ - hoang mang và bế tắc thời kỳ sau chiến tranh (cuối những năm 80 đầu những năm 90). Ngày 5-4-1994, tại ngôi nhà ở Seattle của mình, ở tuổi 27, quá chán chường với cuộc sống bế tắc cùng với bệnh tật, Kurt Cobain đã thực hiện quyết định nghiệt ngã. Anh dùng một khẩu súng ngắn cũ đã của nòng và tự sát.

tổ chức sự kiện này nọ, hiểu không? TẤT CẢ LÀ MỘT TRĂM NGHÌN ĐÔ LA ĐẤY!

- À... – tôi buột ra.

Tôi luôn nghĩ rằng, Vadim là một kẻ không chỉ háo danh mà còn tham lam tiền bạc một cách khủng khiếp, đặc biệt là tiền bạc của người khác. Lẽ ra, hắn nên dừng lại ở cái ngưỡng 50 nghìn thì hơn, đừng này lại không. Hắn muốn có nhiều phần hơn tôi trong cái dự án vũ trường này. Thằng ngu muốn chơi trò gian lận một trăm nghìn đôla tiền công ty để đổ vào dự án của mình. Nhưng mà, vỏ quýt dày thì có móng tay nhọn...

- Vadim, nói xem, về nguyên tắc thì cậu có thể có nhiều phần hơn tớ trong cái dự án này, vậy sao cậu còn muốn lèm nhèm tiền ngân sách của công ty nữa?

- Tớ không biết, không biết... mà cái này thì ai cũng thừa hiểu rồi. Cơ hội tuyệt vời thế, tớ mơ ước có một cái gì đó kiểu như quán bar hoặc vũ trường. Nhưng tớ lại không lường được là MỌI CHUYỆN LẠI DIỄN RA NHƯ VẬY! Mà mọi thứ là do cậu nghĩ ra đấy chứ, cậu lôi tớ vào cái dự án quái quỷ này đấy chứ, đúng không? – Vadim nhìn sang tôi, và tôi có cảm giác rằng mình bắt đầu hiểu, vì sao hắn lại kéo tôi đến đây.

- Thế còn chuyện xà xẻo ngân sách công ty cũng là do tớ xúi cậu hả, Vadim? Có thể tớ chỉ giúp cậu viết luận chứng khả thi cho dự án hay là gì đây?

- Này, tớ không định nói thế đâu nhá. Tớ cũng lú lẫn không biết mình phải làm gì tiếp tục. Thứ hai này, bên an ninh bắt đầu vào cuộc – và chấm hết. Cậu hiểu không? Chấm hết. Đuổi việc còn là khá đấy, chứ tệ hơn nữa là khép tội tham ô tài sản. Đúng là chó chết. Cậu không hiểu đâu, và chẳng bao giờ hiểu được. Tớ đã ngồi ở vị trí này ba năm nay. Ba năm chó má. Tớ đã nín nhịn tất cả cái đám súc sinh tư bản này. Tớ đã phải cúi mình xuống để ngoạm cái chức brand manager. Vậy mà bây giờ đây tớ mất TẤT CẢ rồi. Tớ không biết phải làm gì bây giờ. Tớ vào ngõ cụt rồi.

Tôi thấy Vadim bắt đầu than vãn, rên rỉ. Phút sau khóc nức nở. Tôi châm thuốc, thần thờ ngó khắp gian phòng và thấy thù hận hằn ghê gớm. Vadim tiếp tục lải nhải những điều nhảm nhí về con đường sự nghiệp của mình, về những căn rút lương tâm, về những vụ làm ăn của bản thân. Tôi cảm thấy thật kinh tởm và chỉ ước sao nhanh chóng biến khỏi đây và để mặc hắn ngồi cà kê dê ngỗng về lòng tham vô đáy của mình. Chúa ơi, ai là người đầu tiên nghĩ ra tiền bạc? Rồi ai đã nghĩ ra việc đẩy cái đám đồ người đồ ngợm này vào vòng xoáy của đồng tiền? Vadim túm lấy khuỷu tay tôi, nhìn vào mắt tôi và nói với vẻ tha thiết chân thành:

- Nghe này, hay là cậu khai với sếp tớ hoặc bọn cóm rằng cậu cũng là thành viên sáng lập, rằng việc khai trương vũ trường bị đình lại là bởi cái đám cứu hỏa hoặc ai đó chẳng hạn? Bây giờ ta phải nghĩ ra kế hoạch này thật nhanh, họ

sẽ quay sang hướng này ngay, tở tin thế. Rồi ta cầm cự chừng vài tháng, tở xoay tiền ở đâu đó và hoàn trả lại. Thế, cú thử làm thế xem, cái trò này có vẻ được đấy. Tụi nó cũng chẳng dám làm gì cậu được đâu, hiểu không? Điều cơ bản mà ta cần là thời gian. Có thể ta sẽ tìm ra cái lũ con lừa kia, và cho dù không tìm được, tở cũng sẽ xoay ra tiền bằng mọi cách. Cậu không phải lo gì đâu bởi cậu có cầm tiền đâu mà chẳng qua là cậu rơi vào tình huống đó, giống tở vậy thôi. Cậu cũng có đứng về phía tụi nó đâu, cả cậu cả tở cùng một phe mà, hiểu không? Cái đám an ninh này sẽ xoi ngon lành thôi. Nhiệm vụ của họ là viết báo cáo, rằng đã kiểm soát được tình huống, cho dù thực tế, mọi việc nát như tương bần. Thích chưa? Tở tin rằng ta sẽ xoay được tiền. Hai thằng thông minh thế này cơ mà. Trò này được đấy, nhỉ?

- Không, ông bạn quý ời, chẳng ra làm sao cả.

Tôi chỉ muốn thui cho hấn mấy quả vào mặt. Nhưng rồi tôi tin là nếu thế, hấn sẽ tở đến đồn công an để báo rằng tôi đánh hấn và trấn mất của hấn 100 nghìn đô la. Tôi dúi điều thuốc vào chiếc gạt tàn và gọi thanh toán.

- Này, khoan đã, cậu không thích cái trò tở vừa nói hả? Hay là cậu không thể làm điều này VÌ CHÚNG TA?

- Thứ nhất, trò này như cút. Thứ hai, làm ơn chấm dứt ngay cái kiểu nói “chúng ta”, “ta” đi bởi đây không phải là lúc cậu đang đi đàm phán với khách hàng. Cuối cùng, với

cung cách gian lận, mảnh lối của cậu, tớ không quan hệ gì với cậu nữa.

Vadim chờ người ra. Hắn siết chặt tay vịn ghế bành đến nổi đầu các ngón tay trắng bệch ra. Đường như chiếc ghế đang mút chặt lấy hắn ta.

- Này, khoan đã, – Vadim nói với giọng bức xúc, – tớ bắt đầu hiểu rồi. Đã hiểu cả rồi. Cậu, chính cậu đã dàn dựng mọi chuyện, đồ khốn. Bọn cậu đã nhử tớ vào cái tròng này, và cậu làm ra vẻ hùn tiền vào với tớ. Tớ đã tin cậu, tớ nghĩ rằng chúng ta là bạn bè, tớ đã tin cậu, cậu hiểu không? Và bây giờ tớ đang ngập trong bãi phân trâu này, trong khi cậu lại nhón nhơ tung tung thế kia. Không, cậu nghĩ rằng mọi việc kết thúc đơn giản thế ư? Ố ồ, cậu còn chưa biết được cậu đang rơi vào đâu đấy. Không phải là cái kios bán thuốc lá đầu nhá mà là một công ty đa quốc gia, hiểu chưa? Ở đó chắc trên người cậu hẳn không còn một hạt bụi nào. Cậu sẽ phải hầu chuyện cái đám an ninh của tớ đấy, hiểu chưa, đồ khốn? Rồi người ta sẽ lôi cậu vào đồn công an, rồi họ sẽ tẩn cả cậu lẫn đồng bọn của cậu cho đến khi các cậu nôn tiền ra hoàn trả cho công ty thì thôi. Thế nào, sợ chưa? Tớ không say đâu, không ai có thể chơi khăm tớ một cách đơn giản như lừa mấy con điếm trên đại lộ đầu... – Vadim nói, giọng cuối cùng bị khan và chuyển the thé như giọng phụ nữ.

Tôi đứng dậy khỏi bàn. Cái trò hề rẻ tiền này khiến tôi mệt mỏi thật sự. Thật là bực khi mất tiền mất bạc, nhưng tức hơn

cả là khi ta mất đi một người có lúc đã từng là bạn của ta và giờ đây đang suy sụp trước mặt ta như một đồng thịt thối.

- Khoan đã, – Vadim nổi đóa, – đứng lại, tớ nói với cậu rồi, bây giờ tớ gọi cho đám công an quen, chúng ta sẽ nói chuyện theo kiểu khác.

Hắn móc điện thoại di động ra và bắt đầu nhấn số một cách gấp gáp. Tôi cầm ly nước chỉ còn cạn và tưới lên đầu Vadim.

- Tốt nhất cậu nên gọi cho bác sĩ riêng của mình đi, Vadim.

Tôi bước ra cửa và chẳng còn muốn ngoái đầu nhìn lại. Tình huống vừa rồi xảy ra thật tầm thường. Ở ngay lối ra vào có mùi cá không hoàn toàn tươi, có lẽ bốc ra từ nhà bếp. Nhưng tôi lại muốn tin rằng đó là cái mùi hôi thối mà thân thể Vadim đang vừa ra. Và tôi còn có cảm giác rằng hắn đang ngồi đó và rung rúc khóc. Điều này vượt ra ngoài sự tự đánh giá của tôi. Có lẽ, so với Vadim, tôi vẫn chưa phải là loại người bỏ đi.

Tôi bước ra khỏi quán cà phê “Vogue”, bắt taxi và đưa cho gã tài xế địa chỉ nhà mình. Suốt chặng đường về nhà, tôi cứ dán mắt vào cửa kính taxi và hát bài “*Friends will be friends*”, rồi bài “*Queen*”. Thực là chán nản. Và rồi tôi cũng đến khu vực nhà ga Leningradski. Phía trước nhà ga là tấm bảng điện tử nhấp nháy có dòng chữ “Quầy vé”. Tôi bảo gã tài xế dừng xe.

- Đã đến nơi đâu? – Gã tài xế ngạc nhiên hỏi.

- Không quan trọng, cho tôi xuống đây. Hết bao nhiêu tiền vậy?

Tôi chìa tiền cho gã, bước ra khỏi xe và hướng về phía cổng chính. Khi đến cửa ra vào trung tâm, tôi ngoái đầu nhìn lại. Chiếc xe taxi chở tôi vẫn còn đỗ ở đó. Gã tài xế mở cửa sổ ra và nhìn về phía tôi. Chẳng hiểu sao tôi giờ tay ra hiệu cho gã, và gã nổ máy rồ ga biến đi mất hút.

Có khoảng chừng mười tay chơi trẻ ngồi túm tụm ở bậc thang ngay lối ra vào. Có lẽ họ đang đợi chuyến tàu về phía ngoại ô Moskva để ngủ bù thay cho những đêm vật vờ chốn ăn chơi đàng điếm, để rồi đêm nay hoặc đêm mai lại tụ tập bên ánh đèn neon lạnh lùng của thủ đô. Họ rất giống đám vẹt đậu từng hàng lượn sóng trên thanh đỗ. Họ ngồi đó trong những chiếc áo khoác và những đôi giày thể thao sáng màu, chỉ có điều mặt mày thì u ám. Bạn có bao giờ biết đến những loài vẹt này không?

Tôi bước đến gần họ, lôi trong túi ra tập giấy trống khi này và hỏi:

- Chào các bạn, tôi hơi say một chút và chẳng thể nào rõ được cái này là của ngày hôm nay hay ngày mai? Các bạn cầm xem giúp cho được không?

Tất cả diễn ra đúng như tôi nghĩ. Mà nó đương nhiên phải diễn ra như vậy...

- À, hôm nay, – một cu cậu trong đám tuổi trẻ hẳn ra, – bắt đầu lúc 9 giờ đấy.

- Ôi, vé xem chương trình của List phải không? – một anh chàng khác cầm tờ giấy bóng trên tay cu cậu kia, hỏi. – Thế anh có vé vào không?

- Thế bạn cần nó hả? Nghĩa là bạn tin rằng bạn cần vé vào cửa phải không ?

- Đúng thế. Em rất vui nếu được đi dự chương trình này.

- Thế thì cầm lấy hết đi. Cầm lấy, cầm lấy khi tôi chưa kịp nghĩ lại, – tôi cười.

- Ôi, tuyệt quá! Cảm ơn anh nhiều. Hẹn gặp lại anh, — anh chàng bắt tay tôi.

- Có lẽ thế.

Tôi rảo bước đến quầy vé và ngoái đầu nhìn lại. Đám dân chơi thu dọn đồ đạc và chạy ào ra phố. Có lẽ họ sợ tôi nghĩ lại và thu hết mấy tờ giấy kia về.

Trước các quầy vé chẳng hiểu sao rất vắng. Tôi bước đến ô quầy vé và chìa tờ một nghìn rúp rồi nói: “Cho một vé chuyển gần nhất”.

Cô nàng nhân viên bán vé hỏi tôi một vài thông tin nào đó. Tôi cũng chẳng nghe rõ, nhưng vẫn gật đầu. Cô ta đưa vé cho tôi, thối lại tiền thừa và nói:

- Đường số sáu, sau mười phút nữa đấy.

Tôi rời quầy vé, bước ra phố, ghé kios mua bao thuốc lá và đi tìm đường ray số 6....

Ngồi đối diện với tôi trong toa tàu là một ông già. Ông ta có vẻ thông dong và uống bia đựng trong chai nhựa loại nửa lít một cách ngon lành. Sau đó, ông ta lại vặn nút chai và nghỉ một lát, rồi nhìn qua cửa sổ, rồi lại mở nắp chai, tu một tộp và nhìn về phía tôi. Đường như ông ta đang nghiên cứu tấm bản đồ hướng dẫn dán trên tường toa tàu và người tôi chẳng hề cản trở ông ta trong việc này. Hết nhìn tôi, ông ta buông một câu:

- Vẫn còn lâu lắm mới đến.

Tôi dán mắt qua cửa sổ. Một người bán báo đang rao dọc lối đi. Tôi định mua một cái gì đó để đọc nhưng không tìm thấy một tựa nào quen thuộc của mình. Chẳng biết làm gì, tôi bắt đầu ngó nghiêng các hành khách xung quanh. Những người làm vườn ở ngoại ô, thanh niên từ Moskva về quê, vài ba nhân viên văn phòng mặc đồ vest công sở, thất cà vạt nghiêm chỉnh, mắt ra chùng mệt mội vì buổi dạ tiệc đêm qua. Cô gái ngồi cạnh cửa sổ phía đối diện lật đi lật lại những tờ giấy trắng với gương mặt chậm hiểu.

Tàu dừng lại ở ga. Một đám hành khách mới bước vào. Tôi có cảm giác rằng, họ đang nhìn tôi chăm chú và chờ đợi tôi nói ra sự thật nào đó giúp thay đổi cuộc đời của họ. Từ kios trên sân ga vọng ra lời bài hát quen thuộc – “Chim

bồ câu bay trên vùng đất chúng ta”. Tôi chớp chớp mi mắt. Tôi nghe nói là giai đoạn một của giấc mơ được các chuyên gia gọi bằng thuật ngữ “Rapid Eyes Movement”. Cái này khiến tôi nhớ lại tên viết tắt của ban nhạc nổi tiếng của Mỹ R.E.M. Tôi còn nghĩ rằng thật là buồn cười nếu như ca sĩ của nhóm – Michael Stipe⁽¹⁾ lại hát những giai điệu vừa rồi của bài hát kia. Khi nghe đến câu “ngực tù nghe thấu xung quanh” thì tôi cũng chìm vào giấc ngủ...

Tôi mơ thấy một chuyện lạ, cứ như mình đang ngồi trên bến tàu điện ngầm “Teatralnaya”, ở đó tụ tập tất cả những phụ nữ mà tôi có mối quan hệ khá nghiêm túc, thậm chí suýt nữa thì định cưới. Nói chung là tất cả những ai mà tôi đã nuôi dưỡng bằng cái thứ gì đó giống như là tình yêu lứa đôi. Nhưng điều đáng nói là tất cả bọn họ tụ tập ở đó cùng một lúc, mà tôi thì hẹn gặp từng người riêng. Và bây giờ tôi đang khốn khổ vì bị lộ tẩy. Tôi chẳng còn ai ngưỡng mộ mình nữa, và điều tôi muốn duy nhất trong lúc này là chui thật nhanh vào bất cứ đoàn tàu nào và biến nhanh khỏi nơi đây càng nhanh càng tốt. Nhưng thật trớ trêu cho tôi là, tất cả các đoàn tàu đều không đỗ ở ga Teatralnaya, kể cả chiều đi và chiều đến. Năm mươi phút như vậy trôi qua, cả đám đàn bà phụ nữ dần dần bước đến chỗ tôi mỉm cười, còn tôi cuối cùng cũng lộn lại và chui lên khỏi mặt đất trên chiếc thang cuốn duy nhất

---

1 Ca sĩ của ban nhạc R.E.M nổi tiếng tại Mỹ.

đang làm việc lúc đó. Sau đó, tôi đi qua đường bằng lối ngầm khác, rồi lại leo lên thang máy, đi lên đi xuống mấy lần, quay trở lại bến Teatralnaya và nhìn thấy đám đàn bà phụ nữ kia vẫn đang đứng đó. Tôi lại quay lên thang máy, lặp lại cái vòng tròn lúc nãy và cuối cùng lại quay trở lại bến Teatralnaya. Tất cả những người đàn bà của tôi đang đứng nguyên đó, gương mặt có cái gì đó hơi ngạc nhiên và mong chờ điều gì đó hơn thế này. Rồi từ thang máy bước xuống hai gã công an, họ cứ chăm chăm nhìn tôi. Lúc này tôi có cảm giác mình giống như một tên tội phạm ngu xuẩn. Và thậm chí đang trong giấc mơ mà tôi còn hiểu được rằng tất cả những chuyện này là sự nhầm lẫn và thấy khiếp đảm, tại sao mình lại có thể mơ thấy giấc mơ khủng khiếp như vậy. Và rồi, một trong hai gã có tiến đến gần tôi, chìa cho tôi một que kem, nhưng tôi hiểu rằng, không nên nhận que kem này trong bất cứ trường hợp nào. Tôi cũng hiểu rằng, lúc này, về nguyên tắc là chẳng còn đường nào để chạy và họ sẽ nhét kem vào tay hoặc túi quần tôi. Trong tôi ngập tràn cảm giác vô cùng tuyệt vọng và rất hoang mang, tại sao mình lại để lỡ cái sự thật này, rằng que kem là đồ cấm. Và tôi cảm thấy thật sợ hãi rằng mình thật vô duyên trong tình huống như thế này, hơn thế, tôi còn chẳng biết phải làm gì để trả lời hai gã cảnh sát này. Nỗi sợ hãi lên đến đỉnh điểm, vào đúng lúc này tôi tỉnh giấc. Trên lối đi có một bà bán hàng rong đang mời khách mua kem sữa, kem bọc bánh quế và kem Eskimo. Tôi chờ

cho đến khi bà ta rời khỏi toa tàu và nhắm mắt lại. Lần này thì tôi ngủ một giấc ngon lành mà chẳng hề mộng mị gì. Trong một màn tối trọn vẹn.

Cuối cùng thì tôi cũng hoàn toàn tỉnh giấc. Tàu lại dừng trên sân ga. Thậm chí tôi có cảm giác rằng, đoàn tàu chẳng đi đâu kể từ lúc tôi ngừng hoạt động. Tôi liếc nhìn đồng hồ người ngồi bên cạnh – đã chín giờ tối. Tôi đã ngủ chín tiếng đồng hồ. Tôi đứng dậy và bước ra khỏi toa. Trước mắt tôi là một ga xép, nơi người ta thường chọn để họp chợ. Cơ man nào là rau quả. Tôi cố tìm tên ga xép này nhưng chẳng thấy bất cứ một bảng biển nào. Mà quan trọng gì đâu nhỉ, tên gì mà chẳng được?

Đoàn tàu ban nãy chở tôi cuối cùng rồi cũng chuyển bánh. Tôi đi qua sân ga và ngó nghiêng bốn phía. Ngay trước mặt tôi là trụ sở nhà ga và trạm xe buýt với hai bến xe cùng đám hành khách vừa xuống tàu. Tôi để ý thấy có dăm ba kios hoặc cửa hàng thực phẩm hay quán cà phê. Mùi cà phê bay ra thơm nức. Có một cặp ngồi trên ghế nhựa đang ăn món saslúc⁽¹⁾ và uống rượu vang. Tôi suy tính không biết mình có nên ăn chút gì lót dạ hay không. Chàng trai quay đầu sang phía tôi. Mặt đỏ gay. Có thể là do rượu hoặc cũng có thể do mê cô gái. Nhưng rồi tôi cũng nhận ra, chẳng cần phải đứng ở nơi này làm gì.

Phía bên kia sân ga là một con đường làng với những bụi cây lưa thưa. Tôi băng sang đường, đi về phía đó. Con đường

---

1 Saslúc: thịt nướng kiểu Nga.

làng chạy dài dọc theo đường ray. Thỉnh thoảng tôi nhìn thấy vài ba ngôi nhà nhỏ và sau nữa là một dải rừng. Trên đường ray mọc nhiều loại hoa vàng nhỏ. Trông chúng rất giống với loài hoa mà hồi nhỏ có lúc nào đó ta được hái cùng mẹ, mặc dù tôi cũng không nhớ chính xác lắm. Tôi rảo bước dọc đường ray và chẳng hiểu vì sao lại cúi xuống hái mấy bông. Một lúc sau, trong tay tôi đã có cả một bó lớn. Tôi chợt nhớ đến trò bói hoa, nếu như giữa bó hoa này mà tìm thấy một bông có sáu hoặc bảy cánh, ta có thể ước được điều mà ta muốn.

Mải mê với những ý nghĩ này, tôi phát hiện ra phía sâu trong rừng có một bãi cỏ thưa với ba cây bị đốn ngã. Tôi rời đoạn đường ray và mang theo bó hoa màu vàng bước tới giữa bãi. Vẻ ngoài tôi lúc này chắc chắn trông rất ngố. Tôi ngồi xuống một thân cây bị đốn, châm thuốc hút và ngắm nhìn xung quanh. Bãi cỏ giữa rừng này có đủ tất cả những thứ đặc biệt gọi xốn xang cho bất cứ người Nga nào đối với mảnh đất dấu yêu của mình – những chai bia rỗng nằm lẫn lóc, nhiều mẫu thuốc lá hút dở, vài ba vỏ đồ hộp và thân cây mục, – nói chung là tất cả những gì mà chúng ta yêu thích đến thế giữa thiên nhiên hoang dã. Xác một con chồn chết nằm dưới bụi cây đã phá hỏng bức tranh tĩnh vật này. Chắc có lẽ cách đây không xa sẽ là những kho thực phẩm, hoặc con chồn hôi này bò đến đây từ nơi cư ngụ thường xuyên của mình – quán cà phê cạnh ga, để giải quyết nhu cầu nào đó của họ nhà chồn. Chồn chết trong một tư thế hơi lạ và không tự nhiên, giống như con hổ với cặp mắt nửa

nhắm nửa mở và cái mõm ngoác ra khi chuẩn bị chồm lên từ mặt đất. Chắc nó mới chết, vì nhìn qua thì cái xác vẫn còn nguyên vẹn chưa phân hủy và đám chó hoang hay thú rừng chưa thấy đụng mõm vào. Hoặc cũng có thể, đám chó hoang cũng kinh tởm cái xác này?

Đã có lần tôi xem chương trình “Thiên nhiên hoang dã” hay “Thế giới động vật” trên kênh BBC hoặc chương trình “Trong thế giới động vật” của Nga. Bạn có biết rằng những chương trình truyền hình kéo dài hàng giờ này thường được phát vào thứ bảy hay chủ nhật, khi mà cơ thể bạn đã mệt nhoài vì những châu rượu túy lúy suốt một tuần và đang muốn một thứ gì đó có thể làm khuây khỏa tâm lý của bạn. Những chương trình này được phát với sự dẫn dắt của phát thanh viên ngoại quốc có giọng nói ngọt như mía lùi – bản sao của Drozdov⁽¹⁾. Hẳn bạn vẫn còn nhớ chương trình do Drozov phụ trách chuyên nói về đời sống động vật, về sự sinh tồn và hủy diệt của chúng, những chương trình có thể thu hút khán thính giả hàng giờ đồng hồ liền. Nói chung, những chương trình như vậy thường được coi là kiểu giải trí tinh thần. Còn trong trạng thái tuyệt vọng, chán nản, ta vẫn thường được xem những bộ phim cũ rích thời Xô Viết do Katinui – Yarsev đóng vai mục phù thủy Baba Yaga⁽²⁾. Tuy nhiên, vấn đề không phải nằm ở chỗ đó.

---

1 Ca sĩ của ban nhạc R.E.M nổi tiếng tại Mỹ.

2 Nhân vật trong Truyện cổ tích cùng tên của Nga.

Có một chương trình truyền hình nọ kể về cuộc sống của lũ chồn – bạn đồng hành của con người. Lũ chồn này sống dưới hầm nhà, hầm công trình, cầu cống hoặc gần những nơi có nguồn thực phẩm. Chúng còn di chuyển đến những khu cỏ xung quanh nơi ở để đẻ con hoặc để chết – giờ đây tôi chẳng thể nhớ được, thật tiếc, chứ nếu không thì tôi đã có thể giải thích cho bạn biết vì sao xác con chồn hôi kia lại có ở khu rừng này.

Nói chung lũ chồn hôi là những sinh vật rất hoạt, hung hăng, luôn sục sạo tìm đồ ăn mà chẳng sợ ai cả. Chồn tham ăn, có thể ngón bất cứ thứ gì ngay cả đồng loại của mình. Bởi vậy mà con người đã nhử chồn bằng bả đồ ăn tẩm độc đặt dưới các khu hầm nhà. Họ nghĩ rằng, khi ăn bả độc này, chồn sẽ quay về nơi trú ẩn của mình, nơi họ hàng hang hốc của chúng tụ tập sinh sống. Khi chết, con chồn này sẽ trở thành mồi cho đồng bọn đang nhe nanh chuẩn bị xông vào xâu xé. Và như vậy, cả đàn sẽ trúng bả và chết hết. Khi xem chương trình về thế giới loài chồn, tôi cứ nghĩ rằng, tất cả chúng ta – những thành viên đại diện trẻ trung, hăng hái của cái xã hội Moskva thu nhỏ này – đều giống lũ chồn hôi đang cắn xực lẫn nhau. Tất cả chúng ta đã bị đánh bả bởi các chất độc của sự trơ tráo, vô liêm sỉ, của sự hèn hạ và thù hận giữa con người với nhau. Cái chất độc này ngấm sâu trong cơ thể ta, trong từng tế bào, từng thớ thịt, và cho dù có cắn xực nhau, cuối cùng thì tất cả chúng ta rồi cũng lăn ra chết. Lạy trời sao cho thế hệ tiếp theo sẽ toàn là những

con người khỏe mạnh, chân chính. Ôi, mà tất cả những điều này cũng thật là ngớ ngẩn, tôi thật không hiểu sao những suy nghĩ ấy lại chui vào đầu mình lúc này.

Tôi cứ ngồi vậy trên súc gỗ một lúc lâu, hút thuốc và tận mắt thử tìm bông hoa kỳ diệu bảy cánh. Tôi gần như đã xới tung cả bó hoa ra, nhưng vô ích. Chẳng hiểu tôi tìm cái bông hoa này để làm gì nhỉ? Nó đem lại cho tôi cái quý quái gì kia chứ? Tôi vút điếu thuốc, lấy chân di xuống đất khi nó vẫn còn cháy dở (tôi phải được trao giải nhất cho việc bảo vệ rừng khỏi “nguy cơ cháy”), và tiếp tục rảo bước. Khi tôi quay trở lại phía đường ray, trong chạng vạng hoàng hôn, có hai con chó chạy ra phía bãi cỏ. “Chúc ăn ngon nhé!”

Lúc này ngoài đường phố, trời đã bắt đầu tối hẳn. Tôi tiếp tục rảo bước theo dọc đường rày. Khu rừng xung quanh khiến không gian càng trở nên tối sẫm hơn, nhưng trong lúc này thì bóng tối trông có vẻ thật hơn với tình trạng hiện tại của tôi. Hơn thế, bóng tối làm tôi trở nên thanh thản và khiến tôi trở nên u sầu. Và rồi, khu rừng cũng không còn mãi kéo dài nữa. Tôi đi ra phía bờ sông. Trước mắt tôi là một cây cầu lớn có đường ray xe lửa, nó khiến tôi liên tưởng đến những bộ phim về chiến tranh. Chính những cây cầu như thế này với những trụ cầu chắc chắn và vòm cung dài phía trên (tôi không biết tên gọi của nó là gì) đã bị các du kích quân dùng cảm đánh sập trong những bộ phim được xem thời thơ ấu. Những toa hàng rơi xuống lòng sông từ những cây cầu bị đánh gãy nham nhở luôn khiến tôi có cảm

giác chúng giống như đồ chơi, còn tôi thì cứ bắn khoăn cho chất lượng của cuộn phim sản xuất theo kỹ xảo đặc biệt. Có đêm sau đó, chiếc cầu này gọi ra cho tôi một cảm giác sợ hãi bằng sự đồ sộ của mình cùng cái kích thước rộng khủng khiếp. Nhưng hôm nay thì chẳng hiểu sao chiếc cầu lại thu hút tôi. Đầu tiên tôi còn bước dè dặt, sau đó thì tôi mạnh dạn bước lên cây cầu và tiến đến phần giữa. Kiến trúc của nó thật là tuyệt. Tôi ngẩng cao đầu và lập tức có cảm giác mình thật nhỏ bé so với vòm cung to lớn của nó. Tôi rất muốn biết bây giờ là mấy giờ vì tôi không đeo đồng hồ. Theo thói quen, tôi thò tay vào túi lục lọi và phát hiện ra rằng chiếc điện thoại di động không còn. Có lẽ tôi đã để quên nó trong khu rừng lúc ngồi hút thuốc.

Tôi đoán rằng, có lẽ giờ này chiếc điện thoại của mình đang nằm trên bãi cỏ và hai con chó cứ đi lòng vòng xung quanh nó ngủ hít. Thỉnh thoảng, chiếc điện thoại rung chuông chít chít, thế là hai con chó sợ hãi nhảy lùi sang một bên và đứng nhìn nó từ xa. Có lẽ vì chiếc điện thoại có màu đen cùng với cái tiếng kêu chít chít mỗi khi có tin nhắn hoặc có ai gọi đến mà lũ chó cứ tưởng đây là con chồn điên, và con chồn này đang gầm gừ, nhưng lại không thể chạy. Hai con chó sẽ rất sung sướng vì hôm nay chúng thật sự gặp may. Thượng đế đã ban cho chúng một lúc hai con chồn chết. Đến sáng thì hai con chó sẽ nghĩ rằng, con chồn kêu chít chít và không biết chạy kia đang yếu dần và chúng đã có thể “xẻ thịt” được. Sau đó, con chó dũng mãnh hơn

sẽ tiến gần đến chiếc điện thoại và lấy miệng ngọam lấy và làm vỡ nát...

Cảnh lũ chó nhe nanh với những chiếc răng sứt hiện lên rõ nét trong đầu tôi khiến tôi liên tưởng đến một bức tranh thời thơ ấu, một bức tranh mà tôi luôn có cảm giác liên quan đến cái chết.

Thật sự là những đứa trẻ nào lớn lên cùng các câu chuyện cổ tích nhân bản với kết thúc có hậu và được sưởi ấm bằng tình yêu thương thường không bao giờ nghĩ đến cái chết. Hơn thế, chúng cũng chẳng bao giờ nghĩ đến việc cái chết có thật hay không nữa. Khi còn bé, tôi có nuôi hai con vẹt. Thế rồi, có một hôm, một trong hai con này bay lạc đi đâu đó. Nghĩa là, vào buổi tối khi tôi lên giường đi ngủ vẫn đầy đủ hai con, vậy nhưng đến sáng sớm hôm sau thì chỉ còn một con. Rồi đến cuối ngày con thứ hai xuất hiện, nhưng với bộ lông vũ khác màu. Mẹ giải thích cho tôi rằng, buổi sáng, một con bị ốm và mẹ đã đem nó tới bệnh viện chữa trị, rồi người ta đã cho nó về nhà. Đương nhiên là ngay sau khi khỏi bệnh, con vẹt này đổi màu lông. Lần khác, tôi nhìn thấy một trong hai con nằm ngửa trong lồng, hai chân giơ lên, tôi đã chuẩn bị khóc, nhưng rồi lại được giải thích rằng con vẹt này bị bệnh nên nó ngủ thiếp đi. Đến chiều tối thì nó lại khỏe mạnh và bình yên vô sự trong chiếc lồng của mình. Một lần nữa, màu lông của nó lại có đôi chút đổi khác...

Lúc ấy tôi không ngờ rằng mẹ luôn quan tâm đến tâm

lý tuổi thơ dễ bị tổn thương của tôi nên đã mua ngay cho tôi một con vẹt mới khi con kia chết. Còn tôi thì quen với việc nhân vật trong chuyện cổ tích tệ nhất thì cũng là ngủ say như chết chứ không thể chết được. Tôi tin vào tất cả các câu chuyện trong đó nhân vật có thể ốm đau nhưng được chữa trị nhanh chóng đến nơi đến chốn. Đối với tôi lúc đó không tồn tại khái niệm chết chóc.

Rồi có một lần tôi cùng bà ngoại đi trên phố và nhìn thấy xác một con chó bị chết. Có lẽ con chó đã bị xe nghiền. Thân thể con chó bị đứt gần như làm đôi và biến dạng khủng khiếp, răng văng đi đâu hết. Đúng trong khoảnh khắc này tôi hiểu rằng, các nhân vật KHÔNG NGỦ NHƯ THẾ. Trong truyện, công chúa và hoàng tử, cho dù có bị phù thủy hóa phép, cũng nằm ngủ với gương mặt thiên thần cho đến khi có ai đó hôn vào môi hay vẩy nước lã vào mặt. Tôi hiểu rằng, những nhân vật chính diện mặt không bao giờ bị biến dạng và thân thể không bao giờ bị xé nát. Tôi nhớ mình đã hoảng hốt hỏi bà chuyện gì xảy ra với con chó tội nghiệp kia, mặc dù thừa hiểu rằng nó đang gặp chuyện kinh khủng nhất. Bà tôi nhìn tôi rất buồn và trả lời rằng con chó đã bị chết. Lúc đó, tôi đã khóc và trong suốt đoạn đường về nhà, đã đặt ra vô vàn câu hỏi cho bà: lẽ nào con chó không bao giờ tỉnh lại nữa? Và chẳng lẽ không ai có thể giúp nó?

Và tôi chỉ nhận được một câu trả lời: KHÔNG. Chính cái từ KHÔNG này đã gọi lên trong trí óc non nớt của tôi một loạt

câu hỏi kinh hãi: tất cả chúng ta đến một lúc nào đó rồi sẽ chết? Cả con vẹt, cả bạn, cả mẹ, cả tôi? Tôi nhớ không rõ là bà đã trả lời tôi dứt khoát như thế nào, nhưng cảm giác sợ hãi khủng khiếp thực sự lần đầu tiên trong đời thì tôi nhớ mãi. Nỗi sợ mất người thân yêu của mình. Nỗi sợ không thể so sánh với cái gì. Ngay cả khi mọi người nói rằng điều này không phải ngay lập tức có thể diễn ra vẫn gọi lên cho tôi một nỗi sợ hãi vô cùng. Nỗi sợ hãi không thể vượt qua nỗi, nỗi sợ hãi của nhận thức rằng tất cả tiền bạc, niềm vui, ánh mặt trời này, rồi xuân, hạ, thu, đông, nắng, mưa, tuyết, gió... – chỉ là một chút trì hoãn trước kết cục không thể nào tránh khỏi.

Sau cái cảnh con chó ấy, tôi vẫn còn bị ám ảnh mãi bởi cảm giác sợ hãi của một người vừa biết đến cái chết, nhưng rồi sau đó, giống như mọi đứa trẻ, những khoảnh khắc tươi sáng đã đẩy lùi ám ảnh cái chết trong đầu tôi. Nhưng cái cảnh con chó răng nhe ra cho đến phút này vẫn còn hiện rõ. Đương nhiên, trong cuộc đời mình sau này, tôi chứng kiến khá nhiều cái chết. Cái chết của bạn bè cùng thời phổ thông, đám người quen, bạn thân, họ hàng, cha mẹ, nhưng cái cảm giác đầu tiên của trẻ thơ về cái chết đối với tôi là một phát hiện khó quên trong đời. Sau này, cái cảm giác đó được pha trộn với hoài niệm về tuổi thơ, với những kỷ niệm khó quên về một thời yên bình chẳng có điều gì xấu xảy ra với bạn hay những người thân yêu của bạn, cái thời

mà mọi thứ được hiểu như trong thì tương lai, khi mà ngày hôm nay thật là xa ngái và nhiều sự kiện diễn ra từng đưa tôi đến với nó, có thể sẽ chẳng bao giờ xảy ra. Hoặc nếu có xảy ra thì cũng không phải là với tôi...

Tôi nghĩ rằng, mình nên tìm bông hoa có thể mang lại cho mình những điều mình mong ước. Vậy thì tôi sẽ muốn ước điều gì đây? Bạn có hiểu được cái tình cảnh thế này, khi mà bạn ngồi đó để làm những việc ngớ ngẩn và nghĩ rằng: giá như bây giờ ta có mặt ngoài biển. Với đám gái và rượu... Vậy giờ đây tôi muốn có mặt ở chốn nào?

Tôi suy nghĩ lựa chọn các phương án và hiểu rằng, chẳng có chỗ nào như vậy và cũng chẳng có người nào như thế mà giờ đây mình muốn gặp gỡ. Bởi vì kịch bản của những cuộc gặp gỡ có thể xảy ra với đám người quen của tôi tại bất cứ điểm nào trên trái đất tôi đều biết rất rõ, chính xác đến 100%. Hơn thế nữa, tất cả các kịch bản này bằng cách này hay cách khác, cũng đã được thể hiện vào trong cuộc sống (mà nhiều kịch bản diễn ra không chỉ một lần) và chúng chẳng mang lại điều gì mới mẻ cho tôi cả. Và bản thân tôi cũng chẳng nhận được chút an ủi nào về khía cạnh tâm hồn. Tất cả mọi nơi chốn, mọi cá nhân mà tôi có thể hình dung, tưởng tượng đều nhạt nhẽo, vô vị, cũng như chính tôi đối với họ vậy.

Thú vị đấy chứ, đúng không bạn? Có lẽ tôi là người duy nhất trên hành tinh này có thể hiện thực hóa bất cứ giấc mơ

nào của mình, sẵn sàng chuyển giao cho người khác bông hoa ma thuật bảy cánh. Sự hào phóng vô biên được sinh ra bởi sự trống rỗng vô tận cùng sự còi cọc của trí tưởng tượng... Một con người giàu có với khả năng, cơ hội và nghèo hèn với tâm hồn...

Cho dù không phải vậy thì cái ý nghĩ ấy vẫn tồn tại trong tôi. Tôi có thể hỏi bông hoa để ước nó mang tôi trở lại cái thời thơ ấu, vâng, nhưng tôi sợ phải nghe thấy cái cụm từ – DỊCH VỤ NÀY KHÔNG HOẠT ĐỘNG...

Tôi nhìn cây cầu ở mực nước 40 mét. Thật thú vị, chẳng hiểu khi rơi xuống từ cây cầu này, ta có cảm giác được bay không nhỉ? Có lẽ là có, nếu không thì đã chẳng có nhiều người chọn cách nhảy cầu hay nhảy lầu tự tử đến vậy. Nhiều người trong chúng ta đang suốt đời đi tìm cái cảm giác đó – cảm giác của một chuyến bay tự do.

Tôi ngẩng đầu và ngắm nhìn quang cảnh tuyệt đẹp phía bên kia dòng sông. Đêm đã sắp tàn mà ngày thì chưa tới. Đây là cái khoảng thời gian giữa các ngày mà trong tiếng Nga không có từ đồng nghĩa nhưng trong tiếng Anh thì hình như nó được gọi là in between days. Tôi đang đứng ở cái ngưỡng giữa hai ngày như vậy. Phía xa xa là ánh đèn nhấp nháy từ các ô cửa sổ, những ánh lửa hiếm hoi cứ di chuyển xa dần và hòa lẫn với đường giáp ranh giữa chân trời và những ngôi sao buổi sáng sớm. Không khí bắt đầu trong lành. Tôi lôi gói thuốc ra khỏi túi áo, rút điếu cuối

cùng và vo lại rồi vung tay ném vào không trung. Một vầng sáng trắng vẽ thành đường zic zắc trên nền trời và rơi tõm xuống nước. Trong một khoảnh khắc nào đó, nó xáo tung trong không trung, chuyển thành ánh đèn đường mà tôi nhìn kỹ mấy chữ cái cuối cùng trong tên gọi của nó – ENT, rồi rơi xuống nước. Tôi nhìn gói thuốc lá trôi lênh bênh khi nó vẫn còn chưa biến mất khỏi tầm mắt.

Tôi ngả nằm trên cầu, cởi áo vét để kê đầu rồi châm thuốc hút. Tôi giờ chiếc bật lửa đang cháy sáng ra, quan sát ngọn lửa, sau đó nhắm mắt lại. Thật là tuyệt, giống như những mảnh thủy tinh màu trong chiếc kính vạn hoa thời thơ ấu vậy, phía trước tôi hiện ra tất cả, bất cứ loại người nào, sự kiện nào. Bắt đầu từ khi tôi và thằng bạn Timur cùng cả chục thằng con trai khác trong những chiếc áo phông thể thao màu vàng có in dòng chữ “Ring”⁽¹⁾ cùng chơi đá bóng ngoài sân trường bằng cách tự huỷ hoại rằng mình là các cầu thủ Brazil. Chúng tôi chơi rất kỹ thuật và nhiệt tình hết mình, cứ như những người anh hùng của trận đấu vậy. Sau đó tôi đứng ngoài phố Arbat cũ, ngay phía sau quầy hàng chuyên bán búp bê lưu niệm hoặc chi tiết đồ nhà binh thời quân đội Xô Viết. Tôi cảm giác, thẩm thấu được cái mùi vị, hơi ấm của những đồng đôla nhàu nhĩ trong tay mình – cái thứ tôi chỉ muốn nhét vào lưng ghế. Tuy nhiên, chẳng hiểu sao tôi chẳng tìm ra khe hở quen thuộc. Sau đó, trong buổi

---

1 Bục đấu, võ đài.

lễ tốt nghiệp, tôi nốc champagne Sovetskoe trong phòng hòa nhạc mang tên “Russia” – nơi diễn ra buổi lễ trang trọng nhất và cũng là buổi lễ cuối cùng trong đời học trò của đám học sinh phổ thông, cho dù trong không khí chẳng hề có cái mùi trẻ thơ nào bốc lên mà rất toàn mùi rượu chè, mùi hoóc môn và mùi thời gian trác táng. Và đây lại là hình ảnh của tôi trong căn phòng lạ hoắc ở mạn Tây Nam Moskva. Trong phòng là thân thể đàn ông và đàn bà nằm lẫn lộn với mẩu đầu lọc thuốc lá và vô số chai không, rồi tôi đứng dậy, người gầy đét và phờ phạc, quấn chiếc khăn tắm quanh hông rồi tiến đến gần chiếc gương lớn treo trên tường. Chiếc gương phản chiếu mặt tôi màu tro xám cùng chiếc giường với hai cô bé cùng khóa, chiếc giường mà tôi vừa từ đó bước xuống. Tất cả chúng tôi đều học năm thứ hai và bỗng nhiên trở thành người lớn.

Đây nữa là hình ảnh tôi mặc áo vét, xách va li chuẩn bị cho chuyến công tác đầu tiên tới Paris. Đây là hình ảnh mẹ tôi đang đưa tiễn tôi ngoài cửa với lời dặn dò là tôi phải gọi điện cho bà ngay khi đáp xuống thủ đô nước Pháp. Tôi gật đầu và hứa sẽ làm theo đúng lời bà dặn, cho dù chắc chắn sẽ chẳng còn nhớ gì khi máy bay hạ cánh. Cũng từ lúc này những khuôn mặt người, cảnh vật, những đoạn đối thoại đang quay quanh tôi mỗi lúc một nhanh, thay đổi tốc độ khủng khiếp. Hình ảnh một tôi ngủ trong toa tàu điện ngầm trống rỗng, một tôi ngồi chồm hồm bốc tuyết đắp

lên mũi, một tôi say mềm đổ gục xuống băng ghế sau của chiếc xe Mercedes và ngược nhìn ánh đèn neon của thành phố về đêm, một tôi lọ mọ đi mua thuốc phiện từ tay đám dân da đen ở Paris, một tôi đứng trước gương trong phòng tắm và ngắm nhìn vết trầy trên bả vai phải. Một tôi đang nhìn thấy Lena với bộ tóc hung hung đỏ khóc lóc gọi tôi là đồ con lợn, sau đó là hình ảnh về đám ma của thằng bạn cùng lớp rồi nhip nhàng chuyển sang hình ảnh đám cưới của thằng bạn tốt nhất, sau đó là một tôi đang nhìn thấy Galina Grigoevna, mẹ của cô bé Masa – người đàn bà mà tôi đã sống chung ba năm trời nói với tôi rằng vào lứa tuổi này lẽ ra tôi phải nghiêm túc hơn. Sau đó là việc khai trương của vũ trường Zeppelin cùng vô số gương mặt người quen khác. Rồi hình ảnh một tôi ngồi ngoài sân bóng đá trên mạn bến tàu điện ngầm “Rechnoy Vakzan” và đếm dollar rồi hít cocain trong phòng vệ sinh của một nhà hàng nào đó, sau đó ôm chầm thằng cha chuyên gia quảng bá sản phẩm Xasa mà gương mặt của hắn biến thành mặt của Elvira – một cô nàng người Tác ta – cô nàng mà tôi đã xoi tái trong phòng vệ sinh trong khi phải dùng chân trái giữ chặt cánh cửa luôn ở trong trạng thái có thể bị ai đó đập cửa đẩy vào, và lúc đó tôi cảm thấy chán chường đến thế, chân thì tê, tay thì mỏi nhừ, mặc dù tôi hiểu rằng mình chẳng thể rời cái mông cô ta cũng như không thể buông chân rời cánh cửa. Rồi cách bài trí của phòng vệ sinh lại

uyển chuyển biến thành cửa hàng bán đồ thời trang “Gucci” trên con phố Tretchiakovsky, nơi tôi đứng nói chuyện qua điện thoại di động với Julia và múa chân múa tay một cách tuyệt vọng như muốn thanh minh với nàng điều gì đó. Rồi một tôi bước ra khỏi cửa hiệu thời trang này và lại có mặt trên đại lộ Nevsky, ngay Cung Khách Sạn. Ở ngay phía trước của con phố, cạnh quán cà phê CCCP là Vadim đang đứng và vẫy tay chào tôi. Sau đó là hình ảnh tất cả mọi người cùng hiện ra một lúc. Đó là hình ảnh bà tôi hỏi rằng tôi đã thanh toán tiền điện thoại hay chưa, là gã cảnh sát quèn tóm lấy tôi trong phòng vệ sinh của quán cà phê đó và giật tờ hóa đơn thanh toán tiền điện thoại trên tay tôi, là Julia đang ngồi trong quán Satre với cặp mắt buồn cùng Kondratov đang ngạc nhiên xem tấm áp phích có hình James Bond đang bắn súng lục với họng súng dài nạp toàn bằng hạt bắp, là Misa ở thành phố Piter trong bộ đồ nhân viên phục vụ bàn đang gỡ cái nắp lồng bằng bạc từ chiếc đĩa chứa cuốn sách của Dostoevski trên đó, là gã nhân viên quảng bá sản phẩm Xasa và Misa đang đếm tiền (cả hai ngồi quay lưng với tôi, và bởi thế gương mặt họ bị che khuất, song tôi vẫn biết chính xác đó chính là họ). Đó cũng là hình ảnh một cặp vợ chồng béo tốt trong đại siêu thị Auchan, là gã đàn ông trông đến buồn cười với trọng lượng 120 kg, mặc chiếc áo phông màu đỏ có dòng chữ “HURGADA DIVERS” đang ngồi uống cà phê, cho dù ai

cũng biết tổng gã chẳng phải là “diver”⁽¹⁾ nào sất mà chỉ là một tên du thủ du thực ngoại cỡ hàng năm sang Thổ Nhĩ Kỳ nghỉ dưỡng theo tiêu chuẩn “phiếu nóng”. Đó là hình ảnh tôi đang gặp gỡ với Julia tại một nhà ga nào đó. Tôi rít thuốc với vẻ mặt căng thẳng và nhìn nàng giọt vắn giọt dài, còn nàng mặc bộ váy áo màu đỏ nào đó đi ngược chiều hướng về phía tôi rồi mỉm cười. Là hình ảnh của sân bay Seremenchevo -2 và tôi đang kê mông lên chiếc va li màu đỏ mười hai năm về trước. Cứ như thể tôi đã nhớ mất chuyến bay và đó không phải là lần đầu tiên trong đời tôi đến Paris mà đơn giản là đang chuẩn bị để gọi điện thoại về nhà...

Và rồi tất cả mọi thứ cuối cùng hòa trộn thành một vết rất to màu đỏ và bắt đầu tan ra dần dần cho đến khi chuyển thành gợn sóng màu xám dạng hạt, hết như màn hình tivi khi bị mất sóng vậy.

Một lúc sau xuất hiện những bóng màu cam nhảy nhót, tựa như khi ta đang nhắm mắt rồi bỗng dưng mở mắt ra nhìn mặt trời.

Có thể đó là chiếc bật lửa, cũng có thể đó là lúc mặt trời bắt đầu ló ra đâu đó xa xa sau rừng cây. Trong bất cứ trường hợp nào thì chẳng hiểu sao tôi rất muốn tin rằng đốm lửa này sẽ không bao giờ tắt...

---

1 Tiếng Anh: người mò ngọc trai, thợ lặn.